

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Scenariusze lekcji i materiały pomocnicze dla edukacji wczesnoszkolnej do programu

Ciekawi świata

- edukacja przyrodnicza (klasa 1)

Materiał przygotowany w ramach projektu:

„Innowacyjna Szkoła – Szkołą Przyszłości”, nr WND-POKL.03.03.04-00-070/13

**INNOWACYJNA SZKOŁA
– SZKOŁĄ PRZYSZŁOŚCI**

Spis treści

T1 Gdzie jest piękniej, nad morzem czy w górach?	3
T2 O czym szumi muszla?	24
T3 Skąd się bierze babie lato?	39
T4 Gdzie mieszkają zwierzęta?	59
T5 Jakie smaki mają jesienne przysmaki?	99
T6 Mali zjadacze to także badacze	126
T7 Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?	149
T8 Skąd bierze się deszcz?	164
T9 Dlaczego drzewa gubią liście?	170
T10 Dlaczego nie ma niebieskich liści?	179
T11 Co słychać w kocim świecie?	183
T12 Kto śpi najdłużej?	187
T13 Czary-mary, nie do wiary! Badamy właściwości wody, przeprowadzamy doświadczenia	214
T14 Tajemnice śniegowej gwiazdki	220
T15 Kto maluje szyby i drzewa na biało?	235
T16 Bierzemy udział w klasowym turnieju zimowym	241
T17 Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?	259
T18 Dlaczego ptaki odlatują na zimę?	296
T19 Skąd pochodzi światło?	328
T20 Które zwierzęta lubią zimę?	342
T21 Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?	379
T22 Jak wygląda kosmos?	410
T23 Jaka jest nasza planeta?	416
T24 W marcu jak w garncu	428
T25 Po czym poznajemy, że nadchodzi wiosna?	457
T26 Gdzie możemy znaleźć wodę?	464
T27 Kto mieszka w lesie?	503
T28 Jak nie zgubić się w lesie? Gdzie mieszka echo?	508
T29 Leśne opowieści	519
T30 Czy można zobaczyć powietrze?	545
T31 Co piszczy w trawie?	559
T32 Dlaczego pszczoły są wyjątkowe?	602
T33 Jak powstaje tęcza?	607
T34 Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?	611
T35 „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć	637

Numer i temat lekcji: (P1_T1) Gdzie jest piękniej, nad morzem czy w górach?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- opowiada, gdzie i w jaki sposób spędził wakacje;
- składa obrazek z części;
- wykazuje się twórczą aktywnością i zaangażowaniem;
- estetycznie i do końca wykonuje pracę plastyczną.

Metody i techniki nauczania: rozmowa kierowana, zabawa ruchowa, ćwiczenie praktyczne, ekspresja plastyczna.

Uzupełniające środki dydaktyczne: kartony formatu A4 w pastelowych kolorach (po jednym dla każdego ucznia), klej, kredki, karta pracy.

Załączniki:

Załącznik 1. Tekst „Piosenki do walizek i plecaków”

Załącznik 2. Puzzle – obrazki do pocięcia na sześć części każdy i umieszczenia w kopertach przed lekcją

Załącznik 3. Fragmenty ilustracji do wklejenia na karcie pracy (zdjęcia należy umieścić w jednej kopercie i schować w klasie przed lekcją)

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawy organizacyjne. Sprawdzenie listy obecności. Na stolikach leżą przygotowane kartony formatu A4 (w pastelowych kolorach kojarzących się z latem), klej, koperty z pociętymi na części obrazkami (załącznik 2).
Wprowadzenie	Nauczyciel wita się z uczniami, <i>zgodnie z następującymi regulami: po wypowiedzeniu każdego powitania nauczyciel macha do uczniów. Ruchem ręki odpowiadają N tylko ci uczniowie, których dane powitanie dotyczy.</i> Witam serdecznie wszystkich, którzy spędzili wakacje nad morzem. Witam także tych, którzy wędrowali po górach. I tych, którzy kąpali się w jeziorze. Także tych, którzy spacerowali po lesie. Witam również tych, którzy wakacje spędzili na wsi oraz tych, którzy wakacje spędzili w mieście. Witam was wszystkich!
Zabawa na powitanie	Nauczyciel zaprasza uczniów do zabawy ruchowej przy słowach piosenki pt. „Piosenka do walizek i plecaków” (załącznik 1). Opis zabawy: Uczniowie ustawiają się w kole i trzymają się za ręce. Podczas zwrotek uczniowie idą w kole w rytm melodii. Podczas refrenu uczniowie zatrzymują się, stoją twarzą zwróceni do środka koła, stoją luźno. Powtarzają po nauczycielu następujące gesty odpowiadające poszczególnym wersom refrenu: <p style="text-align: center;">Dla dziewczynek (wyciągamy prawą rękę przed siebie) i chłopaków, (wyciągamy lewą rękę przed siebie) do walizek (kładziemy prawą rękę na prawym biodrze) i plecaków, (kładziemy lewą rękę na lewym biodrze) na Mazury (wyprostowaną prawą rękę wyciągamy do góry) i pod chmury,</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>(wyprostowaną lewą rękę wyciągamy do góry) nad jeziora albo w góry. (obracamy się wokół własnej osi) <i>Zabawę można powtórzyć, jeśli uczniowie wyrażą chęć.</i> Po powitaniu uczniowie siadają przy stolikach. N: Mam nadzieję, że nasze powitanie i piosenka wprowadziły was w tematykę dzisiejszej lekcji. Powiedzcie, o czym będziemy rozmawiać na dzisiejszej lekcji? U: O wakacjach. O podróżach. O wędrówkach. O wakacyjnych wędrówkach. Nauczyciel formułuje temat lekcji. Na dzisiejszej lekcji przywołamy wakacyjne wspomnienia. Porozmawiamy, gdzie spędziliśmy wakacje. Na koniec lekcji zaś spróbujemy odpowiedzieć na pytanie: Gdzie jest piękniej, w górach czy nad morzem?</p>
Układanie puzzli z wakacyjnymi obrazkami	<p>Nauczyciel prosi uczniów o wyjęcie z kopert puzzli (załącznik 2), ułożenie z nich obrazka i przyklejenie go na kartonie. Uczeń, który wykona polecenie siada na dywanie ze swoją pracą. <i>Podczas pracy uczniowie słuchają nagrania piosenki pt. „Piosenka do walizek i plecaków”. Uczniowie, którzy skończą wcześniej tańczą przy piosence (jeżeli mają na to ochotę).</i></p>
Rozmowa o treści obrazków oraz o miejscach wakacyjnych wyjazdów	<p>N: Popatrzcie na swoje obrazki. Opowiedzcie, co jest na nich przedstawione? Chętni uczniowie opowiadają o swoich obrazkach. Po swobodnych wypowiedziach dzieci układają swoje obrazki na dywanie. N: Jak myślicie, w jakim kraju znajdują się miejsca przedstawione na waszych obrazkach? Uczniowie podają swoje propozycje. Między innymi pada nazwa: POLSKA. N: W naszym kraju jest wiele pięknych i ciekawych miejsc. Spędziliście wakacje w różnych zakątkach Polski. Chętnie posłuchamy, gdzie byliście i co robiliście podczas wakacji. Chętni uczniowie opowiadają o tym, jak spędzili wakacje.</p>
Zabawy ruchowe: a) przy piosence b) w „Ciepło – zimno”	<p>Nauczyciel zaprasza uczniów do ponownej zabawy ruchowej przy piosence pt. „Piosenka do walizek i plecaków” (opis zabawy na początku scenariusza). Po zabawie uczniowie ustawiają się w rzędzie (jako tzw. pociąg). Lokomotywa prowadząca pociąg jest pierwsza osoba w rzędzie. N: Zanim nasz klasowy pociąg wyruszy w drogę muszę wam powiedzieć coś ważnego. Otóż w naszej sali została schowana koperta z niespodzianką w środku. Waszym zadaniem jest znalezienie jej. Podczas jazdy pilnie się rozglądajcie wokół, by znaleźć tę ważną kopertę. Pomogę wam w tym. Będę wypowiadać słowa: ciepło, zimno, zimniej, cieplej, gorąco, lód. Po znalezieniu koperty uczniowie siadają na dywanie w kręgu.</p>
Wypowiedzi uczniów o fragmentach otrzymanych ilustracji	<p>Wybrany przez nauczyciela uczeń (np. dyżurny) otwiera kopertę i wyjmuje jej zawartość (załącznik 3). Następnie rozdaje każdemu uczniowi po jednym fragmencie zdjęć z koperty. N: Przyjrzyjcie się uważnie fragmentowi ilustracji, którą dostaliście. Spróbujcie wyobrazić sobie jej brakującą część. Opowiedzcie o tym, co mogła ta ilustracja przedstawiać. Chętni uczniowie opowiadają, na podstawie posiadanego fragmentu, jak mogła wyglądać cała ilustracja.</p>
Podsumowanie. Wykonanie zadań z karty pracy	<p>N: Powiedzcie, co działo się na dzisiejszej lekcji? Co robiliście? U: Bawiliśmy się. Wspominaliśmy nasze wakacje. N: Byliście w różnych zakątkach Polski. Gdzie, według was, jest piękniej w górach czy nad morzem? Dlaczego? Uczniowie podają swoje propozycje odpowiedzi z krótkim uzasadnieniem. Następnie uczniowie wykonują zadania z karty pracy. Zadanie 2 to nakładka</p>

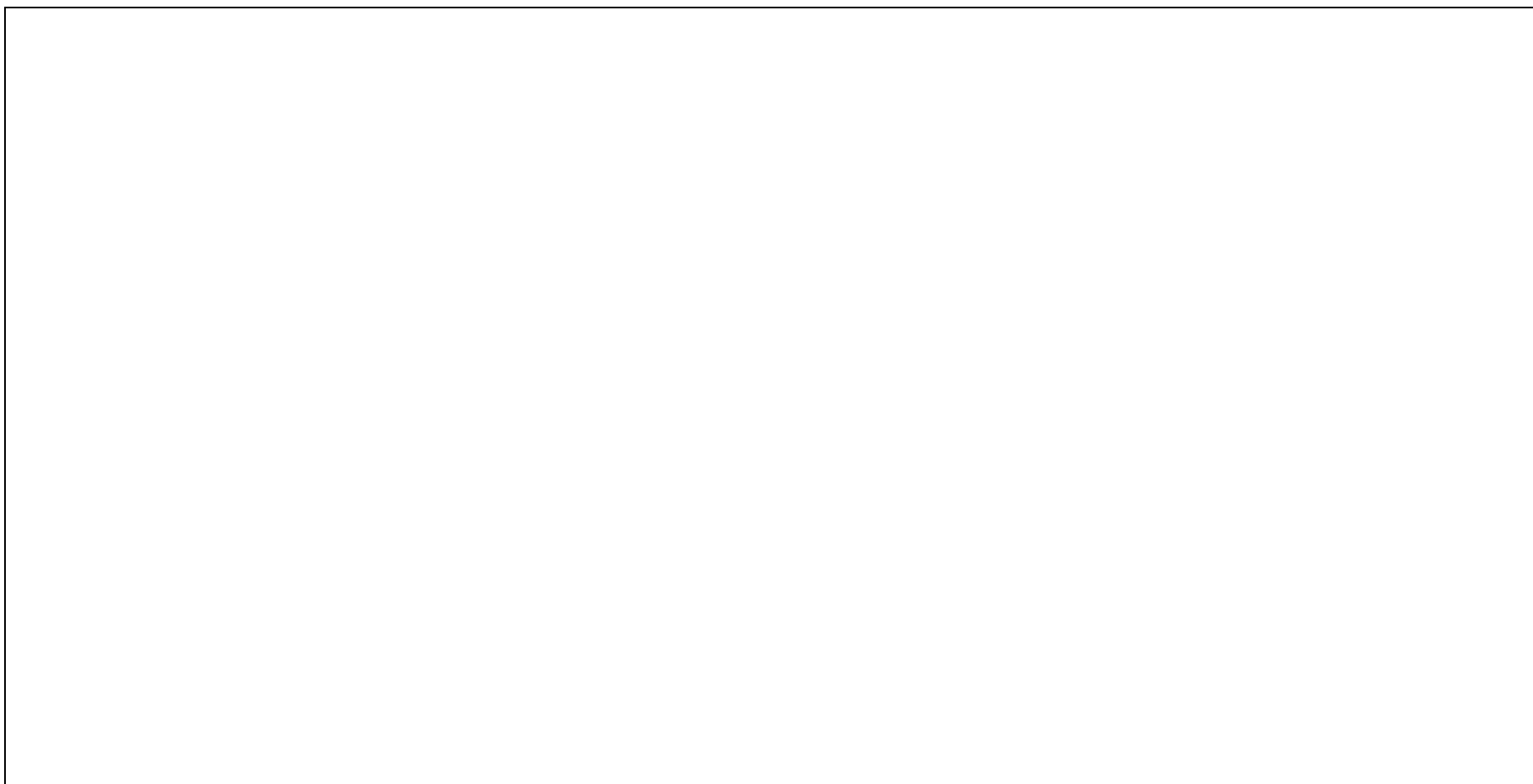
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>edukacyjna.</p> <p>Nauczyciel czyta polecenia do każdego zadania na karcie pracy. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela dodatkowych objaśnień.</p> <p>Na koniec nauczyciel słownie ocenia pracę uczniów podczas lekcji oraz wręcza nagrody, którymi są uśmiechnięte buźki (załącznik 4). Uczniowie wklejają buźki w dowolnym miejscu na karcie pracy.</p>

(P1_T1) Gdzie jest piękniej, nad morzem czy w górach?

KARTA PRACY

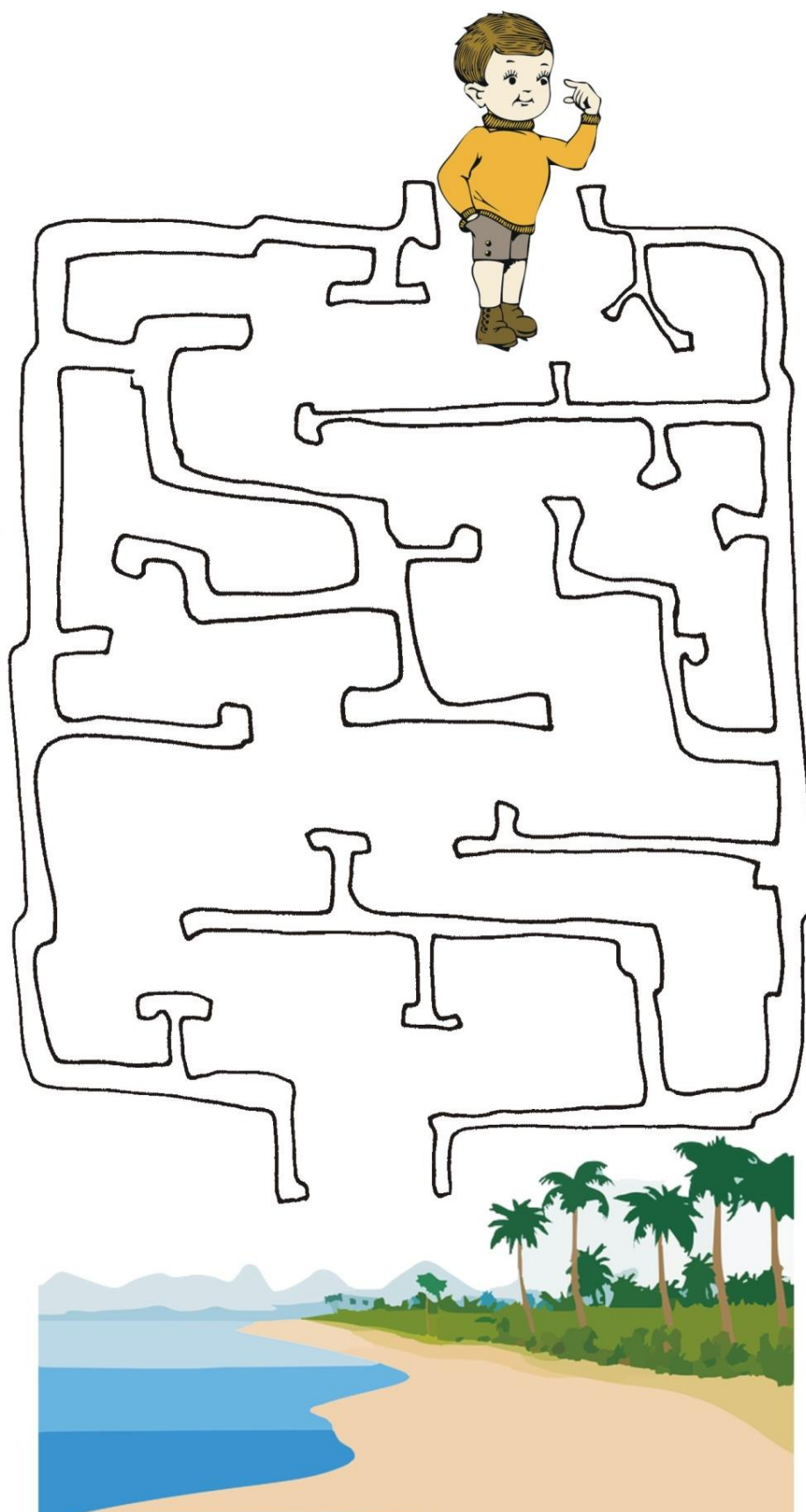
Zadanie 1

Wklej fragment ilustracji w środku ramki. Narysuj brakującą część ilustracji.

Zadanie 2 (dla ucznia chętnego, nakładka edukacyjna)

Zaprowadź dziecko na plażę.

(P1_T1) Gdzie jest piękniej, nad morzem czy w górach?

ZAŁĄCZNIK 1

Tekst „Piosenki do walizek i plecaków”

Przykładowe wykonanie piosenki jest dostępne na stronie internetowej:

<http://www.gralandia.pl/piosenka/6916-Piosenka-do-walizek-i-plecakow.html>

„Piosenka do walizek i plecaków”

Mam kartkę niewielką
i pędzel malutki,
namaluję na papierze
kolorowe nutki.

Ref:

Dla dziewczynek
i chłopaków,
do walizek
i plecaków,
na Mazury
i pod chmury,
nad jeziora
albo w góry.

Z tych nutek ułożę
tęczową piosenkę,
refren będzie w niej wesoły,
zwrotki uśmiechnięte.

Ref:

Dla dziewczynek
i chłopaków,
do walizek
i plecaków,
na Mazury
i pod chmury,
nad jeziora
albo w góry.

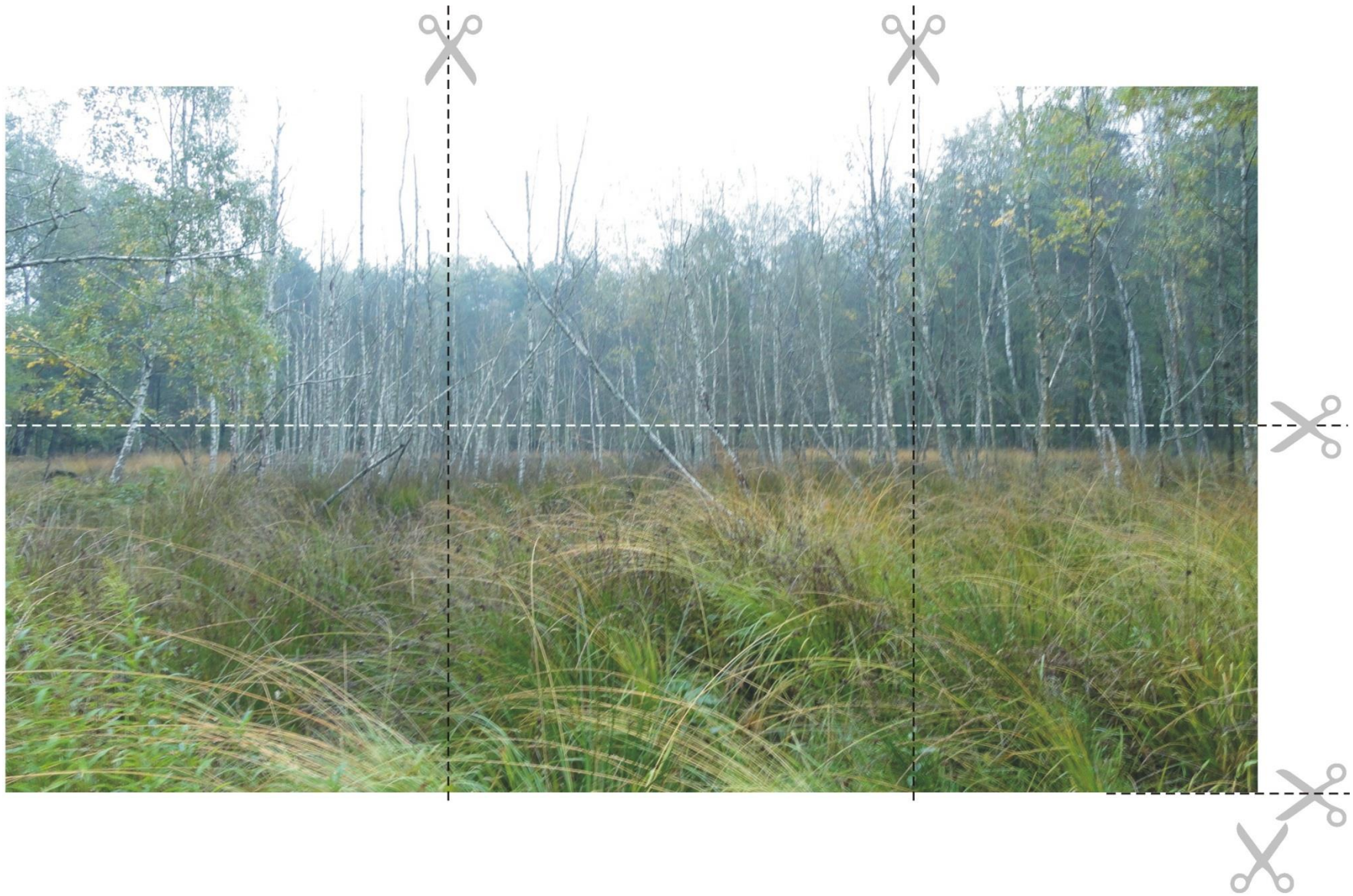
(P1_T1) Gdzie jest piękniej, nad morzem czy w górach?

ZAŁĄCZNIK 2

Puzzle – obrazki do pocięcia na części

Poszczególne obrazki należy pociąć na 6 części i umieścić w kopertach przed lekcją

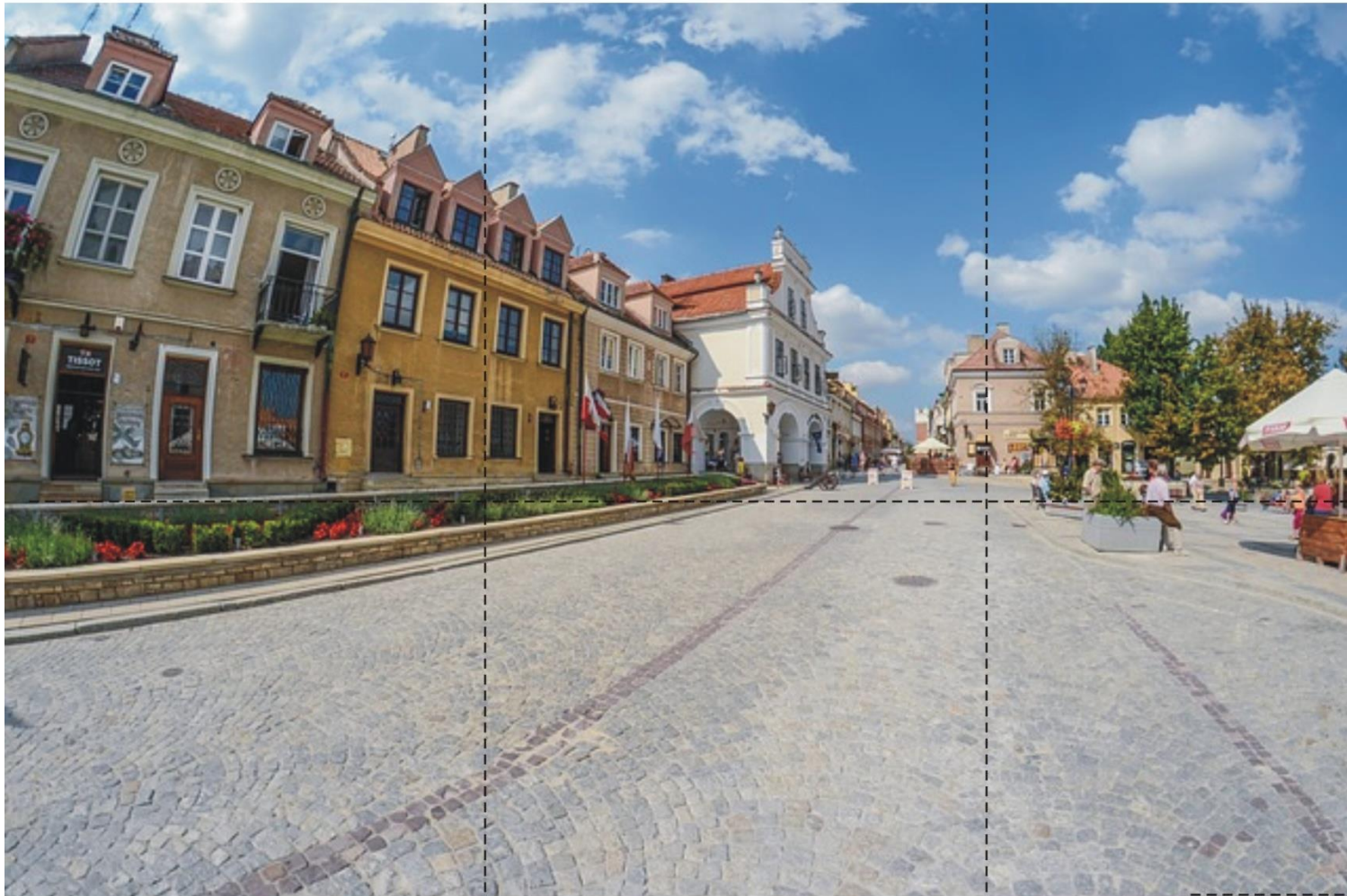

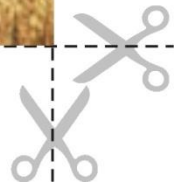
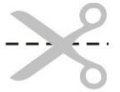

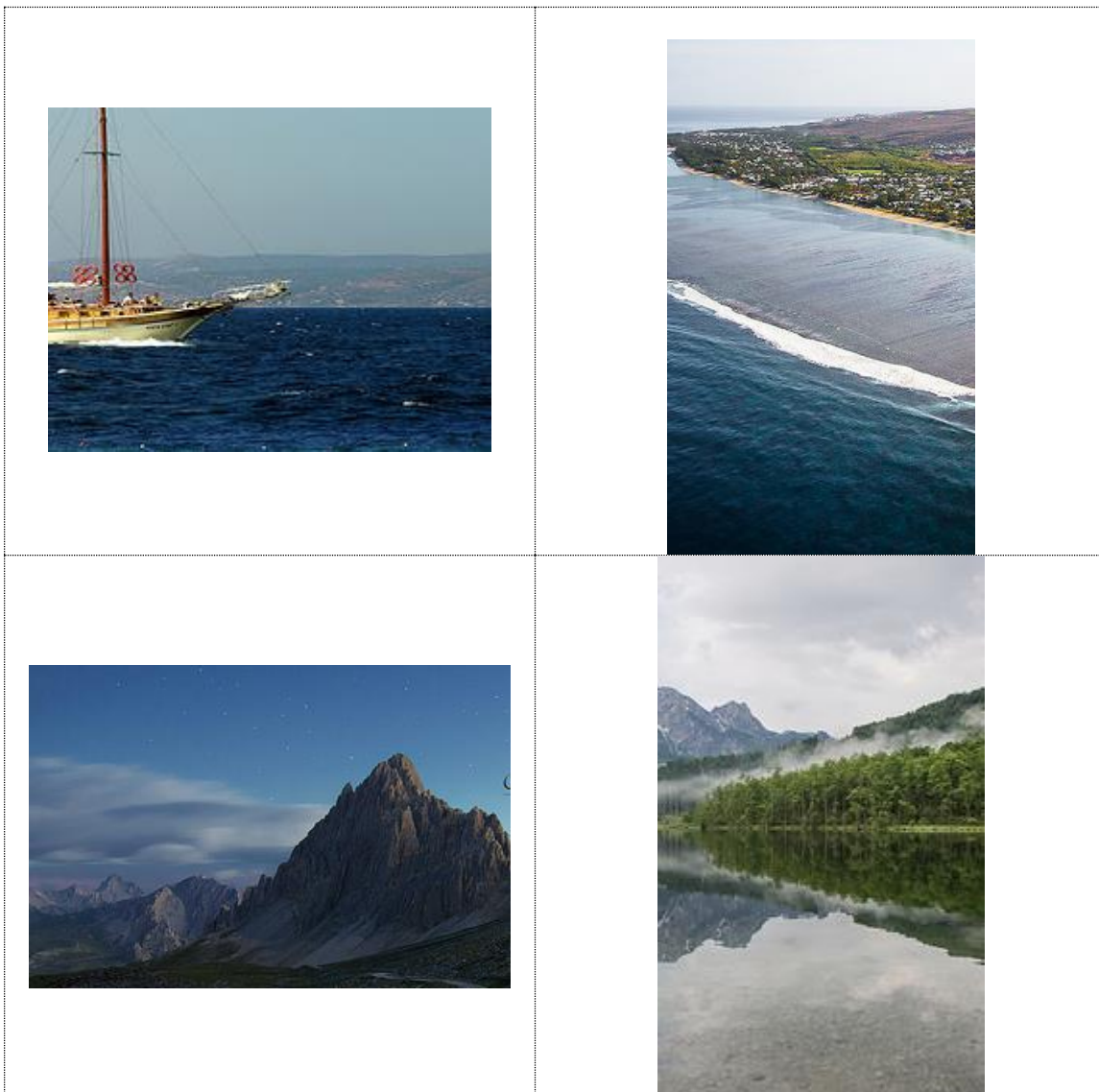

(P1_T1) Gdzie jest piękniej, nad morzem czy w górach?

ZAŁĄCZNIK 3

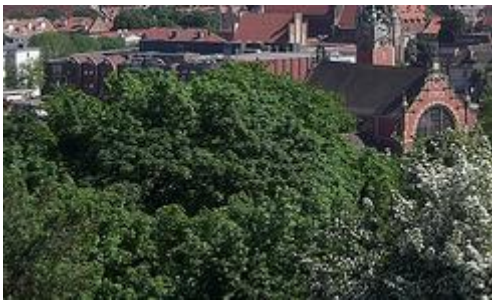
Fragmety ilustracji do wklejenia w zadaniu 1 na karcie pracy.

Zdjęcia należy umieścić w jednej kopercie i schować w klasie przed lekcją.

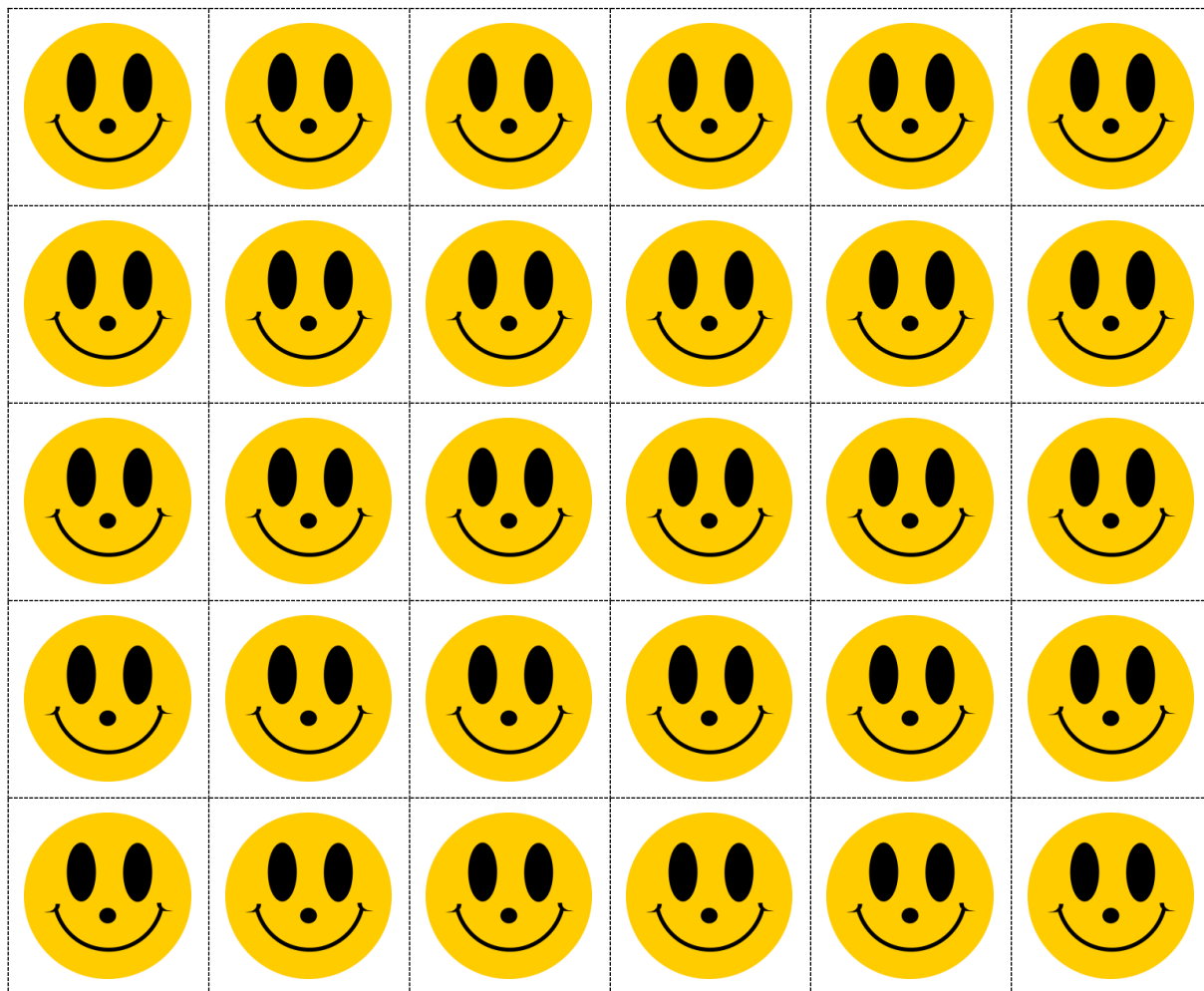

(P1_T1) Gdzie jest piękniej, nad morzem czy w górach?
ZAŁĄCZNIK 4

Emblematy „buźki” do rozdania uczniom na koniec lekcji

Emblematy należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

Numer i temat lekcji: (P1_T2) O czym szumi muszla?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, skąd się biorą muszle;
- wie, że muszle są zamieszkiwane przez mięczaki;
- skupia uwagę przez dłuższy czas;
- wykorzystuje ciszę i wrażenia słuchowe do pobudzenia wyobraźni;
- swobodnie wypowiada się na podany temat;
- współpracuje z kolegami w grupie podczas zabawy;
- wykazuje się twórczą aktywnością i zaangażowaniem.

Metody i techniki nauczania: pokaz, ćwiczenia praktyczne, zabawa ruchowa, zabawa dramatowa, giełda pomysłów

Uzupełniające środki dydaktyczne: odtwarzacz płyt CD, płyta z muzyką dla dzieci, nagranie z odgłosami szumiącego morza, koszyczek, muszle, chusta animacyjna Klanzy (ewentualnie folia malarska), muszelka dla każdego ucznia lub naklejka przedstawiająca muszelkę, kredki, nożyczki, klej, karta pracy

Załączniki:

Załącznik 1. „Taniec marynarzy” (słowa i melodia do zasobów internetowych)

Załącznik 2. Obrazki motyla i muszelki (obrazki należy wyciąć po jednej parze dla każdego ucznia)

Załącznik 3. Przykłady muszli

Załącznik 4. Przykłady różnych gatunków ślimaków

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie	<p>Nauczyciel rozpoczyna lekcję od nauki marynarskiego płąsu („Taniec marynarzy” – załącznik 1). Dzieci stają na obwodzie koła – jedno za drugim – i maszerując rytmicznie, wykonują ruchy odpowiednie do słów piosenki (naśladują ruchy nauczyciela). Możliwe jest także wykonanie piosenki przy akompaniamencie gitary (załącznik 1).</p> <p>Po zakończonej zabawie U siadają w kole na dywanie. N nawiązuje do poprzedniej lekcji i wskazuje na związek piosenki z lekcją. Następnie wręcza każdemu uczniowi dwa obrazki – motyla i muszelkę (załącznik 2). N czyta kolejno dwie zagadki i prosi uczniów, aby podnieśli do góry ten obrazek, który jest rozwiązaniem zagadki.</p> <p><i>Zagadka 1</i> <i>Skrzydółka mam jak płatki,</i> <i>i choć nie jestem kwiatem,</i> <i>to nad kwiatami w słońcu</i> <i>wesoło fruwać latem.</i></p> <p>U podnoszą ilustrację motyla.</p> <p><i>Zagadka 2</i> <i>Morze na brzeg ją wyrzuciło,</i> <i>lecz ślimaka w niej nie było.</i></p> <p>U podnoszą ilustrację muszelki.</p> <p>N: <i>Która zagadka wiąże się z naszym płąsem? Dlaczego?</i> U: <i>Zagadka 2 o muszelce. Muszle można znaleźć na plaży nad morzem, a marynarze pływają po morzu na statkach i okrętach.</i> N formułuje temat lekcji: <i>Na dzisiejszej lekcji spróbujemy znaleźć odpowiedź na pytanie: „O czym szumi muszla?”.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Rozmowa dotycząca muszli – jej pochodzenia i przeznaczenia	<p>Nauczyciel rozkłada na środku koła muszle o różnej wielkości i kolorze lub prezentuje obrazki z załącznika 3.</p> <p>N: <i>Spójrzcie, oto rozmaite muszle. Obejrzyjcie je. Jak wyglądają te muszle? Czym różnią się między sobą?</i></p> <p>U odpowiadają na zadane przez nauczyciela pytania.</p> <p>N: <i>Skąd według was wzięłam te muszle?</i></p> <p>U: <i>Ze sklepu. Z plaży. Znad morza.</i></p> <p>N: <i>Dlaczego muszle są tak różne?</i></p> <p>U: <i>Ponieważ pochodzą z różnych miejsc. Mieszkały w nich różne zwierzątka.</i></p> <p>N: <i>Jakie zwierzęta mieszkają w muszli?</i></p> <p>U: <i>Ślimaki.</i></p> <p>N: <i>Ślimaki należą do mięczaków. Mięczaki to bardzo liczna grupa zwierząt. Żyją na lądzie w wilgotnych miejscach lub w wodzie. Należą do nich także małże. Niektóre gatunki ślimaków i małży są jadalne.</i></p> <p>N prezentuje ilustracje przedstawiające różne gatunki ślimaków oraz małży (załącznik 4).</p> <p>N: <i>Jak myślicie, co stało się z mieszkańcami muszli?</i></p> <p>U zgłaszają swoje propozycje. N zapisuje je na tablicy. Wspólnie omawiają zgłoszone pomysły. Wybierają te, które są najbardziej prawdopodobne.</p> <p>N odwołuje się do doświadczeń bądź wyobraźni uczniów i prosi, aby narysowali mieszkańca muszli (wykonanie zadania 1 z karty pracy).</p>
Zabawa muzyczna – ruchowa „Szumi morze”	<p>N: <i>Teraz zapraszam was do wspólnej zabawy z kolorową chustą. Posłuchajcie nagrania.</i></p> <p>N odtwarza nagranie z odgłosami szumiącego morza.</p> <p>N: <i>Z jakim miejscem kojarzą się wam te odgłosy?</i></p> <p>U: <i>Z morzem.</i></p> <p>N: <i>Bardzo dobrze. Teraz wy spróbujecie sprawić, aby w naszej sali zaszumiało morze.</i></p> <p>U stają dookoła chusty animacyjnej Klanzy (lub folii malarskiej), chwytają za jej brzeg. Poruszają lekko chustą, naśladując odgłos i falowanie morza.</p> <p>U dostosowują tempo poruszania chustą do wskazań nauczyciela, tworzą większe i mniejsze fale.</p> <p>N proponuje uczniom, aby ukołysali do snu muszelkę. W tym celu kładzie na chuście muszelkę. U poruszają chustą tak, aby muszelka łagodnie się po niej przemieszczała. Wykonując tę czynność, naśladują szum morskich fal (<i>szszsz, szszsz</i>) i robią to coraz ciszej. Ostatnie ruchy wykonują w zupełnej ciszy.</p>
O czym śni mała muszelka? – swobodne wypowiedzi	<p>N: <i>Nasza muszelka, ukołysana szumem morskich fal, słodko sobie śpi. Usiądźcie lub połóżcie się na dywanie. Poruszajcie się cichutko, żeby nie obudzić muszelki. Teraz każdy z was (po kolei) przyłoży muszelkę do ucha. Może usłyszycie, o czym śni, o czym szumi, co wam opowiada.</i></p> <p>U przykładają muszelkę do ucha i przez chwilę, w ciszy starają się usłyszeć szum.</p> <p>N: <i>Kto opowie, o czym śni muszelka?</i></p> <p>Chętni U opowiadają sny muszelki (zgodnie ze swoimi wyobrażeniami i fantazją).</p>
Podsumowanie zdobytych umiejętności oraz wykonanie kolejnych zadań z kart pracy	<p>N zapisuje na tablicy wyraz <i>muszla</i> w następujący sposób:</p> <p style="text-align: center;">M U S Z L A</p> <p>Następnie prosi uczniów, aby podali wyrazy kojarzące się z dzisiejszą lekcją.</p>

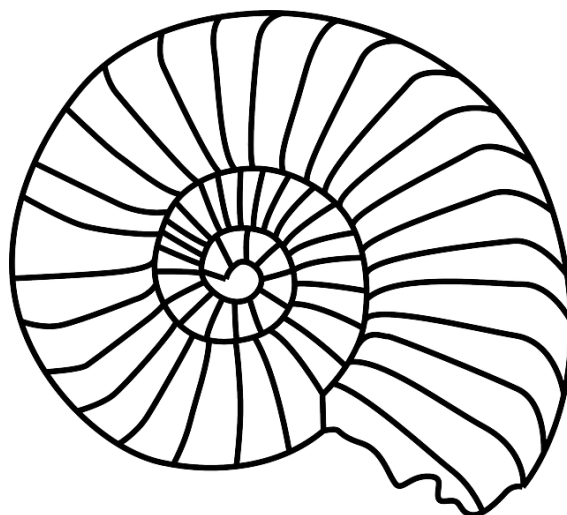
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>Mają to być wyrazy zawierające podaną literę, np.</p> <p>MAŁŻE SZUM SNY MORZE ŚLIMAK FALA</p> <p>U podają propozycje wyrazów, N zapisuje je w odpowiednich miejscach. U wykonują zadania z karty pracy. N czyta polecenia oraz podaje dodatkowe objaśnienia, jeżeli zachodzi taka potrzeba. N słownie ocenia pracę uczniów podczas zajęć. Następnie wręcza każdemu uczniowi muszelkę lub naklejkę przedstawiającą muszelkę jako pamiątkę z lekcji. Chętnym uczniom proponuje wykonanie w domu dowolnego obrazka z makaronu „muszelki”. Pracę można wykonać przy pomocy rodziców i wspólnie z nimi.</p>

(P1_T2) O czym szumi muszla?

KARTA PRACY

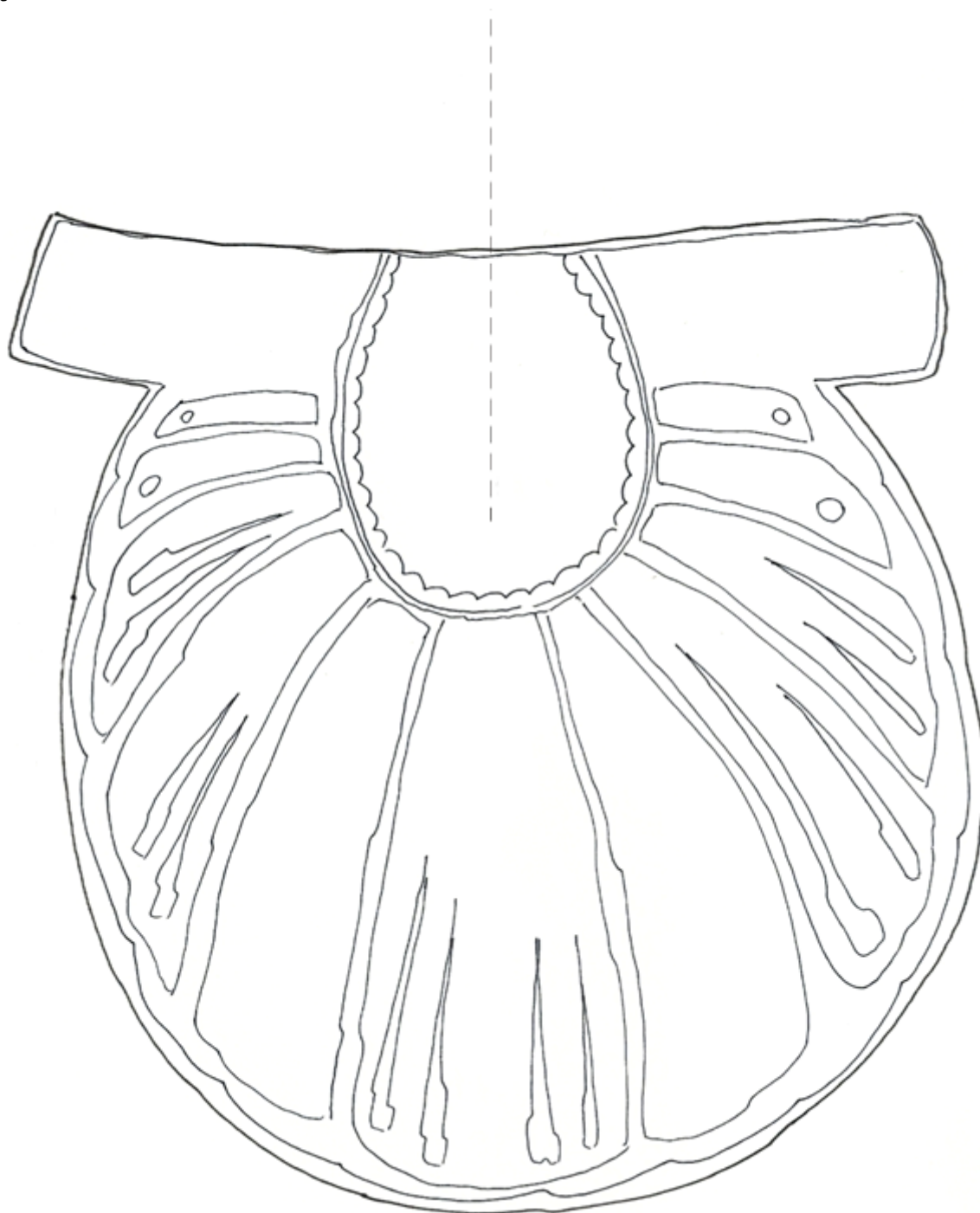
Zadanie 1

Narysuj, jak wyobrażasz sobie mieszkańca tej muszelki. Jeśli chcesz, pokoloruj obrazek.

Zadanie 2

Pokoloruj muszelkę, wytnij ją, natnij wzdłuż linii, złóż, sklej.

Zadanie 3 (dla ucznia chętnego, nakładka edukacyjna)

Połącz kolorowymi strzałkami fragmenty zdjęć we właściwe pary.

(P1_T2) O czym szumi muszla?

ZAŁĄCZNIK 1

Taniec marynarzy

Plik audio jest dostępny na stronie:

<http://www.gdanska.zhp.pl/?main=4&sub=83&item=410>

Słowa: D. Datoń

Muzyka: melodia piosenki „Marynarska wiara”

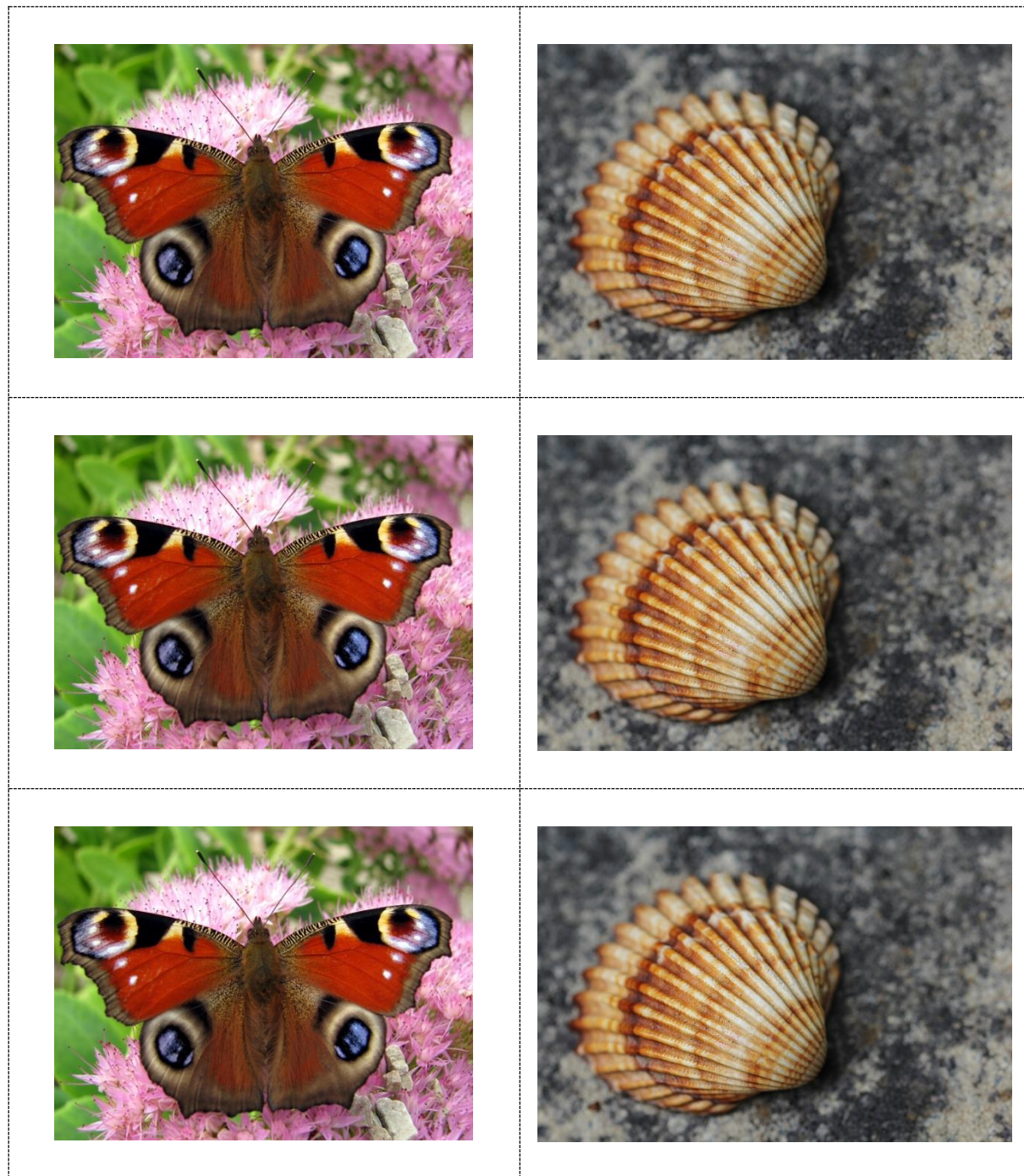
1. Kto majtkiem na okręcie służy,	D G
Wesołe życie ma.	A D
W dalekiej ciągle jest podróży	D G
I cały świat już zna.	A D
Ref. Bo majtkiem na okręcie	G D A
Jest tylko chłopak zuch (ta,ra, ra),	D G A
Chłopak, co pływa jak morska ryba,	D fis h G
Odważnie rusza w świat.	A D
2. Na maszcie z bocianiego gniazda,	
Odważnie patrzy w dal.	
Podoba mu się taka jazda,	
Pośród spienionych fal.	
Ref. Bo majtkiem...	
3. Gdy majtek okręt ujrzy w dali,	
Robi się gwałt i ruch.	
Kapitan wartownika chwali	
I mówi: „To jest zuch”.	

(P1_T2) O czym szumi muszla?

ZAŁĄCZNIK 2

Obrazki motyla i muszelki

Obrazki należy wyciąć po jednej parze dla każdego ucznia.

(P1_T2) O czym szumi muszla?

ZAŁĄCZNIK 3

Przykłady muszli

(P1_T2) O czym szumi muszla?

ZAŁĄCZNIK 4

Przykłady różnych gatunków ślimaków

Numer i temat lekcji: (P1_T3) Skąd się bierze babie lato?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, co to jest babie lato i kiedy występuje;
- wymienia kilka cech pajęczej sieci;
- wie, jak powstaje babie lato;
- podaje przykłady cech babiego lata jako pory roku (późnego lata);
- zgodnie pracuje w grupie;
- wykazuje zainteresowanie otaczającym go światem przyrody.

Metody i techniki nauczania: obserwacja, pogadanka, burza mózgów, rozmowa kierowana, pokaz, zabawa badawcza, ćwiczenia grafomotoryczne

Uzupełniające środki dydaktyczne: okazy pajęczyn i lupy lub prezentacja multimedialna albo zdjęcia przedstawiające różne sieci pajęcze (załącznik 1), zdjęcia babiego lata (załącznik 2), kłębek włóczki, nitki dla każdego ucznia (długość 30 cm), wycięte obrazki pająka, wiatrak

Załączniki:

Załącznik 1. Przykłady zdjęć przedstawiających różne pajęcze sieci

Załącznik 2. Zdjęcie nitek babiego lata nad łąką

Załącznik 3. Obrazki pająka do zabawy badawczej

Załącznik 4. Babie lato jako pora roku – przykładowe fotografie do wykorzystania

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności. Zapisanie tematu lekcji na tablicy. Pierwszą część lekcji można przeprowadzić na dworze (np. na szkolnym trawniku), jeśli możliwa będzie obserwacja nitek babiego lata (proponycja 1). Można również wykorzystać przyniesione przez nauczyciela gałązki roślin pokryte pajęczyną lub przygotować prezentację multimedialną przedstawiającą różne rodzaje pajęczyn i poprowadzić lekcję w klasie (proponycja 2).
Wprowadzenie (proponycja 1) – obserwacja babiego lata w naturalnym środowisku	U razem z nauczycielem wychodzą na ok. 10 minut na szkolny trawnik (do ogródka), aby obserwować pajęczyny i nitki babiego lata. N wyjaśnia: <i>Temat dzisiejszej lekcji jest związany z tajemniczymi nitkami, które widzicie. Przypatrzcie się im z bliska, zaobserwujcie ich wygląd, rozmieszczenie. Zastanówcie się i powiedzcie, skąd się tutaj wzięły i komu są potrzebne. Może pomoże wam moja zagadka:</i> <i>Biała niteczka,</i> <i>co niczego nie zszywa,</i> <i>w modrym powietrzu</i> <i>leciutko pływa.</i> <i>Pośród gałązek</i> <i>suchych się płące,</i> <i>wysnuł ją z siebie</i> <i>mały _____.</i> <i>Kto dokończy tekst zagadki?</i> U mówią, że chodzi o małego pajęczka, a białe niteczki są to nici pajęcze, pajęczyna, nitki babiego lata. N: <i>Na początek przyjrzyjcie się tym pajęczynom i opowiedzcie, jak wyglądają.</i> U uważnie obserwują naturalne okazy, a następnie podają cechy pajęczyny (<i>biała, szara, lepka, delikatna, lekka, może mieć różne kształty, różną wielkość itp.</i>). N: <i>Dlaczego pająki budują sieci?</i> U podają różne przykłady, a N tak kieruje rozmową, aby padły właściwe określenia (<i>łapanie ofiary, schronienie, dom, przemieszczanie się, pułapka itp.</i>). N dodaje, że pająki wytwarzają nici wewnątrz swojego ciała i wyciągają je

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>przez specjalne wypustki w tzw. odwłoku. Różne kształty pajęczyn związane są z różnymi środowiskami życia i sposobem polowania przez te ciekawe zwierzęta.</p> <p>N: <i>Porozmawiamy dzisiaj o tym, do czego pająkom są potrzebne pajęczne nici i jaki mają związek z porą roku nazywaną babim latem. Spróbujecie też znaleźć odpowiedź na pytanie: „Skąd się bierze babie lato?”.</i></p> <p>U wracają do klasy.</p>
<p>Wprowadzenie (propozycja 2) – obserwacja pajęcznej sieci w sali</p>	<p>Ten etap lekcji może być zrealizowany na dwa sposoby w zależności od liczebności klasy i możliwości zdobycia okazów naturalnych pajęczyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla małej grupy uczniów z obserwacją naturalnych pajęczyn przez lupę, • dla dużej grupy z pokazem slajdów na ekranie, tablecie lub kolorowym wydruku (załącznik 2). <p>N dzieli klasę na 2-3 osobowe grupy i rozdaje lupy lub prosi wszystkich o uważną obserwację prezentowanych fotografii różnych nici pajęczyn.</p> <p>N wyjaśnia: <i>Temat dzisiejszej lekcji jest związany z tajemniczymi nitkami, które widzicie. Przypatrzcie się im z bliska (lub na zdjęciach), zaobserwujcie ich wygląd, rozmieszczenie.</i></p> <p><i>Zastanówcie się i powiedzcie, skąd się tutaj wzięły i komu są potrzebne? Może pomoże wam moja zagadka:</i></p> <p><i>Biała niteczka w modrym powietrzu leciutko pływa. Pośród gałązek suchych się płące, wysunął ją z siebie mały _____.</i></p> <p>N: <i>Kto dokończy tekst zagadki? O czym dowiadujecie się z tekstu zagadki?</i></p> <p>U mówią, że chodzi o małego pajęczka, a białe niteczki są to nici pajęczne, pajęczyna, nitki babiego lata.</p> <p>N: <i>Na początek przyjrzyjcie się tym pajęczynom i opowiedzcie, jak wyglądają.</i></p> <p>U uważnie obserwują naturalne okazy, a następnie podają cechy pajęczyny (biała, szara, lepka, delikatna, lekka, może mieć różne kształty, różną wielkość itp.).</p> <p>N: <i>Dlaczego pająki budują sieci?</i></p> <p>U podają różne przykłady, a N tak kieruje rozmową, aby padły właściwe określenia (<i>łapanie ofiary, schronienie, dom, przemieszczanie się, pułapka</i> itp.).</p> <p>N dodaje, że pająki wytwarzają nici wewnątrz swojego ciała i wyciągają je przez specjalne wypustki w tzw. odwłoku. Różne kształty pajęczyn związane są z różnymi środowiskami życia i sposobem polowania przez te ciekawe zwierzęta.</p> <p>N: <i>Porozmawiamy dzisiaj o tym, do czego pająkom są potrzebne pajęczne nici i jaki mają związek z porą roku nazywaną babim latem. Spróbujecie też znaleźć odpowiedź na pytanie: „Skąd się bierze babie lato?”.</i></p>
<p>Szukanie pajęczyn na obrazku – ćwiczenie</p>	<p>N: <i>Sieci pajęczne możemy znaleźć w wielu miejscach. Mają one różne kształty. Waszym zadaniem będzie odszukanie pajęcznych sieci na obrazkach w zadaniu 1.</i></p> <p>U uważnie wykonują zadanie 1 z karty pracy, a N podchodzi i sprawdza.</p>
<p>Budowa sieci pająka – zabawa integracyjna</p>	<p>N prosi, aby uczniowie usiedli na dywanie w kręgu.</p> <p>N: <i>Zanim poszukamy odpowiedzi na pytanie „Skąd się bierze babie lato?”, zadam wam zagadkę.</i></p> <p><i>Kto to taki? Pewnie wiecie.</i></p> <p><i>Choć nie rybak, łapie w sieci.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Siedzi w kącie, pilnie słucha, czy mu w sieć nie wpadła mucha.</i> U bez trudu odgadują, że jest to pająk. N: <i>Zapraszam was teraz do zabawy w budowanie sieci pająka.</i> U, siedząc w kręgu, rzucają kolejno do siebie kłębek nici. Za każdym razem osoba, do której trafia kłębek, przytrzymuje nić, nieco rozwija i rzuca do kogoś innego. Gdy wszystkie dzieci będą trzymały nić, utworzy się pajęcza sieć. Po krótkiej zabawie U wracają do ławek.</p>
Rysowanie sieci pająka – ćwiczenie	<p>N proponuje wykonanie zadania 2 z karty pracy i narysowanie po śladzie pajęczej sieci. Podczas sprawdzania zwraca uwagę na dokładność i staranność pracy uczniów.</p>
Zabawa w skojarzenia	<p>N: <i>Powiedzcie, co wam się kojarzy z wyrażeniem „babie lato”. Wasze odpowiedzi będą zapisywał na tablicy.</i> U podają swobodne skojarzenia, N zapisuje je na tablicy i głośno powtarza każde zapisane skojarzenie. N: <i>Wyberzmy spośród podanych przez was przykładów te, które powtarzają się najczęściej i które najlepiej kojarzą się z „babim latem”.</i> Chętni uczniowie, przy pomocy N, podkreślają na tablicy takie same wyrazy. Jako wynik dokonanej selekcji na tablicy pozostają następujące słowa: <i>pająk, nici pajęcze, pajęczyna, nitki, pora roku</i> itp. N prosi chętnego ucznia o krótkie podsumowanie. U: <i>Babie lato to:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ciepłe dni na końcu lata i początku jesieni,</i> • <i>nici pajęcze, które można zobaczyć we wrześniu np. na roślinach.</i> <p>N: <i>Obejrzyjcie uważnie zdjęcie (załącznik 3) i powiedzcie, jak wyglądają pajęcze nici (zdjęcie powinno być przedstawione na ekranie lub tablecie, aby babie lato było dobrze widoczne).</i> U wypowiadają się na podstawie obserwacji zdjęć i stwierdzają, że nie są to sieci, które obserwowali wcześniej, lecz bardzo długie, unoszone przez wiatr pojedyncze nitki. N: <i>Zastanówcie się, po co pająkom takie długie, lekkie pojedyncze nici. Abyście mogli mi to dobrze wyjaśnić, proponuję wam udział w małym eksperymencie z nitkami i pajęczkami.</i></p>
Pajęcze samoloty – zabawa badawcza	<p>U siadają na środku sali. N podaje każdemu lekką, cienką nitkę o długości ok. 30 cm, ze sporym supłem zawiązanym na końcu oraz wycięty obrazek pająka z małą dziurką w środku, zrobioną np. cyrklem (załącznik 3). U delikatnie nawlekają pająka na nitkę. N: <i>Wyobraźcie sobie, że są to małe prawdziwe pajęczki, a nasz wiatrak to wiatr. Podchodząc kolejno do wiatraka, delikatnie puszczajcie swoje pajęki i sprawdźcie, co się z nimi dzieje. Teraz podrzućcie je do góry i mocno dmuchajcie, a następnie spróbujcie złapać.</i> U podchodzą do wiatraka i zgodnie z instrukcją nauczyciela puszczają pajęcki wraz z ruchem powietrza z wiatraka. Powtarzają te czynności kilkakrotnie i obserwują, co się dzieje z ich pajęczkami. Po skończonej zabawie N ponownie stawia pytania: <i>Po co pajączkom nici babiego lata? (do przemieszczania się)</i> <i>Co pomaga im w tej wędrówce? (wiatr)</i> <i>Dlaczego pajęcki zmieniają miejsca pobytu? (szukają schronienia, pożywienia itp.)</i> N uzupełnia wypowiedzi uczniów: <i>Nici babiego lata są uplecione przez małe pajęcki, które wdrapują się np. na szczyty traw i próbują przenieść się z wiatrem w inne miejsca, bo szukają schronienia np. przed zimą. Małe</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>pajęczki snują długie nici i za ich pomocą odbywają wraz z wiatrem długie wędrówki.</i> U wracają do ławek.</p>
<p>Ustalenie cech babiego lata jako wyznaczników późnego lata</p>	<p>Jeżeli pogoda na dworze jest odpowiednia, N prosi uczniów o podejście do okna. Jeśli nie, na ekranie lub tablicie prezentuje kolorowe zdjęcia, przedstawiające przyrodę w ostatnich dniach lata (załącznik 4). N pyta: <i>Jaka pogoda jest za oknem (lub na zdjęciach)?</i> (słonecznie, ciepło, brak chmur) <i>Czym charakteryzuje się przyroda?</i> (liście zaczynają zmieniać barwę, opadają z drzew) <i>Co można dostrzec na niektórych roślinach?</i> (pajęczki nici) <i>Jakie zjawiska często pojawiają się rano o tej porze roku?</i> (rosa, mgła) U udzielają odpowiedzi na podstawie obserwacji zdjęć, a N tak kieruje rozmową, aby padły prawidłowe odpowiedzi. N uzupełnia wypowiedzi uczniów i wyjaśnia: <i>Babim latem nazywamy nie tylko nitki pajęczki, ale też okres na przełomie września i października. Charakteryzuje się on piękną słoneczną pogodą, pierwszymi oznakami jesieni, np. zmieniającymi się kolorami liści oraz często występującymi w powietrzu nitkami babiego lata.</i> <i>Jako ciekawostkę mogę podać, że nazwa „babie lato” prawdopodobnie związana jest z tym, że nitki pajęczki podobne są do siwych włosów starszej kobiety.</i></p>
<p>Podsumowanie</p>	<p>N: <i>W celu podsumowania i utrwalenia wiadomości zdobytych na lekcji proponuję, aby każdy z was dokończył zdanie: „Babie lato to _____”.</i> U kolejno podają swoje zakończenia. N głośno prosi o powtórzenie tych najważniejszych, które U powinni zapamiętać z lekcji. N podaje propozycje pracy domowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie modelu pajęczki z plasteliny lub modeliny i przyniesienie na następną lekcję na klasową wystawkę, • dokończenie rysunku pająka z zadania 3 (dla chętnych uczniów). <p>N dziękuje za zaangażowanie i aktywną pracę na lekcji.</p>

(P1_T3) Skąd się bierze babie lato?

KARTA PRACY

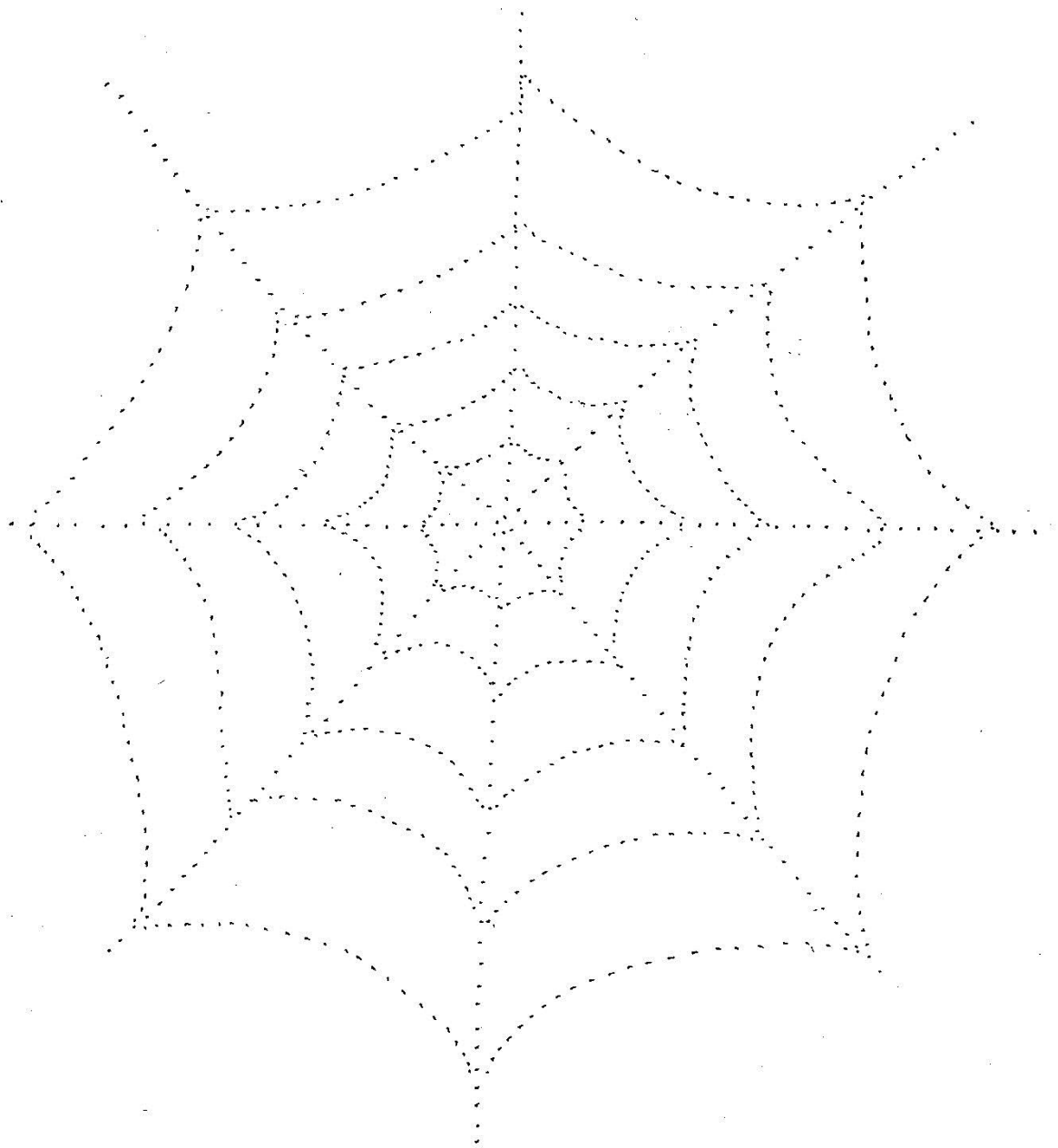
Zadanie 1

Odszukaj pajęczę sieci na zdjęciach i otocz je kolorową pętlą.

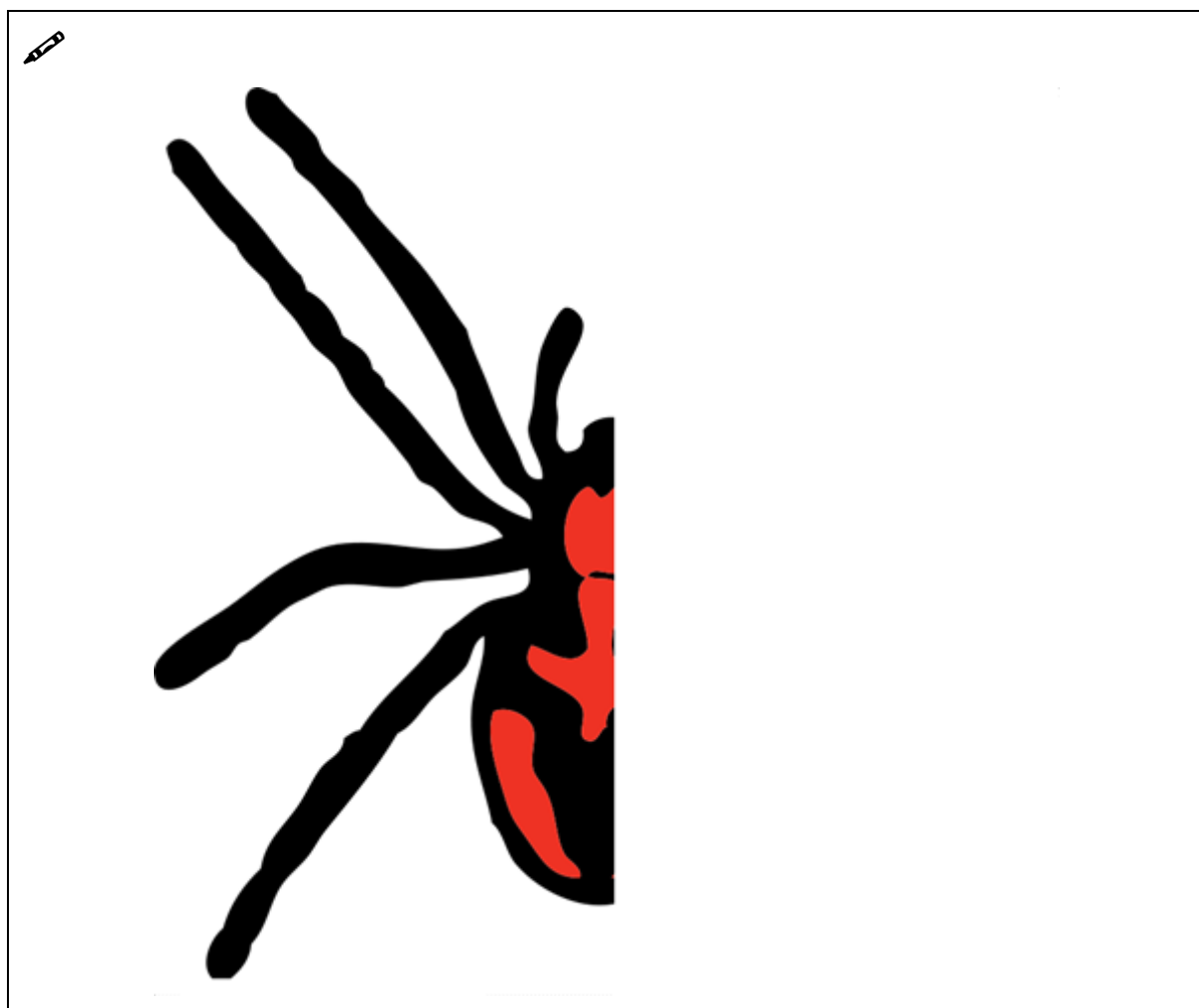
Zadanie 2

Rysuj starannie po śladzie pajęczych nici kolorowym flamastrem lub kredką.

Zadanie 3 (do wykonania w domu przez chętnych uczniów, nakładka edukacyjna)

Dorysuj starannie drugą połowę pająka.

(P1_T3) Skąd się bierze babie lato?

ZAŁĄCZNIK 1

Przykłady zdjęć przedstawiających różne pajęczki sieci

(P1_T3) Skąd się bierze babie lato?

ZAŁĄCZNIK 2

Zdjęcie nitek babiego lata nad łąką

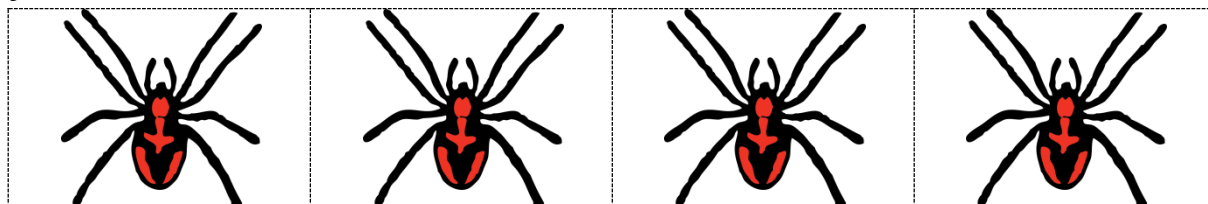

(P1_T3) Skąd się bierze babie lato?

ZAŁĄCZNIK 3

Obrazki pająka do zabawy badawczej

Obrazki należy wcześniej wyciąć i delikatnie zrobić w środku niewielki otwór do przewleczenia nitki.

(P1_T3) Skąd się bierze babie lato?

ZAŁĄCZNIK 4

Babie lato jako pora roku – przykładowe fotografie do wykorzystania

Numer i temat lekcji: (P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wymienia cechy łączące domy ludzi i domy zwierząt;
- łączy w pary zwierzęta żyjące w bliskim otoczeniu człowieka z ich domami;
- wybiera ilustracje na podstawie opisu;
- wykonuje makietę domu wybranego zwierzęcia;
- współpracuje z innymi członkami grupy w czasie wykonywania zadań;
- porządkuje swoje miejsce pracy po wykonaniu zadania;
- wypowiada się na temat własnej pracy i prac kolegów.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, pokaz ilustracji, działania praktyczne, zabawa

Uzupełniające środki dydaktyczne: kolorowanka, karty ze zdjęciami zwierząt i ich domów, ilustracje domów zwierząt z podpisami, plastelina, wykałaczkę, włóczka, bibuła karbowana, ilustracje „Słonko i chmurka”

Załączniki:

Załącznik 1. Kolorowanka

Załącznik 2. Karty memo

Załącznik 3. Domy zwierząt

Załącznik 4. Zwierzęta

Załącznik 5. Grupy

Załącznik 6. Ilustracje praca w grupach

Załącznik 7. Słonko i chmurka

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Powitanie uczniów. Sprawy organizacyjne. Podanie tematu lekcji.
Wprowadzenie – wykonywanie zadania „Kolorowanka”	N proponuje uczniom wykonanie zadania (załącznik 1). N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was zadanie z niespodzianką. Pokolorujcie wybranym przez siebie kolorem pola, na których są koła.</i> U wykonują zadanie. N zadaje pytania: <i>Co przedstawia obrazek, który pokolorowaliście?</i> <i>Z czym wam się kojarzy to słowo?</i> <i>Jak inaczej można nazwać dom?</i> <i>Kto buduje domy?</i> <i>Z czego ludzie budują domy?</i> <i>Gdzie mieszkają zwierzęta?</i> <i>Co wspólnego mają domy zwierząt z domami ludzi?</i> <i>Czym różnią się domy zwierząt od domów ludzi?</i>
Zabawa w łączenie zwierząt z ich domami	N proponuje dzieciom zabawę „Zwierzęta i ich domy”, polegającą na połączeniu w pary ilustracji zwierząt żyjących w bliskim otoczeniu człowieka i podpisanych ilustracji ich siedzib. Na środkowej części tablicy zawieszono są zakryte zdjęcia zwierząt i ich siedziby. Mają one formę powiększonych kart do gry (załącznik 2). N prosi do tablicy chętnego ucznia, który odwraca dwie karty i jeśli uda mu się dobrać parę (zwierzę i jego dom), umieszcza ją w lewym rogu tablicy. Jeśli nie uda mu się tego dokonać, zakrywa karty. Pozostali U starają się zapamiętać ich położenie. Do tablicy przychodzi następny U i tak aż do momentu, gdy zostaną utworzone wszystkie pary. U biorą udział w zabawie, wykonują czynności zaproponowane przez nauczyciela. N prosi chętnych uczniów o przedstawienie utworzonych par. U wymieniają pary: <i>pies – buda, kura – kurnik, gołąb – gołębnik, krowa – obora, koń – stajnia, świnia – chlew, pszczoła – ul.</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
<p>Rozmowa o domach zwierząt żyjących w bliskim otoczeniu człowieka</p>	<p>N prowadzi z uczniami rozmowę na temat siedzib zwierząt żyjących w otoczeniu człowieka:</p> <p><i>Jak można nazwać wymienione wyżej zwierzęta? (domowe, hodowlane)</i></p> <p><i>Czym te zwierzęta różnią się od zwierząt dzikich? (żyją blisko człowieka)</i></p> <p><i>W jakim celu człowiek udomowił zwierzęta? (żeby mieć od nich mleko, żeby wykorzystywać je do pracy)</i></p> <p><i>Kto tym zwierzętom buduje domy? (człowiek, właściciel, hodowca)</i></p> <p><i>Z czego ludzie budują domy dla zwierząt domowych, hodowlanych? (z cegły, z drewna)</i></p> <p>N: <i>Zgodnie z informacjami Pana Ciekawskiego te wszystkie domy zostały zbudowane dla zwierząt przez człowieka. Stało się tak, bo człowiek dawno temu te zwierzęta najpierw oswoił, a potem udomowił (przyzwyczaił je, przystosował do życia w swoim bliskim sąsiedztwie poprzez częste kontakty z nimi). Wyjątkiem są np. pszczoły, które żyją w bliskim sąsiedztwie człowieka, jednak nie są tak oswojone jak kot, pies czy nawet krowa. Nadal rządzą się swoimi prawami.</i></p> <p><i>Jak z pewnością wiecie, nie wszystkie zwierzęta zostały udomowione przez człowieka. Zdecydowana ich większość nadal żyje na wolności.</i></p> <p>N stawia uczniom pytania:</p> <p><i>Jak te zwierzęta radzą sobie z budowaniem swoich domów?</i></p> <p><i>Gdzie dzikie zwierzęta budują swoje domy?</i></p> <p><i>Z czego dzikie zwierzęta budują swoje domy?</i></p> <p>U udzielają odpowiedzi zgodnie z posiadaną wiedzą.</p>
<p>Rozpoznawanie siedzib zwierząt na podstawie ich opisów</p>	<p>N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was nowe zadanie. Oto ono. Popatrzcie uważnie na ilustracje (załącznik 3) i posłuchajcie zagadek Pana Ciekawskiego.</i></p> <p>N opowiada o jednej z ilustracji, stosując formę zagadkową, i prosi uczniów o jej wskazanie.</p> <p>U słuchają zagadki wygłoszonej przez nauczyciela i wybierają ilustrację będącą jej rozwiązaniem.</p> <p>N opisuje ilustrację „Mrowisko”.</p> <p>N: <i>Ten dom przypomina górkę, kopiec, który jest zbudowany z igieł, z gałązek i grudek ziemi. Która ilustracja pasuje do mojego opisu?</i></p> <p>W razie problemów N może naprowadzić dzieci podając głoskę, która stoi na początku nazwy zamieszczonej na ilustracji. U wskazują właściwą ilustrację, a chętny U odczytuje podpis. Wszyscy głośno go powtarzają.</p> <p>N rozmawia z uczniami o mrowisku:</p> <p><i>Gdzie taki dom można zobaczyć? (w lesie)</i></p> <p><i>Ilu mieszkańców, może mieszkać w takim domu? (bardzo dużo)</i></p> <p><i>Kto mieszka w takim domu?</i></p> <p>N prosi chętnego ucznia o wybranie ilustracji zwierzęcia (załącznik 4), którego dom przedstawia ilustracja. U wybiera ilustrację właściwego zwierzęcia i przypina ją obok domu (mrowka).</p> <p>N opisuje kolejne ilustracje i kontynuuje działania zgodnie z przykładowym tokiem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ten dom przypomina kształtem namiot, dach. Jest zbudowany z grubych i cienkich gałęzi, patyków, błota, mułu. Która ilustracja pasuje do mojego opisu? (żeremie). Gdzie taki dom można zobaczyć? (na rozlewisku, na zalanej łące). W jaki sposób zwierzęta zdobywają materiał do jego budowy? (podgryzają drzewa). Kto mieszka w takim domu?</i> • <i>To schronienie to duży dół, znajdujący się w pobliżu przewróconego drzewa lub w jaskini. Wyścielony jest liśćmi, suchą trawą i sierścią zwierzęcia,</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>które go zamieszkuje zimą. Która ilustracja pasuje do mojego opisu?</i> (gawra). <i>Gdzie można zobaczyć taki dom?</i> (w lesie, w górach). <i>Jak myślicie, w jaki sposób zwierzę ten dom sobie przygotowuje?</i> (kopie w ziemi, wyściela suchymi roślinami). <i>Kto mieszka w takim domu?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ta kryjówka to nieduże zagłębienie w ziemi. W nim odpoczywają i śpią zwierzęta. Która ilustracja pasuje do mojego opisu?</i> (kotlinka). <i>Gdzie można zobaczyć taką kryjówkę?</i> (w lesie, na polu). <i>Kto z was widział kiedyś kotlinkę? Kto może mieszkać w takim domu?</i> • <i>Ten dom to wykopane w ziemi schronienie, które może mieć kilka metrów długości. Często znajduje się pod drzewem, wyścielone jest sierścią, suchą trawą. Która ilustracja pasuje do mojego opisu?</i> (nora). <i>Jak myślicie, ile czasu zajmuje zwierzętom przygotowanie takiej nory?</i> (dużo, bo trzeba wykopać długi korytarz). <i>Kiedy zwierzęta przebywają w swoich norach, a kiedy je opuszczają?</i> (niektóre wychodzą z nory w dzień, a inne w nocy). <i>Kto mieszka w takim domu?</i> • <i>Ten dom to schronienie znajdujące się na drzewie, na słupie, na kominie, zbudowane z drobnych gałęzi, patyków, trawy, mchu, gliny, błota, sierści, piór. Która ilustracja pasuje do mojego opisu?</i> (gniazdo). <i>Do kogo może należeć ten dom?</i> (do jakiegoś ptaka). <i>Gdzie oprócz drzew zwierzęta budują swoje gniazda?</i> (w trawie, w pęknięciach muru, pod dachem). <p>N może zapytać zdolnych uczniów: <i>Jakie ptaki budują swoje gniazda na ziemi?</i> <i>Jakie zwierzę buduje gniazdo w wodzie?</i></p> <p>N podaje ciekawostkę: <i>Ciernik to nieduża ryba, która żyje w rzekach, stawach i jeziorach. Samiec tej ryby buduje gniazdo z roślin wodnych i opiekuje się młodymi, które wylęgają się z ikry składanej przez samicę.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ten dom to otwór w drzewie powstały na wskutek pęknięcia pnia, złamania grubej gałęzi, choroby drzewa lub wykuty przez dzięcioła. Która ilustracja pasuje do mojego opisu?</i> (dziupla). <i>Dlaczego wiele zwierząt wybiera na swoje schronienie dziuplę?</i> (bo jest to miejsce trudno dostępne). <i>Czym zwierzęta wyścielają dziuplę?</i> (piórami, suchą trawą, sierścią zwierząt). <i>Kto mieszka w takim domu?</i>
	<p>N podaje ciekawostkę: <i>W przyrodzie występują również zwierzęta, które swoje domy noszą na sobie. Te domy to muszla i skorupa. Bardzo proszę wybiierzcie przedstawiające je ilustracje i dobierzcie do nich odpowiednie zwierzęta (ślimak, żółw).</i></p>
<p>Zabawa ruchowa „Gdzie jest mój dom?”</p>	<p>N proponuje dzieciom zabawę w poszukiwanie domów – siedzib – kryjówek. U losują karteczki z ilustracjami dzikich zwierząt: niedźwiedź, borsuk, dzięcioł, sarna, bóbr, bocian, mrówka (załącznik 5). Po wylosowaniu ilustracji U przy dźwiękach tamburyna spacerują po sali. Gdy tamburyno umilknie, dzieci szukają ilustracji z podpisem, która przedstawia ich dom (<i>niedźwiedź – gawra, borsuk – nora, wiewiórka – dziupla, sarna – kotlinka, bóbr – żeremie, bocian – gniazdo, mrówka – mrowisko</i>), podają sobie ręce, tworzą koło i siadają. Na dźwięk tamburyna wstają i znów spacerują po sali. W tym czasie N zmienia położenie ilustracji – domków (można wykonać 2-4 powtórzenia w zależności od możliwości).</p>
<p>Wykonywanie makiety domu dla wybranego zwierzęcia</p>	<p>N zaprasza dzieci do wykonania pracy grupowej. N: <i>Pozostańcie w dotychczasowych zespołach, aby wykonać kolejne zadanie przygotowane przez Pana Ciekawskiego. Będzie ono polegało na przygotowaniu kryjówki dla zwierzęcia, które wylosowaliście przed zabawą „Gdzie jest mój dom?”. Do dyspozycji macie plastelinę, wykałaczki, włóczkę, bibułę karbowaną i ilustracje domów (załącznik 6). Pan Ciekawski przypomina</i></p>

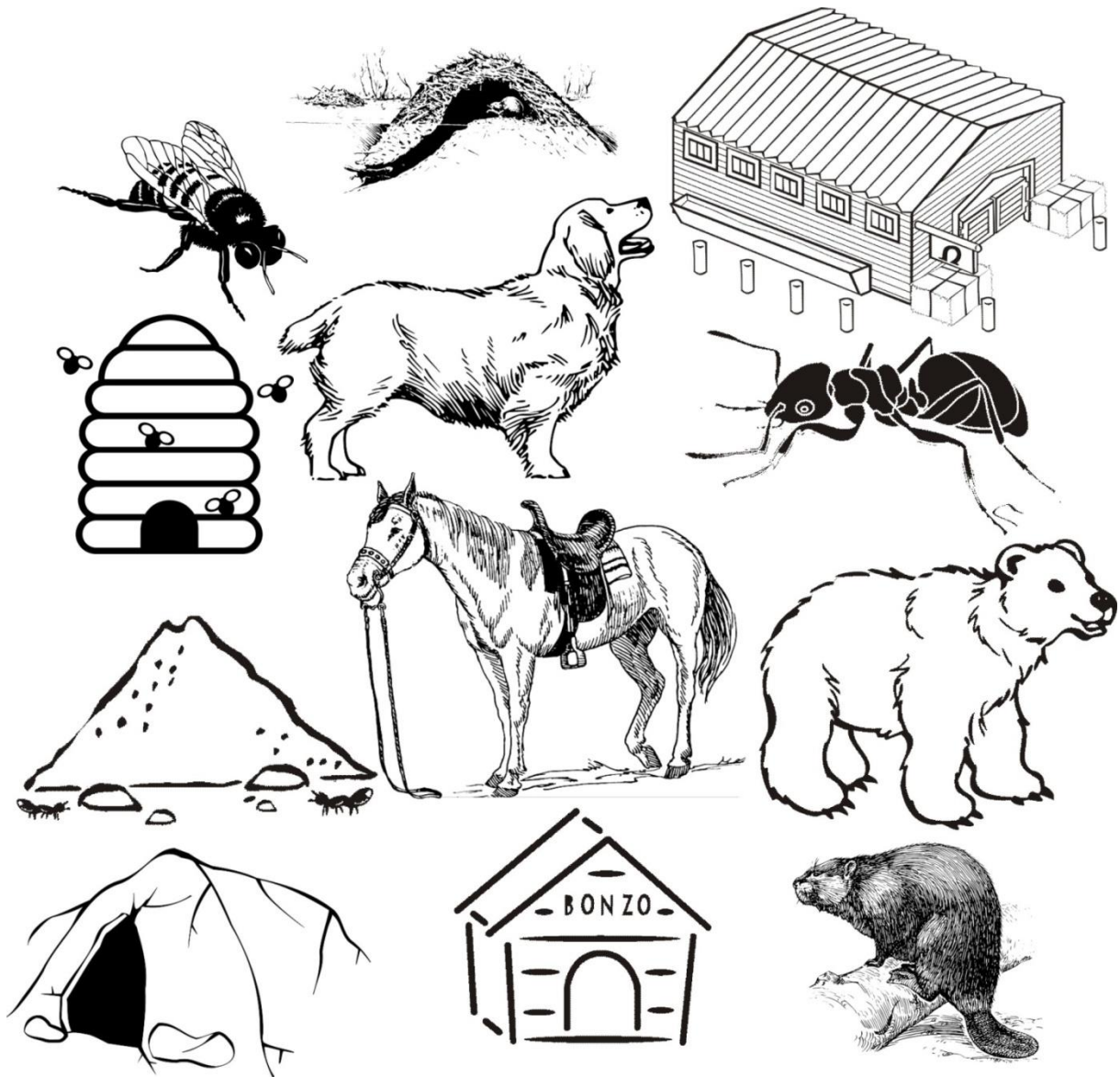
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>wam o zachowaniu bezpieczeństwa w czasie wykonywania prac i posprzątaniu stanowisk po ich zakończeniu. Wybierzcie w każdym zespole kapitana, który będzie dbał o porządek i kierował pracą zespołu.</p> <p>U wybierają kapitana zespołu i przystępują do pracy. N czuwa nad realizacją zadań, podchodzi do zespołów, kontroluje ich pracę. U po wykonaniu zadania porządkują stanowiska pracy. N zaprasza dzieci z wykonanymi pracami na dywan.</p>
<p>Omówienie wytworów pracy uczniów i organizacja wystawy prac</p>	<p>N prowadzi w kręgu rozmowę na temat wykonanych prac:</p> <p><i>Jak wam się podobają prace waszych kolegów?</i> <i>Co wam sprawiło najwięcej trudności?</i> <i>W jaki sposób można jeszcze te prace upiększyć?</i> <i>Jak oceniacie pracę waszego zespołu?</i></p> <p>N podsumowuje pracę uczniów: <i>Wszystkie prace zostały wykonane starannie. Myślę, że można je pokazać dzieciom z innych klas. Proponuję przygotowanie wystawki.</i></p> <p>Kapitanowie zespołów przynoszą swoje prace, ustawiają je, tworząc wystawkę. U oglądają ekspozycję, rozmawiają na temat prac.</p>
<p>Podsumowanie – rozwiązywanie zadań z karty pracy</p>	<p>N poleca uczniom wykonanie kolejnych zadań z karty pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 – U łączą strzałkami ilustracje zwierząt i ich domów; • Zadanie 2 – U oznaczają kolorem zielonym zdania prawdziwe, a czerwonym fałszywe. <p>N rozmawia z uczniami na temat wykonanych zadań: <i>Przy ilu zdaniach narysowaliście zielone kółka, a przy ilu czerwone? Z którym zdaniem mieliście najwięcej problemów?</i></p> <p>N poleca uczniom wykonanie w domu zadania z karty pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 3a (łatwiejsze) – dla wszystkich uczniów, • Zadanie 3b (trudniejsze) – dla uczniów zdolnych (nakładka edukacyjna).
<p>Określanie emocji towarzyszących dzieciom w czasie lekcji</p>	<p>N sprawdza i ocenia poprawność wykonania zadań: <i>Bardzo dobrze poradziście sobie ze wszystkimi zadaniami. Proszę, abyście na koniec określili emocje, jakie towarzyszyły wam w czasie lekcji.</i></p> <p>N prezentuje uczniom dwie ilustracje, które trzyma w rękach: słońko i chmurkę (załącznik 7). Układa je w dwóch miejscach w sali i zwraca się do uczniów:</p> <p><i>Kto był wesoły, niech stanie przy słończku, a kto miał kiepski nastrój, niech stanie przy chmurce.</i></p> <p><i>Co w przyszłości trzeba zmienić, żeby dzieci stojące przy chmurce, ustawiły się przy słończku?</i></p> <p><i>Cieszę się, że wykonywanie zadań przygotowanych przez Pana Ciekawskiego było dla was interesujące i sprawiło wam radość.</i></p>

(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Połącz strzałkami zwierzęta i ich domy. Zastosuj różne kolory.

Zadanie 2

Narysuj zielone kółko przy zdaniach prawdziwych, a czerwone przy fałszywych.

Dom niedźwiedzia to żeremie.

Wiewiórka mieszka w dziupli.

Bobry budują swoje domy z papieru.

Pszczoły mieszkają w gawrze.

Domem konia jest kurnik.

Krowa mieszka w oborze.

Zając odpoczywa w kotlince.

Domem świni jest chlew.

Gołąb jest domem gołębi.

Zadanie 3a

Odszukaj w rzędach pionowych (↓) i poziomych (↔) nazwy domów zwierząt.
Pokoloruj pola z literami.

buda kurnik gołębnik obora stajnia chlew
ul gniazdo gawra nora muszla

g	n	i	a	z	d	o	s
k	u	l	n	o	r	a	t
u	m	u	s	z	l	a	a
r	b	c	h	l	e	w	j
n	u	r	t	s	n	m	n
i	d	g	a	w	r	a	i
k	a	o	b	o	r	a	a
g	o	ł	ę	b	n	i	k

Zadanie 3b (zadanie domowe dla ucznia zdolnego, nakładka edukacyjna)

Odszukaj w rzędach pionowych (↓) i poziomych (↔) nazwy domów zwierząt.

Pokoloruj pola z literami.

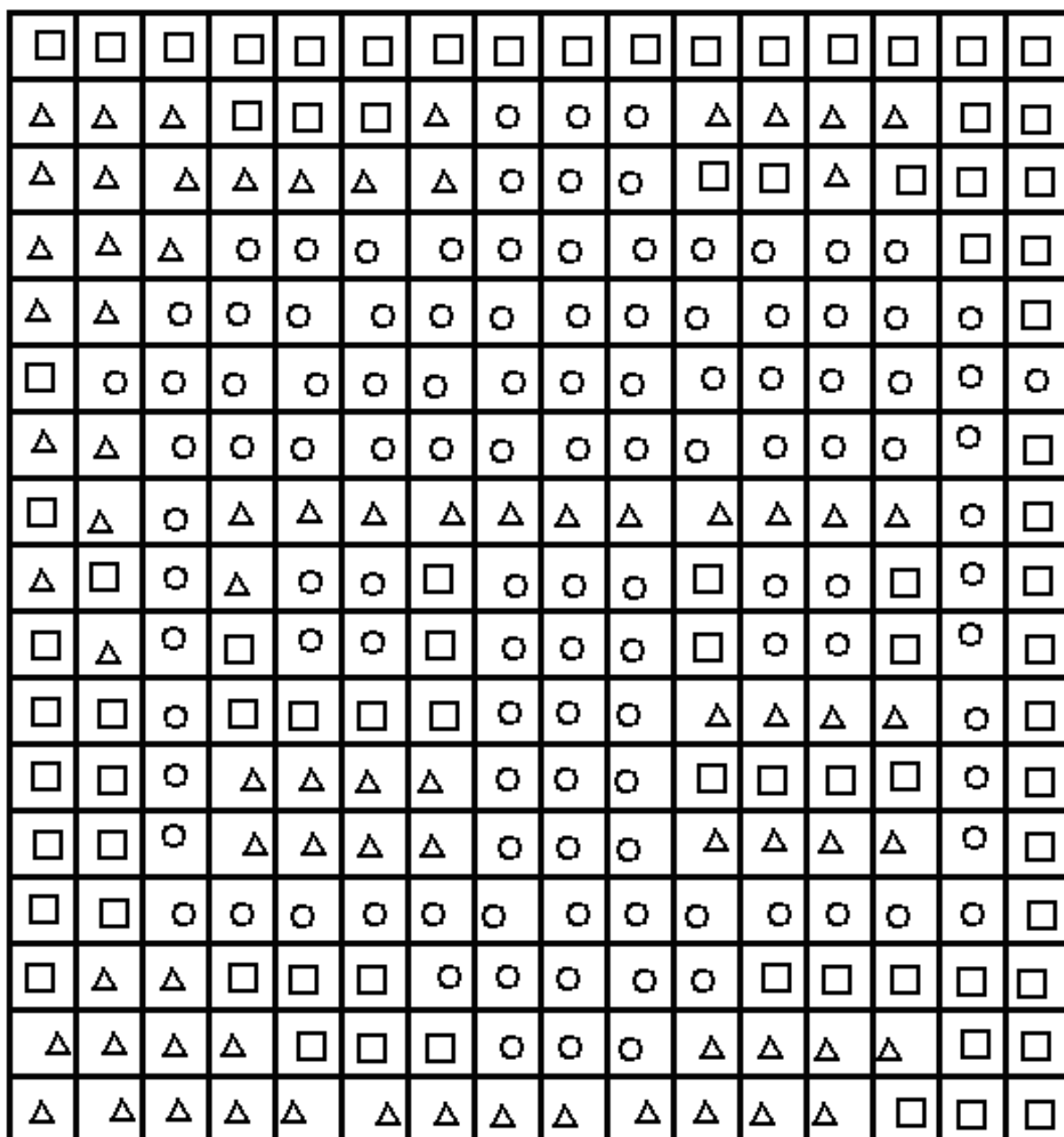
g	n	i	a	z	d	o	s
k	u	l	n	o	r	a	t
u	m	u	s	z	l	a	a
r	b	c	h	l	e	w	j
n	u	r	t	s	n	m	n
i	d	g	a	w	r	a	i
k	a	o	b	o	r	a	a
g	o	ł	ę	b	n	i	k

(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

ZAŁĄCZNIK 1

Kolorowanka

Zamaluj pola zawierające koła. Co przedstawia ten rysunek?

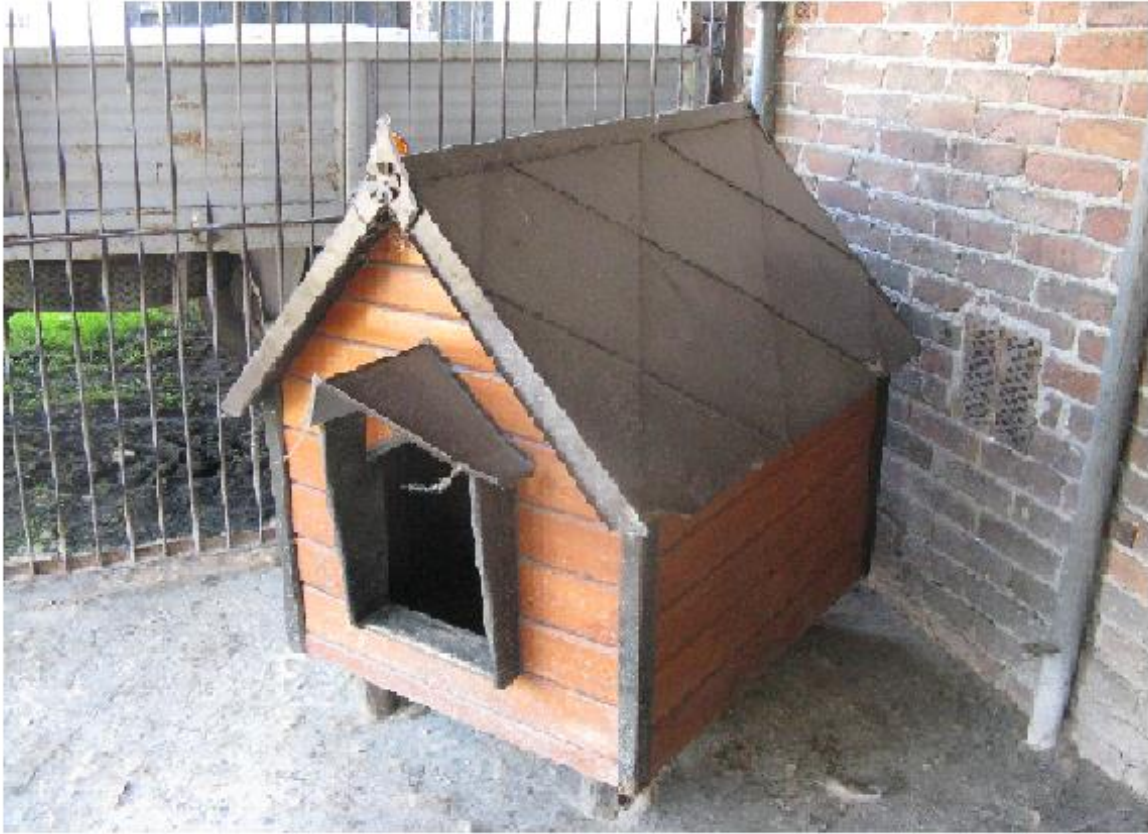
(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

ZAŁĄCZNIK 2

Karty memo

pies

buda

pszczola

ul

gołąb

gołębnik

koń

stajnia

krowa

obora

świnia

chlew

kura

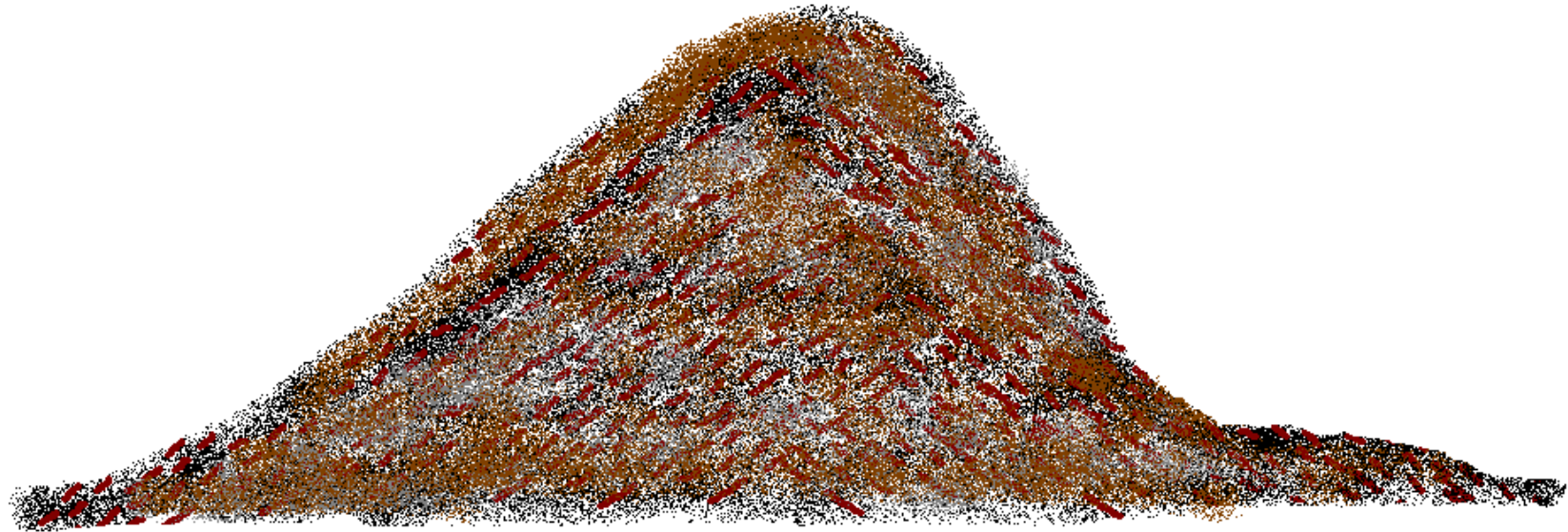

kurnik

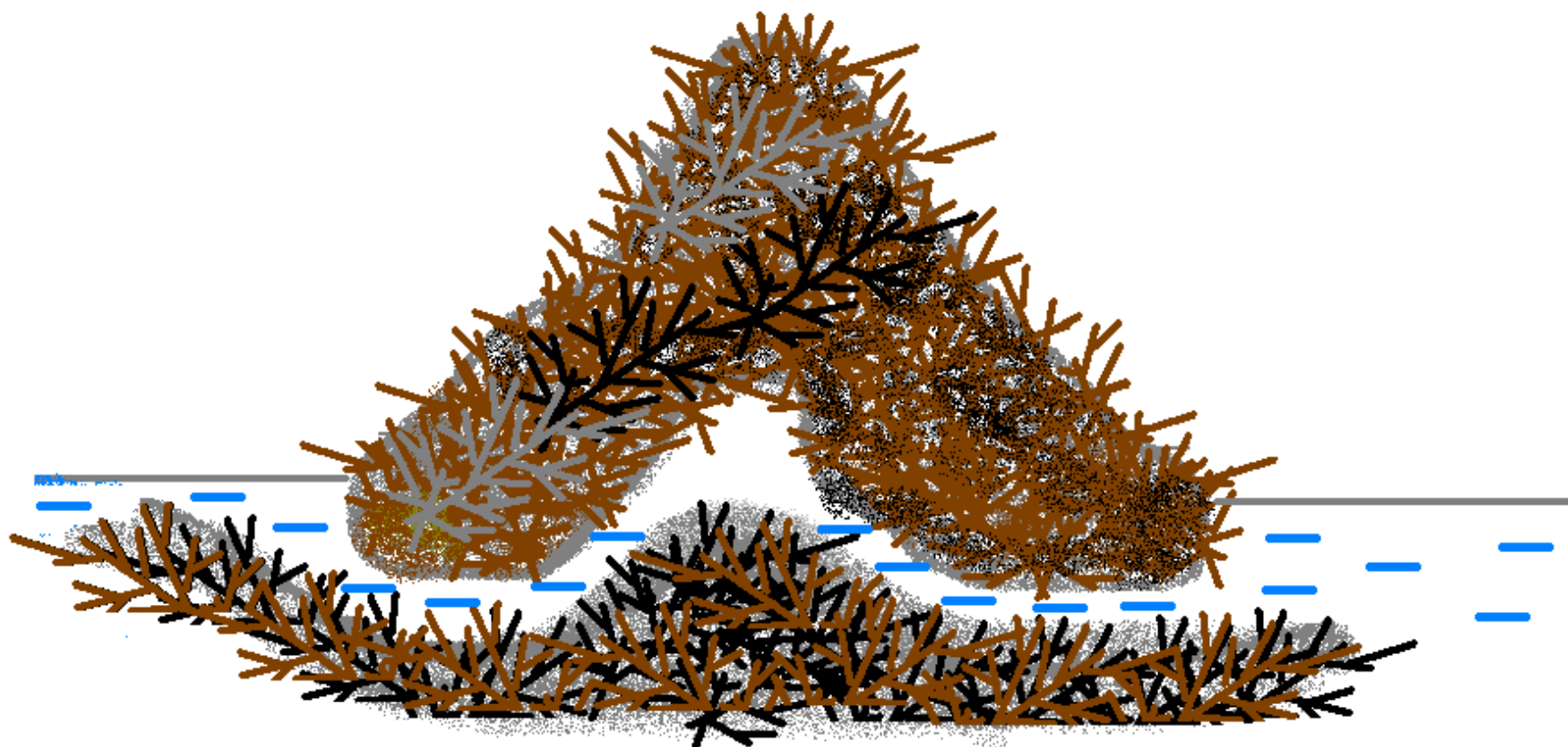
(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

ZAŁĄCZNIK 3

Domy zwierząt

mrowisko

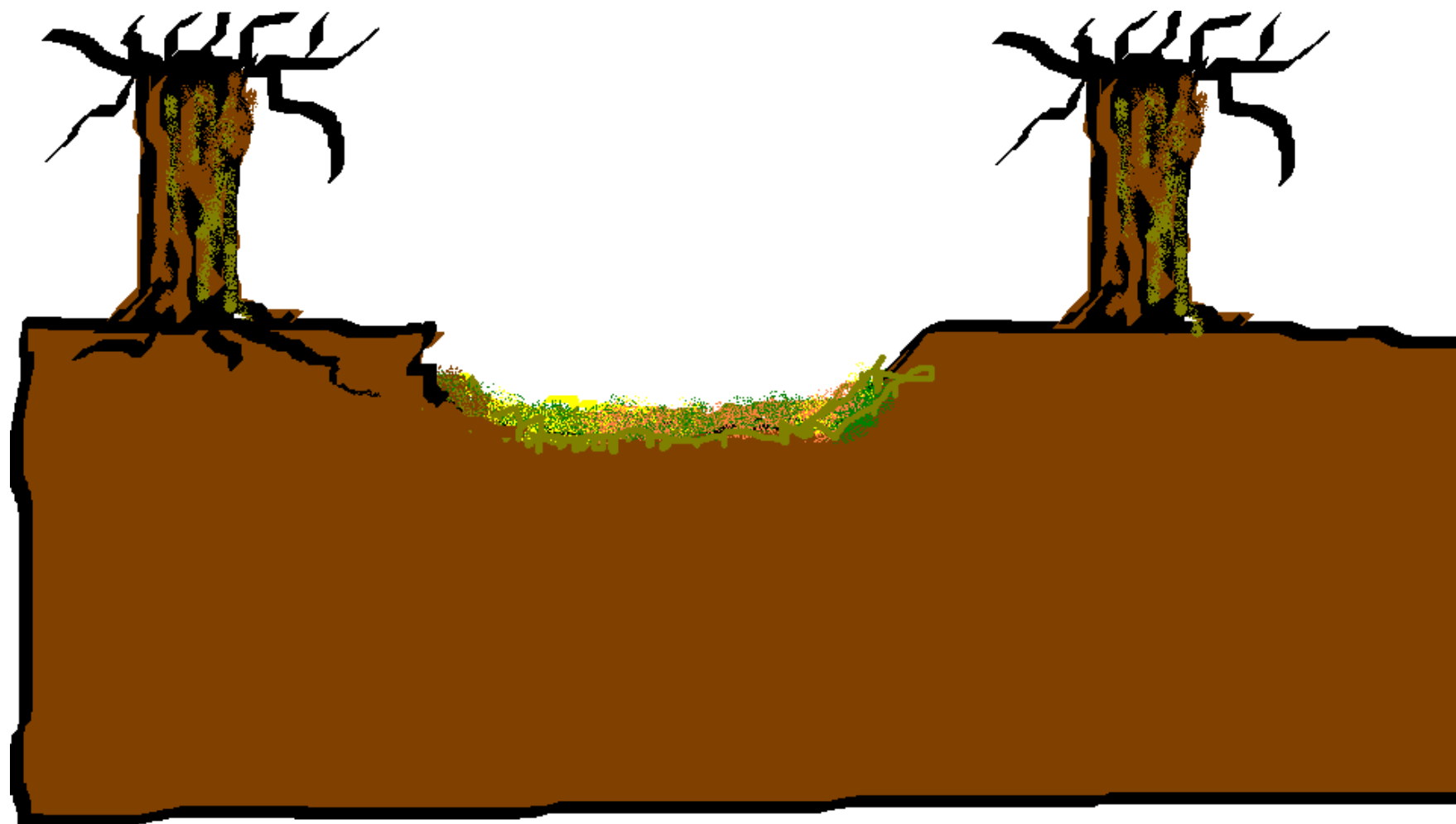
żeremie

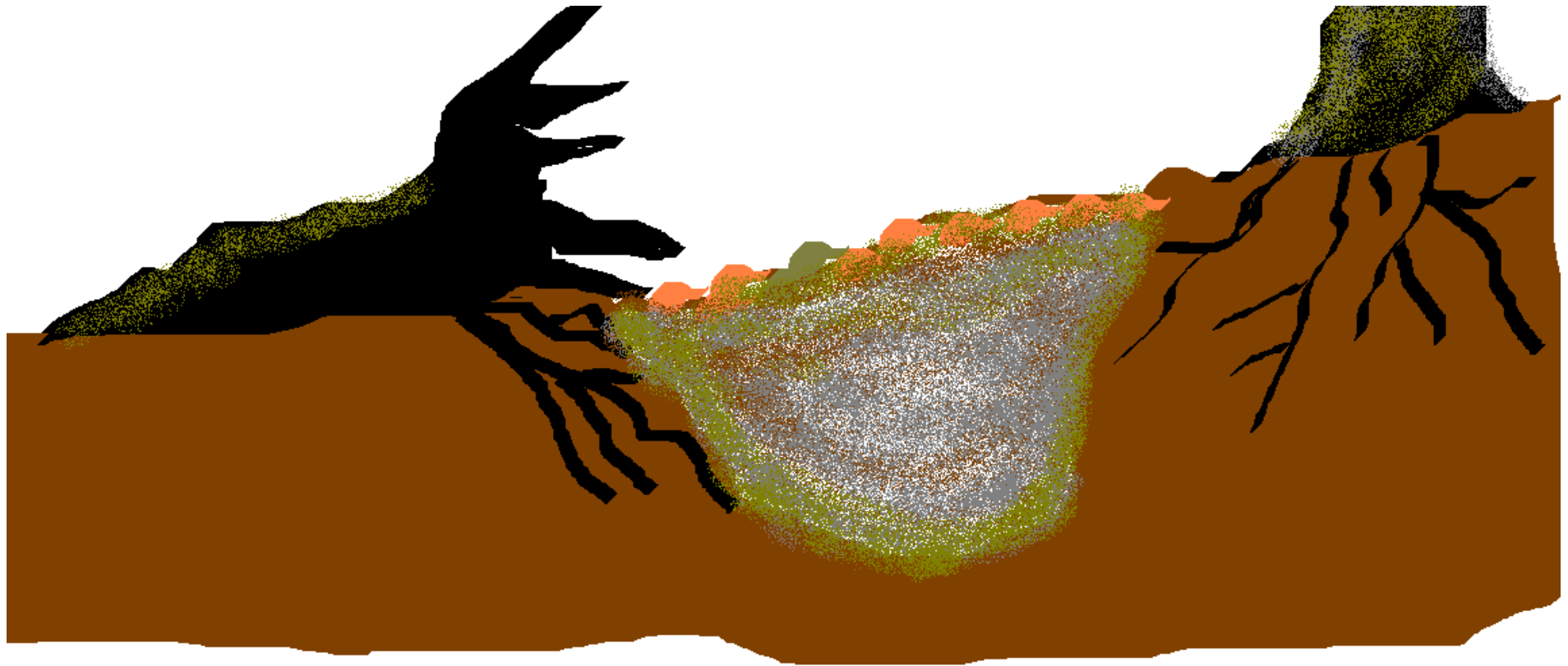
gniazdo

nora

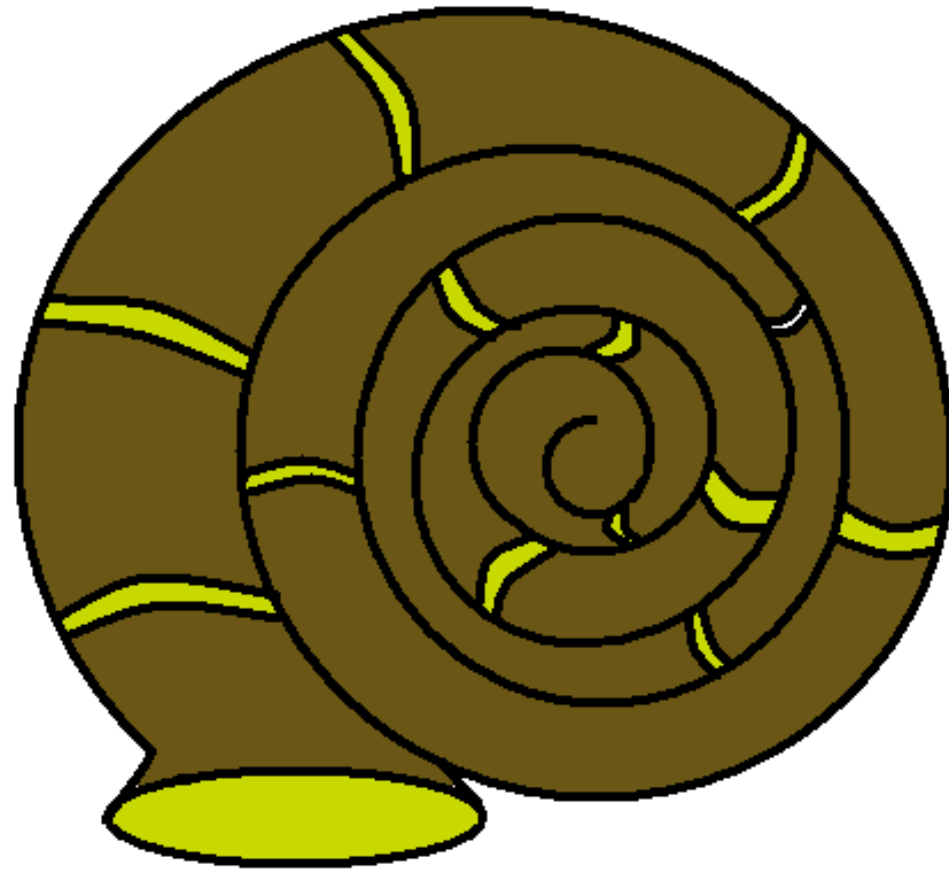
kotlinka

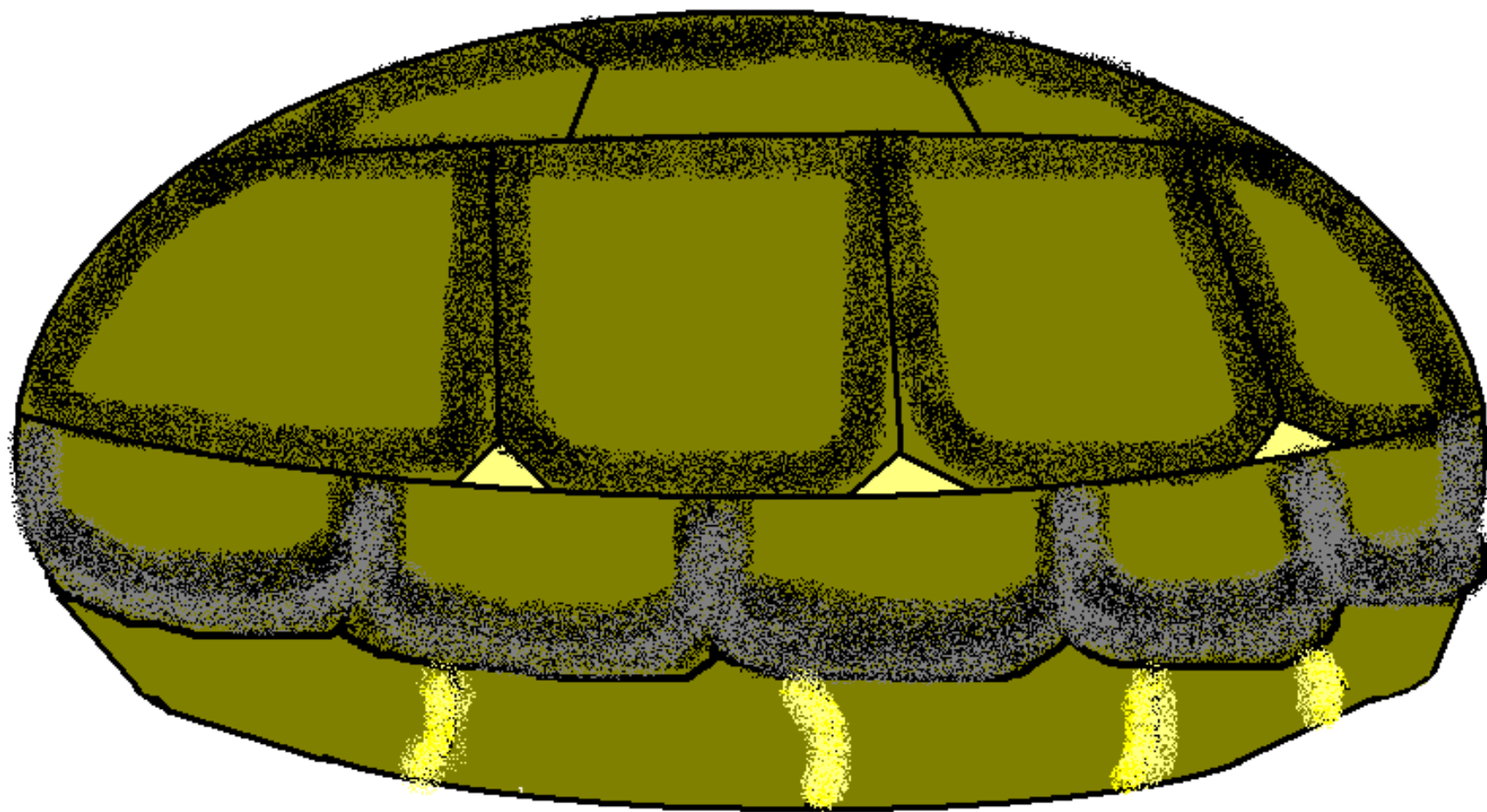
gawra

dziupla

muszla

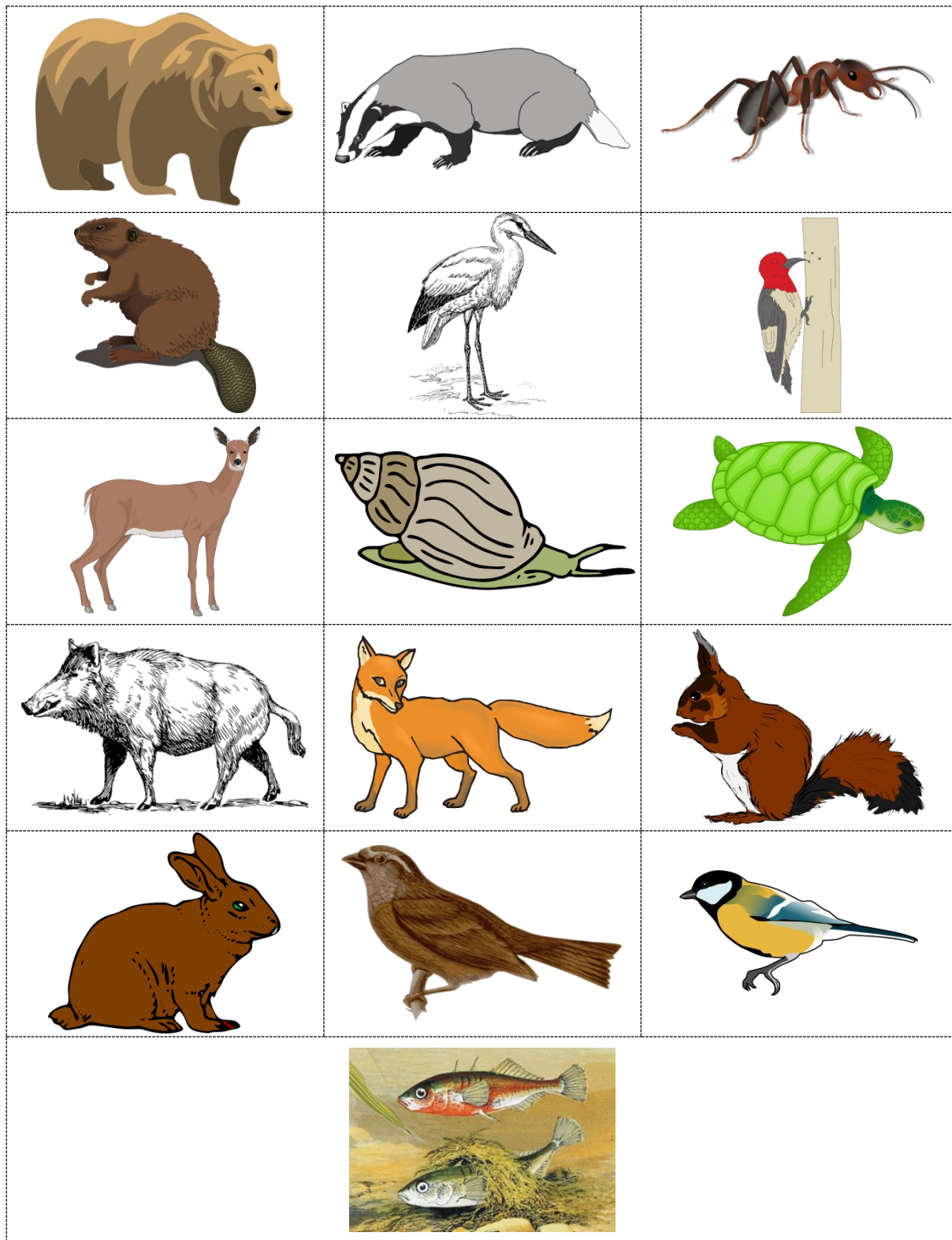

skorupa

(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

ZAŁĄCZNIK 4

„Zwierzęta”

(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

ZAŁĄCZNIK 5

Grupy

Grupa 1 – niedźwiedź

Grupa 2 – borsuk

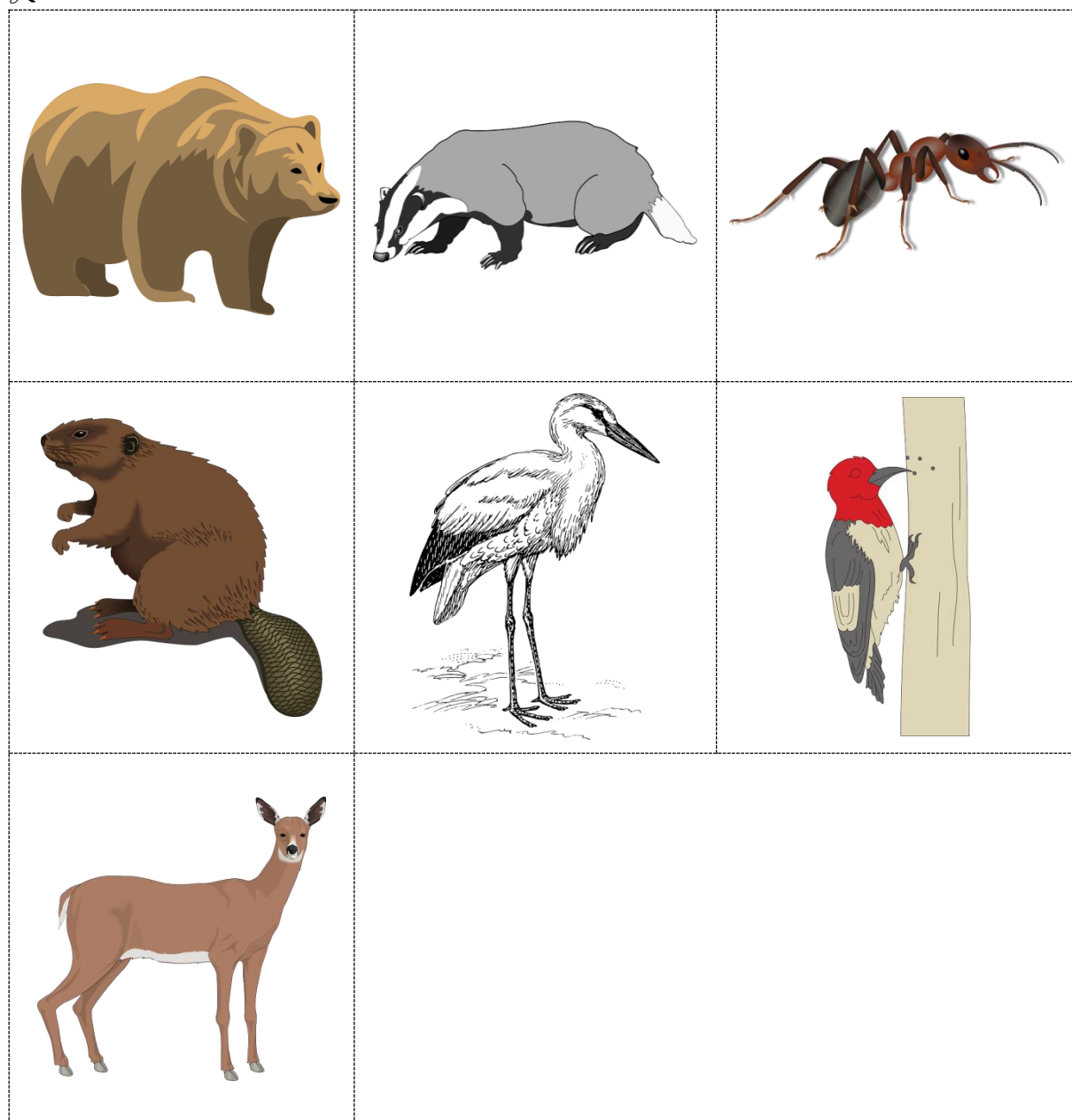
Grupa 3 – dzięcioł

Grupa 4 – sarna

Grupa 5 – bóbr

Grupa 6 – bocian

Grupa 7 – mrówka

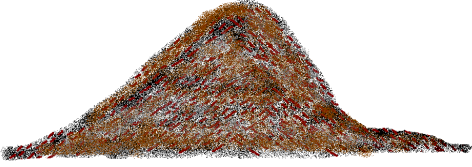
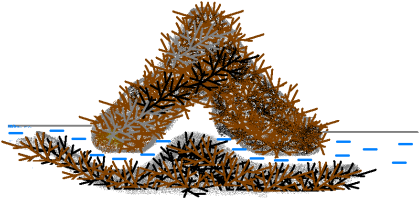

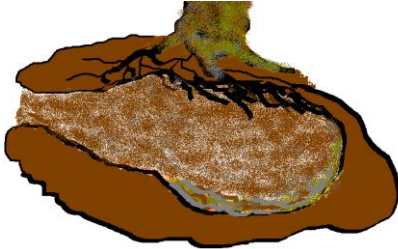
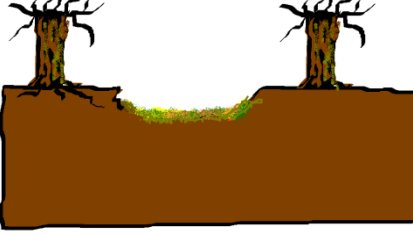

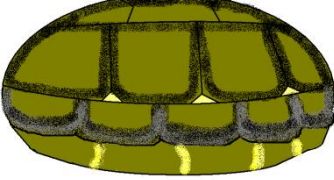

(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

ZAŁĄCZNIK 6

Ilustracje do pracy w grupach

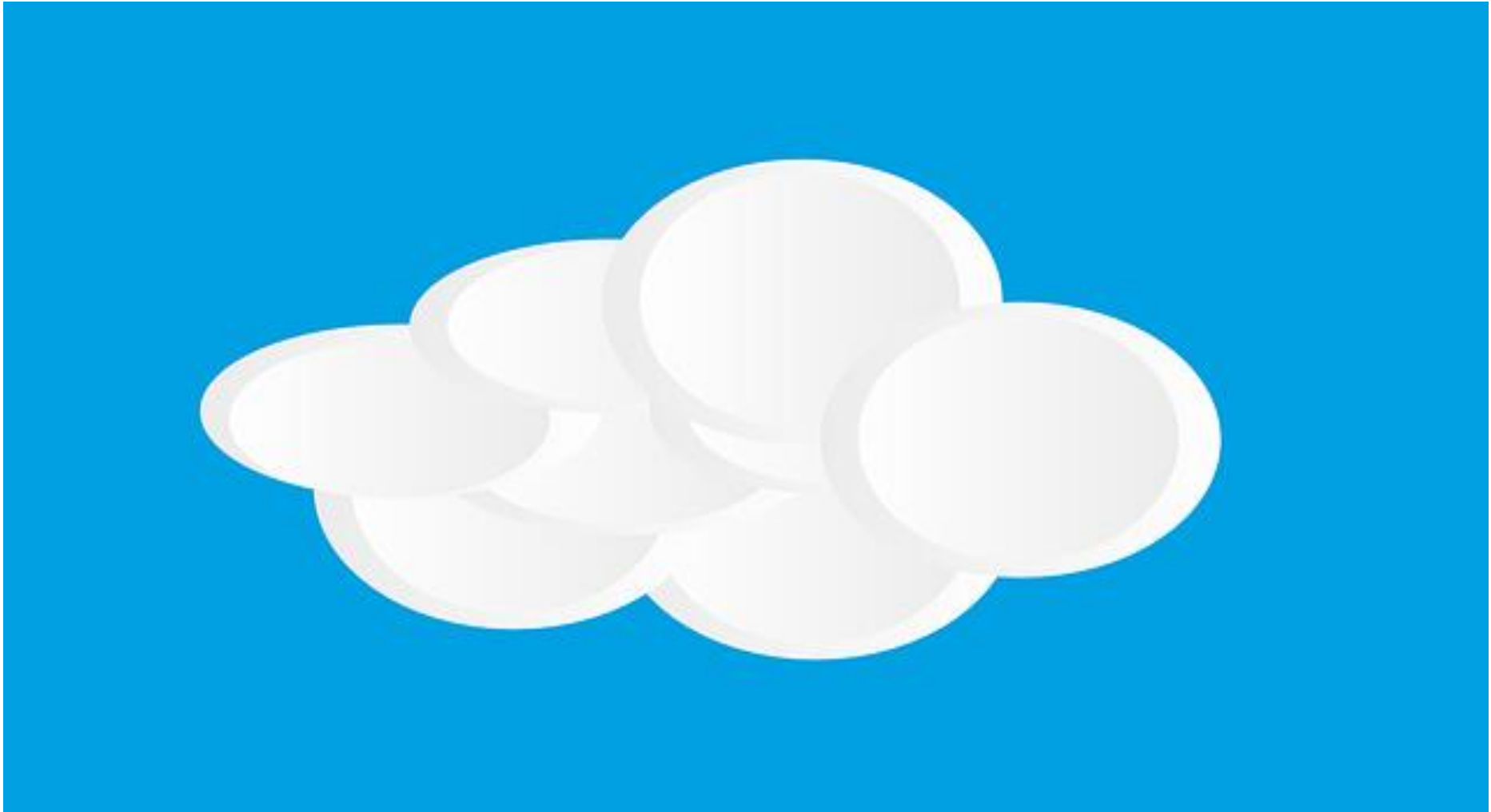
 <p>mrowisko</p>	 <p>żeremie</p>
 <p>gniazdo</p>	 <p>nora</p>
 <p>kotlinka</p>	 <p>gawra</p>
 <p>dziupla</p>	 <p>skorupa</p>

(P1_T4) Gdzie mieszkają zwierzęta?

ZAŁĄCZNIK 7

Słońko i chmurka

Numer i temat lekcji: (P1_T5) Jakie smaki mają jesienne przysmaki?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wymienia nazwy jesiennych warzyw i owoców;
- wskazuje różnice między warzywami a owocami;
- klasyfikuje owoce i warzywa według koloru i kształtu;
- rozpoznaje owoce i warzywa po smaku, zapachu i kształcie;
- wykorzystuje wiedzę o owocach i warzywach do formułowania pytań i rozwiązywania zagadek;
- dopasowuje do siebie połówki i ćwiartki owoców oraz warzyw;
- wyjaśnia znaczenie owoców i warzyw dla zdrowia człowieka.

Metody i techniki nauczania: zabawa dydaktyczna, zabawa badawcza, metoda zadań praktycznych, rozmowa kierowana, zabawa ruchowa

Uzupelniające środki dydaktyczne: owoce i warzywa (przyniesione przez dzieci), piramida żywienia, chusteczki do zawiązania oczu, ilustracje garnka, koszyka, owoców i warzyw do zagadek (załącznik 1), emblematy warzyw do zabawy ruchowej (załącznik 2), wykałaczkę, owoce i warzywa do puzzli warzywno-owocowych, garnek, karta pracy (1 i 2), magnesy lub naklejki-„cenki”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie – klasyfikowanie owoców i warzyw	U układają na ławce przyniesione warzywa i owoce, oglądają je, dotykają, wąchają. N pyta: <ul style="list-style-type: none">• <i>Jakie owoce i warzywa tu widzicie?</i>• <i>Jakie kolory mają przyniesione przez was owoce i warzywa? Podzielcie je na grupy według kolorów.</i>• <i>Jakie kształty mają przyniesione przez was owoce i warzywa? Podzielcie je teraz na grupy według ich kształtu.</i>• <i>Które z przyniesionych przez was okazów to owoce, a które warzywa? Pogrupujcie je.</i>• <i>Gdzie rosną owoce, a gdzie warzywa?</i> U odpowiadają na pytania nauczyciela i wykonują jego polecenia. N wyjaśnia pojęcia <i>owoc</i> i <i>warzywo</i> . N: <i>Owoce są jadalnymi częściami drzew lub krzewów. Zazwyczaj rosną one w ogrodach, sadach, na plantacjach. Rzadziej pochodzą z lasów. Natomiast warzywa to jadalne części roślin, takie jak liście, owoce, bulwy, łodygi i korzenie, które spożywane są zazwyczaj po ugotowaniu (nazywanym dawniej warzeniem).</i> N podaje temat zajęć. N: <i>Jesień daje nam mnóstwo warzyw i owoców. Na dzisiejszej lekcji sprawdzimy, jakie smaki mają te jesiennie przysmaki.</i>
Realizacja tematu lekcji – wielozmysłowe poznanie owoców i warzyw oraz ich znaczenia dla zdrowia człowieka	N prezentuje dzieciom piramidę żywienia i omawia jej składniki. N: <i>Popatrzcie na piramidę żywienia, która pokazuje, jakie produkty i w jakich ilościach powinniśmy spożywać. Produkty na dole piramidy stanowią podstawę naszej diety, są najważniejsze i powinniśmy jeść je jak najczęściej. Na którym miejscu w piramidzie żywienia znajdują się warzywa i owoce?</i> U: <i>Na drugim.</i> N: <i>Oznacza to, że są bardzo ważnym składnikiem naszej diety. Jak sądzicie, dlaczego?</i> U podają różne propozycje, N zapisuje je na tablicy. Następnie, jeśli zachodzi taka potrzeba, uzupełnia wypowiedzi uczniów wiadomościami na temat wartości odżywczych owoców i warzyw.

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N: <i>Owoce i warzywa są bardzo ważne w naszej diecie. Dostarczają witamin i składników mineralnych niezbędnych do prawidłowej pracy naszego organizmu. Są głównym źródłem potasu, który jest niezbędny do pracy serca. Warzywa i owoce można spożywać na surowo, jak też w postaci deserów lub surówek. W tej postaci zachowują najwięcej wartości smakowych i odżywczych. Jedząc pięć porcji warzyw i owoców codziennie, dbamy o utrzymanie zdrowia i dobrego samopoczucia. Musimy pamiętać o tym, aby zawsze dokładnie myć warzywa i owoce przed jedzeniem, najlepiej pod strumieniem bieżącej wody.</i></p> <p>N wybiera sześcioro uczniów, którzy siadają przodem do pozostałych i zawiązuje im oczy. Każdy z nich dostaje do ręki kawałek owocu lub warzywa. Troje spośród nich rozpoznaje owoc lub warzywo, używając zmysłu smaku, pozostali za pomocą węchu. N może wybrać jeszcze kilkoro dzieci, które z zawiązanymi oczami będą rozpoznawały owoce za pomocą dotyku.</p> <p>Na tablicy umieszczone są obrazki przedstawiające garnek i koszyk (załącznik 1). Wybrane dziecko wychodzi na środek klasy i staje tyłem do tablicy, na której N umieszcza ilustrację owocu lub warzywa (załącznik 1) w ten sposób, aby dziecko nie widziało, co on przedstawia. Dziecko ma za zadanie odgadnąć, co przedstawia rysunek, zadając pozostałym dzieciom pytania, na które one odpowiadają <i>tak</i> lub <i>nie</i>. N może określić liczbę zadanych pytań (np. pięć). Po odgadnięciu uczeń ustala, czy obrazek przedstawia owoc czy warzywo i umieszcza obrazek obok garnka (warzywo) lub koszyka (owoc).</p>
Zabawa ruchowa „Sałatka jarzynowa”	<p>N przygotowuje po kilka takich samych emblematów z rysunkiem warzyw, np.: 5 x ogórek, 5 x pomidor, 5 x marchewka, 5 x por, 5 x dynia itp. (załącznik 2) Dzieci siedzą w kole na krzesłach. N dzieli klasę na grupy warzyw. Każdy uczeń z danej grupy otrzymuje emblemat z rysunkiem warzywa. Zabawę rozpoczyna N, który wywołuje wybrane warzywo, np. marchewkę. Dzieci, które mają taki emblemat szybko zamieniają się miejscami. W tym samym czasie N zabiera jedno krzesło. Uczeń, który nie zdąży zająć krzesła, zostaje na środku i wywołuje kolejne warzywo. Na hasło <i>sałatka jarzynowa</i> wszystkie dzieci wstają z krzesel i zamieniają się miejscami. U stojący w środku próbuje również zająć miejsce. Kto zostanie bez krzesła, ten prowadzi zabawę dalej.</p>
Praca praktyczna, utrwalanie wiadomości	<p>N przygotowuje różne warzywa i owoce (jabłko czerwone, jabłko żółte, gruszka, marchewka, ogórek). Każde rozcina na cztery części. Wszystkie ćwiartki wkłada do jednego garnka i miesza. Następnie dzieli uczniów na tyle grup, ile jest owoców i warzyw w garnku. Przedstawiciele grup losują ilustrację owocu lub warzywa. N poleca: <i>Odnajdźcie w garnku części wylosowanego okazu i złożcie je w całość za pomocą wykalaczek. Co otrzymaliście?</i> Przedstawiciel każdej grupy podaje nazwę złożonego okazu.</p> <p>Uczniowie przystępują do wykonania zadania na karcie pracy nr 1. N odczytuje polecenie. N: <i>Otocz zieloną pętlą zbiór owoców, a czerwoną pętlą zbiór warzyw. Czy zostało coś, co nie należy do żadnego ze zbiorów? Pokoloruj owoce i warzywa.</i> Uczniowie zdolni i siedmiolatki dodatkowo dopasowują podpisy do odpowiednich warzyw i owoców. Uczniowie zdolni i siedmiolatki mogą wykonać kartę pracy nr 2. . N: <i>Co jest w garnku? Dowiesz się, jeśli rozpoznasz warzywa pokazane na obrazkach. Wpisz w kratki przyporządkowane im litery. Odczytaj hasło. Narysuj tę potrawę w garnku.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Podsumowanie, ewaluacja lekcji	<p><i>N: O czym dowiedzieliście się na dzisiejszej lekcji? Chętne dzieci odpowiadają na pytanie.</i></p> <p>N rysuje na tablicy tarczę strzelecką z dwoma polami: 10, 5 i rozdaje uczniom magnesy lub „cenki”.</p> <p><i>N: Proszę was, abyście ocenili dzisiejsze zajęcia. Jeśli wam się podobały i dowiedzieliście się na nich ciekawych rzeczy, umieśćcie swój magnes w środku tarczy. Jeśli podobały wam się tylko trochę, przypnijcie magnesy na polu z cyfrą 5. Jeśli w ogóle się wam nie spodobały, magnesy umieśćcie poza tarczą.</i></p> <p>N odwraca się na chwilę, pozwalając uczniom na „strzelanie”. Następnie podsumowuje wyniki.</p>

(P1_T5) Jakie smaki mają jesienne przysmaki?

KARTA PRACY 1

Otocz zieloną pętlą zbiór owoców, a czerwoną pętlą zbiór warzyw.

Co nie należy do żadnego ze zbiorów? Pokoloruj owoce i warzywa.

Zadanie (dla uczniów zdolnych, nakładka edukacyjna)

Wytnij wyrazy. Dopasuj podpisy do obrazków.

jabłko	marchewka	burak	czereśnie
cebula	gruszka	orzechy	grzyby

(P1_T5) Jakie smaki mają jesienne przysmaki?

KARTA PRACY 2 (NAKLADKA EDUKACYJNA)

Co jest w garnku? Dowiesz się, jeśli rozpoznasz warzywa pokazane na obrazkach. Wpisz w kratki przyporządkowane im litery. Odczytaj hasło. Narysuj tę potrawę w garnku.

kalafior
 groszek
 kukurydza
 cebula
 por
 pomidor
 marchewka
 ogórek
 pieczarka
 burak
 ziemniak
 kapusta
 dynia

(P1_T5) Jakie smaki mają jesienne przysmaki?

ZAŁĄCZNIK 1

Garnek

Koszyk

Marchew

Buraki

Pomidory

Ogórki

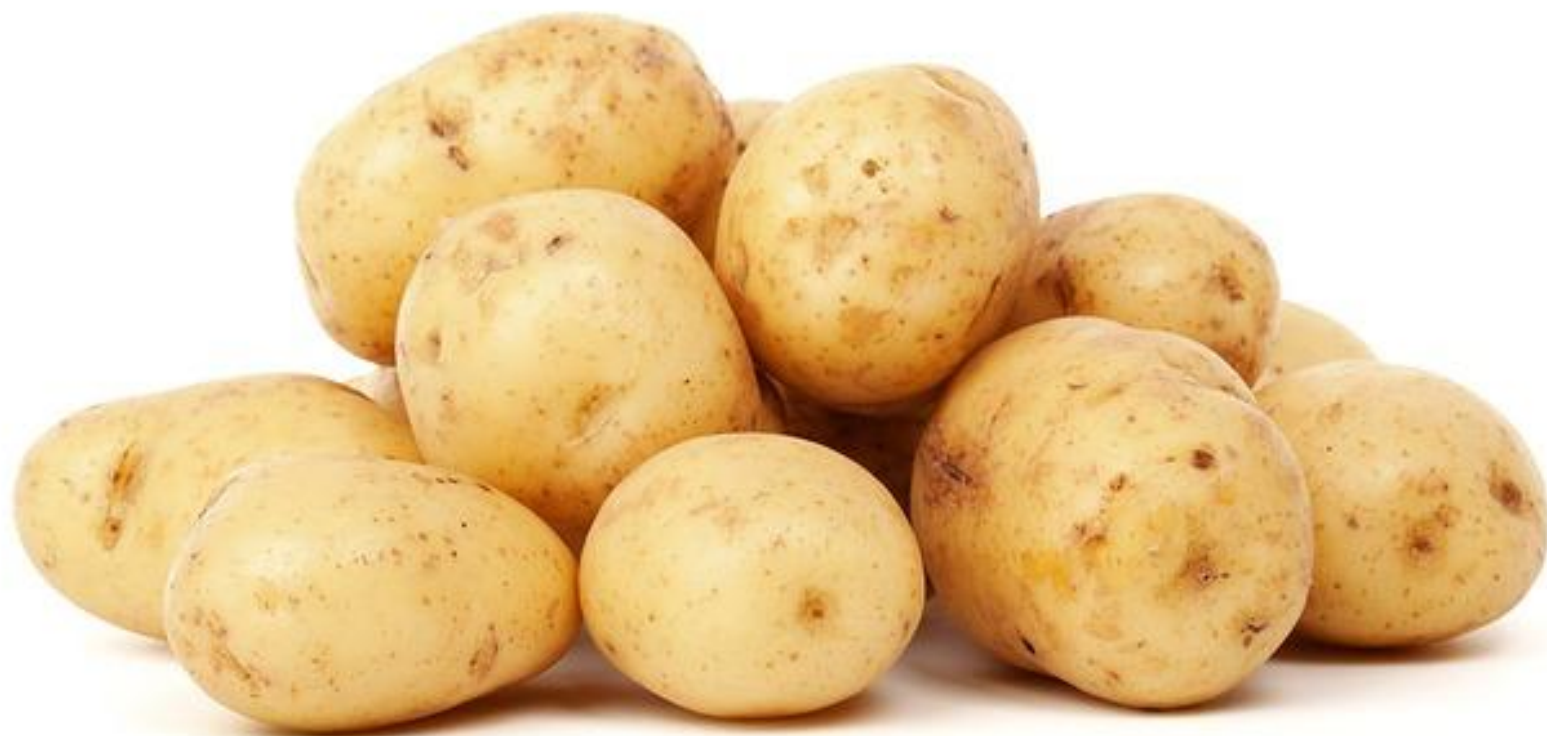
Dynia

Cebule

Ziemniaki

Salata

Winogrona

Jablka

Gruszki

Śliwki

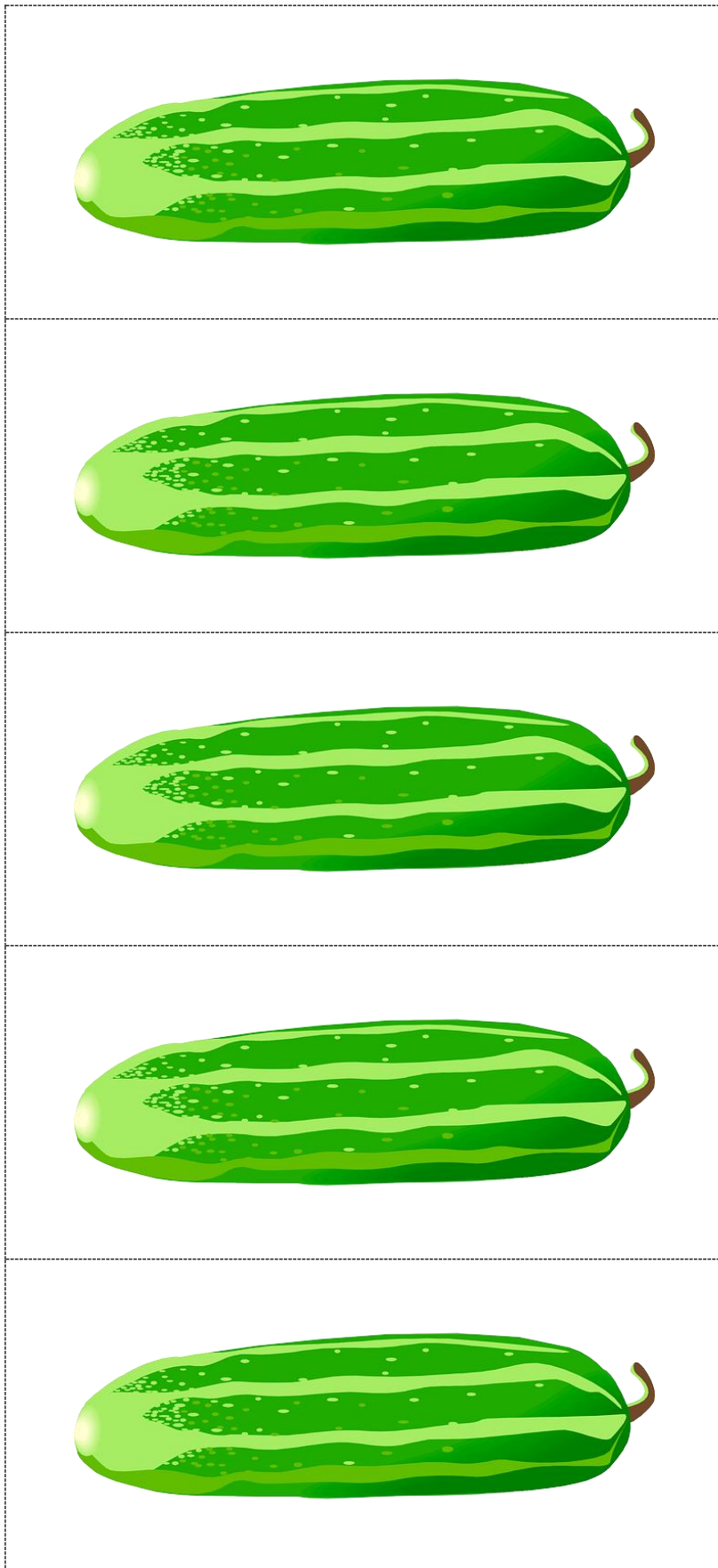
Maliny

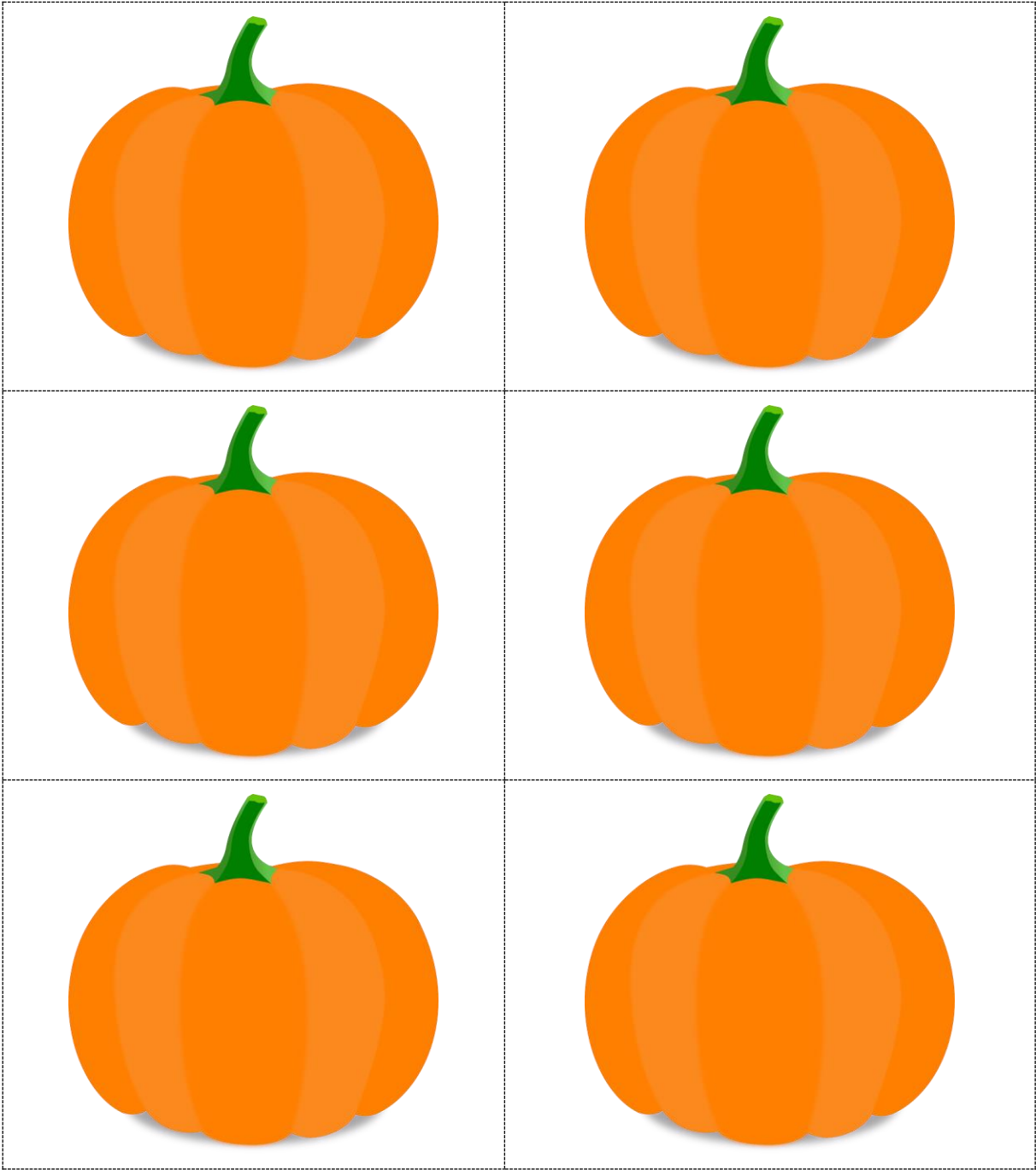
(P1_T5) Jakie smaki mają jesienne przysmaki?

ZAŁĄCZNIK 2

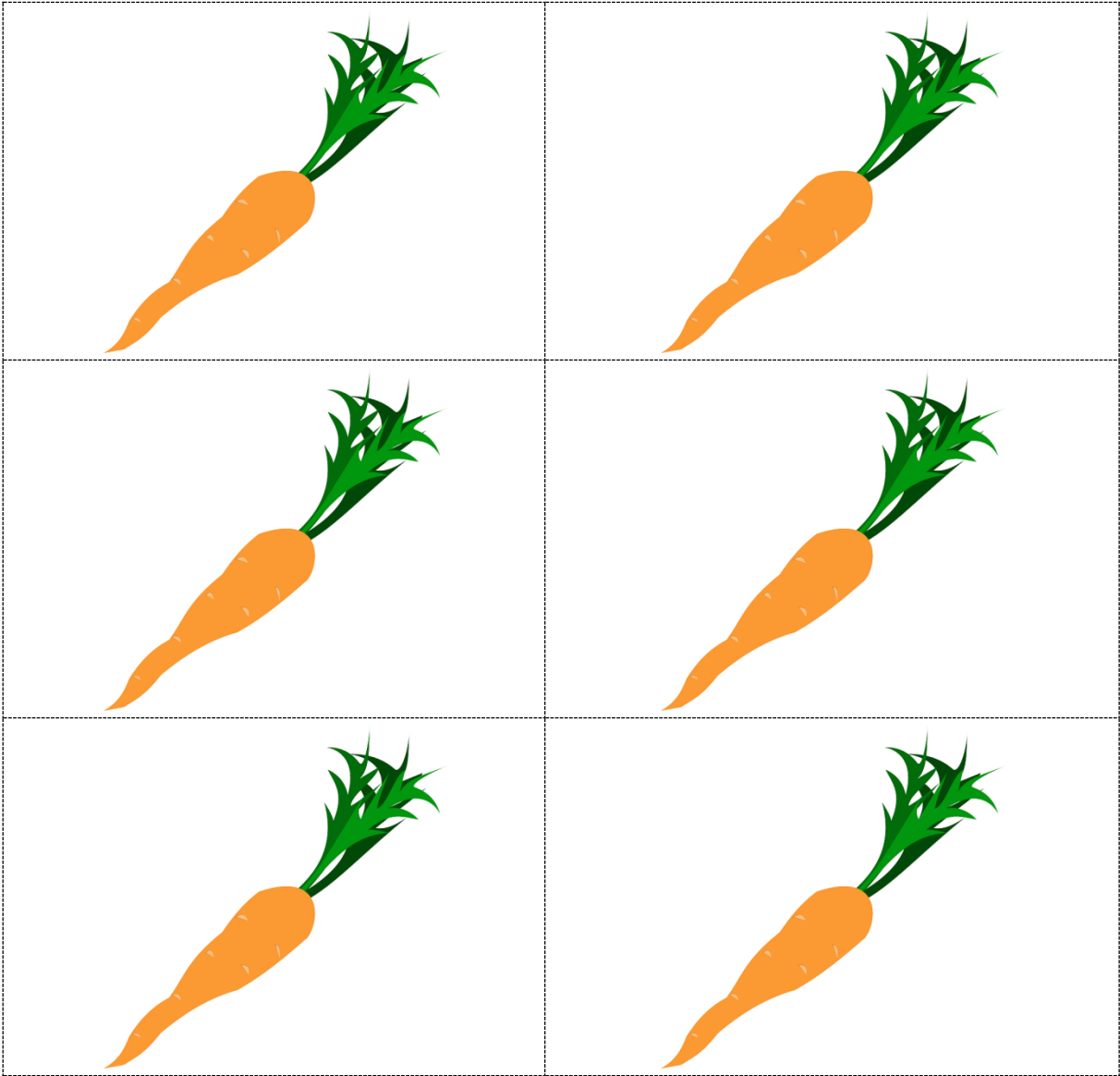
Ogórek

Dynia

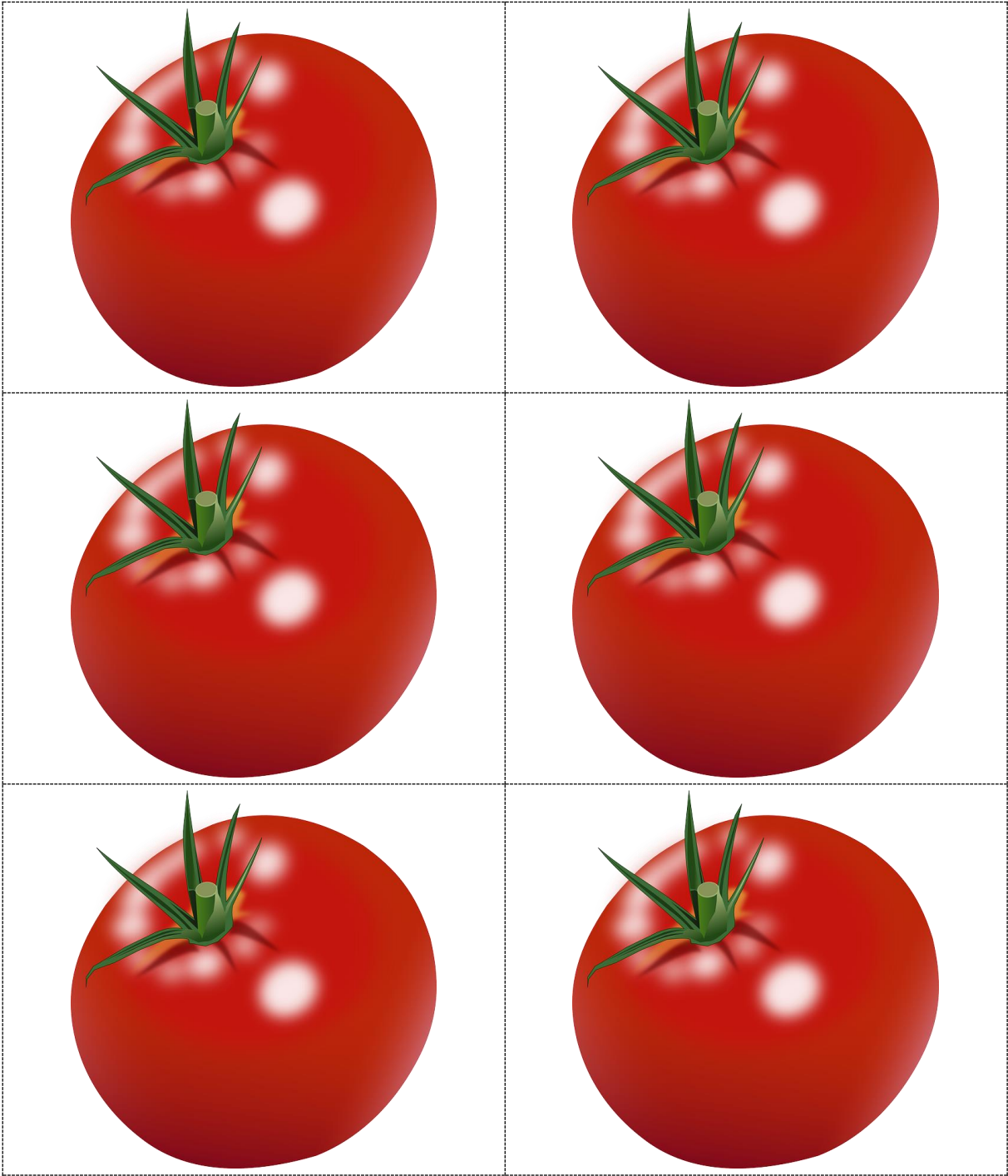
Marchew

Por

Pomidor

Numer i temat lekcji: (P1_T6) Mali zjadacze to także badacze

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- rozróżnia owoce krajowe i egzotyczne;
- wymienia nazwy polskich drzew owocowych;
- określa cechy jakościowe owoców;
- porównuje nasiona różnych owoców;
- formułuje wnioski na podstawie obserwacji budowy owocu;
- wymienia potrawy i produkty spożywcze wytwarzane z owoców;
- stosuje zasady higieny i bezpieczeństwa podczas przygotowywania posiłków;
- wykonuje sałatkę owocową według instrukcji.

Metody i techniki nauczania: zabawa dydaktyczna, rozmowa, zabawa badawcza, obserwacja, metoda ćwiczeń praktycznych, instrukcja, burza mózgów

Uzupełniające środki dydaktyczne: pudełko z owocami krajowymi i egzotycznymi (ok. 10 sztuk), kartony, kredki, alfabet ruchomy, nóż, tamburyno, owoce przyniesione przez uczniów (dwa jabłka, gruszka, śliwki i inne), nóż, deska, miseczka, łyżka.

Załączniki:

Załącznik 1. Obrazki drzew owocowych wraz z ich nazwami (jabłoń, grusza, wiśnia, śliwa)

Załącznik 2. Zestaw emblematów z owocami (każdy po 6 sztuk)

Załącznik 3. Obrazki owoców z umieszczonymi na odwrocie pojedynczymi literami (OWOCE)

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie – rozróżnianie owoców egzotycznych i krajowych	N: <i>Przedstawiam wam magiczne pudełko. Otworzę je na kilka sekund, a wy zapamiętajcie jak najwięcej przedmiotów, które w nim zobaczycie. Gdy zamknę pudełko, cicho podejście do ławek i narysujecie to, co w nim zobaczyliście.</i> W pudełku znajdują się owoce krajowe i egzotyczne w liczbie około 10 sztuk. N otwiera pudełko na około 10 sekund. U podchodzą i zagląдают do środka. Po powrocie do ławek rysują te owoce, które zapamiętali, liczą je i podają wynik nauczycielowi. N chwali uczniów za dobrą pamięć i spostrzegawczość oraz pozwala im dorysować pozostałe owoce z pudełka. N: <i>Jakie owoce lubicie?</i> U wymieniają ulubione owoce. N: <i>Wspaniale. Zanim zjemy pyszne owoce z pudełka, dowiedcie się czegoś o nich i zbadacie ich budowę. Mieście oczy i uszy otwarte. Zamieniam was w owocowych zjadaczy – badaczy!</i>
Poznanie owoców krajowych i drzew owocowych	N: <i>Wśród narysowanych owoców wskażcie owoce rosnące w Polsce. Otoczcie je pętlą. Co zaznaczyliście?</i> U wymieniają nazwy owoców krajowych, które narysowali. N umieszcza na tablicy obrazki, przedstawiające drzewa owocowe: jabłoń, gruszę, śliwę, wiśnię (załącznik 1). N: <i>Jak nazywa się drzewo, z którego pochodzi jabłko (gruszka, śliwka, wiśnia)?</i> U wymieniają nazwy drzew owocowych takich jak: jabłoń, grusza, śliwa, wiśnia. Wskazują obrazki (umieszczone na tablicy) przedstawiające wymienione drzewo. Uczniowie zdolni dopasowują podpisy do obrazków drzew. N: <i>Gdzie rosną drzewa owocowe?</i> U: W sadzie. Uczniowie zdolni z rozsypanki literowej układają wyraz <i>sad</i> .
Obserwacja budowy owocu	U pracują w parach. Każda para ma przed sobą jabłko, nóż i deskę. N: <i>Przyjrzyjcie się dokładnie swojemu jabłku. Powiedzcie, jakiego jest koloru.</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Jakie jest w dotyku? Jaki ma zapach?</i> U opisują swoje spostrzeżenia. N: <i>Przekrójcie ostrożnie jabłko na dwie części przez środek. Obejrzyjcie dokładnie jego miąższ. Powiedzcie, jaki ma kolor. Jaki jest w dotyku? Jak pachnie?</i> U opisują swoje spostrzeżenia. N: <i>Co znaleźliście w środku jabłka?</i> U: <i>Pestki. Nasiona.</i> N: <i>Nasiona umiejscowione są w tzw. gnieździe nasiennym. Obejrzyjcie gniazdo nasienne. Powiedzcie, jak jest zbudowane. Co się w nim znajduje? Jak wygląda nasionko?</i> U opisują swoje spostrzeżenia. N: <i>Do czego roślinie potrzebne są nasiona?</i> U: <i>Z nasienia wyrasta kolejna roślina.</i></p> <p>N pokazuje uczniom okazy owoców przekrojonych na pół (śliwki, gruszki, winogrona, maliny itp). Poleca uczniom porównanie wielkości, kształtu i ilości nasion w owocach. U opisują swoje spostrzeżenia i podejmują próbę wnioskowania. Wniosek: <i>Owoce mają nasiona. Nasiona roślin mają różne kolory, wielkość i kształt. Owoce mają także różną ilość nasion, np. malina, winogrono.</i></p>
Poznanie sposobów wykorzystywania owoców	<p>N: <i>Jak myślicie, co można zrobić z owoców?</i> U zgłaszają propozycje, które N zapisuje na tablicy. U: <i>Można np. zjeść je na surowo, zrobić: dżem, marmoladę, kompot, sałatkę, koktajl, sok, konfiturę, powidła, mrożonki, mogą być dodatkiem do ciast i deserów.</i> N zapisuje na tablicy wszystkie pomysły uczniów, nie oceniając ich, następnie wspólnie z uczniami decyduje, które z nich są trafne, a które należy odrzucić. N: <i>Który z tych owocowych przysmaków moglibyśmy przygotować na dzisiejszej lekcji?</i> U: <i>Sałatkę.</i> N: <i>Dlaczego warto jeść owoce?</i> U: <i>Bo owoce są źródłem witamin i substancji odżywczych.</i></p>
Zabawa ruchowa „Gotujemy kompot”	<p>N przygotował po kilka takich samych obrazków z owocami (np.: 5 jabłek, 5 śliwek, 5 gruszek, 5 malin itp.) i zaprasza wszystkich do wspólnej zabawy (załącznik 2). Uczniowie biegają przy akompaniamencie tamburyna. Na hasło <i>kompot</i> U tworzą kółeczka takich samych owoców i kręcą się w jedną stronę.</p>
Zajęcie praktyczne	<p>N informuje uczniów, że teraz każdy z nich przygotuje dla siebie zdrowy podwieczorek (posiłek) z przyniesionych owoców (np. jabłko, gruszka, śliwka, winogrono, malina). U mają pracować zgodnie z instrukcją podaną przez nauczyciela:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Umyj dokładnie owoce i ręce.</i> 2. <i>Ostrożnie pokrój owoce na małe kawałki</i> (nauczyciel demonstruje sposób krojenia poszczególnych owoców, zwraca uwagę na bezpieczne posługiwanie się nożem). 3. <i>Wymieszaj owoce w misce.</i> 4. <i>Udekoruj swoją sałatkę.</i> 5. <i>Uporządkuj miejsce pracy.</i> 6. <i>Smacznego!</i> <p>Wykonaną sałatkę U spożyją podczas najbliższej przerwy.</p>
Podsumowanie, ocena aktywności dzieci	<p>N umieszcza na tablicy obrazki owoców. Na odwrocie każdego obrazka znajduje się litera (załącznik 3). N zadaje pytania dotyczące informacji zdobytych na lekcji.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Jakie owoce rosną w Polsce?</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>2. <i>Gdzie rosną drzewa owocowe?</i> 3. <i>Jakie znasz drzewa owocowe?</i> 4. <i>Co znajduje się w środku owocu?</i> 5. <i>Dlaczego warto jeść owoce?</i></p> <p>U, który udzielił dobrej odpowiedzi, odsłania literę ukrytą na odwrocie obrazka. Po odkryciu wszystkich liter, dzieci odczytują utworzony wyraz: <i>OWOCE</i>.</p> <p>N dziękuje uczniom za aktywny udział w lekcji.</p>
	<p>U rozwiązują zadanie z karty pracy. N odczytuje polecenie, następnie nadzoruje wykonanie ćwiczenia.</p>

(P1_T6) Mali zjadacze to także badacze.

KARTA PRACY

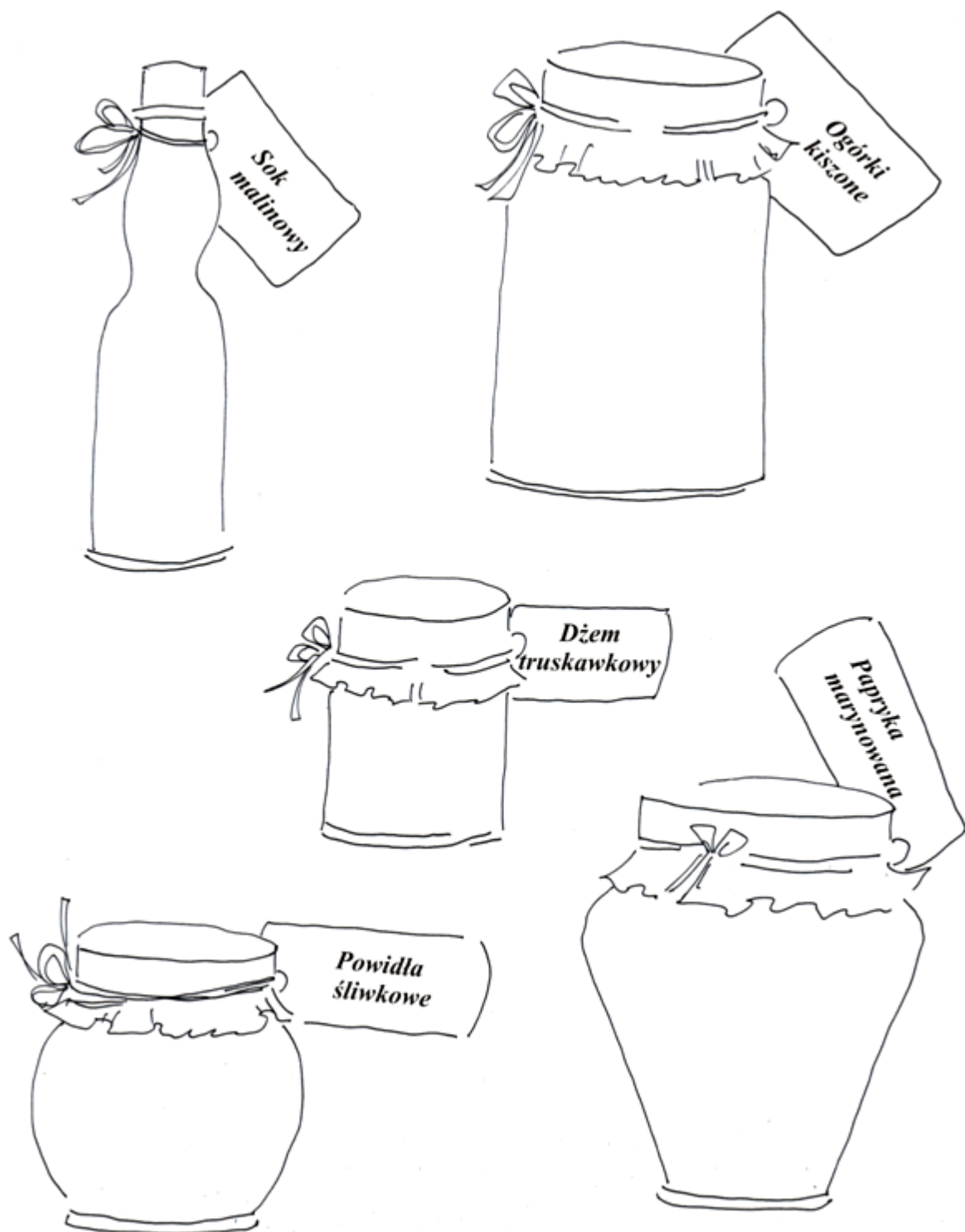
Zadanie 1

Połącz owoce z odpowiednim przetworem. Do łączenia użyj kredek o różnych kolorach. Następnie pokoloruj obrazki.

Zadanie 2 (nakładka edukacyjna)

Uzupełnij naczynia w spiżarni odpowiednimi przetworami. Narysuj warzywa lub owoce zgodnie z etykietą. Pokoloruj.

(P1_T6) Mali zjadacze to także badacze.

ZAŁĄCZNIK 1

Obrazki drzew owocowych wraz z ich nazwami (jabłoń, grusza, wiśnia, śliwa)

Jabłoń

Grusza

Wiśnia

Šliwa

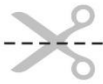

JABŁOŃ

GRUSZA

WIŚNIA

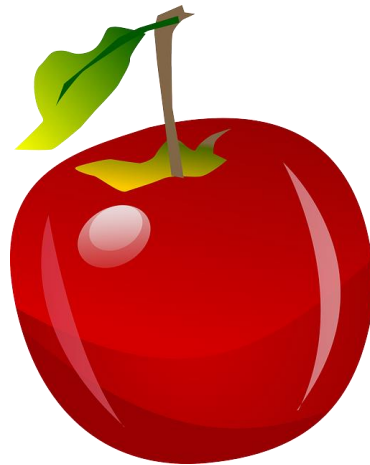
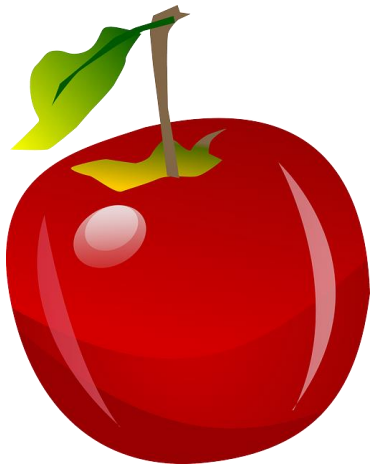
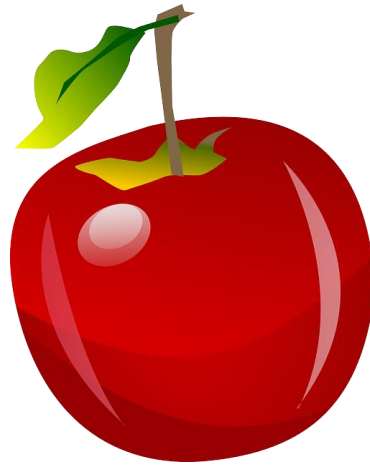
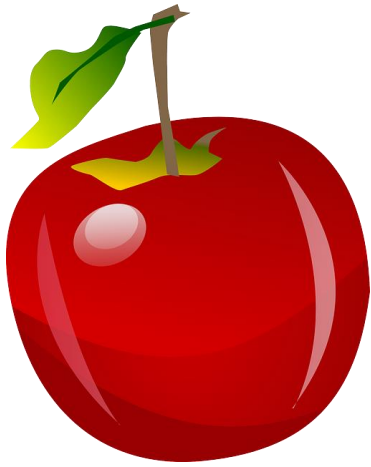
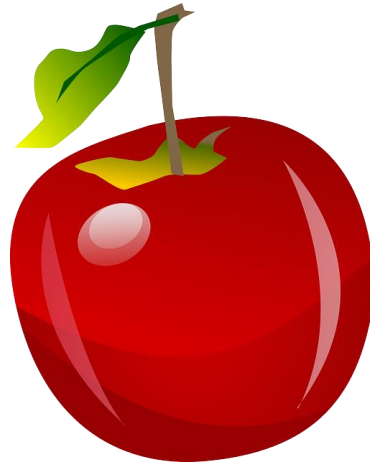
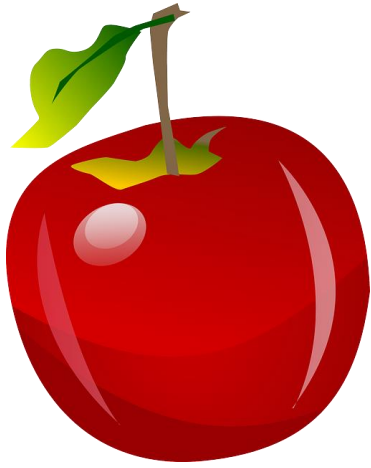
ŚLIWA

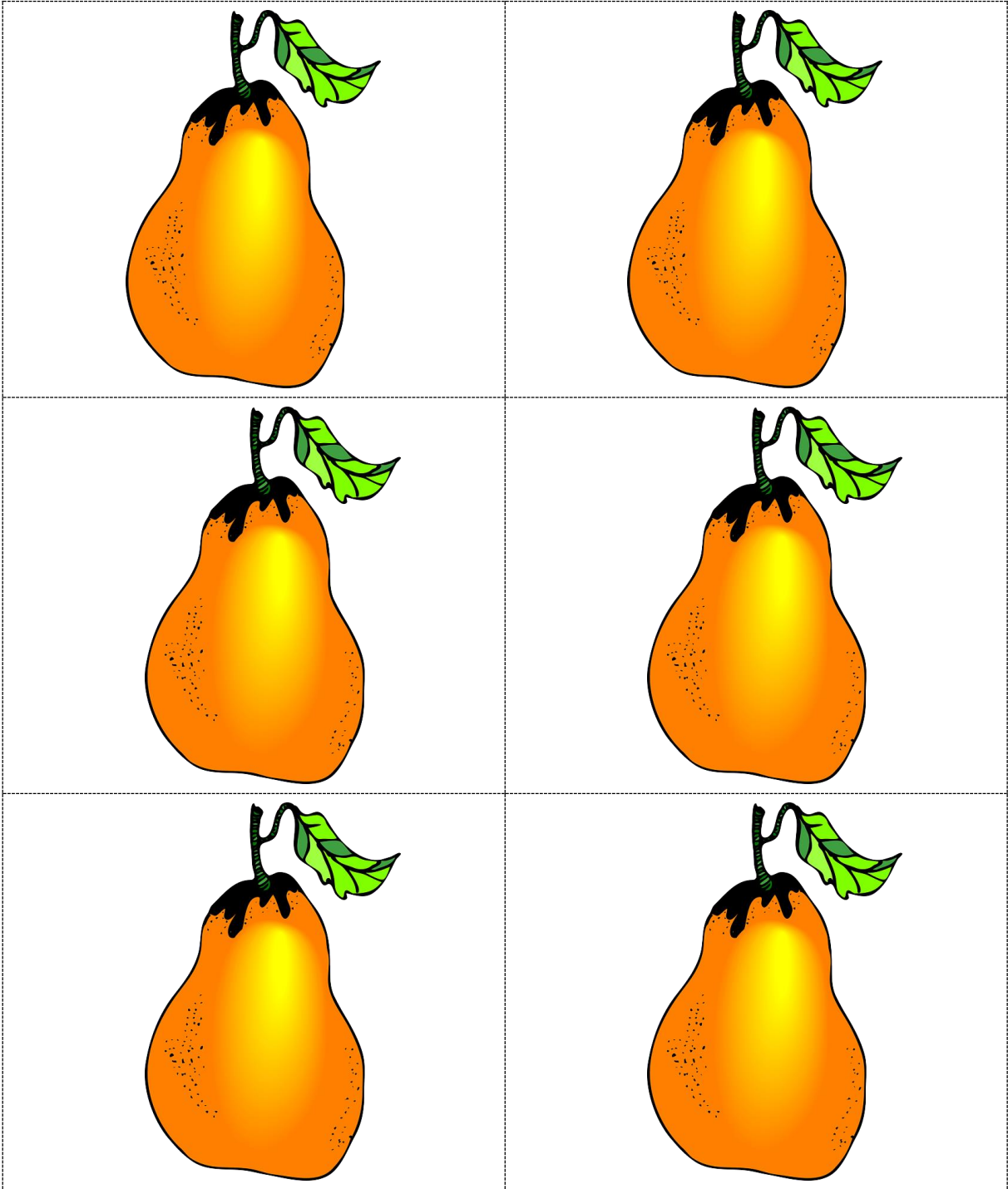

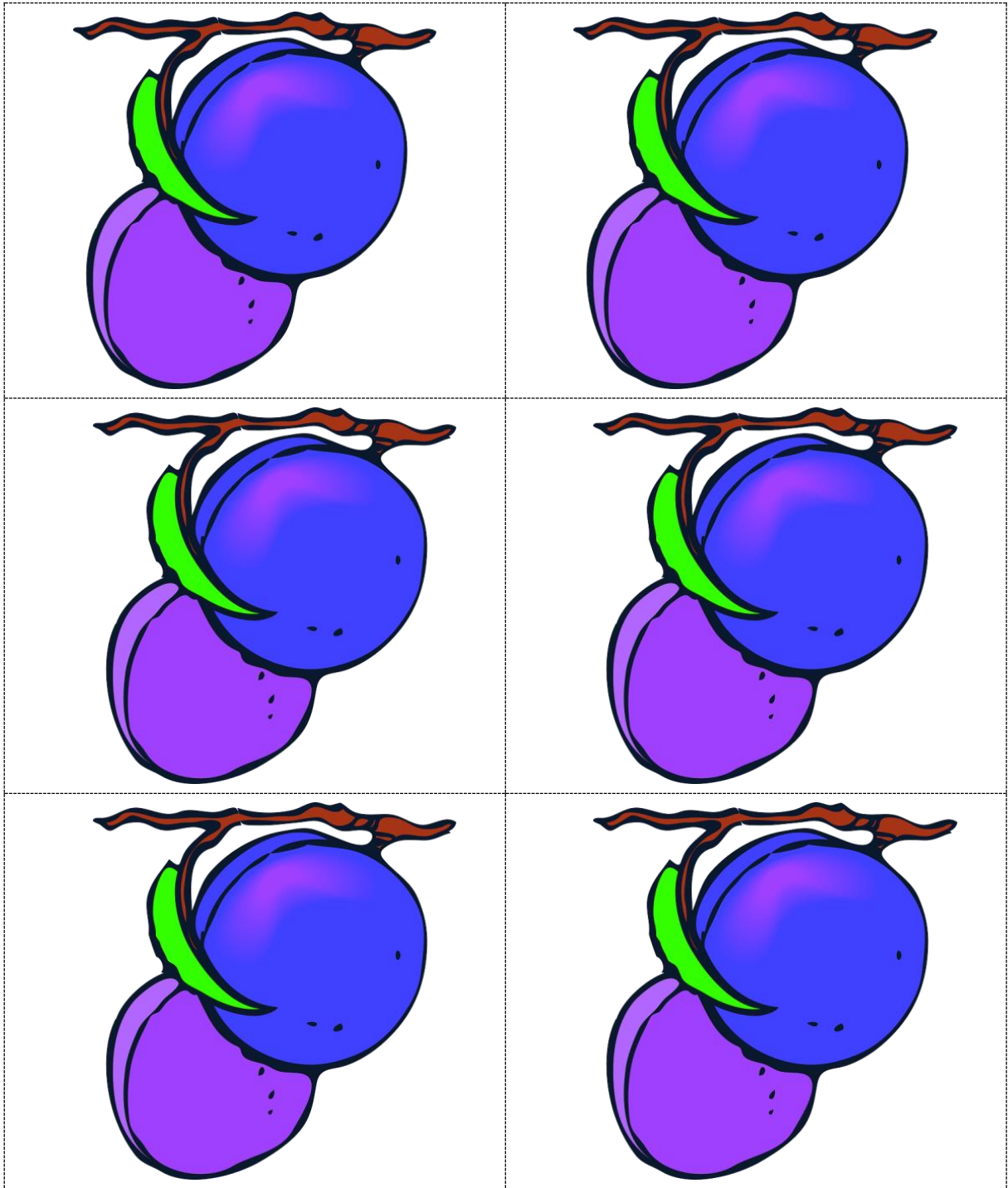
(P1_T6) Mali zjadacze to także badacze.

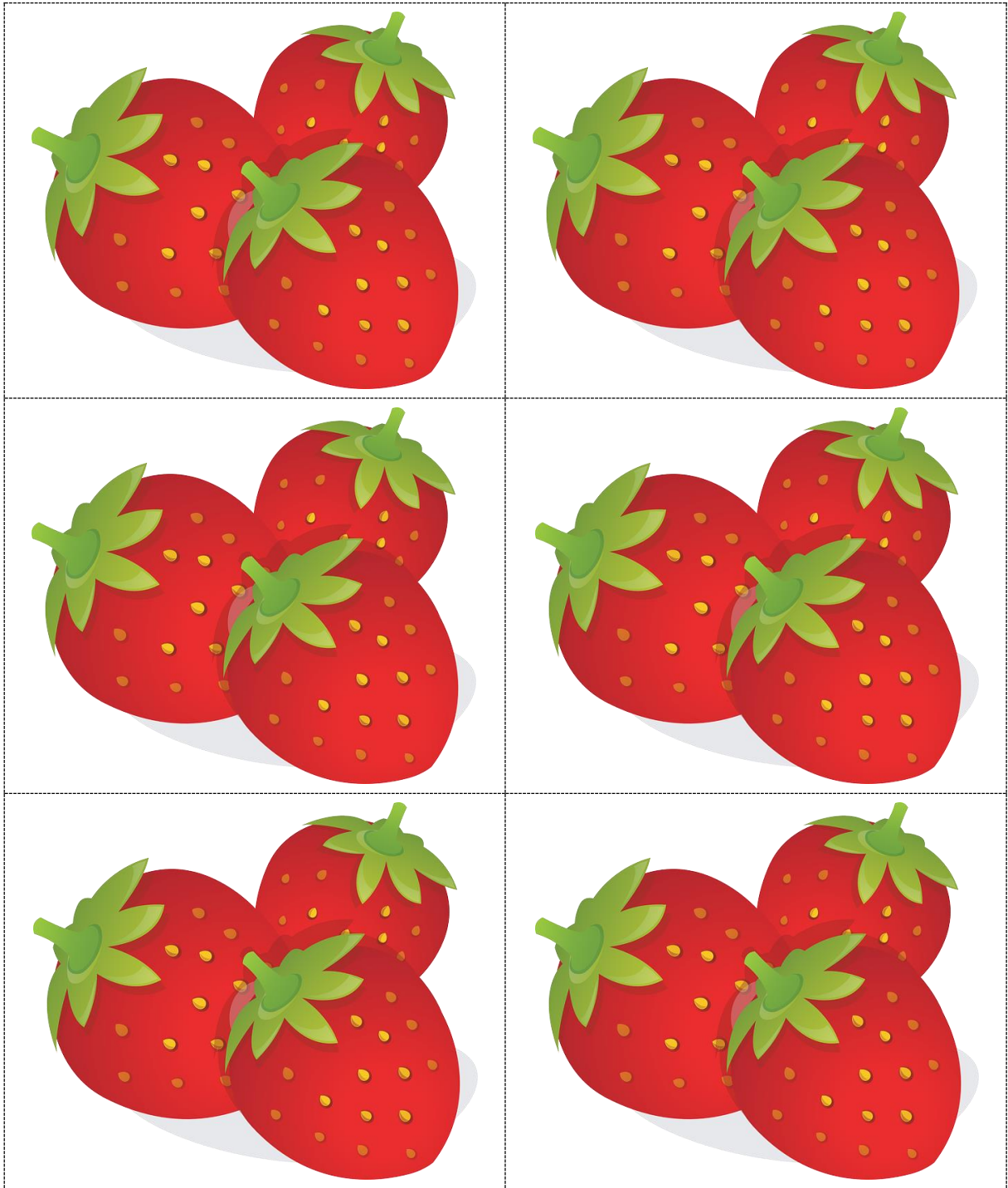
ZAŁĄCZNIK 2

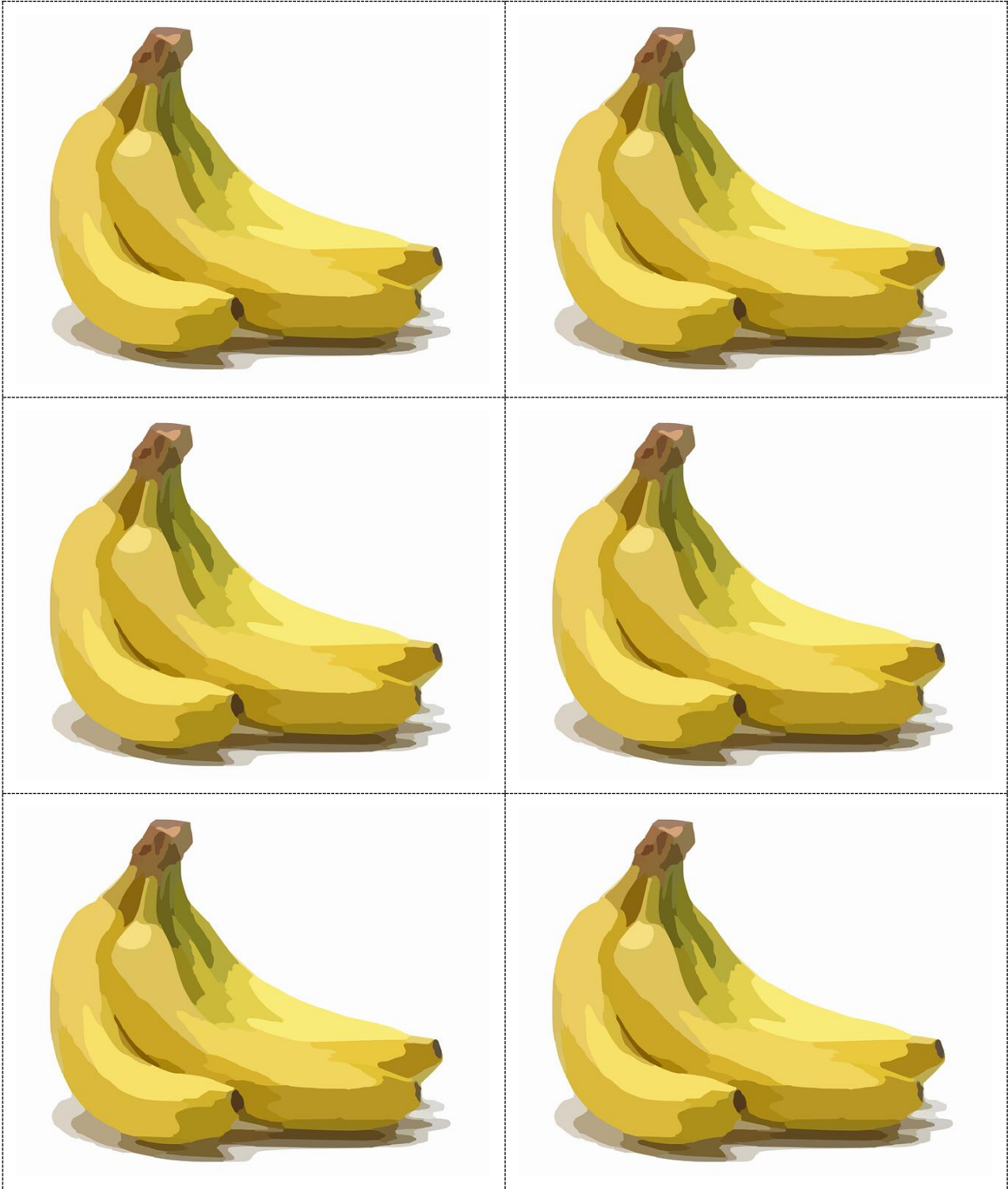
Zestaw emblematów z owocami

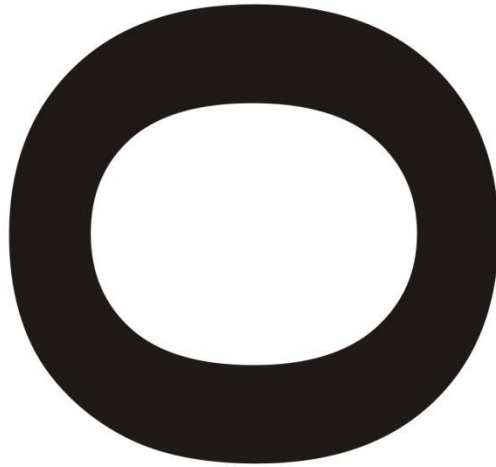
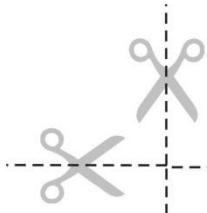

(P1_T6) Mali zjadacze to także badacze.

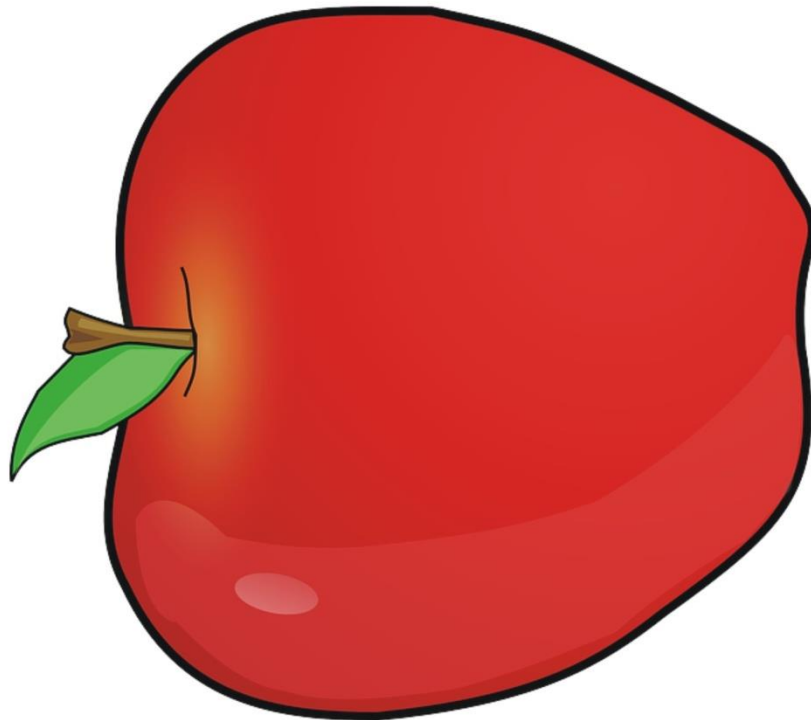
ZAŁĄCZNIK 3

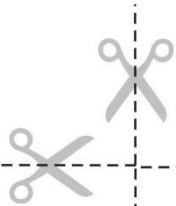
Obrazki owoców z umieszczonymi na odwrocie pojedynczymi literami

zgiąc tutaj

zgiąc tutaj

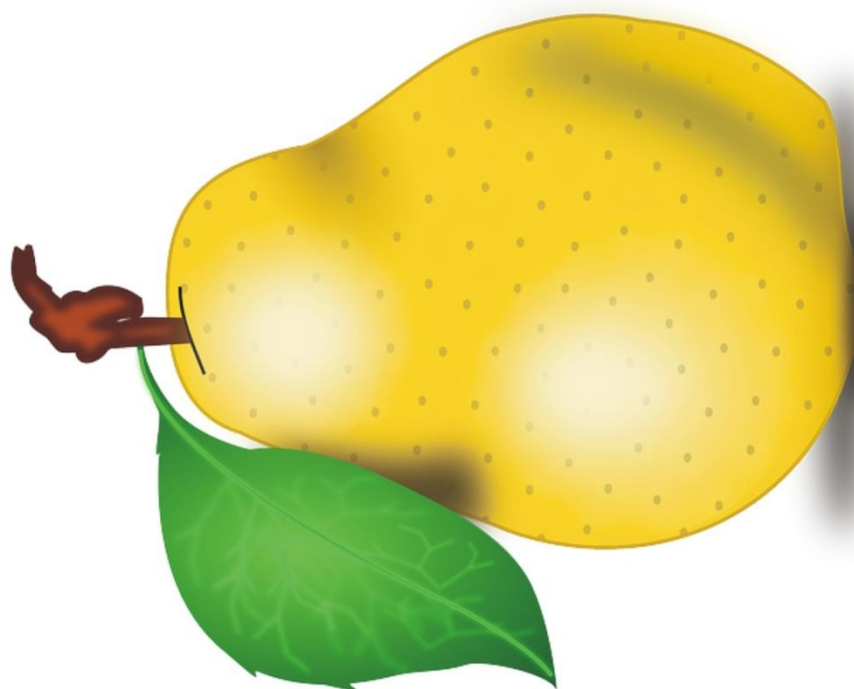

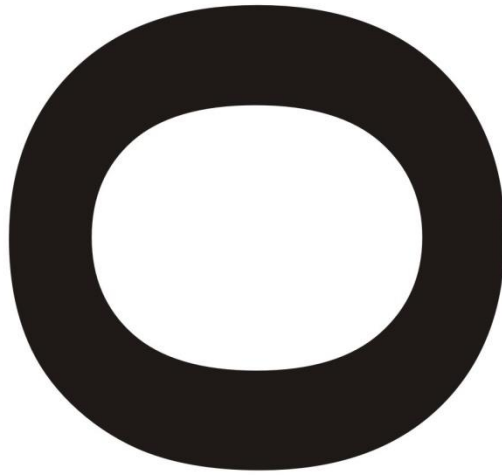
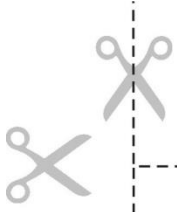

W

zgiąc tutaj

zgiąc tutaj

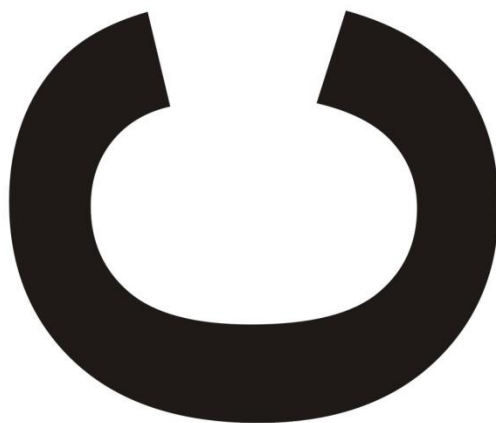
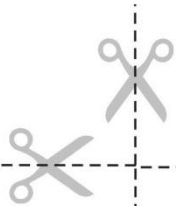

zgiąc tutaj

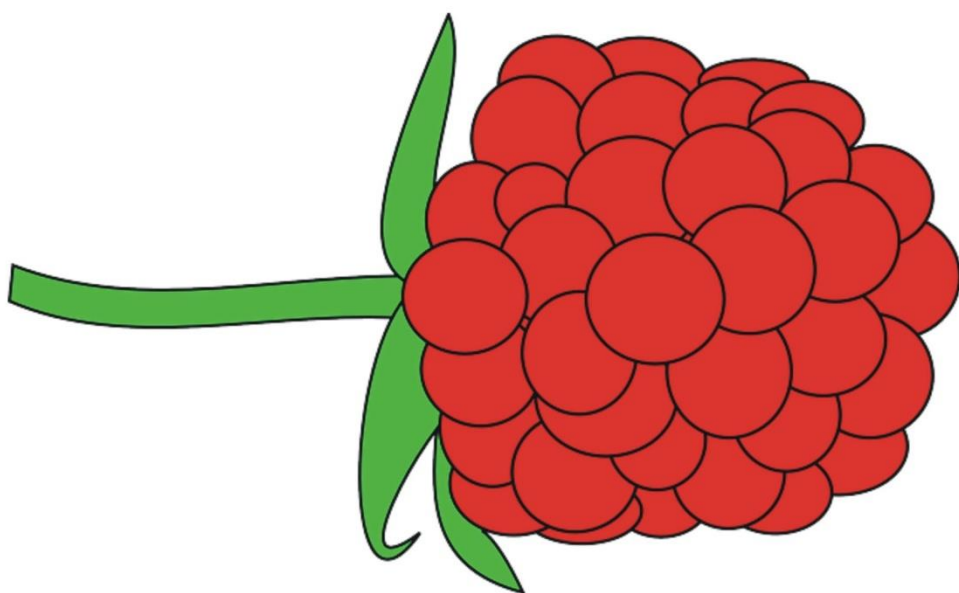
zgiąc tutaj

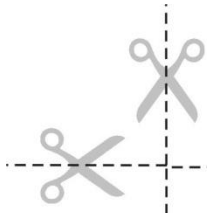

zgiąc tutaj

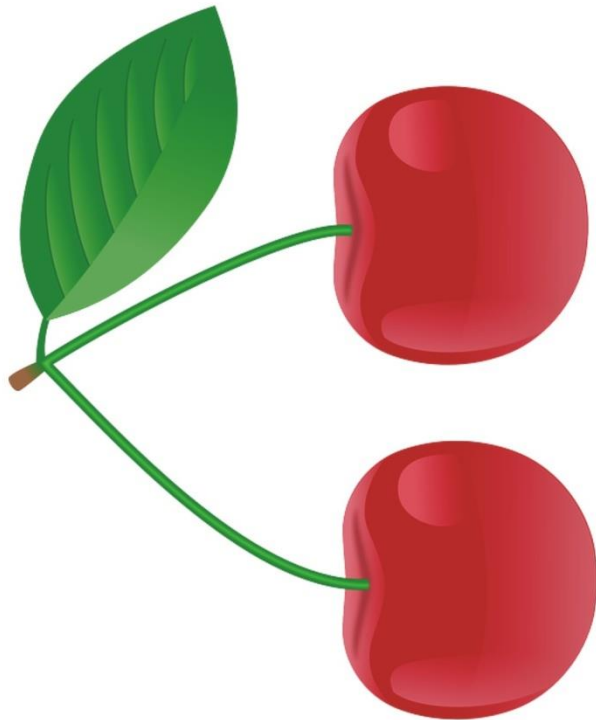
zgiąc tutaj

zgiąc tutaj

zgiąc tutaj

Numer i temat lekcji: (P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, co znaczą wybrane symbole pogodowe;
- dobiera ilustrację do historyjki opowiedzianej przez nauczyciela;
- wie, co oznaczają określenia „pogodynka” i „meteorolog”;
- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca prognozę pogody;
- potrafi dostosować ubiór do warunków pogodowych;
- wie, jak dbać o własne zdrowie;
- ocenia swoje zaangażowanie w czasie lekcji;
- zgodnie współpracuje i bawi się z rówieśnikami.

Metody i techniki nauczania: pokaz, obserwacja krótkotrwała, działania praktyczne, pogadanka i wyjaśnienie, rozmowa kierowana

Uzupełniające środki dydaktyczne: zdjęcia przedstawiające różne warunki pogodowe, termometr, druk recepty, parasol, ilustracja mapy pogody, butelka po syropie od kaszlu, ilustracje do historyjek, marchew, jabłko, plakietki, poduszka z tuszem

Załączniki:

Załącznik 1. Zadanie z hasłem

Załącznik 2. Ilustracje do historii o pogodzie

Załącznik 3. Mapa pogody

Załącznik 4. Klasowy kodeks „Na zdrowie”

Załącznik 5. Termometry

Załącznik 6. Plakietki

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Powitanie uczniów. Sprawy organizacyjne.
Wprowadzenie – prezentacja przedmiotów związanych z lekcją	N prezentuje uczniom zgromadzone na biurku przedmioty: parasol, termometr do mierzenia temperatury powietrza, marchew, jabłko, druk recepty, ilustrację mapy pogody, butelkę po syropie od kaszlu. N: <i>Te przedmioty przygotował dla was Pan Ciekawski. Mają one związek z tematem dzisiejszej lekcji. Mam nadzieję, że na koniec lekcji skojarzycie je z odpowiednimi momentami naszych działań.</i> N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Jak myślicie, z czym będzie związana dzisiejsza lekcja? Kto spróbuje odgadnąć temat dzisiejszej lekcji?</i>
Rozwiązywanie zadania z hasłem	N: <i>Na początek rozłożę parasol, a wam proponuję rozwiązanie zadania z hasłem, które przygotował Pan Ciekawski (załącznik 1). Połączcie strzałkami koła od największego do najmniejszego. Odczytajcie hasło.</i> U wykonują zadanie i odczytują hasło: POGODA . N prowadzi z uczniami rozmowę o pogodzie: <i>Co oznacza odczytane hasło?</i> <i>Z czym wam się ono kojarzy?</i> <i>Co to znaczy „słoneczna pogoda”?</i> <i>A jeśli pogoda nie jest słoneczna, to jaka może być?</i> <i>Co wspólnego z pogodą ma parasol?</i> <i>Po czym poznajemy, jaka jest pogoda?</i> <i>Jaka dzisiaj jest pogoda?</i> <i>Jak można obserwować pogodę?</i> N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Od czego zależy pogoda?</i> <i>Jak nazywa się człowiek, który zajmuje się badaniem pogody?</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
<p>Obserwacja pogody</p>	<p>N prezentuje uczniom termometr. N: <i>W jaki sposób wykorzystuje się termometr przy ocenie pogody?</i> U: <i>Mierzy się nim temperaturę na dworze (lub temperaturę powietrza).</i> N proponuje uczniom obserwację pogody przez klasowe okno lub wyjście przed budynek szkoły (w zależności od możliwości organizacyjnych i warunków pogodowych panujących na dworze). N ukierunkowuje obserwację uczniów poleceniami. N: <i>Teraz popatrzcie przed siebie, zwróćcie uwagę na drzewa. Oceńcie, czy ich liście poruszają się, czy nie. Popatrzcie na niebo, poszukajcie słońca i chmur. Zwróćcie uwagę na ubiory ludzi. Temperaturę powietrza zmierzmy termometrem Pana Ciekawskiego.</i> Przed powrotem do sali N pokazuje uczniom termometr i miejsce wskaźnika oraz głośno odczytuje temperaturę. Jeśli obserwacja odbywała się na dworze, wszyscy wracają do klasy.</p>
<p>Rozmowa na temat pogody</p>	<p>N rozmawia z uczniami na temat dokonanych obserwacji: <i>Co powiecie o dzisiejszej pogodzie?</i> <i>Jakie dzisiaj jest niebo?</i> <i>Jakie chmury widzieliście na niebie?</i> <i>Co spowodowało, że liście na drzewach poruszały się?</i> <i>Kto z was potrafi odczytać temperaturę na termometrze?</i> <i>Kto pamięta, jaką temperaturę odczytaliśmy na naszym termometrze?</i> U odpowiadają na pytania nauczyciela na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. N podsumowuje wypowiedzi dzieci i uzupełnia je dodatkowymi informacjami. N: <i>Na pogodę składają się warunki atmosferyczne takie jak: temperatura powietrza, wiatr, zachmurzenie, nasłonecznienie, wilgotność powietrza, ciśnienie panujące na jakimś obszarze w danej chwili. Określanie pogody zajmuje się meteorolog. Wykonuje on obserwacje, badania zmian, jakie zachodzą w atmosferze i są związane z pogodą.</i></p>
<p>Zabawa ruchowa „Słońce, wiatr, deszcz”</p>	<p>N zaprasza uczniów do zabawy ruchowej z chustą animacyjną (jeżeli w sali jest na to miejsce). Wszyscy uczniowie chwytają końce chusty animacyjnej. Na wypowiedziane przez nauczyciela hasła wykonują odpowiednie czynności: SŁOŃCE – krążą z chustą dookoła; WIATR – wykonują ruchy w dół i w górę, wywołując powiew powietrza; ZACHMURZENIE – opuszczają chustę na dół; OPADY – unoszą chustę do góry i chowają się pod nią. Można też poprowadzić tę zabawę bez użycia chusty. Na hasło SŁOŃCE uczniowie spacerują po sali, na hasło WIATR udają drzewa kołyszące się pod wpływem naporu powietrza, na hasło ZACHMURZENIE kucają, na hasło DESZCZ łączą ręce nad głową i chowają się pod nimi jak pod parasolem.</p>
<p>Prezentacja ilustracji związanych z opowiadanymi historiami</p>	<p>N bierze z biurka butelkę po syropie od kaszlu. N: <i>Ten przedmiot kojarzy mi się z bohaterkami historyjek, które wam za chwilę opowiem. One pomogą wam znaleźć odpowiedź na pytanie: „Jak pogoda wpływa na nasze zdrowie?”</i> N prezentuje uczniom dwie ilustracje obrazujące przebieg zdarzeń opisywanych w historyjkach (załącznik 2). N: <i>W czasie słuchania moich opowieści zastanówcie się nad tym, które ilustracje do nich pasują.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Opowiadanie historii 1, dobieranie ilustracji	<p>N opowiada pierwszą historię. U słuchają opowiadania i dobierają do niego jedną z przedstawionych ilustracji.</p> <p>N: <i>Marysia i Kasia wybrały się do parku. Ponieważ rano była ładna pogoda, ubrały się w lekkie ubrania i nie zabrały ze sobą swetrów ani parasola. Wkrótce okazało się, że jesienna pogoda zmienia się bardzo szybko. Słońce schowało się za chmury, zaczął wiać silny wiatr, a za chwilę rozpadł się deszcz. Siostry były zajęte zbieraniem liści i nie skryły się przed deszczem. Biegały po parku i układały kolorowe bukiety. Po powrocie do domu nie miały już takich dobrych humorów. Rozbolały je gardła, kichały, kasłały i miały wysoką gorączkę.</i></p>
Rozmowa dotycząca historii	<p>N: <i>Która ilustracja pasuje do tych wydarzeń?</i> N może też zapytać zdolnych uczniów:</p> <p><i>Jaki tytuł można nadać tej ilustracji?</i> <i>Jaka była waszym zdaniem przyczyna bólu gardła, kataru, kaszlu Marysi i Kasi?</i> <i>O czym należy pamiętać, wychodząc jesienią do parku?</i> <i>W jaki sposób należy się ubierać, aby być przygotowanym na każdą pogodę?</i></p>
Opowiadanie historii 2, dobieranie ilustracji	<p>N przedstawia drugą historię. N: <i>Bohaterem tej historii jest chłopiec. Mateusz po powrocie ze szkoły usiadł przed komputerem. Wczoraj dostał od kolegi komputerowy program edukacyjny i postanowił go wypróbować. Chłopiec zainteresował się ciekawymi zadaniami, a ponieważ radził sobie z nimi świetnie, więc nie zauważył, że bardzo szybko minęły dwie godziny. Mateusz zaczął odczuwać ból głowy i już miał zamiar prosić mamę o pomoc, gdy spojrzął za okno. Zobaczył, że na dworze jest słoneczna pogoda, więc postanowił pojechać na rowerze. Założył kask, wyszedł na dwór, usiadł na rower i ruszył w drogę. Mateusz przez godzinę jeździł po okolicy. Wrócił do domu bardzo zadowolony, a o bólu głowy całkiem zapomniał.</i></p>
Rozmowa dotycząca historii	<p>N rozmawia z uczniami na temat przedstawionej historii.</p> <p><i>Czy druga ilustracja pasuje do tej historii?</i> <i>Jak można tę ilustrację zatytułować?</i> <i>Co waszym zdaniem wywołało ból głowy u Mateusza?</i> <i>Jaki wpływ na samopoczucie Mateusza miała jazda na rowerze?</i> <i>Dlaczego ból głowy ustąpił?</i> <i>Kiedy warto wychodzić na dwór?</i></p>
Rozmowa na temat wpływu pogody na zdrowie	<p>N rozmawia z uczniami na temat wpływu pogody na zdrowie.</p> <p><i>Wysłuchaliście dwóch krótkich historii. Jak myślicie, czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?</i> <i>Jaki wpływ na nasze zdrowie ma pogoda?</i> <i>Kiedy pogoda dobrze wpływa na nasze samopoczucie?</i></p> <p>N uzupełnia wypowiedzi uczniów: <i>Pogoda ma wpływ na nasze zdrowie. Niestety, bardzo często może być on zły i wywoływać różne choroby. To od nas zależy, czy sobie z tym poradzimy i im zapobiegniemy. Żeby zabezpieczyć się przed złym wpływem pogody na nasze zdrowie, warto wiedzieć, jaka będzie pogoda i jak się do niej przygotować.</i></p>
Rozmowa na temat prognozy pogody	<p>N: <i>Skąd można się dowiedzieć, jaka będzie jutro pogoda?</i> U: <i>Z radia.</i> N: <i>Gdzie jeszcze można znaleźć prognozę pogody na jutro?</i> U: <i>W telewizji, w komputerze.</i> N: <i>Co to jest prognoza pogody?</i> U: <i>To, jak pani w telewizji mówi, jaka będzie jutro pogoda.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N: <i>Jak nazywamy osobę, która zapowiada pogodę?</i> U: <i>Pogodynka.</i> N: <i>Dlaczego prognoza pogody jest ważna?</i> U: <i>Bo jak ktoś idzie na wycieczkę, to wie jak się ubrać.</i> Dzieci odpowiadają na postawione pytania na podstawie własnej wiedzy i doświadczeń.</p>
Czytanie prognozy pogody	<p>N: <i>W czasie przedstawiania prognozy pogody wykorzystuje się specjalne mapy. Taką właśnie mapę przesłał nam Pan Ciekawski.</i> N prezentuje mapę pogody (załącznik 3). N: <i>Posłuchajcie prognozy pogody dla Lublina i okolic. Zastanówcie się, jaki ubiór należy przygotować na jutrzejszy dzień.</i> N odczytuje komunikat z prognozą pogody: <i>Jutrzejszy dzień będzie bardzo pochmurny, z opadami deszczu, które chwilami mogą być intensywne. Temperatura powietrza dojdzie do 15 stopni. Wiatr zachodni słaby, w czasie deszczu trochę silniejszy. Ciśnienie niskie, raczej bez zmian przez cały dzień.</i> N: <i>Teraz popatrzcie na mapę pogody i porównajcie ją z informacjami, które przed chwilą usłyszeliście.</i> N rozmawia z uczniami o wysłuchanej prognozie pogody dla Lublina. <i>Jak na mapie zaznaczono opady?</i> <i>Jaka temperatura będzie jutro w Lublinie?</i> <i>W jaki sposób przedstawiono na mapie słaby wiatr zachodni?</i> <i>Jaki ubiór założycie przy takiej pogodzie?</i> <i>Który z przedmiotów przygotowanych przez Pana Ciekawskiego wam się przyda?</i> N wyjaśnia, że odpowiedni ubiór chroni nas przed złym wpływem pogody na nasze zdrowie, ale nie tylko on.</p>
Czytanie wiadomości od Pana Ciekawskiego	<p>N pokazuje uczniom druk recepty od Pana Ciekawskiego oraz wiadomość, w której proponuje on, aby U spróbowali opracować własną receptę na zdrowie. N czyta wiadomość: <i>Właśnie nadeszła jesień. Pogoda będzie się teraz często zmieniała. Opracujcie receptę na to, jak dbać o zdrowie i nie dać się chorobom.</i></p>
Rozmowa na temat przygotowania recepty na zdrowie	<p>N: <i>Co to jest recepta?</i> U: <i>To kartka, na której są zapisane lekarstwa.</i> N: <i>Kto wypisuje recepty?</i> U: <i>Lekarz.</i> N: <i>Co oprócz leków jest napisane na recepcie?</i> U: <i>Jak brać leki.</i> N: <i>Zgodnie z tym co napisał do nas Pan Ciekawski nasza recepta ma dotyczyć dbałości o zdrowie.</i> N prowadzi z uczniami rozmowę o sposobach dbania o zdrowie. <i>Co oprócz właściwego ubierania się może chronić nasze zdrowie?</i> <i>Dlaczego warto jeść owoce i warzywa?</i> <i>Jakich pokarmów należy unikać, aby być zdrowym?</i> <i>Dlaczego warto uprawiać sport?</i> <i>Jak dbać o higienę?</i> <i>Co to znaczy „hartować się”?</i></p>
Powtarzanie zasad „Kodeksu klasowego”	<p>N: <i>Wspólnie z Panem Ciekawskim opracowaliśmy rymowaną, którą nazwaliśmy „Klasowym kodeksem »Na zdrowie« ” (załącznik 4). Kodeks to zasady i prawa według, których należy postępować. Przedstawię wam teraz kodeksowe zasady, a wy je za mną powtarzajcie.</i> <i><u>Klasowy kodeks „Na zdrowie”</u></i> <i>Prognozy pogody słuchamy i odpowiednio się ubieramy.</i></p>

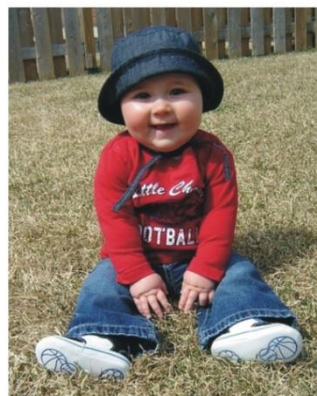
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Brzydkiej pogody się nie boimy, bo odpowiednio się przed nią chronimy.</i> <i>Surowe warzywa i owoce jemy, dlatego nie chorujemy.</i> <i>Hartujemy swoje ciało, by nas gardło nie bolało.</i> <i>Kiedy deszcz pada, każdy kurtkę wkłada i parasol rozkłada.</i> <i>Gdy usłyszymy odgłos burzy, wracamy do domu, aż się kurzy.</i> <i>O higienę zawsze dbamy i chorobom się nie damy.</i> <i>Każdy, kto o zdrowie zabiega, kodeksu naszego przestrzega.</i></p> <p>N proponuje uczniom, aby w codziennych sytuacjach stosowali zasady zapisane w kodeksie.</p>
Składanie „podpisu” pod kodeksem	<p>N: <i>Teraz każdy z was pod zapisanymi w kodeksie zasadami złoży swój niezwykle podpis – odcisk palca zanurzonego w tuszu. Będzie to znak waszej zgody na ich codzienne przestrzeganie.</i> U przykładają palec do poduszki z tuszem i „składają” swój niezwykle podpis.</p>
Podsumowanie – wykonywanie zadań z karty pracy	<p>N poleca uczniom wykonanie kolejnych zadań z karty pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 – dla wszystkich uczniów, • Zadanie 2 – dla wszystkich uczniów, • Zadanie 3 (nakładka edukacyjna) – dla uczniów zdolnych i szybciej pracujących (może stanowić pracę domową). <p>N sprawdza poprawność wykonanych zadań.</p> <p>N: <i>Na biurku zostały jeszcze jabłko i marchewka. Dlaczego Pan Ciekawski przygotował te rekwizyty? O co mu chodziło? Kto pomoże mi rozwiązać tę zagadkę?</i> U: <i>Chodziło mu o to, żeby jeść owoce, bo są zdrowe.</i> N: <i>Macie rację.</i></p> <p>N podsumowuje lekcję, prowadząc rozmowę z uczniami.</p> <p><i>Co warto zapamiętać z dzisiejszej lekcji?</i> <i>Które zadanie wykonywane na lekcji wzbudziło wasze największe zainteresowanie?</i> <i>Z czym mieliście największe trudności?</i> <i>Co wam się najbardziej podobało?</i> <i>Która zasada z klasowego kodeksu jest dla was najważniejsza?</i></p>
Samoocena aktywności i pracy własnej	<p>N proponuje uczniom, aby dokonali samooceny swojego zaangażowania w czasie lekcji. Umieszcza w klasie dwa termometry (załącznik 5) z różnymi wskazaniami. Termometr pierwszy z temperaturą 10 stopni Celsjusza wskazuje na duże zaangażowanie, natomiast drugi z temperaturą 5 stopni Celsjusza na niewielką aktywność.</p> <p>N: <i>Oto dwa termometry, które określają waszą aktywność podczas lekcji. Wyższa temperatura oznacza większe zaangażowanie. Kto był aktywny i dużo pracował, niech teraz stanie przed termometrem z temperaturą 10 stopni Celsjusza. Kto mniej się angażował, mniej pracował, niech stanie przed termometrem z temperaturą 5 stopni Celsjusza.</i></p> <p>U stają pod wybranymi termometrami. N ustosunkowuje się do dziecięcych decyzji.</p> <p>Na zakończenie zajęć N nagradza wszystkich aktywnych uczniów plakietkami „Pięknie pracujesz!” (załącznik 6).</p>

(P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

KARTA PRACY

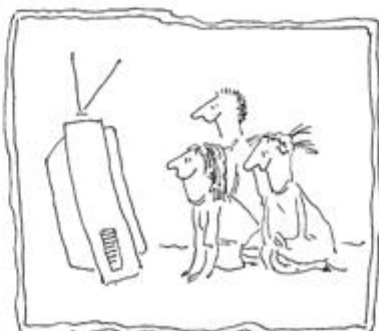
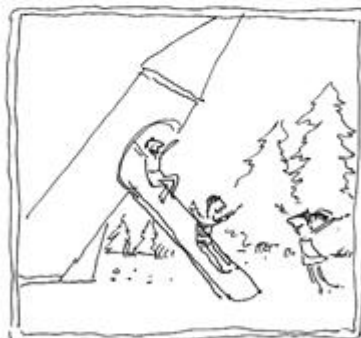
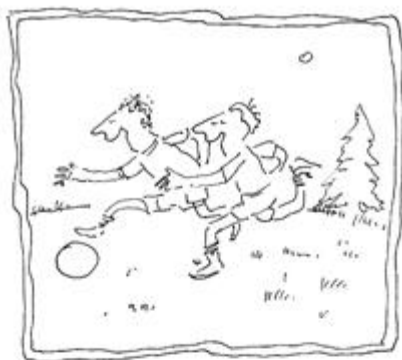
Zadanie 1

Czy dzieci ubrały się odpowiednio do pogody? Dopasuj zdjęcie dziecka do prognozy pogody przedstawionej na mapie.

Zadanie 2

Pod ilustracjami, które przedstawiają działania korzystne dla naszego zdrowia, narysuj zielony trójkąt. Pokoloruj wybraną ilustrację.

Zadanie 3 (dla bardzo zdolnego ucznia, nakładka edukacyjna).

Opracuj własną prognozę pogody na jutro dla wybranego miasta w Polsce, wykorzystaj rysunki symbolizujące elementy pogody.

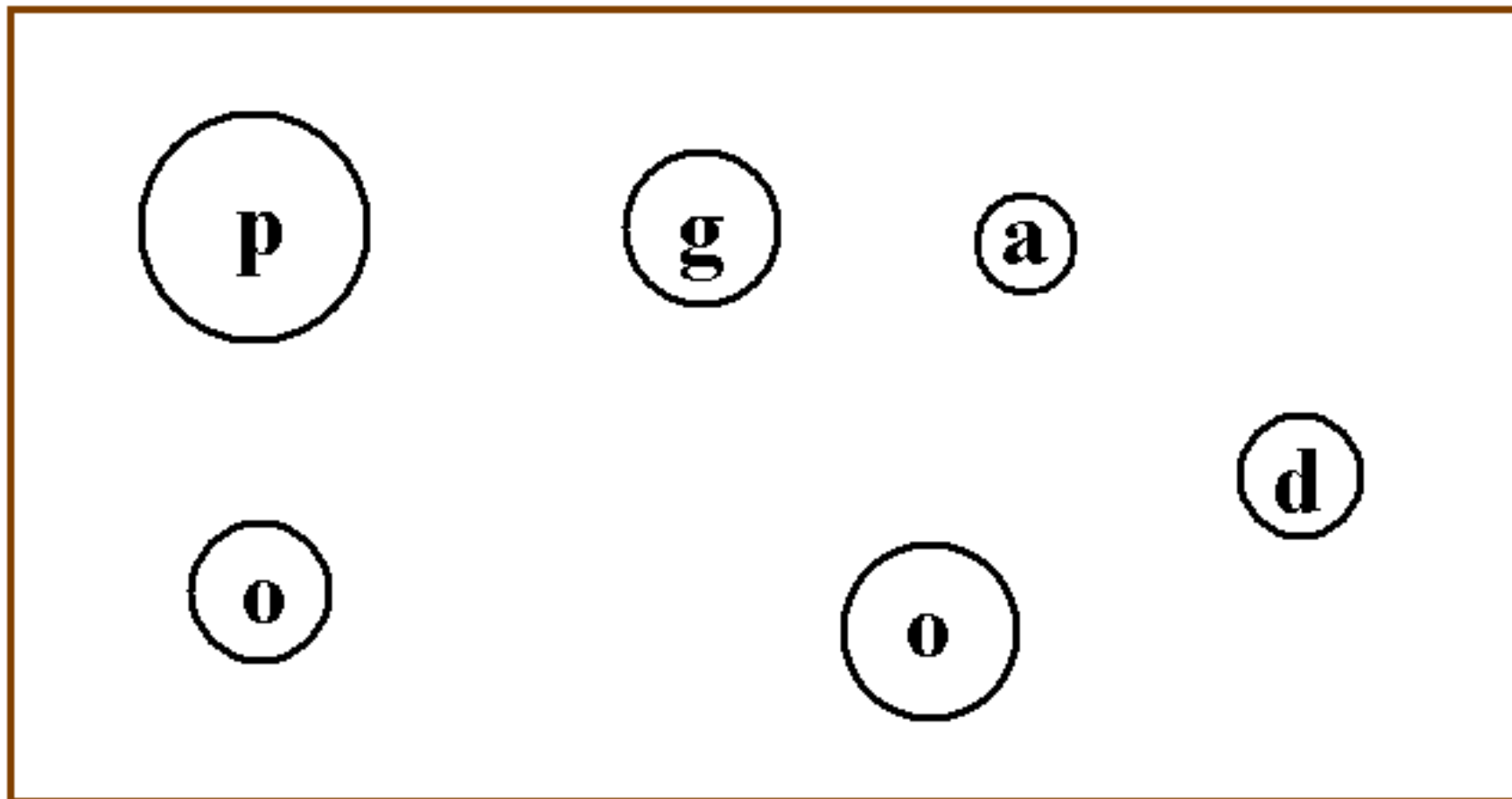
15°C 10°C 0°C 5°C 25°C

(P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

ZAŁĄCZNIK 1

Zadanie z hasłem. Połącz koła od największego do najmniejszego. Odczytaj hasło.

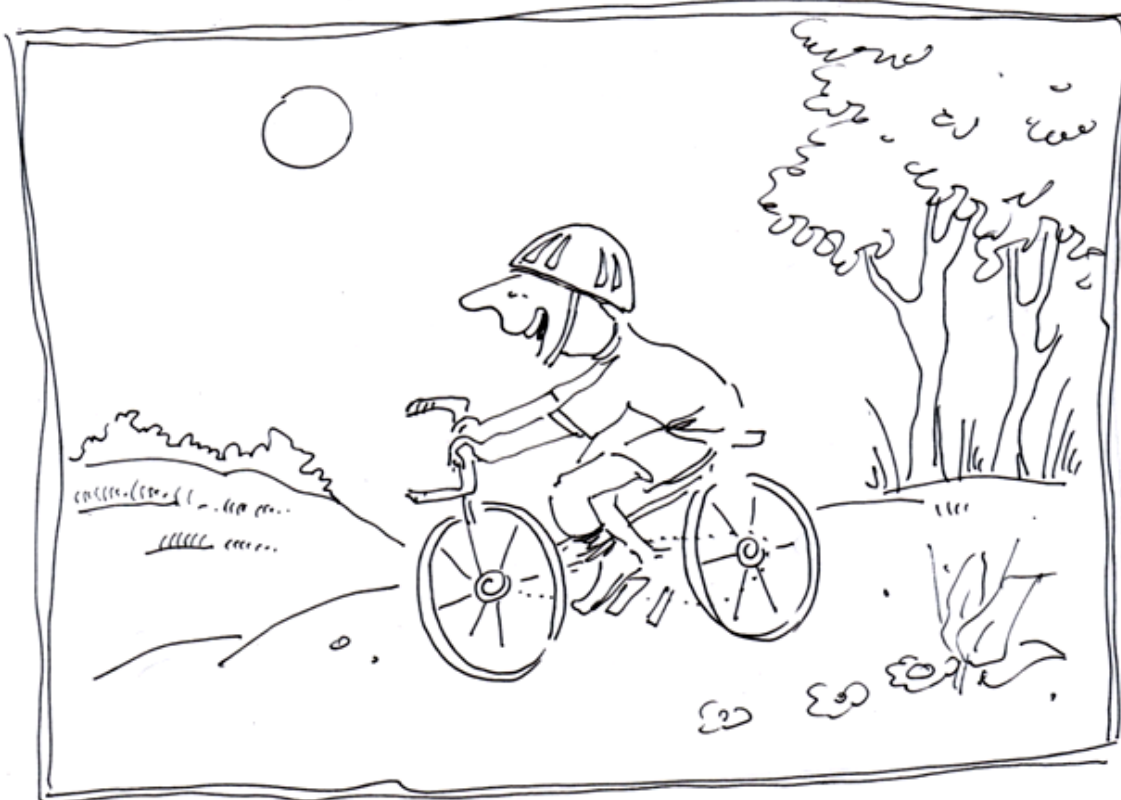

Hasło:

(P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

ZAŁĄCZNIK 2

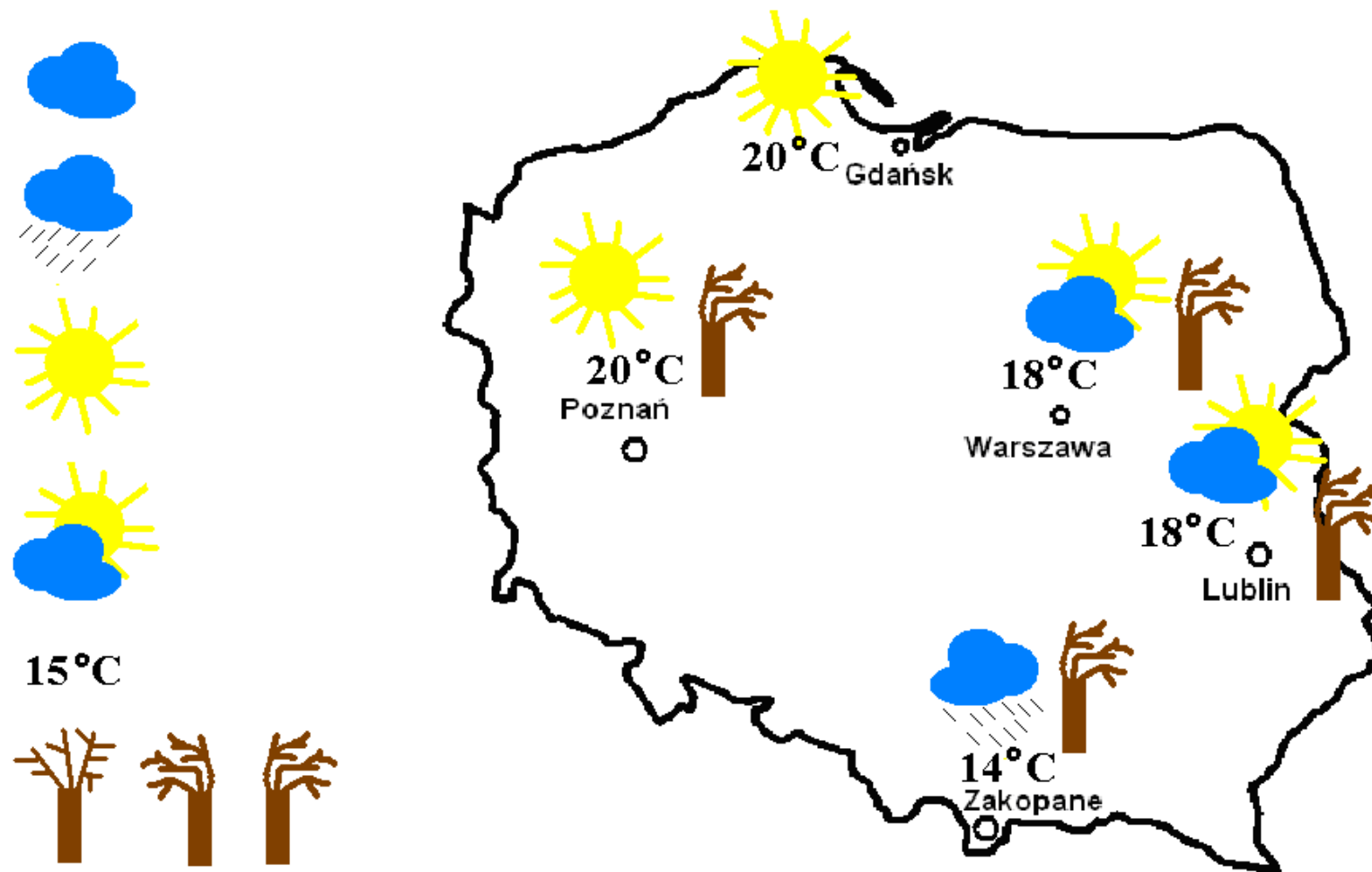
Ilustracje do historii o pogodzie

(P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

ZAŁĄCZNIK 3

Mapa pogody

(P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

ZAŁĄCZNIK 4

Klasowy kodeks „Na zdrowie”

Klasowy kodeks „Na zdrowie”

Prognozy pogody słuchamy i odpowiednio się ubieramy.

Brzydkiej pogody się nie boimy, bo odpowiednio się przed nią chronimy.

Surowe warzywa i owoce jemy, dlatego nie chorujemy.

Hartujemy swoje ciało, by nas gardło nie bolało.

Kiedy deszcz pada, każdy kurtkę wkłada i parasol rozkłada.

Gdy usłyszymy odgłos burzy, wracamy do domu, aż się kurzy.

O higienę zawsze dbamy i chorobom się nie damy.

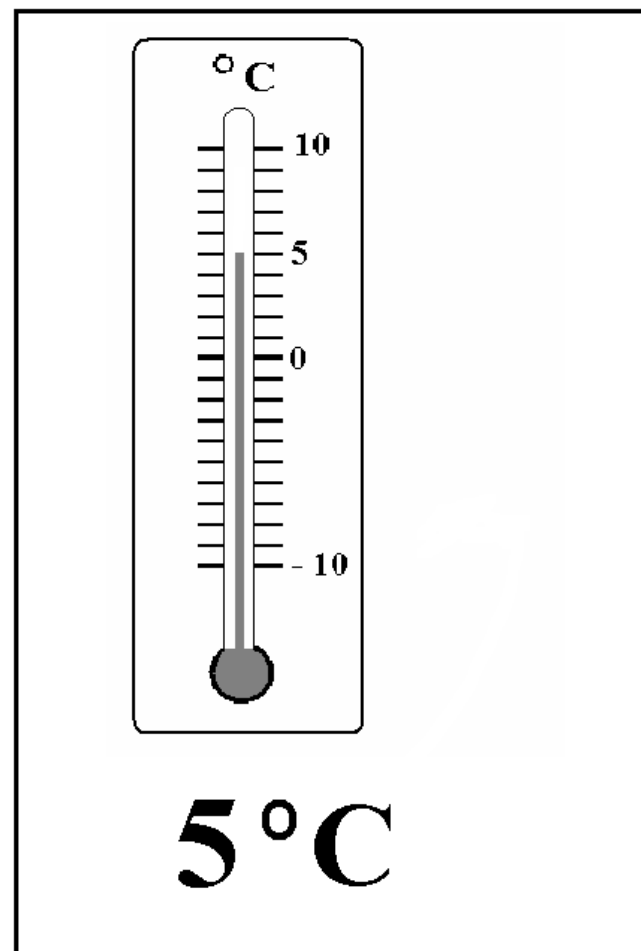
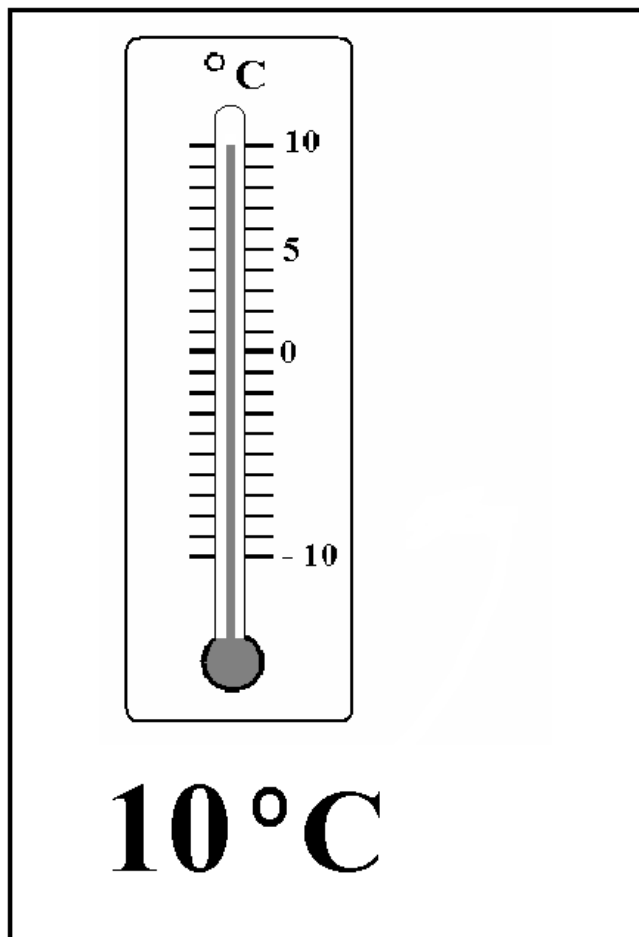
Każdy, kto o zdrowie zabiega, kodeksu naszego przestrzega.

Uczniowie klasy ...

(P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

ZAŁĄCZNIK 5

Termometry

(P1_T7) Czy pogoda ma wpływ na nasze zdrowie?

ZAŁĄCZNIK 6

Plakietki

 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!
 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!
 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!
 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!
 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!	 Pięknie pracujesz!

Numer i temat lekcji: (P1_T8) Skąd bierze się deszcz?

Numer lekcji w multimediami: 1

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- określa pochodzenie odgłosów zjawisk meteorologicznych;
- wymienia etapy obiegu wody w przyrodzie;
- naśladuje zachowania różnych organizmów (roślin, zwierząt, ludzi) w czasie deszczu;
- ustala kolejność zdarzeń w historyjce obrazkowej;
- dobiera elementy ubioru do warunków pogodowych;
- obserwuje doświadczenie wykonywane przez nauczyciela;
- formułuje wnioski na temat stanów skupienia wody.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, pokaz, doświadczenie, ćwiczenia interaktywne, metoda aktywizująca „Kosz i walizeczka”

Uzupełniające środki dydaktyczne: szklanka, talerzyk, kostki lodu, plakaty z rysunkiem kosza i walizeczki

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		N podaje temat zajęć. U wklejają zapisany na kartce temat do zeszytu.
Wprowadzenie	Film	N odtwarza film „Burza”, zwracając uwagę uczniów głównie na dźwięk. Prosi ich o zamknięcie oczu, wsłuchanie się w prezentowane odgłosy i wyobrażenie sobie sytuacji, której towarzyszą. N: <i>Co słyszycie? Co te odgłosy wam przypominają? Co wydaje takie odgłosy?</i> U określają pochodzenie odgłosów i wskazują ich powód – deszcz. N: <i>Teraz będziecie mieli okazję sprawdzić swoje wyobrażenia związane z deszczem i porównać je z występującymi w naturze.</i> N ponownie odtwarza film „Burza”. N: <i>Czy to, co zobaczyliście, jest podobne do tego, co sobie wyobrażaliście z zamkniętymi oczami?</i>
Omówienie typów deszczu	Animacja1	N prowadzi z uczniami rozmowę na temat deszczu o różnym nasileniu i różnej wielkości kropli na podstawie animacji: mżawka (opad małych kropli deszczu), ulewa (intensywny opad kropli większych niż to było w przypadku mżawki), burza (intensywny opad deszczu połączony z błyskawicą i grzmotem). N: <i>Jak nazywa się bardzo drobny deszcz?</i> U: <i>Mżawka.</i> N: <i>Która część animacji przedstawia waszym zdaniem mżawkę?</i> Po uruchomieniu animacji pojawia się napis <i>mżawka</i> i słychać głos lektora odczytującego to pojęcie, a drobiny deszczu zaczynają się poruszać w kierunku ziemi. N: <i>A jak nazywa się deszcz, który jest bardzo intensywny i na ziemię spadają duże krople?</i> U: <i>Ulewa.</i> N: <i>Która część animacji przedstawia ulewę?</i> Po uruchomieniu animacji pojawia się napis <i>ulewa</i> i słychać głos lektora odczytującego to pojęcie, a krople

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>deszczu przedstawione na ilustracji zaczynają spadać w dół. W tle słychać odgłos padającego deszczu.</p> <p>N: <i>Co przedstawia trzecia część animacji?</i></p> <p>U: <i>Burzę.</i></p> <p>Po uruchomieniu animacji pojawia się napis <i>burza</i> i słychać głos lektora odczytującego to pojęcie. Krople deszczu przedstawione na ilustracji zaczynają spadać w dół, słychać odgłos deszczu, a po chwili pojawia się błyskawica i głośny grzmot.</p> <p>N opowiada uczniom ciekawostkę: <i>Często w lecie mamy do czynienia z tzw. „oberwaniem chmury”. Oberwanie chmury – to krótkotrwały, ale bardzo intensywny deszcz, który może być też określany jako silna ulewa. Zazwyczaj występuje latem, w upalne dni. Jego zasięg jest zazwyczaj ograniczony do małych obszarów, co najwyżej kilku, kilkunastu kilometrów kwadratowych. Często gwałtowne opady tego typu są przyczyną katastrofalnych powodzi.</i></p>
Prezentacja obiegu wody w przyrodzie	Animacja 2	<p>N omawia obieg wody w przyrodzie na podstawie animacji „Przygody Kropelka”.</p> <p>Kieruje do uczniów pytania wprowadzające: <i>Skąd się bierze deszcz? Jak powstają chmury?</i></p> <p>U odpowiadają zgodnie z zasobem posiadanej wiedzy.</p> <p>N: <i>Woda paruje (z cieczy zamienia się w gaz) i powstaje para wodna, która skrapla się (z gazu zamienia się z powrotem w ciecz), tworząc chmury. Za chwilę poznacie historię Kropelka, który „urodził się” w chmurce i spadł na ziemię.</i></p> <p>N prezentuje animowane ilustracje przedstawiające obieg wody w przyrodzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdarzenie I: Kropelka spada na ziemię i ląduje w kałuży. • Zdarzenie II: Kropelka unosi się w górę. • Zdarzenie III: Kropelka odzyskuje dawną postać. • Zdarzenie IV: Kropelka znowu spada na ziemię. <p>N zadaje pytanie podsumowujące: <i>Jak długo może trwać wędrówka Kropelka?</i></p>
Nakładka edukacyjna		<p>N zapowiada przeprowadzenie doświadczenia związanego ze skraplaniem pary wodnej.</p> <p>N: <i>Teraz wspólnie zaobserwujemy, jak para wodna zamienia się w krople wody. Podobny proces zachodzi w chmurach. Obserwując doświadczenie, jakie za chwilę przeprowadzimy, pomyślcie, jaką rolę pełni w nim lód.</i></p> <p>Zwraca uwagę dzieci na bezpieczeństwo w czasie wykonywania doświadczenia.</p> <p>Do szklanego słoika N nalewa gorącej wody, zakrywa go odwróconym talerzykiem, a na nim układa kostki lodu. Po chwili U obserwują zaistniałe zjawisko, czyli skroploną parę wodną.</p> <p>N pyta: <i>Co się zebrało na dnie talerzyka?</i></p> <p>U mówią o swoich spostrzeżeniach.</p> <p>U zdolni odpowiadają na pytanie Pana Ciekawskiego:</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<i>Jaką rolę w tym doświadczeniu pełnił lód?</i>
Naśladowanie reakcji ludzi, zwierząt i roślin na deszcz		<p>W ramach przerwy śródlekcyjnej nauczyciel proponuje uczniom zabawę ruchową z naśladowaniem wyobrażonego zachowania różnych organizmów żywych (istot) w czasie deszczu.</p> <p>N zadaje pytania, U odpowiadają.</p> <p>N: <i>Jak na deszcz reagują rośliny?</i></p> <p>U: <i>Cieszę się, bo mają pod dostatkiem wody.</i></p> <p>N: <i>Czym jest deszcz dla roślin?</i></p> <p>U: <i>Deszcz daje roślinom życie.</i></p> <p>N: <i>Teraz wyobraźcie sobie, że jesteście kwiatkami i pada na was deszcz. Pokażcie ruchem swoje odczucia.</i></p> <p>U odgrywają rolę roślin. Swoimi ruchami mają pokazać reakcję roślin na deszcz (np. radosna trawa tańcząca w deszczu).</p> <p>N: <i>Jak na deszcz reagują zwierzęta?</i></p> <p>U: <i>Niektóre się cieszą, a inne uciekają przed deszczem.</i></p> <p>N: <i>Teraz wyobraźcie sobie, że jesteście kaczkami i pada na was deszcz. Pokażcie ruchem swoje odczucia. A teraz wyobraźcie sobie, że jesteście kotami i pada na was deszcz. Pokażcie ruchem swoje odczucia.</i></p> <p>U zachowują się jak zwierzęta (np. wesoły gołąb kąpiący się w deszczu, radosny pies biegający w deszczu, zmokła kura).</p> <p>N: <i>Jak na deszcz reagują ludzie?</i></p> <p>U: <i>Najczęściej chowają się przed nim.</i></p> <p>Na koniec U zachowują się jak ludzie (np. rozkładają parasole i chronią się przed deszczem).</p>
Dobór ubioru do warunków pogodowych	Ilustracja pełnoekranowa	<p>N prezentuje ilustrację mapy pogody dla Polski i zadaje uczniom pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Co przedstawia ilustracja?</i> • <i>Kto potrafi wyjaśnić, co znaczą symbole umieszczone na mapie pogody?</i> • <i>Dlaczego prognoza pogody jest ważna dla ludzi?</i> • <i>Gdzie można zobaczyć lub przeczytać prognozę pogody?</i>
	Ćwiczenie interaktywne – puzzle	<p>N proponuje uczniom, aby wykonali ćwiczenie interaktywne – puzzle. U układają zdjęcie z sześciu elementów.</p> <p>N pyta: <i>Co przedstawia ułożone zdjęcie?</i></p> <p>U spośród trzech przedstawionych odpowiedzi (parasol, kalosze, płaszcz) wybierają poprawną.</p> <p>U: <i>Parasol.</i></p> <p>N: <i>Kiedy ludzie korzystają z parasola? A wy kiedy korzystacie z parasoli, czy tylko w czasie deszczu?</i></p>
	Ćwiczenie interaktywne – przeciąganka	<p>U wykonują ćwiczenie interaktywne – przeciągankę.</p> <p>Z podanych elementów ubioru wybierają te, które przydają się w czasie deszczu i umieszczają je pod chmurką; natomiast te, które przydają się w czasie słonecznej pogody, umieszczają pod słoneczkiem.</p>
Karta pracy		<p>N prosi uczniów o wykonanie zadań 1 i 2 z karty pracy.</p> <p>U zdolniejsi wykonują dodatkowo zadania 3 i 4 z karty pracy.</p>
Podsumowanie		<p>N: <i>Na dzisiejszych zajęciach szukaliście odpowiedzi na pytanie: „Skąd się bierze deszcz?”. Dowiedzieliście się,</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p><i>jak krąży woda w przyrodzie. Nauczyciście się rozróżniać rodzaje deszczu oraz dobierać ubiór odpowiednio do pogody. Sprawdziliście również swoją wiedzę i umiejętności, wykonując zadania z karty pracy.</i></p> <p>N przeprowadza z uczniami rozmowę oceniającą „Kosz i walizeczka”.</p> <p>N: <i>A teraz chciałbym się dowiedzieć, co wam się na tych zajęciach podobało, co was zaskoczyło. A może coś wam się nie podobało?</i></p> <p>N umieszcza w sali lekcyjnej dwa plakaty; jeden z rysunkiem kosza i drugi z rysunkiem walizeczki i wyjaśnia, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kosz oznacza niezadowolenie, • walizeczka oznacza zadowolenie z lekcji. <p>N prosi, aby U zastanowili się nad postawionymi pytaniami i usiedli (stanęli) przed wybranym plakatem. Następnie zachęca uczniów do uzasadnienia swojego wyboru.</p>

(P1_T8) Skąd bierze się deszcz?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Ustal właściwą kolejność przygód Kropelka. W kółkach nad obrazkami narysuj taką liczbę kropek, jaka odpowiada numerom zdarzeń z historyjki o Kropelku.

1 • 2 •• 3 ••• 4 ••••

Zadanie 2

Przyjrzyj się obrazkom. Czy pamiętasz, co przedstawiają? Nazwij prezentowane typy deszczu.

Połącz linią obrazek z literą, która znajduje się na początku nazwy typu opadu, który przedstawia.

B

M

U

Zadanie 3 (dla ucznia zdolnego)

Rozwiąż rebus. Spytaj rodziców, co znaczy odgadnięte słowo.

Zadanie 4

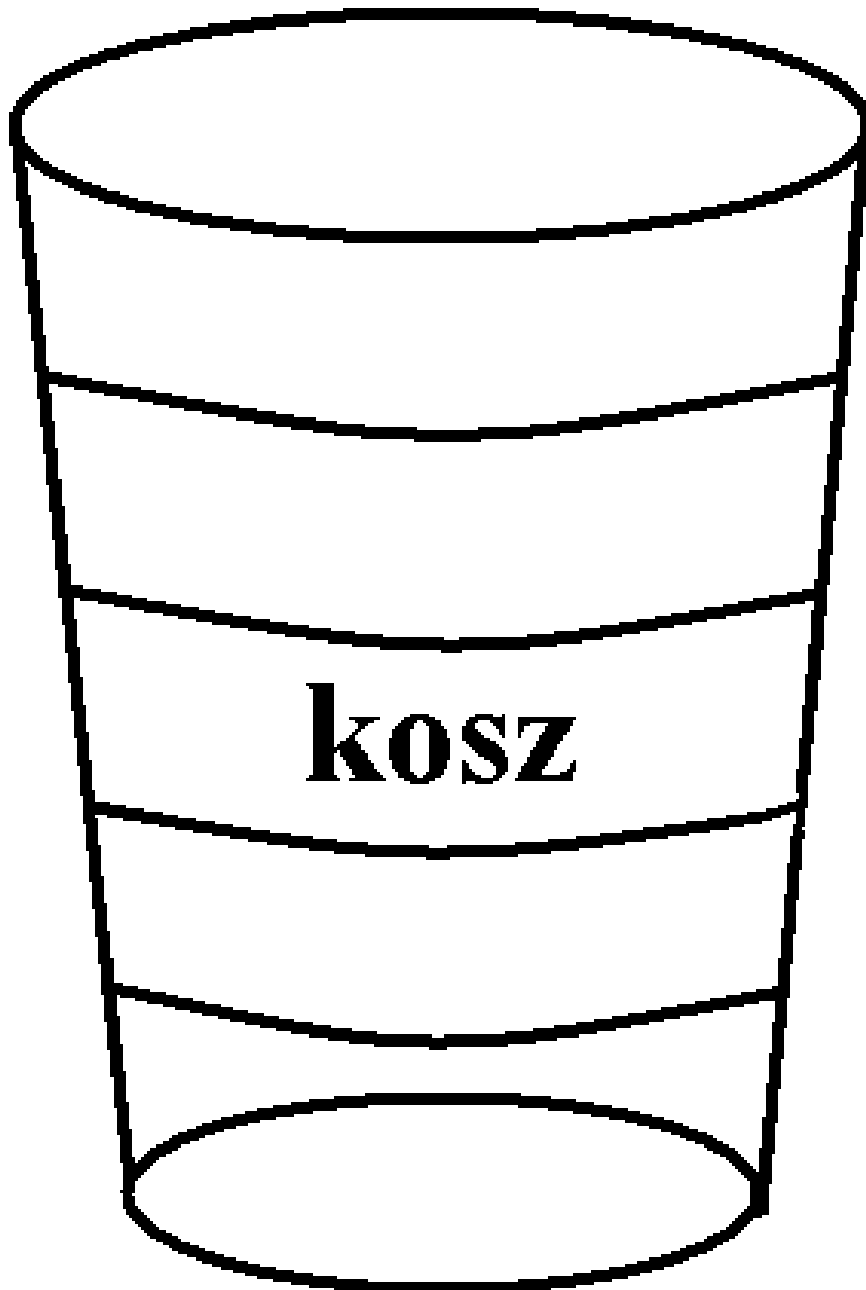
Podkreśl te propozycje zajęć, które chętnie wykonasz w domu w czasie deszczu.

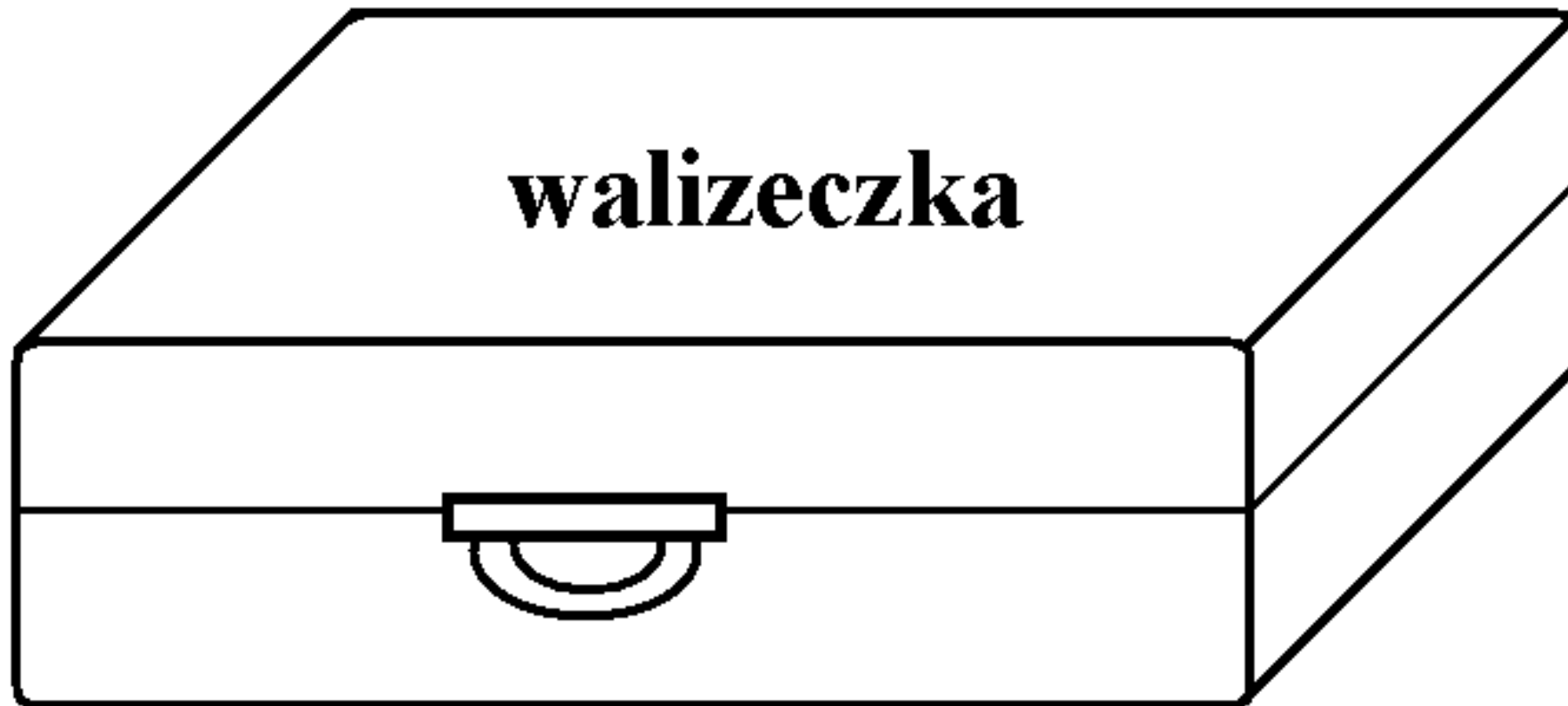
(P1_T8) Skąd bierze się deszcz?

ZAŁĄCZNIK 1

Plakaty „Kosz i walizeczka”

Numer i temat lekcji: (P1_T9) Dlaczego drzewa gubią liście?

Numer lekcji w multimediami: 2

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- nazywa elementy budowy drzewa;
- wymienia nazwy drzew: kasztanowiec, lipa, dąb, klon;
- rozróżnia liście i owoce poznanych drzew;
- wyjaśnia jesienne zjawisko gubienia liści przez drzewa;
- wykrywa, dlaczego suche liście się kruszą.

Metody i techniki nauczania: rozmowa, zabawa badawcza, obserwacja kierowana, zabawa ruchowa, zabawa dydaktyczna, burza mózgów, metoda zadań stawianych dziecku, pokaz, instrukcja, ćwiczenie interaktywne.

Uzupełniające środki dydaktyczne: kora drzew, liście i owoce jesiennych drzew, dowolna muzyka do zabawy ruchowej, liście świeże i wysuszone, karta pracy, przykładowe prace plastyczne z jesiennego materiału przyrodniczego.

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		Sprawdzenie listy obecności. Prezentacja tematu lekcji.
Wprowadzenie	Ćwiczenie interaktywne 1 – sortowanka	N proponuje uczniom ułożenie puzzli „Budowa drzewa”. N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was zdjęcie, którego części pomieszał jesienny wiatr. Ułóżcie poszczególne fragmenty zdjęcia w takiej kolejności, aby powstało... drzewo.</i> Uczniowie układają puzzle z ilustracją drzewa.
		N wprowadza uczniów w tematykę lekcji. Wspólnie z nimi omawia budowę drzewa. N: <i>Co przedstawia zdjęcie pana Ciekawskiego?</i> U: Drzewo. N: <i>Wymieńcie części z jakich składa się drzewo.</i> Uczniowie nazywają i wskazują na zdjęciu części nadziemne: pień, konary, gałęzie z liśćmi, tworzące koronę drzewa oraz część podziemną: korzenie. N: <i>Wskażcie pień. Pień to zdrewniała łodyga. Co pokrywa pień?</i> U: Kora. Nauczyciel może pokazać dzieciom fragmenty kory różnych drzew /np. brzoza, klon, sosna/ N: <i>Wskażcie gałęzie. Co na nich rośnie?</i> U: Liście N: <i>Co tworzą gałęzie wraz z liśćmi? Wskażcie na ilustracji.</i> U: Koronę drzewa N: <i>Jaka część utwierdza drzewo w glebie?</i> U: Korzenie N: <i>Wskażcie i powiedzcie, gdzie ukryte są korzenie?</i> U: Pod ziemią. N: <i>O jakiej porze roku pan Ciekawski zrobił to zdjęcie? Po czym poznaliście?</i> U: Jesienią. Na gałęziach jest mało liści i mają one kolor czerwony. N: <i>Dlaczego drzewa jesienią gubią liście?</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>U: pomysły dzieci /burza mózgów/ Uczniowie zgłaszają pomysły w formie burzy mózgów. N uzupełnia wypowiedzi uczniów ciekawostkami. N: Drzewa to największe rośliny lądowe. Ze względu na typy liści dzielimy je na liściaste i iglaste. Mają zdrewniałą, pokrytą korą łodygę, zwaną pniem. Konary (czyli grube gałęzie, odchodzące bezpośrednio od pnia) i mniejsze gałęzie zakończone liśćmi tworzą razem koronę drzewa. Drzewa pełnią ważną rolę w przyrodzie. Produkują tlen, którym oddychamy, oczyszczają powietrze z pyłów i bakterii. I właśnie dzięki temu nasza planeta Ziemia nadaje się do zamieszkania.</p>
Zapoznanie U z procesem gubienia liści przez drzewa podczas jesieni	Animacja 1 - zobrazowanie zjawiska „Dlaczego drzewa gubią liście?”	<p>N: <i>Jak myślicie, dlaczego jesienią liście spadają z drzew?</i> Uczniowie odpowiadają zgodnie ze swoją wiedzą. N: <i>Teraz obejrzyjcie animację przygotowaną przez pana Ciekawskiego i uważnie wysłuchajcie tego, co wam opowie.</i> Uczniowie oglądają animację.</p> <p>Na podstawie obejrzonej animacji N prowadzi z dziećmi rozmowę. N: <i>W jaki sposób drzewa liściaste przygotowują się do zimy?</i> U: Pozbywają się liści. N: <i>Dlaczego drzewa zrzucają jesienią liście?</i> U: Żeby nie tracić wody w czasie zimy. N: <i>W jaki sposób drzewo pozbywa się liści?</i> U: W miejscu, gdzie liść wyrasta z łodygi - tworzy się koreczek, który odcina dopływ wody do liścia. N: <i>Jak sądzicie, w jaki sposób drzewa wyczuwają nadejście jesieni?</i> U: Gdy dni stają się coraz krótsze dla drzewa jest to sygnał, że nadchodzi zima i najwyższa pora rozpocząć przygotowania do zimy. N: A co z drzewami iglastymi? Są zielone przez całą zimę, a przecież igły to też pewien rodzaj liści. Drzewa iglaste lepiej radzą sobie z mrozami, ponieważ igielka jest inaczej zbudowana niż klasyczny liść – ma mniejszą powierzchnię i jest pokryta woskiem, który chroni ją przed zimnem. Na okres zimy woda odpływa z igielek, aby nie zamarała w ich wnętrzu i nie rozsadzała ich od środka.</p>
Zabawa ruchowa		<p>N zaprasza uczniów do zabawy ruchowej „Listki na wietrze”. Podczas odtwarzania relaksacyjnej, spokojnej muzyki dzieci zachowują się jak listki na wietrze – tańczą, wirują. Podczas przerwy w muzyce, „opadają” na ziemię, czyli kucają.</p>
Poznanie właściwości liści		<p>N przeprowadza zabawę badawczą „Dlaczego wysuszony liść kruszy się?”. Rozdaje każdemu dziecku po dwa liście: jeden zebrany wcześniej i przetrzymywany w sali, drugi świeżo przyniesiony z dworu. N: Obejrzyjcie uważnie liście. Co zauważacie? Uczniowie porównują liście. Wypowiadają się na temat</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>ich wyglądu i właściwości (sprężystość, kruchość, zapach). Dzielią liście na dwie grupy: świeże i suche. N: Dlaczego te liście różnią się od siebie? Dzieci dochodzą do wniosku, że liście, które były w sali, bardzo się kruszą. W sali jest ciepło, grzeją kaloryfery i z liści wyparowała woda.</p>
<p>Poznanie wybranych drzew i ich owoców (kasztanowiec, lipa, dąb i klon)</p>	<p>Animacja z hot-spotami „Jak rozpoznajemy drzewa?”</p>	<p>N zaprasza uczniów do obejrzenia animacji „Jak rozpoznajemy drzewa?”. N: Gdzie można obserwować jesienne drzewa? U: W lesie, w parku. N: Wymieńcie nazwy drzew liściastych, które znacie. U: Dąb, kasztanowiec, klon itp. Uczniowie oglądają animację z hot-spotami „Jak rozpoznajemy drzewa?”. N: Co przedstawia ilustracja? U: Park. N: Jak wygląda jesienny park? U: Jest kolorowy, zielone liście drzew zmieniają barwy na żółtą, czerwoną, brązową, pomarańczową. N: Razem z panem Ciekawskim wybierzemy się do parku i sprawdzimy, jakie drzewa ukryły się pod cyframi 1-4 na naszej ilustracji i jak możemy je rozpoznać. N objaśnia: Hot-spot 1: To drzewo nazywa się kasztanowiec. Jego korona ma kształt podobny do prostokąta. To bardzo okazałe drzewo. Liść kasztanowca też jest duży i składa się z od pięciu do dziewięciu wydłużonych listków. Owoce kasztanowca to kasztany. Hot-spot 2: Na tej ilustracji widzicie lipę. Jej korona ma jajowaty kształt, a liście są małe i kształtem przypominają serce. Owoce lipy to małe, twarde orzechy osadzone na korzonku ze skrzydełkiem. Hot-spot 3: To jest dąb. Jego korona ma kształt kulisty lub kopułowaty. Dąb jest bardzo okazałym drzewem, osiagającym nawet 40 m wysokości. Błazka liścia dębu składa się z od trzech do sześciu par zaokrąglonych kłap. Owoce dębu to żołędzie. Hot-spot 4: Ostatnie drzewo to klon. Ma kulistą koronę. Jego liście składają się z pięciu kłap i kształtem przypominają dłoń. Owoce klonu to dwuskrzydłaki, nazywane noskami.</p>
		<p>Uczniowie uczestniczą w obserwacji kierowanej „Jesienne skarby”. N prezentuje liście: kasztanowca, dębu, lipy, klonu. Kieruje uwagę uczniów na istotne cechy liści – na ich budowę i barwy. Uczniowie manipulują liśćmi różnego rodzaju, zapamiętują ich kształty i nazwy. Nazywają i rozpoznają liście. N prezentuje owoce drzew: kasztany, żołędzie, noski, orzechy lipy. Uczniowie nazywają i rozpoznają owoce, dopasowują je do liści drzew. N proponuje uczniom zebranie zdobytych wiadomości.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>N: <i>Po czym rozpoznajemy drzewa?</i> U: <i>Po liściach, po owocach, po kształcie korony.</i> N: <i>Jakie drzewa rosną w naszym wirtualnym parku?</i> U: <i>Kasztanowiec, dąb, klon, lipa.</i> N: <i>Jak nazywamy owoce tych drzew?</i> U: <i>Owoc kasztanowca to kasztan, dębu – żołędź, owoce lipy to orzeszki, a owoce klonu nazywane są noskami.</i></p>
Utrwalenie zdobytych wiadomości, nakładka edukacyjna	Test – dopasowanka w pary „ Z jakiego drzewa spadłem? ”	<p>N przeprowadza test wiedzy w formie dopasowanki „Z jakiego drzewa spadłem?”. N: Pan Ciekawski pomieszał liście i jesienne owoce z drzew. Pomóżcie mu połączyć je w odpowiednie pary. Uczniowie wykonują test.</p>
	Ćwiczenie interaktywne – dopasowanka-pary „ Co do czego pasuje? ”	<p>N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was dodatkowe zadanie „Co do czego pasuje?”.</i> <i>Spróbujcie połączyć w pary owoce i liście drzew, o których na lekcji nie rozmawialiśmy.</i> Dzieci łączą w pary owoce i liście trzech drzew (jarząb, orzech włoski, sosna), o których nie było mowy na zajęciach. Korzystają z własnej wiedzy i doświadczeń.</p>
Podsumowanie		<p>N zachęca uczniów do udziału w zabawie dydaktycznej „Prawda – fałsz”. N czyta zdania. Zadaniem uczniów jest ustalenie, czy wypowiedź jest prawdziwa. Jeśli zdanie jest prawdą, dzieci podskakują i klaszczą w dłonie; jeśli jest fałszem – siedzą i delikatnie tupią. N czyta następujące zdania: Drzewa liściaste zrzucają liście przed zimą. (prawda) Drzewa iglaste gubią igły przed zimą. (fałsz) Jesienią drzewa zmieniają kolory liści na niebieski. (fałsz) Drzewa zrzucają liście, ponieważ bronią się przed mrozami. (prawda) W liściach drzew ukrywa się dużo barwników. (prawda) Z kasztanowca spadają żołędzie. (fałsz) Drzewo pobiera wodę z gleby gałęziami. (fałsz) Drzewa zrzucają liście, gdy zbliża się zima. (prawda) Uczniowie samodzielnie wykonują zadanie na karcie pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 – rozpoznają liście po ich kształcie; • Zadanie 2 – rysują po śladzie. <p>N sprawdza poprawność wykonania zadań lub uczniowie dokonują samooceny.</p>
Praca domowa		<p>N: <i>Zbierzcie różne jesienne liście, wysuszcie je w domu i przynieście na kolejną lekcję. Zastanówcie się, jak mógłby wyglądać jesienny stworek wykonany z zebranych przez was liści.</i> N instruuje uczniów, w jaki sposób wysuszyć liście, żeby zachowały ładny kształt. Prezentuje przykładowe prace z wykorzystaniem wcześniej przygotowanego materiału przyrodniczego.</p>

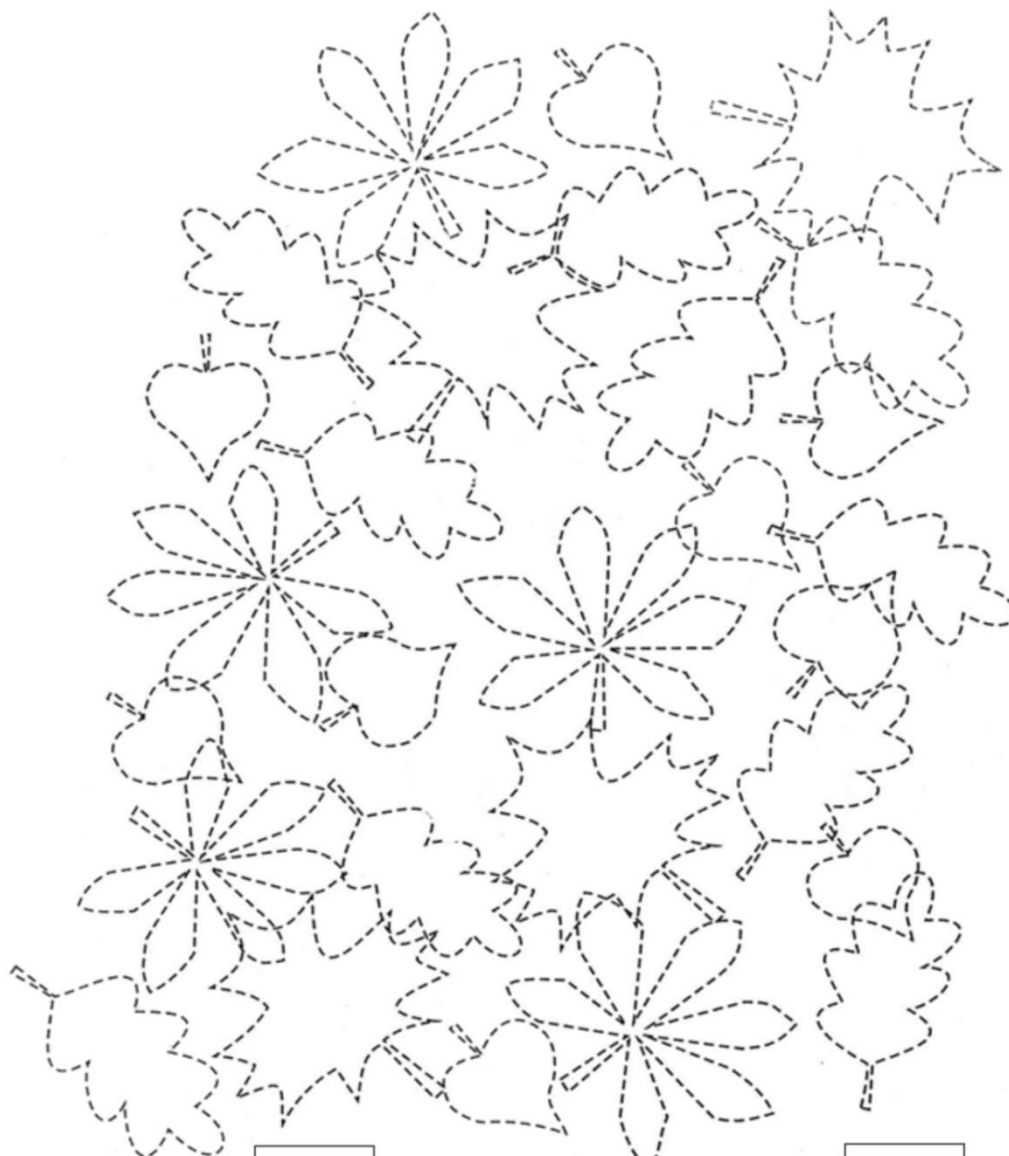
(P1_T9) Dlaczego drzewa gubią liście?

KARTA PRACY

Obrysuj kształty liści drzew następującymi kolorami:

KLONU – brązowym, KASZTANOWCA – żółtym, DĘBU – czerwonym, LIPY – zielonym.

Policz liście i wynik wpisz w okienka lub narysuj odpowiednią liczbę kropek.

LIPA

DĄB

KLON

KASZTANOWIEC

Numer i temat lekcji: (P1_T10) Dlaczego nie ma niebieskich liści?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- nazywa poszczególne elementy budowy liścia (brzeg liścia, ogonek, blaszka liściowa, unerwienie liścia);
- wymienia kolory naturalnych barwników występujących w liściach;
- wie, dlaczego nie ma niebieskich liści;
- porównuje i klasyfikuje liście za względu na kształt blaszki liściowej i kolor;
- wykonuje prace plastyczne z materiału przyrodniczego.

Metody i techniki nauczania: pokaz i obserwacja, rozmowa, zabawa ruchowa, zabawa dydaktyczna, metoda zadań stawianych dziecku, pokaz, instrukcja, ćwiczenie praktyczne

Uzupełniające środki dydaktyczne: reprodukcja obrazu o tematyce jesiennej, liście zebrane i wysuszone przez dzieci, materiał przyrodniczy zebrany przez nauczyciela (liście, owoce jarzębiny, klonu, jesionu itp.), nagranie relaksacyjnej muzyki, kartoniki z kształtami do klasyfikacji liści (ował, serce, gwiazda, trójkąt) – komplet dla każdej pary uczniów, karta pracy, zdjęcie eukaliptusa gunni, klej, kartony, flamastry, lupa

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności. Sprawdzenie pracy domowej. Podanie tematu lekcji.
Wprowadzenie	N prezentuje uczniom reprodukcję obrazu o tematyce i kolorystyce jesiennej (np. H. A. Brendekilde „A Wooded Path in Autumn”, C. Monet „Autumn at Argenteuil”). Pyta uczniów o wrażenia. N: <i>Co przedstawia obraz? Jakie kolory na nim dominują? Dlaczego artysta posłużył się nimi?</i> U uczniowie dzielą się swoimi spostrzeżeniami.
Poznanie barwników występujących w liściach	N poleca uczniom, aby dokładnie obejrzeni przyniesione z domu liście. N: <i>Jakie kolory mają wasze liście?</i> U opisują kolory zgromadzonych liści. N: <i>Dlaczego mają takie kolory?</i> U odpowiadają według swojej wiedzy. N uzupełnia ich wypowiedź, mówi o rodzajach barwników występujących w liściach. <i>W liściu występuje zielony barwnik, potrzebny każdej roślinie do życia oraz barwnik pomarańczowy, żółty i brązowy, a także czerwony i fioletowy. Przewaga jednego z tych barwników decyduje o kolorze liścia. Gdy nadchodzi zima, Słońce krócej oświetla Ziemię i robi się chłodniej, zanika w liściach zielony barwnik, a ujawniają się pozostałe barwniki. Dlatego jesienne liście są kolorowe.</i> N: <i>Jak sądzicie, czy w liściach występuje niebieski barwnik?</i> U odpowiadają według swojej wiedzy. N: <i>Dlaczego nie ma niebieskich liści?</i> U snują różne przypuszczenia. N wyjaśnia: <i>Liście zawierają niebieski barwnik, ale zwykle nie ujawnia się on na zewnątrz. Ma inne zadanie. Nie zabarwia liści, ale reaguje na ilość światła słonecznego. Kiedy dni stają się zdecydowanie krótsze, daje roślinie znak do wytwarzania specjalnych substancji przygotowujących liście do opadnięcia. W Polsce nie ma drzew z niebieskimi liśćmi, ale na świecie można takie spotkać. Przykładem takiego drzewa jest eukaliptus gunni (N pokazuje zdjęcie).</i>
Poznanie zewnętrznej budowy liścia	N poleca dalszą obserwację liści. Wspólnie z uczniami omawia budowę liści (brzeg liścia, ogonek, blaszka liściowa, unerwienie liścia). U wskazują poszczególne elementy na okazach, porównują je. Rozpoznają

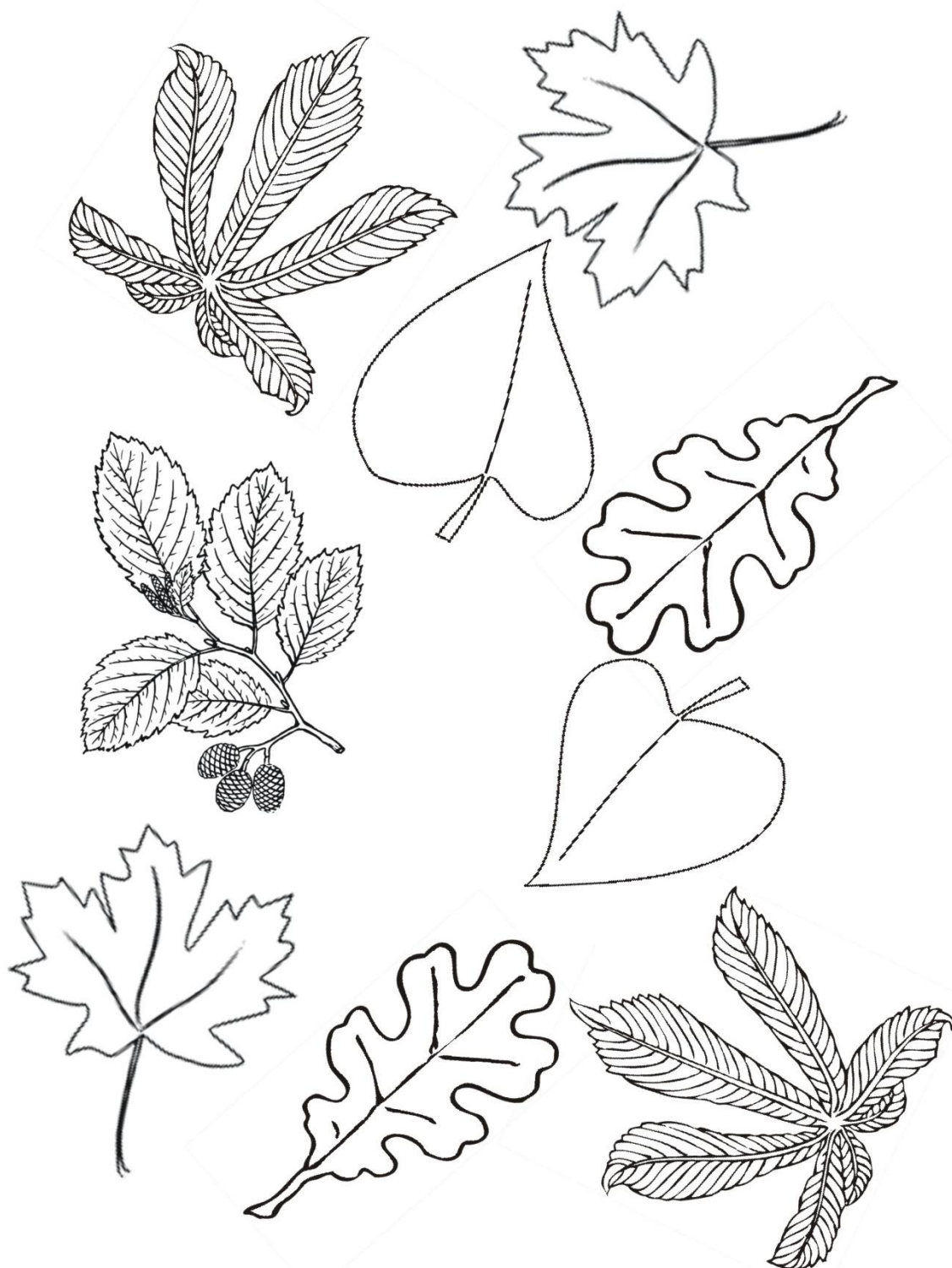
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>liście pojedyncze drzew (klon, dąb) i złożone (kasztanowiec, akacja). N wyjaśnia, że wymienione elementy budowy liścia pomagają w rozpoznawaniu gatunków drzew. Jeśli jest taka możliwość, U oglądają liście także pod lupą i dzielą się spostrzeżeniami.</p>
<p>Klasyfikacja liści ze względu na ich kształt</p>	<p>N proponuje uczniom posegregowanie liści ze względu na ich kształt. N: <i>Błaszka każdego liścia ma swój kształt. Zastanówcie się, co wam przypomina kształt każdego liścia? Który z liści kształtem przypomina serce? Gwiazdę? Owal? Trójkąt? Dopasujcie swoje liście do podanych kształtów.</i> U dopasowują liście do kartoników o odpowiednich kształtach: owal, serce, gwiazda, trójkąt.</p> <p>Każdy U otrzymuje kartę pracy z zadaniem do wykonania. N czyta pierwszą część polecenia: <i>Jesienią liście spadają z drzew. Połącz w pary takie same liście. Który liść nie ma pary?</i> N prosi: <i>Powiedzcie, z jakich drzew pochodzą te liście. Pokolorujcie je.</i> U kolorują liście jesiennymi barwami. U zdolniejsi wykonują zadanie 2 na karcie pracy (nakładka edukacyjna). N: <i>Rozwiążcie krzyżówkę. Jakie hasło powstało?</i></p>
<p>Zabawy z liśćmi – improwizacja ruchowa</p>	<p>N zaprasza uczniów do zabawy ruchowej przy spokojnej (dowolnie dobranej) muzyce relaksacyjnej. Podrzuca liście w górę, a U obserwują ich opadanie na podłogę. Następnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poruszają się lekko wśród liści tak, aby nie nadepnąć na nie; • zbierają liście z podłogi, podrzucają do góry i obserwują, jak opadają; • naśladują ruchem liście, które wirują na wietrze i opadają na ziemię; • naśladują ruchem drzewa, którymi kołysze wiatr.
<p>Praca nad projektem plastycznym „Co można wyczarować z liści?” – układanie dowolnych kompozycji</p>	<p>Po powrocie do ławek U wysłuchują wyjaśnień nauczyciela na temat projektu plastycznego, który będą realizować. Każde dziecko ma przed sobą karton, klej, flamastry, zestaw przyrodniczy. N: <i>Wykorzystajcie przyniesione przez siebie liście do wyczarowania liściowego obrazka. Ułóżcie i przyklejcie na karton kompozycję z liści i przyniesionych przeze mnie jesiennych darów (owoce jarzębiny, klonu, jesionu itp.). Wykorzystując kształty liści, zamieńcie je w postaci zwierząt, bajkowych stworów, roślin itp. Flamastrami możecie dorysować potrzebne elementy.</i> N prezentuje przykładowe prace, przypomina o specyfice materiału przyrodniczego – suche liście są kruche! Może wzbogacić materiały do pracy o inne jesiennie zbiory (materiał przyrodniczy zebrany przez N).</p>
<p>Podsumowanie</p>	<p>Czynności porządkowe. Wystawa prac, utworzenie jesienniej galerii. Ocena i samoocena jesiennych arcydzieł (według pomysłu nauczyciela).</p>

(P1_T10) Dlaczego nie ma niebieskich liści?

KARTA PRACY

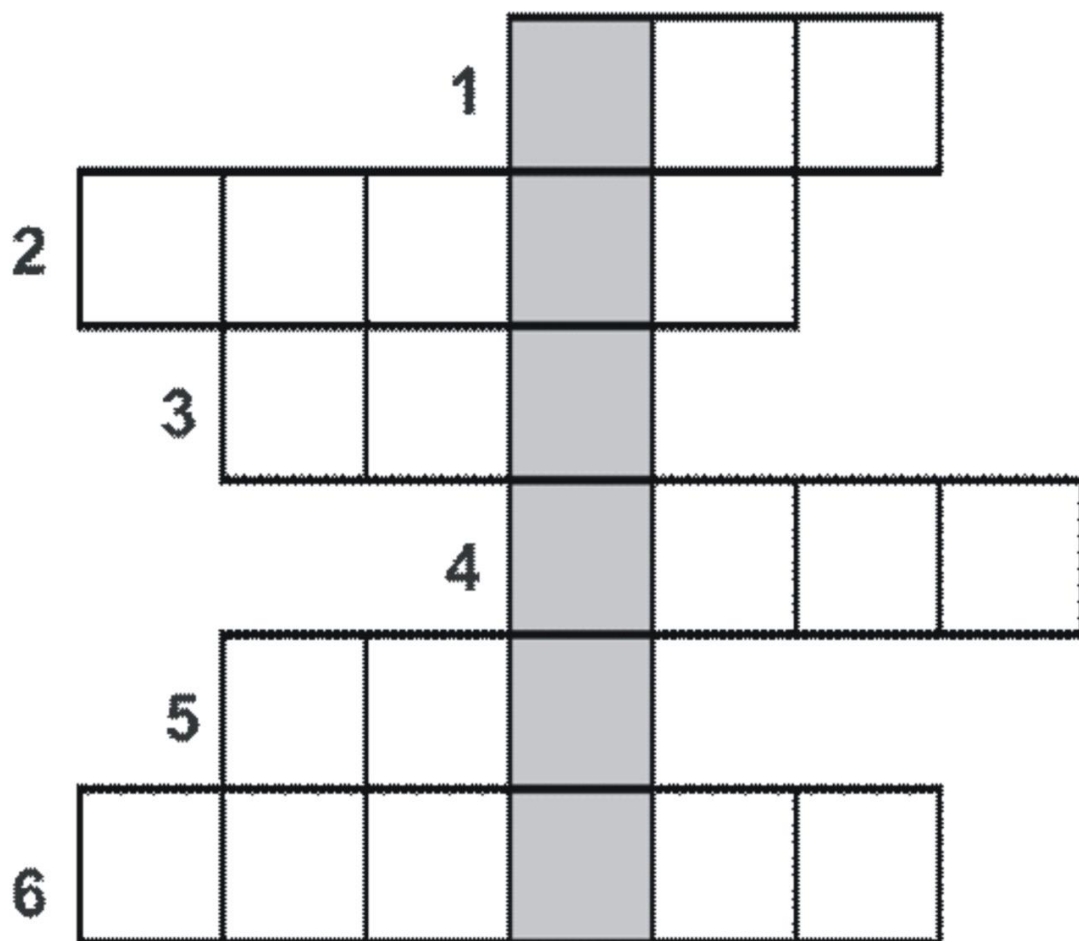
Zadanie 1

Jesienią liście spadają z drzew. Połącz w pary takie same liście. Który liść nie ma pary? Z jakich drzew pochodzą te liście? Pokoloruj liście jesiennymi barwami.

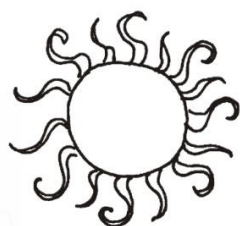

Zadanie 2 (nakładka edukacyjna)

Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło.

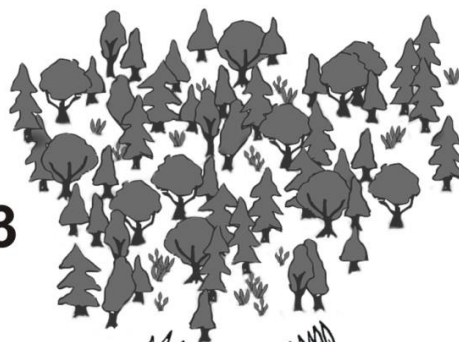

5

6

3

2

1

4

Numer i temat lekcji: (P1_T11) Co słycać w kocim świecie?

Numer lekcji w multimediami: 3

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- nazywa części ciała kota;
- rozpoznaje przedstawicieli rodziny kotów;
- opisuje zachowania kotów zgodnie z posiadaną wiedzą;
- poznaje przyczyny wybranych zachowań kotów.

Metody i techniki nauczania: ćwiczenia interaktywne, burza mózgów, rozmowa

Uzupelniające środki dydaktyczne: karta pracy

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie	Ćwiczenie interaktywne - puzzle	N proponuje uczniom wykonanie ćwiczenia interaktywnego „Kocie puzzle”. Dzieci układają obrazek z rozsypanych puzzli Po ułożeniu obrazka dzieci odpowiadają na pytania. N: <i>Co przedstawia zdjęcie?</i> U: <i>Zdjęcie przedstawia kota.</i> N: <i>Jak myślicie, co będzie tematem dzisiejszej lekcji?</i> U: <i>Dzisiaj będziemy rozmawiać o kotach.</i>
Omówienie zachowań kotów, elementów ich budowy anatomicznej oraz odmian	Animacja z hot-spotami	N zachęca uczniów do obejrzenia animacji „Budowa kota”. Dzieci przyglądają się ilustracji przedstawiającej uproszczoną budowę kota. Klikając elementy obrazka oznaczone hot-spotami, odkrywają poszczególne nazwy części ciała kota. Uczniowie uczestniczą w opowieści ruchowej „Z życia kotów”. N zaprasza dzieci do kącika zabaw. Następnie zaczyna snuć opowieść, zaś uczniowie ilustrują ruchem to, co słyszą. N: <i>Mały kotek zwinięty w kłębuszek smacznie śpi. Nagle dociera do niego bardzo smakowity zapach. To skłania go do otworzenia oczu. Porusza wąsami i pomalutku zaczyna się przeciągać. Przeciąga się bardzo, bardzo powoli... Na koniec kociej gimnastyki kotek robi koci grzbiet. Następnie potrząsa łapkami. Najpierw jedną, potem drugą, trzecią</i>

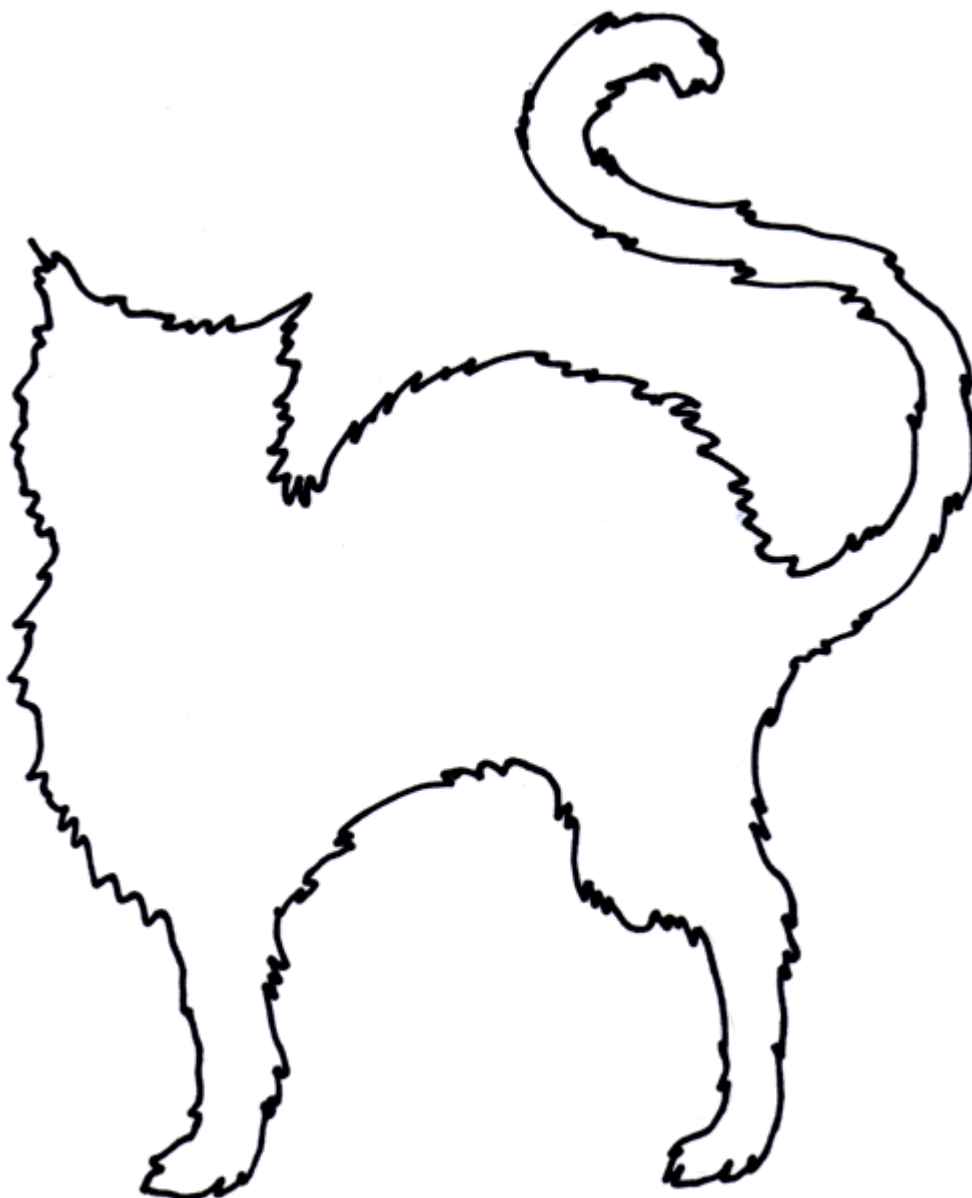
Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<i>i czwartą. Wreszcie z powrotem zamienia się w uśmiechnięte dziecko.</i> Uczniowie wracają do ławek.
	Film	N zadaje uczniom pytanie: <i>Jak myślicie, dlaczego koty "barankują", tzn. trącają swoimi łebkami ludzi oraz inne koty?</i> Jako ciekawostkę N może podać termin: <i>bunting</i> (termin pochodzi z języka angielskiego; po polsku znaczy tyle co: czołko, baranek, główka). Uczniowie podają swoje propozycje, np.: <i>ponieważ chcą się pobawić, lubią swojego właściciela.</i> N zaprasza dzieci do obejrzenia części filmu „Kocie ciekawostki”, w którym zawarta jest odpowiedź na zadane pytanie. N: <i>Jak myślicie, dlaczego koty zakopują jedzenie?</i> U: <i>Ponieważ chcą je schować na później, ponieważ im nie smakuje.</i> Dzieci oglądają kolejną część filmu, w której zawarta jest odpowiedź na zadane pytanie. N: <i>Dlaczego według was koty liżą siebie i ludzi?</i> U: <i>W ten sposób się myją, lubią smak ludzkiej skóry.</i> Dzieci oglądają kolejną część filmu, w której zawarta jest odpowiedź na zadane pytanie.
		N zaprasza uczniów do zabawy ruchowej „Kotek śpi, kotek budzi się”. Na hasło: „Kotek śpi!” dzieci zwijają się w kłębek. Na hasło: „Kotek budzi się!” dzieci powoli się przeciągają we wszystkie strony. Kilkakrotnie powtarzamy zabawę.
	Animacja – sekwencja zdjęć	N odtwarza animację „Czy to także koty?”. Po jej obejrzeniu uczniowie odpowiadają na postawione pytanie i próbują uzasadnić swoją odpowiedź. N mówi, że koty są drapieżnikami. Wyjaśnia, co oznacza termin <i>drapieżnik</i> . Zanim N wyjaśni ten termin, może zapytać, czy dzieci spotkały się z nim wcześniej oraz co to słowo według nich znaczy.
Nakładka edukacyjna	Ćwiczenie interaktywne – zaznaczanka	Uczniowie wykonują ćwiczenie interaktywne „Wybierz właściwie”. Spośród kilku przedstawionych wybierają zdjęcia przedstawiające koty. N zadaje uczniom dodatkowe pytanie: <i>Które z tych kotów można hodować w domu? Dlaczego tak uważacie?</i>
Podsumowanie		N prowadzi z uczniami rozmowę nawiązującą do tematu i przebiegu lekcji. N: <i>O czym mówiliśmy na dzisiejszych zajęciach? Czego dowiedzieliście się dziś o kotach?</i> Uczniowie odpowiadają na pytania. N zachęca uczniów do wykonania zadań sprawdzających na karcie pracy: <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 – uzupełnianie konturu kota i kolorowanie obrazka; • Zadanie 2 – dopasowanie par ilustracji: kotów i ich łap, kolorowanie i podpisanie obrazków.

(P1_T11) Co słyhać w kocim świecie?

KARTA PRACY

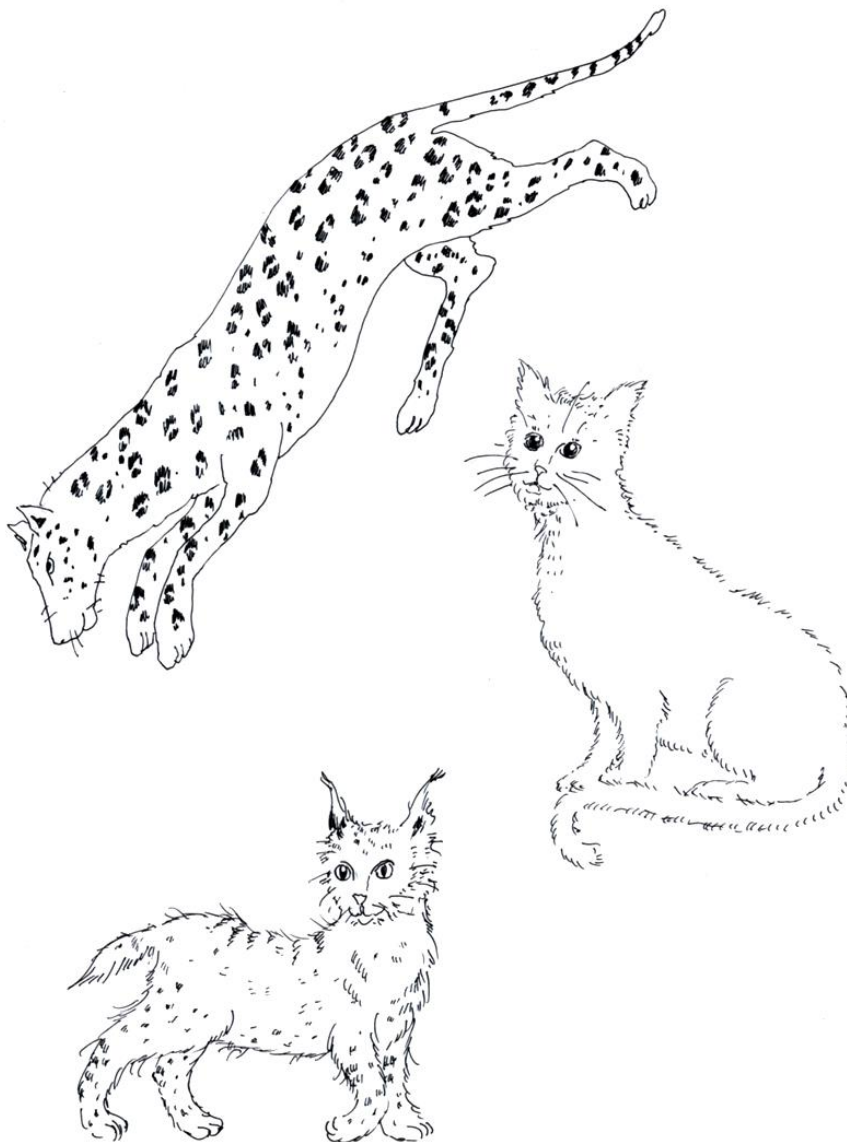
Zadanie 1

Dorysuj brakujące szczegóły. Pokoloruj obrazek.

Zadanie 2

Dopasuj łapy do właściwych kotów. Pokoloruj obrazki i podpisz je, jeśli potrafisz.

Numer i temat lekcji: (P1_T12) Kto śpi najdłużej?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, że sen jest potrzebny ludziom i zwierzętom;
- wymienia zwierzęta, które potrzebują dużo snu;
- rozpoznaje zwierzę na podstawie improwizacji ruchowej (skojarzenia);
- poznaje sposoby niewerbalnego porozumiewania się;
- wykazuje się zaangażowaniem i zgodną współpracą.

Metody i techniki nauczania: rozmowa, objaśnienia, ćwiczenia dramowe – kalambury, działania praktyczne

Uzupełniające środki dydaktyczne: tekst wiersza „Jak ziewamy?”, ilustracje zwierząt, paski papieru z nazwami prezentowanych zwierząt, karta pracy

Załączniki:

Załącznik 1. Ilustracje ziewających zwierząt i dziecka

Załącznik 2. Ilustracje wybranych zwierząt

Załącznik 3. Nazwy zwierząt (adekwatne do treści załącznika 2)

Załącznik 4. Zestawienie długości snu wybranych zwierząt

Załącznik 5. Emblematy „buźki”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie	<p>U siedzą na dywanie w kręgu. N: <i>Przeczytam wam wiersz „Jak ziewamy?”. Proszę, abyście mi w tym pomogli. Ziewajcie razem z bohaterami wiersza. Gotowi?</i> U: <i>Tak!</i> N podaje każdemu uczniowi zestaw ilustracji przedstawiających ziewającego lwa, hipopotama, psa i dziecko (załącznik 1). U podczas czytania przez nauczyciela wiersza podnoszą obrazki we właściwych momentach. N: <i>No, to zaczynamy.</i> N czyta wiersz: <i>Jak ziewamy?</i></p> <p><i>Kiedy lewek głośno ziewa, masz wrażenie, że lew śpiewa. Już szeroko rozwarł paszczę, już publika brawo klaszcze. Pokaż teraz ty, mój panie, jak wygląda lwie ziewanie: aaaaaaa.</i></p> <p><i>Hipopotam, gdy jest śpiący, bywa także ziewający. Paszczę mocno tak otwiera, masz wrażenie, że cię zżera. Pokaż wszystkim ty, mój panie, hipopotama ziewanie: aaaaaaa.</i></p> <p><i>Reksio, znany z dobranocki, chowa w budzie swoje klocki. Gdy jest śpiący, zwyczaj miewa, niesłychanie głośno ziewać. Zostań teraz psinią małą,</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>ziewaj głośno buzią całą: aaaaaaa.</i></p> <p><i>Lewek, Reksio, hipopotam, już sam nie wiem, jeszcze kto tam, gdy na spanie chętkę mają, wszyscy głośno tak ziewają: aaaaaaa.</i></p> <p><i>Do tej grupy dodam siebie, Kasię, Anię oraz ciebie. Gdy szykuje się nam spanie, słysząc wokół to ziewanie: aaaaaaa.</i> (autor nieustalony)</p> <p>N: <i>O czym opowiada wiersz?</i> U: <i>O ziewaniu. O zwierzętach. O spaniu.</i> N wprowadza uczniów w tematykę lekcji i kontynuuje omawianie treści przeczytanego wiersza.</p>
Rozmowa dotycząca przeczytanego wiersza	<p>N: <i>Wymieńcie bohaterów przeczytanego przeze mnie wiersza.</i> U: <i>Lew, hipopotam, piesek Reksio, dzieci.</i> N: <i>Co wspólnego mają oni ze sobą? Jaka wspólna czynność ich łączy?</i> U: <i>Wszyscy ziewają, bo chce im się spać. Lubią spać. Potrzebują snu.</i> N: <i>W świecie przyrody są zwierzęta, które uwielbiają długo spać. Niektóre z nich to prawdziwi mistrzowie długiego spania. Wymieńcie zwierzęta, które lubią długo spać.</i> U odpowiadają zgodnie z posiadaną wiedzą.</p>
Improwizacje ruchowe – kalambury oraz zagadki słowne o zwierzętach	<p>N: <i>Za chwilę poznacie niektóre zwierzęta, które lubią długo spać. Proponuję wam zabawę w kalambury. Może ktoś wie, na czym polega taka zabawa?</i> U udzielają odpowiedzi. Następnie N wyjaśnia reguły zabawy. N: <i>Kalambury to zabawa polegająca na przedstawieniu hasła za pomocą rysunku, gestu, mimiki czy ruchu, ale bez użycia słów. Jedna osoba odgrywa scenkę, pozostali odgadują hasło. Wy będziecie odgadywali nazwy zwierząt. Mam tu kilka ilustracji przedstawiających zwierzęta (załącznik 2). Na tablicy przypiąłem kartoniki z ich nazwami (załącznik 3). Kto z was spróbuje zaprezentować, jakie zwierzę jest na ilustracji, którą mu pokażę?</i> N wybiera chętnego ucznia. Pokazuje mu ilustrację kota. U za pomocą ruchu oraz mimiki przedstawia zwierzę, które zobaczył na obrazku. Pozostali U podają propozycje rozwiązań. Po podaniu prawidłowej odpowiedzi U, który przedstawiał zwierzę za pomocą ruchu, przypina na tablicy ilustrację oraz wybiera nazwę zwierzęcia. Kolejni U w ten sam sposób przedstawiają lwa oraz pozostałe zwierzęta (załącznik 3). N: <i>Kolejne zadanie będzie polegać na tym, aby za pomocą słów opisać zwierzę, które pokażę.</i> N pokazuje wybranemu uczniowi zwierzę na ilustracji (lemur, pyton, opos, pancernik, leniwiec). U je opisuje, nie podając jego nazwy. Pozostali U podają rozwiązania. Po podaniu prawidłowej odpowiedzi U, który opisywał zwierzę, przypina na tablicy ilustrację oraz wybiera nazwę zwierzęcia. N: <i>I na koniec posłuchajcie zagadki o ostatnim zwierzęciu.</i> <i>Jest podobny do niedźwiadka. Przez dzień cały liście żuje. Żeby z drzewa się nie zsunąć, mocno gałąź obejmuje.</i> N: <i>O jakim zwierzęciu mówi zagadka?</i> U: <i>O koali.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>U, który udzielił odpowiedzi, przypina odpowiednią ilustrację na tablicy oraz wybiera nazwę zwierzęcia.</p> <p>Uwaga! N może jako ciekawostkę przedstawić zestawienie długości snu wybranych zwierząt (załącznik 4).</p>
<p>Przerwa śródlekcyjna – zabawa relaksacyjna „Kotki”</p>	<p>N: <i>Zanim przystąpimy do kolejnego zadania, zamienimy się w kotki i troszkę pośpimy.</i></p> <p>U wchodzi na dywan.</p> <p>N: <i>Wszystkie kotki zwijają się w kłębuszek i zasypiają. Wszystkie kotki powoli się budzą. Najpierw otwierają oczy, następnie na leżąc przeciągają się. Teraz kotki robią koci grzbiet i szeroko ziewają.</i></p> <p>U wykonują polecenia nauczyciela. Zabawę można powtórzyć kilka razy.</p>
<p>Rozmowa o potrzebie snu</p>	<p>U pozostają na dywanie w swobodnej pozycji. N prowadzi z nimi rozmowę o znaczeniu snu.</p> <p>N: <i>Dlaczego według was zwierzęta i ludzie śpią?</i></p> <p>U: <i>Zwierzęta i ludzie śpią, bo lubią. Ponieważ potrzebują snu.</i></p> <p>N: <i>Dlaczego sen jest potrzebny?</i></p> <p>U podają różne propozycje.</p> <p>N uzupełnia odpowiedzi uczniów o następujące informacje: <i>Snu potrzebują i zwierzęta, i ludzie. Podczas snu odpoczywamy. Powinniśmy kłaść się spać i wstawać mniej więcej o tych samych porach. To na nas dobrze wpływa, tzn. jesteśmy zdrowsi, lepiej wykonujemy swoje obowiązki, lepiej się czujemy. Ilość czasu potrzebna na sen jest różna. Ma na to wpływ wiele czynników, między innymi wiek i codzienne obowiązki.</i></p>
<p>Podsumowanie zdobytych umiejętności oraz wykonanie zadań z karty pracy</p>	<p>N: <i>O czym rozmawialiśmy podczas dzisiejszej lekcji?</i></p> <p>U: <i>O zwierzętach. O spaniu. O tym, jak długo śpią poszczególne zwierzęta.</i></p> <p>N: <i>Przypomnijcie, dlaczego sen jest potrzebny.</i></p> <p>U odpowiadają zgodnie z posiadaną wiedzą.</p> <p>U przystępują do wykonania zadań z karty pracy. Zadanie nr 3 jest nakładką edukacyjną dla zdolnych uczniów.</p> <p>N czyta polecenia do każdego zadania. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela dodatkowych objaśnień. Wykonując zadania, U wykorzystują wiadomości zdobyte podczas lekcji.</p> <p>N słownie ocenia pracę uczniów na lekcji. Każdy U otrzymuje od nauczyciela zestaw emblematów „buziek” (załącznik 5). U dokonują samooceny, wybierając „buzkę” zgodnie ze swoimi odczuciami i przyklejają ją na karcie pracy.</p>

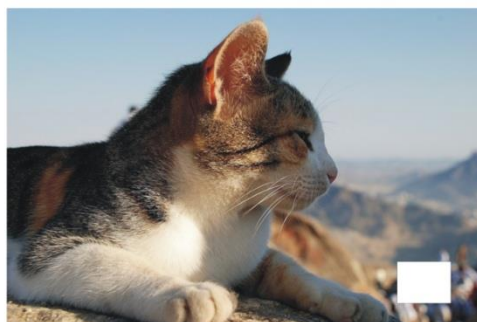
(P1_T12) Kto śpi najdłużej?

KARTA PRACY

Zadanie 1

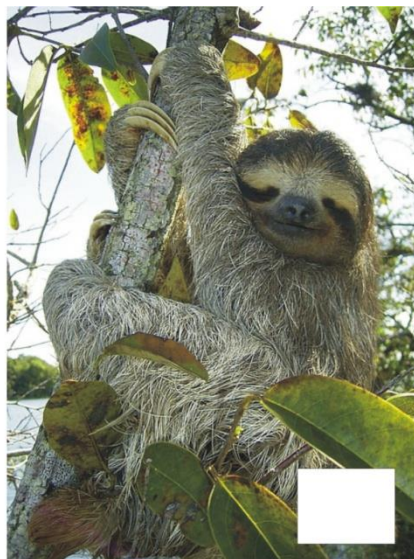
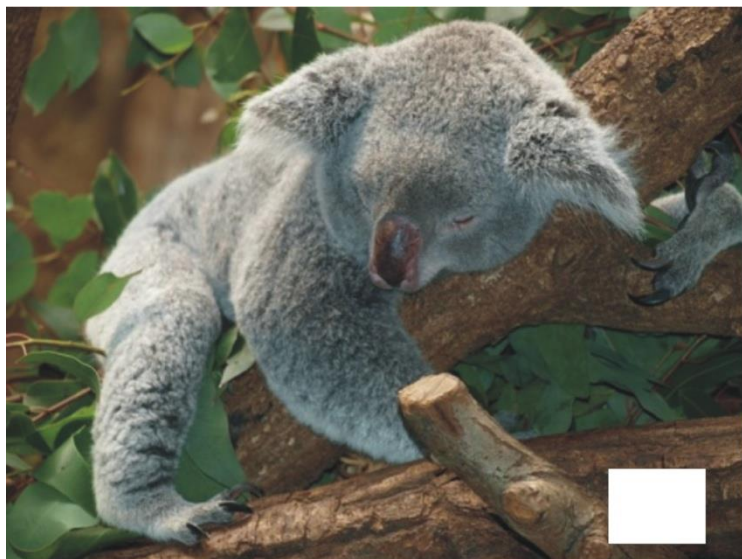
Pokoloruj kwadracik przy zdjęciach przedstawiających zwierzęta, które lubią długo spać. Otocz pętlą zdjęcie przedstawiające zwierzę, które śpi najdłużej w ciągu doby.

Tutaj wklej emblemat wybranej „bużki”

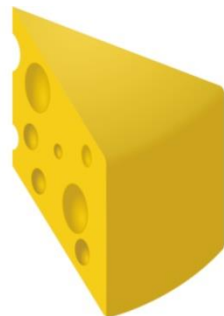
Zadanie 2 (dla ucznia chętnego, nakładka edukacyjna)

Ponumeruj zdjęcia tak, aby odpowiadały długości snu potrzebnego zwierzętom: od najdłużej do najkrócej śpiącego.

Zadanie 3 (dla ucznia zdolnego, nakładka edukacyjna)

Rozwiąż rebus. Zapisz i odczytaj hasło.

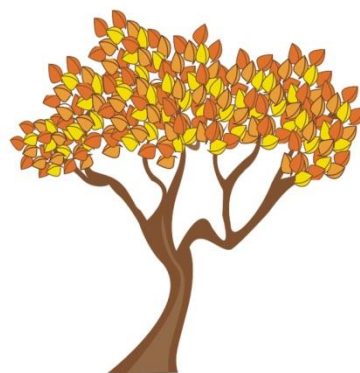
r = n

ż = st

~~r~~

d = t, wo = b

~~teszczy, a = y~~

HASŁO: _____

(P1_T12) Kto śpi najdłużej?

ZAŁĄCZNIK 1

Ilustracje ziewających zwierząt i dziecka

Komplet obrazków dla każdego ucznia, należy go wydrukować i wyciąć przed lekcją.

(P1_T12) Kto śpi najdłużej?

ZAŁĄCZNIK 2

Ilustracje wybranych zwierząt

Kot

Wiewiórka

Słoń

Lew

Lemur

Python

Žaba

Świstak

Pingwin

Leniwiec

Koala

(P1_T12) Kto śpi najdłużej?

ZAŁĄCZNIK 3

Nazwy zwierząt

Paski z nazwami należy wyciąć przed lekcją.

kot

wiewiórka

słoń

lew

lemur

pyton

żaba

świstak

pingwin

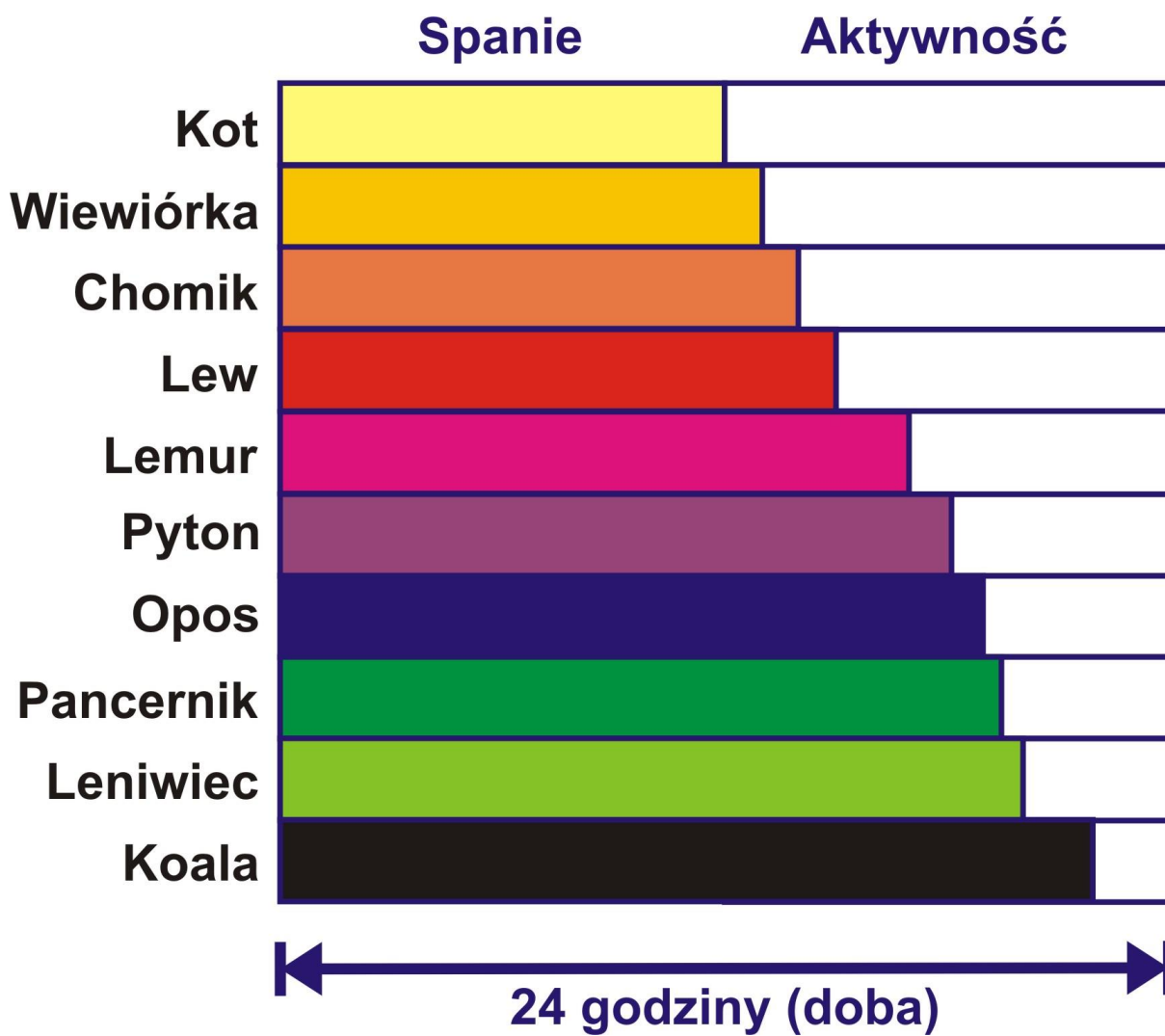
leniwiec

koala

(P1_T12) Kto śpi najdłużej?

ZAŁĄCZNIK 4

Zestawienie długości snu wybranych zwierząt

Objaśnienia dla nauczyciela:

Długość snu poszczególnych zwierząt:

- kot: 11–12 godzin
- wiewiórka: 13 godzin
- chomik: 14 godzin
- lew: 14–16 godzin
- lemur: 17 godzin
- pyton: 18 godzin
- opos: 19 godzin
- pancernik: 19,5 godziny
- leniwiec: 20 godzin
- koala: 22 godziny

(P1_T12) Kto śpi najdłużej?

ZAŁĄCZNIK 5

Emblematy „buźki”

Obrazki należy wyciąć przed lekcją.

Numer i temat lekcji: (P1_T13) Czary-mary, nie do wiary! Badamy właściwości wody, przeprowadzamy doświadczenia

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wymienia i nazywa przedmioty, które pływają lub toną w wodzie;
- zna różne sposoby badania wody (w tym za pomocą zmysłów);
- potrafi przeprowadzić proste doświadczenia z wodą;
- wie, na czym polega rozpuszczanie;
- zna ciecze i ciała stałe, które podlegają procesowi rozpuszczania;
- potrafi współpracować w grupie.

Metody i techniki nauczania: badawcza, obserwacja, ćwiczeń praktycznych

Formy pracy: grupowa, indywidualna

Uzupełniające środki dydaktyczne: kostki lodu, dwie przezroczyste miski, cztery słoiki z wodą, cztery szklanki do połowy wypełnione wodą, sól, cukier, kasza jęczmienna, kakao, różne plastikowe butelki, moneta, klocek drewniany i plastikowy, piłeczka pingpongowa, papier, ręczniki jednorazowe, mleko, olej, sok malinowy, atrament, cztery łyżki, sylwety kropelki wody (załącznik 1).

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności. Przygotowanie do zajęć. W sali lekcyjnej należy przygotować pięć stanowisk do pracy. N dzieli dzieci na pięć grup w drodze losowania. U losują karteczki, w pięciu kolorach: niebieskim, zielonym, czerwonym, żółtym i pomarańczowym. Siadają przy stoliku oznaczonym wylosowanym kolorem.
Wprowadzenie	N wprowadza uczniów do tematu lekcji. N: <i>Posłuchajcie zagadki i spróbujcie ją odgadnąć. Służy do mycia, służy do picia, bez niej na świecie nie byłoby życia (woda).</i> Komentarz nauczyciela: <i>Dzisiaj na zajęciach będziemy się uczyć się o właściwościach wody. Każda grupa będzie miała do wykonania inne zadania. Gdy jedna grupa pracuje, inne słuchają i śledzą wykonywane doświadczenia. Obserwują, co się będzie działo.</i>
Poznanie właściwości wody – doświadczenia i obserwacje	Grupa I – „zielona” dostaje różne kostki lodu w przezroczystym pojemniku. Dzieci dotykają je, wachają, oglądają. N: <i>Bardzo proszę, powiedzcie, co macie na stoliku.</i> U: <i>Mamy różne kostki lodu.</i> N: <i>Co to jest lód?</i> U: <i>Lód to jest zamrożona woda.</i> N: <i>Jakie są kostki lodu?</i> U: <i>Kostki lodu są zimne, nie mają zapachu, są chropowate i gładkie, gdy długo trzymamy kostkę lodu w ręce, zaczyna się roztopiać.</i> N: <i>Pod jaką inną postacią występuje jeszcze woda?</i> U podają różne propozycje. Grupa II – „niebieska” ma na stoliku przygotowaną miednicę z wodą i przezroczyste pojemniki o różnej pojemności (butelka 200 ml i 500ml, szklanka, słoik). Dzieci nabierają wody do pojemników, przelewają z jednego do drugiego, biorą wodę w dłonie, wachają, smakują. N: <i>Co macie na stole?</i> U: <i>Na naszym stole są różne pojemniki z wodą.</i> N: <i>Jaka jest woda?</i> U: <i>Woda jest zimna, mokra, bezzapachowa, bezbarwna, bez smaku. Można ją przelewać. Nie ma własnego kształtu, przybiera kształt pojemnika.</i> Grupa III – „czerwona” ma na stole cztery szklanki z wodą, kaszę jęczmienną, sól, cukier, kakao i cztery łyżki. N prosi dzieci, aby do kolejnych szklanek

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>wsypały dwie łyżki danego produktu i przez chwilę mieszały go z wodą. N: <i>Co się stało z wodą, gdy dodaliście kaszę?</i> U: <i>Nic - woda jest przezroczysta, kasza opadła na dno, a część pływa po powierzchni.</i> N: <i>A jak zachowała się sól, gdy dodaliście ją do wody?</i> U: <i>Sól rozpuściła się w wodzie, która nadal jest przezroczysta.</i> N: <i>A jaki smak ma teraz woda?</i> U: <i>Smakuje wodę i stwierdza, że woda jest teraz słona.</i> N: <i>Co się stało z cukrem wymieszanym z wodą?</i> U: <i>Cukier, podobnie jak sól, rozpuścił się w wodzie.</i> N: <i>Jak smakuje teraz woda?</i> U: <i>Smakuje wodę i stwierdza, że woda jest słodka.</i> N: <i>Co rozpuściło się szybciej w wodzie – sól czy cukier?</i> U: <i>Szybciej rozpuściła się sól.</i> N: <i>A jak zachowała się woda, gdy dodaliście do niej kakao?</i> U: <i>Woda zrobiła się brązowa, pachnie jak kakao .</i></p>
Przerwa śródlekcyjna – zabawa ruchowa z elementami pantomimy „Pokaż, do czego służy woda”	<p>N zaprasza dzieci do zabawy przy muzyce i objaśnia, na czym będzie polegała zabawa. U poruszają się w rytm muzyki po sali. Gdy muzyka ucichnie, pokazują ruchem i gestem, do czego potrzebna jest woda, np. mycie, pranie, pływanie, picie itp. Zabawę można powtórzyć kilka razy.</p>
Poznanie właściwości wody – cd.	<p>Grupa IV – „żółta” na stoliku ma przygotowaną miskę z wodą i różne przedmioty (monetę, piłeczkę pingpongową, klocek drewniany, klocek plastikowy, papier). U po kolei umieszczają te przedmioty na powierzchni wody i obserwują ich zachowanie. N: <i>Co dzieje się z przedmiotami, które włożyliście do wody?</i> U: <i>Moneta utonęła. Piłeczka pływa. Drewniany klocek utonął, a plastikowy pływa.</i> N: <i>A co się dzieje z papierem w wodzie?</i> U: <i>Na początku pływał, a potem utonął, bo zrobił się mokry i nasiąknął wodą.</i> N: <i>Dlaczego niektóre przedmioty pływają po wodzie, a inne toną?</i> U: <i>Lekkie przedmioty pływają, a te ciężkie toną.</i> Grupa V – „pomarańczowa” ma przygotowane na stoliku cztery litrowe słoiki do połowy wypełnione wodą i różne substancje płynne, np.: mleko, olej, sok malinowy, atrament. Dzieci łączą te substancje z wodą. N: <i>Co się stało z wodą, gdy wlaście do niej mleko?</i> U: <i>Woda zrobiła się biała i ma zapach mleka.</i> N: <i>Jak zachowała się woda, kiedy dodaliście do niej oleju?</i> U: <i>Olej nie połączył się z wodą, tylko po niej pływa.</i> N: <i>Co się stało, gdy do wody dolaliście soku malinowego?</i> U: <i>Woda ma teraz kolor rozcieńczonego soku.</i> N: <i>Co stało się z wodą, gdy dolaliście do niej atramentu?</i> U: <i>Atrament zabarwił wodę na niebiesko.</i></p>
Zabawa ruchowa „Potakiwanie, zaprzeczanie”	<p>N wypowiada szereg stwierdzeń – prawdziwych bądź fałszywych. Jeżeli N mówi prawdę – dzieci podskakują, jeżeli mówi nieprawdę – robią przysiad. Przykładowe stwierdzenia: sól jest słodka, lód jest zimny, zimna woda paruje, piesek miauczy, latem pada śnieg, słońce świeci w nocy. Zabawę można kontynuować z wykorzystaniem innych, podobnych</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	przykładów.
Wnioskowanie na podstawie doświadczeń i obserwacji	<p>N: <i>Bardzo proszę, aby przedstawiciele grup przedstawili swoje spostrzeżenia i wnioski z przeprowadzonych doświadczeń.</i></p> <p>Grupa I – <i>Lód to zamrożona woda.</i></p> <p>Grupa II – <i>Wodę można przelewać, nie ma własnego kształtu.</i></p> <p>Grupa III – <i>Niektóre produkty rozpuszczają się w wodzie, a inne nie.</i></p> <p>Grupa IV – <i>Lekkie przedmioty pływają po wodzie, ciężkie toną.</i></p> <p>Grupa V – <i>Oliwa nie łączy się z wodą, lecz po niej pływa.</i></p> <p>N podaje początek zdania, dzieci próbują je dokończyć.</p> <p>N: <i>Woda jest _____</i> (odpowiedzi U są zgodne z wiedzą zdobytą podczas doświadczeń).</p>
Wykonanie zadań z karty pracy	U wykonują zadania z karty pracy. N sprawdza poprawność ich wykonania.
Podsumowanie	<p>N podsumowuje zajęcia. Przeprowadza ocenę i samoocenę pracy dzieci według uznania prowadzącego lekcję.</p> <p>W nagrodę za pracę dzieci wybierają kropelkę wody, która bardziej im się podoba (załącznik 1).</p>

(P1_T13) Czary-mary, nie do wiary! Badamy właściwości wody, przeprowadzamy doświadczenia.

KARTA PRACY

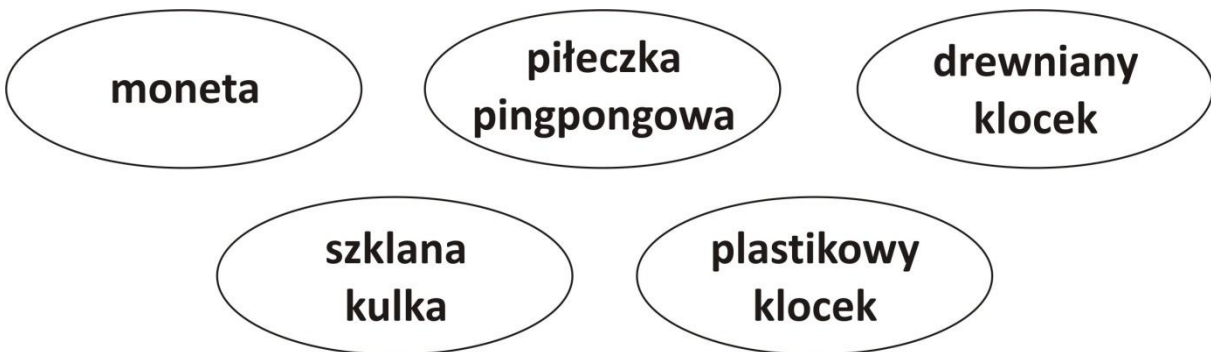
Zadanie 1

Pokoloruj nazwy tych produktów, które rozpuszczają się w wodzie.

mąka	cukier	sól	mak	ryż
------	--------	-----	-----	-----

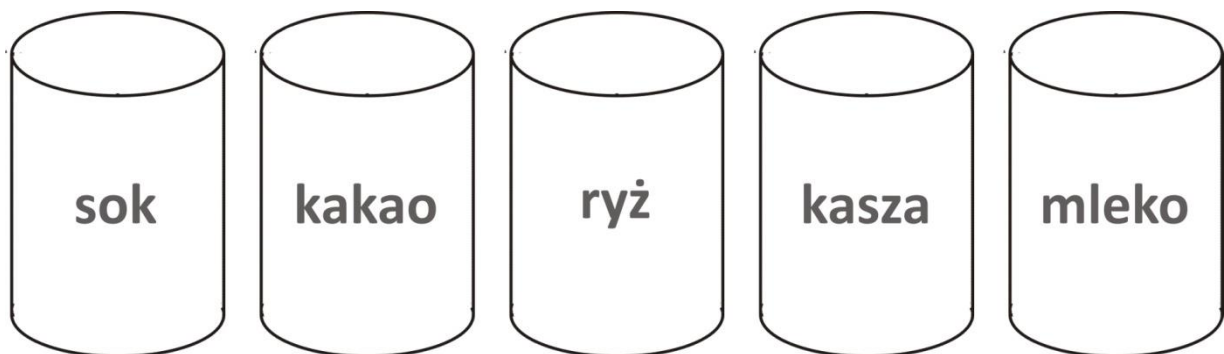
Zadanie 2

Pokoloruj nazwy przedmiotów unoszących się na wodzie.

Zadanie 3

Pokoloruj nazwy tych produktów, które barwią wodę.

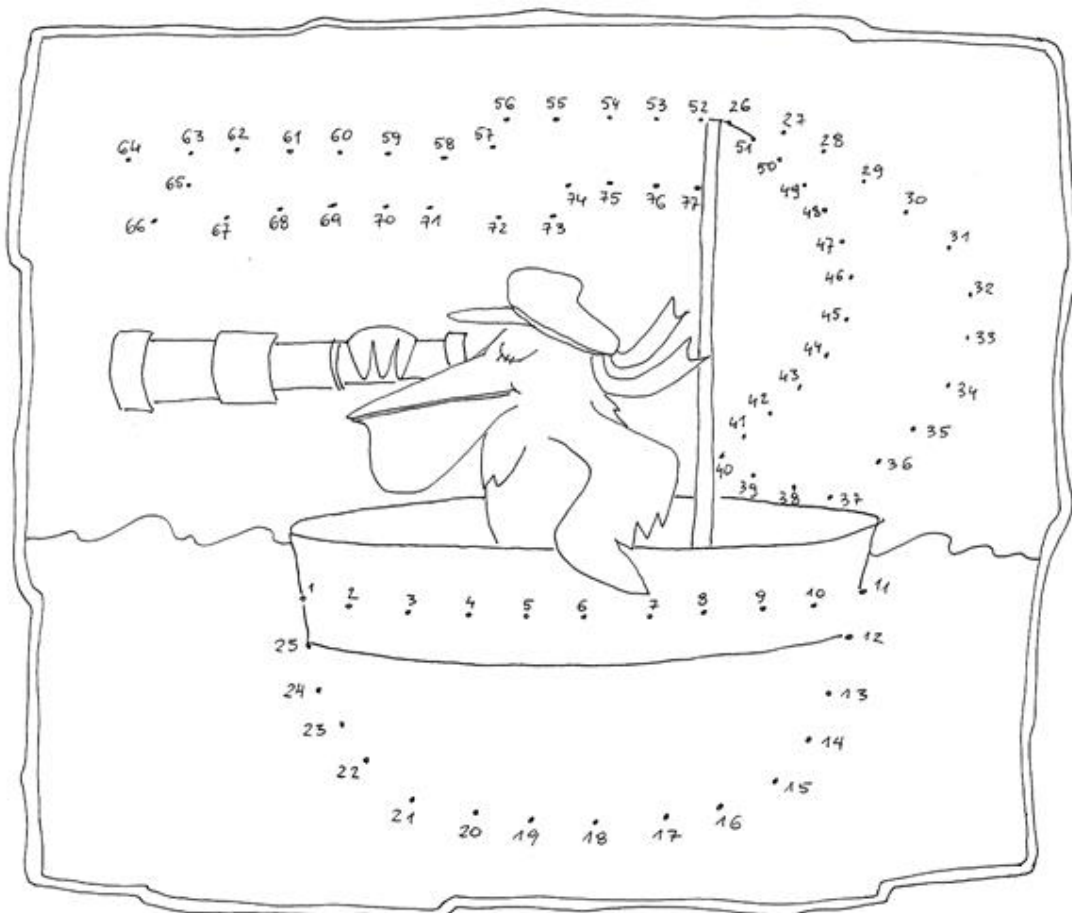
Zadanie 4

Ile jest kropeł wody? Pokoloruj kółko z właściwą liczbą.

Zadanie 5

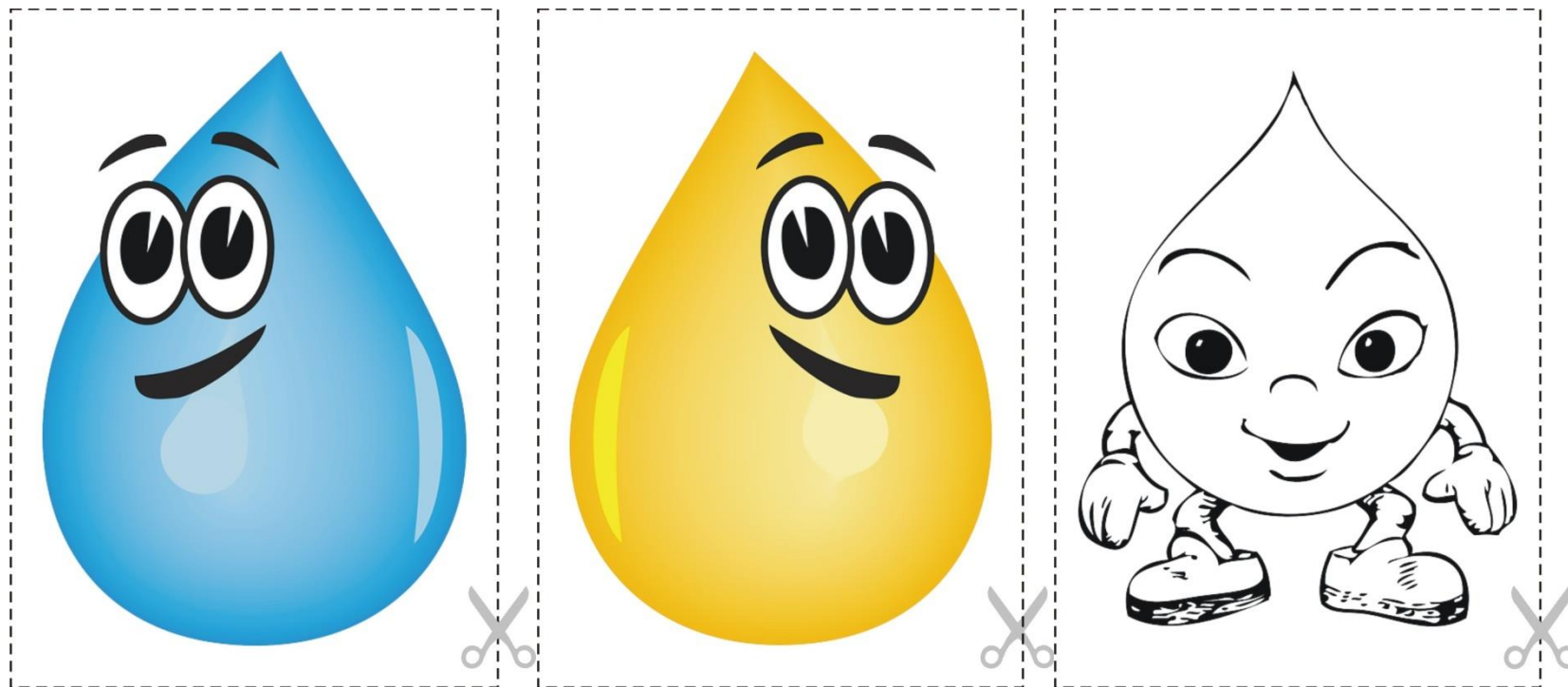
Połącz linią kropki najpierw od 1 do 25, a następnie od 26 do 77. Co otrzymałeś? Pokoloruj obrazek.

(P1_T13) Czary-mary, nie do wiary! Badamy właściwości wody, przeprowadzamy doświadczenia.

ZAŁĄCZNIK 1

Sylwety kropelek wody.

Numer i temat lekcji: (P1_T14) Tajemnice śniegowej gwiazdki.

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, jak powstaje śnieg;
- zna budowę śniegowej gwiazdki;
- wie, na czym polega symetria;
- określa cechy fizyczne śniegowej gwiazdki;
- wnioskuje na podstawie obserwacji;
- doskonali sprawność manualną;
- bezpiecznie wykonuje prace manualne.

Metody i techniki nauczania: rozmowa, zabawa badawcza, obserwacja kierowana, zabawa dramowa, zabawa dydaktyczna, burza mózgów, metoda zadań stawianych dziecku, pokaz

Uzupelniające środki dydaktyczne: lupa, słoik ze śniegiem, biała ściereczka, miseczka, kartki papieru, gazety, wzory wycinanek, wiersz „Śniegowe płatki, podkład muzyczny (sugerowany „Polonez B-dur nr 12” Fryderyka Chopina)

Załącznik 1. Fragmenty zdań (kartony formatu A4)

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	N sprawdza listę obecności i prezentuje temat lekcji. Jeżeli panują odpowiednie warunki atmosferyczne (pokrywa śnieżna), N wychodzi z dziećmi do przyszkolnego ogródka. Jeżeli nie ma jeszcze śniegu, N rozmawia o nim z dziećmi, odwołuje się do ich wcześniejszych obserwacji i doświadczeń.
Wprowadzenie – obserwacja śniegu	Nawiązując do poprzedniej lekcji, N przypomina dzieciom, że ostatnio poznały właściwości wody, a dzisiaj dowiedzą się, jak powstaje śnieg i zbadają jego właściwości. N prosi, aby dzieci wzięły w ręce trochę śniegu, rozgniotły go, ulepiły kulkę. Następnie rozdaje lupy i zachęca dzieci do oglądania płatków śniegu. N: <i>Zobaczcie, jak wyglądają płatki śniegu pod lupą</i> (obserwacje najlepiej prowadzić na ciemnej rękawiczce). <i>Czy wszystkie są takie same?</i> Dzieci określają cechy fizyczne śniegowych gwiazdek, np.: <i>są różnej wielkości, każda jest inna, mają sześć ramion</i> . N rozmawia z uczniami o śniegu. N: <i>Jaki jest śnieg?</i> Dzieci określają fizyczne cechy śniegu np.: <i>zimny, lekki, biały, zbity bądź luźny (sypki)</i> . N pyta uczniów: <i>Dlaczego śnieg jest mokry?</i> <i>Jak myślicie, czy śnieg jest czysty?</i> U odpowiadają zgodnie ze swoją wiedzą. N: <i>Postaramy się to sprawdzić.</i> N napełnia słoik śniegiem. Po powrocie do sali stawia słoik na kaloryferze. Informuje dzieci, że po pewnym czasie wspólnie sprawdzą, co stało się ze śniegiem w słoiku.
Wyjaśnienie zjawiska powstawania śniegu	N prowadzi z dziećmi rozmowę na temat obserwacji poczynionych podczas pobytu na dworze. N: <i>Jak wygląda płatek śniegu?</i> U: <i>Płatek śniegu przypomina gwiazdkę. Jest biały i zimny.</i> N: <i>Skąd się bierze śnieg?</i> U: <i>Pada z chmur.</i> N: <i>Jak powstaje śnieg?</i> Dzieci próbują wyjaśnić pochodzenie śniegu. Dzielą się swoimi wiadomościami, spostrzeżeniami i doświadczeniami. N zbiera wszystkie informacje i opowiada, jak powstaje śnieg.

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N: <i>Płatki śniegu powstają w chmurach. Gdy na dworze temperatura powietrza spada poniżej zera stopni Celsjusza, a na niebie pojawiają się ciężkie, szare chmury, wtedy zazwyczaj pada śnieg. Chmury wypełnione są parą wodną, która pod wpływem ujemnej temperatury zamienia się w kryształki lodu. Kryształki te sklejają się ze sobą i tak powstają płatki śniegu. Spadają one na ziemię w postaci gwiazdek różnej wielkości, które mają zazwyczaj sześć ramion, są symetryczne i mają niepowtarzalny kształt.</i></p>
<p>Zabawa śródlekcyjna „Śniegowa kula”</p>	<p>Każdy U otrzymuje od nauczyciela kartkę papieru (np. z gazety) i robi z niej kulę. Następnie wykonuje jego polecenia: <i>odbij kulę wewnętrzną stroną prawej dłoni, a potem zewnętrzną stroną dłoni, następnie to samo ćwiczenie wykonaj lewą ręką.</i></p> <p>N wydaje kolejne polecenia: <i>połóż papierową kulę na głowie, wykonaj dwa przysiady tak, aby kula nie spadła z głowy, odbij kulę kolanem i złap ją w dłonie, połóż kulę na dłoni i spróbuj ją zdmuchnąć.</i></p>
<p>Wnioskowanie na podstawie doświadczenia „Z czego składa się śnieg?”</p>	<p>U sprawdzają, co się stało ze śniegiem przyniesionym w słoiku z ogródka. N: <i>Co stało się ze śniegiem?</i> U: <i>Śnieg się roztopił.</i> N: <i>Dlaczego tak się stało?</i> U: <i>W klasie jest znacznie cieplej niż na zewnątrz.</i> N: <i>Jaka jest woda, która powstała ze śniegu?</i> U: <i>Jest przezroczysta, ale nie jest czysta.</i></p> <p>Aby udowodnić spostrzeżenia uczniów, N precedza wodę ze śniegu przez białą ściereczkę. Po przeprowadzonym doświadczeniu U wyciągają wnioski: <i>Śnieg, chociaż jest biały, to wcale nie składa się wyłącznie z wody. Znajdują się w nim różne zanieczyszczenia. Nie można śniegu brać do ust, bo nie jest tak czysty, jak nam się wydaje.</i></p>
<p>Praca plastyczna</p>	<p>N proponuje dzieciom wykonanie zadania plastycznego – wycinanki symetrycznej, która będzie miała kształt śniegowej gwiazdki. Przed przystąpieniem do pracy prezentuje wzory gwiazdkowych wycinanek i pokazuje sposób złożenia kartki papieru i sposób wycinania. Informuje o konieczności zachowania zasad bezpieczeństwa podczas posługiwania się nożyczkami. N: <i>Proszę, abyście wycięli z papieru śniegowe gwiazdki. Pamiętajcie, aby wasze śnieżynki miały sześć ramion. Kto chce, może narysować wzór do wycięcia na złożonej kartce.</i></p> <p>U dostają kwadratowy kawałek białego papieru o wymiarach 15x15 cm i składają go, tworząc mały trójkąt. Nacinają wzory z każdej strony. Po rozłożeniu wycinanki powstaje śnieżynka. N nadzoruje wykonanie zadania i pomaga dzieciom, które sobie nie radzą z wycinaniem. Wycinanki można nawlec na nitkę i zawiesić lub przypiąć szpilkami do dekoracji sali lub urządzić „śnieżynkową wystawę”.</p>
<p>Zabawa dramatowa w oparciu o tekst wiersza</p>	<p>N głośno czyta wiersz „Śniegowe płatki” przy cichym podkładzie muzycznym, np. „Polonez B-dur nr 12” Chopina. <i>Śniegowe płatki</i></p> <p><i>Powolutku, cichuteńko, jakby milion małych muszek, w różne strony się kołysząc, spada z nieba biały puszek.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Gdy się wsluchasz, szybko stwierdzisz gwar i radość dookoła, każdy płatek coś innego śpiewa, mówi, głośno woła.</i></p> <p><i>Z gracją tańczy i wiruje, swe figury ciągle zmienia, gdyż jak wszystkie inne płatki, tyle ma do powiedzenia.</i></p> <p>N rozmawia z uczniami na temat treści wiersza: <i>O czym opowiada autor wiersza? Co spadało z nieba? Co robiły płatki śniegu?</i></p> <p>N: <i>Teraz proponuję wam zabawę w fantazję. Wyobraźcie sobie, że jesteście płatkami śniegu. Tańczycie, wirujecie i mówicie do nas o wykonywanych czynnościach. Co chcecie nam powiedzieć?</i></p> <p>Chętne dzieci wypowiadają po jednym zdaniu według własnego pomysłu jako płatki śniegu, np.:</p> <p><i>O, jak mi wesoło, bo kręcę się wokóło! Lecę, lecę, lecę i dokąd dolecę?</i> itp.</p>
Zabawa dydaktyczna „Szukam pary – uzupełnianie zdań”	<p>N daje każdemu uczniowi kartonik z fragmentem zdania (załącznik). U po cichu czytają swoje teksty. Stojąc w luźnym szyku, trzymają kartoniki przed sobą tak, aby tekst był widoczny. Na sygnał dany przez N wyruszają na poszukiwanie partnera, z którym utworzą zdanie.</p> <p><i>Zimą często →pada śnieg. Lód to → zamarznięta woda. Płatek śniegu ma → sześć ramion. Pod wpływem ciepła → śnieg się topi.</i></p> <p>Teksty powtarzamy tyle razy, ile jest zespołów czteroosobowych w klasie. U, którzy dobrali się w pary, odczytują utworzone zdania.</p>
Podsumowanie – wykonanie zadań z karty pracy, ewaluacja końcowa	<p>N: <i>Oto zadania przygotowane przez Pana Ciekawskiego, który chce dowiedzieć się, czy umiecie liczyć do sześciu.</i></p> <p>U samodzielnie wykonują kolejne zadania z karty pracy, w tym matematyczne zadania Pana Ciekawskiego (nakładka edukacyjna).</p> <p>N ocenia pracę uczniów. Wyróżnia dzieci odznaczające się dużą aktywnością (według własnego pomysłu).</p>

(P1_T14) Tajemnice śniegowej gwiazdki.

KARTA PRACY

Zadanie 1

Otocz pętlą chmury, z których pada śnieg.

Zadanie 2

Narysuj pod chmurkami tyle płatków śniegu, ile wskazuje liczba na chmurce.

Napisz liczby z chmurek od najmniejszej do największej

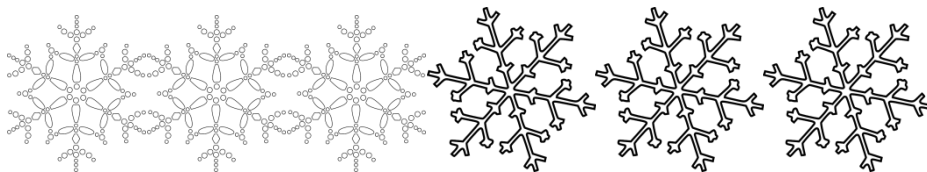
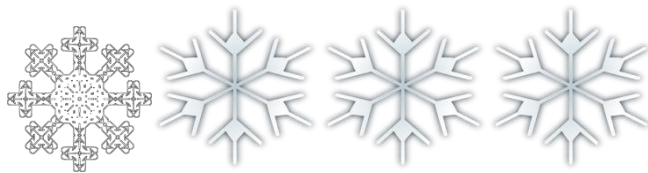
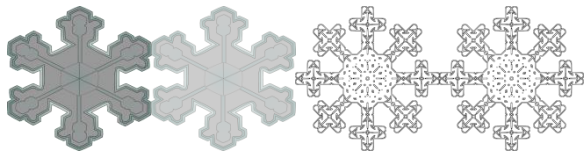
Zadanie 3 (nakładka edukacyjna)

Policz i zapisz działanie według wzoru.

Ile jest śniegowych gwiazdek w kolejnych rzędach?

$$3+2 = 5$$

(P1_T14) Tajemnice śniegowej gwiazdki.

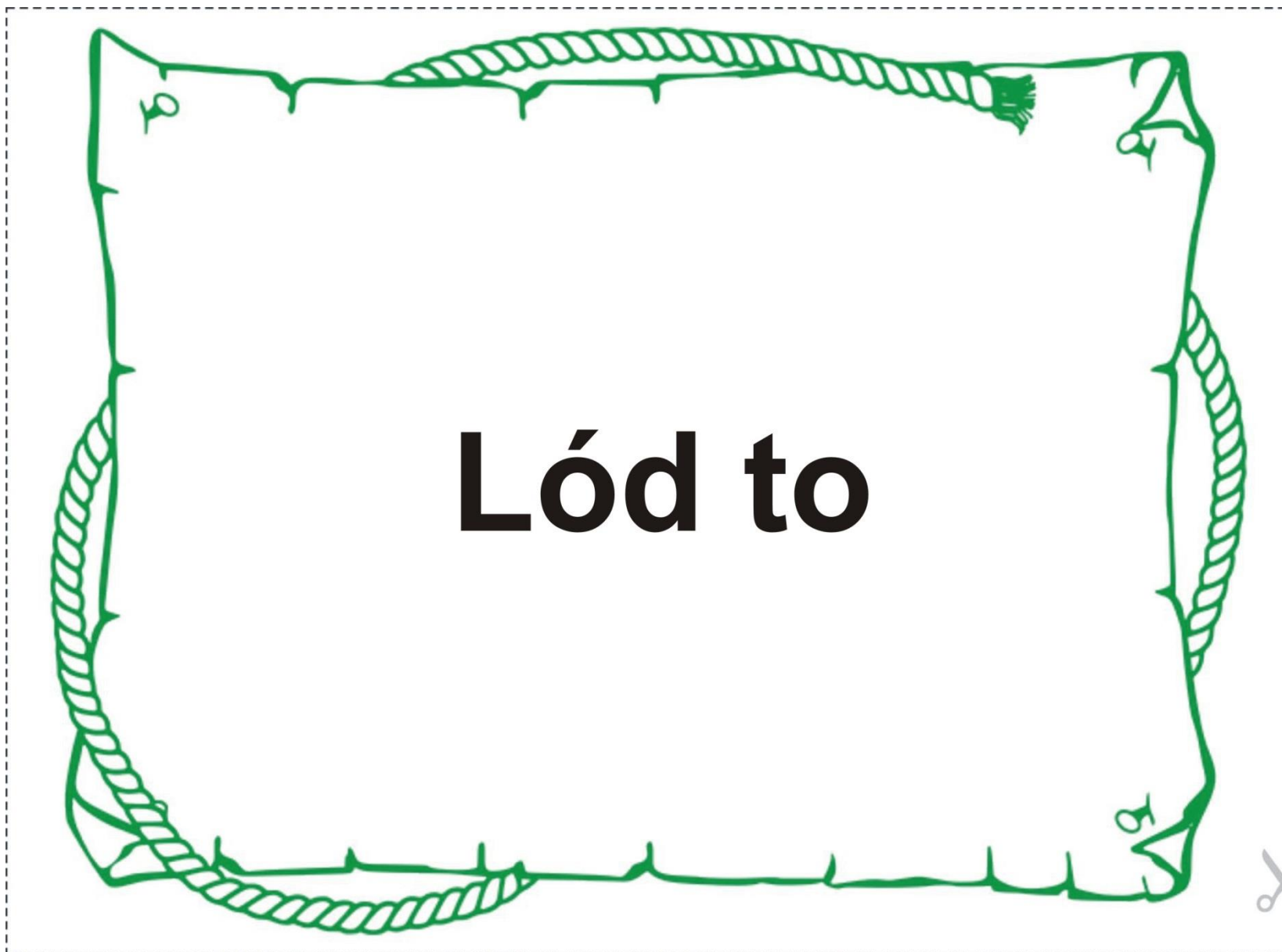
ZAŁĄCZNIK 1

Fragmenty zdań

pada śnieg.

**zamrożnięta
woda.**

Płatek śniegu ma

sześć ramion.

**Pod wpływem
ciepła**

Śnieg się topi.

Numer i temat lekcji: (P1_T15) Kto maluje szyby i drzewa na bialo?

Numer lekcji w multimediami: 4

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wyjaśnia zjawiska powstawania mrozu, śniegu i szronu;
- określa cechy zimowej pogody i wymienia jej zjawiska;
- wie, w jakich warunkach następuje zmiana stanu skupienia wody;
- potrafi wykonać pracę plastyczną.

Metody i techniki nauczania: ćwiczenia interaktywne, pogadanka, pokaz, burza mózgów, ekspresja plastyczna

Uzupełniające środki dydaktyczne: wiersz „Mroźna kołysanka”, kostki lodu, słoik ze śniegiem, biały papier, rysunek drzewa, karta pracy

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		N sprawdza listę obecności, następnie podaje temat lekcji, a U wklejają go do zeszytu.
Wprowadzenie	Ćwiczenie interaktywne – puzzle	<p>N proponuje dzieciom ułożenie puzzli „Co to jest?”.</p> <p>N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was zdjęcie rozcięte na sześć części. Spróbujcie złożyć je w całość.</i></p> <p>N prowadzi z uczniami rozmowę w temat ułożonego zdjęcia. Wspólnie z nimi omawia budowę płatka śniegu.</p> <p>N: <i>Co przedstawia ułożone zdjęcie?</i></p> <p>U: <i>Płatek śniegu.</i></p> <p>N: <i>Powiedzcie, jak on wygląda.</i></p> <p>U opowiadają o płatku śniegu: <i>Jest biały, ma ramiona, przypomina gwiazdkę.</i></p> <p>N: <i>Jak myślicie, w jaki sposób powstają płatki śniegu?</i></p> <p>U wypowiadają się zgodnie z posiadaną wiedzą.</p> <p>Następnie N odczytuje wiersz „Mroźna kołysanka”.</p> <p><i>Kiedy w swoich ciepłych łóżeczkach zasną wszystkie dzieci. Chodzi mróz po leśnych ścieżkach soplem lodu świeci.</i></p> <p><i>Potem idzie poprzez pola do wioski uśpionej. Wiesza gwiazdki na topolach i księżyc nad klonem.</i></p> <p><i>I maluje w oknach szyby, w najdziwniejsze wzory. By umilić dzieciom wszystkim zimowe wieczory.</i></p> <p>Następnie U uczestniczą w rozmowie ukierunkowanej pytaniami nauczyciela.</p> <p>N: <i>Kto chodził po leśnych ścieżkach?</i></p> <p>U: <i>Po leśnych ścieżkach chodził mróz.</i></p> <p>N: <i>Kiedy mróz wybrał się na spacer?</i></p> <p>U: <i>Mróz chodził nocą, kiedy dzieci spały w swoich łóżkach.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>N: <i>Co mróz trzymał w ręku?</i> U: <i>Mróz trzymał w ręku sopel lodu.</i> N: <i>Co robił mróz podczas spaceru?</i> U: <i>Zawieszał śnieżne gwiazdki na drzewach.</i> U: <i>Malował na szybach różne wzory.</i></p>
Zapoznanie uczniów ze zjawiskiem mrozu	Animacja 1 – sekwencja zdjęć	<p>N prezentuje sekwencję zdjęć „Co robi mróz?”. N: <i>Przyjrzyjcie się teraz uważnie tym zdjęciom, które przygotował dla was Pan Ciekawski i spróbujcie odgadnąć, co one przedstawiają.</i> Dzieci oglądają zdjęcia zmrożonych szyb i sopli lodu. Komentują fotografie zgodnie ze swoimi spostrzeżeniami. Jeżeli dzieci mają problem z odpowiedzią na pytanie, N czyta zagadkę: <i>Chodził malarz od chaty do chaty, Wszystkie szyby malował nam w kwiaty, wszystkie okna malował srebrzyście, w małe gwiazdki i palmowe liście. (mróz)</i> N pyta: <i>Co malował mróz? Czy można go zobaczyć? A jak myślicie, co to jest mróz?</i> U udzielają odpowiedzi zgodnie ze swoimi wiadomościami i doświadczeniami. N podsumowuje wiadomości o mrozie: <i>Mróz jest stanem pogody i występuje wtedy, gdy temperatura powietrza spada poniżej 0 stopni Celsjusza. Jest to graniczna temperatura, poniżej której zaczyna zamarzać woda. Mróz jest przede wszystkim odczuwalny, kiedy wychodzimy z domu w mroźny dzień. Czujemy, że jest nam zimno, szczypie w uszy, nos. Ale mróz możemy także zaobserwować np. w postaci pięknych wzorów na szybach, zwisających z dachu sopli, a także szronu na zamrożonych drzewach czy trawie. Często sami robimy sobie kostki lodu w zamrażalniku.</i> N może pokazać dzieciom kostki lodu.</p>
Zapoznanie uczniów ze zjawiskiem powstawania śniegu	Ilustracja statyczna	<p>N: <i>Mróz odpowiada również za powstawanie śniegu. Pan Ciekawski przygotował dla was kolejną ilustrację, na której zobaczycie, jak powstaje śnieg.</i> U oglądają ilustrację „Jak powstaje śnieg?”. N może przynieść trochę śniegu w słoiku, aby dzieci mogły go zobaczyć z bliska. N prowadzi z uczniami rozmowę o śniegu. N: <i>Co to jest śnieg?</i> U: <i>Śnieg to zamrożona para wodna.</i> N: <i>W jakiej postaci spada śnieg na ziemię?</i> U: <i>W postaci śniegowych gwiazdek.</i> N: <i>Jaki jest śnieg?</i> D: <i>Śnieg jest biały, puszysty i zimny.</i> N: <i>Jak myślicie, co się stanie za chwilę z tym śniegiem, który przyniosłam do klasy?</i> U podają różne propozycje. Potwierdzenie przypuszczeń uczniów nastąpi pod koniec zajęć, kiedy śnieg w słoiku się roztopi.</p>

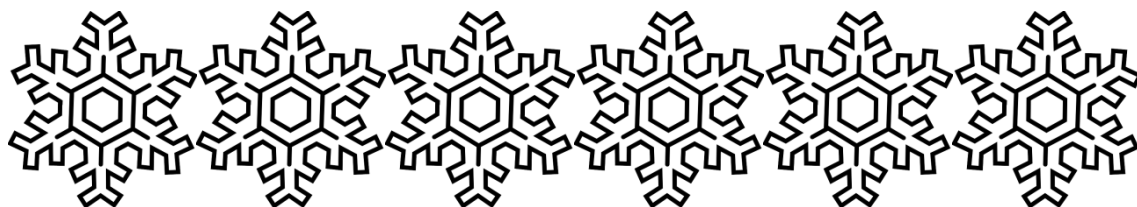
Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Ekspresja plastyczna „Zimowe drzewo”		Nauczyciel rozdaje dzieciom białe kartki i nożyczki. Uczniowie wycinają własne gwiazdki śniegowe, które nakleją na przygotowane przez nauczyciela zimowe drzewo (załącznik 1).
Przerwa śródlekcyjna, zabawa ruchowo – naśladowcza „Zimowa zabawa”		N zaprasza uczniów do wspólnej zabawy. N: <i>Na zimowym spacerze musimy dbać o to, aby było nam ciepło. Jeśli na dworze będzie mróz i zmarzniemy, to pomoże nam krótka rozgrzewka.</i> U stają w rozsypanie i naśladują ruchy wykonywane przez nauczyciela zgodnie z wypowiedzianym tekstem. <i>Rączki robią: klap, klap, klap.</i> <i>Nóżki robią: tup, tup, tup.</i> <i>Tutaj swoją główkę mam.</i> <i>A na brzuszku: bam, bam, bam.</i> <i>Buzia robi: am, am, am.</i> <i>Oczy patrz tu i tam.</i> <i>Tutaj swoje uszy mam i na nosie sobie gram.</i> Zabawę można powtórzyć przynajmniej dwukrotnie.
Zapoznanie uczniów ze zjawiskiem szronu	Animacja 2 – sekwencja zdjęć	N zachęca do obejrzenia zdjęć „Jak powstaje szron?”. N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was jeszcze inne zdjęcia. Obejrzyjcie je i spróbujcie powiedzieć, co przedstawiają.</i> Dzieci udzielają odpowiedzi zgodnie ze swoimi obserwacjami i spostrzeżeniami. N podaje dodatkowe informacje: <i>Szron powstaje nocą, gdy parę wodną zaskoczy mróz. Jest on zbudowany z bardzo drobnutkich kryształków lodu. Osadza się głównie na trawie, ziemi, gałązkach drzew i krzewów. Szron często spotykamy rano na szybach okiennych oraz samochodowych, które kierowca musi oczyścić, zanim ruszy w podróż.</i>
Utrwalenie zdobytych wiadomości	Krzyżówka interaktywna	U rozwiązują krzyżówkę „Zimowe zjawisko” i odczytują hasło: <i>szron</i> .
	Test	U rozwiązują test „Tajemnice wody”, który ma na celu sprawdzenie wiadomości zdobytych podczas lekcji. Ćwiczenie polega na uzupełnieniu zdania obrazkiem zastępującym brakujący wyraz.
Nakładka edukacyjna	Ćwiczenia interaktywne	Zadanie dla chętnych „Co się dzieje zimą?” polega na uzupełnieniu zdań brakującymi wyrazami.
Zadania plastyczno-matematyczne		U wykonują cztery zadania z karty pracy. Zadania polegają na kolorowaniu, zliczaniu obiektów oraz rozróżnianiu ich wielkości.
Podsumowanie		N rozmawia z dziećmi na temat przebiegu lekcji. Proponowane pytania: <ul style="list-style-type: none"> • <i>O czym rozmawialiśmy na dzisiejszej lekcji?</i> • <i>Co to jest mróz?</i> • <i>Jak powstaje śnieg?</i> • <i>Co to jest szron?</i> • <i>Co podobało wam się najbardziej i dlaczego?</i> • <i>Co nowego poznaliście, czego się nauczyliście?</i>
		N ocenia pracę i aktywność dzieci słownie lub wręcza znaczek „Śniegowa gwiazdka”.

(P1_T15) Kto maluje szyby i drzewa na biało?

KARTA PRACY

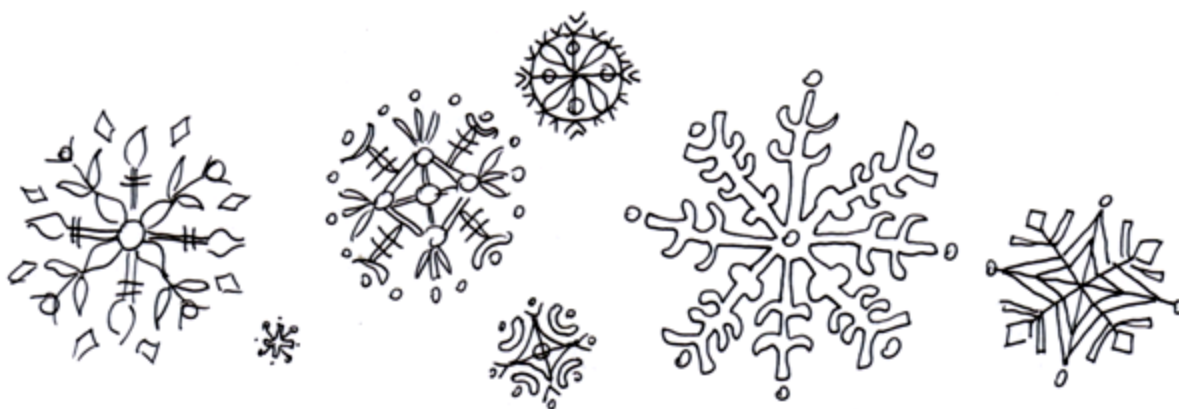
Zadanie 1

Policz, ile jest śniegowych gwiazdek i pokoloruj prostokąt z właściwą liczbą.

Zadanie 2

Pokoloruj największy i najmniejszy płatek śniegu.

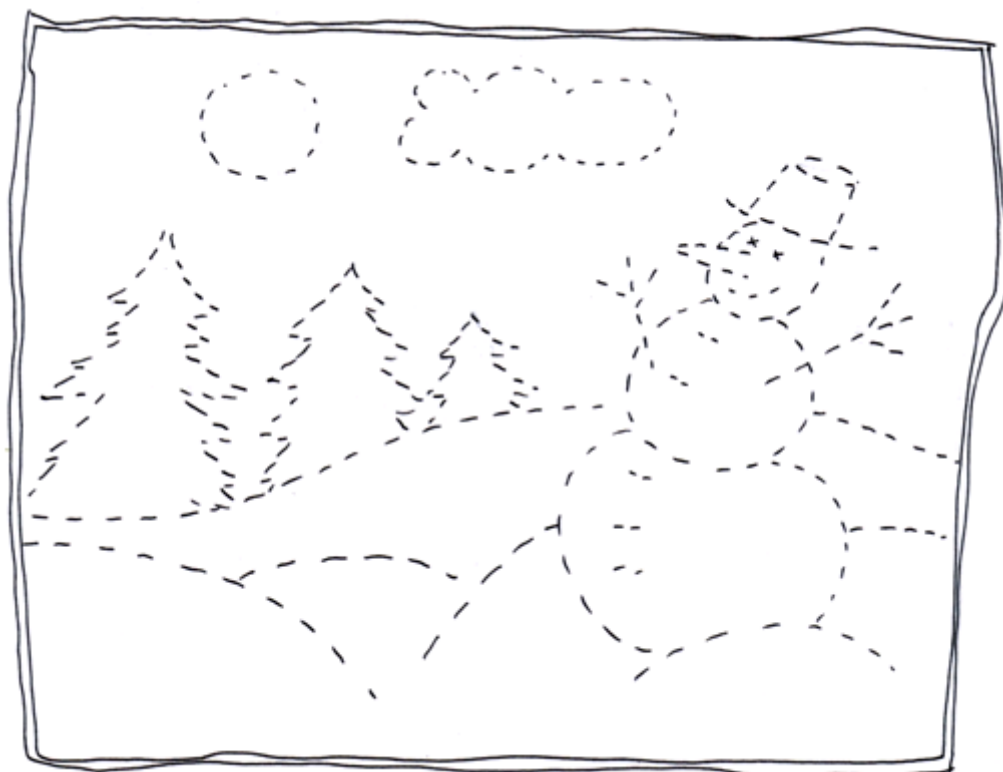
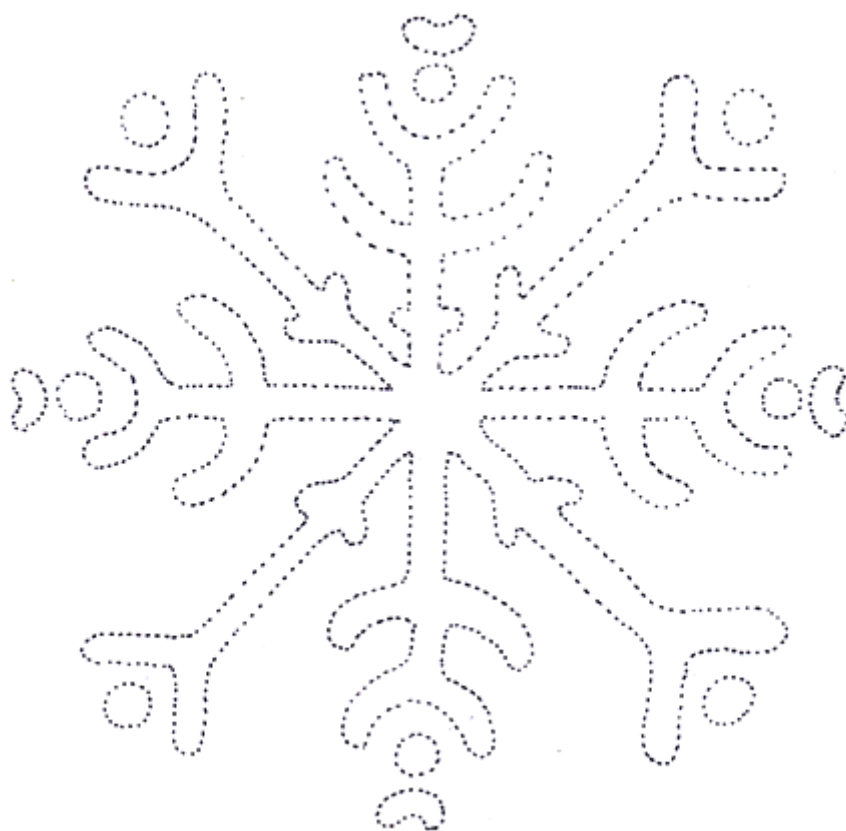
Zadanie 3

Pokoloruj pierwszą gwiazdkę na zielono, trzecią na niebiesko, a piątą na żółto.

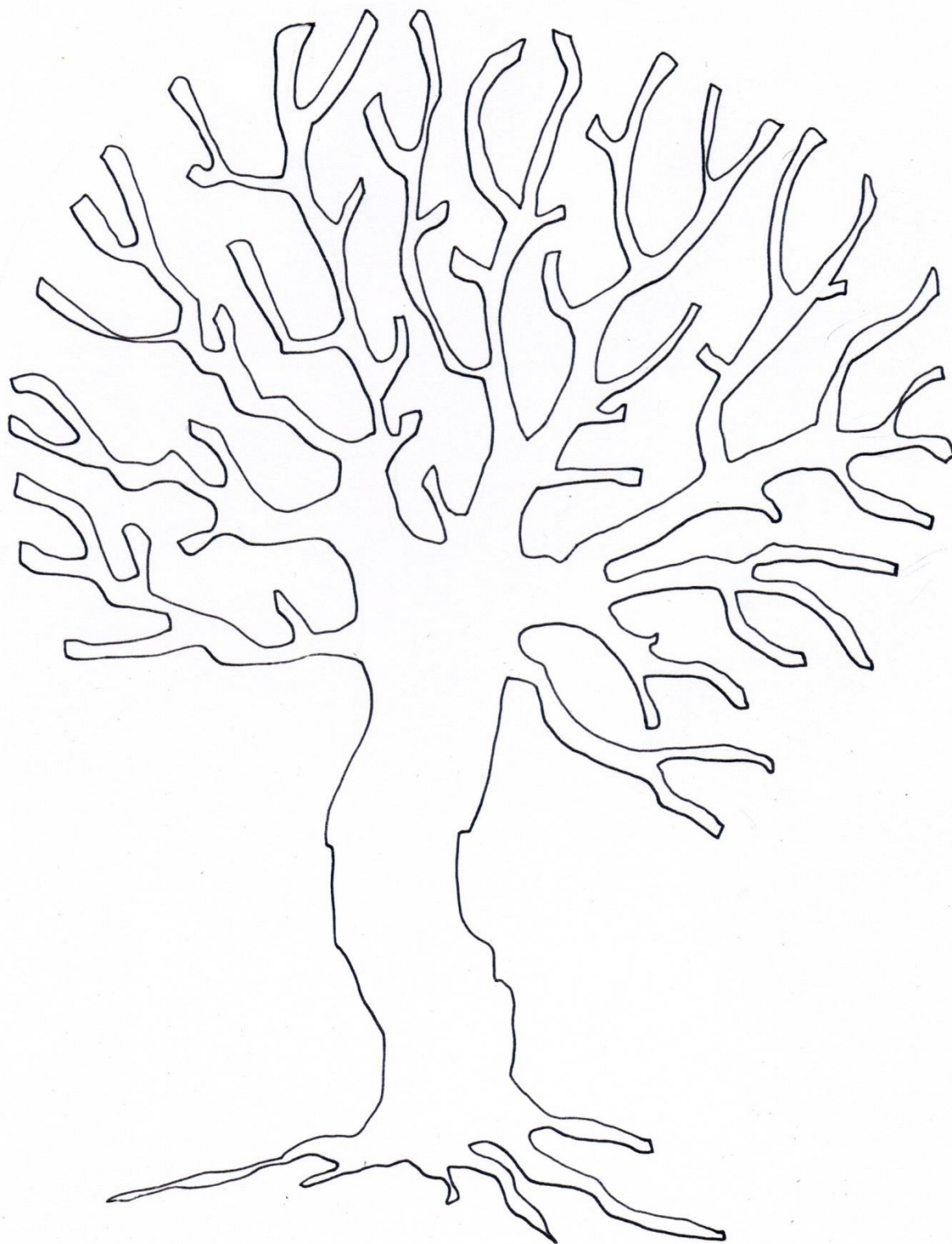
Zadanie 4

Rysuj po śladzie, a potem pokoloruj oba obrazki.

(P1_T15) Kto maluje szyby i drzewa na biało?

ZAŁĄCZNIK 1

Numer i temat lekcji: (P1_T16) Bierzemy udział w klasowym turnieju zimowym

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- potrafi nazwać aktualną porę roku;
- zna charakterystyczne cechy zimy;
- wie, jakie są zimowe zabawy na śniegu i lodzie;
- rozwiązuje zimowe zagadki i łamigłówki;
- potrafi wykonać prostą scenkę pantomimiczną;
- zgodnie współpracuje w grupie.

Metody i techniki nauczania: zagadki, działania praktyczne, improwizacje ruchowe, gry dydaktyczne

Uzupełniające środki dydaktyczne: koperty z zadaniami, gazety o modzie, kartoniki z liczbami, klej, nożyczki, arkusze kartonu (format A4)

Załączniki:

Załącznik 1. Komplet zadań dla pięciu grup (w kopertach)

Załącznik 2. Sylwety dzieci

Załącznik 3. Medale (złoty, srebrny, brązowy)

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	N sprawdza listę obecności. W sali lekcyjnej są przygotowane stanowiska do pracy dla pięciu grup uczniowskich, wyposażone w potrzebne materiały i przybory szkolne.
Wprowadzenie	N: <i>Zapraszam was dzisiaj do udziału w zimowym turnieju klasowym. Podzielę was na pięć grup poprzez losowanie karteczek z liczbami.</i> U losują karteczki, na których są liczby od 1 do 5. Wylosowana liczba oznacza przydział do odpowiedniej grupy. Przedstawiciele grup wybierają kopertę z zadaniami (załącznik 1). W każdej kopercie są cztery zadania. N: <i>Otwórzcie koperty, wyjmijcie ich zawartość i w grupach zapoznajcie się z kolejnymi zadaniami. Za chwilę będziecie wykonywać te zadania.</i>
Rozwiązywanie zagadek o tematyce zimowej	U wykonują zadanie 1. N po kolei czyta grupom wylosowane zagadki (jeżeli dzieci potrafią czytać, mogą zrobić to same), dzieci odgadują i próbują wskazać prawidłową odpowiedź. Jeżeli dana grupa nie zna odpowiedzi, rozwiązanie zagadki mogą podać inne grupy. Za poprawnie odgadniętą zagadkę grupa dostaje punkt, którym jest śniegowa gwiazdka. Zagadka 1: <i>Co to za woda, twarda jak kamień? Można na łyżwach ślizgać się na niej (lodowisko).</i> Zagadka 2: <i>Mają dwie deski, zadarte noski. Gdy wejdiesz na nie, suną jak sanie (narty).</i> Zagadka 3: <i>Choć nie mają kół, same pędzą w dół, Ale musisz mieć sznurek, by je wyciągnąć na górę (sanki).</i> Zagadka 4: <i>Szybko po lodzie niosą nas one, Obie do butów są przyczepione (łyżwy).</i> Zagadka 5: <i>Oto domek Eskimosa, biały, cały z lodu. Choć w dotyku zimny, to nie wpuszcza chłodu! (igloo).</i> N: <i>Czego dotyczą wszystkie zagadki? Jaką ogólną nazwę można im nadać?</i> U: <i>Zagadki mówią o zimie i o zimowych zabawach na śniegu i lodzie.</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Rozsypanka liczbowa	<p>U wykonują zadanie 2. Polega ono na ułożeniu śnieżynki z liczbami w kolejności od najmniejszej do największej liczby. Potem dzieci odwracają śnieżynki i odczytują hasło utworzone z liter. Grupy pracują samodzielnie. Za poprawnie wykonane zadanie grupy dostają 1 punkt – śniegową gwiazdkę. Każda grupa głośno czyta swoje hasło.</p> <p>Grupa I: <i>bałwan</i> Grupa II: <i>śnieg</i> Grupa III: <i>sopel</i> Grupa IV: <i>mróz</i> Grupa V: <i>szron</i></p> <p>N: <i>Z czym kojarzą się wam przeczytane hasła?</i> U: <i>Z zimą, ze zjawiskami zimowymi, z zimową pogodą.</i></p>
Kończymy rymowanki	<p>Zadanie 3 polega na dokończeniu czytanej przez nauczyciela (lub przedstawiciela grupy) rymowanki.</p> <p>Grupa I: <i>Sypie śniegiem, mrozem trzyma, biała, groźna _____ (zima).</i> Grupa II: <i>Mile koleżanki i chłopcy grzeczni wybierają się dzisiaj na _____ (saneczki).</i> Grupa III: <i>Ojej, tyle śniegu wkoło nas, to nie żarty, czas jechać na _____ (narty).</i> Grupa IV: <i>Przez całe dni i poranki lepimy śniegowe _____ (bałwanki).</i> Grupa V: <i>Białego puchu całe ścieżki, już czas bawić się _____ (w śnieżki).</i></p> <p>Za poprawne dokończenie rymowanki grupa otrzymuje kolejny punkt.</p>
Przerwa śródlekcyjna – tańczące bałwanki	<p>N: <i>Po wysiłku umysłowym należy się wam wesół zabawa.</i></p> <p>Każda grupa wymyśla własny układ taneczny i wykonuje go w rytm muzyki. Pozostali starają się naśladować grupę tańczącą. Kolejne grupy prezentują swoje układy. Na zakończenie U oceniają improwizacje taneczne kolegów i wybierają najciekawszy układ, natomiast N wskazuje najlepszych naśladowców.</p>
Kalambury	<p>Zadanie 4 to zabawa w kalambury. Każda grupa przedstawia swoje hasło za pomocą ruchu. Pozostałe grupy starają się rozpoznać, jaka zimową zabawę pokazują koledzy.</p> <p>Grupa I – <i>jazda na sankach</i> Grupa II – <i>orzełek na śniegu</i> Grupa III – <i>lepienie bałwana</i> Grupa IV – <i>jazda na łyżwach</i> Grupa V – <i>skoki narciarskie</i></p> <p>Punkt otrzymuje grupa, która wykonała zadanie i grupa, która prawidłowo odgadła hasło.</p>
Projektowanie zimowego ubioru	<p>Każda grupa ma na stoliku sylwetki dzieci (załącznik 2), gazety o modzie, klej i komplet nożyczek. Zadanie polega na tym, aby ubrać sylwetki zgodnie z zimową pogodą.</p> <p>Z gazet dzieci mogą wycinać lub wydierać obrazki, które im się najbardziej podobają. Potem przyklejają swoje sylwetki na dużym kartonie i prezentują innym grupom (wystawka).</p> <p>Za prawidłowe wykonanie zadania każda grupa otrzymuje punkt.</p>
Podsumowanie turnieju, podanie pracy domowej	<p>N prosi o policzenie, ile punktów (śniegowych gwiazdek) zebrała każda grupa. Zapisuje wyniki na tablicy i ustala kolejność miejsc. Ogłasza zwycięską grupę i wręcza jej członkom medale za zajęcie I miejsca (załącznik 3).</p> <p>N ocenia także pracę pozostałych dzieci i również wręcza im odpowiednie medale (załącznik 3).</p> <p>N zadaje uczniom pracę domową – wykonanie zadań z karty pracy.</p>

(P1_T16) Bierzemy udział w klasowym turnieju zimowym.

KARTA PRACY

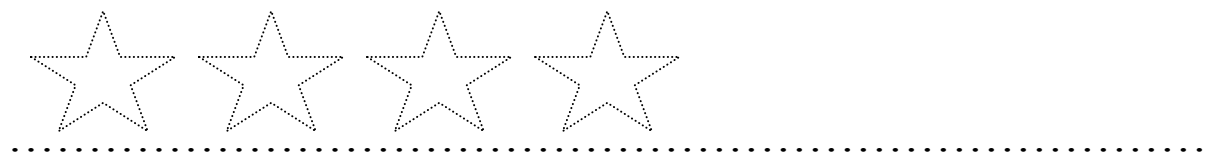
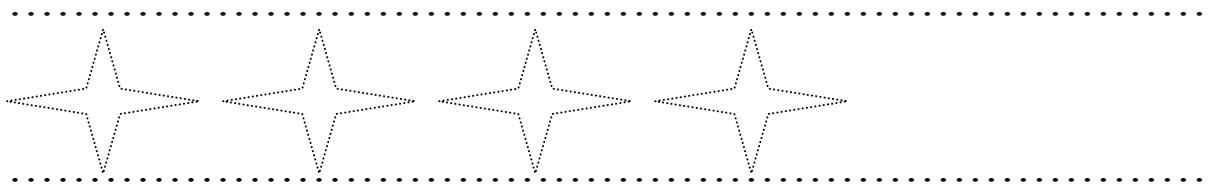
Zadanie 1

Przekreśl elementy, które nie pasują do zimowego obrazka.

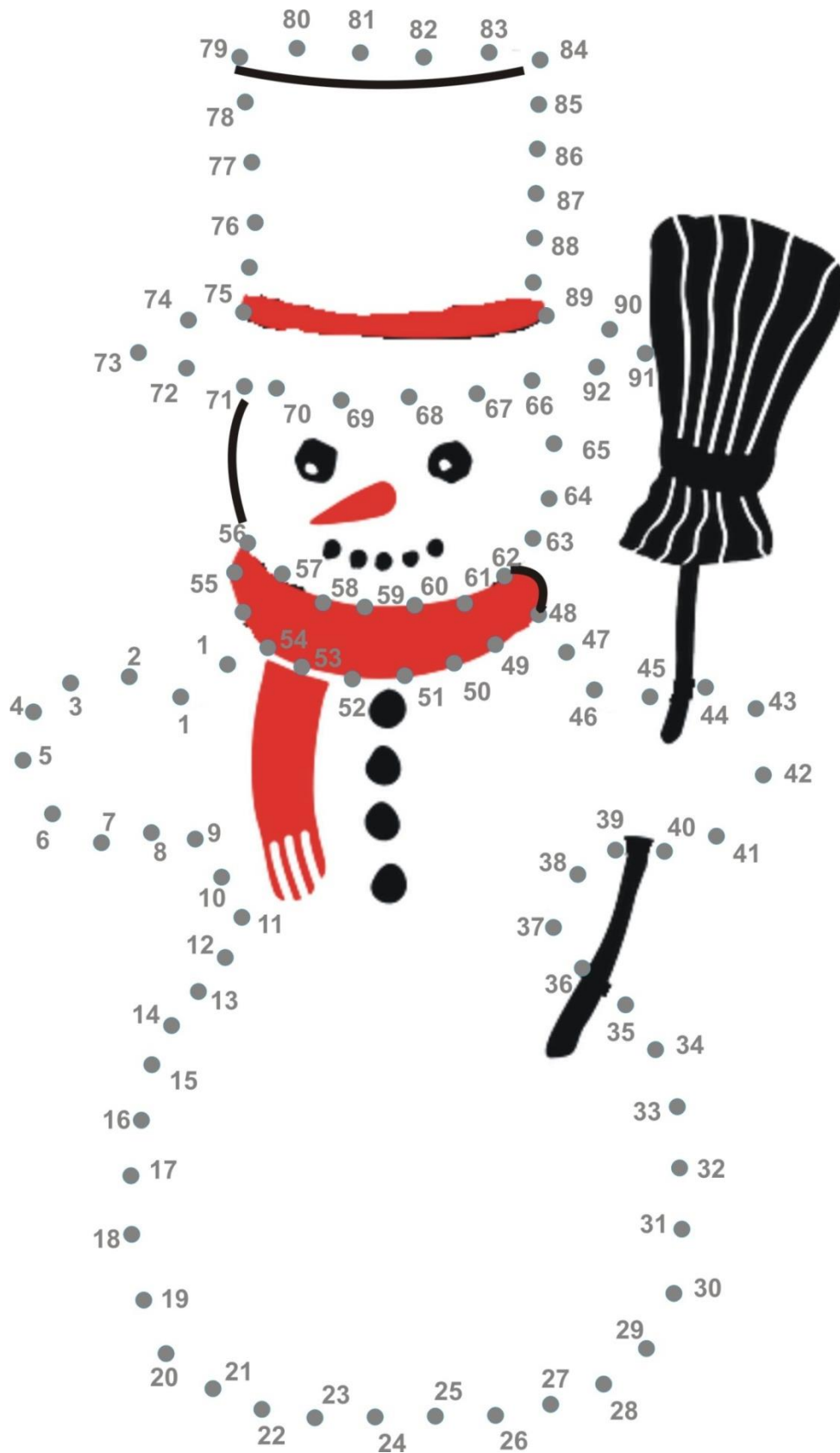
Zadanie 2

Dokończ zimowe szlaczki. Najpierw rysuj po śladzie, potem spróbuj samodzielnie.

Zadanie 3 (dla chętnych, nakładka edukacyjna)

Połącz kropki od 1 do 92, a otrzymasz obraz zimowego przyjaciela. Pokoloruj obrazek.

(P1_T16) Bierzemy udział w klasowym turnieju zimowym.

ZAŁĄCZNIK 1

Komplety zadań dla pięciu grup (w kopertach)

Koperta nr 1

Zadanie 1

Rozwiąż zagadkę.

***Co to za woda, twarda jak kamień?
Można na łyżwach ślizgać się na niej.***

Zadanie 2

Ułóż liczby od najmniejszej do największej i odczytaj hasło.

Zadanie 3

Dokończ rymowanek:

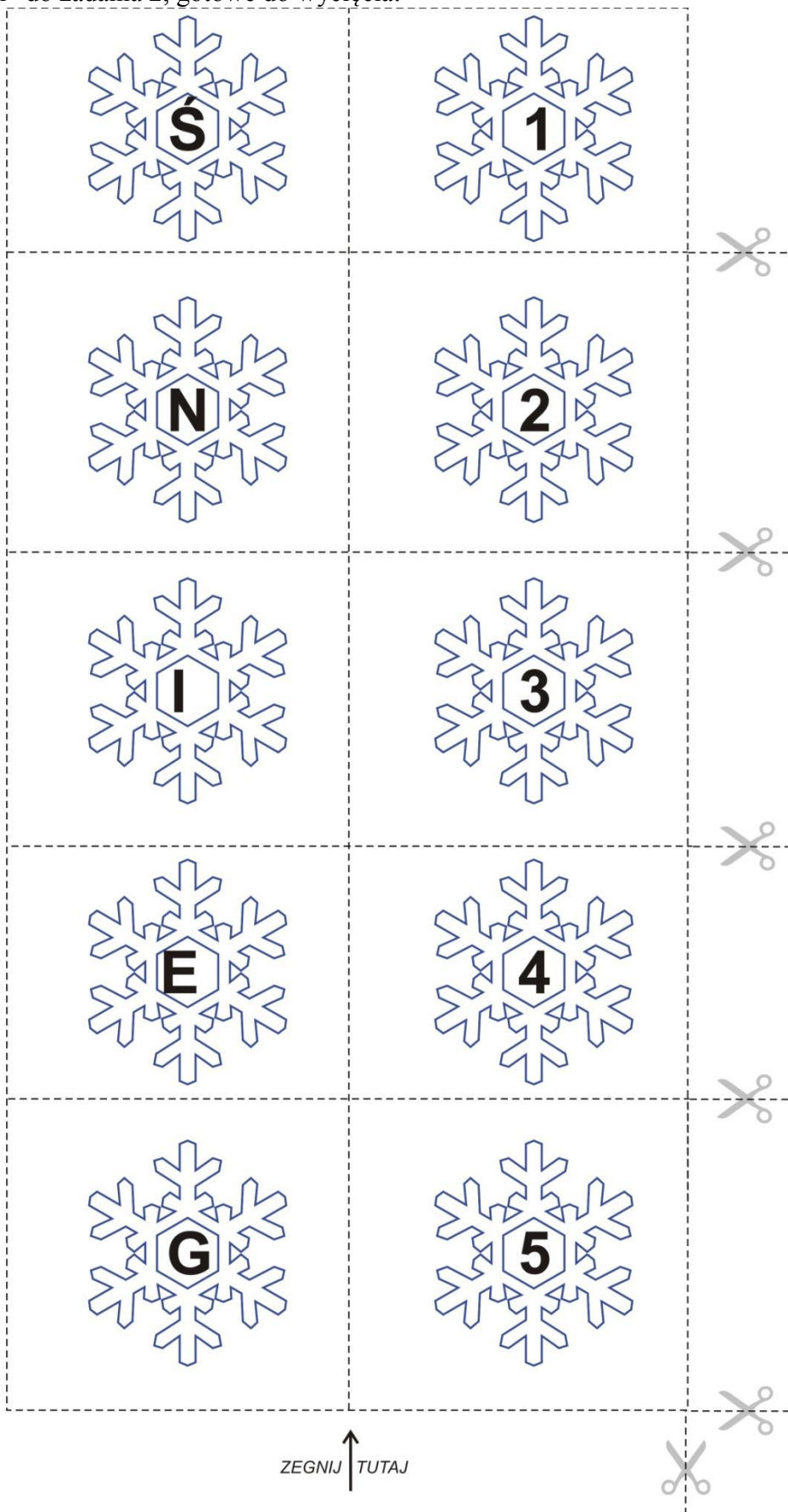
Sypie śniegiem, mrozem trzyma, biała, groźna

Zadanie 4

Pokaż hasło za pomocą ruchu.

JAZDA NA SANKACH

„Gwiazdki” do zadania 2, gotowe do wycięcia:

Koperta nr 2

Zadanie 1

Rozwiąż zagadkę

***Mają dwie deski, zadarte noski.
Gdy wejdiesz na nie, suną jak sanie.***

Zadanie 2

Ułóż liczby od najmniejszej do największej i odczytaj hasło.

Zadanie 3

Dokończ rymowanekę:

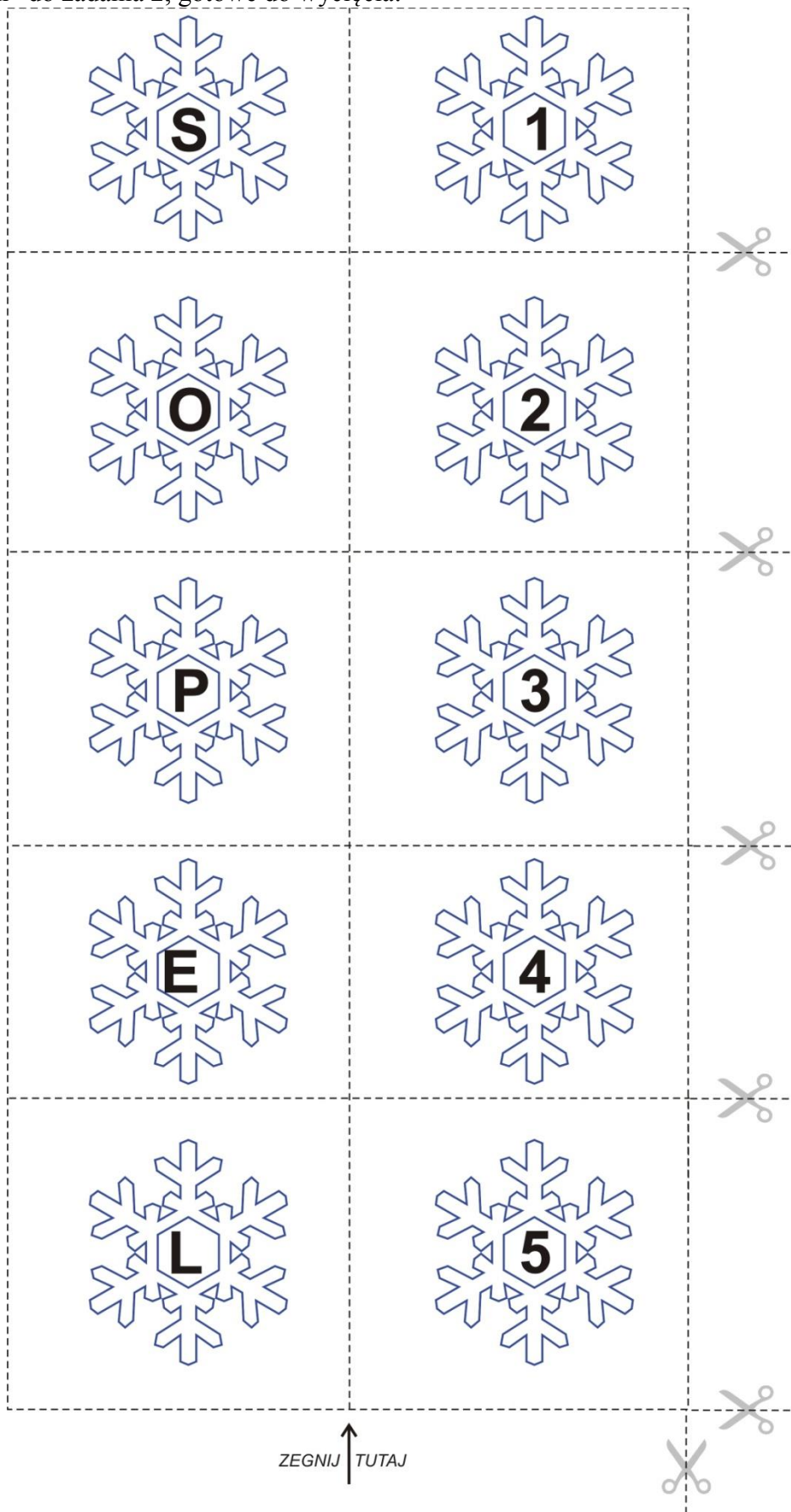
Miłe dziewczynki i chłopcy grzeczni wybierają się dzisiaj na.....

Zadanie 4

Pokaż hasło za pomocą ruchu.

ORZEŁEK NA ŚNIEGU

„Gwiazdki” do zadania 2, gotowe do wycięcia:

Koperta nr 3

Zadanie 1

Rozwiąż zagadkę

***Choć nie mają kół, same pędzą w dół,
Ale musisz mieć sznurek, by je wyciągnąć na górę.***

Zadanie 2

Ułóż liczby od najmniejszej do największej i odczytaj hasło

Zadanie 3

Dokończ rymowankę:

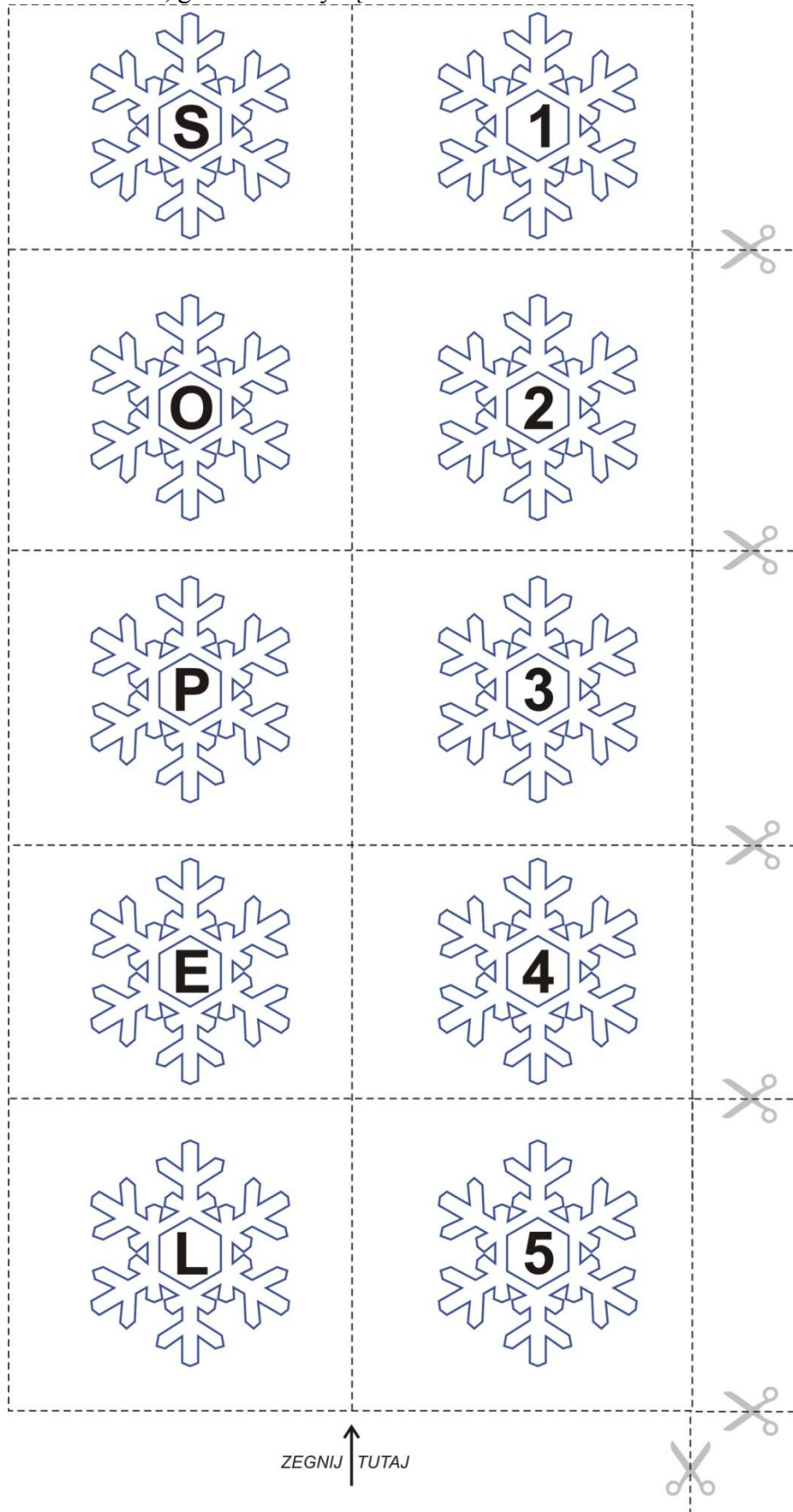
Ojej, tyle śniegu w koło nas; to nie żarty, czas jechać na

Zadanie 4

Pokaż hasło za pomocą ruchu.

LEPIENIE BAŁWANA

„Gwiazdki” do zadania 2, gotowe do wycięcia:

Koperta nr 4

Zadanie 1

Rozwiąż zagadkę

***Szybko po lodzie niosą nas one.
Obie do butów są przyczepione.***

Zadanie 2

Ułóż liczby od najmniejszej do największej i odczytaj hasło

Zadanie 3

Dokończ rymowanek:

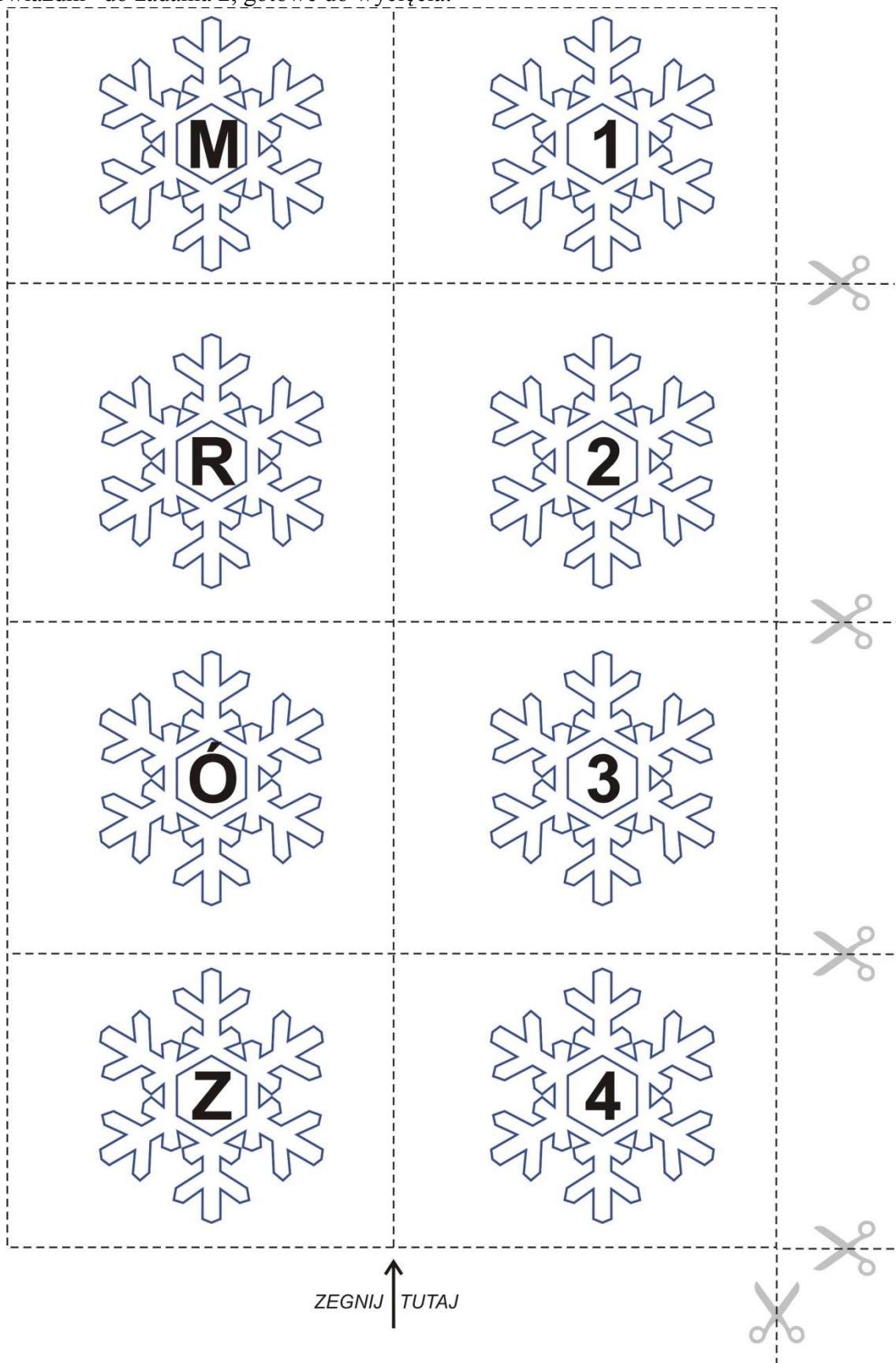
Przez całe dni i poranki lepimy śniegowe

Zadanie 4

Pokaż hasło za pomocą ruchu.

JAZDA NA ŁYŻWACH

„Gwiazdki” do zadania 2, gotowe do wycięcia:

Koperta nr 5

Zadanie 1

Rozwiąż zagadkę

***Oto domek Eskimosa, biały domek z lodu.
Choć w dotyku zimny, to nie wpuszcza chłodu!***

Zadanie 2

Ułóż liczby od najmniejszej do największej i odczytaj hasło.

Zadanie 3

Dokończ rymowanekę:

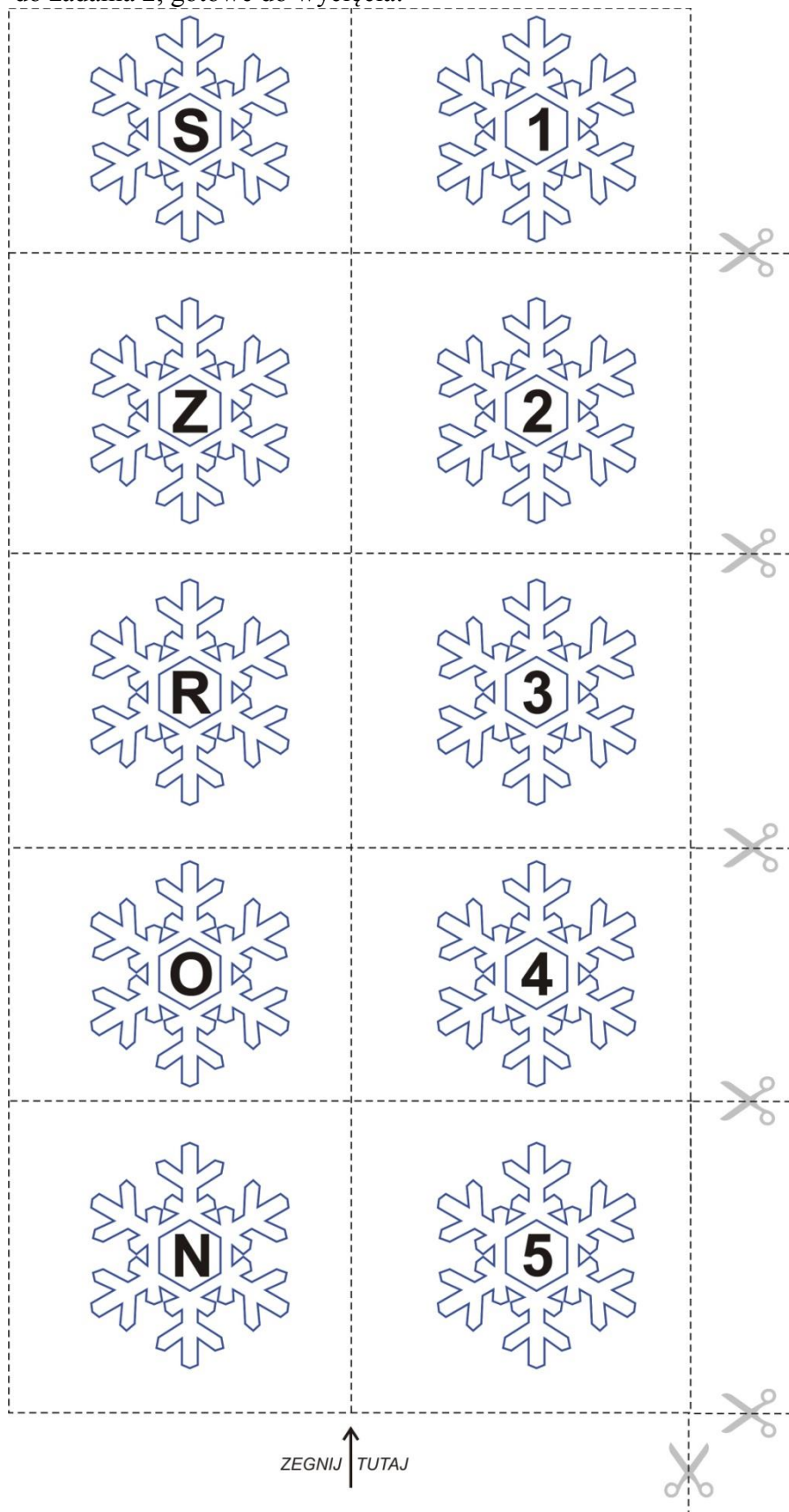
Białego puchu całe ścieżki, już czas na zabawę w

Zadanie 4

Pokaż hasło za pomocą ruchu.

SKOKI NARCIARSKIE

„Gwiazdki” do zadania 2, gotowe do wycięcia:

(P1_T16) Bierzemy udział w klasowym turnieju zimowym.

ZAŁĄCZNIK 2

Sylwety dzieci

(P1_T16) Bierzemy udział w klasowym turnieju zimowym.

ZAŁĄCZNIK 3

Medale (złoty, srebrny, brązowy)

Medale należy wyciąć przed lekcją

PIERWSZE MIEJSCE

DRUGIE MIEJSCE

TRZECIE MIEJSCE

Numer i temat lekcji: (P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- zna tradycję witania Nowego Roku;
- wie, kiedy kończy się stary rok, a zaczyna się nowy;
- podejmuje postanowienia noworoczne;
- wymienia nazwy miesięcy i pór roku;
- sprawnie naśladuje figury taneczne różnych tańców;
- pokazuje na mapie świata (globusie) położenie omawianych krajów;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa w czasie zabaw.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, pokaz, rozmowa kierowana, zabawa dramatowa, ćwiczenie praktyczne

Uzupełniające środki dydaktyczne: balony (czerwony i niebieski), karta pracy, litery magnetyczne, ogon chińskiego smoka z bibuły lub papieru, globus lub mapa świata, nagranie piosenki

R. Rynkowskiego „Jedzie pociąg”, podkłady muzyczne (do wyboru: polonez, walc wiedeński, kankan, Los del Rio „Macarena”, Las Ketchup „Asereje”, samba, muzyka chińska), odtwarzacz audio, materiały plastyczne (blok, kredki, nożyczki)

Załączniki:

Załącznik 1. Linki do plików audio z nagraniami odgłosów sylwestrowo-noworocznych

Załącznik 2. Wizytówki z nazwami miesięcy i pór roku

Załącznik 3. Kartoniki z kciukami (należy wyciąć je przed lekcją)

Załącznik 4. Zestaw zdjęć „Celebracja Nowego Roku w różnych państwach świata”

Załącznik 5. Ilustracja przedstawiająca głowę chińskiego smoka

Załącznik 6. Tekst opowiadania L. Krzemienieckiej „O Nowym Roku i młynarzu Sylwestrze”

Załącznik 7. Emblematy „Bużki”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności. Przygotowanie sali do lekcji: zmiana ustawienia ławek, rozmieszczenie w klasie zdjęć symbolizujących klimat sylwestrowo-noworoczny z centrum Warszawy oraz z następujących krajów świata: Austria, Francja, Włochy, Grecja, Brazylia i Chiny (załącznik 4).
Wprowadzenie	N wita uczniów i zaprasza do zabawy „Czarodziejski balonik”. N podaje dziecku stojącemu obok niego czarodziejski balonik – iskierkę przyjaźni, mówiąc do niego po imieniu, np.: <i>Witaj, Olu, w Nowym Roku. Dziecko podaje balonik następnej osobie.</i> N: <i>Położcie się teraz na dywanie, zamknijcie oczy, posłuchajcie różnych odgłosów i zastanówcie się, z czym one wam się kojarzą</i> (załącznik 1). Po wysłuchaniu nagrania N rozmawia z uczniów o ich wrażeniach. Następnie prosi uczniów, aby spróbowali odczytać hasło umieszczone na tablicy. Jest to napis częściowo zastąpiony literami magnetycznymi lub kartonikami z literami: JAK WITAMY DNAORWEYKRBOZK NA ŚWIECIE? N prosi chętnych uczniów, aby usunęli co drugą literę z tajemniczego szeregu. Po wykonaniu tej czynności pozostaje hasło: JAK WITAMY NOWY ROK NA ŚWIECIE? N informuje dzieci, że właśnie o tym będzie dzisiejsza lekcja.
Realizacja	N prowadzi z uczniami rozmowę na temat: <i>Z czym kojarzy wam się nadejście Nowego Roku?</i> W trakcie swobodnych wypowiedzi dzieci podają różne propozycje.
Zabawa dydaktyczna – „Miesiące i pory roku”	Dzieci siadają w kręgu na dywanie. N wybiera dwanaścioro chętnych uczniów i rozdaje im wizytówki z nazwami miesięcy oraz czworo dzieci, które otrzymują wizytówki z nazwami pór roku (załącznik 2). Pozostali U otrzymują od nauczyciela po dwa kartoniki z kciukami w kolorze zielonym i czerwonym

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>(załącznik 3). Ich zadaniem będzie ocena poprawności wykonanych zadań przez kolegów. Kartonik zielony podnoszą w górę, gdy zadanie zostanie prawidłowo wykonane, czerwony zaś, gdy błędnie.</p> <p>Następnie U wykonują polecenia nauczyciela:</p> <p><i>Kim jesteś? Przeczytaj głośno nazwę miesiąca (czytają kolejno).</i> <i>Przeczytaj, jaką porą roku jesteś (czytają kolejno).</i> <i>Ustawcie się zgodnie z kolejnością miesięcy w roku.</i> <i>Proszę, aby pory roku ustawiły się we właściwej kolejności.</i> <i>Teraz miesiące niech ustawią się przy swoich porach roku.</i> <i>Zapraszam do siebie pierwszy i ostatni miesiąc roku.</i> <i>Zapraszam do siebie obecną porę roku.</i> <i>Powiedzcie, dlaczego was zaprosiłam do siebie.</i></p> <p>Udzielając odpowiedzi na postawione pytanie, U mówią o aktualnie panującej porze roku i o miesiącach z przełomu starego i nowego roku.</p>
<p>Rozmowa kierowana na temat witania Nowego Roku w różnych częściach świata</p>	<p>N prowadzi z uczniami rozmowę ukierunkowaną pytaniami:</p> <p><i>Kiedy kończy się stary rok?</i> <i>Kiedy rozpoczyna się nowy rok?</i> <i>W jaki sposób witamy Nowy Rok?</i> <i>Jak myślicie, czy wszędzie na świecie Nowy Rok rozpoczyna się o północy i podczas zimy?</i></p> <p>U odpowiadają zgodnie z posiadanymi wiadomościami.</p>
<p>Sylwestrowa podróż po krajach świata</p>	<p>N: <i>Sylwester to czas radosnej zabawy związanej z pożegnaniem starego i powitaniem nowego roku. Zapraszam was w taneczną podróż do różnych miast i krajów świata, aby przekonać się, jak ich mieszkańcy spędzają sylwestra.</i></p> <p>W sali rozmieszczone są zdjęcia z różnych krajów (załącznik 4). U ustawiają się jeden za drugim, tworząc pociąg. Podczas przerwy w muzyce klasowy pociąg zatrzymuje się przed kolejnymi zdjęciami. N informuje uczniów, w jakim są teraz kraju i jakim tańcem powitają Nowy Rok.</p> <p>N: <i>Wsiadamy do pociągu i jedziemy najpierw do Warszawy. Śpiewamy piosenkę „Jedzie pociąg”.</i></p> <p>Stacja I</p> <p>N: <i>Przyjechaliśmy do stolicy naszego kraju – Warszawy. Powitajmy Nowy Rok tradycyjnym tańcem narodowym, jakim jest polonez. Ustawcie się parami, aby w takt melodii przemierzyć posuwistym krokiem naszą salę. Ja będę prowadzić.</i></p> <p>Rozlega się muzyka, dzieci wraz z nauczycielem tańczą poloneza.</p> <p>N: <i>Czas na dalszą podróż. Nasz pociąg rusza.</i></p> <p>Dzieci ponownie śpiewają piosenkę „Jedzie pociąg”.</p> <p>Stacja II</p> <p>N: <i>Jesteśmy w Austrii. W tym kraju popularny jest walc wiedeński. Spróbujemy go zatańczyć. Dobierzcie się w pary.</i></p> <p>N włącza muzykę, pokazuje krok walca, U naśladują.</p> <p>Następnie podobne czynności są wykonywane przy kolejnych stacjach:</p> <p>Stacja III – Francja („La Bastringlo” lub kankan),</p> <p>Stacja IV – Włochy (Los del Rio „Macarena”),</p> <p>Stacja V – Grecja („Zorba”),</p> <p>Stacja VI – Brazylia (Bellini „Samba de Janeiro).</p> <p>Na stacji VII – Chiny N podaje dzieciom zdjęcie głowy smoka (załącznik 5) i ogon z kolorowego papieru lub bibuły, z którym U tańczą przy dźwiękach chińskiej muzyki. W tańcu smoka wszyscy ustawiają się jeden za drugim i poruszają się jak smok lub wąż. Głowa pokazuje kroki, a reszta ciała je wykonuje.</p> <p>Podczas podróży można ominąć niektóre kraje i wybrać 3–4 wyboru według uznania prowadzącego lekcję nauczyciela. Konkretnie tańce można też zastąpić</p>

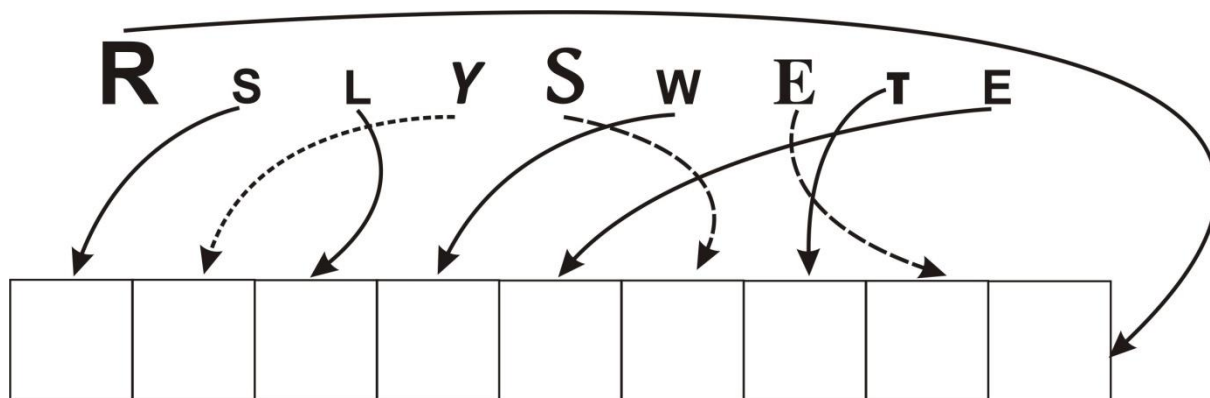
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>pląsaniem.</p> <p>N: <i>Wracamy do naszego kraju.</i></p> <p>Przy dźwiękach spokojnej muzyki dzieci zajmują miejsca na dywanie. Odpoczywają przez chwilę. Potem N prowadzi rozmowę podsumowującą noworoczną podróż po krajach świata. U wymieniają nazwy kolejnych krajów, do których zawitał klasowy pociąg. Na dużym globusie lub na mapie świata wskazują przy pomocy nauczyciela ich położenie.</p> <p>N podaje uczniom ciekawostki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Chiński Nowy Rok, czyli Święto Wiosny, rozpoczyna się na przełomie stycznia i lutego. Wtedy wszyscy obdarowują się prezentami, tak jak my w Boże Narodzenie, wykonują papierowe wiatraczki i lampiony.</i> • <i>W Brazylii Nowy Rok wita się na plaży. Wszyscy ubrani są na białą i wrzucają do wody kwiaty.</i> • <i>We Włoszech ludzie przebierają się w różne stroje, noszą maski i obrzucają się serpentynami.</i> <p>N: <i>A jak witamy Nowy Rok w Polsce?</i></p> <p>Dzieci odpowiadają zgodnie z posiadanymi wiadomościami.</p>
<p>Słuchanie i analiza opowiadania L. Krzemienieckiej „O Nowym Roku i młynarzu Sylwestrze”</p>	<p>N: <i>Posłuchajcie opowiadania „O Nowym Roku i młynarzu Sylwestrze” (załącznik 6), które wam teraz przeczytam.</i></p> <p>N czyta dzieciom tekst opowiadania oraz omawia z nimi jego treść.</p> <p>Wypowiedzi dzieci ukierunkowane są pytaniami:</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Kim był Sylwester?</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Czego nie używał w swojej pracy?</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>W jaki sposób odnosił się do ludzi?</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Co poradziła Sylwestrowi jego matka?</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Co podarował mu Nowy Rok?</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Jak zmienił się młynarz Sylwester po wizycie u Nowego Roku?</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>W jaki sposób mieszkańcy wsi uczcili imieniny Sylwestra?</i></p>
<p>Noworoczne postanowienia – praca plastyczna</p>	<p>N: <i>Spróbujcie wyjaśnić powiedzenie: „Nowy Rok – dwa krótkie słowa i wszystko będzie od nowa”.</i></p> <p>U w rozmaity sposób wyjaśniają znaczenie powiedzenia. Dochodzą do wniosku, że oni też powinni się troszkę zmienić w nowym roku.</p> <p>N: <i>Nowy Rok to czas różnych postanowień. Proszę, aby każdy z was za pomocą rysunku przedstawił swoje noworoczne postanowienia.</i></p> <p>U ilustrują na kartonach swoje postanowienia noworoczne. Podpisują rysunki swoim imieniem i nazwiskiem.</p> <p>Po wykonaniu zadania U siadają w kręgu na dywanie i kładą przed sobą swoje rysunki. Potem opowiadają o podjętych przez siebie postanowieniach.</p> <p>N podsumowuje postanowienia uczniów i zwraca uwagę na najczęściej wymieniane. Następnie zbiera prace uczniów i umieszcza w specjalnym segregatorze lub teczce. Zapewnia ich, że co pewien czas wspólnie sprawdzą, jak przebiega realizacja podjętych postanowień.</p> <p>Ten wątek będzie ponownie analizowany za rok w klasie II.</p>
<p>Podsumowanie – wykonanie zadań z karty pracy</p>	<p>U otrzymują karty pracy i samodzielnie wykonują zadania 1 i 2.</p> <p>Zadanie 3 (nakładka edukacyjna) przeznaczone jest dla uczniów zdolniejszych.</p> <p>N dokonuje oceny pracy uczniów oraz ich aktywności i zachowania podczas lekcji noworocznej.</p>
<p>Ewaluacja końcowa</p>	<p>N: <i>Z jaką miną kończysz dzisiejszą lekcję? Wybierz buźkę (uśmiechnięta, średnio zadowolona, smutna) odpowiednią do swego nastroju.</i></p> <p>U dokonują oceny lekcji, wybierają odpowiedni emblemat – buźkę (załącznik 7) zgodnie ze swoimi odczuciami. Wybrane emblematy dzieci wklejają do zeszytów.</p>

(P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Wpisz litery w odpowiednie miejsca. Odczytaj hasło.

Zadanie 2

Zaprojektuj stroje karnawałowe dla tańczącej pary.

Zadanie 3 (dla zdolniejszych uczniów, nakładka edukacyjna)

Wykonaj działania. Uporządkuj wyniki od najmniejszego do największego. Następnie wpisz litery przyporządkowane wynikom i odczytaj hasło.

$2+2=.....$ **R**

$5-2=.....$ **Y**

$6-4=.....$ **W**

$3+2=.....$ **O**

$5+1=.....$ **K**

$3-3=.....$ **N**

$4-3=.....$ **O**

Hasło:

(P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

ZAŁĄCZNIK 1

Linki do plików audio z nagraniami odgłosów sylwestrowo-noworocznych

Pokaz fajerwerków:

http://www.flashkit.com/soundfx/Mechanical/Fireworks/Firework-Public_d-182/index.php

<http://www.freesound.org/people/HerbertBoland/sounds/111617/>

(P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

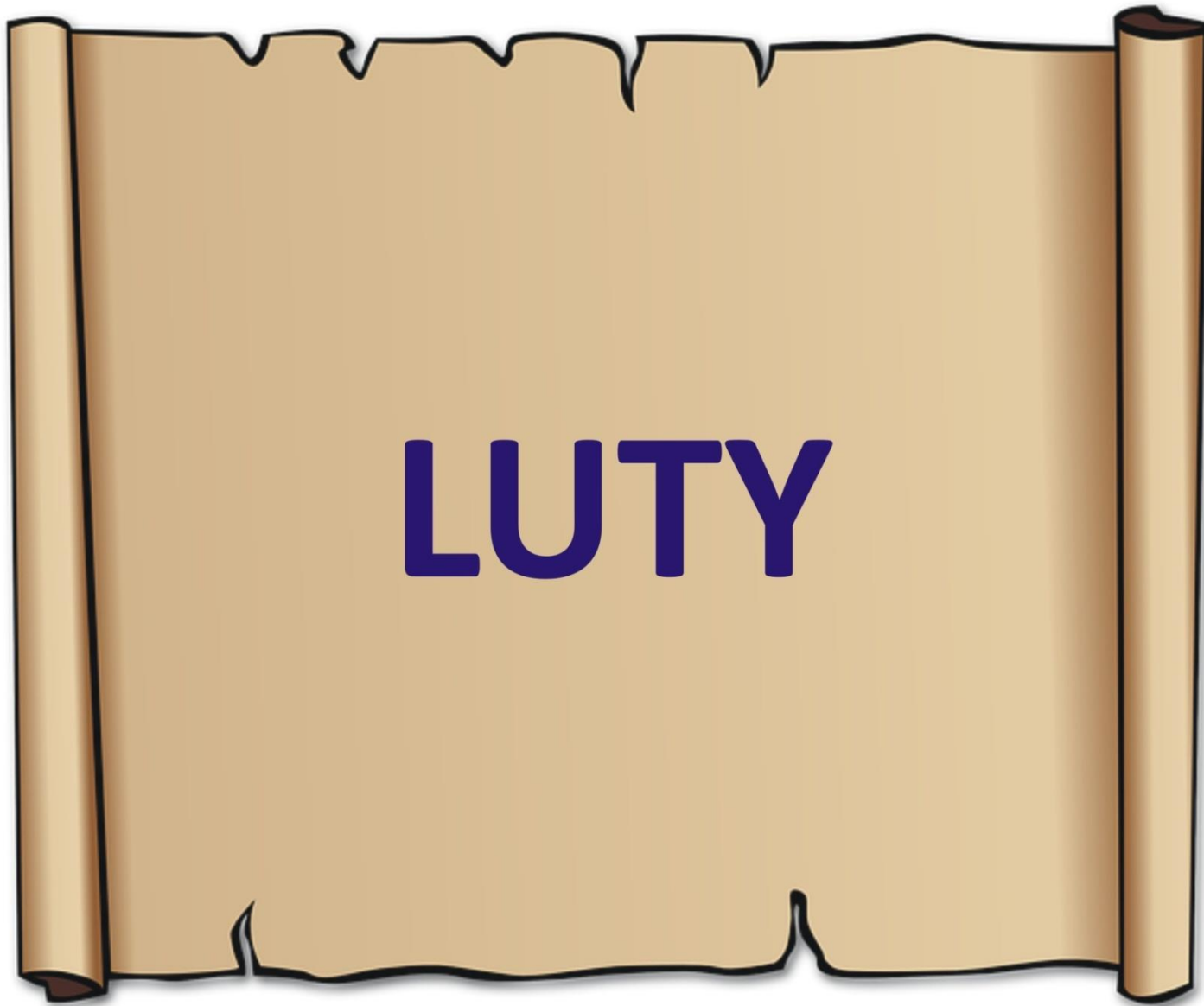
ZAŁĄCZNIK 2

Wizytówki z nazwami miesięcy i pór roku

Kartoniki należy wydrukować przed lekcją.

A stylized illustration of a scroll with a light brown, textured surface and a dark brown outline. The scroll is unrolled, showing a central rectangular area. The word "STYCZEŃ" is written in a bold, dark blue, sans-serif font in the center of the scroll. The scroll has a slightly wavy, aged appearance with some small tears or holes along the top and bottom edges.

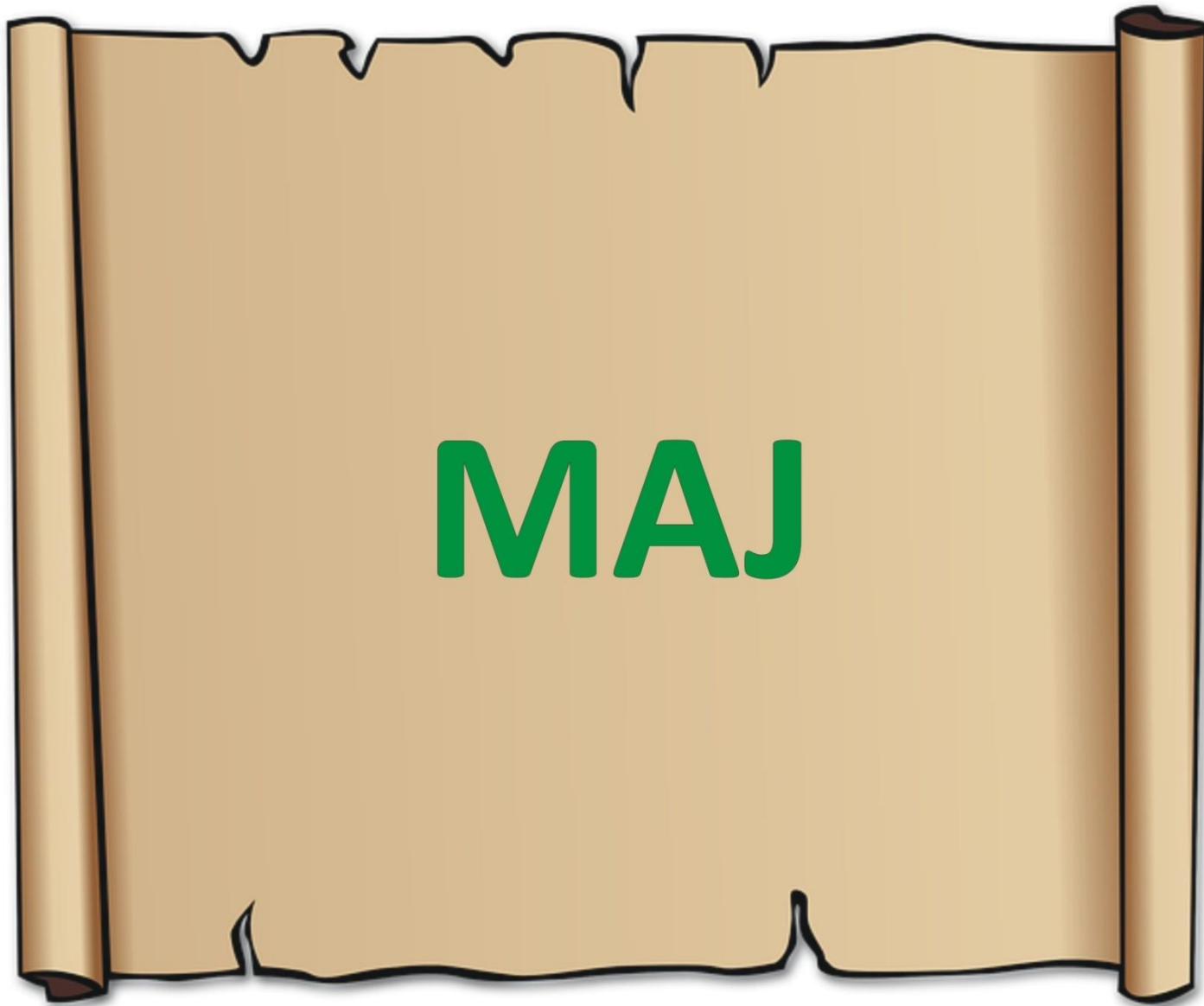
STYCZEŃ

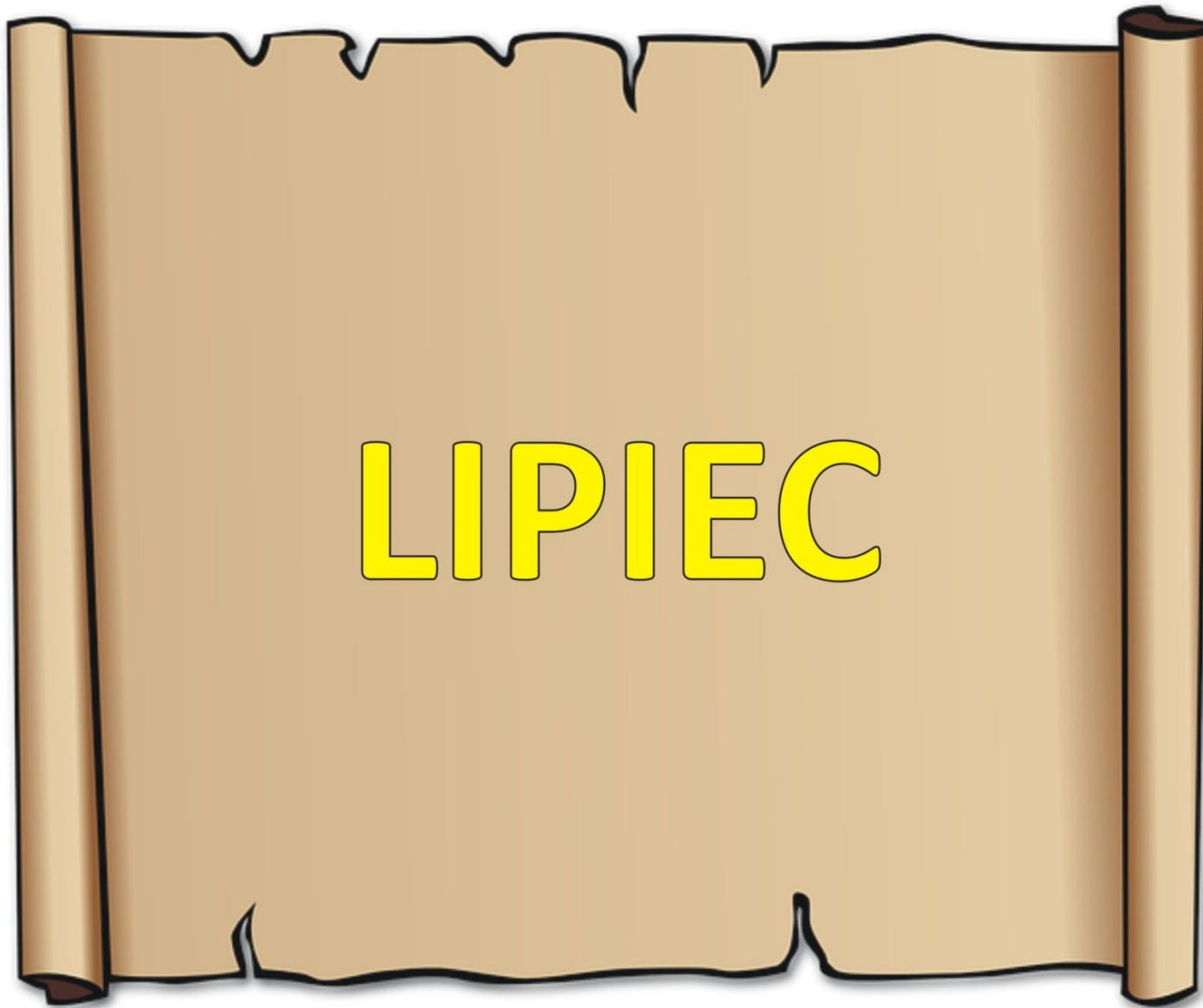

A cartoon-style illustration of a brown, aged scroll with a black outline. The scroll is unrolled, showing a central rectangular area. The word "KWIECIEŃ" is written in the center in a bold, green, sans-serif font. The scroll has a slightly wavy, torn edge at the top and bottom, and the ends are rolled up.

KWIECIEŃ

A cartoon-style illustration of a scroll with a light brown, textured surface and a dark brown outline. The scroll is unrolled, showing a central area with the word "WRZESIEŃ" written in large, bold, red capital letters. The scroll has a slightly wavy, torn edge at the top and bottom. The background is plain white.

WRZESIEŃ

A cartoon-style illustration of a scroll with a light brown, textured surface and a dark brown outline. The scroll is unrolled, showing a central area with the word "PAŹDZIERNIK" written in large, bold, red capital letters. The scroll has a slightly wavy, aged appearance with some small tears or holes along the top and bottom edges.

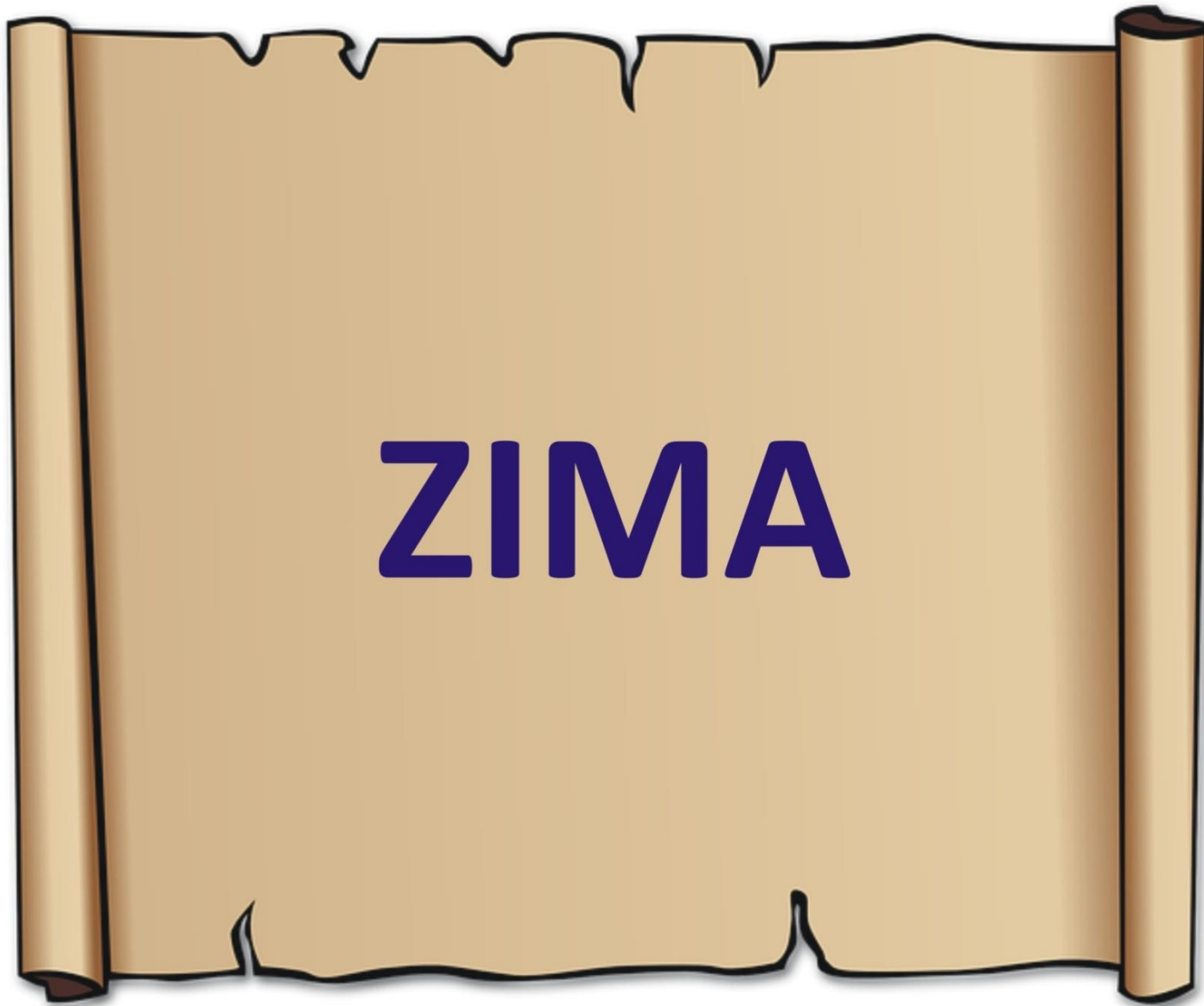
PAŹDZIERNIK

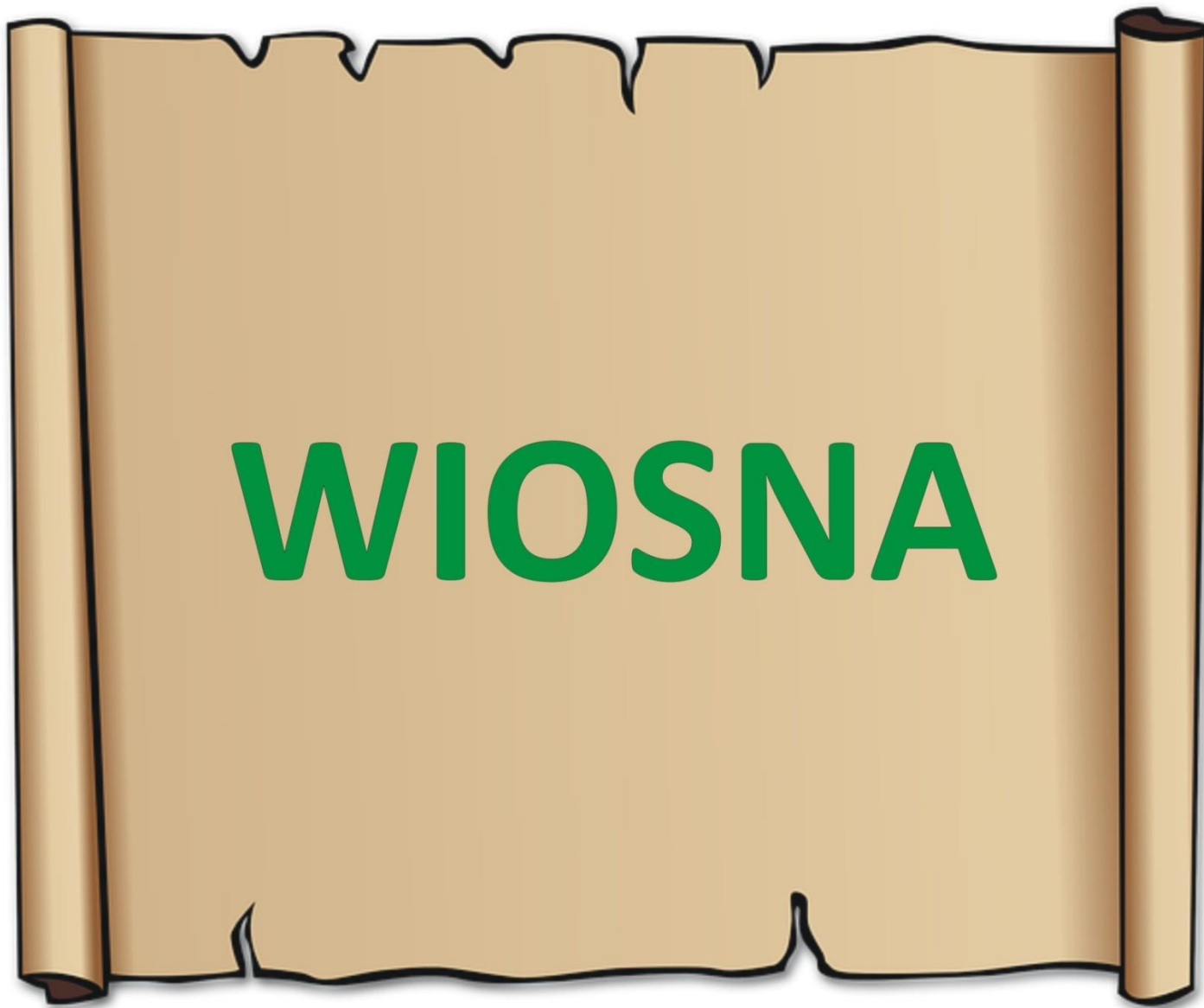
A cartoon-style illustration of a scroll. The scroll is unrolled, showing a light brown, textured surface. The word "LISTOPAD" is written in the center in a bold, red, sans-serif font. The scroll has a dark brown outline and shows signs of wear, with irregular, torn edges at the top and bottom. The scroll is set against a plain white background.

LISTOPAD

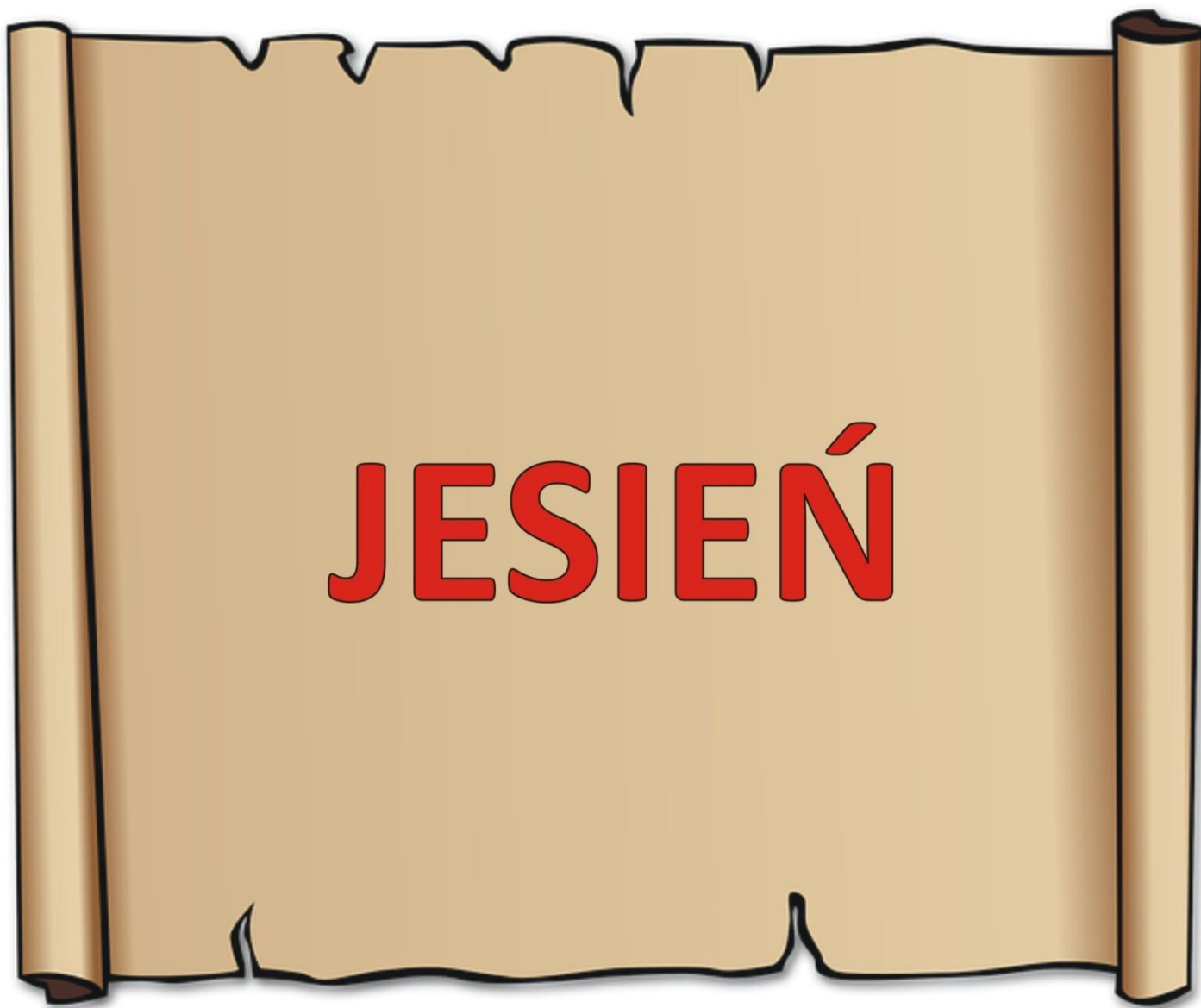
A stylized illustration of a scroll with a light brown, textured surface and a dark brown outline. The scroll is unrolled, showing a central area with the word "GRUDZIEŃ" written in a bold, dark blue, sans-serif font. The top and bottom edges of the scroll are irregular and jagged, suggesting it is old or torn. The scroll is set against a plain white background.

GRUDZIEŃ

(P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

ZAŁĄCZNIK 3

Wzory kartoników z kciukami

Kartoniki należy wyciąć przed lekcją.

(P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

ZAŁĄCZNIK 4

Celebracja Nowego Roku w różnych częściach świata

Karty należy wydrukować przed lekcją.

Warszawa

Austria

Francja

Włochy

Grecja

Hiszpania

Chiny

Brazylia

(P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

ZAŁĄCZNIK 5

Ilustracja przedstawiająca głowę chińskiego smoka

ZAŁĄCZNIK 6

O NOWYM ROKU I MŁYNARZU SYLWESTRZE

Opowiadanie według Lucyny Krzemienieckiej

Dawno temu żył w pewnej wsi młynarz – nazywał się Sylwester. Mieszkał ze swoją matulą przy starym młynie. Pracowity był, dzielny i silny. Nie potrafił tylko wcale mówić dobrych słów. Co powiedział jakieś słowo, to jakby kamieniem w kogoś rzucił. Nawet do słonka, które go złotym promyczkiem przez szybkę witało, mruczał: „Niepotrzebnie żeś błysnęło, jeszcze by się odpoczęło”.

Nie dziękował matuli, gdy go do jedzenia zapraszała, nie pozwalał swojemu pomocnikowi młynarczykowi pracy piosenką umilić, szorstko opowiadał biednej wdowie Klekotowej, gdy o pomoc go prosiła.

Ludzie z wioski zaczęli stronić od młynarza. Powtarzali sobie: „Od młynarzowego mówienia boli jak od uderzenia”.

Przykro było człowiekowi bez ludzkiej przyjaźni. I młynarzowi też robiło się coraz smutniej. Pewnego dnia powiedział do matuli:

– Matko, zbrzydła mi już praca, nikt się do mnie nie uśmiechnie, każdy się odwraca.

– Aby cię też Nowy Roczek odmienił, synku, zaraz by było wszystko inaczej – odpowiedziała matka. – A mieszka ten Nowy Roczek za lasem, za górą, za grudniową wichurą... Mieszka w małym domku. Jeśli okienko złociście się rozświeci, będzie Nowy Roczek dla ciebie łaskaw.

Posłuchał młynarz matuli. Wziął kozuch, czapkę na uszy i ruszył w drogę. Przeszedł przez las i górę, i grudniową wichurę. Patrzy – stoi domek. Zastukał w okienko, a to my się złociście rozświeca. Wszedł więc śmiało do środka i o swoim zmartwieniu Nowemu Roczkiowi opowiedział.

– Nic się nie martw – rzekł Nowy Roczek. – W samą porę przyszedłeś. Jak cię obdaruję, wnet się wszystko odmieni. Widzisz, mam tu w workach dary czarodziejskie dla ludzi. O, tu na przykład, w tym worze są piękne słowa. Słowa sprawiedliwe, słowa miłujące, słowa prosto z serca... Przesypię ci trochę czarodziejskich słów do małego woreczka. Jak ktoś się do Ciebie odezwie, nie mów nic, stuknij w woreczek, a słowa czarodziejskie zadźwięczą.

Wrócił młynarz do chaty. Czarodziejski woreczek na szyi nosi. I patrzcie, co się dzieje! Od tej chwili młynarz wesoło wita ranne promyki słonka, serdecznie dziękuje matuli, gdy mu jedzenie przynosi. Razem ze swoim młynarczykiem przy robocie śpiewa, wdowie Klekotowej sam ziarno na mąkę miele.

Zmienił się młynarz, zmienili się ludzie we wsi dla młynarza. Gdy nadeszły imieniny Sylwestra, zjawiała się pod młynem orkiestra wiejska. A uradowany młynarz wszystkich prosi:

– Chodźcie ludzie do mej chaty, czy kto biedny, czy bogaty! Razem powitamy Nowy Rok!

O północy rzeczywiście przyszedł Nowy Roczek. Patrzy, gdzie ten smutny młynarz. Ale nie ma już smutnego młynarza, teraz jest gościnnie młynarz – Sylwester!

Wesoło bawili się wszyscy razem w młynarzowej chałupie. A gdy usnęli zmęczeni tańcem i muzyką, Nowy Roczek wziął czarodziejski woreczek, otworzył go i powiedział:

– Lećcie słowa czarodziejskie na te ciche drogi wiejskie...

I poleciały słowa, jak im Nowy Roczek kazał, bo młynarz dobrze już się ich nauczył i stale używał. Może przydadzą się innym ludziom...

(P1_T17) Jak wygląda powitanie Nowego Roku w różnych częściach świata?

ZAŁĄCZNIK 7

Emblematy „Buźki”

Emblematy należy wyciąć przed lekcją.

Numer i temat lekcji: (P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, dlaczego ptaki odlatują na zimę;
- podaje nazwy wybranych ptaków odlatujących i pozostających na zimę;
- zna trasę wędrówki bociana białego;
- wie, w jaki sposób można pomóc ptakom w zimie.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, rozmowa kierowana, pokaz, zabawa dydaktyczna, obserwacja, ćwiczenia

Uzupełniające środki dydaktyczne: płyta (lub strony internetowe) z odgłosami odlatujących ptaków (żurawie, gęsi, bocian), mapa świata, sześć sylwetek bociana na stopce z plasteliny, albumy, fotografie lub zdjęcia różnych ptaków, zdjęcie klucza ptaków, zdjęcie i ciekawostki o jerzyku, karmnik dla ptaków

Załączniki:

Załącznik 1. Linki do przykładowych odgłosów wybranych ptaków

Załącznik 2. Zdjęcie – klucz odlatujących ptaków

Załącznik 3. Sylwetki bociana (do wycięcia)

Załącznik 4. Przykładowe zdjęcia ptaków (odlatujących, pozostających i przylatujących)

Załącznik 5. Zdjęcie i ciekawostki o jerzyku

Załącznik 6. Znaczek bociana za aktywną pracę

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie	<p>N: <i>Na wielu lekcjach na pewno rozmawialiście o odchodzącym lecie, o letnich zabawach i wyprawach z rodzicami do różnych miejsc. Dzisiaj skupimy się na innej porze roku. Posłuchajcie przez chwilę odgłosów z płyty i spróbujcie odgadnąć, co będzie tematem dzisiejszej lekcji. Podpowiem tylko, że jest to związane z obecną porą roku.</i></p> <p>N odtwarza płytę lub włącza linki internetowe (załącznik 1) z odgłosami odlatujących ptaków (np.: żurawie, gęsi, bociany). U przez chwilę słuchają, a po zakończeniu nagrania próbują przewidzieć temat lekcji. Podają rozmaite propozycje. N tak kieruje rozmową, aby padło stwierdzenie: <i>odlatujące ptaki.</i></p> <p>N: <i>Wszyscy tęsknimy za latem i wakacjami, ale my zostajemy tu, w naszym kraju i w swoich domach, mimo zbliżającej się zimy. Inaczej jest ze zwierzętami. Jedne przygotowują się do zimowego snu, inne zaś do dalekiej wędrówki. Dzisiaj spróbujemy dowiedzieć się, dlaczego niektóre ptaki nie chcą pozostać z nami i odlatują, a inne towarzyszą nam cały rok. Prześledzimy też wędrówkę jednego z naszych najpiękniejszych ptaków – bociana i sprawdzimy, gdzie spędza zimę.</i></p> <p>N podaje i zapisuje temat na tablicy.</p>
Poznanie przyczyn wędrówek ptaków	<p>N zaprasza uczniów do zabawy polegającej na improwizacji ruchowej. U stoją w luźnej gromadzie.</p> <p>N: <i>Wyobraźcie sobie, że jesteście ptakami, które zostały u nas na zimę. Przeczytam kilka krótkich opisów warunków, jakie panują u nas zimą, a wy spróbujecie zachowywać się tak jak ptak w opisanej sytuacji.</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Na dworze jest bardzo mroźnie, a temperatura spada poniżej 0°C (U „kulą się”, trzęsą się z zimna).</i>• <i>Pada gęsty śnieg i wieje silny wiatr (kołyszą się, chowają głowę).</i>• <i>Cały świat pokryty jest grubą warstwą śniegu, nie można znaleźć pożywienia (biegają po sali przerażeni, szukają wyobrazonego jedzenia).</i>• <i>Nie widać, gdzie są gniazda ani jak trafić do swojego domu (jw.).</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N prosi uczniów o zajęcie miejsc w kręgu na dywanie.</p> <p>N: <i>Co czuliście, gdy naśladowaliście przypuszczalne zachowanie ptaków w opisywanych sytuacjach?</i></p> <p>U mówią o swoich odczuciach. Padają takie określenia jak zimno, głód, strach, lęk, przerażenie (w razie potrzeby N może naprowadzać uczniów pytaniami).</p> <p>N: <i>Jak myślicie, czego obawiają się niektóre ptaki? Dlaczego postanawiają opuścić na zimę nasz kraj?</i></p> <p>U: <i>Ptaki odlatują, bo zimą nie miałyby co jeść ani gdzie się schować przed śniegiem i mogłyby zamrznąć. Wędrują tam, gdzie jest ciepło i gdzie znajdują pożywienie.</i></p>
<p>Postawienie i próby wyjaśnienia problemu: „Skąd ptaki wiedzą dokąd i kiedy mają lecieć?”</p>	<p>U nadal pozostają na dywanie.</p> <p>N ponownie włącza płytę z odgłosami odlatujących ptaków oraz prezentuje 3-4 zdjęcia (w albumie, na ekranie lub kartce) przedstawiające klucze odlatujących ptaków (przykładowe fotografie – załącznik 2).</p> <p>N: <i>Słuchając odgłosów wydawanych przez odlatujące ptaki, popatrzcie na zdjęcie i spróbujcie odgadnąć, jak nazywa się szyk, który wybrały odlatujące ptaki na zdjęciu (klucz).</i></p> <p>N: <i>Jak myślicie, dlaczego niektóre ptaki „lecą kluczem”?</i></p> <p>U próbują udzielić odpowiedzi na podstawie posiadanych informacji.</p> <p>N wyjaśnia: <i>Ptaki wybierają przewodnika stada, który jest na „dziobie” klucza, obserwują go i lecą za nim. Jest to najważniejszy osobnik – przewodnik całej wyprawy. Kluczem podróżują żurawie, a inne ptaki lecą zygzakiem, jeden za drugim lub rzędem obok siebie.</i></p> <p>N: <i>Jak wam się wydaje, skąd ptaki wiedzą, kiedy mają odlecieć i dokąd?</i></p> <p>U snują różnorodne domysły bądź wypowiadają się zgodnie z posiadaną wiedzą.</p> <p>N wyjaśnia: <i>Zachowaniem ptaków kieruje wewnętrzny zegar, dla którego ważnym sygnałem jest długość dnia. Gdy dni są coraz krótsze, to dla ptaków znak, że czas zacząć wędrówkę. Ptaki mają również doskonałą zdolność nawigacji (tak jak w samochodzie) czyli umiejętność trafienia w określone miejsce. Wykorzystują położenie Słońca lub innych gwiazd, rozpoznają duże wzniesienia. Doskonale orientują się w terenie i są w tym bardzo dokładne. Bez problemu trafią na miejsce.</i></p>
<p>Wyznaczenie trasy wędrówki bociana białego</p>	<p>N rozkłada w środku kręgu na dywanie mapę świata. W tle można włączyć płytę z odgłosami klekotu bociana.</p> <p>N: <i>Prześledzimy wspólnie na mapie świata trasę wędrówki bociana – jednego z naszych najpiękniejszych ptaków. Spróbujemy sprawdzić, gdzie się ukrywa bocian, gdy u nas jest zima.</i></p> <p>N rozdaje wybranym uczniom sześć sylwetek bociana na specjalnej stopce do postawienia np. z plasteliny (załącznik 3). U będą zaznaczać na mapie świata miejsca, przez które przebiega trasa wędrówki bociana.</p> <p>N czyta opisy kolejnych miejsc, U przy pomocy nauczyciela zaznaczają symbolem bociana orientacyjne miejsce na mapie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Naszą wędrówkę zaczynamy od niewielkiej wioski Załucze Stare, położonej na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim. Tutaj bocian ma swoje gniazdo i właśnie szykuje się do odlotu.</i> 2. <i>Kieruje się na południe i leci wzdłuż wybrzeży Morza Czarnego.</i> 3. <i>Przelatuje nad Cieśniną Bosfor i leci w stronę Grecji.</i> 4. <i>Przemieszcza się wzdłuż Morza Śródziemnego u wybrzeży Turcji.</i> 5. <i>Dociera do Afryki i doliny Nilu.</i> 6. <i>Kończy swoją wędrówkę w kilku różnych miejscach w Afryce.</i> <p>N inicjuje rozmowę z uczniami o wędrówce bociana.</p> <p><i>Jak wam się wydaje, czy daleko dotarł bocian?</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Jakie kontynenty odwiedził?</i> <i>Kiedy musiał odpoczywać?</i> <i>Jak musiał się przygotować do takiej trasy?</i> <i>Jakie niebezpieczeństwa mogą na niego czyhać?</i></p> <p>U udzielają różnych odpowiedzi na podstawie własnych obserwacji i posiadanej wiedzy. N wyjaśnia i uzupełnia wypowiedzi uczniów. N: <i>W jedną stronę bociany przelatują kilka tysięcy km – od Europy do Afryki. Lecą dniem i nocą, ale co pewien czas się zatrzymują, aby odpocząć i nabrać sił. Ptaki muszą być zdrowe i silne, przygotowują się całe lato, czyli magazynują w swoich ciałach zapasy tłuszczu. Głównym zagrożeniem dla wędrujących ptaków jest człowiek i rozwój cywilizacji.</i></p>
<p>Zabawa ruchowa „Zamieniamy się w ptaki” – przerwa śródlekcyjna</p>	<p>N proponuje zabawę ruchową, podczas której U będą przedstawiać zachowania ptaków opisanych w rymowankach. Nauczyciel wygłasza rymowanki: <i>Czary-mary, dana-dana, Zamieniamy się w bociana.</i></p> <p>U maszerują z wysokim unoszeniem kolan, stoją przez pięć sekund na prawej nodze, stoją przez pięć sekund na lewej nodze. <i>Hokus-pokus. Moja wola, to zamienię cię w dzięcioła.</i></p> <p>U kucają i stukają opuszkami palców o podłogę, stukają prawą stopą o podłogę, stukają lewą stopą o podłogę. <i>Czary-mary, trzy kropelki. Zamieniamy się we wróbelki.</i></p> <p>U wykonują skoki obunóż do przodu. <i>Nie w motylki ani w raczki, lecz zamienić chcę was w kaczki.</i></p> <p>U spacerują w przysiadzie z jednoczesnym machaniem zgiętymi w łokciach rękami. Źródło: http://pobawmysie.edu.pl/zabawa-ruchowa-zamieniamy-sie-w-ptaki/</p>
<p>Poznanie wybranych ptaków wędrujących sezonowo i pozostających na zimę w Polsce</p>	<p>U zajmują miejsca w ławkach. N: <i>W kolejnej części lekcji dowiedcie się, jakie ptaki nie chcą pozostać z nami i odlatują, a jakie towarzyszą nam cały rok.</i> N prezentuje plansze, obrazki lub zdjęcia różnych grup ptaków (załącznik 4):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ptaki odlatujące, np.: bocian, dzika gęś, kaczka, słowik, jaskółka, kukułka, żuraw; • ptaki pozostające, np.: sikorka, wróbel, sroka, dzięcioł, kowalik; • ptaki przylatujące, np.: jemioluska i gil. <p>U oglądają uważnie i starają się zapamiętać jak najwięcej nazw ptaków. N: <i>Aby utrwalić sobie nazwy niektórych ptaków z wymienionych grup, wykonajcie zadanie 1 z karty pracy. Zaznaczcie obrazki, które przedstawiają ptaki odlatujące i ptaki pozostające u nas. Chętni mogą podpisać zdjęcia z rozpoznanymi ptakami. Dla szczególnie zainteresowanych Pan Ciekawski przygotował dodatkowo zadanie 3 – trudniejsze. Należy rozpoznać na obrazkach dwa ptaki, które przylatują do nas na zimę z dalekiej północy.</i> U wykonują zadanie, a N podchodzi do nich, sprawdza i pomaga. Wybrany U odczytuje prawidłowe podpisy. U głośno powtarzają nazwy poznanych ptaków. N: <i>Na zakończenie przekażę wam ciekawostkę o pewnym ptaku, który prawie całe swoje życie spędza w locie.</i> Pokazuje duże zdjęcie (na tablecie, w albumie, na kartce – załącznik 5) jerzyka i czyta informacje o nim.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Swobodne wypowiedzi: „Jak pomóc ptakom przetrwać zimę?”	<p>N: <i>Podczas dzisiejszej lekcji dowiedzieliście się, że niektóre ptaki takie jak: wróbel, sikorka, dzięcioł, kowalik, sroka pozostają u nas na całą zimę. W jaki sposób możemy tym ptakom pomóc?</i></p> <p>U udzielają różnych odpowiedzi na podstawie własnych obserwacji i doświadczeń: <i>można dokarmiać, wieszać słoninę za oknem, postawić karmnik, sypać ziarna zbóż.</i></p> <p>N: <i>Proponuję, abyśmy postawili za oknem naszej klasy mały karmnik, taką ptasią stołówkę. W karmniku umieścimy ziarna zbóż i powiesimy skórkę słoniny. Co kilka dni będziemy sprawdzali, jakie ptaki u nas goszczą. Na pewno w ten sposób pomożemy im przetrwać najtrudniejsze dla nich zimowe dni.</i></p> <p>U pod kierunkiem nauczyciela umieszczają przygotowany wcześniej karmnik na zewnętrznym parapecie sali i wsypują do niego okruszki oraz nasionka. Najlepiej byłoby, gdyby ktoś z uczniów zgodził się wcześniej przynieść taki karmnik lub aby zakupiła go szkoła. Jeżeli nie ma takiej możliwości, można wydzielić takie miejsce na parapecie, gdzie U będą sypać ziarna i kłaść słoninę.</p>
Podsumowanie	<p>N rozmawia z uczniami o tym, co zapamiętali z dzisiejszej lekcji.</p> <p>Pokazuje wybrane zdjęcia ptaków poznanych na lekcji (bocian, dzikie gęsi, dzięcioł, wróbel, sroka, gil), a uczniowie starają się je nazwać i powiedzieć, do jakiej grupy ptaków należą.</p> <p>N podaje pracę domową: <i>Wykonajcie zadanie 4 na karcie pracy. Pokolorujcie bociana.</i></p> <p>Na zakończenie N daje każdemu uczniowi znaczek bociana jako nagrodę za aktywną pracę i prosi o wklejenie go w domu do zeszytu (załącznik 6).</p>

(P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Otocz pętlą niebieską ptaki odlatujące na zimę, a czerwoną ptaki pozostające u nas.

.....

.....

.....

Zadanie 2 (dla chętnych uczniów, nakładka edukacyjna)

Jeśli potrafisz, napisz pod obrazkami wybrane z tabeli nazwy ptaków:

jaskółka	gęś	bocian	dzięcioł	sroka	wróbel
----------	-----	--------	----------	-------	--------

Zadanie 3 (nakładka edukacyjna)

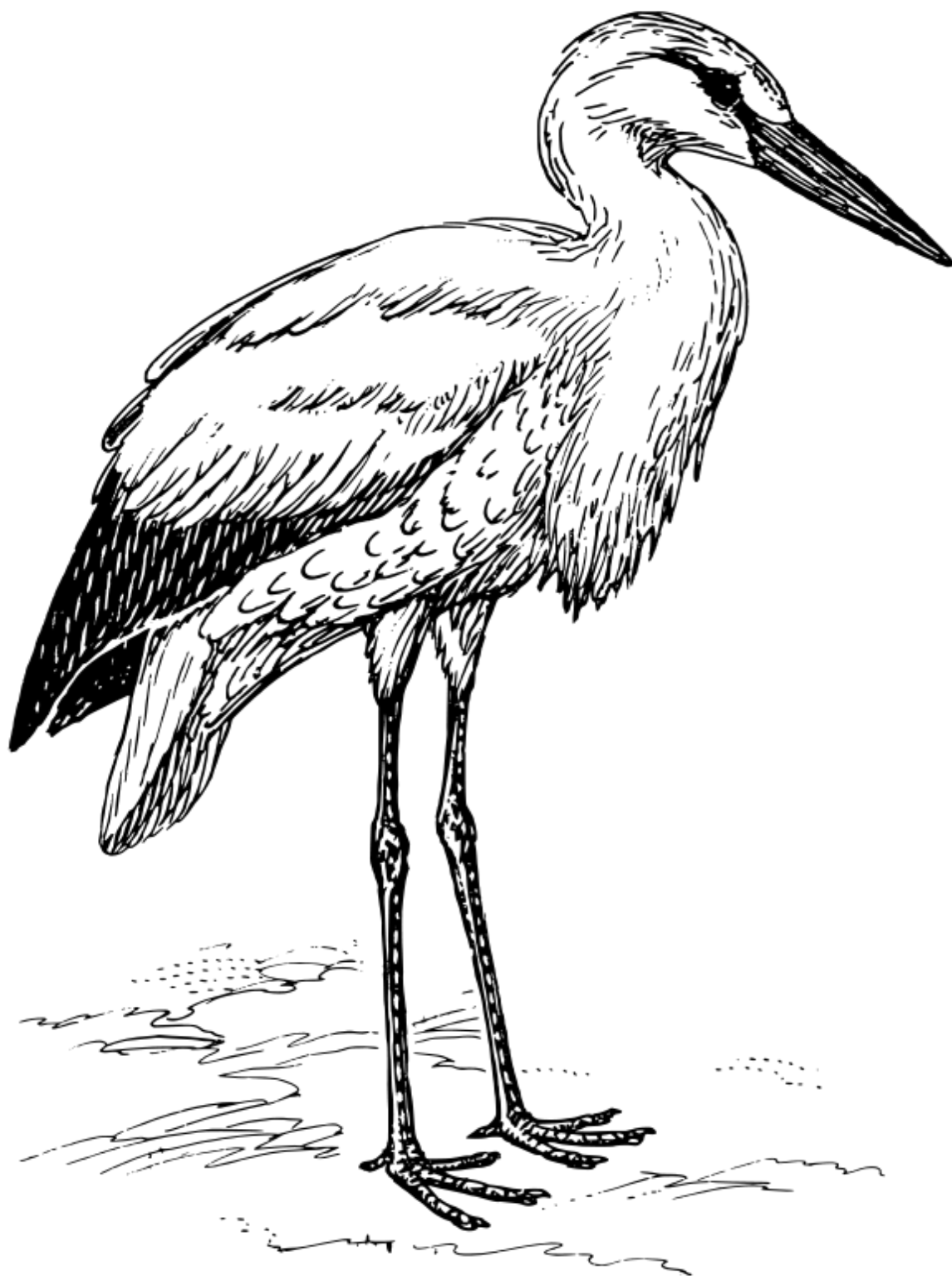
Czy znasz ptaki przylatujące do nas na zimę? Podpisz obrazki.

.....

Zadanie 4 (do wykonania w domu)

Pokoloruj bociana:

(P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

ZAŁĄCZNIK 1

Linki do przykładowych odgłosów wybranych ptaków.

Podczas zajęć należy wykorzystać fragmenty nagrań.

Odgłosy:

żurawi: <http://www.youtube.com/watch?v=bmyJg4B8og8>

gęsi: <http://www.youtube.com/watch?v=v7eM6R4IOFc>

bocianów: <http://www.youtube.com/watch?v=QsLHO0heH7Y>

(P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

ZAŁĄCZNIK 2

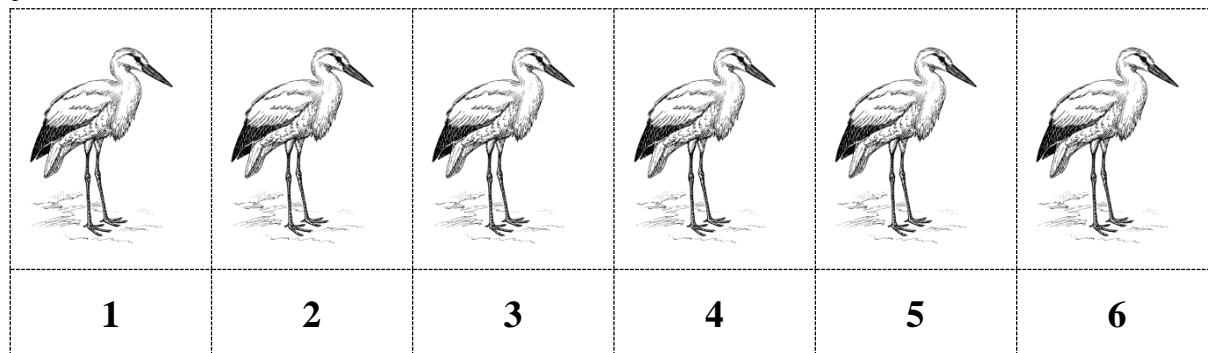
KLUCZ BOCIANÓW - przykładowe zdjęcie do wykorzystania podczas lekcji

(P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

ZAŁĄCZNIK 3

Obrazki do wycięcia (prostokąty) i umocowania na stopce z plasteliny oraz do wklejenia do zeszytu.

(P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

ZAŁĄCZNIK 4

Przykładowe zdjęcia ptaków (odlatujących, pozostających i przylatujących)

Ptaki odlatujące

Bocian

Dzika gęś

Kaczka

Słowik

Jaskółka

Kukulka

Żuraw

Ptaki pozostające

Sikorka

Wróbel

Sroka

Dzięcioł

Ptaki przylatujące

Jemiołuszka

Gil

(P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

ZAŁĄCZNIK 5

Zdjęcie i ciekawostki o jerzyku

Jerzyk to niewielki ptak o długości ciała 16 do 19 cm o ubarwieniu brunatno-szarym. Ma charakterystyczny widlasty ogon. Jest najlepszym lotnikiem wśród ptaków. Słynie z pokonywania największej liczby kilometrów podczas swoich wędrówek. Spędza niemal całe życie w powietrzu. Ma tak małe kończyny, że prawie nie potrafi chodzić.

(P1_T18) Dlaczego ptaki odlatują na zimę?

ZAŁĄCZNIK 6

Znaczek bociana za aktywną pracę

Obrazki – po jednym dla każdego ucznia, należy wcześniej wydrukować i wyciąć

Numer i temat lekcji: (P1_T19) Skąd pochodzi światło?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wymienia rodzaje źródeł światła;
- podaje przykłady naturalnych i sztucznych źródeł światła;
- wie, kiedy powstaje cień;
- wie, jak zmieniały się źródła światła;
- umieszcza przykłady poznanych źródeł światła na osi czasu;
- zgodnie współpracuje w grupie.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, obserwacja, pokaz, zabawy badawcze, ćwiczenia, doświadczenie

Uzupełniające środki dydaktyczne: wiersz J. Tuwima „Pstryk”, lampka lub świeczka, 3-4 latarki, małe świece do podgrzewania, koperty z obrazkami (załączniki 2 i 5), oś czasu, album, książka z dużym zdjęciem świetlika i linofryny, zapalki lub zapalniczka, karton, folia, szyba, siatka na piłki, nagrania muzyki relaksacyjnej

Załączniki:

Załącznik 1. Obrazki przedstawiające źródła światła

Załącznik 2. Duże napisy i duże obrazki: naturalne źródła światła, sztuczne źródła światła

Załącznik 3. Ciekawostki o świetliku i linofrynie

Załącznik 4. Obrazki przedstawiające historię źródeł światła i oś czasu

Załącznik 5. Rysunki „buziek” do samooceny

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności. W sali lekcyjnej są przygotowane stanowiska do pracy dla czteroosobowych grup uczniowskich. Na każdym stanowisku znajduje się latarka, mała świeca do podgrzewania na podstawce, koperty z obrazkami (załączniki 1 i 4) oraz odpowiednie przybory szkolne.
Wprowadzenie	Sala jest zaciemniona, a na środku na stoliku i podstawce stoi duża, niezapalona świeczka (lub lampka). U wraz z nauczycielem siedzą w kręgu na dywanie. N: <i>Zaczęliśmy lekcję inaczej niż zwykle. Jesteśmy w zaciemnionej sali. Jak się tutaj czujecie? Jak widzicie to, co znajduje się wokół was?</i> U udzielają swobodnych odpowiedzi. N: <i>Co trzeba zrobić, aby w sali było przyjemniej i jaśniej?</i> U proponują: <i>zapalić świeczkę, włączyć światło, odsłonić okna.</i> N prosi jednego z uczniów o zapalenie świeczki (lampki). N: <i>Czy teraz w naszej sali jest przyjemniej? Jakie obiekty teraz widzicie, a jakie nie są widoczne?</i> U odpowiadają, że widzą tylko, to co jest wokół świeczki. N prosi o odsłonięcie okien. N: <i>Co teraz się zmieniło?</i> U: <i>Teraz wszystko widać i można bardzo dobrze rozpoznać.</i> N: <i>Spróbujcie powiedzieć, do czego jest nam potrzebne światło?</i> U udzielają różnych odpowiedzi. N informuje, że na dzisiejszej lekcji wyjaśnimy, gdzie „mieszka” światło, czyli skąd ono pochodzi. U siadają w ławkach. N podaje temat lekcji i zapisuje go na tablicy
Praca z tekstem wiersza J. Tuwima pt. „Pstryk!”	Nauczyciel prosi uczniów o uważne wysłuchanie tekstu wiersza, który przeczyta: <i>Sterczy w ścianie taki pstryczek, Mały pstryczek-elektryczek, Jak tym pstryczkiem zrobić pstryk,</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>To się widno robi w mig. Bardzo łatwo: Pstryk - i światło! Pstryknąć potem jeszcze raz - Zaraz mrok otoczy nas. A jak pstryknąć trzeci raz - Znowu dawny świeci blask. Taką siłę ma tajemną Ten ukryty w ścianie smyk! Ciemno - widno, widno - ciemno. Któż to jest ten mały pstryk? Może świetlik? Może ognek? Jak tam dostał się i skąd? To nie ognek. To przewodnik. Taki drut, a w drucie PRĄD, Robisz pstryk i włączasz PRĄD! Elektryczny, bystry PRRRĄD! I stąd światło? Właśnie stąd!</i></p>
<p>Wyjaśnienie skąd bierze się światło i prąd w sali</p>	<p>Po wysłuchaniu przez uczniów wiersza N zadaje pytania dotyczące tekstu. <i>Co to jest pstryczek-elektryczek? Jak dzięki niemu zmienia się otoczenie? Jak nazywa się „tajemna siła”, która mieszka w pstryczku? (prąd) Co nam daje prąd? (prawidłowa odpowiedź: światło) Którędy płynie prąd? (prawidłowe odpowiedzi: przewody, kable) Gdzie w klasie mamy takie pstryczki-elektryczki?</i> U swobodnie się wypowiadają. N wyjaśnia, że do sali prąd dociera z elektrowni specjalnymi przewodami. Są one rozprowadzone całej szkole, w każdym domu i w każdym innym budynku. Dzięki niemu mamy światło, możemy oglądać telewizję lub korzystać z komputera.</p>
<p>Zabawy badawcze Wyjaśnienie, co to są źródła światła?</p>	<p>N dzieli klasę na grupy czteroosobowe. Każda grupa ma przed sobą latarkę i małą świecę do podgrzewania, którą zapala nauczyciel (zaleca ostrożność). N: <i>Obejrzyjcie znajdujące się na stoliku przedmioty, zapalcie latarki i obserwujcie świeczki. Co łączy te przedmioty?</i> U: <i>Te przedmioty świecą. Dają światło.</i> W trakcie obserwacji N zadaje pytania i tak kieruje rozmową, aby padły prawidłowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Porównajcie światło latarki i świeczki. Co zaobserwowaliście?</i> • <i>Które światło jest mocniejsze, które słabsze? (światło latarki jest silniejsze, biegnie w jednym kierunku)</i> • <i>Co czujecie, gdy ostrożnie zbliżycie rękę do świeczki lub przyłożycie ją do latarki? (ciepło)</i> N wyjaśnia, że lampka latarki i świeczka są źródłami światła, czyli są to przedmioty, które wytwarzają światło. Oprócz światła często dają również ciepło. N: <i>Co jest najważniejszym źródłem światła i ciepła na Ziemi? (Słońce). Jakie inne przedmioty lub obiekty mogą również wytwarzać światło? (świetlówki, żarówki, błyskawica).</i> U odpowiadają na podstawie własnych obserwacji. Wybrany U podsumowuje. U: <i>Słońce, lampka, świeczka, żarówka, błyskawica – to przykłady obiektów, które są źródłami światła.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N: <i>Które jest według was najbardziej tajemnicze, a które najbardziej groźne?</i> U podają swoje propozycje.</p>
<p>Poznanie rodzajów źródeł światła</p>	<p>U nadal pracują w grupach czteroosobowych. N prosi o wyjęcie z kopert obrazków z przykładami źródeł światła (załącznik 1). N: <i>Spróbujcie podzielić obrazki na dwie grupy, w zależności od pochodzenia światła.</i> U grupują obrazki, rozmawiają między sobą, porównują wyniki swojej pracy. Wyjaśniają, dlaczego dokonali takiego podziału. N prezentuje na tablicy prawidłowy podział źródeł światła, przypina magnesami napisy i obrazki (załącznik 2). N: <i>Odczytajcie, jak można podzielić źródła światła. Porównajcie je z dokonanym przez was podziałem.</i> Wybrani U głośno odczytują napisy z tablicy oraz przykłady naturalnych i sztucznych źródeł. U prawidłowo grupują swoje obrazki (w przypadku błędnego podziału). N podaje ciekawostkę przyrodniczą: <i>Nie tylko poznane przed chwilą obiekty wytwarzają światło. W przyrodzie występują tajemnicze zwierzęta, które również posiadają taką umiejętność. Przykładem jest dziwna ryba – linofryna i mały owad – świetlik. Przygotowałem dla was ciekawostki, z których dowiedziecie się, dlaczego te tajemnicze zwierzęta wytwarzają światło.</i> Nauczyciel prezentuje zdjęcie świetlika z wybranego źródła (książka, album, plakat bądź z załącznika 3) oraz czyta krótką notatkę (załącznik 3) i pokazuje duże zdjęcie świetlika oraz ryby linofryny. Potem przeprowadza z uczniami krótką rozmowę o tych ciekawych zwierzętach.</p>
<p>Utrwalenie zdobytych wiadomości – karta pracy</p>	<p>N rozdaje uczniom karty pracy i poleca wykonanie kolejnych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 – wykonują wszyscy uczniowie, • Zadanie 2 – przeznaczone jest dla chętnych uczniów. <p>N czuwa nad samodzielną pracą uczniów i sprawdza jej poprawność. Karty z prawidłowo wykonanymi zadaniami U wklejają do zeszytów.</p>
<p>Obserwacja zjawisk związanych z cieniem – zabawy badawcze</p>	<p>U siadają w kręgu na dywanie. Sala ponownie zostaje zaciemniona, a lampa lub duża świeczka ustawione tak, aby na ścianę rzucały cień. N prosi uczniów, aby obserwowali, co będzie działo się na ścianie. N: <i>Sprawdzimy teraz, co się stanie, jeżeli na drodze światła postawimy różne przeszkody.</i> Wybrani U podchodzą i na drodze światła umieszczają: karton, zeszyt, worek foliowy, szybę, siatkę na piłki. Wszyscy obserwują, co się dzieje i formułują proste wnioski. N: <i>Co się dzieje, jeżeli na drodze światła postawimy przedmiot przezroczysty?</i> U: <i>Światło przechodzi przez niego.</i> N: <i>Co się dzieje, jeżeli na drodze światła postawimy przedmiot nieprzezroczysty, np. karton, zeszyt?</i> U: <i>Powstaje cień.</i> N: <i>Co stanie się, jeżeli jedno z was stanie na drodze światła?</i> (wybrany U staje przed źródłem światła). U: <i>Też powstaje cień.</i> N: <i>Zaobserwujcie, co będzie się działo z cieniem, jeżeli oddalimy się lub przybliżymy do źródła światła.</i> U udzielają odpowiedzi na podstawie obserwacji cienia. N prosi chętnego ucznia o próbę podsumowania przeprowadzonej obserwacji. U: <i>Gdy na drodze światła znajdują się rzeczy nieprzezroczyste, powstaje cień.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<i>Ten cień raz jest większy, a raz mniejszy. Gdy jest bliżej światła, jest większy. Gdy jest dalej od światła, jest mniejszy.</i>
Przerwa śródlekcyjna – zabawa ruchowa „Ja i mój cień”	U pozostają na dywanie. N odsłania okna i włącza dowolną, relaksacyjną muzykę. Proponuje zabawę ruchową „Ja i mój cień”. W tym celu U dobierają się w pary. Dziecko – cień i próbuje naśladować ruchy kolegi (koleżanki) z pary, potem następuje zamiana ról. Po krótkiej przerwie U wracają do ławek.
Poznanie historii źródeł światła	N informuje, że teraz wspólnie spróbują ustalić, jak zmieniały się źródła światła na przestrzeni wieków. Spróbują też ustalić kolejność ich powstawania – od najstarszego (pierwotnego) do najbardziej nowoczesnego (współczesnego). N rozdaje wszystkim uczniom koperty z obrazkami (załącznik 4) i oś czasu (na arkuszu A4). N: <i>Spróbujcie umieścić obrazki na osi czasu. Na początku umieścicie te, które według was są najstarsze, a na końcu osi najbardziej nowoczesne.</i> U układają obrazki na przygotowanej osi. Pomagają sobie nawzajem i porównują sposób wykonania zadania. Wyjaśniają, dlaczego tak rozmieścili swoje obrazki. N podchodzi do każdego ucznia i sprawdza poprawność wykonania zadania. Prawidłowo ułożone obrazki U mogą przykleić na osi. Wybrany U podsumowuje zadanie i wymienia nazwy źródeł światła w kolejności chronologicznej. Chętni U mogą dodatkowo umieścić podpisy do obrazków na osi czasu.
Podsumowanie	N prowadzi krótką rozmowę z uczniami o tym, co zapamiętali z lekcji i co najbardziej ich zaniepokoiło. Informuje, że więcej wiadomości o tajemnicach światła zdobędą w starszych klasach. Podaje pracę domową – zadanie 3, w którym U powinni połączyć zwierzęta z ich cieniami. Na zakończenie prosi o ocenę swojego zaangażowania w lekcji przez wybór odpowiedniej buźki (załącznik 5).

(P1_T19) Skąd pochodzi światło?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Otocz niebieską pętlą naturalne źródła światła, a czerwoną sztuczne.

Świeczka

Żarówka

Lampka

Słońce

Błyskawica

Zadanie 2 (dla chętnych uczniów, nakładka edukacyjna)

Zapisz po śladzie nazwy poznanych źródeł światła z zadania 1.

Zadanie 3

Połącz zwierzęta z ich cieniami.

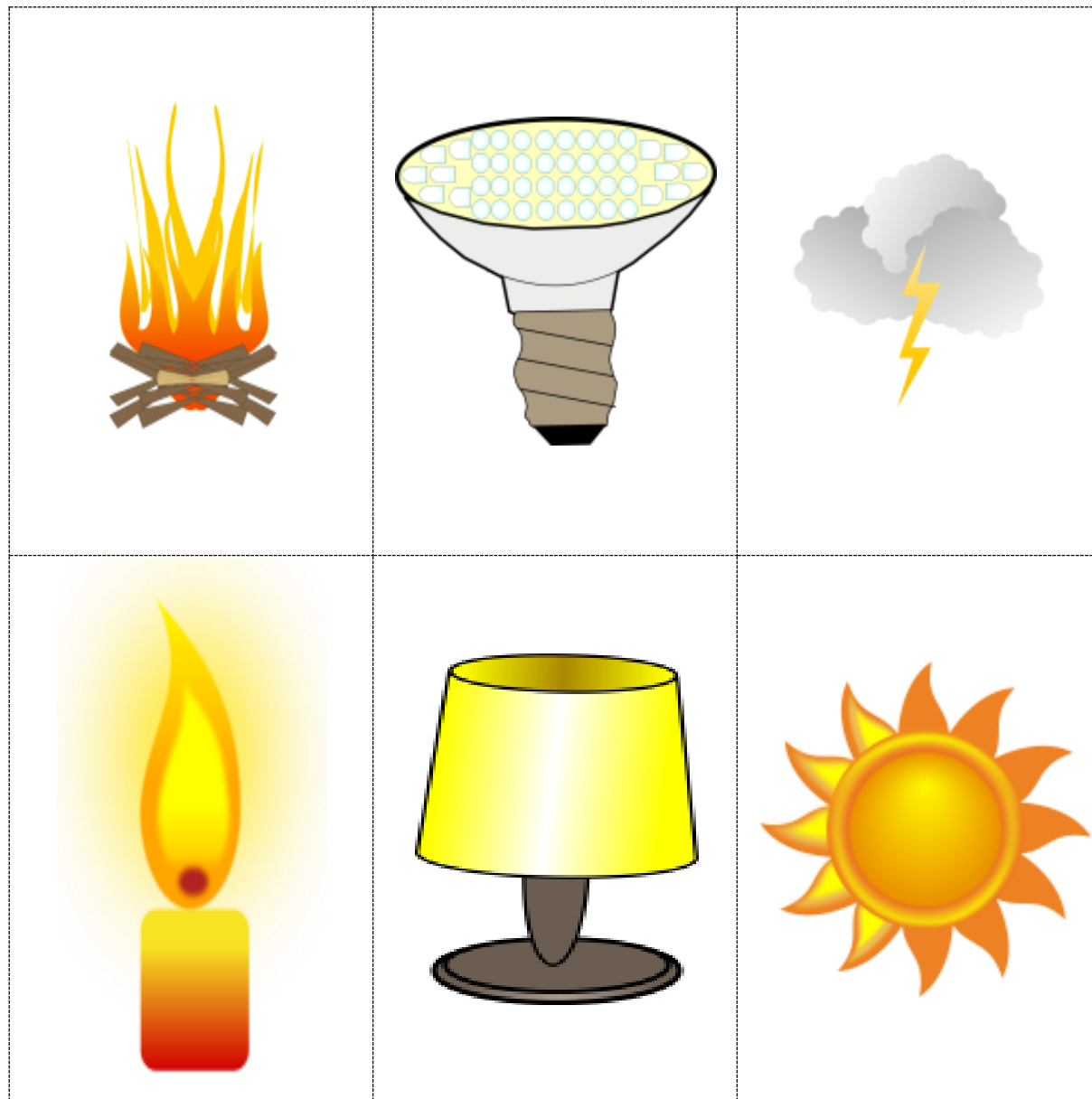

(P1_T19) Skąd pochodzi światło?

ZAŁĄCZNIK 1

Obrazki przedstawiające źródła światła

Obrazki do wycięcia (w prostokątach) dla każdej grupy.

(P1_T19) Skąd pochodzi światło?

ZAŁĄCZNIK 2

Napisy i obrazki do przyklepienia na tablicy przez nauczyciela.

Napisy i obrazki należy wyciąć przed lekcją.

NATURALNE

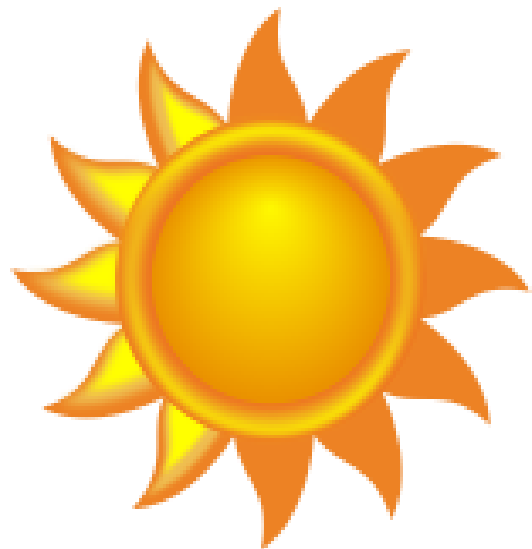
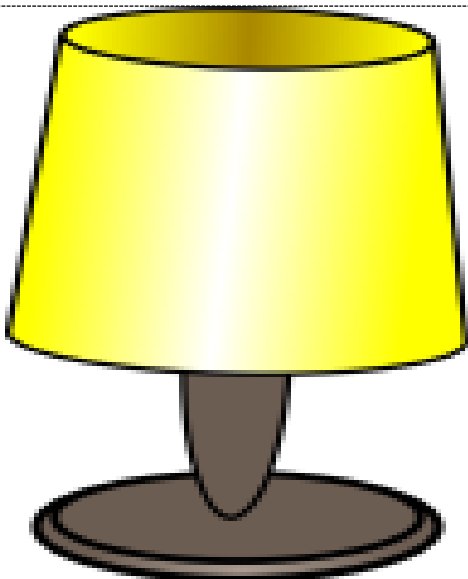
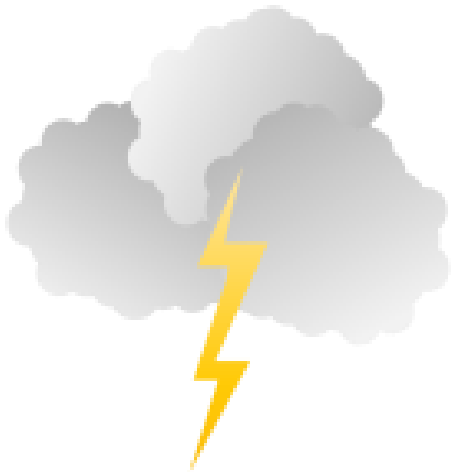
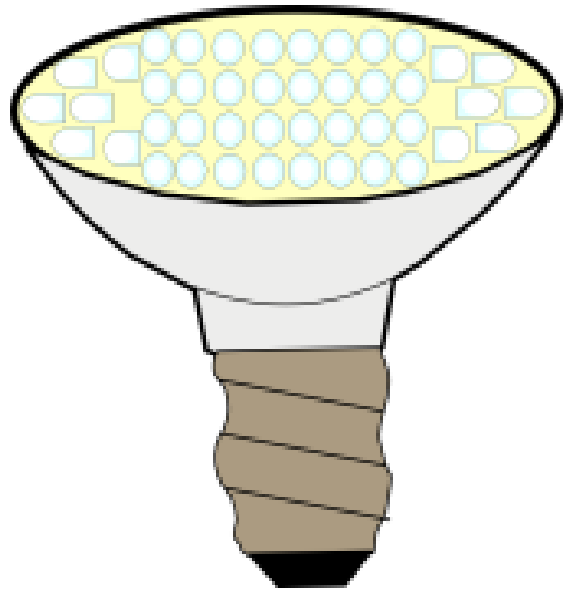
ŹRÓDŁA

ŚWIATŁA

SZTUCZNE

ŹRÓDŁA

ŚWIATŁA

(P1_T19) Skąd pochodzi światło?

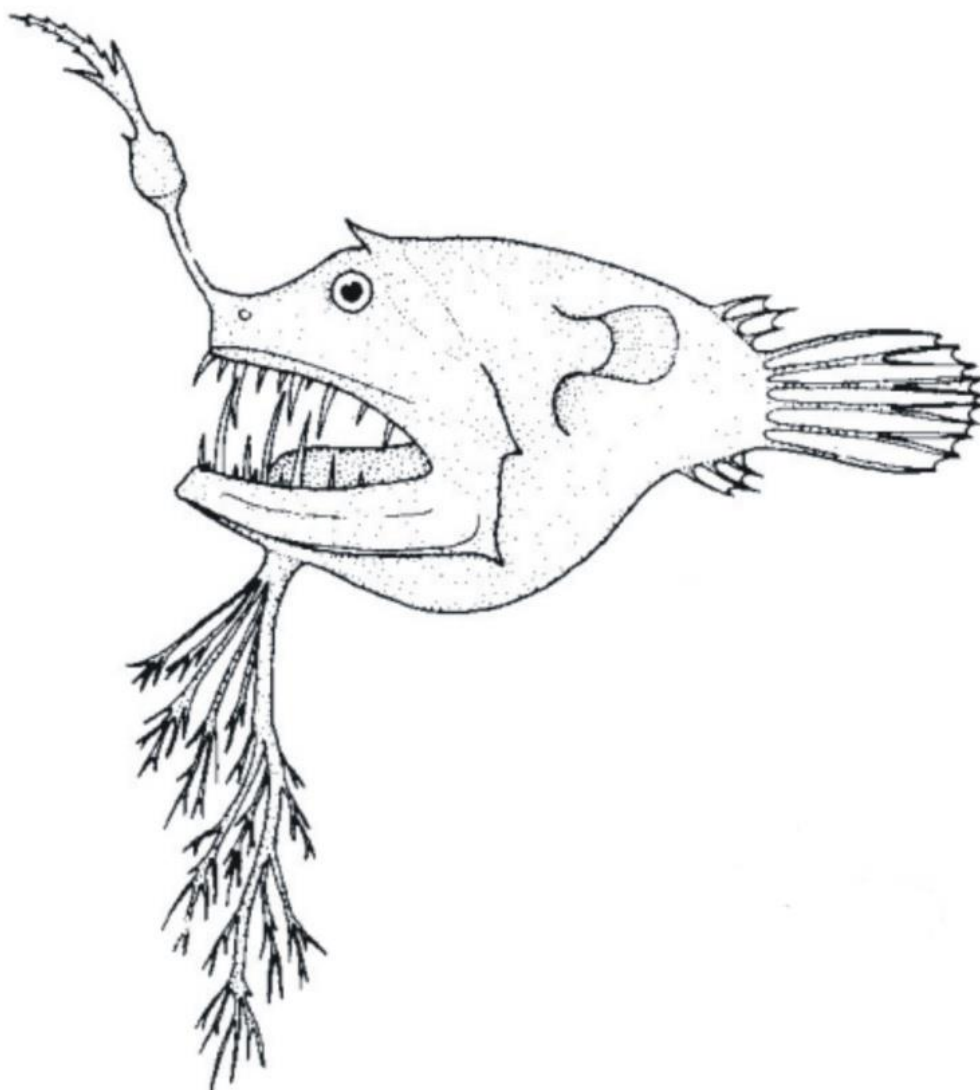
ZAŁĄCZNIK 3

Ciekawostki o świetliku i linofrynie

Świetliki, czyli robaczki świętojańskie to maleńkie owady, należące do grupy chrząszczy. W ciepłe dni na przełomie wiosny i lata można czasami zobaczyć w zaroślach malutkie świecące punkciki. To samce tego gatunku emitują niewielkie ilości światła, które my możemy dostrzec. W ten sposób wabią samice. Emitowane światło mogą dowolnie „włączać i i wyłączać”.

Linofryna – to ryba żyjąca na dużych głębokościach w Oceanie Atlantyckim. Charakterystyczną jej cechą jest posiadanie z przodu długiego świecącego wyrostka. W głębinach panują ciemności, dlatego linofryna wabi swoje ofiary tym światłem.

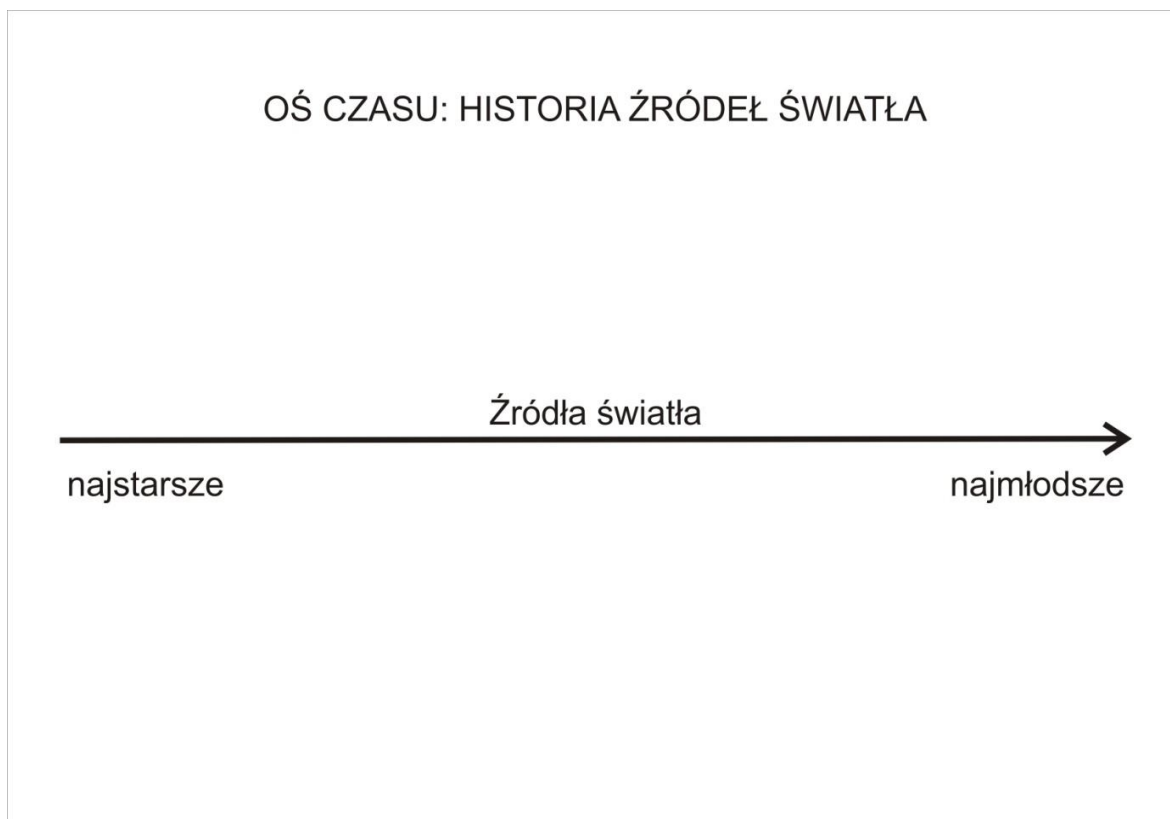

(P1_T19) Skąd pochodzi światło?

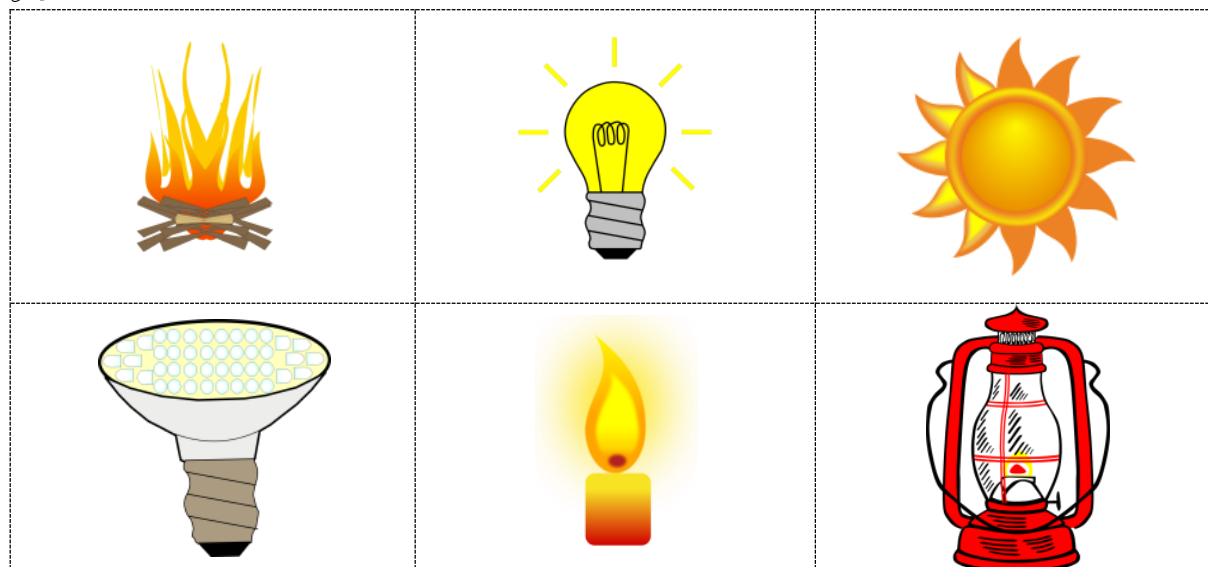
ZAŁĄCZNIK 4

Obrazki przedstawiające historię źródeł światła i oś czasu

Obrazki i napisy należy wcześniej wyciąć i włożyć do koperty dla każdego ucznia (w prostokątach).

Obrazki prezentujące źródła światła

Podpisy źródeł światła dla chętnych uczniów:

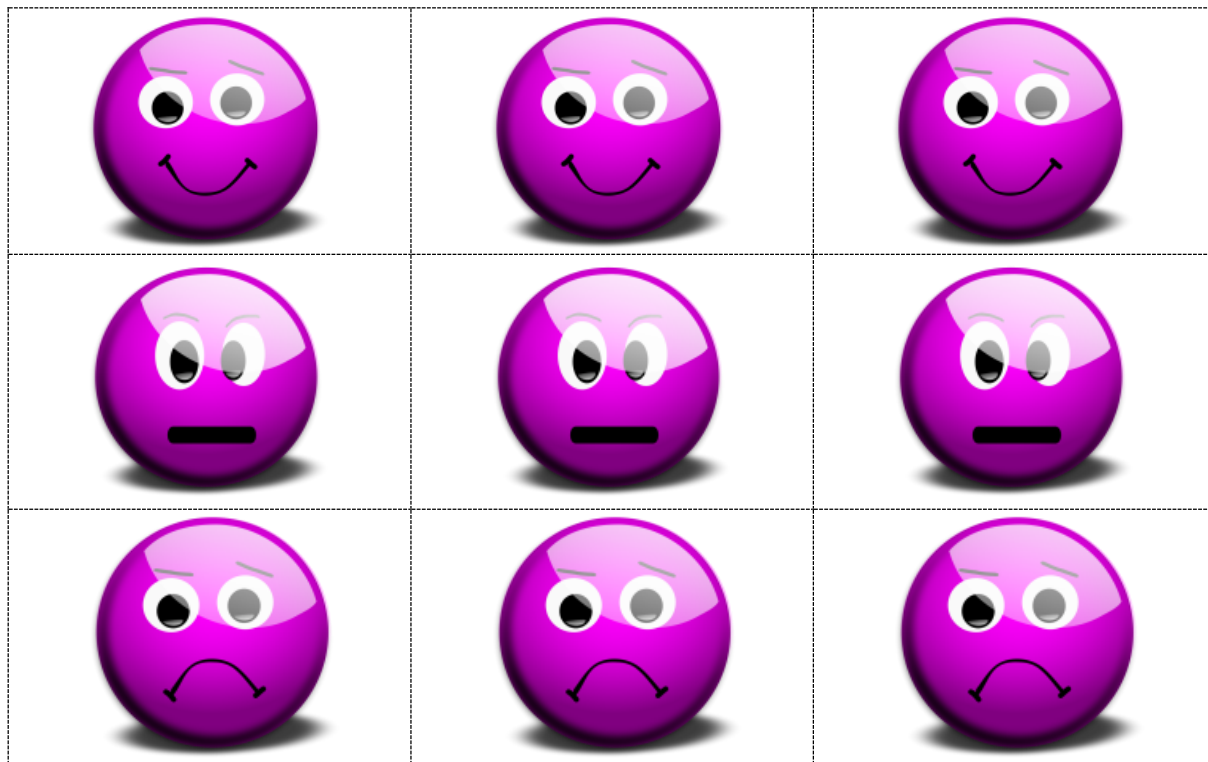
LAMPA NAFTOWA	OGNIKO	ŻARÓWKA
SŁOŃCE	ŻARÓWKA LED	ŚWIECA

(P1_T19) Skąd pochodzi światło?

ZAŁĄCZNIK 5

Rysunki buziek do samooceny

Bużki należy wcześniej wyciąć dla każdego ucznia.

Numer i temat lekcji: (P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wskazuje Arktykę, Antarktydę, Grenlandię na mapie świata i na globusie;
- wymienia zwierzęta żyjące w krainach wiecznego śniegu i lodu;
- wie, czym się zajmuje polarnik;
- opowiada na podstawie ilustracji o warunkach życia zwierząt polarnych;
- zna wybrane zwyczaje pingwinów;
- stosuje w zabawie zdobytą wiedzę o pingwinach;
- zgodnie współpracuje w grupie.

Metody i techniki nauczania: zabawa dydaktyczna, zabawa badawcza, metoda zadań praktycznych, rozmowa kierowana, instrukcja, zabawa ruchowa

Uzupełniające środki dydaktyczne: globus lub mapa świata, piosenka „Pingwin”, miska lub wiadro z zimną wodą i tłusty krem do rąk, nożyczki, flamastry, kry lodowe wycięte z kartonu – jedna z minką uśmiechniętą, druga z minką smutną, rozsypanka literowa *PINGWIN*

Załączniki:

Załącznik 1. Ilustracje: kombinezon, gogle, raki na buty, czapka, szalik, rękawiczki, sanie, rakiety śnieżne

Załącznik 2. Ilustracja pingwina

Załącznik 3. Kartoniki z cyframi od 1 do 5

Załącznik 4. Puzzle (pięć zestawów: słoń morski, wieloryb, foka, orka, kryl antarktyczny)

Załącznik 5. Obrazki – pożywienie pingwina

Załącznik 6. Pięć kopert z historyjką obrazkową: jajko, szare pisklę pingwina, czarno-białe pisklę pingwina, dorosły pingwin

Załącznik 7. Emblematy „buźki” do samooceny

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie, zainteresowanie dzieci tematem lekcji	N zaprasza uczniów na wyprawę z Panem Ciekawskim. Prezentuje ilustracje przedstawiające kombinezon, gogle, śniegowce, raki, czapkę, szalik, rękawiczki, sanie, rakiety śnieżne (załącznik 1). N: <i>Popatrzcie na ilustracje. Znajdują się na nich ubrania i sprzęty, jakie przygotował Pan Ciekawski. Kim jest dziś Pan Ciekawski? (polarnikiem) Jak sądzicie, dokąd chce nas zabrać?</i> U podają różne propozycje. Nie muszą padać nazwy konkretnych krain, U mają odkryć, że będą rozmawiać o miejscu, gdzie jest bardzo zimno, jest dużo śniegu i lodu. N: <i>Najpierw odbędziemy podróż po mapie i globusie, aby odszukać krainy, w których zima trwa przez cały rok.</i> U (przy pomocy nauczyciela) na globusie i mapie wskazują Antarktydę, Arktykę, Grenlandię. N: <i>Jakim kolorem oznaczone są na mapie krainy polarne? Dlaczego?</i> N umieszcza na tablicy zakryty lub odwrócony obrazek pingwina (załącznik 2). Proponuje uczniom odgadnięcie zagadki przygotowanej przez Pana Ciekawskiego. N: <i>Dziś wyruszamy w podróż do najzimniejszego miejsca na naszej planecie – na Antarktydę. Przywita was tam ktoś, kto bardzo lubi zimę. Posłuchajcie zagadki, a dowiecie się, kto to taki.</i> <i>Tego ptaka znasz chyba.</i> <i>Skrzydła ma jak pletwy.</i> <i>Nie fruwa wcale, za to pływa.</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Jak on się nazywa?</i> (J. Stec „Zagadki dla najmłodszych. Materiały metodyczne”) U odgadują zagadkę. Po otrzymaniu prawidłowej odpowiedzi N odsłania zdjęcie pingwina. U chętni, zdatni i siedmiolatki układają z rozsypanki literowej napis: <i>PINGWIN</i>. Chętny U układa z liter magnetycznych podpis pod zdjęciem na tablicy.</p> <p>N odczytuje uczniom list od Pingwina Jakuba. N: <i>Posłuchajcie listu, który wysłano do nas z dalekiej Antarktydy. „Witajcie! Lubicie lody? Ja pewnie też bym polubił. Jestem przecież pingwinem i żyję w najzimniejszym miejscu na świecie – na Antarktydzie. Dowiedcie się wiele o mnie i o moim życiu w krainie wiecznej zimy rozwiązując zadania, które dla was przygotowałem. Jesteście gotowi? Powodzenia. Pingwin Jakub”</i> N prosi uczniów, aby wylosowali z koszyka kartonik z cyfrą 1-5 (załącznik 3). N: <i>Wylosujcie kartonik z cyfrą i połączcie się w grupy tak, aby w każdej z nich znalazły się osoby z taką samą cyfrą.</i></p>
Omówienie warunków panujących na biegunie południowym	<p>N rozdaje uczniom atlasy, albumy, ilustracje i fotografie przedstawiające Antarktydę i odczytuje pierwsze zadanie. N: <i>Obejrzyjcie fotografie oraz ilustracje i opowiedzcie innym, jak wygląda Antarktyda.</i> U w grupach przeglądają materiały, następnie opowiadają na podstawie ilustracji. N: <i>Chcielibyście żyć na Antarktydzie? Dlaczego? Jaki panuje tam klimat (pogoda)?</i> U odpowiadają według swojej wiedzy.</p>
Poznanie zwierząt żyjących na Antarktydzie	<p>N rozdaje grupom koperty z puzzlami (załącznik 4). W każdej z nich znajduje się pocięty na sześć części obrazek (inny dla każdej z grup), przedstawiający zwierzę żyjące na Antarktydzie oraz kartonik z nazwą zwierzęcia (słoń morski, wieloryb, foka, orka, kryl antarktyczny). N: <i>Ułóżcie puzzle wyjęte z koperty, a dowiedcie się, jakie zwierzęta żyją wraz z pingwinami na Antarktydzie.</i> U układają puzzle, U zdatni odczytują z kartoników nazwy zwierząt polarnych. Następnie wstają i chodzą po sali, oglądając wszystkie ilustracje. N zatrzymuje uczniów przy ilustracji orki. N: <i>Orka jest największym wrogiem pingwinów. Poluje na nie w szczególny sposób. Kiedy pingwiny znajdują się na dużej krze lodowej, wówczas orki polują w grupach, po dwie, trzy. Zniemacka podpływają do nich pod wodą i okrążają je. Dwie orki podnoszą krę z jednej strony. Z drugiej strony czeka trzecia orka i pingwiny zsuwają się prosto do jej paszczy. Orka poluje samotnie, kiedy kra jest mała. Silnym uderzeniem od dołu rozbija krę i łapie pingwiny.</i></p>
Poznanie zwyczajów pingwinów	<p>N rozdaje grupom koperty (załącznik 5) z takimi samymi obrazkami (ryba, kryl, kalmar i np. kurczak, jabłko, sałata). Na zgiętym pasku ilustracji z rybą, krylem i kalmarem, narysowany jest mały pingwinek. N: <i>Spróbujcie zgadnąć, co pingwiny lubią jeść.</i> U w grupach wybierają obrazki i układają je przed sobą. N: <i>Odwróćcie wybrane przez was obrazki. Jeśli zobaczycie na odwrocie pingwinka, wybraliście właściwie.</i> U sami sprawdzają poprawność wykonania zadania. N: <i>Co jedzą pingwiny? Jak sądzą, gdzie zdobywają pożywienie? Dlaczego?</i> N wyjaśnia, że mięsożerne pingwiny polują w wodzie, gdyż tam potrafią zwinnie się poruszać, na lądzie zaś poruszają się bardzo niezdarnie.</p>
Zabawa ruchowa „Pingwin”	<p>N proponuje uczniom zabawę ruchową „Pingwin”. U ustawiają się w szeregu, kładąc ręce na ramionach poprzednika i wykonując czynności opisane w piosence „Pingwin”.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>O jak przyjemnie i jak wesoło W pingwina bawić się, się, się. Raz nóżka w lewo, raz nóżka w prawo, Do przodu, do tyłu I raz, dwa, trzy.</i></p>
Zabawa badawcza	<p>N przygotowuje miskę lub wiaderko z zimną wodą oraz tłusty krem do posmarowania rąk. U pracują w grupach. N: <i>Przeprowadźcie proste doświadczenie i dowiedzcie się, dlaczego pingwiny nie boją się mrozu. Włóżcie ręce do wody. Jaka jest? Co czujecie? Teraz posmarujcie grubą warstwą kremu swoje ręce. Sprawdźmy, jak to jest, kiedy nasze ciało chroni przed zimnem warstwa tłuszczu (w naszym przypadku będzie to tłusty krem). Zanurcie jeszcze raz ręce w wodzie. Czy odczuwacie zimo tak samo jak poprzednio? Dlaczego teraz jest inaczej?</i> U opisują swoje spostrzeżenia, wnioskuje. N w razie potrzeby uzupełnia ich wypowiedzi. N: <i>Przed mrozem chroni pingwiny gruba warstwa tłuszczu. Dzięki niej ciepło nie ucieka, a ciało pingwina utrzymuje stałą temperaturę.</i></p>
Poznanie etapów rozwoju pingwina	<p>N proponuje uczniom ułożenie historyjki obrazkowej. Daje każdej z grup kopertę (załącznik 6), w której znajdują się cztery ilustracje: jajko, szare pisklę pingwina, czarno-białe pisklę pingwina (ilustracja, którą uczniowie mają odrzucić), dorosły pingwin. N: <i>Dowiedzcie się, jak rozwijają się pingwiny. Ułóżcie historyjkę obrazkową. Uważajcie, jedna ilustracja nie pasuje i trzeba ją odrzucić.</i> U układają w grupach historyjkę. N: <i>Jakiego koloru jest pisklę pingwina? Jak myślicie dlaczego? Którą ilustrację odrzuciliście?</i> N prezentuje uczniom ilustrację pingwina wysiadującego jajo. N: <i>Pingwiny wysiadują jaja na stojąco, trzymają je pomiędzy stopami, pod fałdem tłuszczowym brzucha.</i></p>
Karta pracy (z nakładką edukacyjną), utrwalanie wiadomości	<p>N rozdaje uczniom karty pracy. Zadanie 1 jest przeznaczone dla wszystkich uczniów, zaś drugie to nakładka edukacyjna dla zdolniejszych uczniów. W trakcie wykonywania zadań N ocenia pracę uczniów. Następnie U wykonują zadanie 3 tj. wycinają i kolorują papierowego pingwina. Gotowy pingwin posłuży do podsumowania lekcji w zabawie dydaktycznej „Prawda – fałsz” oraz do samooceny pracy dzieci.</p> <p>N zachęca uczniów do udziału w zabawie dydaktycznej „Prawda – fałsz”. N czyta zdania. Zadaniem uczniów jest ustalenie, czy wypowiedź jest prawdziwa. Jeśli zdanie jest prawdą, U podnoszą do góry papierowego pingwina; jeśli jest fałszem, machają rękami. N czyta następujące zdania: <i>Pingwin to ptak. (prawda) Ciało pingwina pokryte jest sierścią. (fałsz) Pingwiny doskonale pływają. (prawda) Pingwiny łączą się w kolonie. (prawda) Ulubionym pożywieniem pingwinów są glony. (fałsz) Samica i samiec na zmianę wysiadują jajo. (prawda) Małe pingwinki są czarne. (fałsz) Pingwiny poruszają się po lądzie bardzo niezdarnie. (prawda)</i></p>
Samoocena	<p>U dokonują samooceny swojej aktywności i pracy podczas lekcji – przypinają swoje emblematy buźki z miną oddającą ich zaangażowanie (załącznik 7).</p>

(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

KARTA PRACY

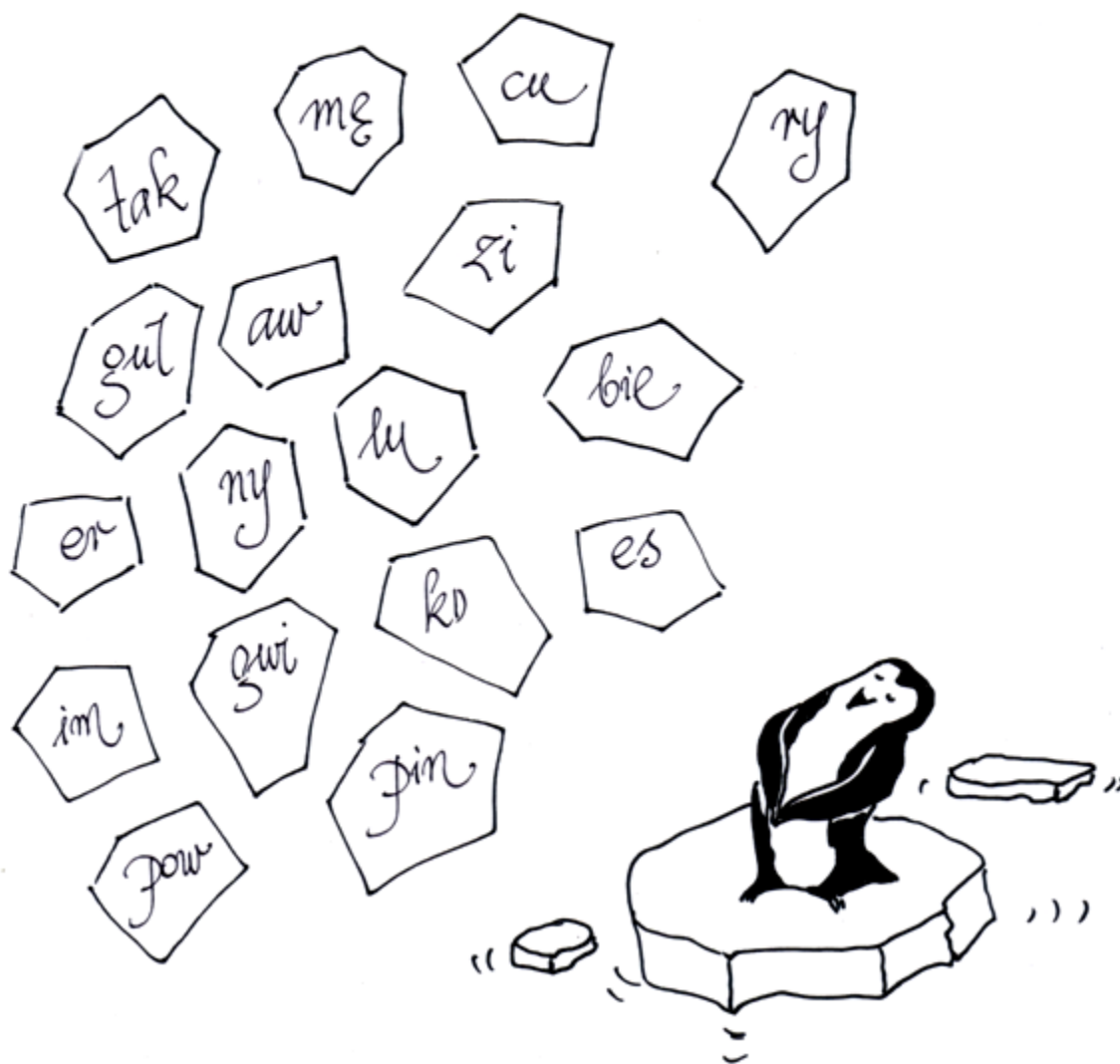
Zadanie 1

Otocz niebieską pętelką zwierzęta, które żyją w krainie wiecznych śniegów i lodu. Pokoloruj je.

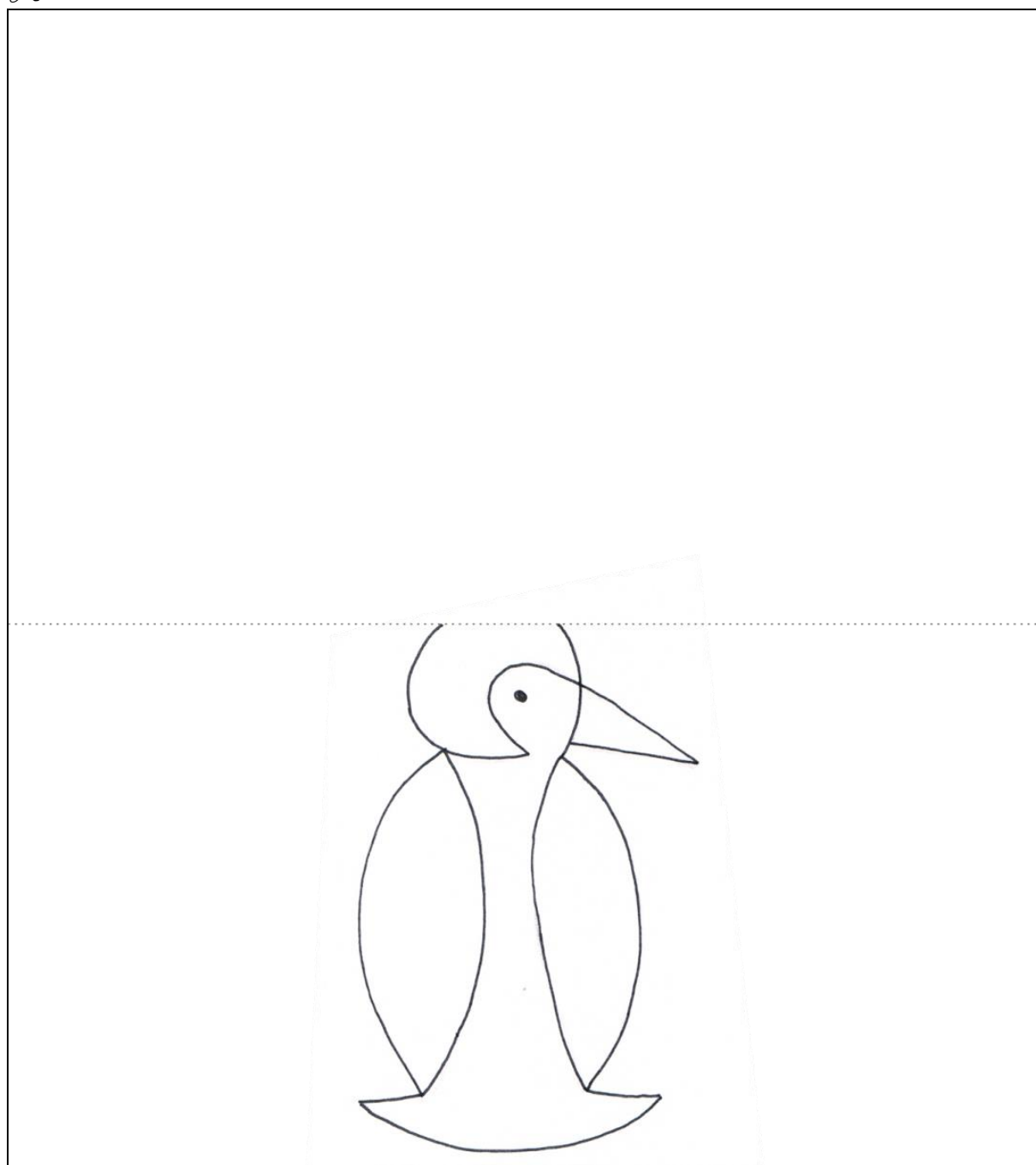
Zadanie 2

Ułóż hasło „Pingwiny lubią zimę” z rozsypanych sylab, łącząc je strzałkami. W ten sposób wskażesz drogę małemu pingwinowi do rodziców. Pokoloruj tę drogę.

Zadanie 3

Złóż kartkę wzdłuż linii. Wytnij kształt pingwina i pokoloruj go.

(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

ZAŁĄCZNIK 1

Ilustracje

Kombinezon

Gogle

Rakiety śnieżne

Buty zimowe

Czapka

Rekawice

Narty

Zaprzęg psów

Szalik

(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

ZAŁĄCZNIK 2

Ilustracja pingwina

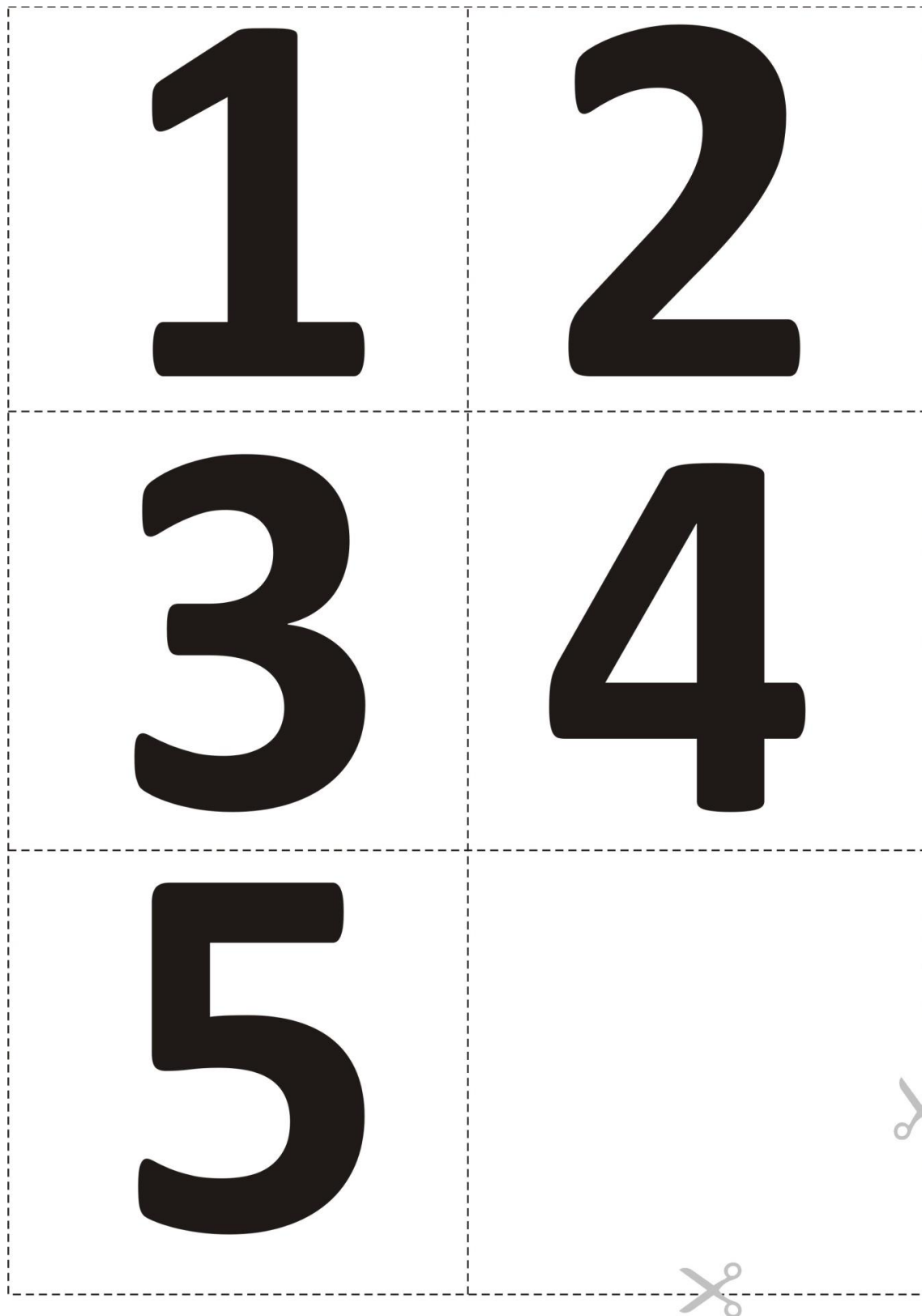
Dorośle pingwiny

(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

ZAŁĄCZNIK 3

Kartoniki z cyframi od 1 do 5

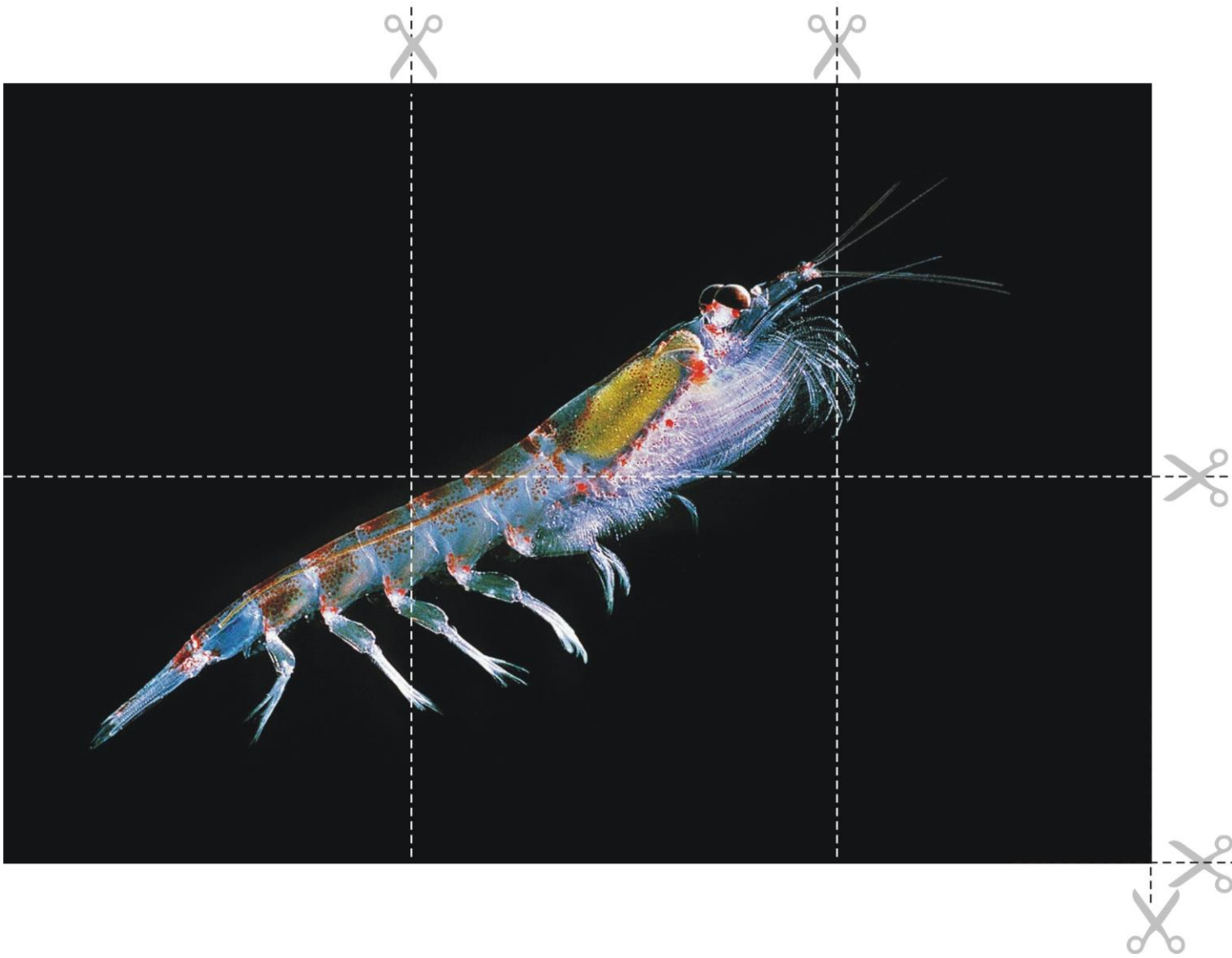

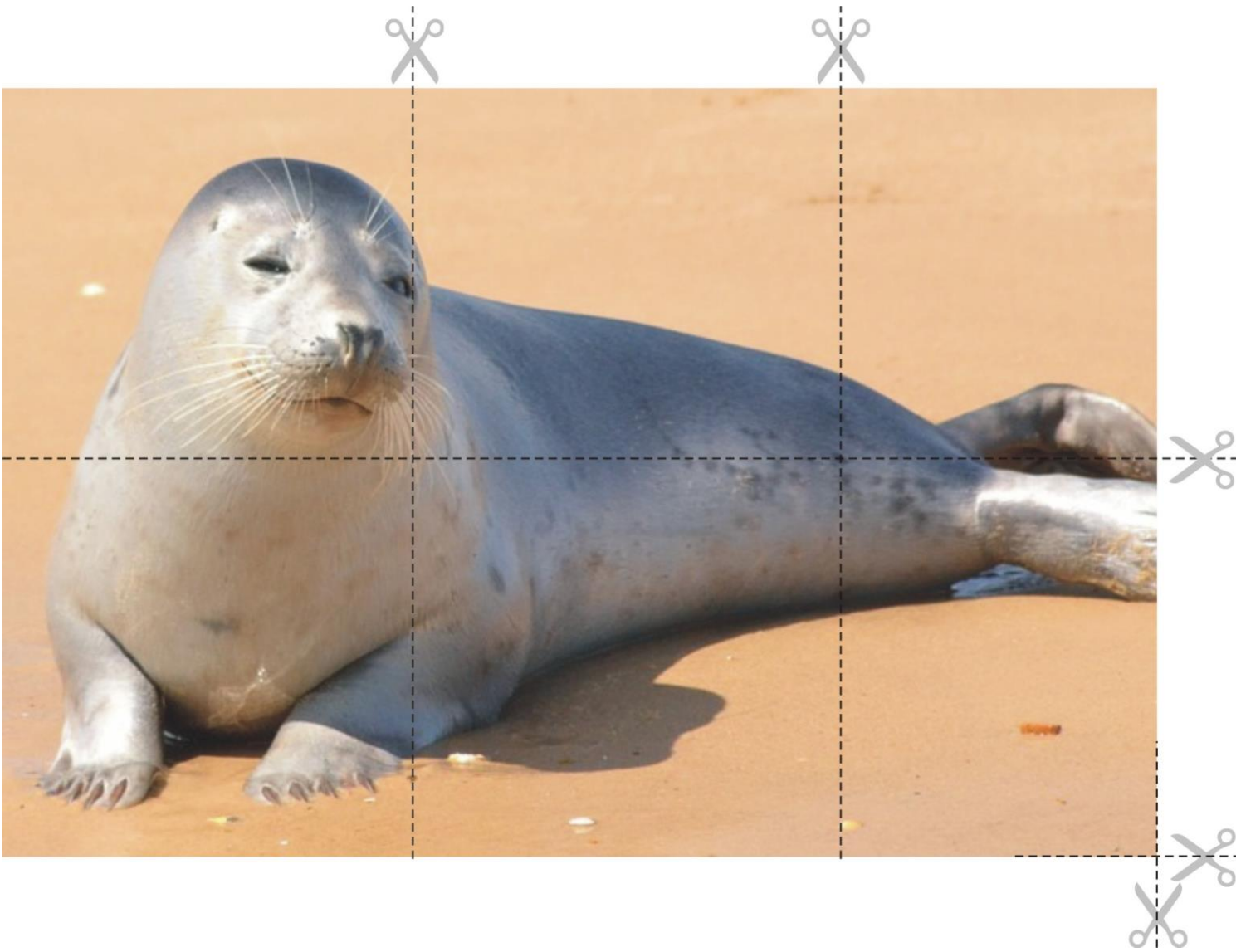
(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

ZAŁĄCZNIK 4

Puzzle (5 zestawów)

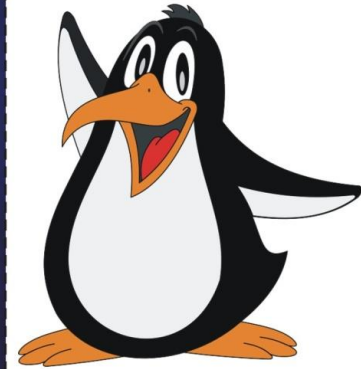
(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

ZAŁĄCZNIK 5

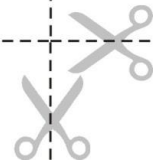
Obrazki – pożywienie pingwina

zegnij tutaj

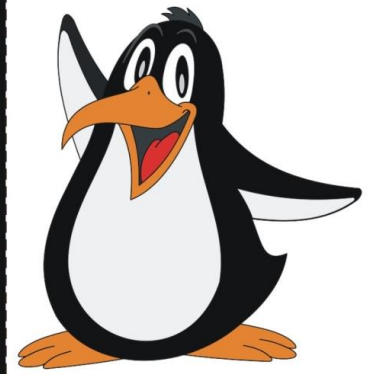

zegnij tutaj

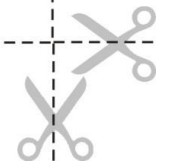

zegnij tutaj

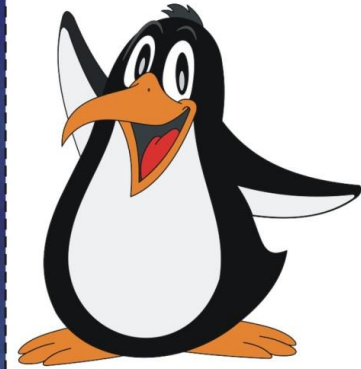

zegnij tutaj

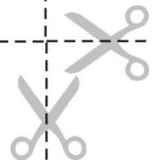

zegnij tutaj

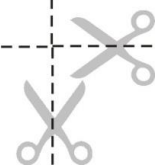
zegnij tutaj

zegnij tutaj

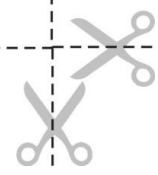
zegnij tutaj

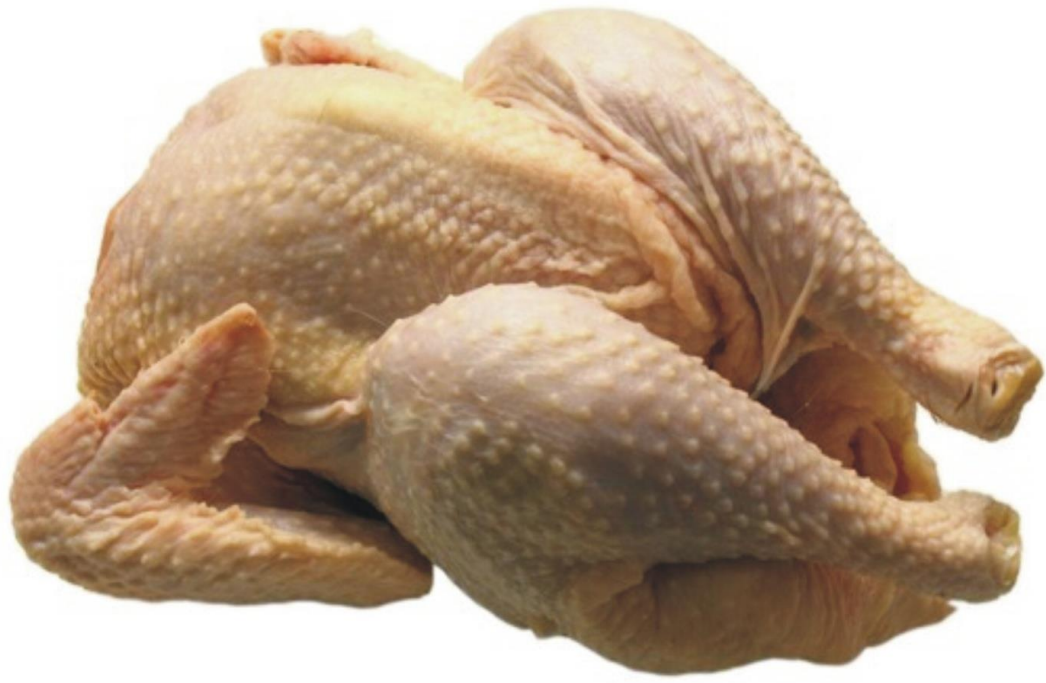

zegnij tutaj

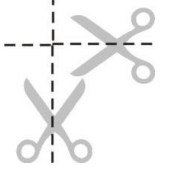
zegnij tutaj

zegnij tutaj

zegnij tutaj

(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

ZAŁĄCZNIK 6

Pięć kopert z historyjką obrazkową: jajko, szare pisklę pingwina, czarno-białe pisklę pingwina, dorosły pingwin

(P1_T20) Które zwierzęta lubią zimę?

ZAŁĄCZNIK 7

Emblematy „Buźki” do samooceny

Emblematy należy wyciąć przed lekcją.

Numer i temat lekcji: (P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- dodaje i odejmuje w zakresie 10;
- porządkuje liczby od największej do najmniejszej;
- układa hasło z rozsypanki sylabowej;
- uzasadnia swoje decyzje;
- odgaduje nazwy zabaw i dyscyplin sportowych;
- wie, co jest dla niego bezpieczne i zdrowe;
- zgodnie pracuje w grupie.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, improwizacje i gry dramowe, minidebata „Za i przeciw”, działania praktyczne, zabawa

Uzupełniające środki dydaktyczne: karty z ilustracjami i napisami, karty z działaniami matematycznymi i sylabami, kredki, poduszczyk z tuszem, karta z Klasowym Kodeksem „Na zdrowie”, gazety, pudełko do wrzucania „papierowych śnieżek”

Załączniki:

Załącznik 1. Zadanie z hasłem

Załącznik 2. Miejsca zimowych zabaw

Załącznik 2a. Miejsca zimowych zabaw

Załącznik 3. Karteczki z nazwami zabaw i dyscyplin sportowych

Załącznik 4. Ilustracje

Załącznik 5. Karteczki – podział na grupy

Załącznik 6. Zimowy kodeks „Na zdrowie”

Załącznik 7. Emblemat „Pięknie pracujesz”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Powitanie uczniów. Sprawy organizacyjne.
Wprowadzenie – list od Pana Ciekawskiego	N: <i>Pan Ciekawski napisał do was list. Teraz go przeczytam.</i> N czyta list od Pana Ciekawskiego: <i>Drodzy Uczniowie! Wkrótce rozpoczynają się ferie zimowe, więc warto się do nich przygotować. Postanowiłem Wam w tym pomóc. Wraz z listem przesyłam propozycję kilku ciekawych zadań. Myślę, że po ich wykonaniu ferie zimowe spędzicie bezpiecznie. Życzę udanej zabawy! Pozdrawiam – Pan Ciekawski.</i> N: <i>Jak myślicie, dlaczego Pan Ciekawski napisał do was list?</i> N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Na co chce zwrócić waszą uwagę?</i> <i>Myślę, że dowiemy się tego po wykonaniu pierwszego zadania.</i>
Wykonanie zadań arytmetycznych i odczytanie hasła	N proponuje uczniom wykonanie zadania z hasłem (załącznik 1): <i>Na tablicy zawieszono są plansze z działaniami arytmetycznymi, które trzeba wykonać. Potem należy uporządkować wyniki: od największego do najmniejszego i odczytać utworzone hasło.</i> U wykonują obliczenia, wpisują wyniki na kartach umieszczonych na tablicy, porządkują je malejąco i odczytują hasło: <i>Bezpieczne zabawy zimowe.</i>
Krótką rozmowa o bezpieczeństwie podczas zabaw zimowych	N rozmawia z uczniami na temat rozwiązania zadania: <i>Z czym wam kojarzy się to hasło?</i> <i>Dlaczego należy pamiętać o bezpieczeństwie podczas zabaw zimowych?</i> <i>Czym grozi nieprzestrzeganie zasad bezpiecznej zabawy?</i> <i>Kto może nam pomóc w razie niebezpieczeństwa?</i> N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Kto stoi na straży bezpieczeństwa?</i> <i>Jakie są numery alarmowe?</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Realizacja – gdzie organizować bezpieczne zabawy zimowe?	<p>N zaprasza uczniów do wykonania pierwszego zadania Pana Ciekawskiego. U będą pracować w parach. Każda para otrzymuje kopertę z zestawem dziewięciu kart zawierających obrazek i nazwę miejsca, w którym dzieci często organizują zimowe zabawy (załącznik 2).</p> <p>N: <i>Oto są propozycje miejsc, w których dzieci organizują zabawy. Nie wszystkie nadają się do takich celów. Ustalcie, które z nich nie narażą dzieci na niebezpieczeństwo, a które są niebezpieczne.</i></p> <p>Dzieci mają do wyboru następujące propozycje: ulica, górka w pobliżu drogi, bardzo stroma górka, zamrożone jezioro (staw, rzeka), lodowisko, plac zabaw, szkolne boisko, las, park.</p> <p>Na tablicy przygotowana jest tabela pod nazwą <i>Miejsca zabaw zimowych</i> (załącznik 2a).</p> <p>Reprezentanci kilku par umieszczają wybrane karty w rubrykach: ZA i PRZECIW. Pozostali U sprawdzają, czy podobnie podzielili swoje karty.</p> <p>N rozmawia z uczniami na temat wykonanego zadania:</p> <p><i>Przeczytajcie wybrane propozycje ZA.</i></p> <p><i>A teraz porozmawiamy na temat tych miejsc, które uznaliście za bezpieczne.</i></p> <p><i>Dlaczego wybraliście te miejsca?</i></p> <p><i>O czym należy pamiętać, organizując zabawy w tych miejscach?</i></p> <p><i>Dlaczego nie wybraliście pozostałych miejsc?</i></p> <p>N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Co grozi uczestnikom zabaw organizowanych w miejscach niedozwolonych?</i></p>
Improwizacje pantomimiczne – kalambury	<p>N: <i>Ustaliliśmy miejsca, w których można bezpiecznie organizować zabawy i uprawiać zimowe dyscypliny sportowe. Teraz warto poznać propozycje takich zabaw i dyscyplin sportowych. Zapraszam was do wykonania kolejnego zadania Pana Ciekawskiego. Proszę chętnych uczniów o przedstawienie ruchem zabaw i dyscyplin sportowych, które można uprawiać z wykorzystaniem śniegu i sprzętu przedstawionego na ilustracjach.</i></p> <p>N pokazuje wybranemu uczniowi kartkę z nazwą zabawy lub dyscypliny sportowej (załącznik 3), U przedstawia ją za pomocą ruchu. Zadaniem pozostałych uczniów jest odgadnięcie nazwy zabawy lub sportu zimowego i połączenie z odpowiednią ilustracją na tablicy (załącznik 4).</p> <p>N zwraca uczniom uwagę na dodatkowy sprzęt zapewniający bezpieczeństwo w czasie zabaw zimowych. N może też zapytać zdolnych uczniów:</p> <p><i>Co jeszcze należy przygotować, żeby zabawy z wykorzystaniem sprzętu sportowego były bezpieczne?</i></p> <p><i>Jakie dodatkowe wyposażenie powinno mieć każde dziecko, aby zabawy zimowe były dla niego bezpieczne?</i></p>
Zabawa ruchowo-zręcznościowa „Lepimy śnieżki”	<p>N zaprasza uczniów do wspólnej zabawy w „papierowe śnieżki”. Każdy U ma do dyspozycji jedną kartkę gazety, wykonuje z niej kulkę, która przypomina śnieżkę. N mówi, co należy robić ze „śnieżką”, a uczniowie wykonują jego polecenia.</p> <p><i>Podrzucamy „śnieżkę” do góry lewą ręką, a łapiemy prawą (3 powtórzenia).</i></p> <p><i>Przekładamy „śnieżkę” z lewej ręki do prawej między nogami (3 powtórzenia).</i></p> <p><i>Kładziemy „śnieżkę” na głowie i spacerujemy z nią po sali.</i></p> <p><i>Rzucamy „śnieżkami” do celu, wrzucamy je do pudełka.</i></p>
Przedstawienie niebezpiecznych historii i zadań dla	<p>N zapowiada pracę grupową z wykorzystaniem zabawy w role. Wykorzystując karteczki z ilustracjami: bałwan, śnieżka, sanki, łyżwy (załącznik 5), dzieli uczniów na cztery grupy. Podzieleni na grupy U zajmują miejsca na dywanie.</p> <p>N wyjaśnia, na czym będą polegały kolejne zadania Pana Ciekawskiego:</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
poszczególnych grup	<p><i>Uczniowie, którzy wylosowali ilustrację bałwana, zajmą się historią pierwszą. Uczniowie, którzy wylosowali śnieżkę, zajmą się historią drugą. Ci, którzy wylosowali sanki, zajmą się historią trzecią. Ostatnią historią zajmą się uczniowie, którzy wylosowali łyżwy. Za chwilę przedstawię wam kolejne historie. Dopiero, gdy poznacie wszystkie, zajmiecie się wykonaniem swoich zadań.</i></p> <p><i>N opowiada historię 1 „Lepienie bałwana”: Tomek i Martyna wybrali się na zimowy spacer. Tego dnia była słoneczna pogoda. Tomek zrobił śnieżkę i zauważył, że śnieg dobrze się lepi. – Może ulepimy bałwana? – spytał Martynę.</i></p> <p><i>– To świetny pomysł – odpowiedziała dziewczynka – ale nie wiem, czy jesteśmy dobrze ubrani.</i></p> <p><i>– Nie przejmuj się rękawiczkami, będzie dobra zabawa! Martyna i Tomek zabrali się do toczenia śniegowych kul. Jednak dość szybko się okazało, że marzną im ręce, a ubranie staje się mokre.</i></p> <p><i>Co sądzicie o zachowaniu dzieci?</i></p> <p><i>N przedstawia zadanie dla grupy I: Zmieńcie tę historię w taki sposób, aby dzieci nie były narażone na żadne niebezpieczeństwo. Macie do dyspozycji wyobraźnię, pomyślcie nad ciekawą formą przedstawienia swojego pomysłu.</i></p> <p><i>N opowiada historię 2 „Bitwa na śnieżki”: Marek i Stasio wyszli na dwór. Zauważyli, że śnieg się dobrze lepi, więc postanowili zorganizować bitwę na śnieżki. Szybko zabrali się do lepienia białych kul. Starali się, aby kule były twarde. Gdy obaj przygotowali ich dużo, zaczęli w siebie rzucać. W pewnym momencie Stasio trafił śnieżką w oko Marka.</i></p> <p><i>Co sądzicie o zachowaniu chłopców?</i></p> <p><i>N przedstawia zadanie dla grupy II: Zmieńcie przebieg tej historii tak, by chłopcy zachowywali się bezpiecznie. Macie do dyspozycji wyobraźnię, pomyślcie nad ciekawą formą przedstawienia swojego pomysłu.</i></p> <p><i>N opowiada historię 3 „Jazda na sankach ze stromej góry”: Marcin wybrał się na dwór, by pojeździć na sankach. Wszystkie dzieci zjeżdżały z górki, która była nieduża, ale bezpieczna. Po jednym zjeździe Marcin stwierdził, że to żadna przyjemność zjeżdżać z takiej małej górki. Przecież obok znajduje się duża górka, z której można mknąć z „prędkością światła”.</i></p> <p><i>– Ja idę na tę dużą górkę! Wy zostańcie tutaj! – krzyknął. Wciągnął sanki na szczyt, usiadł na nich i wtedy zauważył, że zjazd kończy się blisko ulicy.</i></p> <p><i>Jak może się zakończyć ta historia?</i></p> <p><i>N przedstawia zadanie dla grupy III: Zmieńcie tę historię tak, aby jej bohater nie znalazł się w niebezpieczeństwie. Macie do dyspozycji wyobraźnię, pomyślcie nad ciekawą formą przedstawienia swojego pomysłu.</i></p> <p><i>N opowiada historię 4 „Jazda po zamrzniętym stawie”: Krysia dostała od babci nowe łyżwy. Bardzo się ucieszyła z tego prezentu i zadzwoniła do Agaty, by zaprosić ją na lodowisko. Dziewczynka szybko przybiegła do Krysi i wkrótce obie były gotowe do wyjścia.</i></p> <p><i>– Gdzie idziemy pojeździć? – spytała Krysia.</i></p> <p><i>– Jak to gdzie? Na lodowisko pod szkołę – odpowiedziała Agata.</i></p> <p><i>– Nie chce mi się tak daleko iść, mam inny pomysł. Chodźmy na zamrznięty staw, który znajduje się na łące obok domu Mikołaja.</i></p> <p><i>I dziewczynki poszły na staw.</i></p> <p><i>Co grozi dziewczynkom?</i></p> <p><i>N przedstawia zadanie dla grupy IV: Zmieńcie tę historię tak, aby jej bohaterkom nie groziło niebezpieczeństwo. Macie do dyspozycji wyobraźnię, pomyślcie nad ciekawą formą przedstawienia swojego pomysłu.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Inscenizacje improwizowane – wchodzenie w role	<p>N: <i>Teraz możecie zacząć wykonywać swoje zadania. Jestem do waszej dyspozycji w razie jakichkolwiek problemów i potrzeb.</i></p> <p>U w grupach przygotowują zmienione zakończenia przydzielonych im historii. Jedni wchodzą w role bohaterów, inni wymyślają dodatkowe postaci i wydarzenia – improwizują.</p> <p>N obserwuje pracę uczniów, pełni rolę doradcy, pomaga im w przygotowaniu prezentacji.</p>
Prezentacja inscenizacji	<p>N: <i>Ponieważ wszystkie grupy zakończyły już swoje zadania, zapraszam do prezentacji.</i></p> <p>U prezentują przygotowane inscenizacje, które zawierają propozycje zmian, jakie należy wprowadzić, żeby dzieci przedstawione w kolejnych historiach bawiły się bezpiecznie.</p> <p>N: <i>Należą wam się brawa za świetne wykonanie zadań. Proszę o brawa dla wszystkich aktorów.</i></p> <p>U nagradzają brawami występy kolejnych grup.</p>
Powtórzenie i uzupełnianie rymowanek z Klasowego Kodeksu „Na zdrowie”	<p>N: <i>Z pewnością pamiętacie, jak jesienią rozmawialiśmy na temat sposobów dbania o własne zdrowie i powtarzaliśmy zasady zapisane w Klasowym Kodeksie „Na zdrowie”. Z Panem Ciekawskim przygotowaliśmy podobny kodeks na zimę (załącznik 6). Teraz przeczytam wam rymowanki, a wy je powtórzycie za mną i dokończycie te, które nie są skończone.</i></p> <p>N czyta rymowanki.</p> <p><i>Zimowy Kodeks „Na zdrowie”</i></p> <p><i>My się zimy nie boimy, na świeżym powietrzu się bawimy.</i></p> <p><i>Prognozę pogody znamy i na „cebulkę” się ubieramy.</i></p> <p><i>Śniegu i lodu do ust nie bierzemy _____.</i></p> <p><i>Do zabawy miejsca bezpieczne wybieramy _____.</i></p> <p><i>Mrozu się nie boimy, szalik, _____.</i></p> <p><i>Zamarznięte stawy i rzeki omijamy, _____.</i></p> <p><i>Każdy, kto o bezpieczeństwo swe zabiega, kodeksu naszego przestrzega.</i></p> <p>U powtarzają przeczytane przez nauczyciela rymowanki, podają propozycje uzupełnienia tych niedokończonych, wybierają najciekawsze z nich.</p> <p>N uzupełnia rymowanki wybranymi propozycjami uczniów.</p> <p>U „podpisują się” odciskiem wskazującego palca pod uzupełnionym Klasowym Kodeksem „Na zdrowie”.</p> <p>N: <i>Pamiętajcie, że ten niezwykły podpis zobowiązuje was do przestrzegania zasad naszego kodeksu w czasie zimowych zabaw.</i></p>
Podsumowanie – wykonywanie zadań z karty pracy (nakładka edukacyjna)	<p>N poleca uczniom wykonanie kolejnych zadań z karty pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 (dla wszystkich uczniów) – U wybierają ubrania dostosowane do zimowych warunków pogodowych; • Zadanie 2 (dla wszystkich uczniów) – U wybierają bezpieczne zabawy i oznaczają je trójkątami; • Zadanie 3a (dla uczniów zdolnych) i Zadanie 3b (dla uczniów bardzo zdolnych i szybciej pracujących) – U wyszukują w tabeli wyrazy związane zabawami zimowymi. <p>N sprawdza poprawność wykonania zadań.</p>
Przeprowadzenie rozmowy podsumowującej	<p>N rozmawia z uczniami na temat pracy podczas lekcji:</p> <p><i>O czym bardzo ważnym rozmawialiśmy podczas dzisiejszej lekcji?</i></p> <p><i>Które z zadań było najciekawsze?</i></p> <p><i>Które zadanie najbardziej wam się podobało?</i></p> <p><i>Jakie informacje z dzisiejszej lekcji wykorzystacie w czasie ferii zimowych?</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Wyjaśnienie pracy domowej	<p>N rozdaje uczniom kartki z rymowanką i wyjaśnia zadanie domowe.</p> <p>N: <i>Pan Ciekawski ma dla was jeszcze jedną propozycję. Zastanówcie się w domu wspólnie z rodzicami, jak za pomocą rapu przedstawić hasło: „Zostaw w kącie fanaberie, udane są bezpieczne ferie”. Chętni, zaprezentują swoją „rapowankę” na kolejnych zajęciach.</i></p> <p>Na zakończenie N dziękuje uczniom za pracę na lekcji i wręcza każdemu emblemat z napisem <i>Pięknie pracujesz!</i> (załącznik 7).</p>

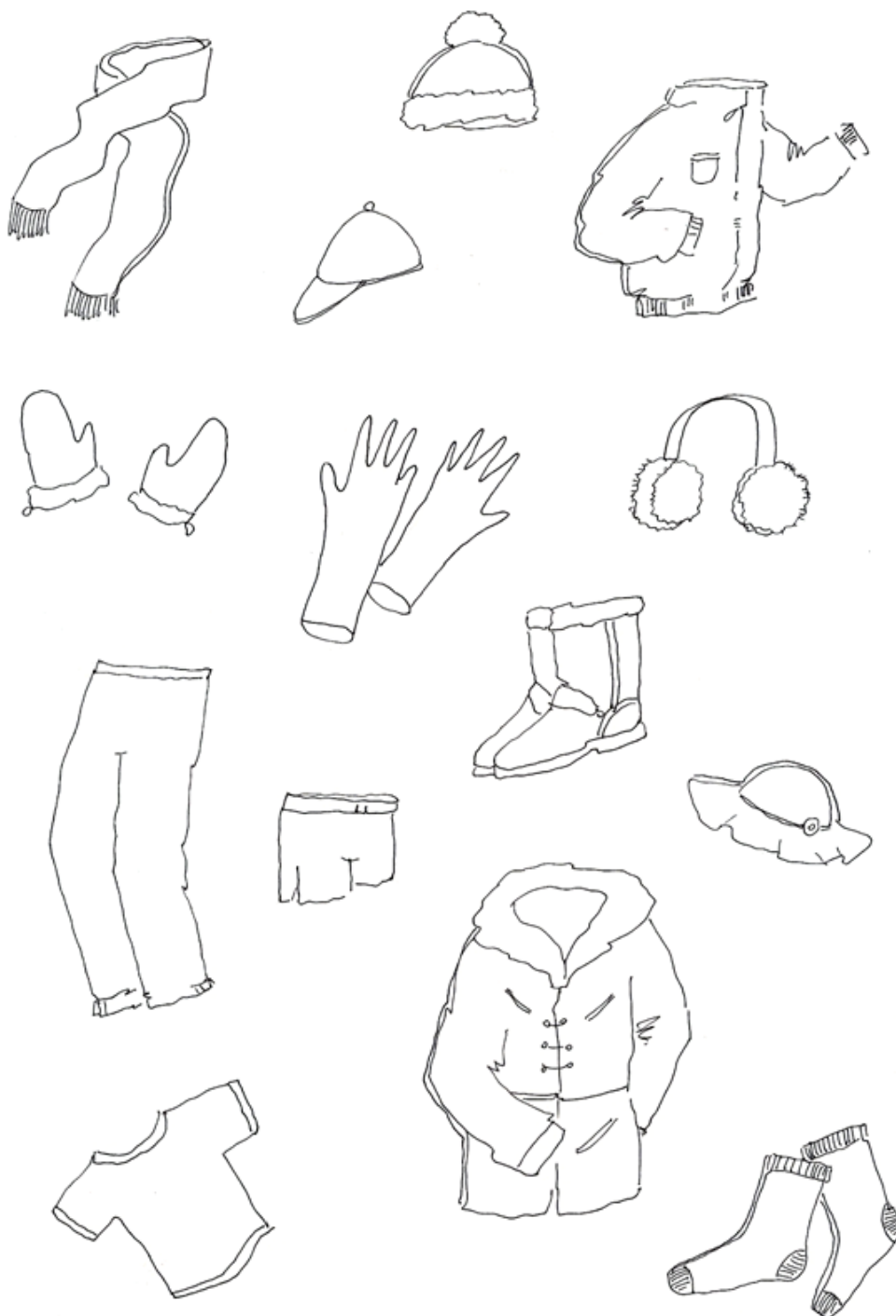
(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

KARTA PRACY

Zadania dla wszystkich uczniów

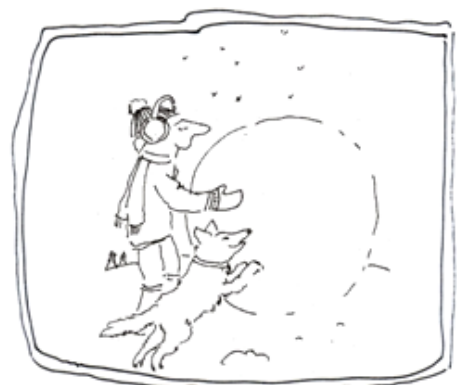
Zadanie 1

Otocz pętlami ubrania, które zabezpieczą cię przed chłodem w czasie zimowej zabawy.

Zadanie 2

Narysuj trójkąt obok każdej ilustracji, która przedstawia bezpieczną zabawę.

Zadanie 3a (nakładka edukacyjna)

Odszukaj na diagramie i pokoloruj wyrazy związane z zabawami zimowymi.

bałwan
narty
górką

śnieżka
hokej
ślizgawka

sanki
lodowisko

łyżwy
śnieg

b	h	o	k	e	j	r	ś	l
a	ś	n	i	e	g	m	l	o
ł	n	w	k	p	l	k	i	d
w	a	d	g	n	s	g	z	o
a	r	s	a	n	k	i	g	w
n	t	c	y	b	t	n	a	i
w	y	g	ó	r	k	a	w	s
ł	y	ż	w	y	f	m	k	k
ś	n	i	e	ż	k	a	a	o

Zadanie 3b (dla ucznia bardzo zdolnego, nakładka edukacyjna)

Odszukaj na diagramie i pokoloruj 10 wyrazów związanych z zabawami zimowymi.

b	h	o	k	e	j	r	ś	l
a	ś	n	i	e	g	m	l	o
ł	n	w	k	p	l	k	i	d
w	a	d	g	n	s	g	z	o
a	r	s	a	n	k	i	g	w
n	t	c	y	b	t	n	a	i
w	y	g	ó	r	k	a	w	s
ł	y	ż	w	y	f	m	k	k
ś	n	i	e	ż	k	a	a	o

(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

ZAŁĄCZNIK 1

Zadanie z hasłem

Paski należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

$2 + 3 = \dots$	za
$8 - 7 = \dots$	mo
$6 - 4 = \dots$	zi

$4 + 5 = \dots$

piecz

$10 - 7 = \dots$

wy

$0 + 4 = \dots$

ba

$10 - 4 = \dots$

ne

$$4 + 6 = \dots$$

Bez

$$9 - 9 = \dots$$

we

(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

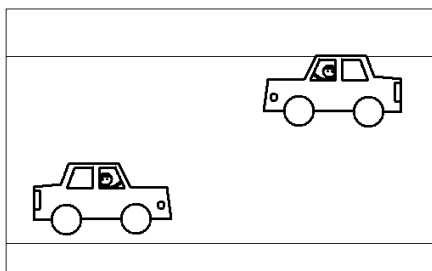
ZAŁĄCZNIK 2

Miejsca zimowych zabaw (do wyboru)

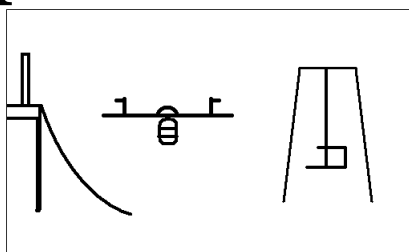
Paski należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

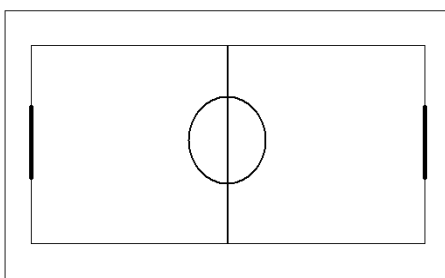
ulica

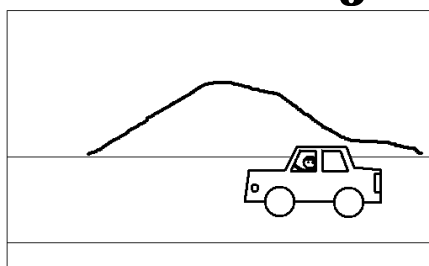
plac zabaw

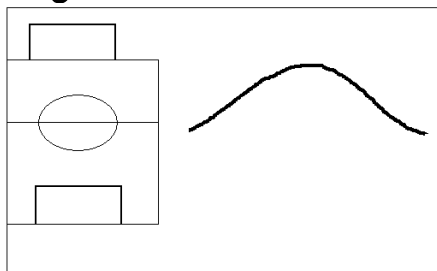
boisko szkolne

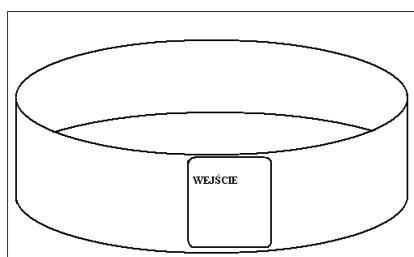
górką obok jezdni

górką przy boisku szkolnym

lodowisko

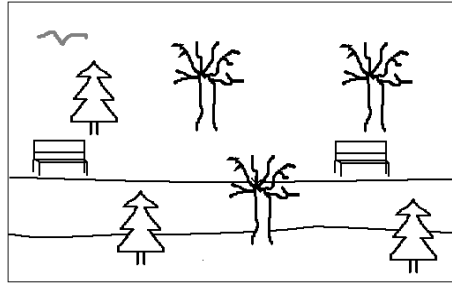
zamarznięty staw

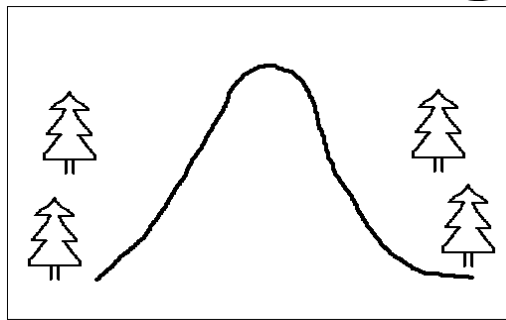
zamarznięta rzeka

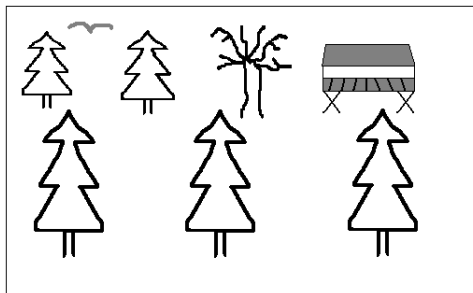
park

bardzo stroma górka

las

(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

ZAŁĄCZNIK 2A

Miejsca zimowych zabaw – elementy do wycięcia

Paski z wyrazami należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

**Miejsca zimowych
zabaw**

ZA

PRZECIW

(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

ZAŁĄCZNIK 3

Karteczki z nazwami zabaw i dyscyplin sportowych

Paski należy wydrukować i wyciąć jeszcze przed lekcją

jazda na sankach

lepienie bałwana

budowanie igloo

zabawy śnieżkami

snowboard

jazda na nartach

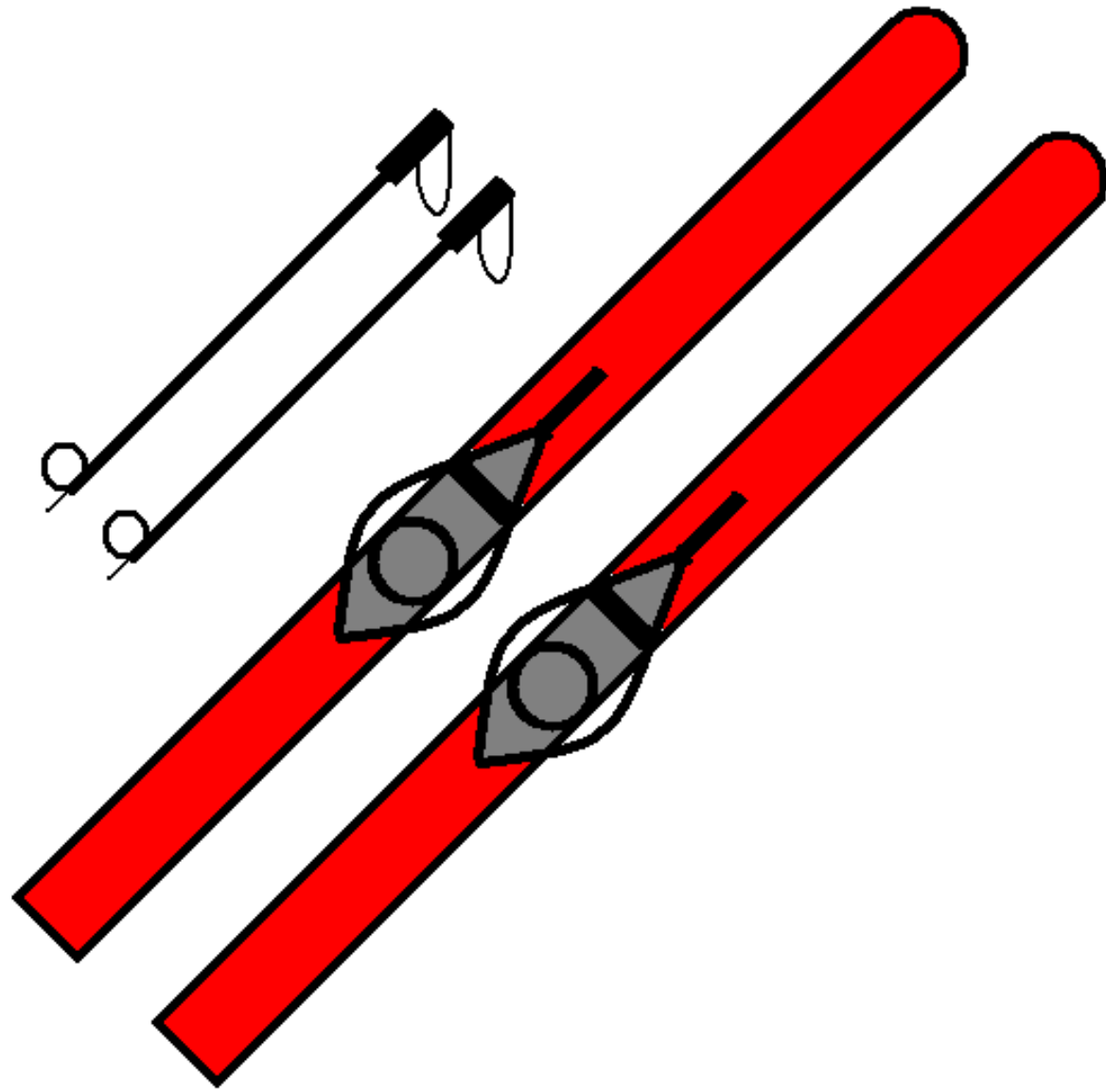
jazda na łyżwach

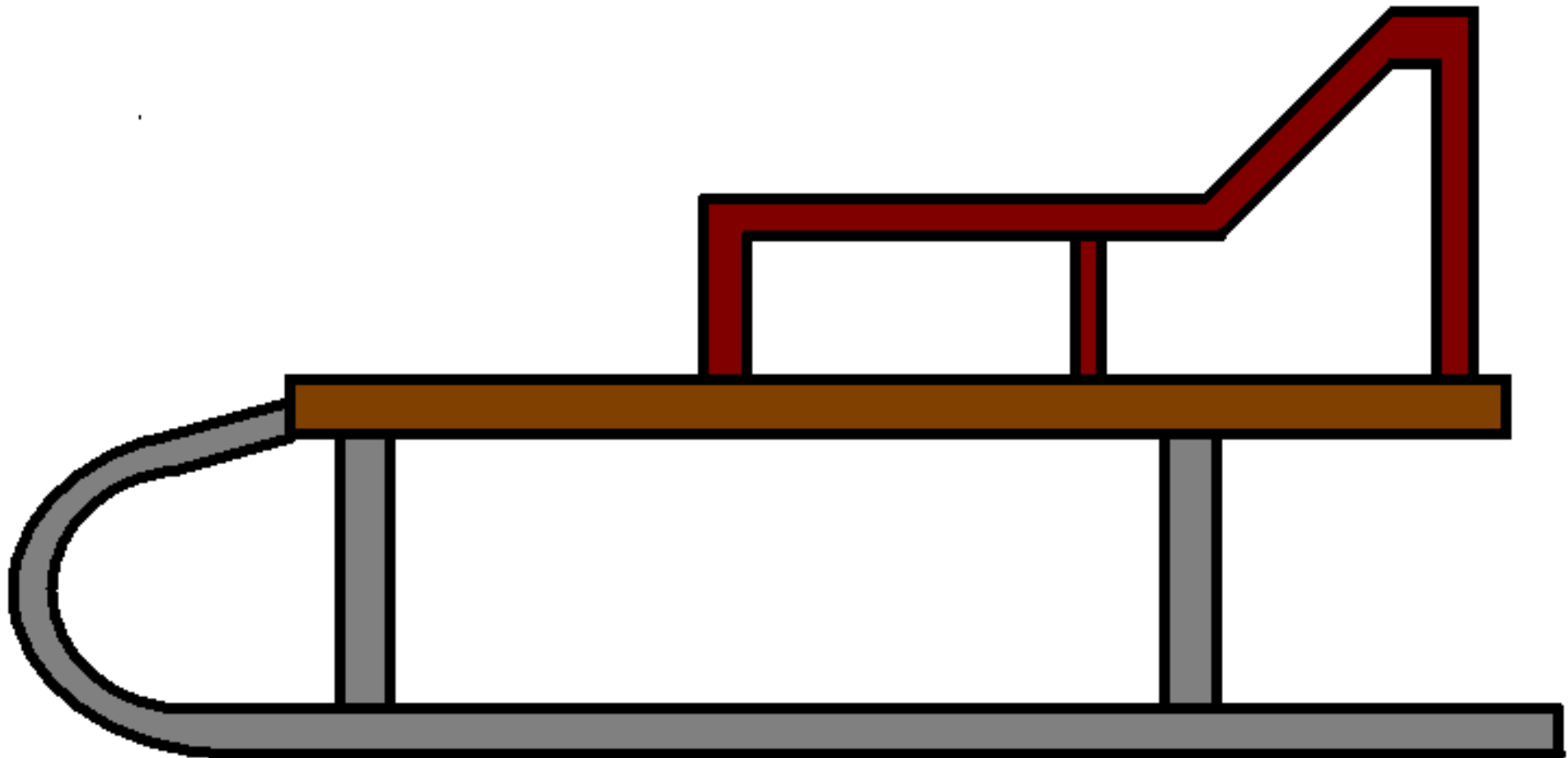
hokej

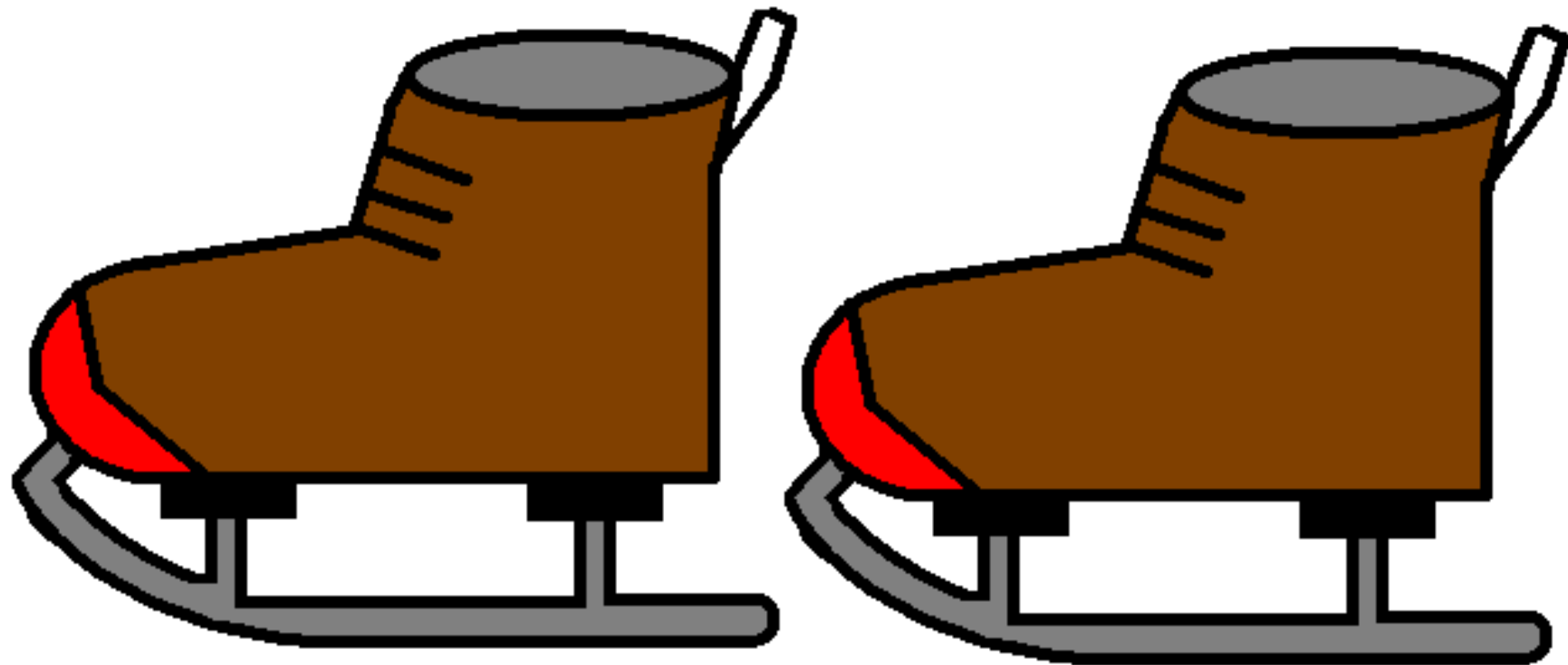
(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

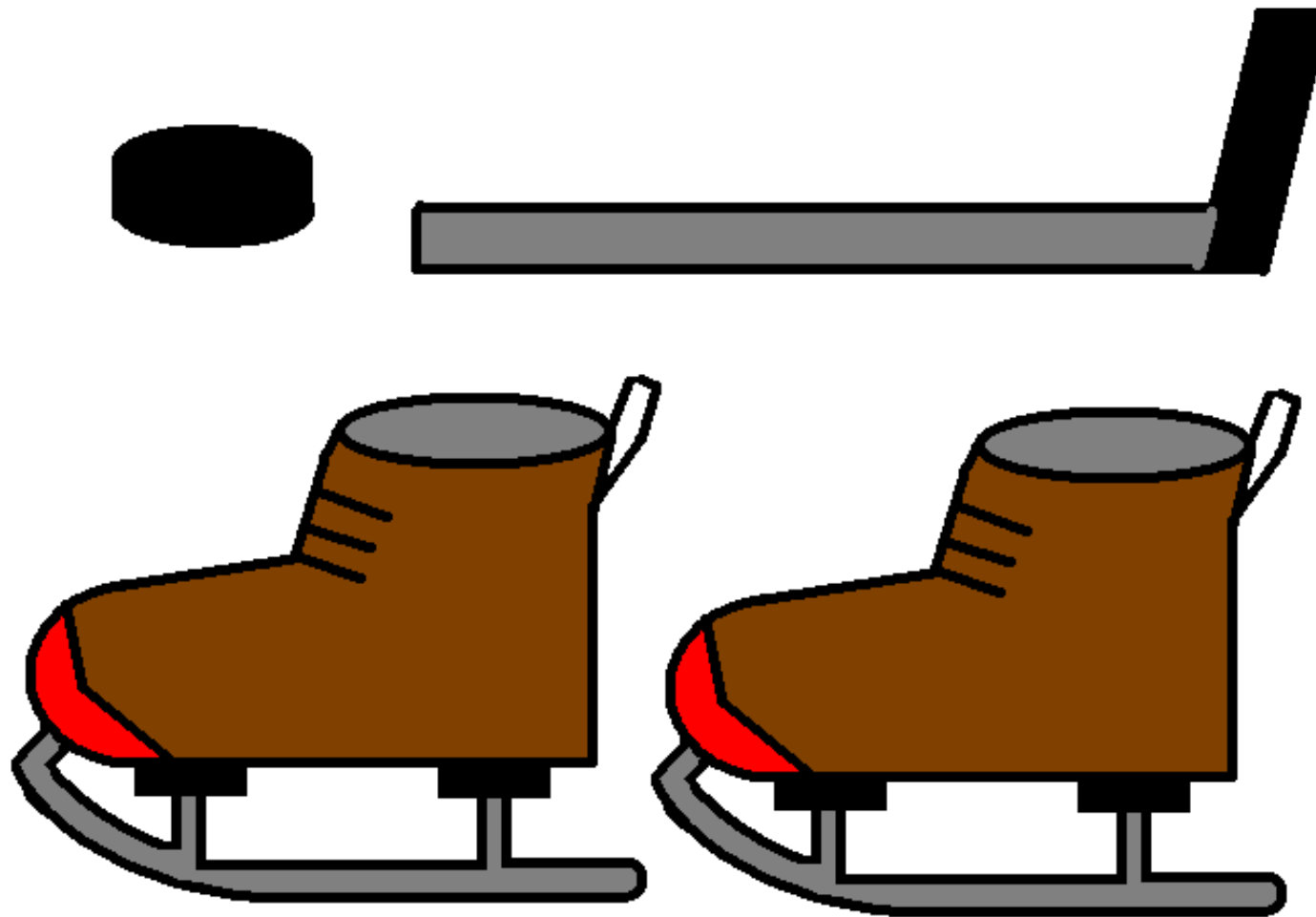
ZAŁĄCZNIK 4

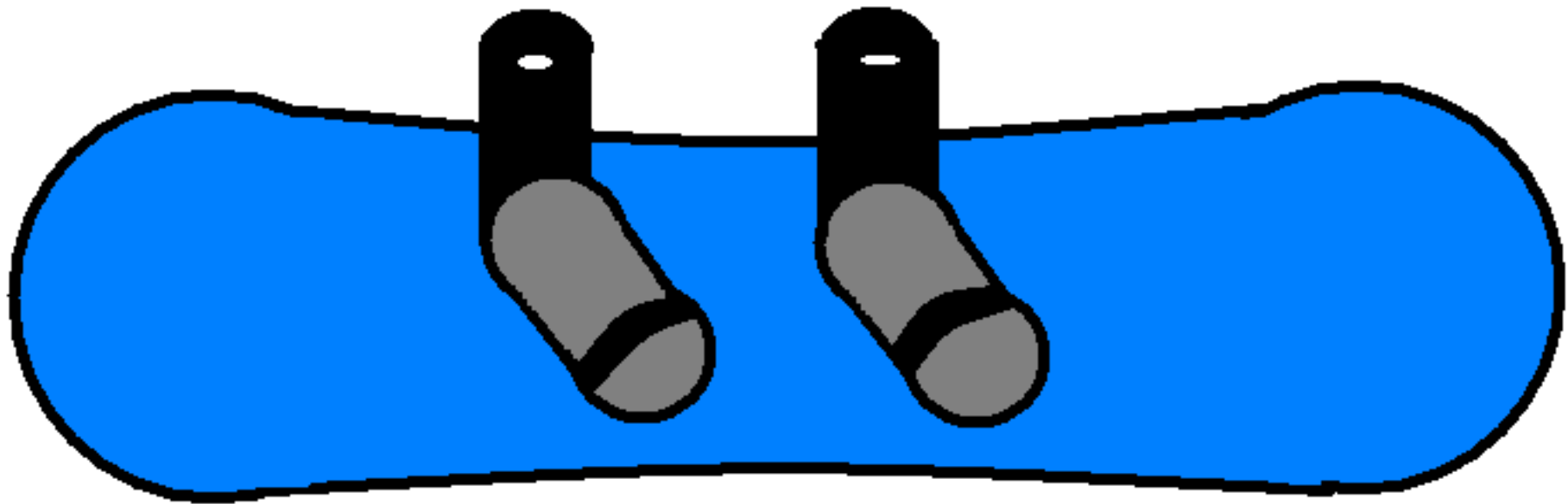
Ilustracje

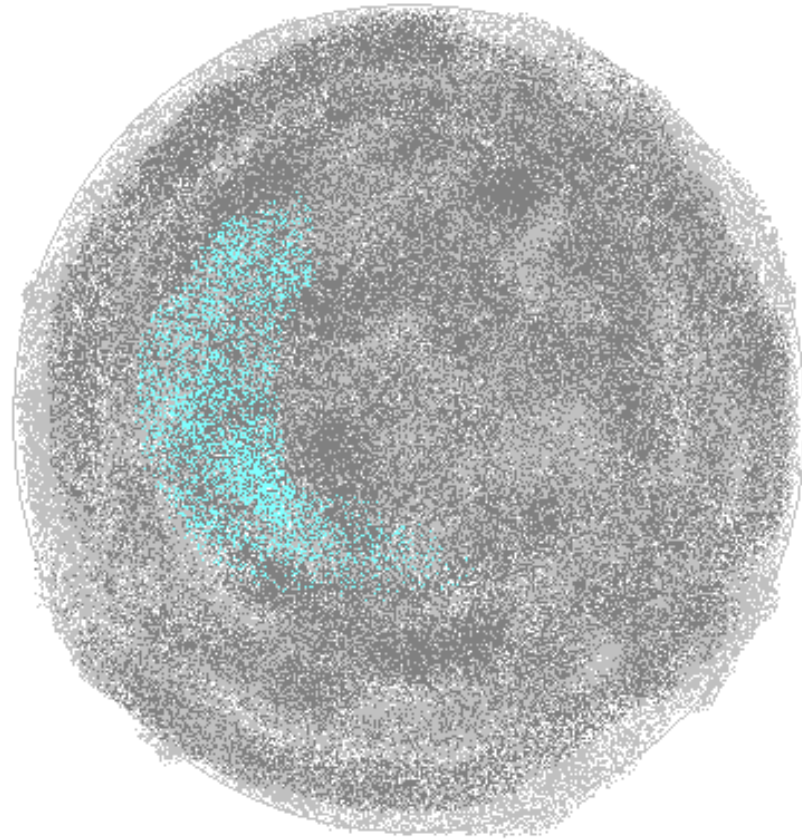

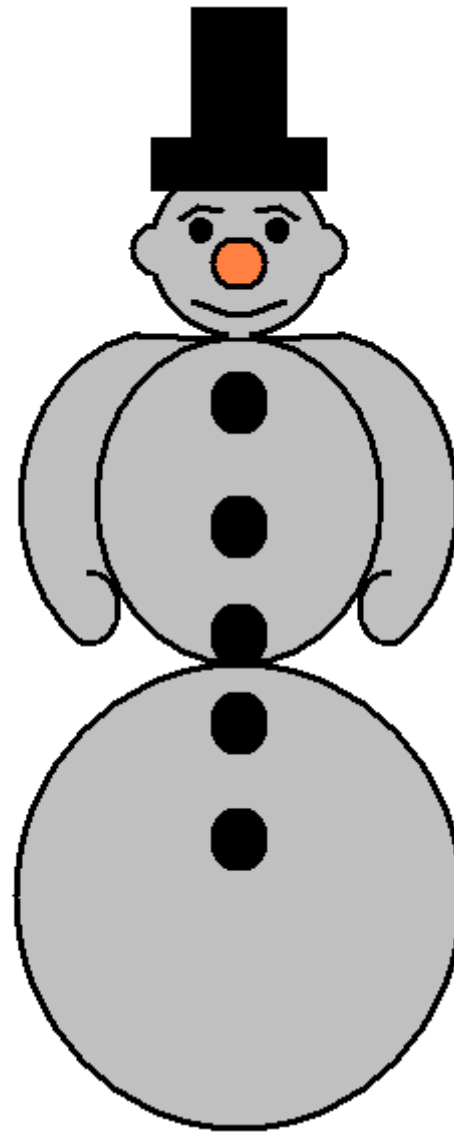

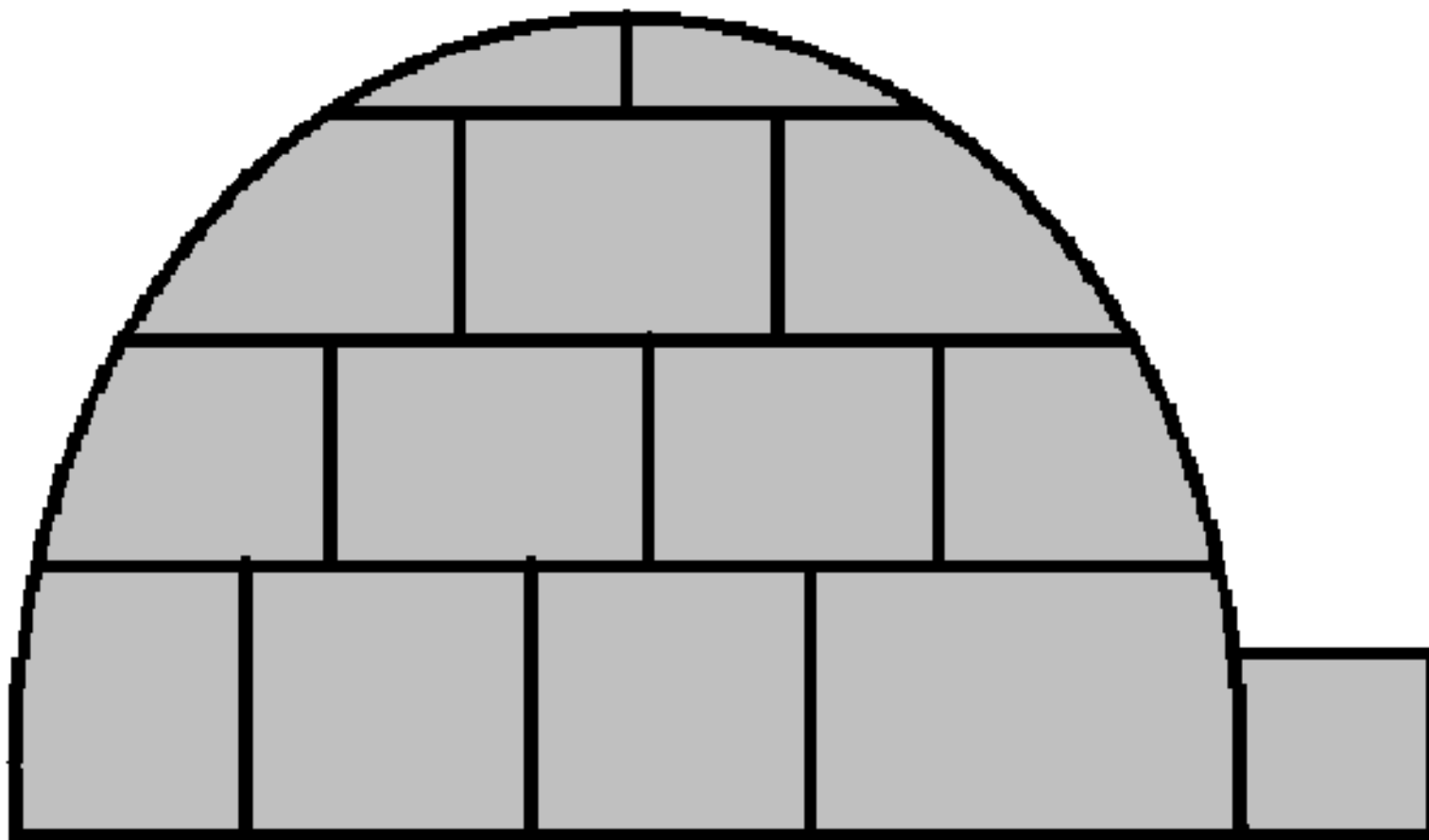

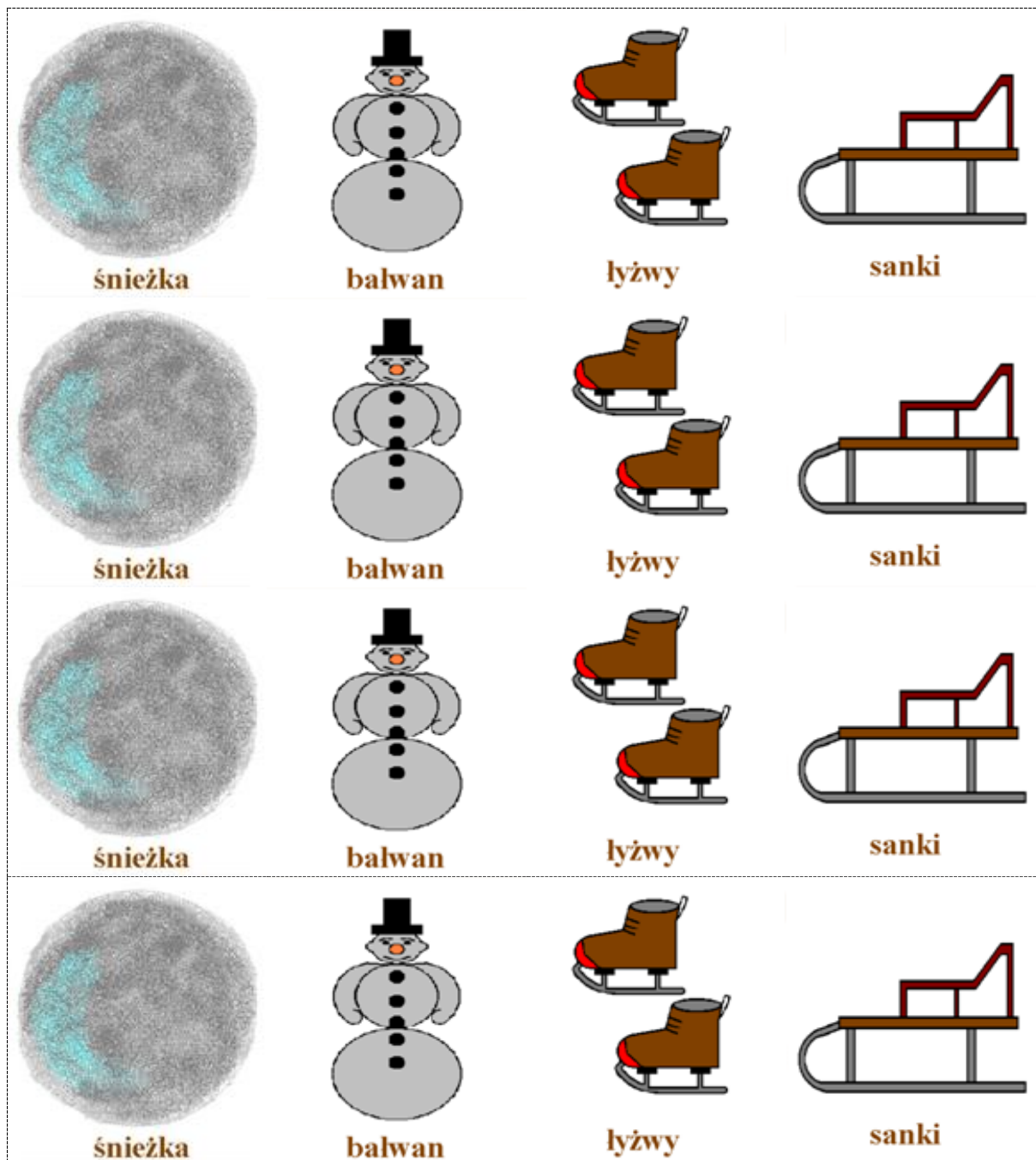

(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

ZAŁĄCZNIK 5

Karteczki – podział na grupy

Emblematy należy wydrukować i wyciąć jeszcze przed lekcją

(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

ZAŁĄCZNIK 6

Zimowy kodeks „Na zdrowie”

ZIMOWY KODEKS „NA ZDROWIE”

My się zimy nie boimy, na świeżym powietrzu się bawimy.

Prognozę pogody znamy i na „cebulkę” się ubieramy.

Śniegu i lodu do ust nie bierzemy i

Do zabawy miejsca bezpieczne wybieramy i

Mrozu się nie boimy, szalik,

Zamarznięte stawy i rzeki omijamy,

Każdy, kto o bezpieczeństwo swe zabiega, kodeksu naszego przestrzega.

Uczniowie klasy

Propozycja uzupełniona

ZIMOWY KODEKS „NA ZDROWIE”

My się zimy nie boimy, na świeżym powietrzu się bawimy.

Prognozę pogody znamy i na „cebulkę” się ubieramy.

Śniegu i lodu do ust nie bierzemy i dlatego nie chorujemy.

Do zabawy miejsca bezpieczne wybieramy i miło tam czas spędzamy.

Mrozu się nie boimy, szalik, czapkę i rękawiczki nosimy.

Zamarznięte stawy i rzeki omijamy, bo o swoje życie dbamy.

Każdy, kto o bezpieczeństwo swe zabiega, kodeksu naszego przestrzega.

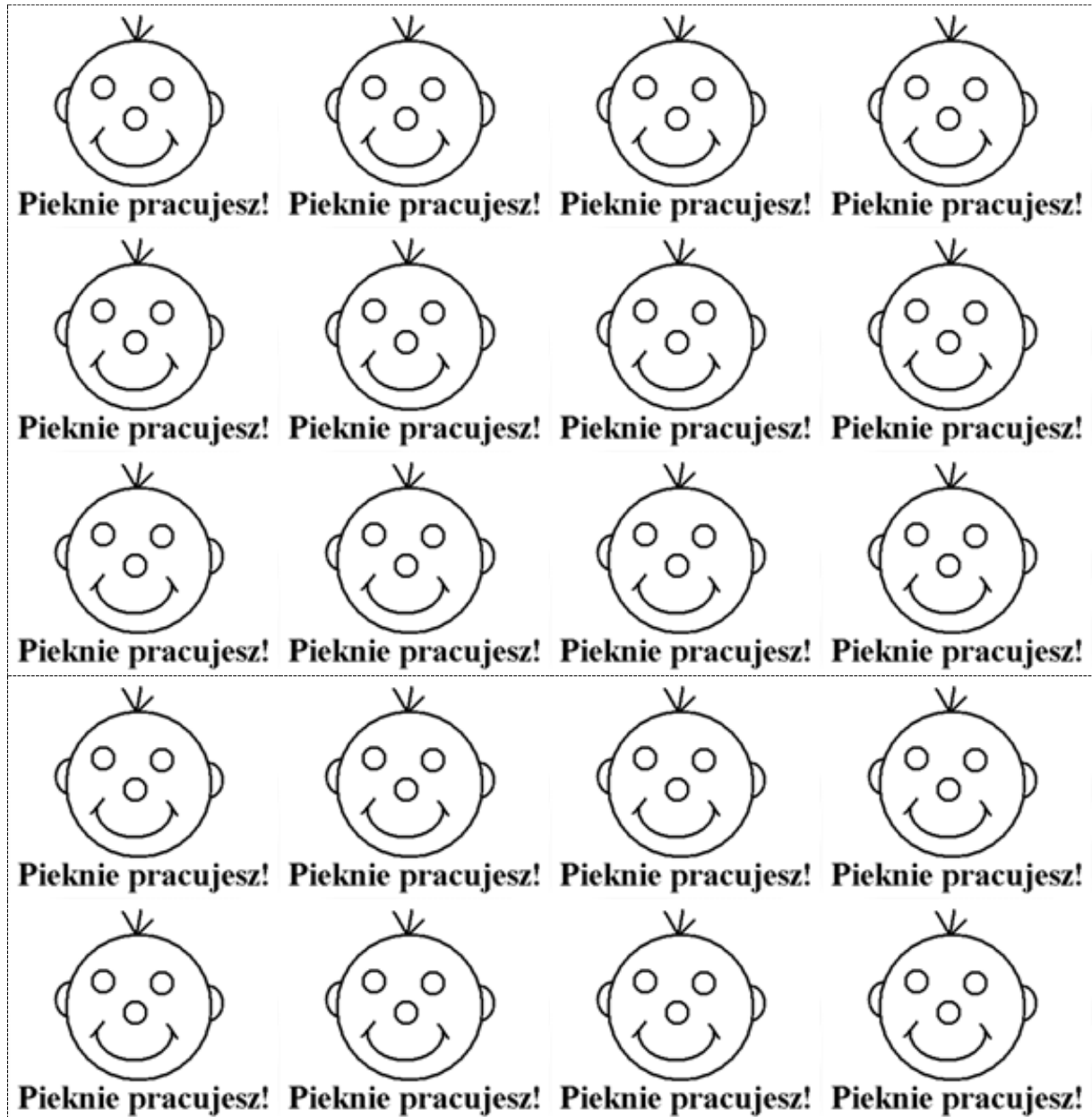
Uczniowie klasy

(P1_T21) Jak zdrowo i bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie?

ZAŁĄCZNIK 7

Emblemat „Pięknie pracujesz”

Emblematy należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

Numer i temat lekcji: (P1_T22) Jak wygląda kosmos?

Numer lekcji w multimediamiach: 5

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, czym zajmuje się astronom, a czym astronauta;
- podaje przykłady ciał niebieskich, które występują w kosmosie;
- rozróżnia poszczególne rodzaje ciał niebieskich;
- identyfikuje na ilustracjach wybrane ciała niebieskie;
- wymienia nazwy kilku planet i innych ciał niebieskich Układu Słonecznego;
- wie, co jest potrzebne do poznania kosmosu.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, animacje, ćwiczenia interaktywne, zabawa ruchowa, pokaz filmu, wykonanie modelu, ćwiczenia

Uzupełniające środki dydaktyczne: folia aluminiowa, kolorowe bibuły, duży czarny lub granatowy karton, medale „Odkrywcą kosmosu”(załącznik 1), tasemki lub szpilki

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		N sprawdza listę obecności i prezentuje temat lekcji.
Wprowadzenie	Ilustracja 1	U oglądają ilustrację 1 i uważnie słuchają czytanego przez lektora fragmentu utworu W. Chotomskiej „Dzieci Pana Astronoma”. Po wysłuchaniu wiersza U odpowiadają na pytania nauczyciela: <ul style="list-style-type: none">• <i>Kim jest bohater utworu?</i>• <i>Czym zajmuje się astronom?</i>• <i>Jakie przyrządy, wymienione w wierszu, są mu potrzebne, aby badać dalekie gwiazdy i planety?</i>• <i>Co wam się kojarzy ze słowem „kosmos”?</i> N proponuje uczniom wcielenie się w małych astronomów i odbycie wirtualnej podróży po kosmosie.
Poznanie wybranych obiektów znajdujących się w kosmosie	Zdjęcie 1	N pyta uczniów o wygląd nocnego nieba. Potem zachęca do obejrzenia zdjęcia, przedstawiającego rozgwieżdżone niebo i wysłuchania krótkiego opisu. Równocześnie kieruje rozmową tak, aby padły pojęcia: <i>gwiazda, planeta, kosmos</i> (bez ich wyjaśniania). Przykładowe pytania: <ul style="list-style-type: none">• <i>Jak wyobrażacie sobie kosmos?</i>• <i>Czym są „srebrne punkciki” na czarnym niebie?</i>• <i>Co to jest gwiazda, a co to jest planeta?</i> Aby uzyskać pełniejsze wyjaśnienia, N proponuje obejrzenie filmu animowanego.
	Film	N prosi, aby uczniowie uważnie obejrzeli film i zwrócili uwagę na obiekty, które podczas podróży napotka Pan Ciekawski. U oglądają film pt. „Kosmiczna podróż Pana Ciekawskiego”. Po projekcji N pyta: <i>Jak swoimi słowami opisalibyście kosmos?</i> U podają różne propozycje (burza mózgów). N: <i>Jak nazywają się obiekty w kosmosie? Jakie ciała niebieskie spotkał Pan Ciekawski?</i> N kieruje rozmową tak, aby U zrozumieli, że kosmos to

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>bezgraniczna przestrzeń pełna ciał niebieskich różnego rodzaju. Omawia zaprezentowane w filmie ciała niebieskie.</p> <p><i>Słońce to gwiazda położona najbliżej Ziemi. Wytwarza światło i ciepło, które do nas dociera. W kosmosie jest wiele takich gwiazd. Niektóre z nich są dużo większe od Słońca, a niektóre mniejsze.</i></p> <p><i>Saturn to planeta, która nie wytwarza ani światła, ani ciepła. Ma bardzo charakterystyczne pierścienie. Jest ogromna, ale zbudowana z różnych gazów, dlatego nazywana jest „gazowym olbrzymem”.</i></p> <p><i>Komety to niewielkie ciała niebieskie. Gdy pojawią się w pobliżu gwiazdy, widać świecący warkocz – są to rozżarzone gazy i drobne pyły.</i></p> <p><i>Księżyc to naturalny satelita Ziemi (krąży wokół niej). Nie ma na nim wody, ale można tam zaobserwować ogromne kratery. Jest to jedyne ciało niebieskie, na którym wylądował człowiek.</i></p> <p><i>Ziemia to nasza planeta, o której będziecie się bardzo dokładnie uczyli na wielu lekcjach w szkole.</i></p> <p>Nauczyciel zadaje kolejne pytanie: <i>Czy można sobie wyobrazić, jak duży jest kosmos?</i></p> <p>Kieruje tak rozmową, aby U zrozumieli, że nie można sobie tego wyobrazić, ponieważ kosmos nie ma początku ani końca i jest nieskończenie wielki.</p>
Przedstawienie fragmentu kosmosu – zabawa symulacyjna		<p>N proponuje zabawę, podczas której U przedstawia fragment kosmosu, zgodnie z ich wyobrażeniami. W tym celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieli uczniów na pięć grup i zaprasza na środek sali, • proponuje, aby utworzyli obraz fragmentu przestrzeni kosmicznej. <p>Na środku sali położony jest duży, czarny lub granatowy karton, a obok znajdują się kawałki folii aluminiowej różnej wielkości, kawałki kolorowej bibuły (mogą to być wcześniej przygotowane różnej wielkości kulki) oraz kartki z napisami: PLANETA, GWIAZDA, KSIĘŻYC, KOMETA, ZIEMIA, INNE CIAŁA NIEBIESKIE.</p> <p>Pierwsza grupa przedstawia GWIAZDY – w tym celu zwija największe kawałki folii w kule i rozrzuca na kartonie, przy wybranej gwiazdzie umieszcza odpowiedni napis.</p> <p>Druga grupa przedstawia PLANETY – zwija kulki różnej wielkości np. z brązowej bibuły, rozmieszcza je wokół niektórych gwiazd i przy wybranej planecie umieszcza napis.</p> <p>Trzecia grupa przedstawia KSIĘŻYCE – zwija małe żółte kulki, umieszcza je wokół niektórych planet, a następnie kładzie napis.</p> <p>Czwarta grupa przedstawia KOMETY – białe kulki z doczepionymi ogonkami (imitacja warkocza) umieszcza w różnych miejscach kartonu i obok jednej układu napis.</p> <p>Piąta grupa przedstawia INNE CIAŁA NIEBIESKIE – rozsypuje drobiny srebrnej folii na całym modelu.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		N wyjaśnia uczniom, że są to różne ciała niebieskie, o których będą się uczyć w starszych klasach. U stają dokoła wykonanego fragmentu kosmosu i oceniają swoją wspólną pracę. N pyta o ich opinię i wrażenia. U wracają do ławek.
Utrwalenie nazw ciał niebieskich	Ćwiczenie interaktywne 1	Aby utrwalić poznane pojęcia, N proponuje wykonanie ćwiczenia 1, które polega na wskazaniu obiektów, jakie Pan Ciekawski spotkał podczas wyprawy w kosmos. Po wykonaniu ćwiczenia, wskazani U wymieniają nazwy zaznaczonych obiektów.
Nakładka edukacyjna	Ćwiczenie interaktywne 2	N proponuje, aby chętni U spróbowali wykonać nieco trudniejsze ćwiczenie. Zadaniem uczniów jest połączenie poznanych obiektów kosmicznych z ich nazwami. Po zakończeniu pracy U sprawdzają poprawność wykonania ćwiczenia.
Poznanie Układu Słonecznego	Animacja 1	N zaprasza uczniów do obejrzenia animacji, dzięki której dowiedzą się, jak jest nazywana niewielka część kosmosu najbliższa naszej planecie i jakie ciała niebieskie można w niej zobaczyć. U uruchamiają animację 1 pt. „Jak wygląda Układ Słoneczny?”, odkrywają nazwy oraz wysłuchują krótkiej informacji o wybranych planetach i o Słońcu. Po obejrzeniu animacji N kieruje rozmową tak, aby U odpowiedzieli na pytania: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Co według was oznacza nazwa Układ Słoneczny?</i> (Na tym poziomie edukacji wystarczy, aby dzieci zapamiętały, że jest to Słońce i osiem planet krążących wokół niego.) • <i>Ile jest planet w Układzie Słonecznym, a ile gwiazd?</i> • <i>Jakie nazwy zapamiętaliście?</i> • <i>Którą planetą od Słońca jest Ziemia?</i> • <i>Która planeta jest największa?</i> Następnie N informuje uczniów, że szersze informacje o Układzie Słonecznym zdobędą w kolejnych klasach.
Przerwa śródlekcyjna – zabawa ruchowa		Zabawa ruchowa w Słońce i krążące wokół niego planety. Najwyższy uczeń staje w środku (Słońce), a ośmioro innych ustawia się wokół niego (planety). Najmniejszy uczeń (Księżyc), trzyma za rękę ucznia – Ziemię. Uczniowie –planety (w tym Ziemia z Księżycem) razem krążą wokół Słońca. Zabawę kilkakrotnie powtarzamy, aby każdy uczeń mógł w niej uczestniczyć. Po wspólnej zabawie wszyscy wracają do ławek.
Poznanie sprzętu koniecznego do badania kosmosu, nakładka edukacyjna	Rebus	N zadaje pytanie: <i>Kto może polecieć w kosmos?</i> U swobodnie wypowiadają się na ten temat. Potem N prosi o rozwiązanie rebusu i przeczytanie hasła. Po wykonaniu zadania U poznają nazwę człowieka, który może polecieć w kosmos. Jest to <i>astronauta</i> .
	Animacja 2	N wyjaśnia specyfikę badań kosmosu. Omawia sprzęt niezbędny do wypraw kosmicznych. W tym celu proponuje obejrzenie kolejnej animacji i uważne wysłuchanie komentarza, dzięki czemu U dowiedzą się, co

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>jest konieczne do badania kosmosu. Po zakończeniu projekcji N zadaje pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jak można zorganizować kosmiczną wyprawę?</i> • <i>Co jest do tego potrzebne?</i> • <i>Jakie cechy powinien mieć człowiek, który chce zostać astronautą?</i> <p>U podają różne propozycje.</p>
		<p>N poleca uczniom wykonanie zadań przedstawionych w karcie pracy. U wybierają zadanie do wykonania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 (trudniejsze) – dopasowywanie nazw do obiektów poznanych podczas komputerowej wyprawy kosmicznej; • Zadanie 2 (łatwiejsze) – pokolorowanie obrazka według własnego pomysłu. <p>N podchodzi do każdego ucznia i sprawdza, czy zadanie na karcie pracy zostało poprawnie wykonane.</p>
Podsumowanie	Test	<p>N informuje uczniów, że na zakończenie Pan Ciekawski przygotował dla nich ćwiczenie kontrolne. W ten sposób chce się dowiedzieć, co zapamiętali ze wspólnej z nim wyprawy w kosmos. Za prawidłowe wykonanie testu Pan Ciekawski, przygotował dla każdego niespodziankę – medal „Odkrywca kosmosu” (załącznik 1). N prosi o rozwiązanie testu „Co zapamiętałem z wyprawy z Panem Ciekawskim?”.</p> <p>Każdy U, po prawidłowym wykonaniu testu, siada na dywanie i czeka na pozostałych.</p>
		<p>N zachęca uczniów do oceny lekcji i samooceny własnej aktywności. U mówią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co według nich było najciekawsze, • co im się podobało, • co było dla nich trudne. <p>Na zakończenie lekcji N wręcza wszystkim medale „Odkrywca kosmosu” za aktywny udział w lekcji i prawidłowo rozwiązany test.</p>

(P1_T22) Jak wygląda kosmos?

KARTA PRACY

Nauczyciel czyta polecenia.

Zadanie 1 (nakładka edukacyjna)

Połącz liniami obrazki z odpowiednimi podpisami.

ASTRONAUTA

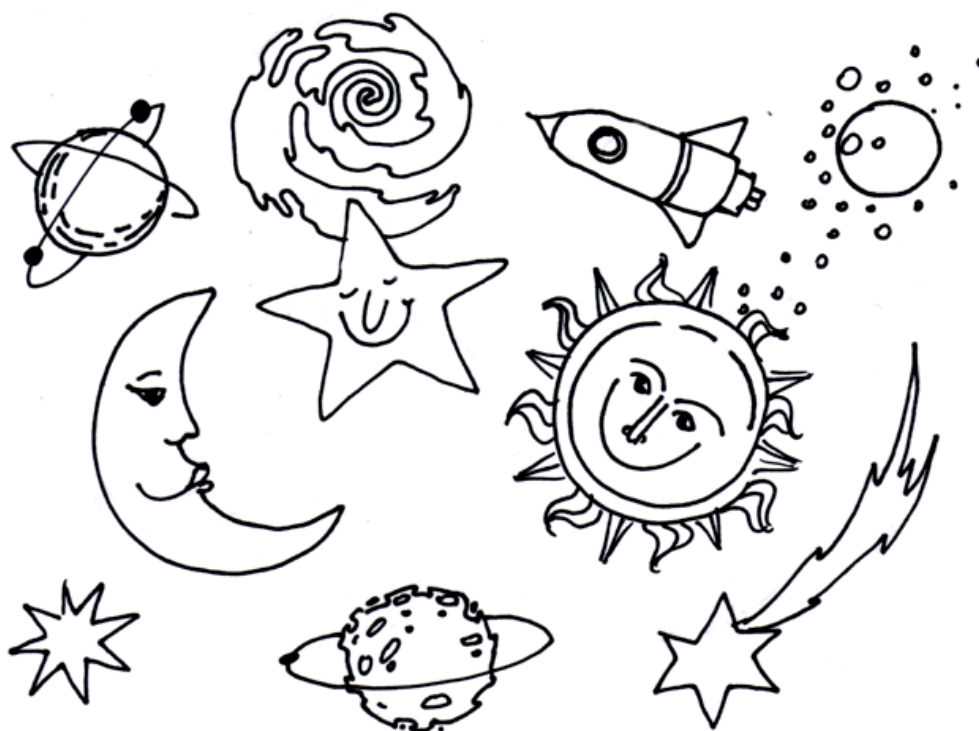
TELESKOP

RAKIETA

SATELITA

Zadanie 2

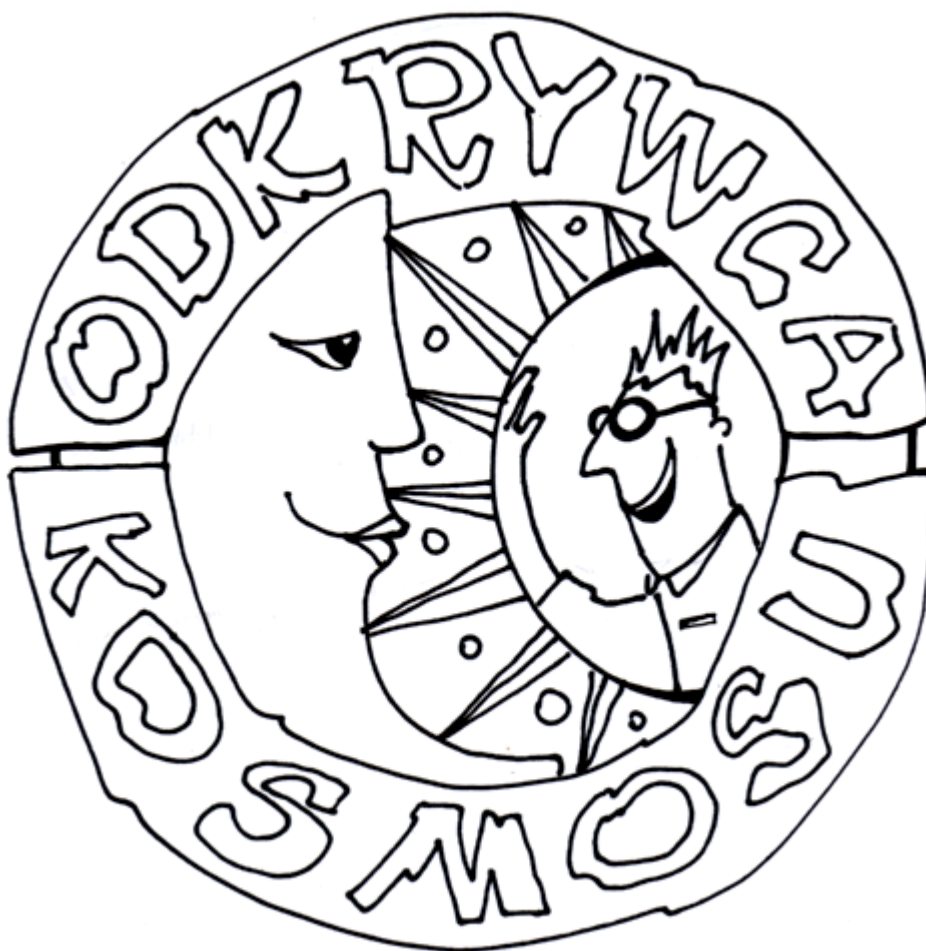
Pokoloruj kosmiczne obiekty według swojego pomysłu.

(P1_T22) Jak wygląda kosmos?

ZAŁĄCZNIK 1

Medal „Odkrywca Kosmosu” do wycięcia przed lekcją przez nauczyciela

Numer i temat lekcji: (P1_T23) Jaka jest nasza planeta?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, dlaczego Ziemia nazywana jest „błękitną planetą”;
- wymienia warunki, dzięki którym istnieje życie na Ziemi;
- wyjaśnia, co zagraża naszej planecie;
- podaje przykłady właściwego dbania o Ziemię;
- wyjaśnia, na czym polega segregacja odpadów;
- zgodnie współpracuje i bawi się z rówieśnikami.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, ćwiczenie, prezentacja, rozmowa kierowana, zabawa dydaktyczna

Uzupełniające środki dydaktyczne: duże kolorowe zdjęcie Ziemi z kosmosu, rysunki i napisy z nazwami składników przyrody, płyta z piosenką M. Jeżowskiej „Moja planeta”, różne rodzaje śmieci (papier, baterie puszki, plastik, szkło), pudełka z naklejonymi kolorami i napisami przeznaczone do segregowania śmieci, obrazki „Przyjaciel Ziemi”, sprzęt multimedialny

Załączniki:

Załącznik 1. Widok Ziemi z kosmosu

Załącznik 2. Rysunki składników przyrody i ich podpisy

Załącznik 3. Obrazek – krajobraz

Załącznik 4. Tekst piosenki M. Jeżowskiej „Moja planeta”

Załącznik 5. Odznaki „Przyjaciel Ziemi”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie	N przeprowadza krótką rozmowę z uczniami, nawiązując do poprzedniej lekcji nt. „Jak wygląda kosmos?”. N: <i>Czego dowiedzieliście się na ostatniej lekcji o naszej planecie?</i> U prezentują wiadomości zdobyte podczas poprzedniej lekcji. N: <i>W związku z tym, że 22 kwietnia obchodzimy Międzynarodowy Dzień Ziemi, Pan Ciekawski proponuje, abyście dokładniej poznali planetę, na której żyjecie, abyście dowiedzieli się, dlaczego nazywana jest „błękitną planetą” i dlaczego potrzebuje naszej pomocy.</i> N podaje temat lekcji „Jaka jest nasza planeta?” i zapisuje go na tablicy.
Wyjaśnienie określenia „błękitna planeta” w odniesieniu do Ziemi	N: <i>Aby znaleźć odpowiedź na pytanie z tematu lekcji, wykonajcie zadanie 1 z karty pracy. Zaznaczcie na mapie konturowej świata zieloną kredką obszary oznaczone cyfrą 1, niebieską – obszary znaczone cyfrą 2.</i> U wykonują polecenie. N: <i>Jakie obszary przeważają na Ziemi?</i> N prezentuje duże kolorowe zdjęcie Ziemi widzianej z kosmosu (lub wyświetla je na tablicy multimedialnej, komputerze lub pokazuje wydruk) (załącznik 1). N: <i>Porównajcie prezentowane zdjęcie oraz wasze prace i odpowiedzcie na pytanie: Dlaczego Ziemia nazywana jest „błękitną planetą”?</i> U udzielają odpowiedzi na podstawie własnych obserwacji i formułują wniosek: <i>Ziemia jest tak nazywana, ponieważ zdecydowanie przeważają tu wody (morza i oceany), a najlepiej widać to na zdjęciach z kosmosu.</i>
Jakie składniki przyrody umożliwiają życie na Ziemi?	N: <i>Teraz spróbujmy ustalić, co sprawia, że możliwe jest życie na naszej planecie.</i> N dokonuje podziału uczniów na grupy dwuosobowe i daje każdej parze kopertę z zestawem małych rysunków i napisami (załącznik 2) oraz duży obrazek (załącznik 3). N: <i>W kopertach znajdziecie rysunki i nazwy składników przyrody niezbędnych</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>do życia na Ziemi. Dopasujcie nazwy do rysunków, a następnie spróbujcie umieścić je w odpowiednim miejscu na dużym obrazku, przedstawiającym fragment naszej planety Ziemi.</i></p> <p>U pracują w parach, pomagają sobie, dyskutują. N obserwuje pracę każdej grupy i sprawdza poprawność wykonywania zadania. U, którzy mają sprawdzone ćwiczenie, przyklejają rysunki i napisy na duży obrazek. N zadaje pytanie podsumowujące samodzielną pracę uczniów: <i>Jakie najważniejsze składniki umożliwiają życie na naszej planecie?</i> U głośno odczytują swoje ustalenia: <i>skały i gleba, woda, powietrze i chmury, ciepło i światło.</i> N wyjaśnia, że są to składniki przyrody, które wzajemnie się przenikają i zależą od siebie. Dla życia wszystkie są bardzo ważne, bo dzięki nim możemy mieszkać właśnie na Ziemi, a takich warunków jak na niej nie ma na innych planetach. N informuje, że o skałach, glebie, wodzie, powietrzu U będą się dokładnie uczyli w starszych klasach.</p>
Poznanie przykładów zagrożeń dla Ziemi	<p>N zaprasza uczniów, aby wyszli na środek sali i usiedli w kręgu. Rozdaje kartki z refrenem piosenki M. Jeżowskiej „Moja planeta” (załącznik 4), głośno go odczytuje i prosi o powtarzanie. U powtarzają i próbują zapamiętać słowa. N: <i>Wysłuchamy teraz piosenki i spróbujemy wspólnie zaśpiewać jej refren. W czasie trwania piosenki, każdy z was może dowolnie tańczyć lub poruszać się w rytm muzyki.</i> Uczniowie tańczą i śpiewają refren.</p> <p>Po zaśpiewaniu piosenki N prosi, aby U ponownie usiedli w kręgu na dywanie i prowadzi krótką rozmowę na jej temat. N: <i>Jak wyobrażacie sobie naszą planetę po wysłuchaniu tej piosenki? Co znaczy sygnał SOS śpiewany przez was w refrenie? Dlaczego Ziemia wysyła taki sygnał? Czego może obawiać się Ziemia? Czego od nas oczekuje?</i> U udzielają różnych odpowiedzi. Wybrany U podsumowuje: <i>Ziemia woła o pomoc.</i></p>
Zabawa dydaktyczna „Dobre rady na odpady”	<p>N kładzie na środku między uczniami dużą mapę ścienną świata (lub inną dużą mapę Ziemi). U siedzą wokół mapy. N: <i>Przekonamy się teraz, czego obawia się Ziemia. Przyniosłam dzisiaj na lekcję różne przedmioty, które możecie znaleźć np. w domu lub w szkole, które mogą być niebezpieczne dla naszej planety. Sprawdźcie, co to jest.</i> U losują przedmioty z worka (baterie, papiery, plastik, szkło, puszki). Na polecenie nauczyciela układają je w różnych miejscach na mapie (tak, aby znalazły się na każdym kontynencie i oceanie). N: <i>Jak teraz wygląda Ziemia?</i> U: <i>Jest zaśmiecona.</i> N: <i>Czego obawia się Ziemia?</i> U: <i>Nadmiaru naszych śmieci i odpadków różnego typu.</i> N: <i>Jak uważacie, które z nich są dla niej najbardziej niebezpieczne?</i> U: <i>Baterie.</i> N: <i>Dlaczego Ziemia wysyła do nas sygnał SOS?</i> U: <i>Bo każdy z nas może coś dla niej zrobić.</i> U dzielą się swoimi spostrzeżeniami. N wyjaśnia, że to tylko część przykładowych zagrożeń, których obawia się Ziemia, a jest ich dużo, dużo więcej.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N: <i>Co trzeba zrobić, aby nie mieszkać na zaśmieconej planecie?</i> U: <i>Posprzątać.</i> N: <i>Czy wystarczy, abyśmy wszystkie przedmioty znowu wrzucili do worka, czy musimy coś jeszcze z nimi zrobić?</i> U podają swoje propozycje, a N ukierunkowuje odpowiedzi tak, aby padło słowo: <i>segregacja.</i> N: <i>Co znaczy to trudne słowo? Kto segreguje śmieci w domu? Jakie kolory mają pojemniki do segregowania śmieci?</i> U udzielają odpowiedzi na podstawie własnych obserwacji np. z domu, z podwórka. N: <i>Możemy posegregować także nasze śmieci. Przygotowałam pudełka w czterech kolorach, do których wrzucicie zgromadzone przedmioty:</i> <i>do żółtego – plastik,</i> <i>do zielonego – szkło,</i> <i>do niebieskiego – papier,</i> <i>do czerwonego – baterie i puszki.</i> Każdy z uczniów wrzuca do odpowiedniego pudełka przedmioty zabrane z planszy. N: <i>Posprzątaaliśmy naszą Ziemię, ale pamiętajcie, że naszej planecie chodzi o to, aby nikt z was nie zostawiał po sobie śmieci i aby segregował je w domu, wspólnie z rodzicami.</i> U wracają do ławek.</p>
Wykonanie zadań z karty pracy	<p>N: <i>Aby dowiedzieć się, co pierwszoklasista może jeszcze zrobić, aby pomóc Ziemi, proponuję wykonanie zadania 2 z karty pracy. Uzupełnijcie zdania wyrazami z ramki. Następnie rozwiążcie krzyżówkę o Ziemi z zadania 3.</i> Chętni uczniowie mogą wykonać trudniejsze zadanie 4 (nakładka edukacyjna) i podać przykłady produktów, które należy wrzucać do odpowiednich pojemników. U wykonują zadania. N podchodzi do każdego i sprawdza poprawność wykonania. Wybrani U odczytują przykłady zachowania dobrego dla Ziemi i przykłady złych zachowań oraz odczytują hasła z krzyżówki. Chętni U odczytują przykłady produktów, które należy wrzucać do odpowiednich pojemników.</p>
Podsumowanie	<p>Na zakończenie lekcji U wspólnie czytają uzupełnione zdania z zadania 2. N: <i>Mam nadzieję, że zapamiętacie te rady i będziecie je stosować w życiu codziennym, będziecie przypominać innym o segregacji śmieci i dbać o naszą planetę Ziemię. Wszyscy, którzy już pomagają Ziemi i ci, którzy jeszcze muszą coś dla niej zrobić, w nagrodę za aktywną pracę na lekcji otrzymują znaczek i tytuł „Przyjaciel Ziemi”.</i> Znaczek należy wkleić do zeszytu (załącznik 4).</p>

(P1_T23) Jaka jest nasza planeta?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Pokoloruj Ziemię według oznaczeń:

1. lądy na zielono
2. wody na niebiesko

Zadanie 2

Przeczytaj zdania i uzupełnij je wyrazami z ramki.

Aby oszczędzać wodę należykran.

Aby oszczędzać światło należy światło.

Nie należy nigdzie pozostawiać po sobie.....

W każdym domu powinniśmy śmieci.

segregować	gasić	zakręcać	śmieci
------------	-------	----------	--------

Zadanie 3

Rozwiąż krzyżówkę i odgadnij hasło związane z tematem dzisiejszej lekcji:

1

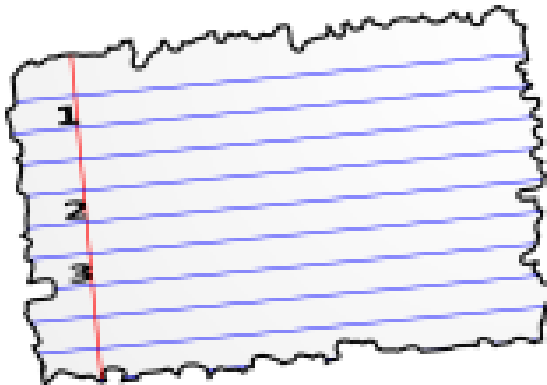
2

3

5

6

			1								
2											
			3								
						4	M	E	T	A	L
			5								
6											

Zadanie 4 (dla chętnych uczniów, nakładka edukacyjna)

Napisz, co należy wrzucać:

do pojemnika w kolorze żółtym:,

do pojemnika w kolorze zielonym:,

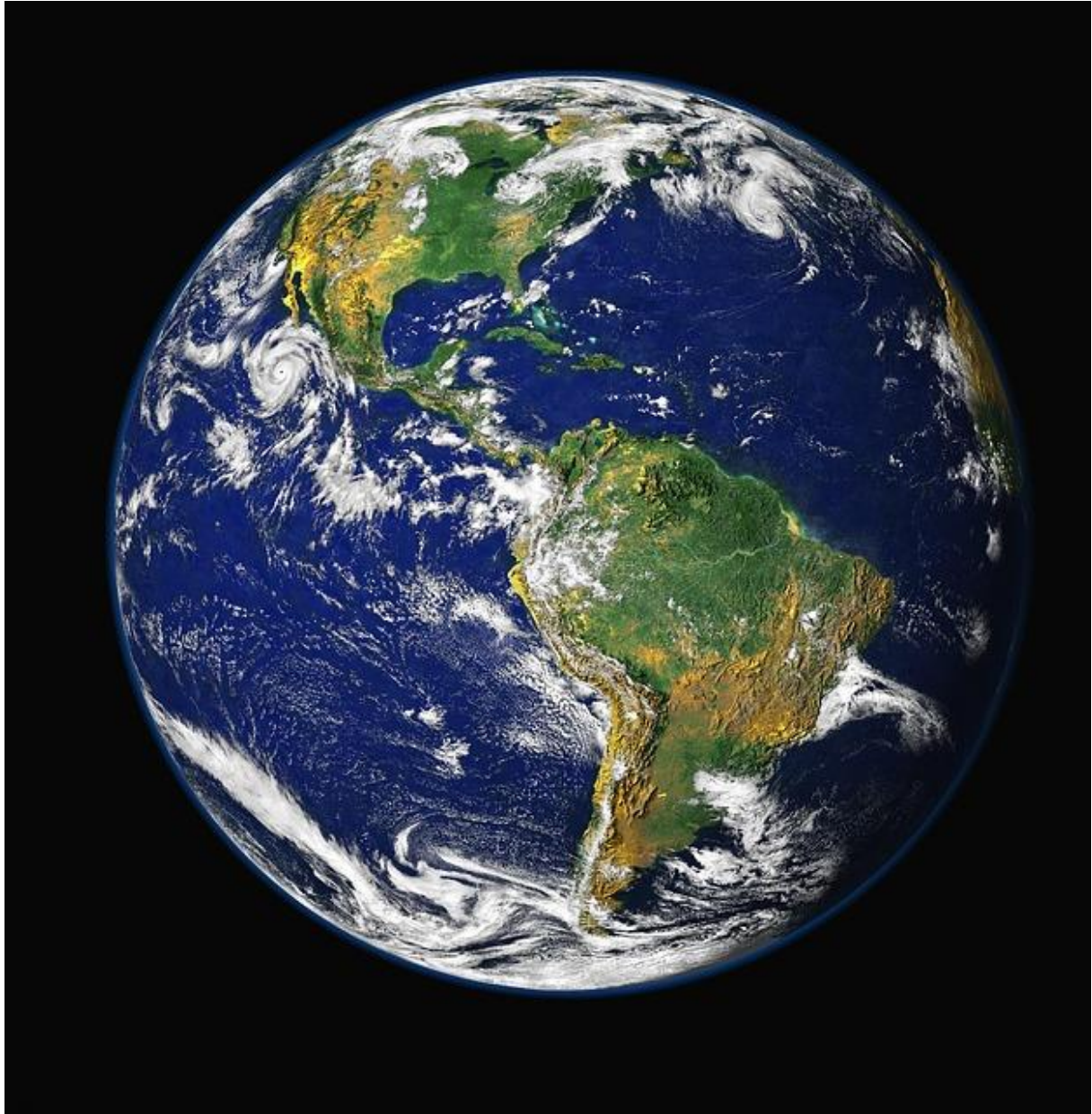

do pojemnika w kolorze niebieskim:

(P1_T23) Jaka jest nasza planeta?

ZAŁĄCZNIK 1

Widok Ziemi z kosmosu

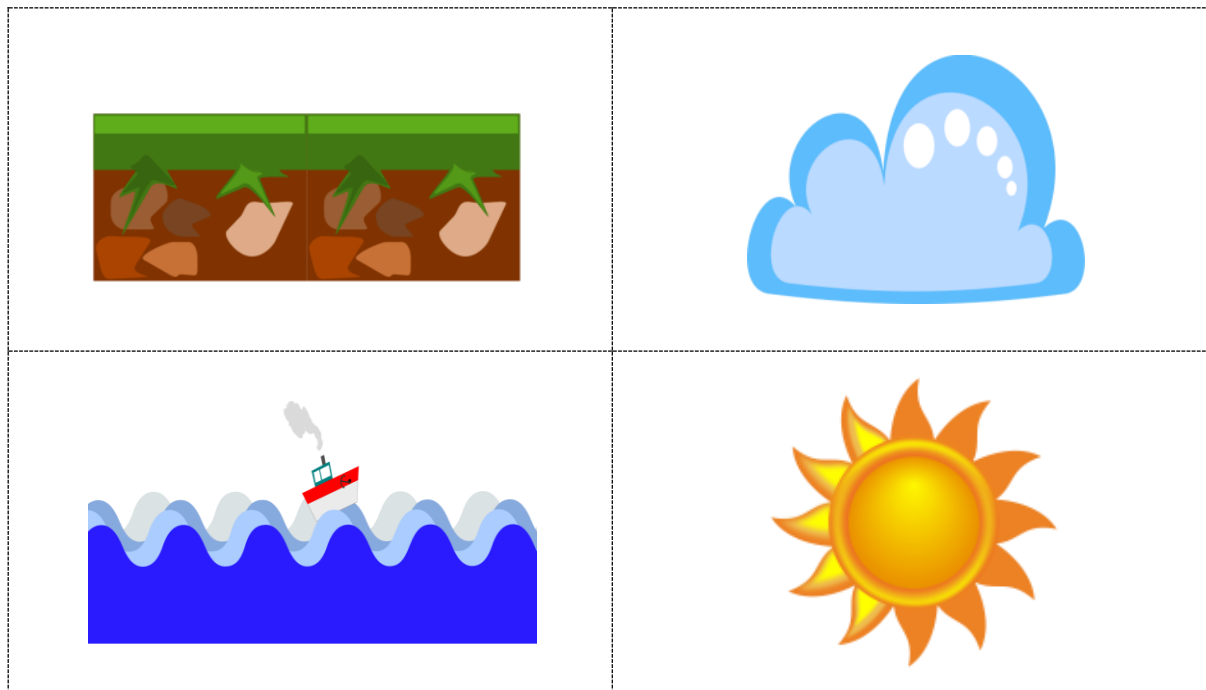

(P1_T23) Jaka jest nasza planeta?

ZAŁĄCZNIK 2

Połącz obrazki z odpowiednimi napisami:

Obrazki i napisy należy wcześniej wyciąć (jako prostokąty) i włożyć do koperty

WODA	POWIETRZE I CHMURY	SKAŁY I GLEBA	ŚWIATŁO I CIEPŁO
-------------	-------------------------------	--------------------------	-----------------------------

(P1_T23) Jaka jest nasza planeta?

ZAŁĄCZNIK 3

Dopasowane napisy i rysunki z załącznika 2 wklej w odpowiednim miejscu na obrazku:

(P1_T23) Jaka jest nasza planeta?

ZAŁĄCZNIK 4

Tekst piosenki M. Jeżowskiej „Moja planeta”

Moja planeta jest całkiem nie z tej ziemi
Moja planeta nie ma ceny
Moja planeta jest rano niewyspana
Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama.

Moja planeta nie spadła tu z księżyca
Moja planeta to tajemnica
Moja planeta raz zimna raz przegrzana
Moja planeta jest tam gdzie Ty i mama.

Ref. SOS - to Ziemia woła ludzi.
Jutro tlen już trudniej będzie zbudzić.
SOS - ratujmy siebie sami
SOS - do siebie wysyłamy.

Moja planeta miłości się nie boi
Moja planeta broń rozbroi
Moja planeta zna dobre obyczaje
Moja planeta nam wszystkim dłoń podaje.

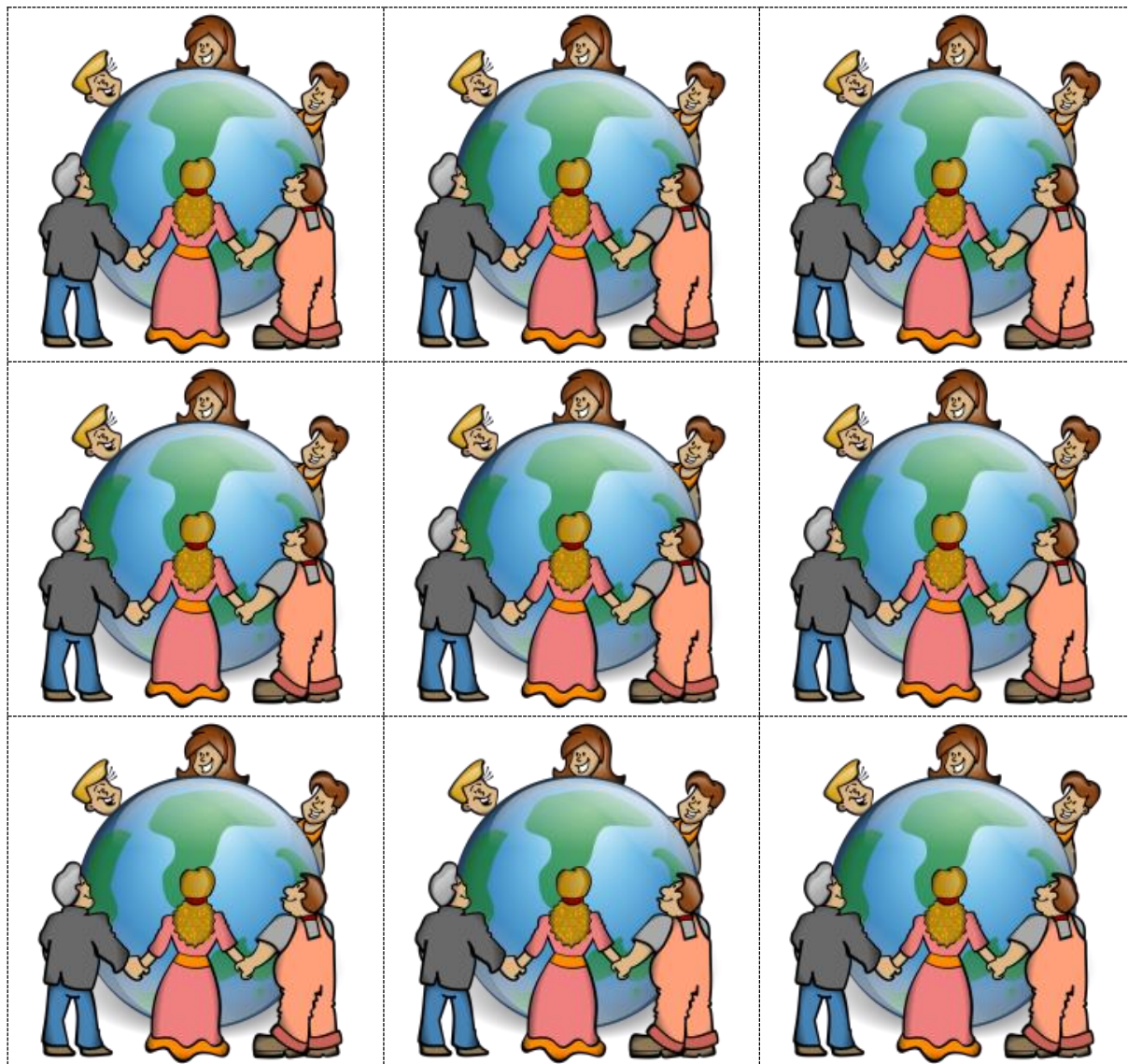
Ref. SOS - to Ziemia woła ludzi...

(P1_T23) Jaka jest nasza planeta?

ZAŁĄCZNIK 5

Znaczki PRZYJACIEL ZIEMI

Obrazki należy wyciąć przed lekcją

Numer i temat lekcji: (P1_T24) W marcu jak w garncu.

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wyjaśnia przysłowie *W marcu jak w garncu*;
- potrafi rozwiązać zagadki słowne;
- opisuje zjawiska pogodowe występujące wczesną wiosną;
- wie, jak bezpiecznie i odpowiedzialnie zachować się w czasie różnych warunków pogodowych.

Metody i techniki nauczania: zabawa dydaktyczna, burza mózgów, rozwiązywanie zagadek, ćwiczenia praktyczne

Uzupełniające środki dydaktyczne: garnek i duża łyżka, kocyk, obrazki, wiersz „Marcowa zupa” M. Zawilińskiej, teksty zagadek, napis na tablicy *W MARCU JAK W GARNCU*, karta pracy

Załączniki:

Załącznik 1. Hasła zagadek

Załącznik 2. Działania matematyczne

Załącznik 3. Wyniki działań matematycznych

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności dzieci. N zaprasza uczniów, aby usiedli w kręgu na dywanie. Na środku dywanu stoi tajemniczy garnek przykryty kocem.
Wprowadzenie	N: <i>Przygotowałam dzisiaj dla was zagadkę. Ukryłam coś pod kocem. Jak myślicie, co to może być?</i> Dzieci podają różne propozycje, a po chwili N odkrywa schowany przedmiot. N prowadzi rozmowę z dziećmi: <i>Kto domyślił się, że tym przedmiotem jest garnek?</i> <i>Po czym poznałeś (poznalaś)?</i> <i>Do czego może być nam potrzebny garnek?</i> Dzieci formułują rozmaite przypuszczenia. N: <i>Zaraz przekonamy się, kto miał rację. Ale zanim dowiecie się, po co na dzisiejszej lekcji nam będzie potrzebny garnek, odgadnijcie kilka zagadek.</i>
Rozwiązywanie zagadek dotyczących marcowej pogody	N czyta dzieciom zagadki dotyczące marcowej pogody. Ma również przygotowane obrazki, które dzieci wybierają i po właściwym odgadnięciu hasła zagadki (załącznik 1) układają obok garnka. Zagadka 1: <i>Widzisz je w dzień, nie ma go w nocy. Zimą grzeje słabo, latem z całej mocy (słońce).</i> Zagadka 2: <i>Płynie po niebie, znasz ją i wiesz, że gdy jest ciemna, będzie z niej padał deszcz (chmura).</i> Zagadka 3: <i>Nie deszcz i nie grad, pada z nieba, bieli świat. Biały jest jak mąka albo drobna kasza. Gdy zasypie ziemię, na sanki dzieci zaprasza (śnieg).</i> Zagadka 4: <i>O szyby dzwoni, gdy chmura łzy roni (deszcz).</i> Zagadka 5: <i>Nie ma ust, a dmucha, Nie ma skrzydeł, a leci. Czasem mrozi, czasem dmucha. Co to, czy odgadną dzieci? (wiatr).</i> Zagadka 6: <i>Kiedy błyska, kiedy ulewa, kiedy wichur łamie drzewa, to już znak, że idzie duża, wielka, groźna, straszna _____</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>(burza).</p> <p>N rozmawia z dziećmi na temat odgadniętych haseł:</p> <p><i>Z czym wam się kojarzą te hasła?</i> <i>Jaką pogodę lubicie najbardziej?</i> <i>Jaki teraz mamy miesiąc?</i> <i>Jaka pora roku zaczyna się w marcu?</i> <i>Jaka pogoda jest zazwyczaj w marcu?</i></p> <p>Dzieci udzielają odpowiedzi zgodnie ze swoimi spostrzeżeniami i wiadomościami.</p>
<p>Analiza wiersza pt. „Marcowa zupa”</p>	<p>N czyta dzieciom wiersz „Marcowa zupa” M. Zawilińskiej.</p> <p><i>Marzec zupę nam gotował</i> <i>Co do garnka swego schował?</i> <i>Śniegu troszeczkę</i> <i>Deszczu kapeczkę</i> <i>Burzy błyskawicę</i> <i>Słoneczka promyczek</i> <i>Mieszał ją, smakował... wiatru silny powiew dodał</i> <i>Mieszał, smakował – wszystkim zupę swoją podał</i></p> <p>N prowadzi z uczniami rozmowę na temat treści wiersza:</p> <p><i>Kto jest bohaterem wiersza?</i> <i>Co robił nasz bohater?</i> <i>Jaką potrawę ugotował Marzec?</i> <i>Z jakich składników powstała ta zupa?</i></p> <p>N: <i>Czego składnikami są śnieg, deszcz, burza, słońce i wiatr?</i></p> <p>N prosi, aby wybrani U wrzucili do garnka kolejne obrazki przedstawiające zjawiska pogodowe, o których była mowa w wierszu. Każde dziecko mówi głośno, co wrzuca. Następnie jeden z uczniów miesza łyżką w garnku i wyjmuje obrazki. Mówi głośno, co przedstawia wyłowiony obrazek. Można wykonać te czynności jeszcze raz.</p> <p>N: <i>Co zaobserwowaliście? W jakiej kolejności wyjmowane były obrazki – składniki pogody, czy w takiej samej jak były wkładane?</i></p> <p>U dzielą się swoimi spostrzeżeniami i dochodzą do wniosku, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>składniki pogody były za każdym razem inne, ciągle się zmieniały,</i> • <i>pogoda w marcu też jest różna, tak jak składniki w zupie Marca i w naszym garnku,</i> • <i>marcowa pogoda jest zmienna i kapryśna.</i> <p>N: <i>Jak należy się ubierać w czasie marcowej pogody?</i></p> <p>Dzieci udzielają odpowiedzi zgodnie ze swoimi obserwacjami i posiadanymi wiadomościami.</p>
<p>Przerwa śródlekcyjna – ilustracja ruchowa</p>	<p>N zachęca uczniów do przedstawienia opowieści na temat zmiennej pogody marcowej za pomocą ilustracji ruchowej.</p> <p>U stoją na dywanie i pokazują ruchem zachowanie dzieci podczas spaceru w marcowy dzień.</p> <p>N: <i>Pewnego marcowego dnia dzieci wyszły na spacer. Świeciło słońce. Wszyscy radośnie podskakiwali. Nagle na niebie pojawiły się ciężkie, śniegowe chmury. Dzieci popatrzyły w górę z przerażeniem. Niestety, zima jeszcze raz sygnęła śniegiem. Wszyscy pozapinali dokładnie kurtki i włożyli kaptury. Z zalem pobiegli do szkoły.</i></p>
<p>Omówienie przysłów na temat marcowej pogody</p>	<p>N: <i>Kto z was zna lub słyszał powiedzenie o marcowej pogodzie i garnku?</i></p> <p>Po uzyskaniu odpowiedzi (lub nie) N odśpiewa na tablicy napis: W MARCU JAK W GARNCU, a dzieci głośno go odczytują.</p> <p>N: <i>To jest ludowe powiedzenie, zwane też przysłowiem. Kto z was wie, co to są</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>przysłowia ludowe?</i> Dzieci udzielają odpowiedzi zgodnie ze swoimi wiadomościami. Jeżeli nie wiedzą nic o przysłowiach, to N przekazuje krótką informację i czyta dzieciom kilka innych przysłów związanych z marcem (przykłady do wyboru):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Co marzec wypiecze, to kwiecień wysiecze.</i> 2. <i>Czasem marzec tak się podsadzi, że dwa kozuchy oblec nie zawadzi.</i> 3. <i>Ile w marcu dni mglistych, tyle w żniwa dni dżdżystych.</i> 4. <i>Gdy w marcu deszcz pada, wtedy rolnik biada, gdy słońce jaśnieje, to rolnik się śmieje.</i> 5. <i>Marzec, co z deszczem chadza, mokry czerwiec sprowadza.</i> 6. <i>Marzec zielony – niedobre plony.</i> 7. <i>W marcu, gdy są grzmoty, urośnie zboże ponad płoty.</i> <p>Dzieci przy pomocy nauczyciela podejmują próbę słownego wyjaśnienia niektórych przysłów.</p>
Zabawa matematyczno-ruchowa „Słoneczka i chmury”	<p>N dzieli uczniów na dwie grupy. Pierwsza grupa otrzymuje obrazki z symbolem słoneczka, na którym jest wynik działania, druga chmurki, na których są działania matematyczne (załączniki 2 i 3). Dzieci poruszają się rytmicznie po sali. Na przerwę w muzyce dobierają się w odpowiednie pary (działanie i wynik). Odwracają słoneczka i chmurki, sprawdzają poprawność działań. Zabawa się powtarza.</p>
Podsumowanie	<p>Wszyscy U wykonują zadania z karty pracy, N ocenia poprawność ich wykonania. Dodatkowym zadaniem przeznaczonym dla uzdolnionych uczniów jest zadanie 3 (nakładka edukacyjna). Następnie dzieci siadają w kręgu i kończą zdania rozpoczynane przez nauczyciela:</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Dziś zapamiętałem (zapamiętałam) _____.</i> <i>Najbardziej podobało mi się _____.</i> <i>Najciekawszym fragmentem zajęć było _____.</i> <i>Na zajęciach pracowałem (pracowałam) _____.</i> <i>Muszę jeszcze _____.</i></p> <p>N dziękuje uczniom za aktywny udział w lekcji. Przypomina, że wybierając się na marcowy spacer, powinni pamiętać o zmiennej pogodzie i odpowiednio się ubrać.</p>

(P1_T24) W marcu jak w garncu.

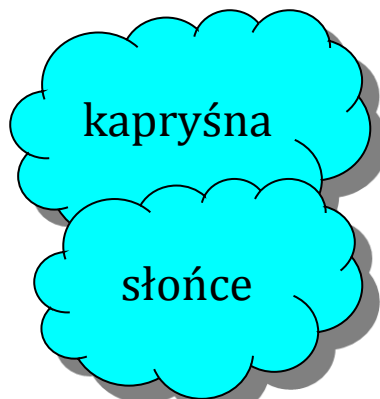
KARTA PRACY

Zadanie 1

Uzupełnij zdania o marcowej pogodzie wyrazami z chmurek.

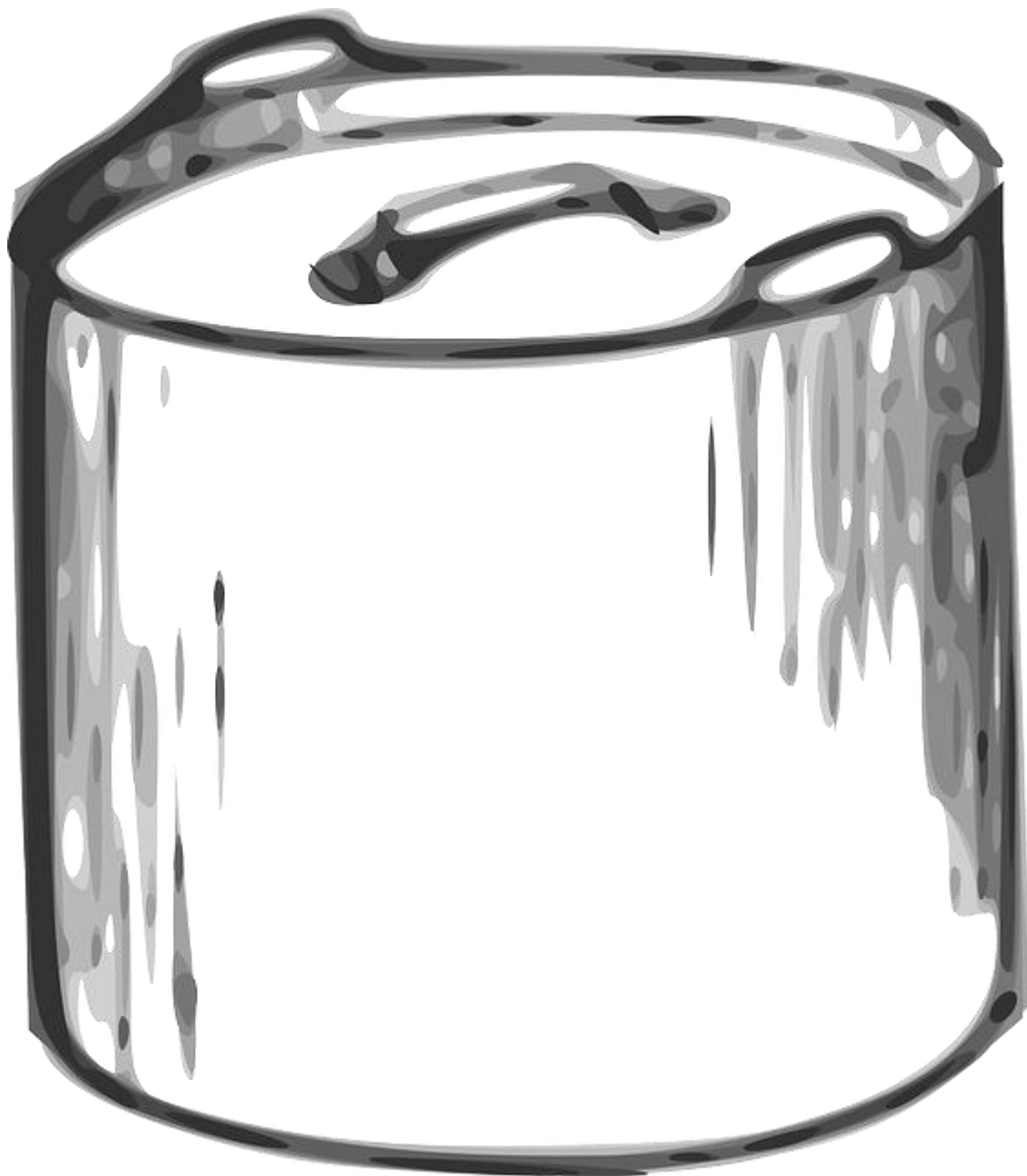
Pogoda w marcu jest i

Czasami śnieg, a po chwili na niebie
pojawia się Nagle ciężkie chmury
zasłaniają niebo i zaczyna padać

Zadanie 2

Narysuj w garnku składniki marcowej pogody.

Zadanie 3 (dla najzdolniejszych uczniów, nakładka edukacyjna)

Wykonaj działania. Uporządkuj wyniki od największego do najmniejszego. Następnie przepisz sylaby poniżej i odczytaj hasło.

$2+1+1=$ **MAR**

$3+2=$ **DA**

$5+1=$ **GO**

$2+1=$ **CO**

$5+5=$ **KAP**

$4+3=$ **PO**

$2+2+5=$ **RYŚ**

$5+2+1=$ **NA**

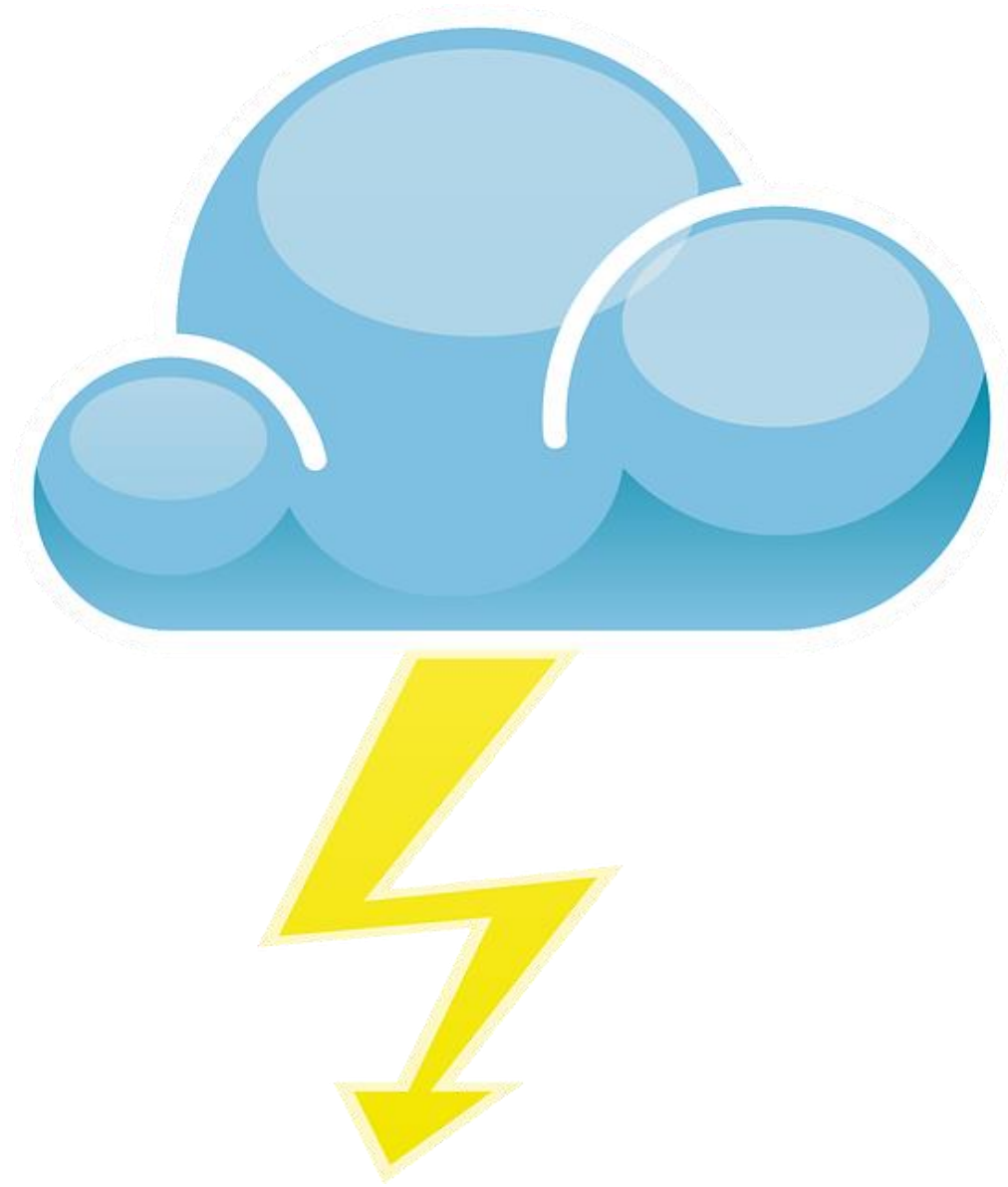
$1+1+0=$ **WA**

Wpisz hasło:

(P1_T24) W marcu jak w garncu.

ZAŁĄCZNIK 1

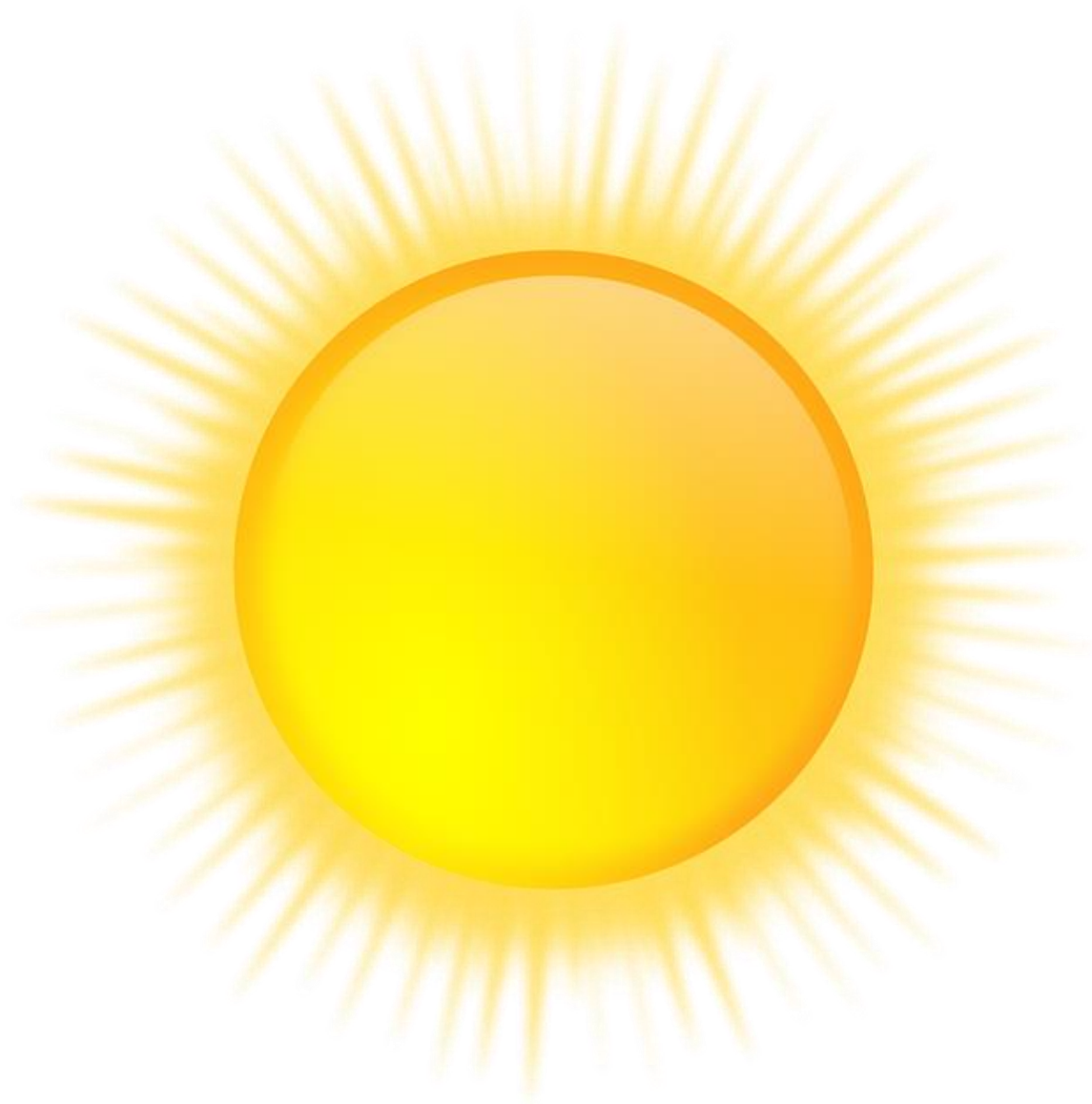
Hasła zagadek (burza, deszcz, chmura, śnieg, słońce, wiatr)

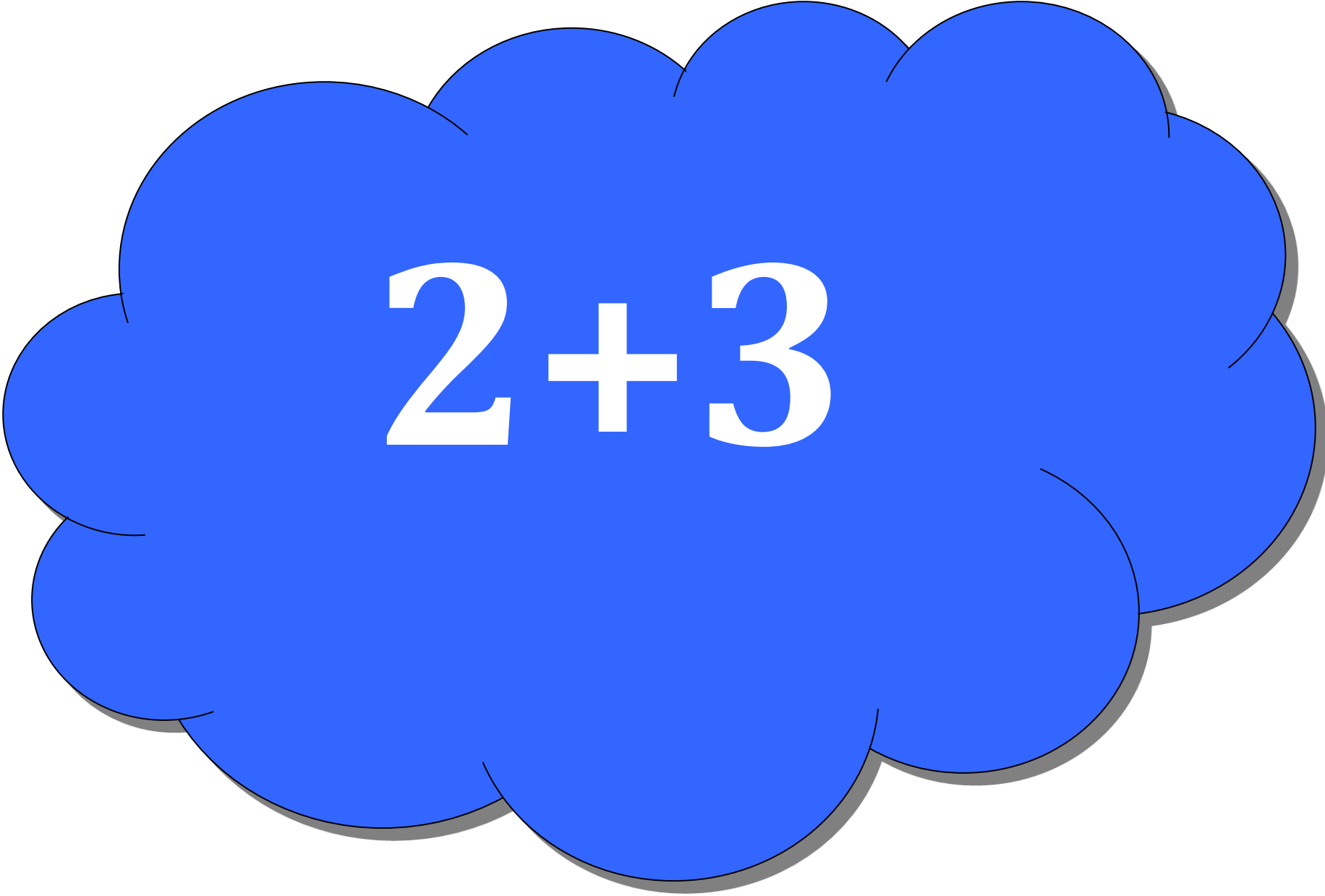
(P1_T24) W marcu jak w garncu.

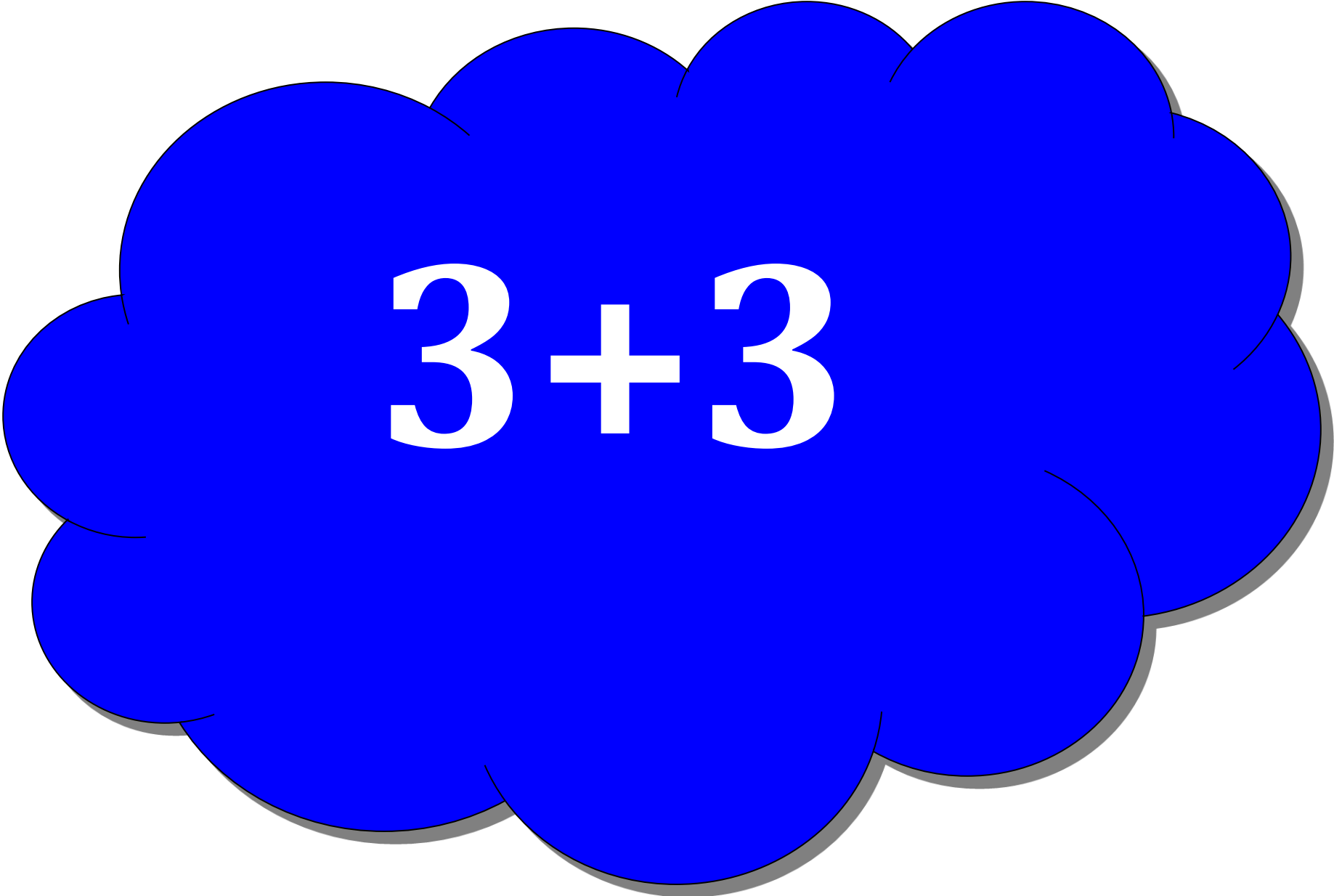
ZAŁĄCZNIK 2

Działania matematyczne

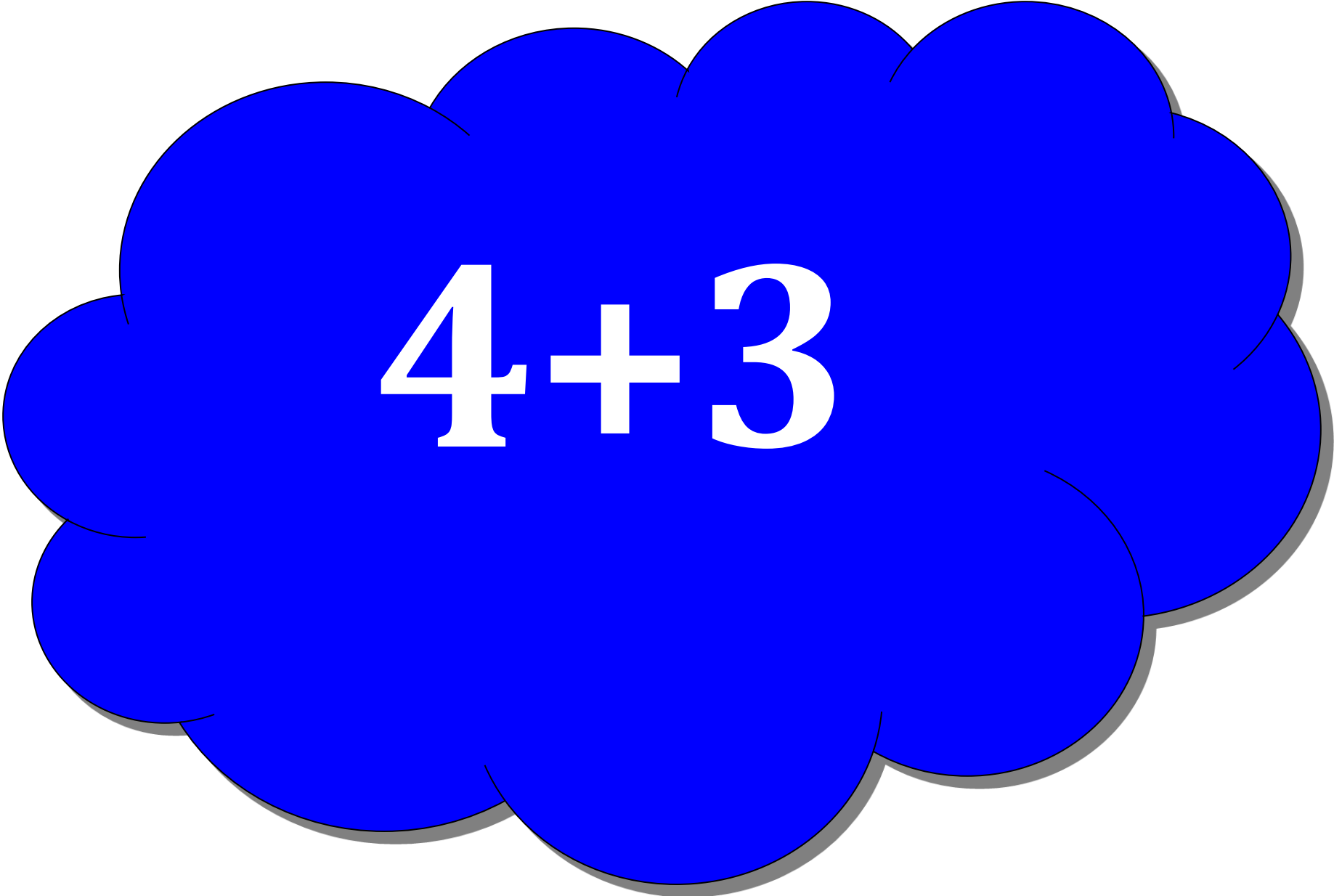
$1+5$

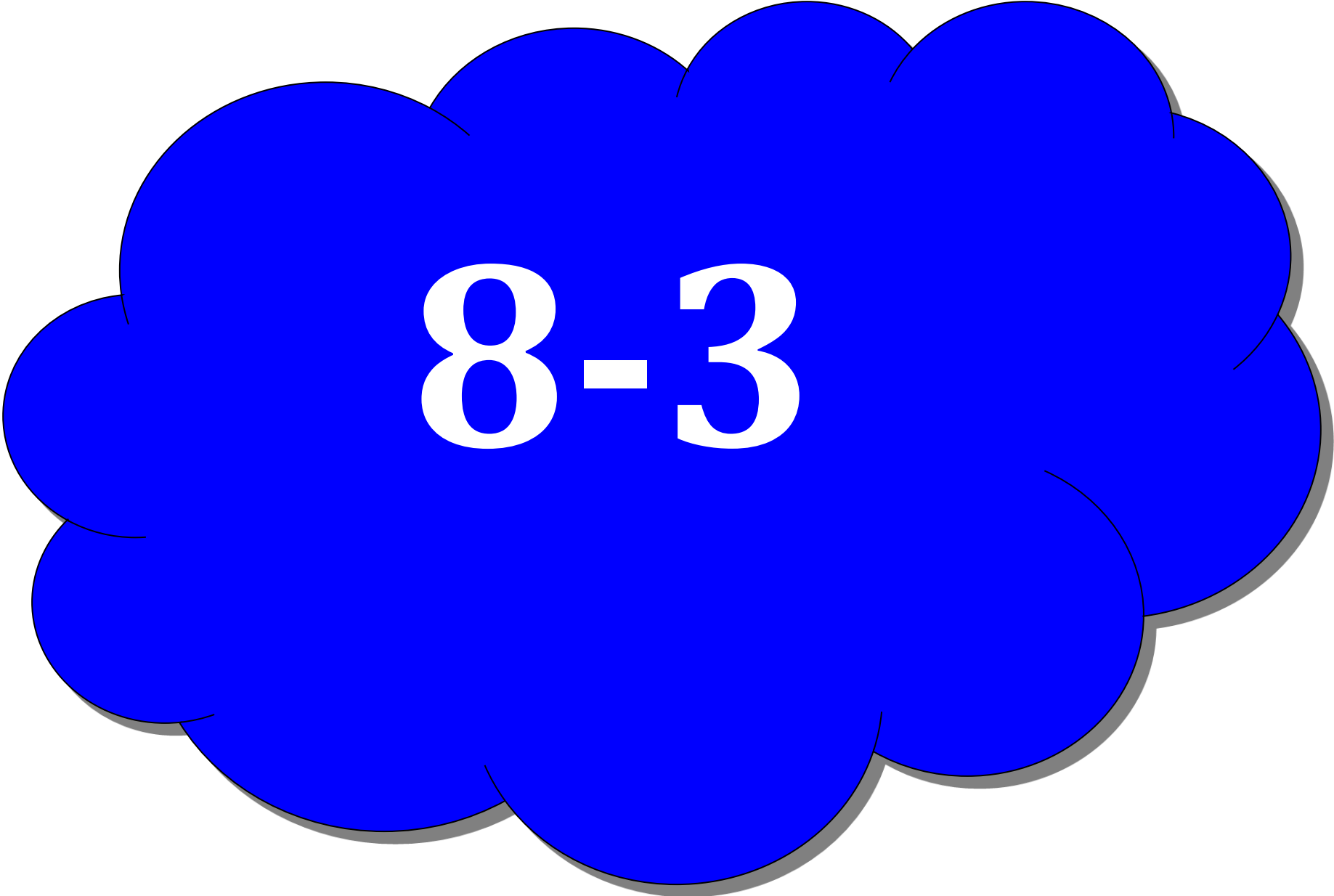
A large, blue, cloud-like shape with a black outline and a subtle drop shadow. Inside the cloud, the equation $2+3$ is written in a large, white, sans-serif font.
$$2+3$$

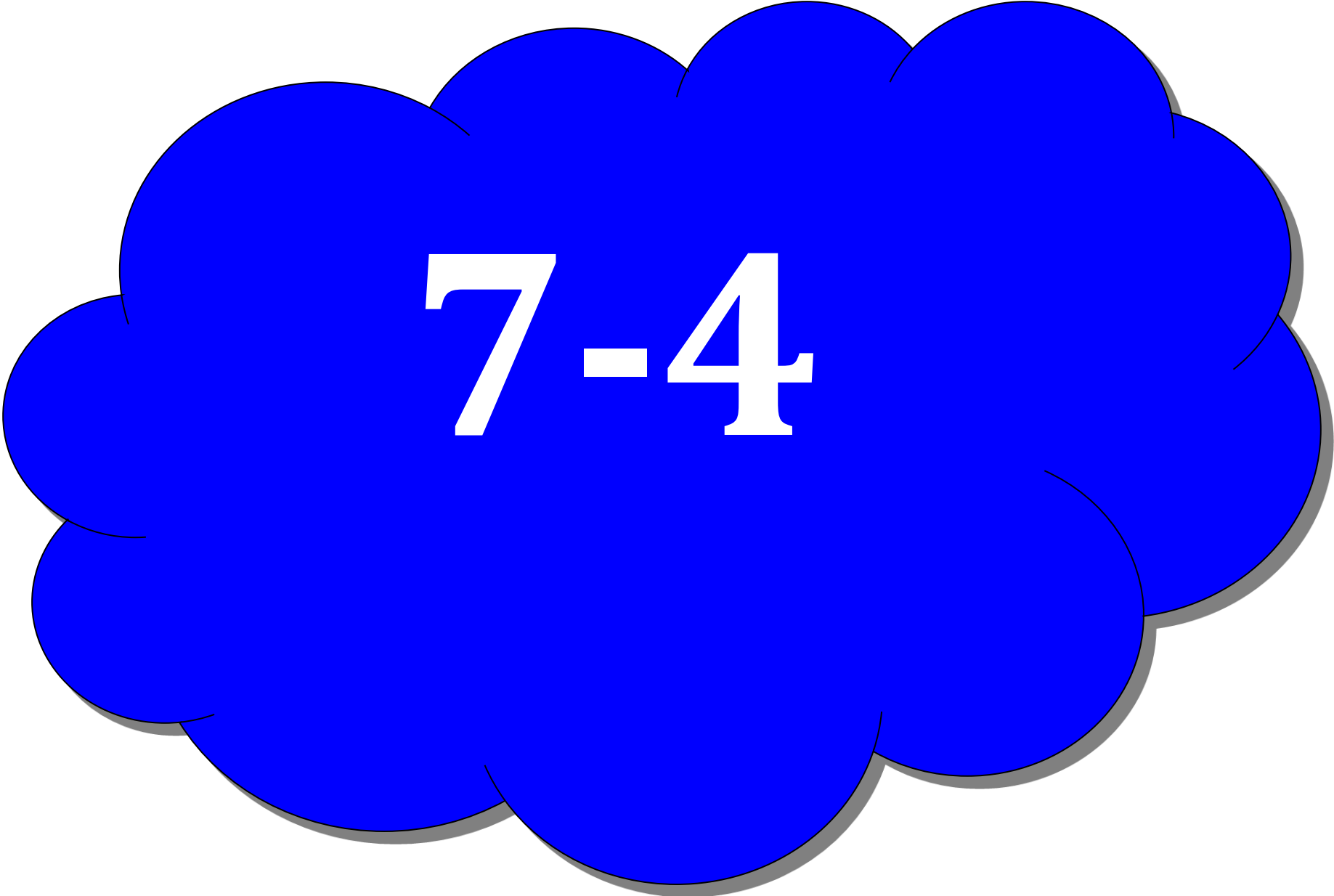
$3 + 3$

6-2

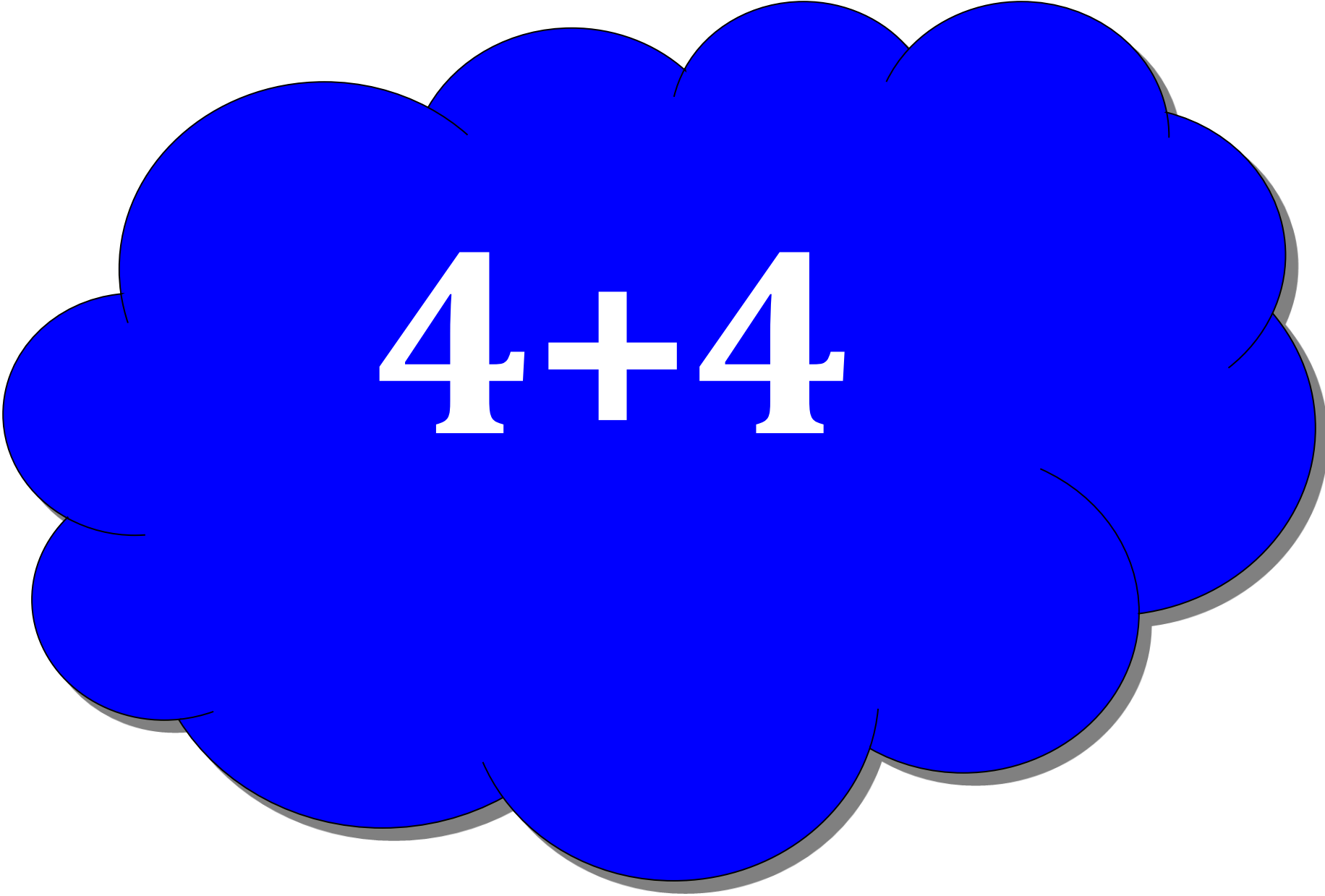
A large, blue, cloud-like shape with a scalloped border and a subtle drop shadow. Inside the cloud, the equation $4+3$ is written in a large, white, serif font.
$$4+3$$

$8-3$

$7-4$

A large, blue, cloud-like shape with a black outline and a subtle drop shadow. Inside the cloud, the equation $4+4$ is written in a white, bold, serif font.
$$4+4$$

(P1_T24) W marcu jak w garncu.

ZAŁĄCZNIK 3

Wyniki działań matematycznych

Kartki z wynikami należy wydrukować, w tym „5” i „6” podwójnie

Numer i temat lekcji: (P1_T25) Po czym poznajemy, że nadchodzi wiosna?

Numer lekcji w multimediami: 6

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie „zwiastuny wiosny”;
- zna nazwy pierwszych wiosennych kwiatów;
- wie, które kwiaty wiosenne są pod ochroną;
- potrafi wymienić nazwy ptaków zwiastujących nadejście wiosny;
- opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie wczesną wiosną.

Metody i techniki nauczania: ćwiczenia i animacje interaktywne, film, pogadanka, pokaz

Uzupełniające środki dydaktyczne: zagadki, kolorowe kwiaty, szarfy, plansza kontrolna, karta pracy

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		Nauczyciel sprawdza listę obecności i podaje temat lekcji. N: <i>Dzisiaj porozmawiamy o wiosnie. Z czym kojarzy wam się to słowo? Jakie zmiany zauważyliście w związku z nadejściem wiosny?</i> Dzieci odpowiadają zgodnie ze swoimi wiadomościami i spostrzeżeniami. N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was krótki film, obejrzymy go teraz razem.</i>
Wprowadzenie do tematu lekcji	Film	Dzieci oglądają film „Cztery pory roku – Wiosna”, który przedstawia zmiany zachodzące w przyrodzie na wiosnę: przylot bocianów, wiosenne niebo, kwitnienie pierwszych roślin i krzewów, zmiany w wyglądzie drzew, płynącą wodę w strumieniu. N prowadzi z uczniami krótką rozmowę na temat filmu. N pyta: <ul style="list-style-type: none">• <i>Jaką porę roku przedstawiono na filmie?</i>• <i>Jakie zmiany w przyrodzie zauważyliście, oglądając film?</i>• <i>Co dzieje się z roślinami wczesną wiosną?</i>
Charakterystyka pierwszych oznak wiosny. Omówienie cech przewodnich roślin oraz specyfiki ich występowania.	Animacja z hotspotami	N zachęca uczniów do obejrzenia animacji „Oznaki nadchodzącej wiosny”. N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was zadanie. Sprawdźmy, jakie wiosenne zmiany ukryły się pod cyframi 1-5.</i> U poznają zmiany zachodzące w przyrodzie na przedwiosniu. Klikają miejsca oznaczone cyframi i słuchają komentarza lektora. <ol style="list-style-type: none">1. <i>Słońce</i> <i>Wiosenne słońce mocniej i dłużej świeci. Jego delikatne promyki ogrzewają budzącą się do życia przyrodę.</i>2. <i>Śnieg</i> <i>Pierwsze rośliny przebijają się przez topniejącą warstwę śniegu.</i>3. <i>Liście</i> <i>Na drzewach pojawiają się pierwsze liście.</i>4. <i>Leszczyna</i> <i>Zakwita leszczyna i wdzięczy się do nas żółtymi, mieniącymi się w słońcu „kolkami”.</i>5. <i>Przebiśniegi</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p><i>Spod resztek śniegu wychylają się bielutkie przebiśniegi.</i> N komentuje oglądaną animację. N: <i>Kalendarzowa wiosna rozpoczyna się 21 marca i trwa do 22 czerwca. Wiosną dni stają się coraz dłuższe, a noce coraz krótsze. Jest cieplej na dworze, bo słońce mocniej przygrzewa. Przyroda powoli budzi się do życia.</i></p>
	Animacja – sekwencja zdjęć	<p>N: <i>Czy wiecie, jakie rośliny zakwitają wczesną wiosną?</i> Dzieci odpowiadają zgodnie ze swoimi wiadomościami. Pan Ciekawski przygotował dla was zdjęcia i informacje o pierwszych kwiatach, posłuchajcie. U oglądają prezentację zdjęć i słuchają komentarza lektora:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>przebiśniegi,</i> 2. <i>krokusy,</i> 3. <i>sasanki,</i> 4. <i>pierwiosnki,</i> 5. <i>zawilce.</i>
Przerwa śródlekcyjna		<p>N zaprasza uczniów do zabawy ruchowej „Kwiaty Pani Wiosny”. N dzieli dzieci na cztery grupy: pierwszy zespół otrzymuje żółte szarfy, drugi – białe, trzeci – zielone, czwarty – niebieskie. N rozkłada na dywanie po pięć kwiatów w czterech kolorach: białe, żółte, fioletowe i niebieskie. Na tablicy zawiesza zakrytą planszę z symbolicznym zapisem poleceń dla zespołów. Dzieci poruszają się po sali w dowolnym kierunku, na sygnał nauczyciela zatrzymują się i wysłuchują jego poleceń. N poleca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zespół mający białe szarfy zbiera z dywanowej łąki trzy kwiaty w kolorze białym i trzy w niebieskim.</i> • <i>Zespół „żółtych” wybiera trzy kwiaty żółte i dwa fioletowe.</i> • <i>Zespół „niebieskich” wybiera dwa kwiaty niebieskie i dwa białe.</i> • <i>Zespół „zielonych” zbiera trzy kwiaty fioletowe i dwa żółte.</i> <p>N prosi, aby każdy zespół policzył, ile ma kwiatów. Odślania planszę kontrolną zawieszoną na tablicy. Dzieci przeliczają kwiaty i sprawdzają, czy zostały wybrane zgodnie z poleceniem nauczyciela. Zabawę można powtórzyć według inwencji twórczej nauczyciela.</p>
	Ćwiczenie interaktywne 1 – etykiety	<p>N zachęca uczniów do ćwiczenia w rozpoznawaniu wiosennych kwiatów. N: <i>Jak nazywa się ten kwiat? Połącz zdjęcie wiosennej rośliny z jej nazwą.</i> Na ekranie pojawia się Pan Ciekawski, który reaguje na odpowiedzi – smuci się (zła odpowiedź) lub cieszy się i klaszcze w dłonie (poprawna odpowiedź).</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Charakterystyka ptaków przylatujących z ciepłych krajów, nakładka edukacyjna.	Ćwiczenie interaktywne 2 – dopasowanka-pary	<p>N: <i>Poznaliśmy już pierwsze rośliny wiosenne. Ale nie tylko one zwiastują wiosnę. Z ciepłych krajów wracają do nas ptaki. Czy wiecie jakie ptaki przylatują do nas wiosną?</i> Dzieci odpowiadają zgodnie ze swoimi wiadomościami. N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was bardzo trudne zadanie. Spróbujcie dopasować opis ptaka do jego zdjęcia.</i> U oglądają prezentację zdjęć ptaków z komentarzem lektora:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. skowronek, 2. bocian, 3. jaskółka, 4. kukulka.
Zabawa ruchowa		<p>N zaprasza uczniów do zabawy „Bocian i żaby”. Dzieci siadają na dywanie, który będzie pełnił rolę stawu. Na środku z zielonej bibuły robimy wysepkę dla bociana. „Bocian” stoi na wysepce, „żaby” w przysiadzie na obwodzie koła. <i>Żaby pytają: Panie bocianie, chcesz żabkę na śniadanie?</i> Potem wskazują do stawu i wyskakują z niego, a bocian stara się je złapać w obrębie stawu. Złapane żabki zabiera na wyspę. Gdy złapie umówioną liczbę żab, wybiera się innego bociana.</p>
	Test Ćwiczenie interaktywne 3 – luki	<p>N proponuje uczniom rozwiązanie testu w celu sprawdzenia ich umiejętności w rozpoznawaniu oznak wiosny. U dobierają do każdego zdania odpowiednie zakończenie zilustrowane obrazkiem. Wybrany uczeń odczytuje prawidłowe połączenia.</p>
Podsumowanie wiadomości na temat wiosennych zmian w środowisku		<p>N: <i>Czego dowiedzieliście się na dzisiejszych zajęciach?</i> N odczytuje zagadki, U udzielają odpowiedzi.</p> <p><i>W czarno-białych frakach chodzą, długie, czerwone nogi mają. Jak się te ptaki nazywają? (bociany)</i></p> <p><i>Zza śniegowej chmury słońko ledwie błysnie, a już się spod śniegu przebija _____.</i> (przebiśnieg)</p> <p><i>Gdy chowa się za chmury, wtedy świat staje się ponury. A jak świeci radośnie, wtedy myślę o wiosnie.</i> (słońce)</p> <p><i>Miesiąc ze zmiennej pogody słynący, kończący zimę, wiosnę zwiastujący.</i> (marzec)</p> <p>N: <i>Jaką porę roku charakteryzują zagadki?</i> U uzasadniają, dlaczego ich zdaniem rozwiązania zagadek dotyczą wiosny.</p>

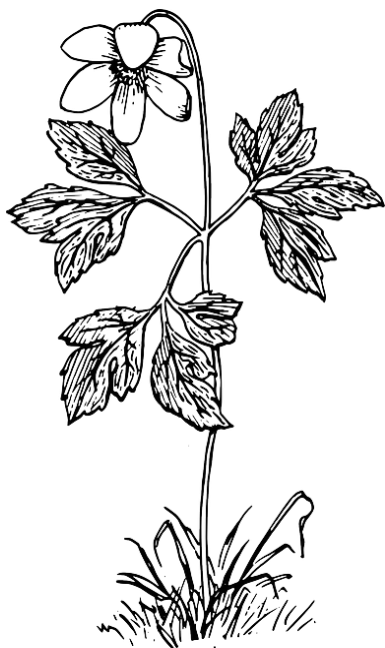
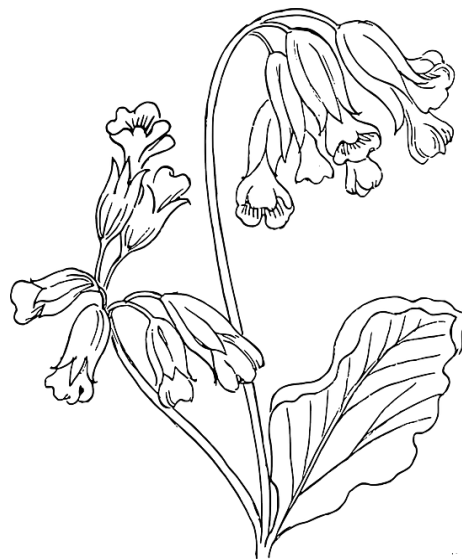
Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawdzenie wiedzy na temat roślin – zwiastunów wiosny		U wykonują zadania na karcie pracy: <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 (dla wszystkich) – wskazują i kolorują wiosenne kwiaty, dodatkowo zdolniejsi podpisują ich nazwy i otaczają pętlą rośliny chronione; • Zadanie 2 (dla chętnych) – uzupełniają zdania wyrazami z ramki charakteryzującymi wiosnę; • Zadanie 3 (dla bardzo zdolnych dzieci) – samodzielnie uzupełniają zdania odpowiednimi wyrazami opisującymi wczesną wiosnę.
Pytania podsumowujące zdobyte wiadomości i ocena aktywności uczniów		N zadaje pytania: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Po czym można poznać, że nadeszła wiosna?</i> • <i>Co to jest „zwiastun wiosny”?</i> • <i>Jakie wydarzenia w przyrodzie zwiastują nadejście wiosny?</i> • <i>Wymieńcie poznane zwiastuny wiosny.</i> • <i>Podajcie kilka nazw kwiatów chronionych. Dlaczego nie wolno ich zrywać?</i>
		N ocenia pracę i aktywność uczniów lub U dokonują samooceny.

(P1_T25) Po czym poznajemy, że nadchodzi wiosna?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Pokoloruj kwiaty, które zwiastują nadejście wiosny. Jeśli potrafisz, napisz ich nazwy. Otocz pętlą kwiaty chronione.

Zadanie 2 (dla chętnych, nakładka edukacyjna)

.....

Nazwisko i imię ucznia

Przeczytaj zdania i uzupełnij je wyrazami z ramki.

W marcu zaczyna się

Na dworze stopniał już

Zakwitają pierwsze wiosenne

Marcowa wciąż płąta figle.

wiosna	pogoda	śnieg	kwiaty
--------	--------	-------	--------

Zadanie 3 (dla dzieci bardzo zdolnych, nakładka edukacyjna)

.....

Nazwisko i imię ucznia

Przeczytaj zdania i uzupełnij je brakującymi wyrazami.

Na dworze stopniał

Słońce coraz mocniej

Już przyleciały

Ogłaszają światu powrót

Wszystkie chętnie wygrzewają się

w promieniach wiosennego słońca.

Numer i temat lekcji: (P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- rozwiązuje zagadki;
- wie, jakie znaczenie ma woda dla ludzi, zwierząt i roślin;
- wymienia czynności, jakie wykonuje się w domu z wykorzystaniem wody;
- słucha uważnie poleceń nauczyciela;
- wykonuje proste doświadczenia z wodą;
- wyciąga proste wnioski na podstawie przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń;
- zgodnie pracuje w grupie;
- dba o porządek na stanowisku pracy.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, pokaz, obserwacja, działania badawcze, zagadki, zabawa

Uzupełniające środki dydaktyczne: karta pracy, karty z wyrazami, wiersz, karty z ilustracjami, prezentacja multimedialna, plakietki, przezroczyste kubeczki jednorazowe (lub szklanki), pojemniki o różnych kształtach (np. po jogurtach), woda, kostki lodu, czajnik, jabłko, cytryna (plasterki), sok malinowy, plastikowa taca, cukier, sól, czajnik, lusterko

Załączniki:

Załącznik 1. Rozwiązania zagadek

Załącznik 2. Prezentacja multimedialna „Woda w przyrodzie”

Załącznik 3. Wiersz T. Ferenc pt. „Woda”

Załącznik 4. Woda w domu

Załącznik 5. Emblematy dla poszczególnych grup

Załącznik 6. Plakietka „Mały Odkrywca”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Powitanie uczniów. Sprawy organizacyjne. W sali lekcyjnej są przygotowane stanowiska do pracy badawczej dla czterech grup uczniowskich, wyposażone w potrzebne materiały i przybory.
Wprowadzenie	N stawia na biurku pudełko – przesyłkę od Pana Ciekawskiego. N: <i>W przesyłce od Pana Ciekawskiego dostaliśmy kilka przedmiotów, które mamy wykorzystać w czasie dzisiejszej lekcji.</i> N wyklada na biurko: kubeczek, lusterko, jabłko, dwie bułki, zakraplacz, butelkę z wodą. N prowadzi z dziećmi rozmowę na temat spodziewanego tematu i przebiegu lekcji: <i>Ciekawe, po co Pan Ciekawski przysłał nam te rzeczy? O co mu chodzi? Z pewnością dowiecie się wszystkiego, gdy wykonacie zadania, które dla was przygotował.</i> <i>Kto domyśla się, o czym dzisiaj będziemy rozmawiali na lekcji?</i> <i>Kto zaproponuje temat dzisiejszej lekcji?</i> <i>Żeby rozwiązać niespodziankę Pana Ciekawskiego i przekonać się, czy propozycja tematu lekcji jest dobra, musimy zabrać się do pracy.</i> <i>Na początek proponuję rozwiązanie zagadek i odczytanie hasła.</i> N czyta zagadki: <i>Zagadka 1</i> <i>Jaka to pora roku, gdy ptak wije gniazdko i śpiewa, gdy cieplej już na dworze i w sadzie kwitną drzewa? (wiosna).</i> U odgadują pierwszą zagadkę. Wybrany U wybiera odpowiedni wyraz zapisany na kartoniku (załącznik 1) i umieszcza go na tablicy. Ta sytuacja powtarza się podczas rozwiązywania wszystkich zagadek. <i>Zagadka 2</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Jest nim pszczoła, motyl, mrówka i biedronka – boża krówka (owad).</i></p> <p><i>Zagadka 3</i> <i>Zmień literkę w słowie „dym”, a możesz zamieszkać w nim (dom).</i></p> <p><i>Zagadka 4</i> <i>Gdy otworzę okienko i zrobię „pstryk”, to piękne zdjęcie wykona w mig (aparat fotograficzny).</i></p> <p>Po rozwiązaniu wszystkich zagadek N objaśnia dzieciom sposób utworzenia hasła.</p> <p>N: <i>Teraz wybierzcie pierwsze litery odgadniętych wyrazów i utwórzcie z nich hasło.</i></p> <p>U wybierają pierwsze litery z wyrazów: <i>wiosna, owad, dom, aparat.</i> Głośno czytają utworzone hasło: <i>woda.</i></p> <p>N zadaje uczniom pytania: <i>Z czym wam się kojarzy to hasło?</i> <i>Gdzie można znaleźć wodę w przyrodzie? Skąd się bierze woda?</i> <i>Po co potrzebna jest woda?</i></p>
Oglądanie prezentacji multimedialnej	<p>N zaprasza uczniów do obejrzenia I części prezentacji multimedialnej „Woda w przyrodzie” (załącznik 2).</p> <p>U oglądają prezentację. W przypadku braku dostępu do zestawu multimedialnego można wykorzystać wiersz T. Ferenc pt. „Woda” – jego tekst jest zamieszczony w załącznik 3.</p> <p>Przedstawiając prezentację, N zwraca uwagę uczniów na miejsca występowania wody w przyrodzie, opady, które zapewniają jej obieg, przedstawia zbiorniki, w których woda się znajduje.</p>
Rozmowa na temat znaczenia wody w przyrodzie	<p>Po przedstawieniu i omówieniu prezentacji N zadaje uczniom pytania: <i>W jakich postaciach występuje woda w przyrodzie?</i> <i>W jaki sposób zwierzęta korzystają z wody?</i> <i>Do czego roślinom jest potrzebna woda?</i> <i>Komu jeszcze jest potrzebna woda?</i> <i>Skąd ludzie biorą, czerpią wodę?</i></p>
„Gdzie ukrywa się woda?” – pokaz, obserwacja i wnioskowanie	<p>N: <i>W przesyłce od Pana Ciekawskiego otrzymaliśmy jabłko i bułkę. Jaki związek mają one z wodą w domu? Zaraz to wyjaśnimy.</i></p> <p>N prosi uczniów o uważną obserwację wykonywanych przez niego czynności.</p> <p>Pokaz 1</p> <p>N kroi jabłko i wskazuje uczniom nóż, który pokrył się sokiem z jabłka. Pyta: <i>Dlaczego nóż jest mokry?</i> <i>Co jest podstawowym składnikiem soku?</i> <i>Jakie inne owoce, które są w domu zawierają wodę?</i> <i>Które warzywa zawierają wodę?</i></p> <p>Pokaz 2</p> <p>N: <i>A teraz bułka. W czasie przygotowywania bułek do mąki dodaje się wody.</i></p> <p>N kroi świeżą bułeczkę i pokazuje uczniom nóż.</p> <p>N: <i>Dlaczego nóż nie jest mokry?</i></p> <p>N bierze do ręki suchą bułkę i prosi wybranego ucznia o porównanie obu bułek.</p> <p>U dotyka pieczywa.</p> <p>N: <i>Czym różnią się te bułki? Co się dzieje, że świeża zamienia się w suchą?</i></p> <p>N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Dlaczego sucha bułka jest lżejsza od świeżej?</i></p> <p>N: <i>Teraz pomyślcie, gdzie można jeszcze znaleźć wodę.</i></p> <p>U: <i>Woda jest w roślinach, a nawet w zwierzętach i człowieku.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	Podczas wypowiedzi U, N może korzystać z ilustracji z załącznika 4, przedstawiających miejsca wykorzystania wody w domu.
Przeprowadzenie zabawy ruchowej	<p>N proponuje uczniom zabawę ruchową „Do wody, na ląd”.</p> <p>U stoją wokół dywanu. Na hasła: <i>do wody, do rzeki, do jeziora, do zalewu</i>, wchodzi na dywan; na hasła: <i>na ląd, nad wodę, nad jezioro, nad rzekę</i>, pozostają w miejscu.</p> <p>N obserwuje reakcje dzieci na hasła. Każdy, kto się pomyli, odchodzi z zabawy i zamienia się w pomocnika nauczyciela, obserwuje pozostałe dzieci.</p>
Prezentacja materiałów zgromadzonych na stacjach badawczych	<p>Po skończonej zabawie N dzieli uczniów na cztery grupy. Wykorzystuje karteczki z nazwami wybranych naczyń i przyrządów laboratoryjnych (załącznik 5).</p> <p>W każdej grupie U wybierają kapitana i asystenta. Grupy zajmują oddzielne stanowiska.</p> <p>Na każdym stanowisku są przygotowane te same zestawy materiałów: pojemniki z czystą wodą, przezroczyste kubeczki jednorazowe (mogą być szklanki), plastikowa taca, pojemniki po jogurcie w różnych kształtach, sok malinowy, cukier, sól, jabłko, plasterek cytryny.</p> <p>N wyjaśnia, że będą teraz pracować na stacji badawczej „Woda”.</p> <p>N: <i>Na tej stacji badawczej poznacie właściwości wody, której na co dzień używacie. Do przeprowadzania doświadczeń będą mi potrzebni asystenci, których już wybraliście. W czasie, gdy ja wraz z asystentami będę wykonywać doświadczenia, wy zajmiecie się obserwacją ich przebiegu. Potem powtórzycie doświadczenia na swoich stanowiskach, odpowiecie na pytania i na koniec wypełnicie karty pracy. Każda grupa ma swojego kapitana, który będzie kierował pracą i zadba o porządek na stanowisku.</i></p> <p><i>Przypominam wam, że w czasie wykonywania doświadczeń należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa i po zakończeniu doświadczeń należy uporządkować stanowiska pracy.</i></p>
Wykonanie prostych doświadczeń, określanie właściwości wody, wnioskowanie	<p>N: <i>Jaką postać ma woda, z którą najczęściej się stykacie?</i></p> <p>U: <i>Woda ma postać płynu.</i></p> <p>N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Jak inaczej mówi się o wodzie w takiej postaci?</i></p> <p>U: <i>Ze jest cieczą.</i></p> <p>N: <i>Co to oznacza?</i></p> <p>U: <i>Ze cieknie, można ją przelewać.</i></p> <p>N: <i>Teraz będziemy oglądać wodę. Będziemy ją przelewać, wachać, smakować, a wszystko po to, żeby poznać jej właściwości i znaleźć odpowiedzi na cztery pytania:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jaką barwę ma woda?</i> • <i>Jaki kształt ma woda?</i> • <i>Jaki smak ma woda?</i> • <i>Jaki zapach ma woda?</i> <p>Zadanie badawcze nr 1</p> <p>N: <i>Najpierw poszukamy odpowiedzi na pytanie, jaką barwę ma woda.</i></p> <p>N z asystentami wykonuje doświadczenia i przekazuje instrukcje uczniom.</p> <p><i>Porównajcie barwę wody w różnych naczyniach.</i></p> <p><i>Popatrzcie na otoczenie przez wodę znajdującą się w przezroczystym kubeczku.</i></p> <p><i>Dolejcie do wody soku malinowego.</i></p> <p><i>Porównajcie barwę wody czystej z wodą z sokiem.</i></p> <p>U wykonują czynności sugerowane przez nauczyciela: porównują, spoglądają, dolewają, obserwują.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N prowadzi z uczniami rozmowę na temat wykonanych doświadczeń. N: <i>Jaką barwę ma czysta woda?</i> U: <i>Jest bezbarwna, przezroczysta.</i> N: <i>Co się dzieje, gdy do czystej wody dolejemy soku?</i> U: <i>Zmienia barwę na taką, jaką ma sok.</i> U z pomocą nauczyciela formułują wniosek. N rozpoczyna zdanie, a U je kończą. N: <i>Czysta woda nie _____.</i> U: <i>Czysta woda nie ma barwy, jest przezroczysta, zmienia się to, gdy do wody dodamy barwnego składnika, np. soku.</i></p> <p>Zadanie badawcze nr 2 N: <i>Teraz poszukamy odpowiedzi na kolejne pytanie. Jaki kształt ma woda?</i> N z asystentami wykonuje doświadczenia i przekazuje instrukcje uczniom. <i>Wlejcie wodę do naczyń o różnych kształtach.</i> <i>Przelejcie wodę z jednego naczynia do drugiego.</i> <i>Rozlejcie małą ilość wody na tacy, określcie jej kształt.</i> U wykonują czynności sugerowane przez nauczyciela: wlewają, przelewają, rozlewają, obserwują. N: <i>Jaki kształt ma woda?</i> U: <i>Nie ma kształtu, przybiera kształt naczynia, do którego została wlana.</i> U z pomocą nauczyciela formułują wniosek. N rozpoczyna zdanie, a U je kończą. N: <i>Czysta woda nie _____.</i> U: <i>Woda nie ma kształtu, przybiera go po wlaniu do jakiegoś naczynia.</i></p> <p>Zadanie badawcze nr 3 N: <i>Teraz poszukamy odpowiedzi na pytanie, jaki smak ma woda.</i> N z asystentami wykonuje doświadczenia i przekazuje instrukcje uczniom. <i>Nabierzcie na łyżeczkę odrobinę wody, posmakujcie, określcie jej smak.</i> <i>Wsympcie do wody cukru, określcie teraz smak wody.</i> <i>Teraz powtórzcie to samo doświadczenie, zastępując cukier solą.</i> U wykonują czynności sugerowane przez nauczyciela: smakują, dosypują, smakują ponownie, określają smak. N: <i>Jaki smak ma czysta woda?</i> U: <i>Czysta woda nie ma smaku.</i> N: <i>Kiedy woda ma smak?</i> U: <i>Gdy dodamy do niej czegoś, co ma smak.</i> U z pomocą nauczyciela formułują wniosek. N rozpoczyna zdanie, a U je kończą. N: <i>Czysta woda nie _____.</i> U: <i>Czysta woda nie ma smaku, nabiera go, gdy dodamy do niej składnika, który ma określony smak.</i></p> <p>Zadanie badawcze nr 4 N: <i>Teraz poszukamy odpowiedzi na ostatnie pytanie. Jaki zapach ma woda?</i> N z asystentami wykonuje doświadczenia i przekazuje instrukcje uczniom. <i>Powąchajcie czystą wodę, porównujcie jej zapach z zapachem wydzielanym przez jabłko, a potem przez czosnek.</i> <i>Wrzućcie do wody czosnek i teraz ją powąchajcie.</i> U wykonują czynności sugerowane przez nauczyciela: wąchają, porównują, wrzucają, wyciskają, określają. N zadaje pytania na temat przeprowadzonych doświadczeń. N: <i>Jaki zapach ma czysta woda?</i> U: <i>Woda nie pachnie.</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N: <i>Kiedy woda ma zapach?</i> U: <i>Gdy dodamy do niej czegoś, co pachnie.</i> U z pomocą nauczyciela formułują wniosek. N rozpoczyna zdanie, a U je kończą. N: <i>Czysta woda nie _____.</i> U: <i>Czysta woda nie ma zapachu.</i> N przypomina uczniom o uporządkowaniu stanowisk pracy.</p>
Podsumowanie – wykonanie zadań na karcie pracy (zadanie 2 to nakładka edukacyjna)	<p>N: <i>Jako podsumowanie pracy na stacji badawczej wykonajcie zadania 1 i 2 z karty pracy.</i> Wszyscy U podkreślają odpowiedzi na pytania. Zdolni U odpowiadają na pytania, rozwiązują rebus i zapisują hasło. N sprawdza poprawność wykonanych zadań.</p>
Zagadki Pana Ciekawskiego	<p>N: <i>Na koniec dzisiejszej lekcji Pan Ciekawski przygotował dla was jeszcze dwie zagadki. Pierwsza jest związana z kostką, którą mam w ręku. Popatrzcie, co się dzieje, gdy mocniej tę kostkę ścisnę w dłoni.</i> Gdy N mocniej zaciska dłoń, między palcami wycieka woda. N pyta uczniów: <i>Co mam w dłoni? (lód)</i> <i>Z czego powstaje lód? (z wody)</i> N: <i>A teraz czas na drugą zagadkę, która ma związek z czajnikiem. Spójrzcie, co się będzie działo, gdy zdejmę pokrywę czajnika i nadstawię lusterko.</i> N odkrywa pokrywę czajnika i w odległości około 20 cm trzyma lusterko, które zaczyna pokrywać się mgiełką, w końcu pojawiają się na niej krople wody. N: <i>Jak to się stało, że na lusterku pojawiła się mgiełka?</i> U: <i>Bo woda paruje.</i> N: <i>Z czego powstaje para wodna?</i> U: <i>Z wody.</i> N: <i>Na koniec dzisiejszych doświadczeń odkryliście, że woda przybiera różne postacie.</i> <i>Niedługo dowiecie się więcej na ten temat.</i> N zwraca uwagę, że wykonywane w klasie doświadczenie można powtórzyć w domu, ale tylko pod opieką dorosłych.</p>
Ewaluacja końcowa oraz ocena pracy uczniów	<p>N: <i>Wykonywaliście dzisiaj różne zadania związane z wodą, badaliście jej właściwości i formułowaliście wnioski. Teraz proszę, abyście powiedzieli mi coś na temat dzisiejszej lekcji i dokończyli rozpoczęte przeze mnie zdania.</i> <i>Na dzisiejszej lekcji dowiedziałem się _____.</i> <i>Poznałem dzisiaj _____.</i> <i>W czasie lekcji bardzo podobały mi się _____.</i> <i>Na następnej lekcji o wodzie chciałbym _____.</i> N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was plakietki „Mały Odkrywca”, które są nagrodą za dobrze wykonaną pracę badawczą.</i> N wręcza uczniom plakietki „Mały Odkrywca” (załącznik 6).</p>

(P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Podkreśl jedną poprawną odpowiedź do każdego pytania.

a. Jaką barwę ma woda?

zielona

czerwona

niebieska

nie ma barwy, jest
przezroczysta

b. Jaki kształt ma woda?

nie ma kształtu

kulisty

prostokątny

owalny

c. Jaki smak ma woda?

słodki

kwaśny

słony

nie ma smaku

d. Jaki zapach ma woda?

ostry

delikatny

poziomkowy

nie ma zapachu

Zadanie 1 (dla zdolnego ucznia, nakładka edukacyjna)

Odpowiedz na pytania.

a. Jaką barwę ma woda?

.....

b. Jaki kształt ma woda?

.....

c. Jaki smak ma woda?

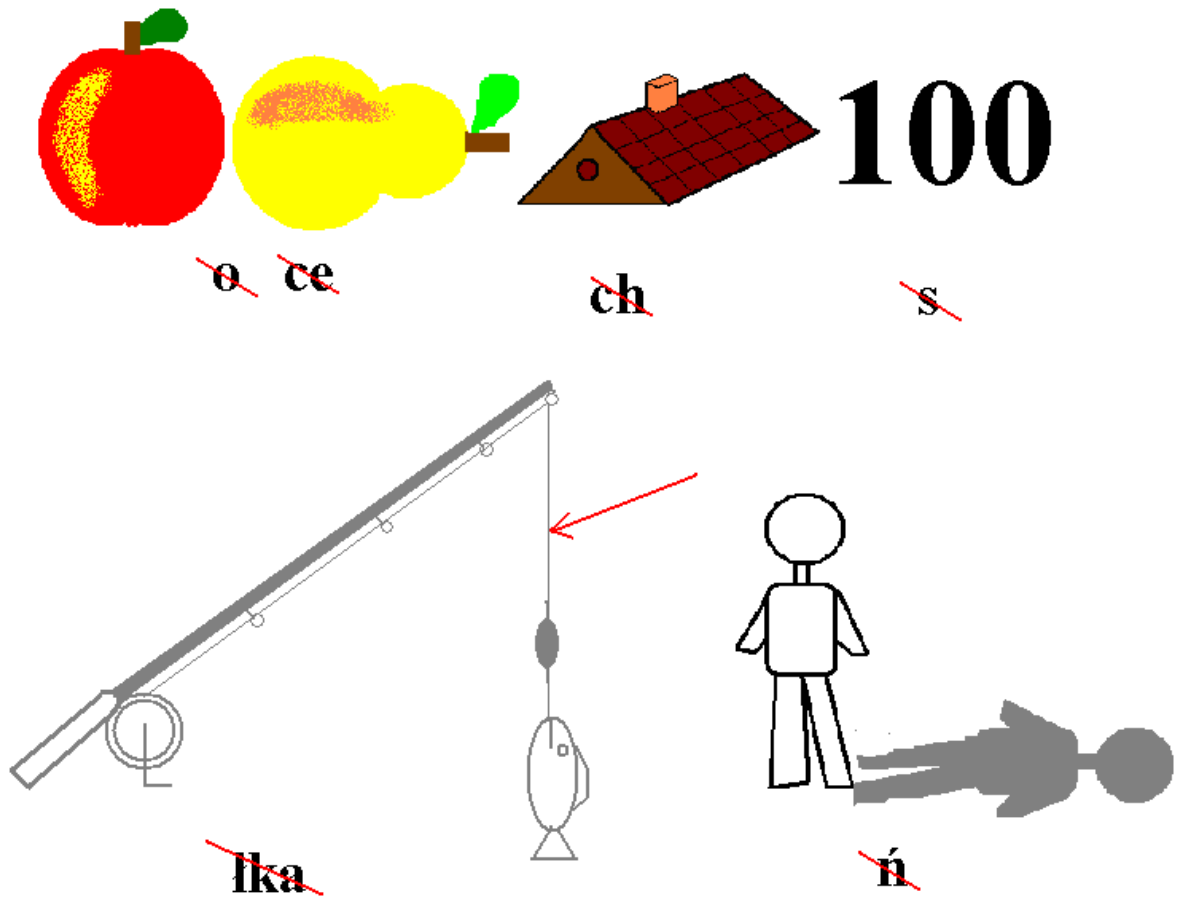
.....

d. Jaki zapach ma woda?

.....

Zadanie 2

Rozwiąż rebus, odczytaj i zapisz hasło. Zastanów się, co ono oznacza.

Hasło:

(P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

ZAŁĄCZNIK 1

Rozwiązania zagadek

Paski z wyrazami należy wydrukować i wyciąć jeszcze przed lekcją

wiosna

owad

dom

aparat

(P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

ZAŁĄCZNIK 2

Prezentacja "Woda w przyrodzie"

Woda

Część I

Woda w przyrodzie

Chmury

Deszcz

Kałuża

Śnieg

Sople lodu

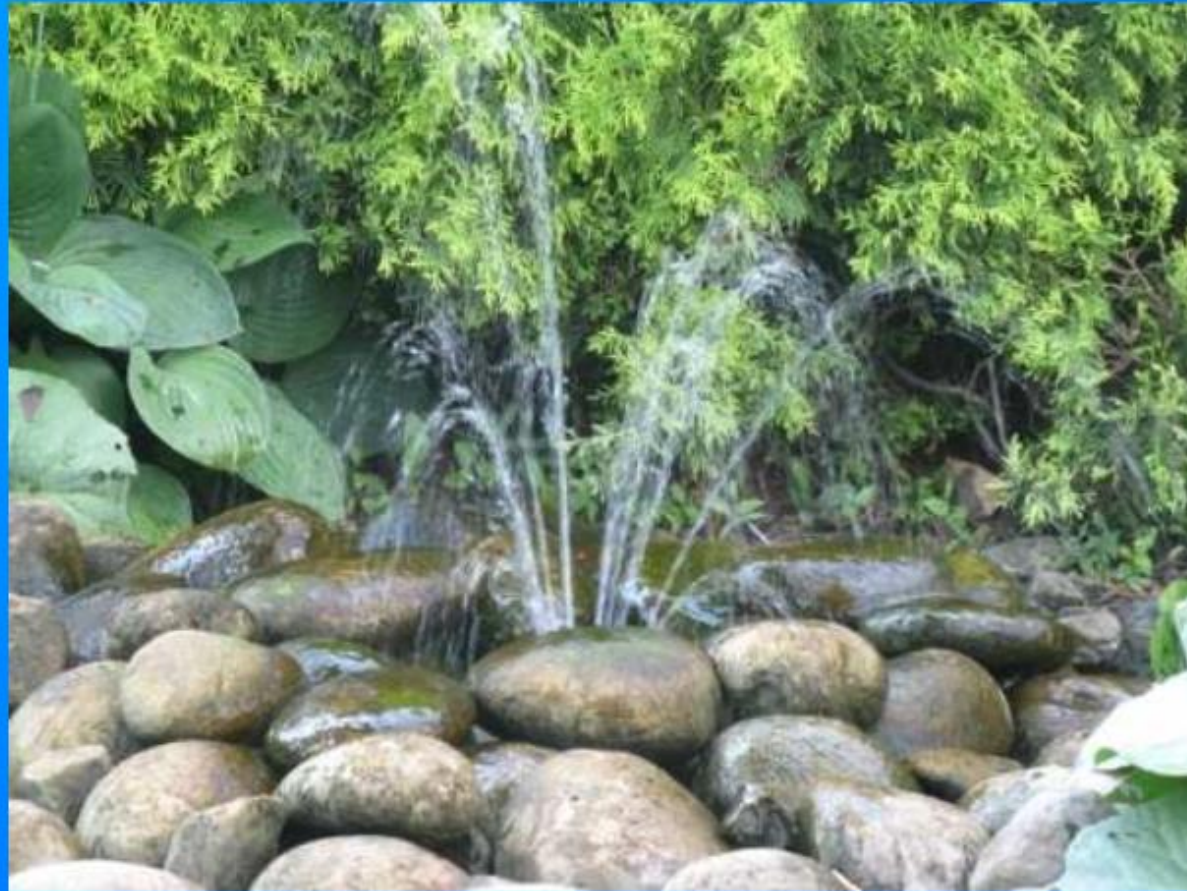
Źródło

Strumyk

Fontanna

Staw

Rzeka

Jezioro

Sztuczne jezioro - zalew

Zwierzęta

(P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

ZAŁĄCZNIK 3

Woda

Wiersz T. Ferenc pt. „Woda” zaczerpnięty z książki „Ten tajemniczy świat” – edukacja ekologiczna w przedszkolu, T. Gałczyńskiej (red.), Hans Jurgens Press, Warszawa 1997.

WODA

Wszędzie jej pełno, w studni aż dudni,
w deszczu pluszcze głośno,
w rzece płynie,
na samym dnie morza utopiona
nie ginie.

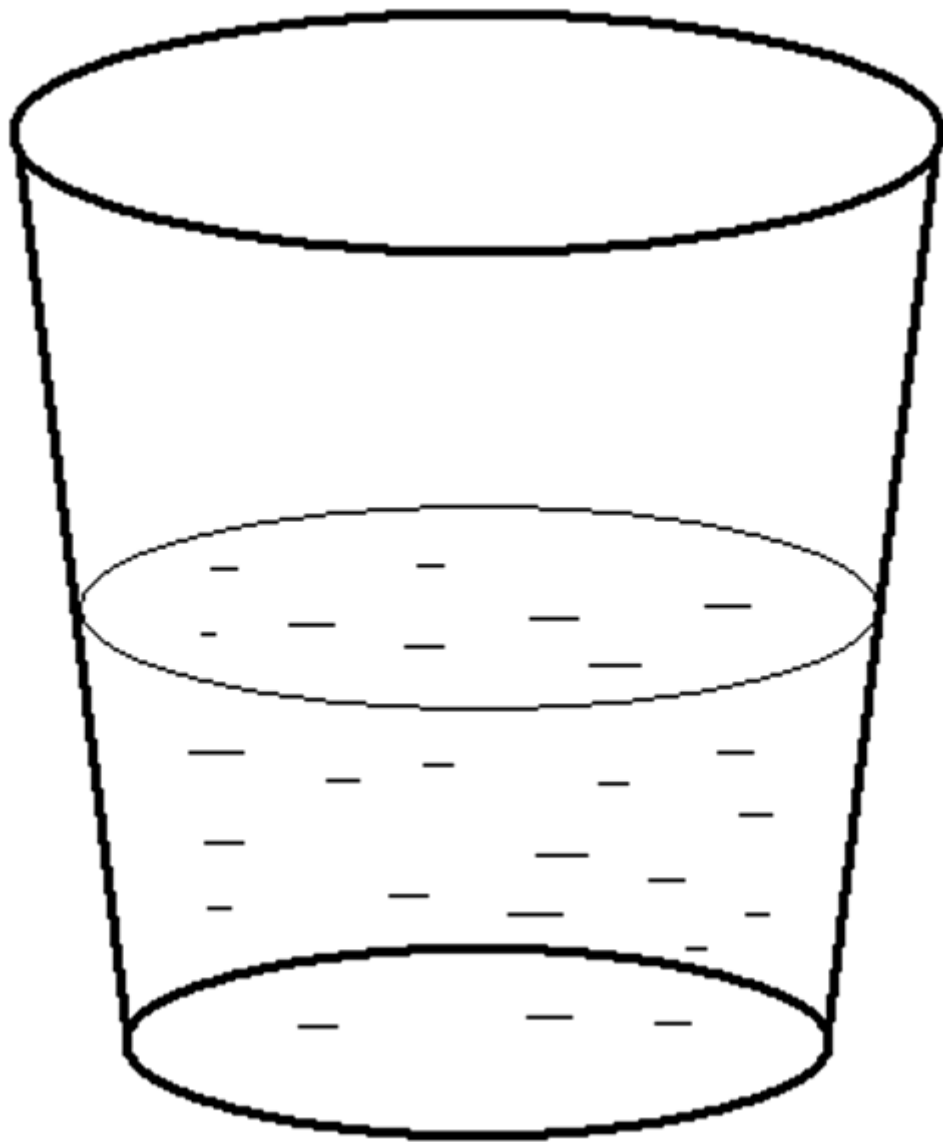
W chmurze lekka jak para,
w wiadrze ciężka jak ołów,
piękna jak wodospad Niagara,
w ogrodzie jak rosnący ogród.

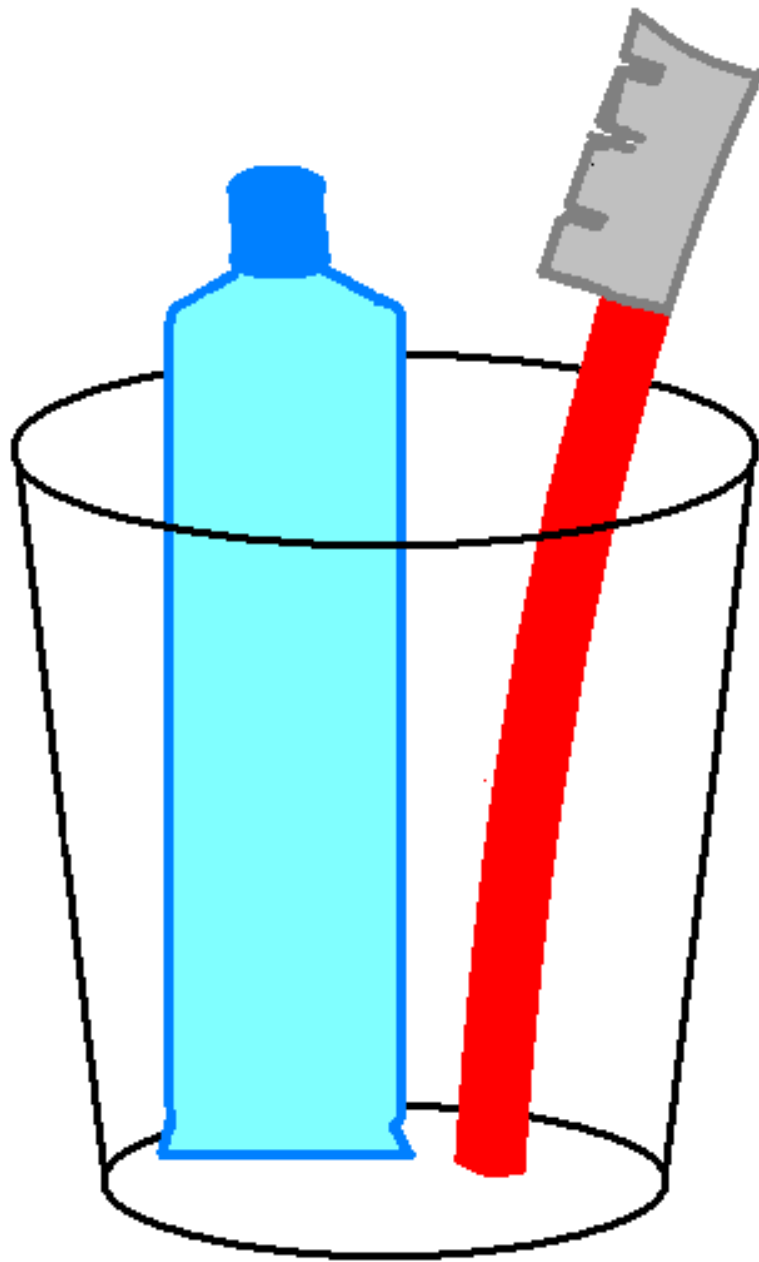
A drzewa co mówią,
gdy brak im wody?
Co kwiaty, gdy nie ma deszczu?
Co powiesz ty,
gdy przez dni całe
sucho w kranie i sucho w powietrzu?
Co powie żółta trawa
i popękana ziemia,
pusta studnia i rzeka
i Sahara bez cienia?

(P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

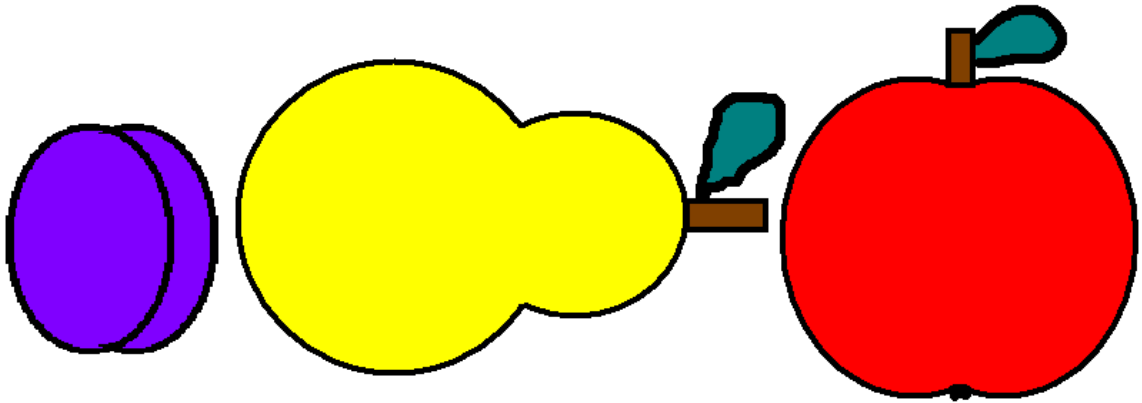
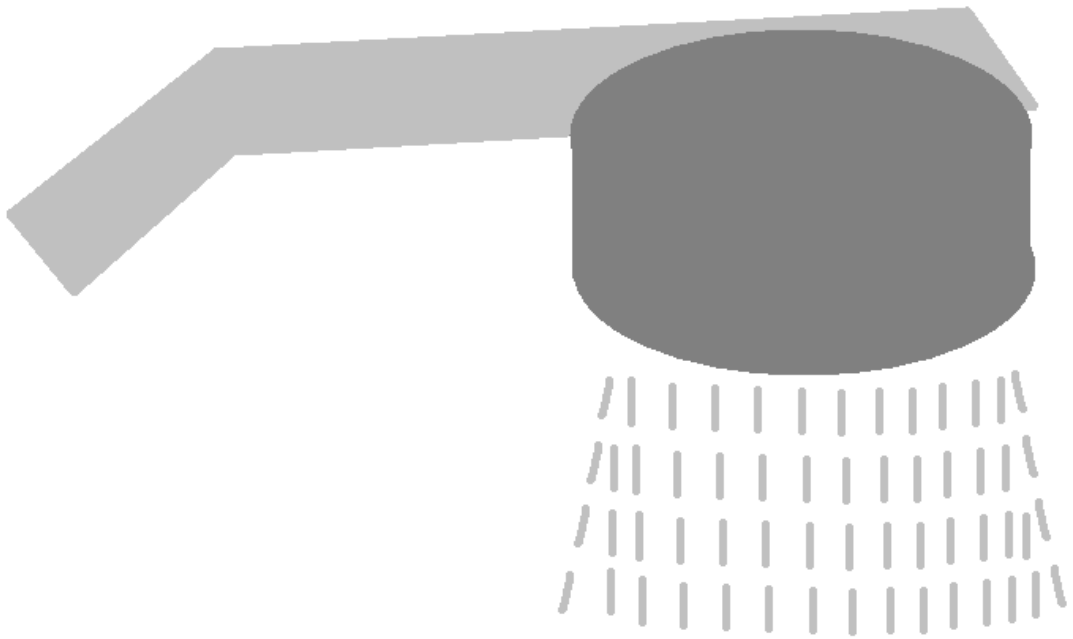
ZAŁĄCZNIK 4

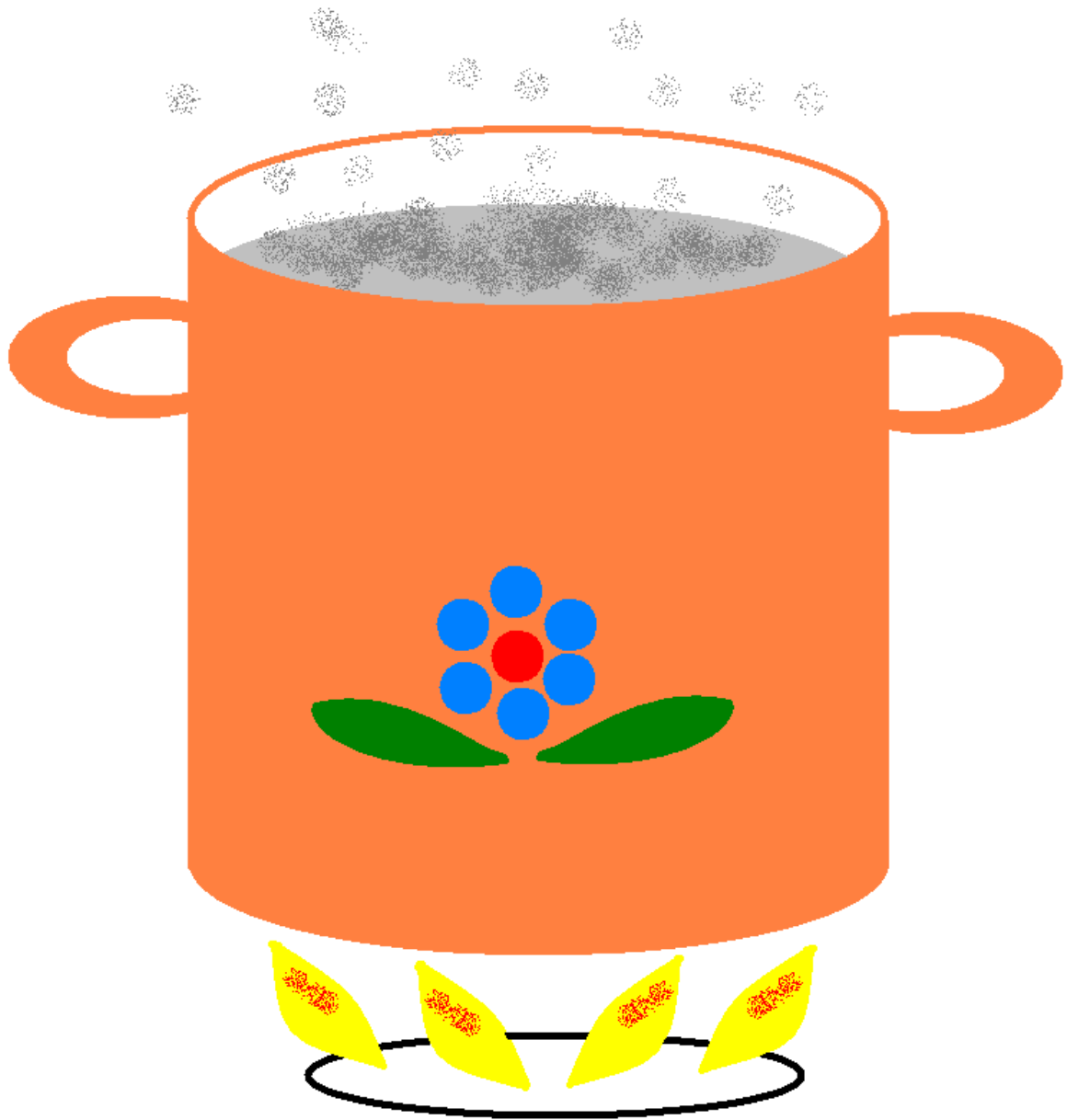
Woda w domu

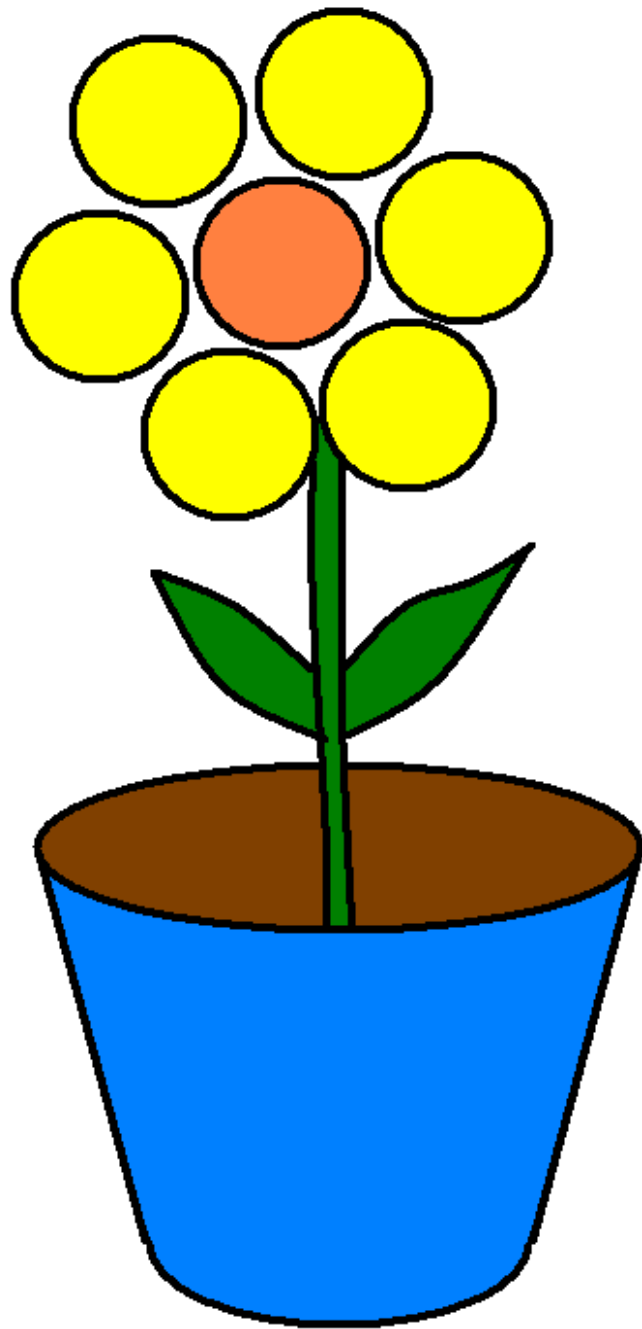

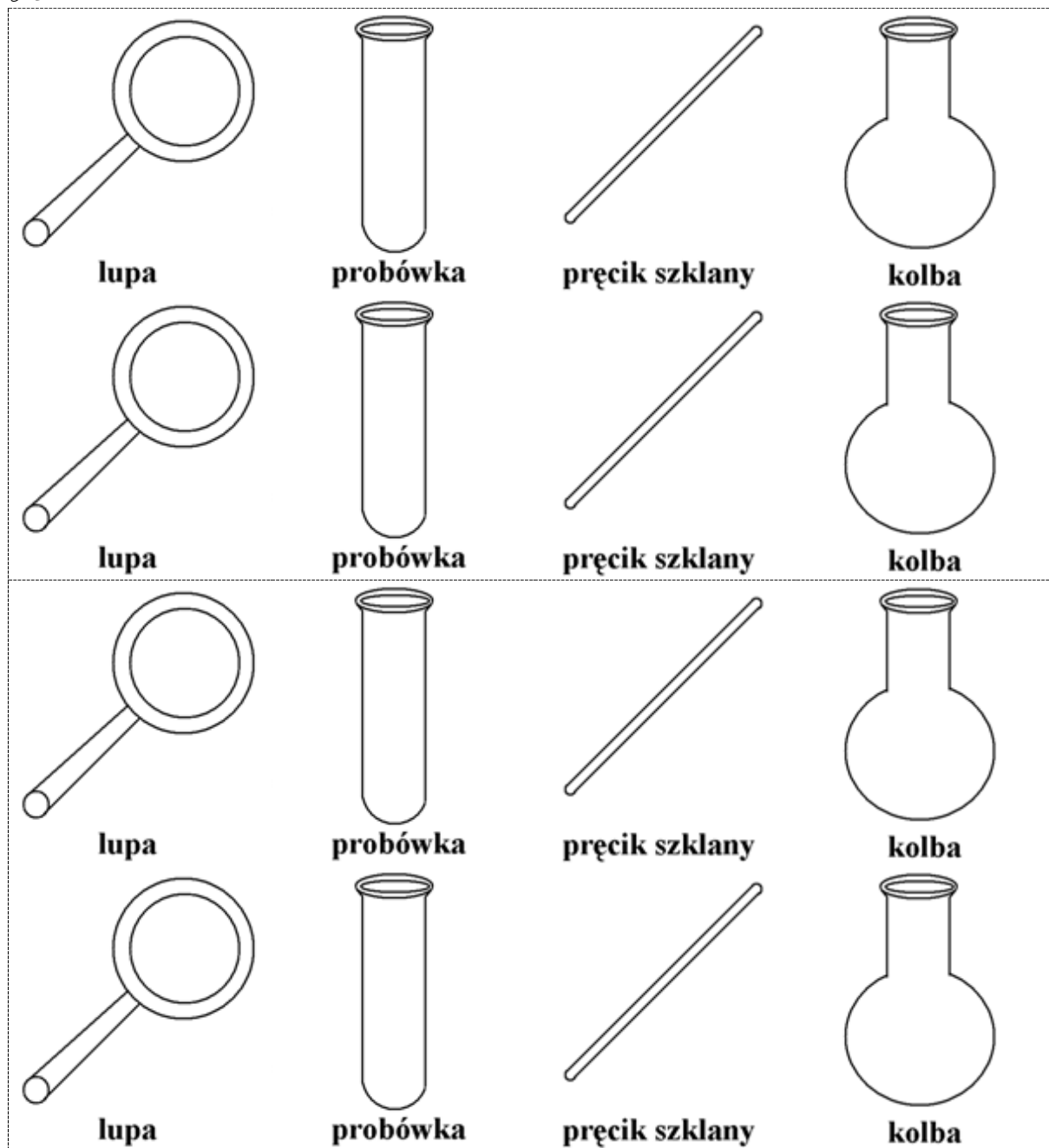

(P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

ZAŁĄCZNIK 5

Emblematy dla poszczególnych grup

Emblematy należy wydrukować i wyciąć jeszcze przed lekcją

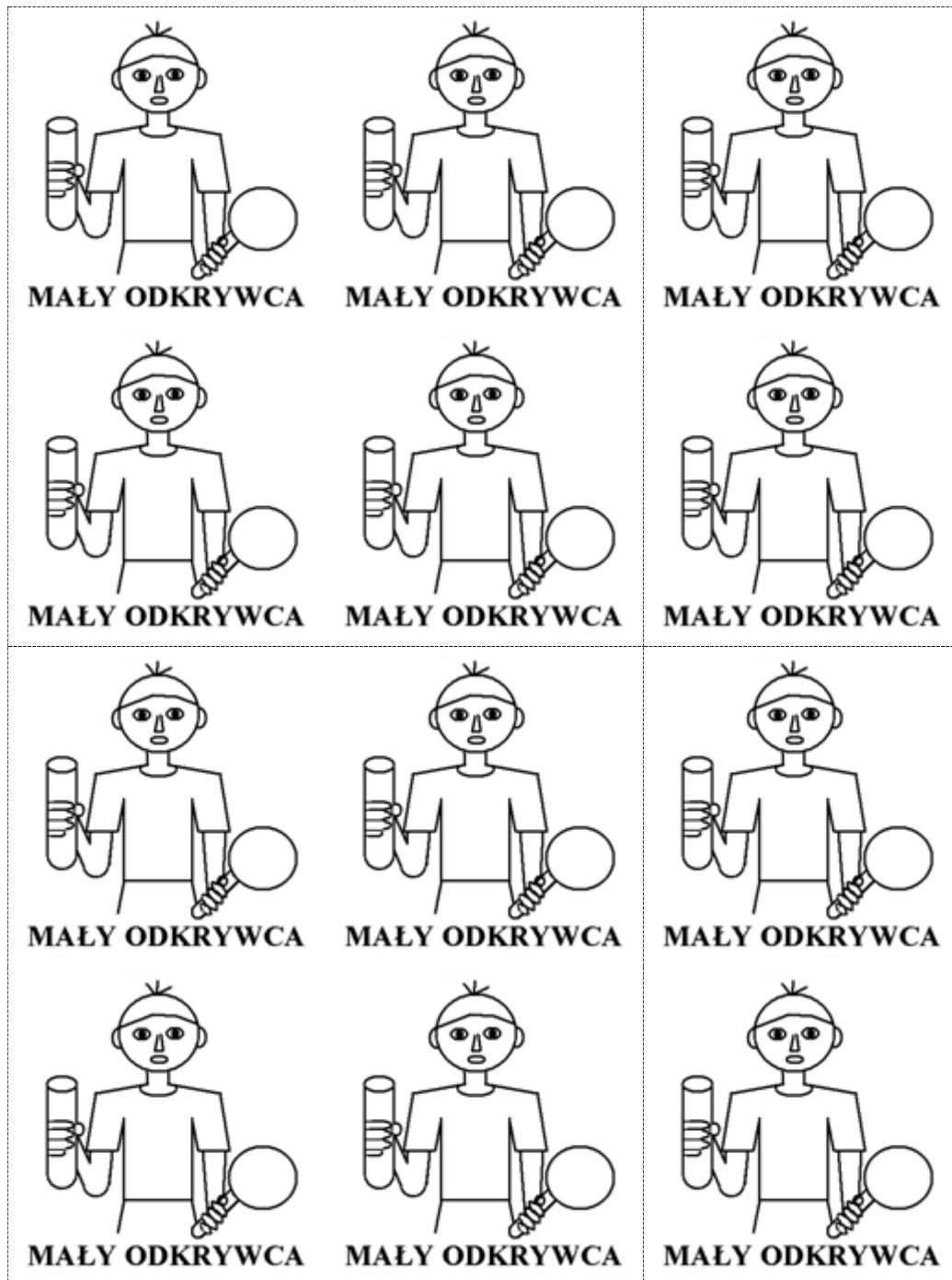

(P1_T26) Gdzie możemy znaleźć wodę?

ZAŁĄCZNIK 6

Plakietka „Mały Odkrywca”

Emblematy należy wydrukować i wyciąć jeszcze przed lekcją

Numer i temat lekcji: (P1_T27) Kto mieszka w lesie?

Numer lekcji w multimediami: 7

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest las;
- prawidłowo nazywa wybrane zwierzęta leśne;
- podaje nazwy domów wybranych zwierząt leśnych;
- wie, dlaczego zwierzęta są potrzebne lasom.

Metody i techniki nauczania: ćwiczenia interaktywne, animacje, obserwacja, rozmowa

Uzupełniające środki dydaktyczne: karta pracy, plansza przedstawiająca domy leśnych zwierząt, płyta CD z utworami muzyki klasycznej

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		N sprawdza listę obecności.
Wprowadzenie	Ćwiczenie interaktywne 1	N poleca uczniom, aby z puzzli ułożyli obrazek „Leśne puzzle” i rozpoznali, co on przedstawia. U wykonują poleczone czynności. Po ułożeniu obrazka odpowiadają na pytania: N: <i>Co przedstawia zdjęcie? Jak myślicie, o czym będziecie się uczyli na dzisiejszej lekcji?</i> U: <i>Dzisiaj będziemy się uczyli o lesie.</i> N uzupełnia wypowiedzi uczniów i formułuje temat lekcji. N: <i>Dzisiaj będziecie się uczyli o lesie i o jego mieszkańcach.</i>
Wyjaśnienie pojęcia <i>las</i>		N prowadzi rozmowę o lesie. Odwołuje się do doświadczeń uczniów i zachęca ich do swobodnego wypowiedzenia się. N: <i>Czym według was jest las?</i> U: <i>Las to miejsce, gdzie rośnie dużo drzew. Rosną tam też krzewy i inne rośliny. W lesie można zbierać grzyby.</i> N: <i>Jakie zwierzęta można spotkać w lesie?</i> U: <i>Wiewiórkę. Niedźwiedzia. Dzieciola i inne ptaki.</i>
Omówienie wybranych gatunków zwierząt leśnych. Wyjaśnienie pojęć: <i>ssaki, ptaki, owady</i>	Animacja 1	N poleca uczniom obejrzenie zestawu zdjęć „Leśni mieszkańcy”, które przedstawiają zwierzęta mieszkające w lesie (sarna, dzięcioł, mrówka, dzik, lis). U oglądają zdjęcia i słuchają informacji o poszczególnych zwierzętach. N przekazuje dodatkową informację: <i>Wśród zwierząt, które poznaliście, można wyróżnić: ssaki, ptaki, owady.</i> N zadaje pytania: <ul style="list-style-type: none">• <i>Które zwierzę jest ptakiem?</i> (dzięcioł)• <i>Które zwierzę jest owadem?</i> (mrówka)• <i>Do której grupy zwierząt należą zatem: sarna, dzik, lis?</i> (do ssaków) U udzielają odpowiedzi zgodnie z posiadaną wiedzą. N zachęca uczniów, aby spróbowali uzasadnić swoje odpowiedzi. N: <i>Kto potrafi wyjaśnić, dlaczego sarna, dzik i lis należą do ssaków?</i> U zgłaszają różne propozycje, zgodnie z posiadaną wiedzą.

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>Jako podsumowanie rozmowy z uczniami N podaje informacje:</p> <p><i>Ssaki to zwierzęta, które rodzą się i potem żywią się mlekiem matki. Są pokryte sierścią.</i></p> <p><i>Ptaki to zwierzęta, które wykluwają się z jajek. Są pokryte piórami i mają skrzydła.</i></p> <p><i>Owady są najliczniejszą grupą zwierząt. Żyją wokół nas w różnych środowiskach. Są bardzo pożyteczne dla przyrody, ale dla człowieka są czasem uciążliwe.</i></p>
Rozpoznawanie wybranych zwierząt na podstawie opisu, nakładka edukacyjna	Ćwiczenie interaktywne 2 – memo; minikrzyżówka interaktywna	N proponuje chętnym uczniom wykonanie zadania dodatkowego. U dobierają w pary obrazki i napisy. Pozostali U w tym czasie wykonują ćwiczenie o niższym stopniu trudności – rozwiązują minikrzyżówkę. Nazwy zwierząt wpisują do krzyżówki w wyznaczone pola. Odczytują hasło: <i>las</i> .
Zabawa ruchowa – naśladowcza		<p>N dzieli uczniów na cztery grupy i poleca, aby stanęli swobodnie w obszarze wyznaczonym dla poszczególnych zwierząt (niedźwiedzie, zające, wiewiórki, dzięcioły). Wybiera do zabawy fragment muzyczny według uznania. Zadaniem uczniów będzie naśladowanie poruszania się zwierząt w rytm muzyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niedźwiedzie chodzą na czworakach, • zające skaczą, • dzięcioły uderzają ręką o podłogę, • wiewiórki skaczą i jedzą orzeszek. <p>Na sygnał nauczyciela U przechodzą na inny obszar i naśladowują kolejne zwierzę. Zmian może być tyle, ile jest grup zwierzęcych.</p>
Poznanie ciekawostek o leśnych zwierzętach	Animacja 2	<p>U wskazują cyfry umieszczone na ilustracji „Mieszkamy w lesie”, przedstawiającej las. Po zaznaczeniu cyfry pojawia się zdjęcie jednego z mieszkańców lasu. U nazywają, jeśli potrafią, zwierzę przedstawione na zdjęciu. Potem wysłuchują informacji czytanych przez lektora.</p>
Rozmowa wokół tematu „Każde zwierzę leśne ma swój dom”		<p>N prezentuje planszę, która przedstawia zwierzęta i ich domy (niedźwiedź – gawra, mrówki – mrowisko, ptaki – gniazdo, lis, borsuk – nora).</p> <p>N: <i>Co znajduje się na planszy? Opowiedzcie o swoich spostrzeżeniach.</i></p> <p>U wypowiadają się na podstawie poczynionych obserwacji oraz zgodnie z posiadaną wiedzą.</p>
Utrwalenie nazw domów leśnych zwierząt	Test	<p>N proponuje wykonanie ćwiczenia „Domy leśnych zwierząt”, utrwalającego zdobyte wiadomości o leśnych zwierzętach.</p> <p>Poleca rozwiązanie testu zawartego w ćwiczeniu interaktywnym, który polega na wskazaniu właściwej odpowiedzi.</p>
Podsumowanie i rozwiązywanie zadań z karty pracy		<p>N prowadzi rozmowę podsumowującą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>O czym uczyliście się na dzisiejszej lekcji?</i> • <i>Jakie wiadomości o leśnych zwierzętach zapamiętaliście?</i> • <i>Dlaczego zwierzęta potrzebne są lasom?</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediów	Sposób realizacji zagadnienia
		<ul style="list-style-type: none"> • <i>O czym trzeba pamiętać, wędrując po lesie?</i> <p>U odpowiadają zgodnie z posiadaną wiedzą. Na zakończenie lekcji N rozdaje uczniom karty pracy. N czyta polecenia, a U wykonują zadania. Po sprawdzeniu poprawności wykonania zadań na karcie pracy N dokonuje słownej oceny pracy i aktywności uczniów podczas lekcji.</p>

(P1_T27) Kto mieszka w lesie?

KARTA PRACY

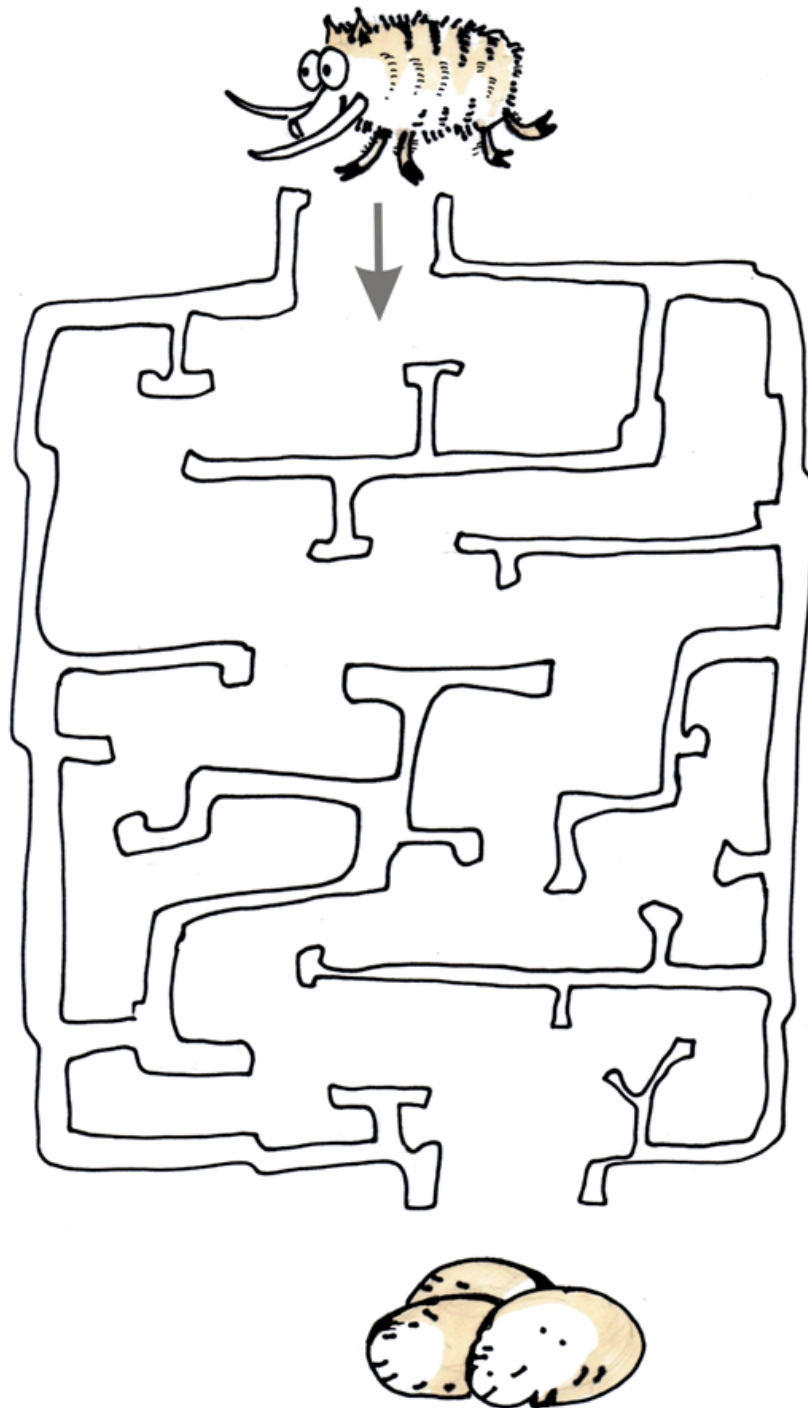
Zadanie 1

Pokoloruj na niebiesko kwadrat przy zdjęciach, które przedstawiają leśne zwierzęta. Jeśli potrafisz, podpisz zdjęcia.

Zadanie 2

Zaprowadź dzika do jego przysmaku. Pokoloruj obrazek i odpowiedz na pytania.

Czy dzik mieszka w lesie? TAK NIE

Czym żywi się dzik?

1. _____

2. _____

Numer i temat lekcji: (P1_T28) Jak nie zgubić się w lesie? Gdzie mieszka echo?

Numer lekcji w multimediami: 8

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie pojęcia *las*;
- rozpoznaje wybrane gatunki zwierząt leśnych;
- podaje nazwy wybranych gatunków roślin leśnych;
- rozumie, w jaki sposób powstaje echo;
- potrafi naśladować echo za pomocą głosu;
- wie, jak zachować się w lesie;
- wie, co może się przydać w czasie wycieczki do lasu;
- wymienia podstawowe czynności wykonywane przez leśniczego.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, ćwiczenie interaktywne, animacje, obserwacja, działania praktyczne, zabawa naśladowcza

Uzupełniające środki dydaktyczne: karta pracy, piłka, fragment filmu, nagrania dźwiękowe

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		N sprawdza listę obecności i prezentuje temat lekcji.
Wprowadzenie	Rebus	W nawiązaniu do poprzedniej lekcji o lesie N prosi uczniów o rozwiązanie rebusu, który stanowi wprowadzenie do tematu. Po wykonaniu zadania U podają hasło (<i>las</i>) i odczytują tytuł ćwiczenia <i>Niezwykły zielony dom</i> . W toku rozmowy U wyjaśniają znaczenie utworzonego słowa – opierają się na posiadanym zasobie wiedzy i wiadomościach z poprzedniej lekcji. N: <i>Dlaczego mówimy, że las to niezwykle zielony dom?</i> U: <i>Bo to jest miejsce, gdzie rosną drzewa i żyją zwierzęta. Tam różne zwierzęta mają swoje domy.</i> N: <i>Kiedy ostatnio byliście w lesie?</i> U: <i>W czasie wolnych dni.</i> N: <i>Dlaczego warto chodzić do lasu?</i> U: <i>Bo tam jest świeże powietrze.</i> N: <i>Co nam daje las?</i> U: <i>W lesie można zbierać grzyby.</i>
Prezentacja zdjęcia lasu i jego odgłosów	Zdjęcie w dużym formacie z podkładem dźwiękowym	N: <i>Teraz przez chwilę poczujcie się jak w lesie. Popatrzcie na zdjęcie przygotowane przez Pana Ciekawskiego i posłuchajcie nagrania.</i> U oglądają zdjęcie „Las i jego odgłosy” i wsłuchują się w odgłosy lasu.
Przeprowadzenie rozmowy dotyczącej lasu		Po obejrzeniu zdjęcia i wysłuchaniu odgłosów lasu N prowadzi z dziećmi rozmowę. N: <i>Gdzie oprócz lasu można usłyszeć takie odgłosy?</i> U: <i>W parku.</i> N: <i>Który z odgłosów rozpoznaliście?</i> U: <i>Śpiew ptaków.</i> N: <i>Jakie inne odgłosy można usłyszeć w lesie?</i> U: <i>Szum drzew, stukanie dzięcioła.</i> N: <i>Kiedy las rozbrzmiewa takimi odgłosami?</i> U: <i>Wiosną i latem. O świcie.</i> N: <i>Jak trzeba zachowywać się w lesie, aby usłyszeć takie</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		odgłosy? U: Trzeba być cicho.
Przedstawienie wybranych gatunków zwierząt leśnych	Animacja 1	N: <i>Jakie zwierzęta można spotkać w lesie?</i> U odpowiadają zgodnie z posiadaną wiedzą. N: <i>Teraz obejrzyjcie animację z hot-spotami „Zwierzęta leśne” przygotowaną przez Pana Ciekawskiego i uważnie wysłuchajcie tego, co wam powie.</i> U oglądają animację i słuchają informacji przekazywanych przez lektora.
		Na podstawie przedstawionej animacji i wiedzy uczniów z poprzedniej lekcji N prowadzi rozmowę o mieszkańcach lasu. N: <i>Jakie inne zwierzęta można spotkać w lesie?</i> U: <i>Lisa, dzięciola, dzika, łosia itp.</i> N: <i>Dlaczego w lesie mieszka tak dużo zwierząt?</i> U: <i>Bo tu jest dużo pożywienia.</i> N: <i>O czym należy pamiętać, spotykając zwierzęta w lesie?</i> U: <i>Żeby ich nie straszyć. Żeby ich nie dotykać.</i> N: <i>Kiedy napotkane w lesie zwierzę może być niebezpieczne?</i> U: <i>Gdy jest chore. Gdy opiekuje się młodymi.</i>
Przedstawienie wybranych gatunków roślin leśnych	Animacja 2	N: <i>Jakie rośliny można spotkać w lesie?</i> U odpowiadają na pytanie zgodnie ze swoją wiedzą. N: <i>Teraz przedstawię wam kolejną animację. Tym razem Pan Ciekawski zaprasza was do poznania roślin rosnących w lasach.</i> U oglądają animację przedstawiającą rośliny leśne (dąb, modrzew, borówka, borowik, muchomor czerwony) i wysłuchują dodatkowych informacji wygłoszonych przez lektora.
		Po obejrzeniu animacji N kontynuuje z dziećmi rozmowę o lesie. N: <i>Jakie inne rośliny można spotkać w lesie?</i> U: <i>Sosnę, świerk.</i> N: <i>Które oprócz wymienionych roślin mają jadalne owoce?</i> U: <i>Maliny, leszczyna.</i> N: <i>Co można przygotować z owoców zebranych w lesie?</i> U: <i>Soki, dżemy.</i> N: <i>Jakie zwierzęta żywią się owocami leśnymi?</i> U: <i>Niedźwiedzie, wiewiórki.</i> N: <i>Kiedy w lesie zakwitają pierwsze kwiaty?</i> U: <i>Wiosną, gdy na drzewach nie ma jeszcze liści.</i> N: <i>Jakie wiosenne kwiaty można zobaczyć w lesie?</i> U: <i>Fiołki, zawilce, przylaszczki.</i>
Przeprowadzenie rozmowy na temat echa		N informuje dzieci o tym, że w lesie oprócz roślin i zwierząt mieszka również echo. Jest ono specyficznym mieszkańcem, bo nikt nigdy go nie widział, ale wielu je słyszało. W toku prowadzonej przez nauczyciela rozmowy kierowanej U podają różne propozycje określenia pojęcia <i>echo</i> i odpowiadają na postawione pytania zgodnie z posiadaną wiedzą.

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>N pyta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Co to jest echo?</i> • <i>Kto z was słyszał kiedyś echo?</i> • <i>Gdzie słyszeliście echo?</i> • <i>Kto potrafi powiedzieć, jak powstaje echo?</i> • <i>Dlaczego echo można również usłyszeć w lesie?</i> • <i>Kiedy echo mieszka w lesie?</i> <p>N uzupełnia wypowiedzi uczniów dodatkowymi informacjami o zjawisku echa.</p> <p>N: <i>Echo jest falą akustyczną (inaczej zwaną falą dźwiękową lub po prostu dźwiękiem) odbitą od jakiejś przeszkody i docierającą do uszu obserwatora po krótkim czasie. Przykładem takiej przeszkody, od której odbija się fala dźwiękowa, może być ściana lasu utworzona z drzew i krzewów, górskie zbocze, skały, powierzchnia wody w studni, a nawet ściana w dużym, pustym pokoju lub w sali gimnastycznej. Odbicie dźwięku od przeszkody można porównać do odbijania piłki o ścianę.</i></p>
Symulacyjna zabawa z piłką		<p>N proponuje obserwację zabawy z piłką, w której piłka odgrywa rolę dźwięku, a ściana jest przeszkodą. Prosi, aby uczniowie zaobserwowali, co dzieje się z piłką po uderzeniu przez nią w ścianę.</p> <p>Wybrany przez nauczyciela U kilkakrotnie odbija piłkę o ścianę.</p> <p>W czasie odbijania piłki zmienia szybkość jej lotu, a tym samym siłę uderzenia.</p> <p>U ustalają wniosek z obserwacji: <i>Po każdym uderzeniu w ścianę piłka odbija się i wraca.</i></p>
Projekcja fragmentu filmu	Fragment filmu „Czterej pancerni i pies”	<p>N: <i>Teraz zobaczycie, jak bohaterowie filmu „Czterej pancerni i pies” bawili się echem w opuszczonym mieście.</i></p> <p>U oglądają fragment filmu „Czterej pancerni i pies”.</p>
Rozmowa na temat filmu		<p>Po projekcji N przeprowadza rozmowę z uczniami.</p> <p>N: <i>W jaki sposób w oglądanym fragmencie filmu powstawało echo?</i></p> <p>U: <i>Żołnierze krzyczeli, a krzyk odbijał się od jakiejś przeszkody.</i></p> <p>N: <i>Co było przeszkodą dla dźwięku?</i></p> <p>U: <i>Budynki w tym mieście.</i></p> <p>N: <i>Jak daleko mogła znajdować się ta przeszkoda?</i></p> <p>U: <i>Dość daleko.</i></p> <p>N: <i>Gdzie jeszcze można usłyszeć echo?</i></p> <p>U: <i>W studni, na klatce schodowej.</i></p>
Zabawa naśladowcza		<p>N zaprasza uczniów do udziału w zabawie naśladowczej „Echo”.</p> <p>N głośno wymawia słowa związane z lasem, a uczniowie na zasadzie echa powtarzają je. Potem wyznaczeni uczniowie zastępują nauczyciela i proponują wybrane przez siebie słowa, a pozostali odpowiadają, naśladując echo, np.:</p> <p><i>sosna – osna, osna,osna;</i></p> <p><i>sowa – owa, owa, owa;</i></p> <p><i>jagody – ody, ody, ody;</i></p> <p><i>grzyby – yby, yby, yby;</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Wybieranie przedmiotów przydatnych w czasie wycieczki po lesie	Ćwiczenie interaktywne 1 – zaznaczanka	<p><i>maliny – iny, iny, iny.</i></p> <p>N rozmawia z uczniami o tym, jakie przedmioty warto zabrać ze sobą na wycieczkę do lasu. N: <i>Po co ludzie chodzą do lasu?</i> U: <i>Zbierają grzyby, jagody. Spacerują. Obserwują przyrodę.</i> N: <i>O czym należy pamiętać, wędrując po lesie?</i> U: <i>Żeby się nie zgubić.</i> N: <i>Jakie przedmioty mogą nam się przydać podczas leśnej wyprawy?</i> U: <i>Kanapki, mapa, kalosze itp.</i> N: <i>Teraz wykonajcie ćwiczenie interaktywne przygotowane przez Pana Ciekawskiego. Jest on ciekawy, czy wiecie, co warto zabrać ze sobą na wycieczkę do lasu.</i> U wykonują ćwiczenie „Co warto zabrać ze sobą na wycieczkę do lasu?”. Z podanego zestawu przedmiotów wybierają te, które przydają się w czasie wycieczki do lasu (mapa, kompas, lornetka, telefon komórkowy).</p>
Omówienie sposobów określania kierunku północnego za pomocą oznak przyrodniczych		<p>Po wykonaniu ćwiczenia N prowadzi z dziećmi rozmowę ukierunkowaną pytaniami. N: <i>Dlaczego właśnie te przedmioty wybraliście?</i> U: <i>One mogą przydać się w lesie, gdybyśmy się zgubili.</i> N: <i>Do czego służy kompas?</i> U: <i>Do wskazywania północy.</i> N: <i>Kiedy w lesie przydaje się lornetka?</i> U: <i>Gdy chcemy zobaczyć ptaka siedzącego na drzewie.</i> N: <i>Dlaczego warto zabrać do lasu telefon komórkowy?</i> U: <i>Bo w razie potrzeby można poprosić kogoś o pomoc.</i> N: <i>Kiedy w lesie przydaje się mapa?</i> U: <i>Kiedy zgubimy się w lesie.</i> N może podać dodatkowe informacje dotyczące określania kierunków na mapie i w terenie. N: <i>Mapa w łatwy sposób pozwala nam określić kierunki świata: północny, południowy, wschodni i zachodni. Są one nam potrzebne do określenia kierunku drogi, jaki trzeba obrać, żeby dojść do celu. Do wyznaczania kierunków świata możemy też wykorzystać inny sposób. Gdy o godzinie 12.00 staniemy tyłem do słońca z wyciągniętymi na boki rękami, to nasz cień będzie wskazywał kierunek północny, słońce znajdujące się z tyłu, za nami wskaże południe, prawa ręka wskaże nam wschód, a lewa zachód (dodatkowo można wykonać to ćwiczenie z dziećmi, wykorzystując lampkę jako słońce).</i> N podaje dodatkowe informacje o tym, jak w sytuacji zgubienia się w lesie można sobie poradzić, korzystając z „pomocy” przyrody. N: <i>Las przypomina ogromny labirynt. Czasami człowiek może się w nim zgubić i nie mieć przy sobie przedmiotów, o których przed chwilą rozmawialiśmy. Wtedy przydaje się umiejętność wnikliwej obserwacji otoczenia. Przyroda potrafi zagubionemu podpowiedzieć, jak odszukać drogę powrotną. Na początek należy przyjrzeć się drzewom samotnie stojącym na skraju polany śródleśnej – ich</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>korony są bardziej rozłożyste ze strony południowej. Dodatkowej informacji może dostarczyć pień, który jest pokryty mchem od północnej strony. W takiej sytuacji warto również przyjrzeć się mrowisku, które jest bardziej strome po północnej stronie. Czasami ważnych informacji może nam dostarczyć także pień po świeżo ściętym drzewie, którego szersze słoje wskazują stronę południową. Jak widzicie, bez kompasu też można sobie poradzić w lesie.</p>
	Ćwiczenie interaktywne 2 – memo	<p>N proponuje uczniom wykonanie kolejnego ćwiczenia interaktywnego, „Szukamy wyjścia z lasu”, które pomoże im zrozumieć podane informacje.</p> <p>U wykonują ćwiczenie polegające na odkrywaniu zasłoniętych kart i łączeniu ich w pary. Gdy uczeń odkryje parę, obie karty znikają, a lektor odczytuje hasło. Pary kart tworzą zdjęcia przedstawiające elementy przyrodnicze, które wspierają człowieka w określaniu kierunków świata i pomagają mu w odszukiwaniu drogi powrotnej z lasu.</p>
Opracowanie zasad właściwego zachowania się w lesie		<p>N rozmawia z uczniami o spacerach po jesiennym lesie i o zasadach właściwego zachowania się podczas tych spacerów.</p> <p>U odpowiadają na pytania nauczyciela na podstawie własnych doświadczeń.</p> <p>N: <i>Kto z was był w jesiennym lesie? Jak wygląda las jesienią?</i></p> <p>U: <i>Jesienny las jest piękny i kolorowy.</i></p> <p>N: <i>Co robią dzieci w jesiennym lesie?</i></p> <p>U: <i>Spacerują i zbierają kolorowe liście.</i></p> <p>N: <i>Jak należy się zachowywać w lesie?</i></p> <p>U: <i>Należy być cicho, nie można płoszyć zwierząt, nie można śmiecić.</i></p> <p>N: <i>O czym należy pamiętać zanim wyjdziemy z lasu?</i></p> <p>U: <i>Że trzeba pozbierać po sobie wszystkie śmieci.</i></p> <p>N: <i>Dlaczego w lesie nie wolno rozpalać ogniska?</i></p> <p>U: <i>Bo łatwo mogą zapalić się drzewa.</i></p>
Omówienie zadań, jakie na co dzień wykonuje leśniczy	Ćwiczenie interaktywne 3 – puzzle	<p>N proponuje uczniom wykonanie zadania 1 z karty pracy.</p> <p>N: <i>Przyjrzyjcie się ilustracjom przedstawiającym różne zachowania dzieci w lesie. Waszym zadaniem jest wybranie tych ilustracji, które przedstawiają zachowanie właściwe.</i></p> <p>U oglądają ilustracje i pod tą, która przedstawia właściwe zachowanie dzieci w lesie, rysują grzybek.</p> <p>N sprawdza poprawność wykonania zadania.</p> <p>N: <i>W organizacji wycieczki do lasu może nam pomóc pewien człowiek. Jaki jest jego zawód, dowiedziecie się po ułożeniu puzzli przygotowanych przez Pana Ciekawskiego.</i></p> <p>U układają puzzle „Kto pracuje w lesie?” z ilustracją leśniczego i wybierają jedną z trzech zaproponowanych nazw.</p> <p>Pan Ciekawski ocenia poprawność wykonanego zadania.</p> <p>N inspiruje rozmowę z uczniami o pracy leśniczego.</p> <p>N: <i>Jak myślicie, co leśniczy robi w lesie?</i></p>

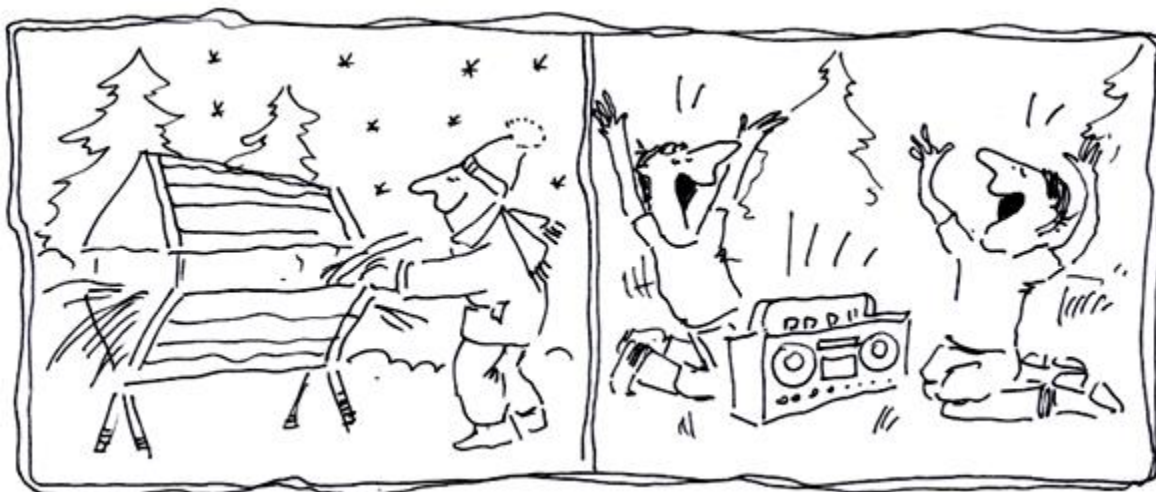
Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>U: <i>Pilnuje lasu. Chroni las. Troszczy się o zwierzęta leśne.</i> N: <i>Podajcie przykładowe zajęcia leśniczego.</i> U: <i>Sadzenie drzew, dokarmianie zwierząt w zimie itp.</i> N: <i>Jak nazywa się dom, w którym mieszka leśniczy?</i> U: <i>To leśniczówka.</i> N: <i>W czym leśniczy może nam pomóc?</i> U: <i>Kiedy zgubimy się w lesie, może nam pomóc odszukać drogę powrotną.</i></p>
Podsumowanie Wykonywanie zadań z karty pracy		<p>N poleca uczniom wykonanie zadań przedstawionych w karcie pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 2 (dla wszystkich uczniów) – wyznaczenie drogi od paśnika do leśniczówki na podstawie podanego kodu; • Zadanie 3 a i b (dla wszystkich uczniów) oraz c i d (dla uczniów zdolnych i szybciej pracujących) – określanie kierunku północnego na podstawie oznak przyrodniczych. <p>N sprawdza poprawność wykonania zadań.</p>
Przeprowadzenie rozmowy sprawdzającej wiedzę uczniów		<p>N: <i>A teraz posłuchajcie pytań i poleceń, które przygotował Pan Ciekawski, chcąc sprawdzić waszą wiedzę. Mam nadzieję, że sobie z nimi poradzicie. Oto one:</i> N: <i>Jakie zwierzęta można spotkać w lesie?</i> N: <i>Podajcie trzy przykłady roślin, które rosną w lesie.</i> N: <i>Czym jest echo?</i> N: <i>Jak należy zachowywać się w lesie?</i> N: <i>Co należy zabrać ze sobą do lasu?</i> N: <i>Dlaczego, organizując wycieczkę do lasu, warto skorzystać z pomocy leśniczego?</i> N: <i>Co najbardziej podobało wam się w czasie lekcji?</i> N: <i>Które z wykonywanych ćwiczeń było najbardziej interesujące?</i> N: <i>Jakie trudności napotkaliście w czasie wykonywania ćwiczeń?</i></p>
Zadanie pracy domowej		<p>N: <i>Cieszę się, że tak dużo zapamiętaliście z dzisiejszej lekcji. Myślę, że zasłużyliście na nagrodę. Tą nagrodą będzie plakietka „PRZYJACIEL LASU”, którą sami przygotujecie w domu. Najpierw trzeba ją pokolorować, a potem wyciąć i wkleić do zeszytu.</i> N zachęca uczniów do wykonania plakietki „PRZYJACIEL LASU” znajdującej się na karcie pracy w miejscu, które umożliwia jej swobodne pokolorowanie i wycięcie.</p>

(P1_T28) Jak nie zgubić się w lesie? Gdzie mieszka echo?

KARTA PRACY

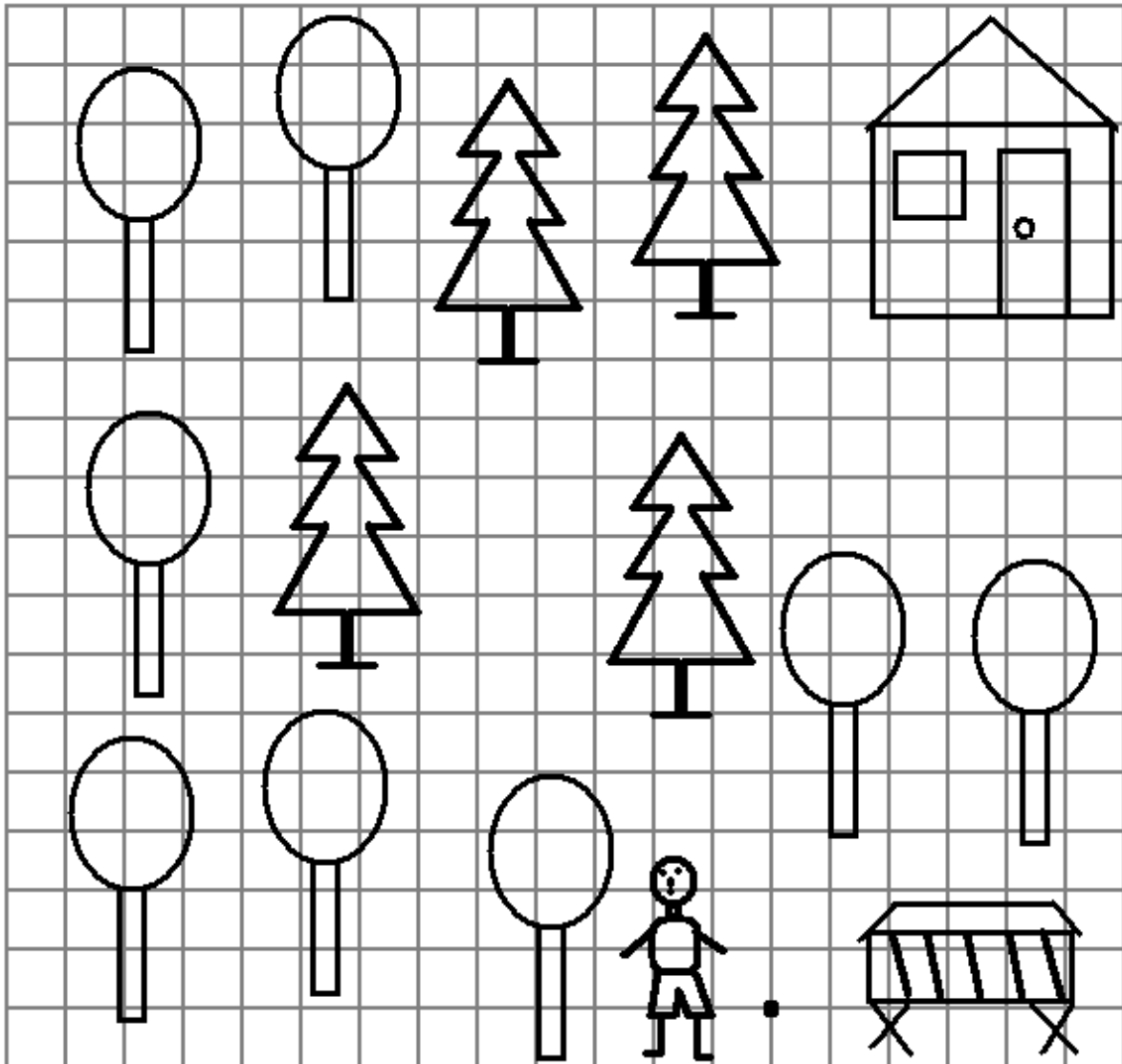
Zadanie 1

Narysuj grzybek pod każdą ilustracją, która przedstawia właściwe zachowanie dzieci w lesie.

Zadanie 2

Pomóż Panu Ciekawskiemu dojść do leśniczówki. Wykorzystaj kod zapisany pod ilustracją. Miejsce, z którego rusza Pan Ciekawski, jest oznaczone kropką.

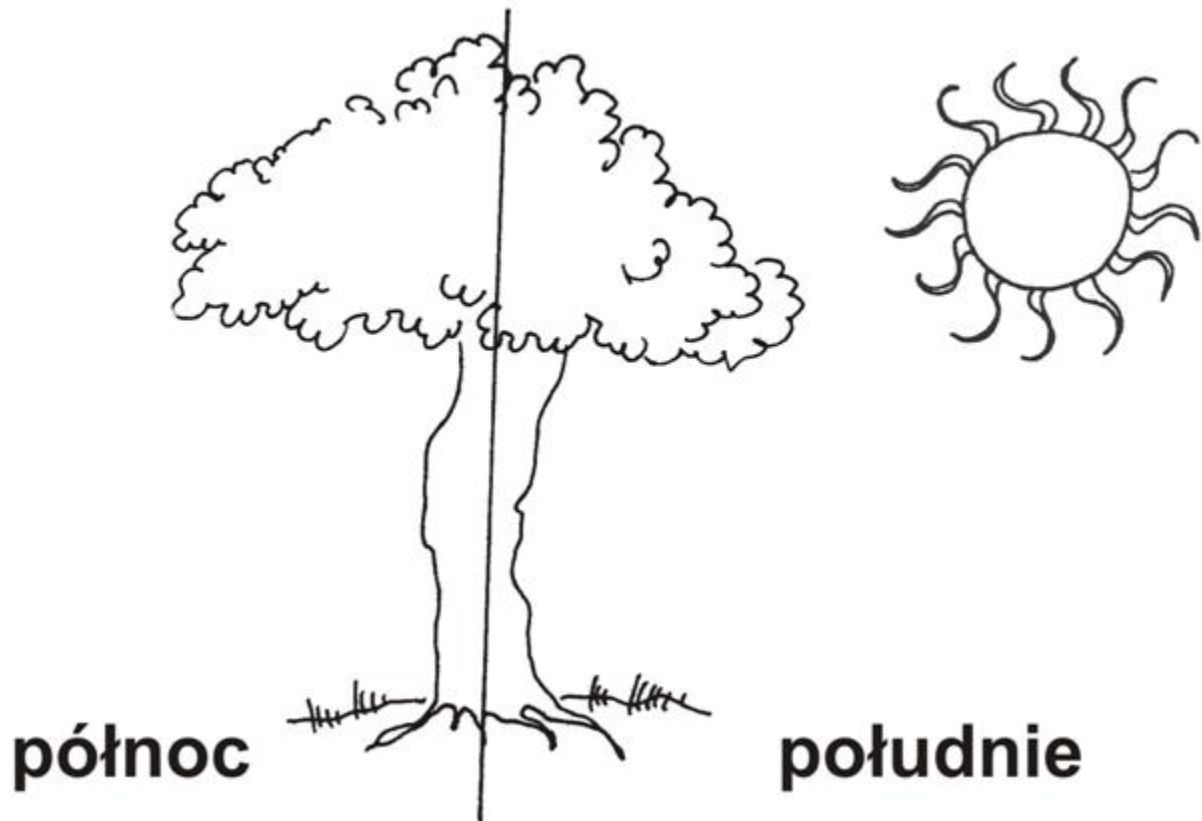

4 ↑ 3 ← 1 ↑ 1 ← 5 ↑ 8 → 1 ↑

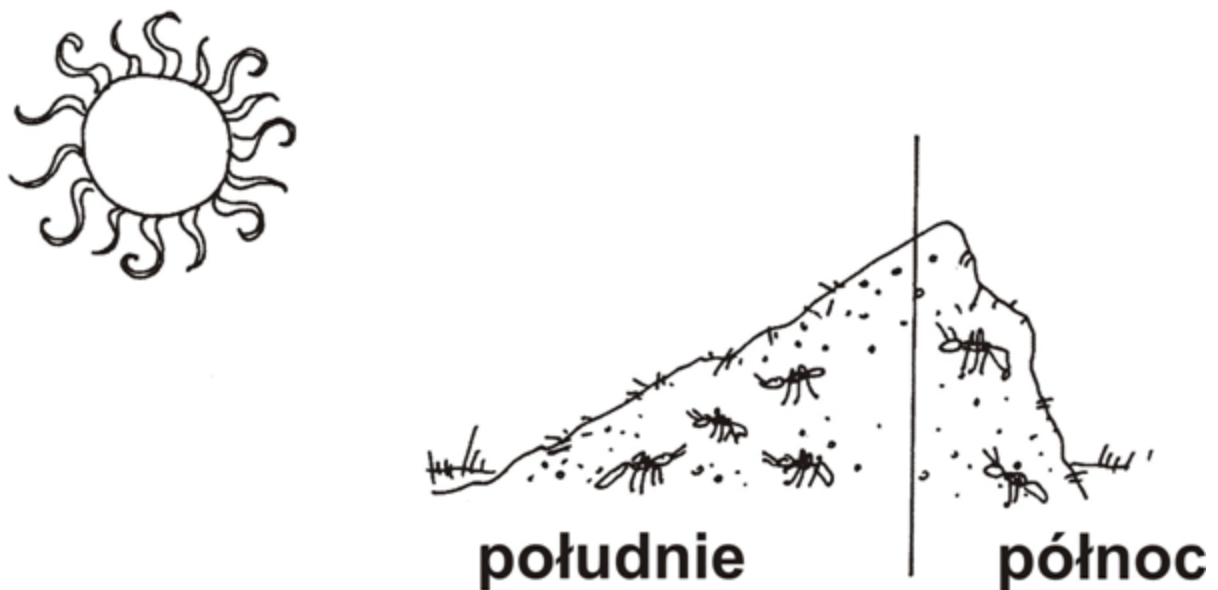
Zadanie 3

Określ kierunek północny na podstawie oznak przyrodniczych:

a) narysuj zielony mech na północnej części pnia drzewa:

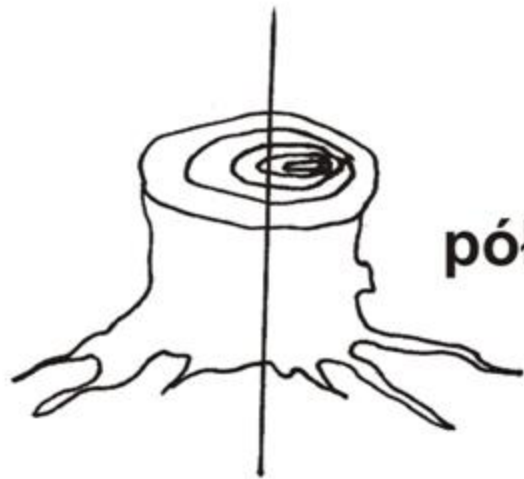
b) pokoloruj na brązowo północną część mrowiska:

c) pokoloruj na brązowo północną część pnia po ściętym drzewie:

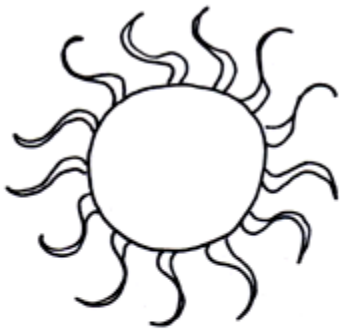

południe

północ

d) pokoloruj na niebiesko kółko, które wskazuje kierunek północny:

Zadanie 4

Pokoloruj, wytnij i wklej do zeszytu plaketkę „Przyjaciel lasu”.

Numer i temat lekcji: (P1_T29) Leśne opowieści

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- zna i rozpoznaje zwierzęta leśne;
- wymienia charakterystyczne cechy wybranych leśnych zwierząt;
- skupia uwagę na czytanim opowiadaniu;
- wypowiada się na określony temat;
- wie, jak należy zachować się w lesie;
- współpracuje w grupie.

Metody i techniki nauczania: rozmowa, giełda pomysłów, zabawa dramatowa, metoda zadań stawianych uczniowi

Uzupełniające środki dydaktyczne: białe kartony, klej, ołówki, karta pracy, dwa koszyczki (lub pudełeczka)

Załączniki:

Załącznik 1. Ilustracje do wykorzystania przy opowiadaniu (należy je wydrukować je na sztywnym papierze i przymocować na patyczkach)

Załącznik 2. Emblematy (należy je wydrukować na sztywnym kolorowym kartonie)

Załącznik 3. Ilustracje do pocięcia na części

Załącznik 4. Podpisy do puzzli

Załącznik 5. Zdania do dokończenia

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności. W sali lekcyjnej są przygotowane stanowiska do pracy dla grup uczniowskich, odpowiednio wyposażone w materiały potrzebne do przygotowania prezentacji oraz w przybory szkolne.
Zabawa integracyjna „Iskierka”	N i dzieci stoją w kręgu, trzymając się za ręce. N: <i>Iskierkę na powitanie puszczam w krąg, niech szybko powróci do mych rąk.</i> Mówiąc powyższą rymowaną, N lekko ściska dłoń ucznia, który stoi po jego prawej stronie. U ten przekazuje „iskierkę” dalej. Na koniec „iskierka” wraca do N.
Wprowadzenie	U siadają na podłodze w kręgu. N czyta zagadkę i prosi o jej rozwiązanie: <i>W nim rosną drzewa, w nim ptaki śpiewają. W nim małe i duże zwierzęta mieszkają.</i> N: <i>O czym opowiada zagadka?</i> U: <i>O lesie. O ptakach. O różnych zwierzętach.</i> N: <i>Co to jest las?</i> U: <i>Miejsce, gdzie mieszkają zwierzęta. Miejsce, gdzie rośnie dużo drzew. Dom zwierząt.</i> N: <i>Kto z was powie, czym będziemy się zajmowali na dzisiejszej lekcji?</i> U podają różne propozycje. N akceptuje propozycje uczniów i dokładniej określa tematykę lekcji.
Opowieść nauczyciela o wiośnie w lesie	U biorą po jednym obrazku z koszyczka trzymanego przez nauczyciela. Obrazki przedstawiają: las, ptaki, kwiaty leśne, drzewa leśne, dzięcioła, gniazdo, gniazdo z pisklętami, sarnę, lisa, wiewiórkę, niedźwiedzia, borsuka, dzika, jeża (załącznik 1). N: <i>Posłuchajcie krótkiej opowieści. Jeśli usłyszycie nazwę obrazka, który trzymacie w ręce, podnieście go na chwilę do góry. Gotowi?</i> U: <i>Tak!</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N: <i>W takim razie zaczynamy. Oto stoi las dumny, piękny i zielony. Różne odgłosy w nim słychać z każdej strony. Ptaków śpiewne trele tutaj się roznoszą, że wiosna jest pełna uroku, wszystkim wokół głoszą. Ze snu zimowego przyroda dawno już wstała. Rośliny i zwierzęta do pracy zwołała. Drzewa liśćmi wesoło szeleszczą, kwiaty swym zapachem rozkwit wiosny wieszczą. W lesie dzięcioły zaczęły już drzew leczenie, by inne ptaki znalazły w ich zdrowych konarach schronienie. W starannie ukrytych gniazdach pojawiły się pisklęta, każda ptasia rodzina jest więc bardzo zajęta. Wychowanie potomstwa to niełatwa sprawa, to wielki obowiązek, nie żadna zabawa. Wszystkie leśne zwierzęta skrzętnie swych skarbów pilnują. Sarny, lisy i wiewiórki opiekę, umiejętności oraz sekrety swego gatunku leśnym małuchom ofiarują. Lecz na tym naszej wyliczanki nie zamykamy... O innych zwierzętach także pamiętamy. Ciężko pracują niedźwiedzie, borsuki, dziki i jeże oraz każde inne leśne zwierzę. Wiosną w lesie bywa ciekawie, bo życie w nim tętni nie tylko w trawie.</i></p>
Rozmowa dotycząca wysłuchanej opowieści	<p>N prowadzi z uczniami rozmowę na temat opowieści o wiosennym lesie. N: <i>O czym była wysłuchana przez was opowieść?</i> U: <i>O lesie. O zwierzętach. O tym, że przyroda się już obudziła.</i> N: <i>Skoro przyroda się obudziła, to w jakiej porze roku dzieje się akcja tej opowieści?</i> U: <i>W lesie panuje wiosna.</i> N: <i>Co dzieje się wiosną w przyrodzie?</i> U: <i>Kwitną kwiaty. Niektóre zwierzęta budzą się ze snu zimowego. Ptaki budują gniazda. Zwierzęta sprzątają w swoich norach. Zwierzęta opiekują się swoimi dziećmi.</i> N: <i>Jakie zwierzęta mieszkają w lesie?</i> U: <i>Sarny, dziki, lisy, wiewiórki, niedźwiedzi, borsuki, jeże, dzięcioły.</i> N: <i>Jak należy zachować się w lesie?</i> U: <i>Zachowujemy się cicho. Nie niszczymy roślin. Nie krzyczymy. Nie zostawiamy śmieci w lesie. Nie płoszymy zwierząt. Nie niszczymy ich domów.</i></p>
Praca w grupach – ułożenie obrazków z puzzli, nazwanie zwierzęcia na obrazku, zebranie informacji o danym zwierzęciu	<p>W drodze losowania N dokonuje podziału uczniów na kilka grup (3–4 lub więcej), w zależności od liczebności klasy. N: <i>W tym koszyczku mam obrazki z leśnymi zwierzętami (załącznik 2). Za chwilę każdy z was wylosuje jeden z nich. Przyjrzyjcie się, jakie zwierzę wylosowaliście, poszukajcie innych dzieci z takim samym obrazkiem. Usiądźcie przy stoliku, na którym leży taki sam obrazek.</i> U wykonują polecenie nauczyciela. Na każdym stoliku leży obrazek pocięty na części (załącznik 3) oraz biały karton. N: <i>Pracując w grupach, ułóżcie ilustrację z puzzli i przyklejcie na kartonie. Nazwijcie zwierzę na ilustracji. Wybierzcie nazwę zwierzęcia i przyklejcie ją pod obrazkiem (załącznik 4). Porozmawiajcie o tym zwierzęciu i zbierzcie o nim, jak najwięcej informacji (jak wygląda, co je, gdzie mieszka itp.). Przygotujcie krótką prezentację waszego zwierzęcia. Możecie wykorzystać zdania do dokończenia, które macie na stoliku (załącznik 5).</i> Podczas wykonywania tego zadania N udziela pomocy lub dodatkowych objaśnień, jeśli zajdzie taka potrzeba. U wykonują powierzone im zadania i wcielają się w role. N: <i>Widzę, że skończyliście swoje zadania. Teraz każda grupa krótko zaprezentuje swoją pracę.</i> N wskazuje, która grupa dokonuje prezentacji jako pierwsza, druga itd. Grupa I opowiada o lisie. Grupa II opowiada o niedźwiedziu.</p>

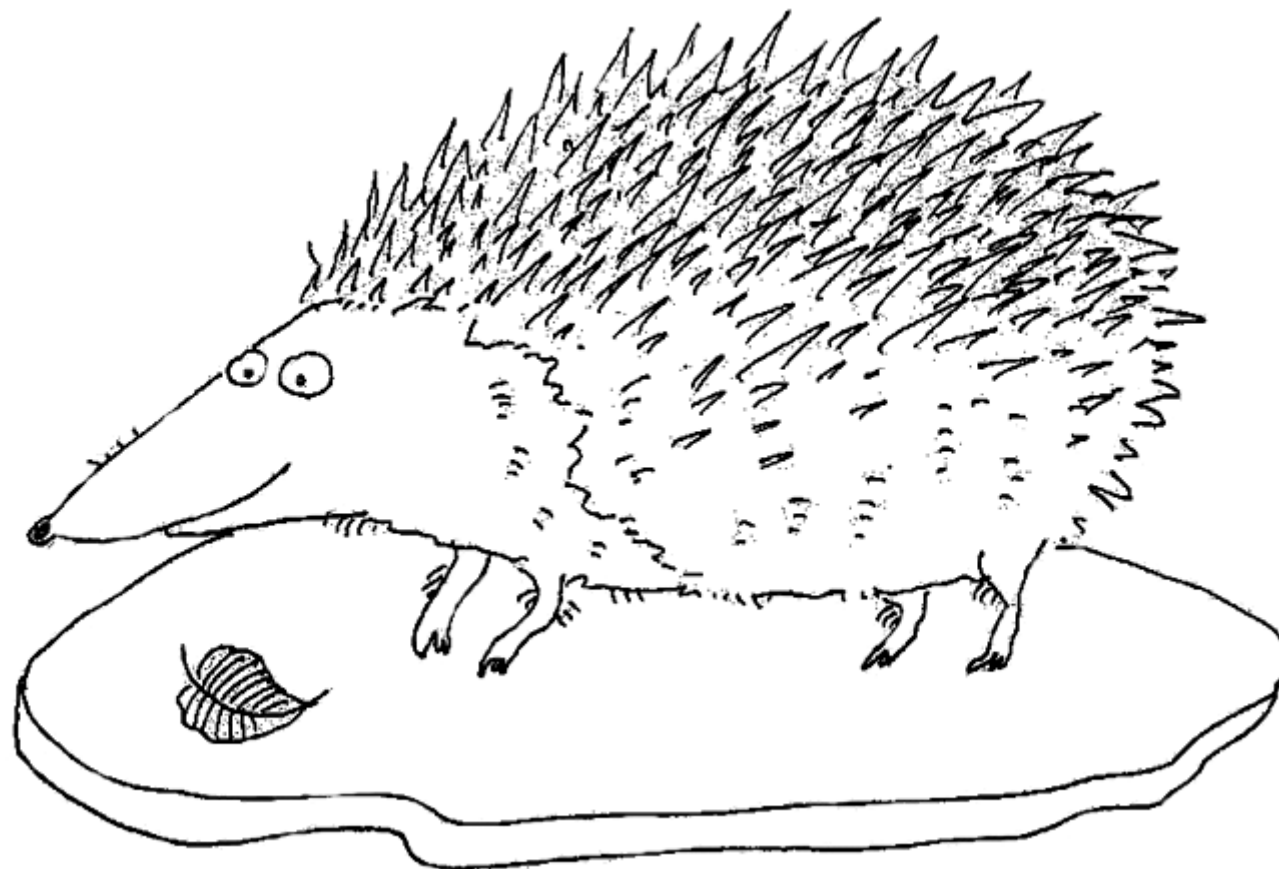
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	Grupa III opowiada o dziku. Grupa IV opowiada o wiewiórce. Każda prezentacja nagradzana jest oklaskami i pochwałą nauczyciela.
Podsumowanie zdobytych umiejętności oraz rozwiązanie zadań z karty pracy	N rozmawia z uczniami na temat lekcji: <i>O czym rozmawialiśmy na dzisiejszej lekcji?</i> <i>Co zapamiętaliście?</i> <i>Co wam się najbardziej podobało?</i> U udzielają odpowiedzi na zadane pytania. U wykonują zadania z karty pracy. N dokonuje słownej oceny pracy uczniów podczas lekcji.

(P1_T29) Leśne opowieści.

KARTA PRACY

Zadanie 1

Pokoloruj jeża

Zadanie 2 (dla uczniów chętnych, nakładka edukacyjna)

Przeczytaj zdania i uzupełnij je wyrazami z ramki.

W lesie istnieją korzystne warunki do życia dla wielu gatunków _____.

Zwierzęta znajdują w lesie tyle _____, ile potrzebują.

Znajdują też bezpieczne _____.

W lesie należy zachowywać się _____.

pokarmu	cicho	kryjówki	zwierząt
---------	-------	----------	----------

Zadanie 3 (dla uczniów bardzo zdolnych, nakładka edukacyjna)

Przeczytaj zdania i uzupełnij je brakującymi wyrazami.

Wiosenny las rozbrzmiewa śpiewem _____.

Ptaki budują _____, w których złożą
_____.

Z tych _____ wyklują się _____.

U ssaków takich jak na przykład lisy czy borsuki także
pojawiają się _____.

(P1_T29) Leśne opowieści.

ZAŁĄCZNIK 1

Ilustracje do wykorzystania przy opowiadaniu

Należy wydrukować je na sztywnym papierze i przymocować na patyczkach.

(P1_T29) Leśne opowieści.

ZAŁĄCZNIK 2

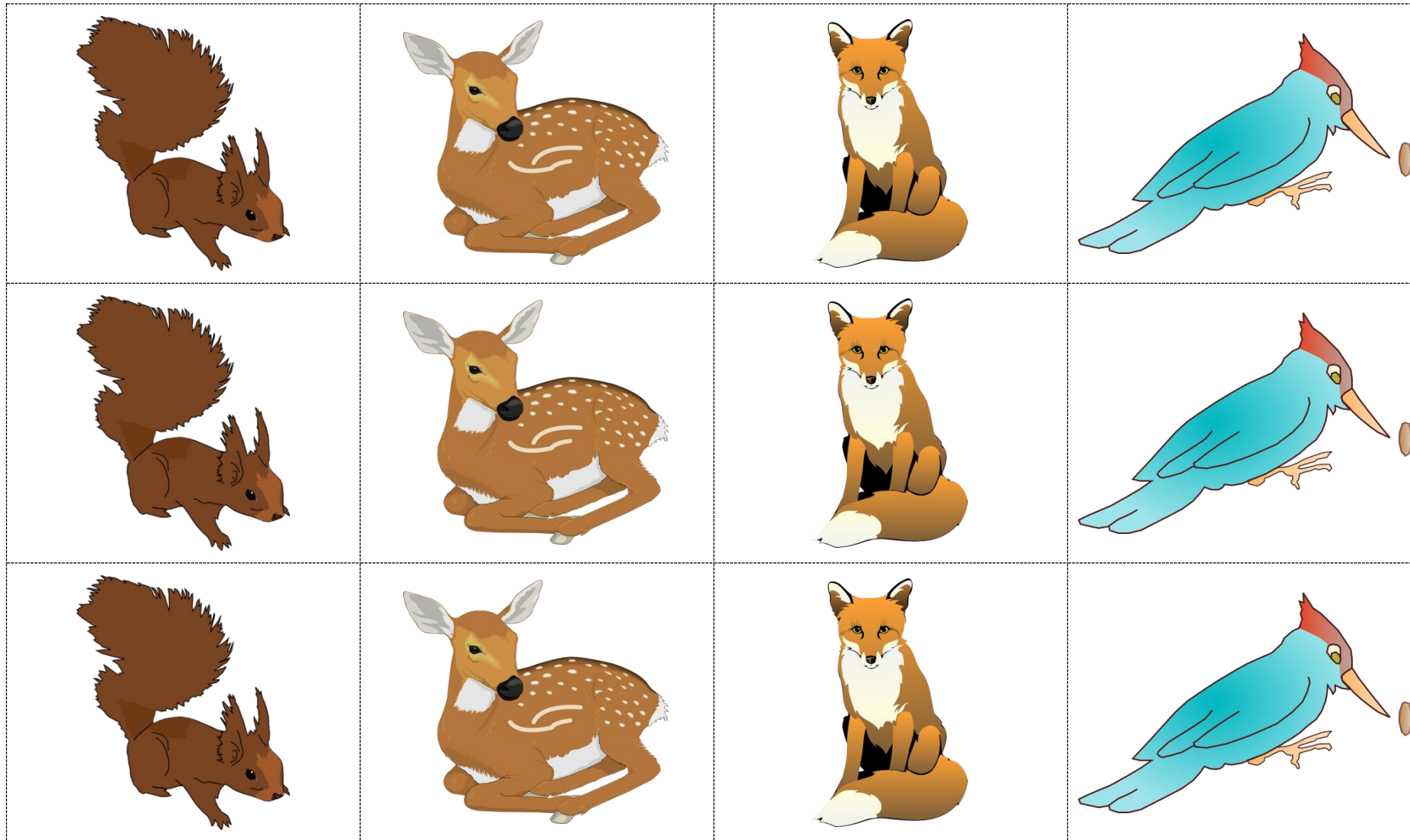
Emblematy

Należy wydrukować na sztywnym kolorowym kartonie.

Emblematy na stoliki

Emblematy dla poszczególnych uczniów

(P1_T29) Leśne opowieści.

ZAŁĄCZNIK 3

Ilustracje do pocięcia na części

Podpisy do puzzli

lisica

wiewiórka

niedźwiedź

dzik

(P1_T29) Leśne opowieści.

ZAŁĄCZNIK 5

Zdania do dokończenia

Jestem

Mam

Mieszkam

Lubię

Proszę o

Numer i temat lekcji: (P1_T30) Czy można zobaczyć powietrze?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wie, jak duże znaczenie w życiu człowieka ma powietrze;
- wymienia niektóre właściwości powietrza;
- wykonuje proste doświadczenia;
- podejmuje próbę uogólniania i sformułowania wniosku;
- podaje przykłady wskazujące na istnienie powietrza;
- zgodnie współpracuje w grupie.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, obserwacja, ćwiczenie, pokaz, instrukcja, doświadczenie, rozmowa kierowana

Uzupełniające środki dydaktyczne: baloniki, dmuchane zabawki, naczynie z wodą, plastikowy przezroczysty kubek, słomka, papierowy ręcznik, plastikowa butelka, linijka o długości ok. 20 cm, tasiemki, szpilki, piórka, skrawki bibuły i folii oraz pięć ponumerowanych kopert z opisem doświadczenia, odświeżacz powietrza, nagranie z muzyką relaksacyjną

Załączniki:

Załącznik 1. Ponumerowane koperty od 1 do 5 z zadaniami dla każdej grupy

Załącznik 2. Wzory „buziek”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Sprawdzenie listy obecności. Stoliki i krzeselka powinny być ustawione w taki sposób, aby grupowały uczniów w cztery lub pięć zespołów. Na każdym stoliku znajduje się zestaw konieczny do przeprowadzenia doświadczeń i zabaw z powietrzem: balonik dla każdego ucznia, naczynie z wodą, plastikowy przezroczysty kubek, słomka, papierowy ręcznik, plastikowa butelka, linijka, piórka, skrawki bibuły i folii oraz pięć ponumerowanych kopert z opisem doświadczenia.
Wprowadzenie	N prosi uczniów o nadmuchiwanie baloników. N: <i>Na dzisiejszej lekcji i zajmiemy się tym, co zostało zamknięte w balonikach, które nadmuchiście. Jak sądzicie, co to jest? (powietrze). Co stanie się, jeżeli przekłujemy balonik?</i> U podają różne przypuszczenia. N przebija swój balonik szpilką, a U powoli wypuszczają powietrze ze swoich. Obserwując zachowanie baloników, weryfikują swoje przypuszczenia i stwierdzają, że z uciekło z nich powietrze. N: <i>Spróbujmy zatem dowiedzieć się, czy można zobaczyć powietrze, które nas otacza. Zbadamy, jakie ma ono właściwości oraz postaramy się udowodnić, że powietrze było w baloniku, a potem z niego uciekło.</i> N podaje i zapisuje temat na tablicy.
Poznanie właściwości powietrza – zabawy badawcze	N proponuje kilka zabaw badawczych. N: <i>Na początek sprawdzimy, czy my potrzebujemy powietrza. Proszę przez chwilę zasłonić palcami nos i zamknąć usta. Sprawdźcie, jak długo wytrzymacie bez powietrza.</i> U postępują zgodnie z poleceniem, po chwili odsłaniają nos i usta. N: <i>O czy się przekonaliście? Co się dzieje, gdy wdychamy powietrze, a co, gdy go wydychamy?</i> U udzielają odpowiedzi na podstawie dokonanej obserwacji. Wybrany U podsumowuje. U: <i>Powietrze jest nam niezbędne do życia, do oddychania. Gdy brakuje nam powietrza, dusimy się. Podczas wdechu powietrze wciągamy nosem i ustami, a podczas wydechu wypuszczamy.</i> N: <i>Przekonajmy się, czy w naszej sali również jest powietrze. Zróbcie z kartki</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>papieru wachlarz i energicznie poruszajcie nim w pobliżu twarzy i włosów kolegi lub koleżanki. Co czujecie?</i></p> <p>W celu usprawnienia doświadczenia N może wcześniej przygotować takie wachlarze, np. jeden na dwie osoby.</p> <p>U postępują zgodnie z poleceniem i udzielają odpowiedzi na podstawie dokonanych obserwacji i odczuć. Wybrany U podsumowuje: <i>Kiedy kolega porusza wachlarzem blisko nas, czujemy ruch powietrza, więc powietrze znajduje się naszej w sali.</i></p> <p>N: <i>Przekonamy się teraz, jakie właściwości ma powietrze. Spróbujcie określić, jaką barwę i zapach ma powietrze, które nas otacza.</i></p> <p>U wnioskujeją:</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Powietrze nie ma barwy, jest bezbarwne i niewidoczne.</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Powietrze nie ma zapachu, ale czasem czujemy, że go w sali brakuje.</i></p> <p>N: <i>Co wtedy należy zrobić?</i></p> <p>U: <i>Trzeba otworzyć okno i wpuścić świeże powietrze do klasy.</i></p> <p>N pokazuje kilka nadmuchanych zabawek, np. piłkę, zwierzątko, koło do pływania.</p> <p>N: <i>Jaki kształt ma powietrze zamknięte w tych nadmuchanych zabawkach? Jak można zmienić ten kształt?</i></p> <p>W wyniku obserwacji U dochodzą do następujących wniosków:</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Powietrze nie ma swojego kształtu.</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Powietrze przyjmuje kształt przedmiotu, w którym się znajduje i łatwo można go zmienić.</i></p> <p>N rozpyla płyn z odświeżacza powietrza i prosi o podniesienie ręki przez uczniów, do których dotrze zapach.</p> <p>N: <i>Dlaczego zapach przedostał się aż na koniec sali? Jak to się stało? Jak nazwać taką właściwość powietrza?</i></p> <p>U wnioskujeją:</p> <p style="padding-left: 40px;"><i>Powietrze przeniosło zapach na koniec sali.</i></p> <p style="padding-left: 40px;"><i>W powietrzu rozchodzą się rozmaite zapachy i my to czujemy.</i></p> <p>Wybrany U odpowiada na pytanie podsumowujące: <i>Co to jest powietrze, jakie ma właściwości?</i></p> <p>U: <i>Powietrze to gaz bezbarwny, bezwonny, który przyjmuje kształt naczynia, w którym rozchodzą się zapachy.</i></p> <p>N informuje uczniów, że pozostałe właściwości powietrza poznają podczas kolejnych doświadczeń na dzisiejszej lekcji.</p> <p>N: <i>Tymczasem proszę o wykonanie zadań 1 i 2 z karty pracy.</i></p> <p>U wykonują zadania, a N sprawdza ich poprawność.</p>
Zabawa ruchowa – przerwa śródlekcyjna	<p>N zaprasza wszystkich na środek sali. Włącza dowolną muzykę relaksacyjną (np. Jan Sebastian Bach „Air”) i proponuje zabawę z piórkami, skrawkami bibuły i kawałkami folii.</p> <p>N: <i>Ciekawa jestem czyje piórko, skrawek bibuły lub folii najdłużej utrzyma się w powietrzu i nie upadnie na podłogę.</i></p> <p>U, dmuchając najpierw na piórko, potem na folię i bibułkę, starają się jak najdłużej utrzymać je w górze. Porównują swoje spostrzeżenia, obserwują, co się dzieje z tymi przedmiotami, kiedy mocnej lub słabiej na nie dmuchają. Zabawę można powtórzyć.</p> <p>N prosi o wybranego ucznia o krótkie podsumowanie zabawy.</p> <p>U: <i>Lekkie przedmioty mogą utrzymać się w górze dzięki ruchowi powietrza, zależy to od ich wielkości oraz od siły, z jaką w te przedmioty dmuchamy.</i></p> <p>Po krótkiej zabawie U wracają do ławek i przygotowują się do pracy grupowej.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Przeprowadzenie doświadczeń badających właściwości powietrza	<p>N: Wykonacie teraz w grupach kilka doświadczeń, aby poznać inne właściwości powietrza i znaleźć odpowiedzi na pytania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy można zobaczyć powietrze? 2. Ile waży powietrze? 3. Czy można ścisnąć powietrze? 4. Co jest w pustej butelce? 5. Co stanie się z papierowym ręcznikiem, schowanym w kubku zanurzonym w wodzie? <p>Na stole macie przygotowane materiały konieczne przeprowadzenia do badań. Po rozdaniu kopert z zadaniami (załącznik 1) N prosi o wybranie liderów grup, a następnie wyjaśnia uczniom zasady pracy.</p> <p>N: W otrzymanych kopertach znajdziecie instrukcje wskazujące, jak przeprowadzić doświadczenie i zapisać wyniki. Pamiętajcie, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doświadczenia należy wykonać w kolejności od 1 do 5, • podniesienie ręki przez lidera to sygnał, że doświadczenie zostało wykonane, a wyniki zapisane, • do kolejnego zadania można przejść dopiero wtedy, gdy wszystkie grupy skończą pracę i zostaną omówione wszystkie wyniki. <p>U przystępują do działania w grupach, uważnie czytają kolejne instrukcje i według nich przeprowadzają kolejne doświadczenia. Po ich zakończeniu zapisują wyniki w karcie obserwacji.</p> <p>N podchodzi do każdej grupy, udziela wskazówek i pomaga w przypadku problemów.</p> <p>Po wykonaniu każdego doświadczenia i odczytaniu wyników U podejmują próbę sformułowania wniosku końcowego, a N uzupełnia go odpowiednim komentarzem.</p> <p>Doświadczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy można zobaczyć powietrze? Komentarz nauczyciela: <i>Podczas dmuchania w słomkę zanurzoną w wodzie pojawiają się bąbelki. Są to pęcherzyki powietrza.</i> 2. Ile waży powietrze? Komentarz nauczyciela: <i>Nadmuchany balon przeciążył naszą wagę, ponieważ znajduje się w nim więcej powietrza niż w pustym. Balonik nadmuchany jest cięższy od pustego.</i> 3. Czy można ścisnąć powietrze? Komentarz nauczyciela: <i>Powietrze można ścisnąć w strzykawce do pewnego momentu. Po rozluźnieniu tłoczek strzykawki wraca na swoje miejsce. Mówimy, że powietrze jest sprężyste, czyli łatwo można je „ścisnąć i rozciągnąć”.</i> 4. Co jest w pustej butelce? Komentarz nauczyciela: <i>Podczas zanurzania butelki wydobywały się z niej pęcherzyki powietrza, czyli butelka nie była zupełnie pusta, ponieważ było w niej powietrze, które podczas zanurzania wydobyło się na zewnątrz.</i> 5. Co stanie się z papierowym ręcznikiem? Komentarz nauczyciela: <i>Ręcznik pozostał suchy, ponieważ w plastikowym kubku również jest powietrze. Podczas delikatnego zanurzania, powietrze nie wpuściło wody do końca kubka.</i>
Wykonanie zadań podsumowujących – karta pracy	<p>N: Aby utrwalić poznane na lekcji właściwości powietrza, proszę o wykonanie zadań 3 i 4 (nakładka edukacyjna) z karty pracy.</p> <p>U układają rozsypankę wyrazową, prawidłowo ułożone hasła zapisują do zeszytu.</p> <p>N prosi o odczytanie prawidłowo ułożonych zdań.</p> <p>Dla najbardziej zainteresowanych Pan Ciekawski przygotował zadanie 5</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	(trudniejsze) do wykonania w domu, z którego U dowiedzą się, z jakich gazów składa się powietrze.
Podsumowanie	<p>N rozmawia z uczniami, podsumowując lekcję: <i>Czym zajmowaliście się podczas dzisiejszej lekcji? Co badaliście?</i> <i>O czym przekonaliście się podczas wykonywania doświadczeń?</i> <i>Które doświadczenie było dla was najciekawsze?</i> <i>O czym należy pamiętać?</i></p> <p>U dokonują samooceny swojej aktywności podczas zajęć. N prosi uczniów o wybór i wklejenie odpowiedniej buźki do zeszytu (załącznik 2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • uśmiechnięta – pracowałem aktywnie i samodzielnie, • prosta – pracowałem aktywnie, ale potrzebowałem pomocy, • smutna – nie byłem aktywny na lekcji.

(P1_T30) Czy można zobaczyć powietrze?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Poszukaj w wierszyku wyrazów, które określają, jak autorka wyobraża sobie powietrze

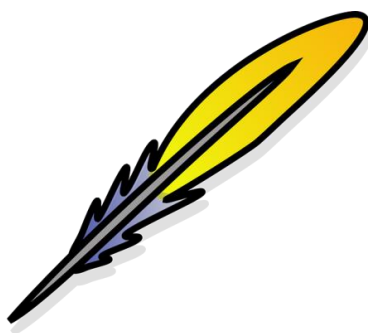
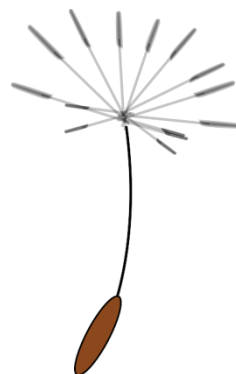
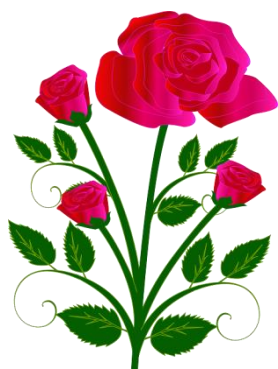
Maria Lorek
Pobawić się z powietrzem

Gdybym miał namalować
Powietrze,
Namalowałbym wiatr.
I cóż jeszcze?
Może piórko
Albo dmuchawce?
Może obłok,
Spadochron? Latawce?

Może jednak samolocik zrobię
I pobawię się z powietrzem
Na dworze.

Zadanie 2

Otocz pętlą obrazki kojarzące się z powietrzem

Zadanie 3

Z rozsypanych wyrazów ułóż zdanie i zapisz je w zeszycie

Powietrze się wszędzie znajduje

Zadanie 4 (dla chętnych uczniów, nakładka edukacyjna)

Z rozsypanych wyrazów ułóż zdanie. Zapisz je w zeszycie.

**zapachu nie ma Powietrze
barwy, kształtu. ani**

Zadanie 5 (dla bardzo zdolnych uczniów, do wykonania w domu; nakładka edukacyjna)

Zaznacz kolorem co czwartą literę, zaczynając od pierwszej litery w każdym z wierszy, a poznasz składniki powietrza.

T	O	R	L	M	I	E	K	A	N
A	H	M	Z	F	S	O	U	B	T
I	K	D	N	W	Z	N	C	B	E
G	Y	F	A	K	E	Z	R	L	Y

ROZWIĄZANIE:

W skład powietrza wchodzi:, ,

oraz

(P1_T30) Czy można zobaczyć powietrze?

ZAŁĄCZNIK 1

Ponumerowane koperty od 1 do 5 z zadaniami dla każdej grupy

KOPERTA 1

Czy można zobaczyć powietrze?

DOŚWIADCZENIE 1

Instrukcja:

Nalej wody do przezroczystego kubka.

Za pomocą słomki wdmuchuj do niego powietrze.

Co zaobserwowałeś?

Wniosek:

W kubku pojawiają się

.....

KOPERTA 2

Ile waży powietrze?

DOŚWIADCZENIE 2

Na linijce zawieś za pomocą tasiemki dwa tak samo nadmuchane baloniki.

Ustaw linijkę z balonikami tak, aby była w równowadze.

Przekłuj jeden z baloników.

Co zaobserwowałeś?

Wniosek:

1. Nadmuchany balonik znalazł się niżej niż balonik
2. Balonik z powietrzem jest, niż balonik

KOPERTA 3

Czy można ścisnąć powietrze?

DOŚWIADCZENIE 3

Nabierz powietrza do strzykawki.

Zamknij palcem otwór strzykawki.

Spróbuj wcisnąć tłoczek.

Co czujesz? O czym się przekonałeś?

Puść tłoczek strzykawki.

Co zaobserwowałeś?

Wniosek:

1. Powietrześcisnąć.
2. Tłoczekna swoje miejsce.

KOPERTA 4

Co jest w pustej butelce?

DOŚWIADCZENIE 4

Zanurz poziomo pustą plastikową butelkę w naczyniu z wodą.

Delikatnie ją przechylaj.

Co zaobserwowałeś?

Wniosek:

1. W wodzie pojawiły się.....

KOPERTA 5

Co stanie się z papierowym ręcznikiem?

DOŚWIADCZENIE 5

Włóż ciasno zgnieciony papierowy ręcznik do przezroczystego kubka.

Kubek zanurz delikatnie otworem do dołu w naczyniu z wodą.

Co zaobserwowałeś?

Wniosek:

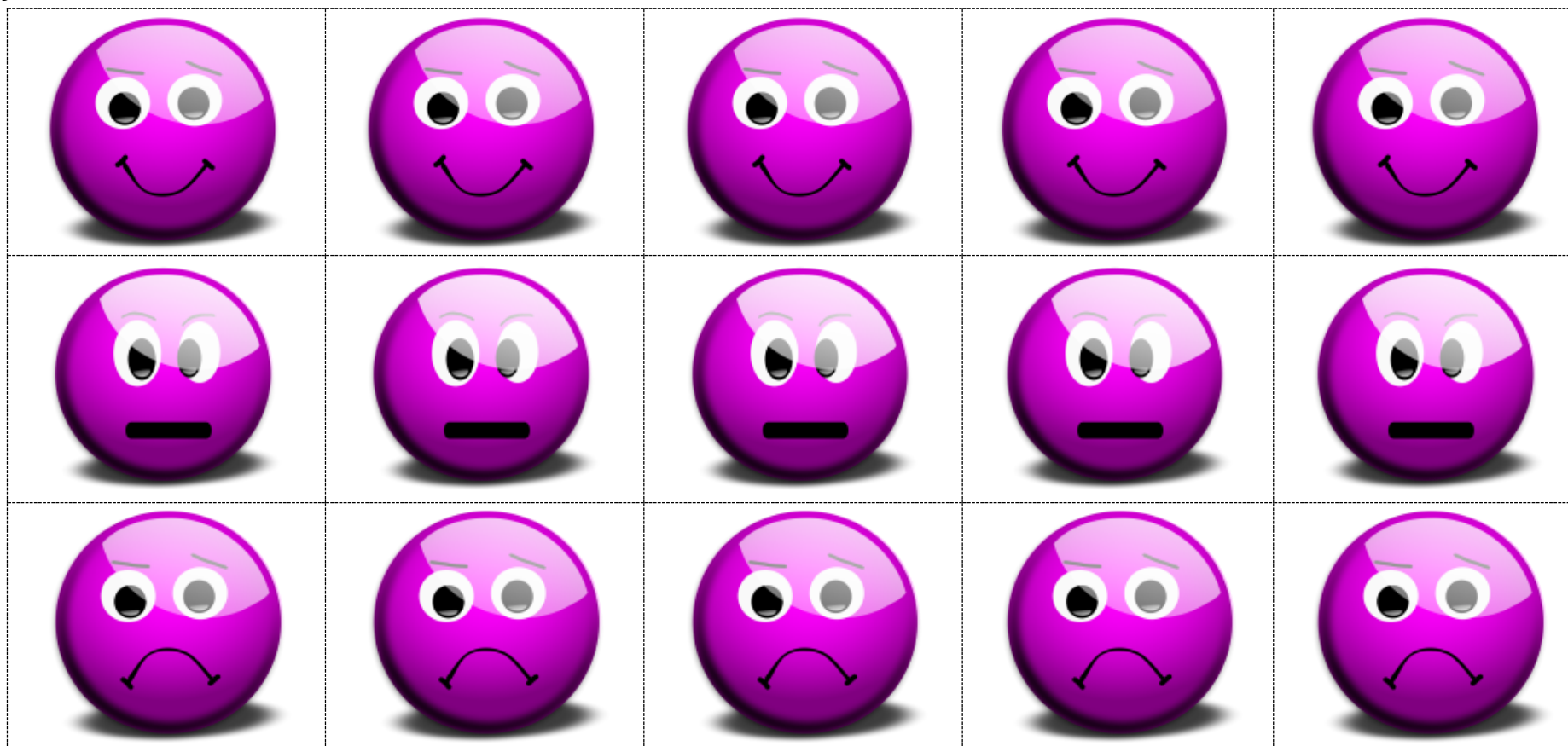
1. Papierowy ręcznik

(P1_T30) Czy można zobaczyć powietrze?

ZAŁĄCZNIK 2

Wzory buziek do wycięcia.

Bużki dla każdego ucznia. Należy wyciąć je przed lekcją.

Numer i temat lekcji: (P1_T31) Co piszczy w trawie?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe ekosystemy: łąka, las, staw;
- wskazuje różnice oraz podobieństwa w wyglądzie i zwyczajach motyli dziennych i nocnych;
- wymienia kilka pospolitych gatunków motyli;
- wskazuje i nazywa elementy budowy motyla;
- wymienia kolejne stadia rozwoju motyla;
- rozpoznaje i nazywa zwierzęta łąkowe;
- wyodrębnia spośród poznanych zwierząt ptaki, ssaki i owady;
- wyjaśnia znaczenie łąkowych stworzeń dla środowiska.

Metody i techniki nauczania: rozmowa kierowana, metoda zadań praktycznych, zabawa dydaktyczna, zabawa ruchowa, zabawa badawcza

Uzupełniające środki dydaktyczne: nagranie odgłosów łąki, trzy cytryny, trzy nieprzezroczyste woreczki, trzy waciki nasączone sokiem cytrynowym, historyjki obrazkowe „Od jaja do motyla” duża gąsienica narysowana odręcznie na szarym papierze, podzielona na 11 segmentów, ilustracje do zabawy z gąsienicą, bębenek, karty pracy

Załączniki:

Załącznik 1. Linki do przykładowych nagrań odgłosów łąki

Załącznik 2. Trzy ilustracje: łąka, las i staw hodowlany

Załącznik 3. Motyle dzienne (bielinek kapustnik, rusałka pawik, paź królowej, listkowiec cytrynek)

Załącznik 4. Motyle nocne (zmiernica trupia główka, brudnica mniszka, zawisak borowiec)

Załącznik 5. Nazwy motyli dziennych i nocnych

Załącznik 6. „Połówki” motyli

Załącznik 7. Obrazki zwierząt (bocian, ślimak, pszczoła, biedronka, świerszcz, kret, mrówka, dżdżownica, skowronek, czajka, nornik) ponumerowane na odwrocie od 1 do 11

Załącznik 8. Nazwy łąkowych zwierząt na kartonikach

Załącznik 9. Emblematy „bużki” z wesołą i smutną miną

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	N wita uczniów, sprawdza listę obecności.
Wprowadzenie	N proponuje uczniom rozwiązanie zagadki słuchowej (załącznik 1). Wiesz na tablicy trzy ilustracje: łąki, stawu i lasu (załącznik 2). N: <i>Wsluchajcie się w odgłosy i odgadnijcie, w które z miejsc przedstawionych na ilustracjach zabierze was dziś Pan Ciekawski.</i> N włącza nagranie odgłosów łąki. U wskazują właściwą ilustrację. Nazywają ekosystemy przedstawione na ilustracjach. N: <i>Brawo! Co usłyszeliście na nagraniu? Po czym rozpoznaliście, że to łąka? Jakich mieszkańców łąki znacie?</i> U odpowiadają zgodnie ze swoją wiedzą. N proponuje dzieciom rozwiązanie zagadki-rymowanki. N: <i>Posłuchajcie uważnie i rozwiążcie zagadkę. Dowiedcie się, któremu z mieszkańców łąki przyjrzymy się dziś uważnie.</i> <i>Wszędzie piękne, kolorowe.</i> <i>Lekko unoszą się na łąkę,</i> <i>Gdy tylko zaświeci słońko.</i> (J. Stec „Zagadki dla najmłodszych. Materiały metodyczne”) U: <i>Motyl.</i>
Klasyfikowanie motyli	N przypina na tablicy ilustracje motyli dziennych (np. bielinek kapustnik, rusałka pawik, paź królowej, listkowiec cytrynek) i nocnych (np. zmiernica trupia główka, brudnica mniszka, zawisak borowiec) –

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>odpowienie załączniki 3 i 4.</p> <p>N: <i>Popatrzcie na ilustracje motyli. W czym są do siebie podobne, a czym różnią się od siebie?</i></p> <p>U wykazują podobieństwa i różnice między motylami.</p> <p>N: <i>W jaki sposób można podzielić te motyle na grupy? Jak byście je podzielili?</i></p> <p>U dzielą motyle na grupy według wymyślonych przez siebie kryteriów. Jeśli sami nie odkryją możliwości podziału motyli na dzienne i nocne (motyle i ćmy), N im w tym pomaga. Motyle dzienne umieszcza po jednej stronie tablicy, motyle nocne po drugiej.</p> <p>N: <i>Czym różnią się od siebie motyle i ćmy?</i></p> <p>U wskazują różnice. N uzupełnia ich wypowiedzi.</p> <p>N: <i>Ćmy, czyli motyle nocne, są grubsze i bardziej włochate od motyli dziennych. Ich czułki są krótkie i owłosione, natomiast czułki motyli dziennych są długie, cienkie i zakończone okrągłą buławką. Ćmy są bardzo aktywne w nocy, motyle zaś w dzień. Różnią się też ubarwieniem. Motyle dzienne mają jaskrawe kolory, nocne mają najczęściej brązowe, szare lub czarne wzory na białych skrzydłach. Inaczej wyglądają motyle i ćmy, gdy odpoczywają. Ćma opuszcza wtedy skrzydła wzdłuż ciała w taki sposób, że kształtem przypomina trójkąt, motyl natomiast unosi skrzydła pionowo nad ciałem.</i></p>
Omówienie budowy motyla	<p>N wybiera sześcioro uczniów, którym proponuje rozwiązanie zagadki sensorycznej. Troje uczniów otrzymuje woreczki, w których ukryta jest cytryna, trzy waciki nasączone sokiem cytrynowym.</p> <p>N: <i>Spróbujcie odgadnąć, co Pan Ciekawski ukrył w woreczkach i jaki zapach wylał na waciki. Z którym motylem wam się to kojarzy?</i></p> <p>U rozpoznają zapach cytryny, wydobywają owoc z woreczków.</p> <p>U: <i>Cytryna pasuje do żółtego motyla.</i></p> <p>N umieszcza na tablicy pod ilustracją motyla kartonik z jego nazwą.</p> <p>N: <i>Ten żółty motyl to listkowiec cytrynek. Nazywa się tak właśnie dlatego, że jest koloru cytryny, a jego skrzydła wydzielają cytrynowy zapach. Przyjrzyjmy mu się dokładniej. Nazwijcie poszczególne części ciała motyla.</i></p> <p>U wskazują i nazywają: głowę, czułki, tułów, odwłok, dwie pary skrzydeł, trzy pary odnóży.</p> <p>N: <i>U listkowca cytrynka łatwo jest zaobserwować, jak zbudowane są skrzydła motyla. Przyjrzyjcie się im uważnie. Co widzicie?</i></p> <p>U dostrzegają na skrzydłach żyłki.</p> <p>N: <i>Skrzydła każdego motyla zbudowane są z takich właśnie żyłek, do których przyczepionych jest kilkanaście warstw maleńkich, niewidocznych gołym okiem luseczek. Luseczki te mają różne kolory. To właśnie od kolorów tych luseczek zależy ubarwienie motyla.</i></p> <p>N umieszcza kartoniki z nazwami pozostałych motyli, których ilustracje umieścił na tablicy (załącznik 5).</p> <p>N: <i>Podpiszmy pozostałe motyle. Ich nazwy często nawiązują do kolorów i wzorów na skrzydłach. Część z nich na pewno uda wam się bezbłędnie przyporządkować.</i></p> <p>Uczniowie z pomocą N umieszczają kartoniki pod ilustracjami. Siedmiolatki i zdolni uczniowie samodzielnie odczytują podpisy.</p>
Zapoznanie z cyklem rozwojowym motyla	<p>N dzieli uczniów na 5-6 grup. Każda z grup otrzymuje czteroelementową historyjkę obrazkową, przedstawiającą kolejne etapy rozwoju motyla: jaja na liściu, gąsienicę, poczwarkę, dorosłego motyla oraz kartoniki z podpisami: <i>jaja, gąsienica, poczwarka, motyl.</i></p> <p>N: <i>Posłuchajcie opowiadania Pana Ciekawskiego i ułóżcie ilustracje w odpowiedniej kolejności.</i></p> <p><i>Wiosną samica motyla składa jaja na spodniej części liścia. Z jaj wylęgają się</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>larwy motyla, czyli gąsienice. Ciała gąsienic są podłużne i wyraźnie widać na nich segmenty. To straszne łakomczuchy. Żywią się liśćmi roślin, na których się wylęgły. Rosną bardzo szybko i kilka razy muszą zmieniać pokrycie ciała na coraz to większe. Kiedy są dostatecznie duże, przestają jeść, zrzucają oskórek i przyczepiają się do wybranej przez siebie powierzchni. Nazywamy je teraz poczwarkami. Wyglądają jak szare skorupki, przyczepione cienką nitką do gałęzi lub ściany budynku. Choć wiszą tak nieruchomo i nie przyjmują pokarmu, we wnętrzu poczwarki rozwija się motyl. Gdy jest już gotowy do wyjścia, wygrza w skorupce poczwarki otwór, który powiększa, aż uda mu się uwolnić. Prostuje pomięte skrzydła i suszy je na słońcu. Teraz może już latać nad łąką.</i></p> <p>U układają elementy historyjki w odpowiedniej kolejności, pod nimi umieszczają podpisy: <i>jaja, gąsienica, poczwarka, motyl.</i></p> <p>N sprawdza poprawność wykonania zadania.</p>
Zabawa ruchowa	<p>N prosi uczniów, aby wylosowali z koszyka kartki, na których narysowane są połówki różnych motyli (załącznik 6). Włącza wybrany przez siebie fragment muzyki poważnej. U tańczą, improwizują ruch do muzyki. Gdy N wyłączy muzykę, dobierają się w pary tak, aby połówki ich motyli do siebie pasowały. U mogą zamienić się kartkami i zabawę można powtórzyć.</p>
Poznanie innych mieszkańców łąki	<p>N kładzie na stole lub na dywanie narysowaną na szarym papierze dużą gąsienicę, której ciało podzielone jest na 11 segmentów. Na segmentach układa kartoniki, które z jednej strony zawierają ilustracje mieszkańców łąki, z drugiej zaś kolejne liczby. Kartoniki ułożone są liczbami do góry, uczniowie nie widzą ilustracji (załącznik 7).</p> <p>N: <i>To gąsienica Pola. Przyszła do was, by przedstawić wam swoich przyjaciół z łąki. Posłuchajcie uważnie i policzcie, ile razy uderzam w bębenek. Potem odkryjemy właściwą liczbę i przekonamy się, co pod nią się ukrywa.</i></p> <p>U liczą uderzenia, odkrywają kolejne kartoniki i nazywają przedstawione na ilustracjach zwierzęta.</p> <p>N: <i>Jak nazywają się przyjaciele gąsienicy Poli?</i> U powtarzają kolejne nazwy.</p>
Karta pracy nr 1	<p>N rozdaje uczniom karty pracy nr 1. Odczytuje polecenie i prosi o wykonanie zadania, w którym znajdują się czarno-białe ilustracje łąkowych zwierząt (ptaków, ssaków i owadów).</p>
Podsumowanie	<p>N zachęca dzieci, aby posłuchały opisów niektórych spośród poznanych na lekcji zwierząt i dopasowały je do ilustracji odkrytych na gąsienicy (załącznik 8).</p> <p>N: <i>Posłuchajcie i odgadnijcie, które zwierzę mówi wam o sobie.</i></p> <p>N odczytuje hasła z kartoników.</p> <p>N: <i>Jestem bardzo pracowitym owadem. Zbieram nektar z kwiatów i produkuję dla was słodki miód. (pszczoła)</i></p> <p><i>Jestem piękna, mam czerwone ubranko w czarne kropki. Jestem też pożyteczna, zjadam mszyce, które niszczą rośliny. (biedronka)</i></p> <p><i>Jestem znakomitym skoczkiem. Umilam wam czas swoimi wieczornymi koncertami na łące. (świerszcz)</i></p> <p><i>Całe życie spędzam pod ziemią. Kopię korytarze i zjadam larwy owadów żyjące w glebie. (kret)</i></p> <p><i>Jestem pięknym, kolorowym owadem, ozdoba łąki. Latam z kwiatka na kwiatek, zapyłam rośliny. (motyl)</i></p> <p><i>Żyję w mrowisku. Cały dzień pracuję. Jestem bardzo pożyteczna, chronię rośliny, zjadając larwy owadów, które je niszczą. (mrówka)</i></p> <p><i>Moje ciało jest długie i zbudowane z segmentów. Żyję pod ziemią, spulchniam ją, użyźniam, przez co jestem bardzo pożyteczna. Wychodzę na powierzchnię w czasie deszczu. (dżdżownica)</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>Jestem małym ptakiem. Moje piórka mają kolor ziemi. Pięknie śpiewam w locie. Zjadam owady.</i> (skowronek)</p> <p>U dopasowują opisy do ilustracji.</p> <p>N: <i>Dlaczego powinniśmy chronić łąkowe stworzenia? W jaki sposób człowiek zagraża mieszkańcom łąk?</i></p> <p>U odpowiadają wykorzystując zdobytą wiedzę.</p> <p>N proponuje uczniom, aby dokonali oceny swojej pracy na zajęciach, przyklejając „cenkę” obok wesołej minki (jeśli starannie wykonali wszystkie zadania i byli aktywni) lub smutnej (jeśli mogli postarać się bardziej) (załącznik 9).</p>
Praca domowa	<p>N zadaje uczniom pracę domową – karcie pracy nr 2.</p> <p>Zdolniejsi U wykonają dodatkowo zadanie z karty pracy nr 3, będące nakładką edukacyjną.</p> <p>N: <i>Wytnij wyrazy i ulóż 4 zdania z rozsypanki wyrazowej. Wklej je do zeszytu. Narysuj to, o czym mówi tekst.</i></p> <p><i>Wiosenna łąka jest kolorowa i pachnąca.</i></p> <p><i>Nad kwiatami lata motyl.</i></p> <p><i>Ślimak siedzi na liściu mlecza.</i></p> <p><i>W trawie ukrył się świerszcz.</i></p>

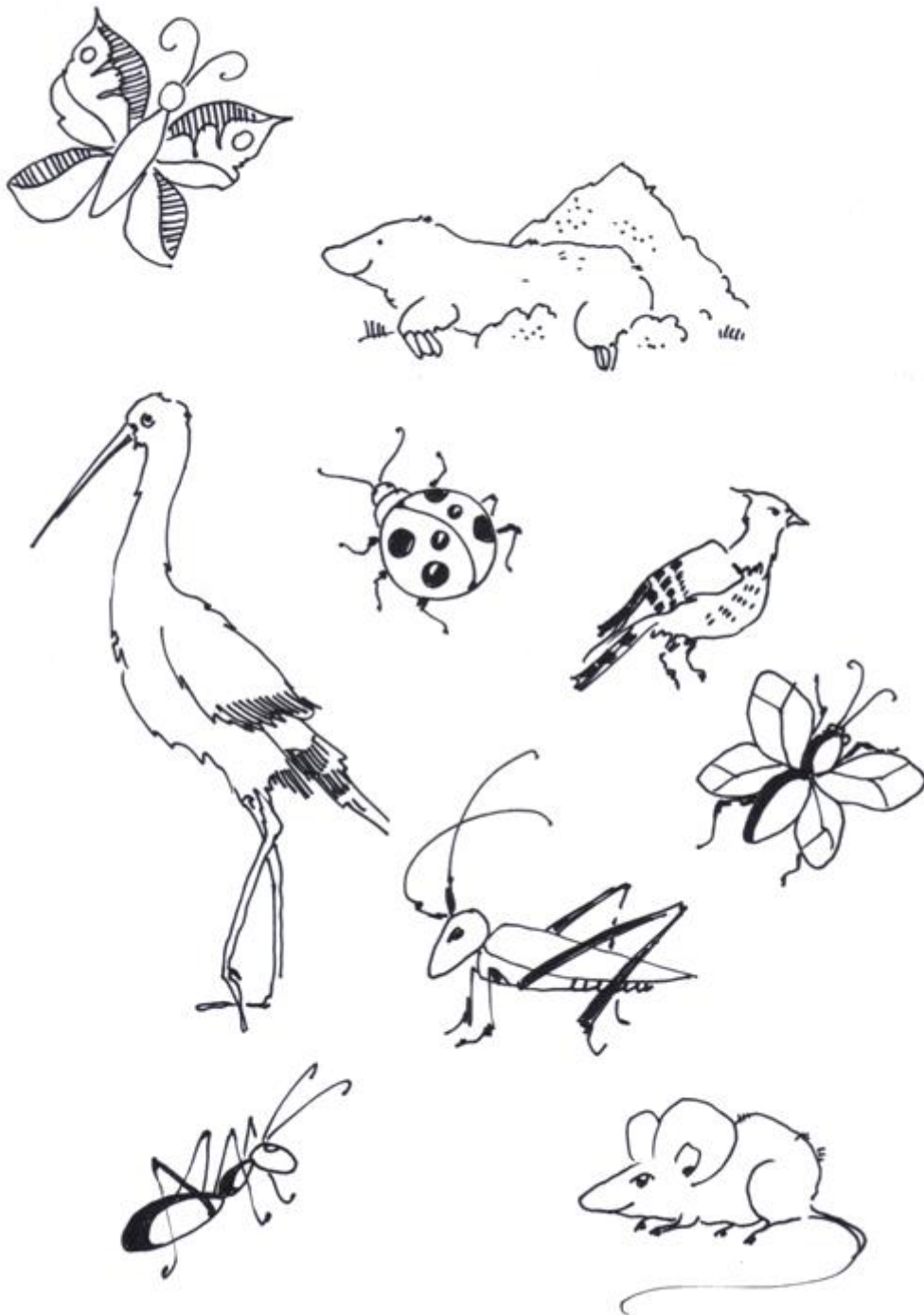
(P1_T31) Co piszczą w trawie?

KARTA PRACY 1

Niebieską kredką obrysuj ptaki, a brązową ssaki.

Jak nazwiesz gromadę pozostałych zwierząt?

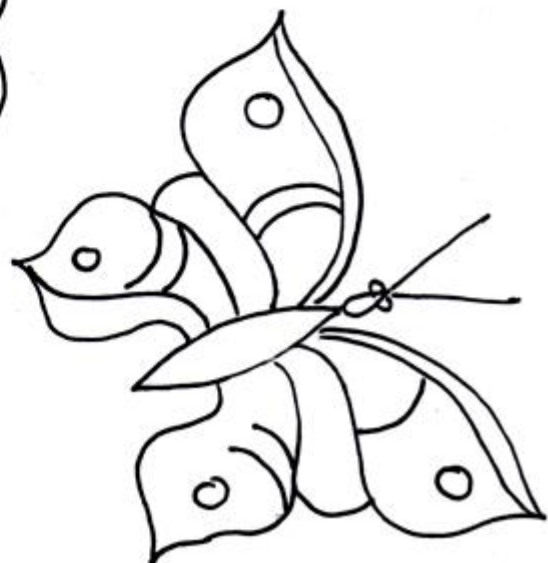
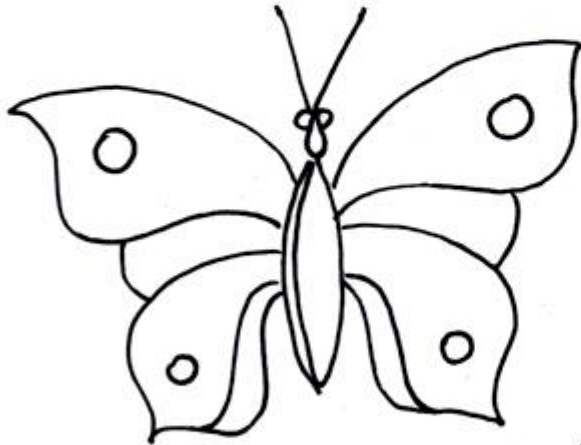
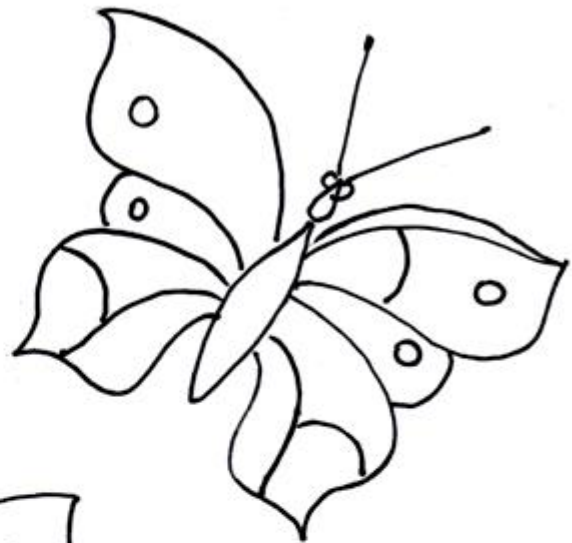
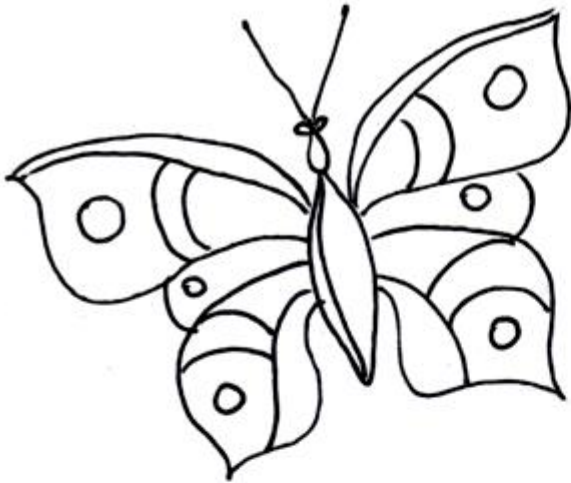
Pokoloruj wszystkie zwierzęta.

(P1_T31) Co piszczy w trawie?

KARTA PRACY 2

Dorysuj brakujące elementy i pokoloruj motyle tak, aby wszystkie były identyczne.

(P1_T31) Co piszczy w trawie?

KARTA PRACY 3 (NAKLADKA EDUKACYJNA)

Wytnij wyrazy i ułóż cztery zdania z rozsypanki wyrazowej. Wklej je do zeszytu.
Narysuj to, o czym mówi tekst.

łąka kolorowa Wiosenna jest pachnąca. i

kwiatami motyl. Nad lata

mleczka. siedzi Ślimak liściu na

się trawie ukrył W świerszcz.

(P1_T31) Co piszczy w trawie?

ZAŁĄCZNIK 1

Linki do przykładowych nagrań odgłosów łąki.

Uwaga: nagrania należy wykorzystywać tylko we fragmentach.

<http://www.youtube.com/watch?v=6nwwA4BldGU>

<http://www.youtube.com/watch?v=ku3Qp3JO6l4>

<http://www.youtube.com/watch?v=rswVjAkWjCc>

(P1_T31) Co piszczy w trawie?

ZAŁĄCZNIK 2

Łąka

Las

Staw

(P1_T31) Co piszczą w trawie?

ZAŁĄCZNIK 3

Motyle dzienne

Bielinek kapustnik

Rusałka pawik

Paź królowej

Listkowiec cytrynek

(P1_T31) Co piszczy w trawie?

ZAŁĄCZNIK 4

Motyle nocne

Zmierzchnica trupia główka

Brudnica mniszka

(P1_T31) Co piszczą w trawie?

ZAŁĄCZNIK 5

Nazwy motyli dziennych i nocnych

Paski z nazwami należy wyciąć przed lekcją

**Bielinek
kapustnik**

Rusałka pawik

Paź królowej

**Listkowiec
cytrynek**

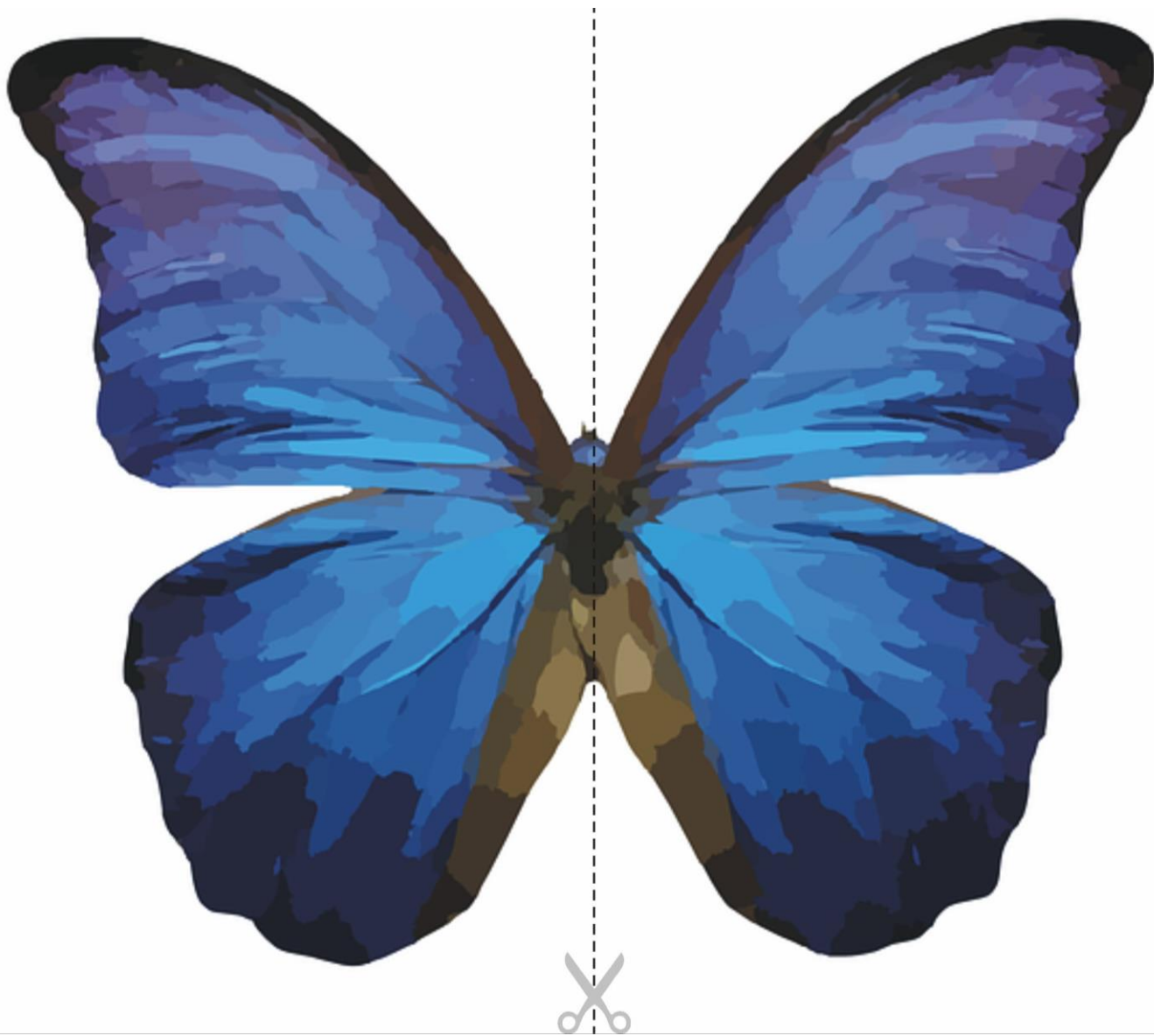
**Zmierzchnica
trupia główka**

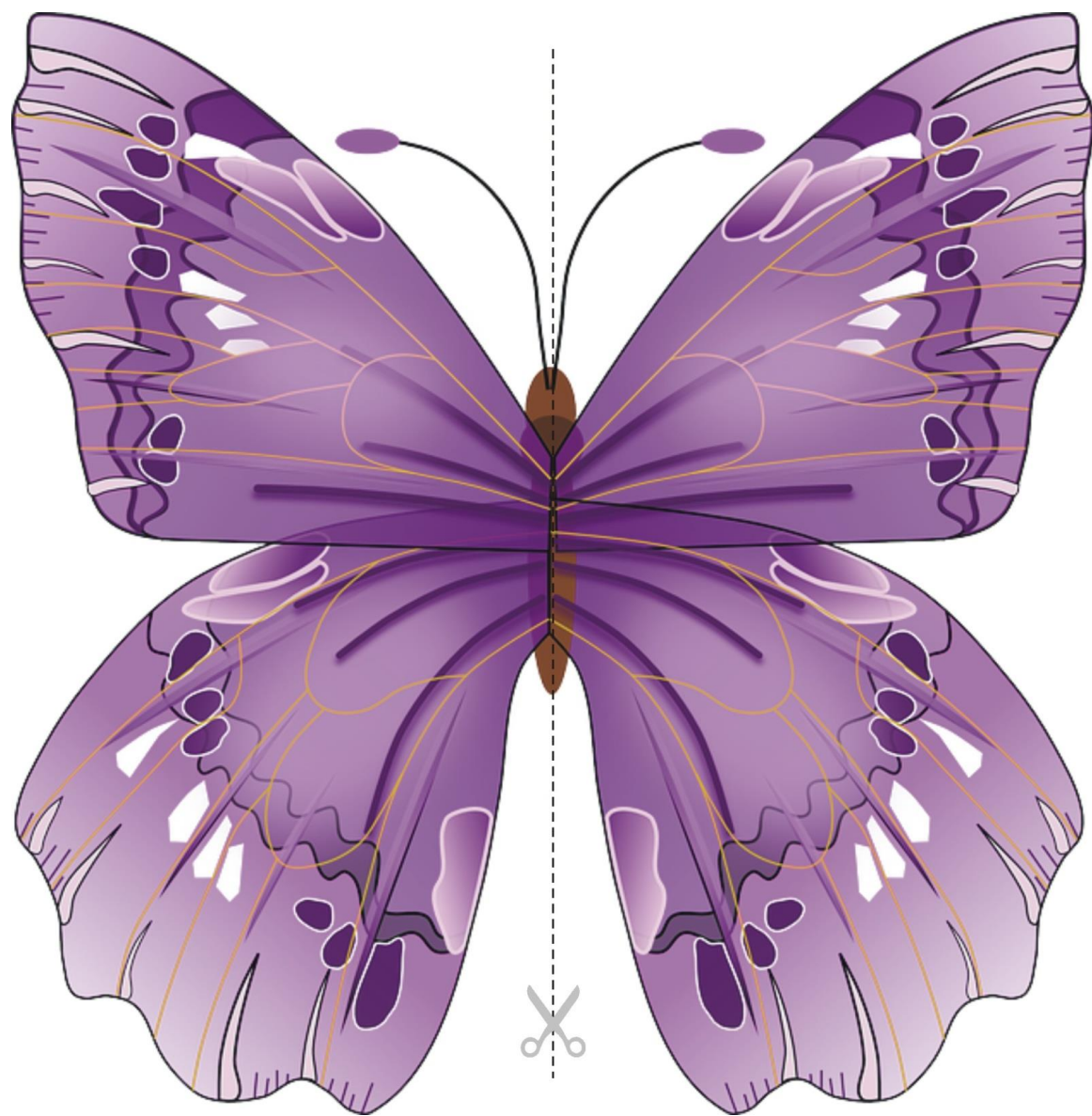
**Brudnica
mniszka**

(P1_T31) Co piszczy w trawie?

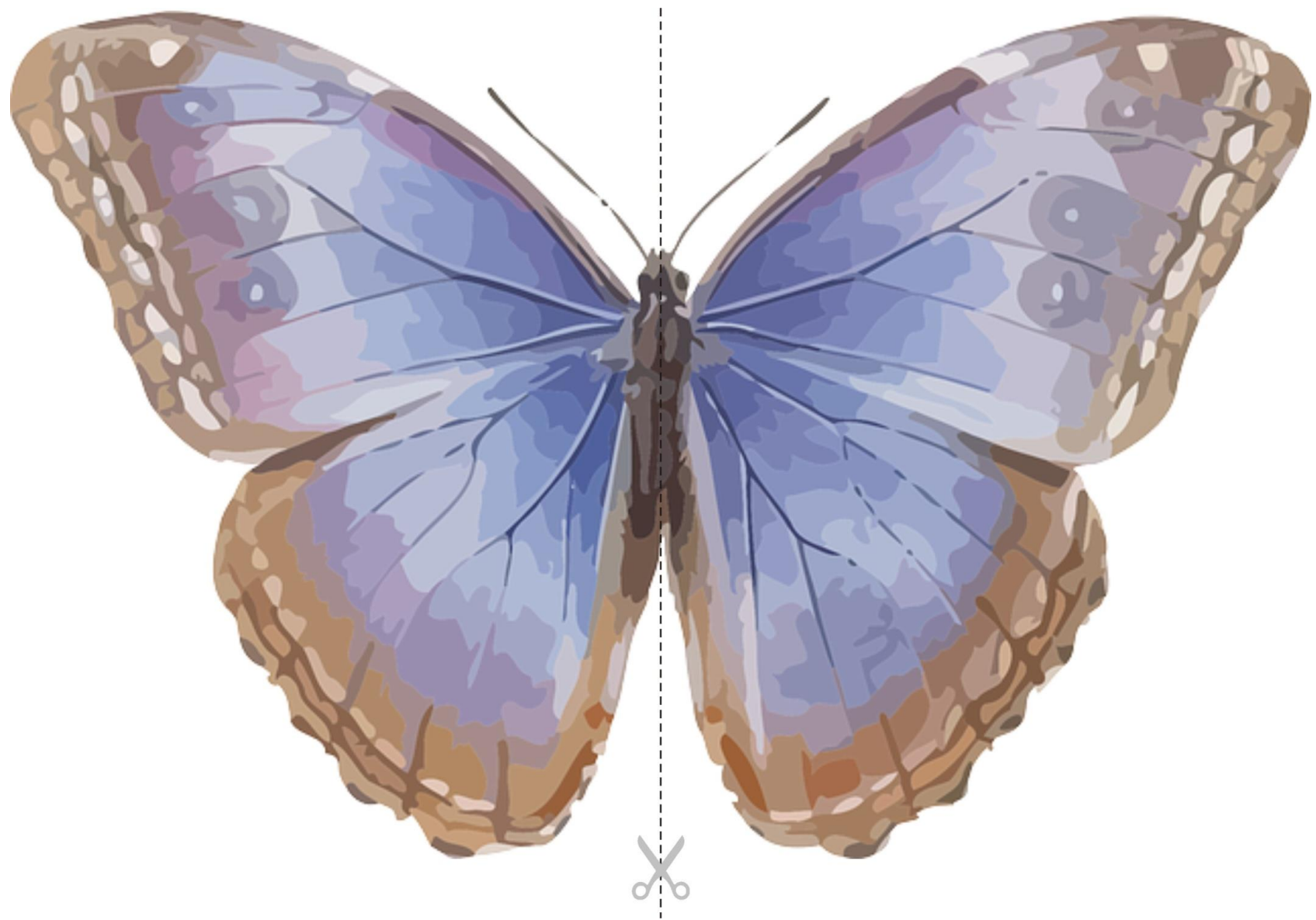
ZAŁĄCZNIK 6

„Połówki” motyli

(P1_T31) Co piszczą w trawie?

ZAŁĄCZNIK 7

Obrazki zwierząt (bocian, ślimak, pszczoła, biedronka, świerszcz, kret, mrówka, dżdżownica, skowronek, czajka, nornik)

UWAGA! Zdjęcia należy ponumerować na odwrocie do 1 do 11

Bocian

Pszczola

Ślimak

Biedronka

Świerszcz

Kret

Mrówka

Dżdżownica

Skowronek

Czajka

Nornik

(P1_T31) Co piszczą w trawie?

ZAŁĄCZNIK 8

Nazwy łąkowych zwierząt na kartonikach

Paski z nazwami należy wydrukować na sztywnym papierze i wyciąć

Bocian

Pszczoła

Ślimak

Biedronka

Świerszcz

Kret

Mrówka

Dżdżownica

Skowronek

Czajka

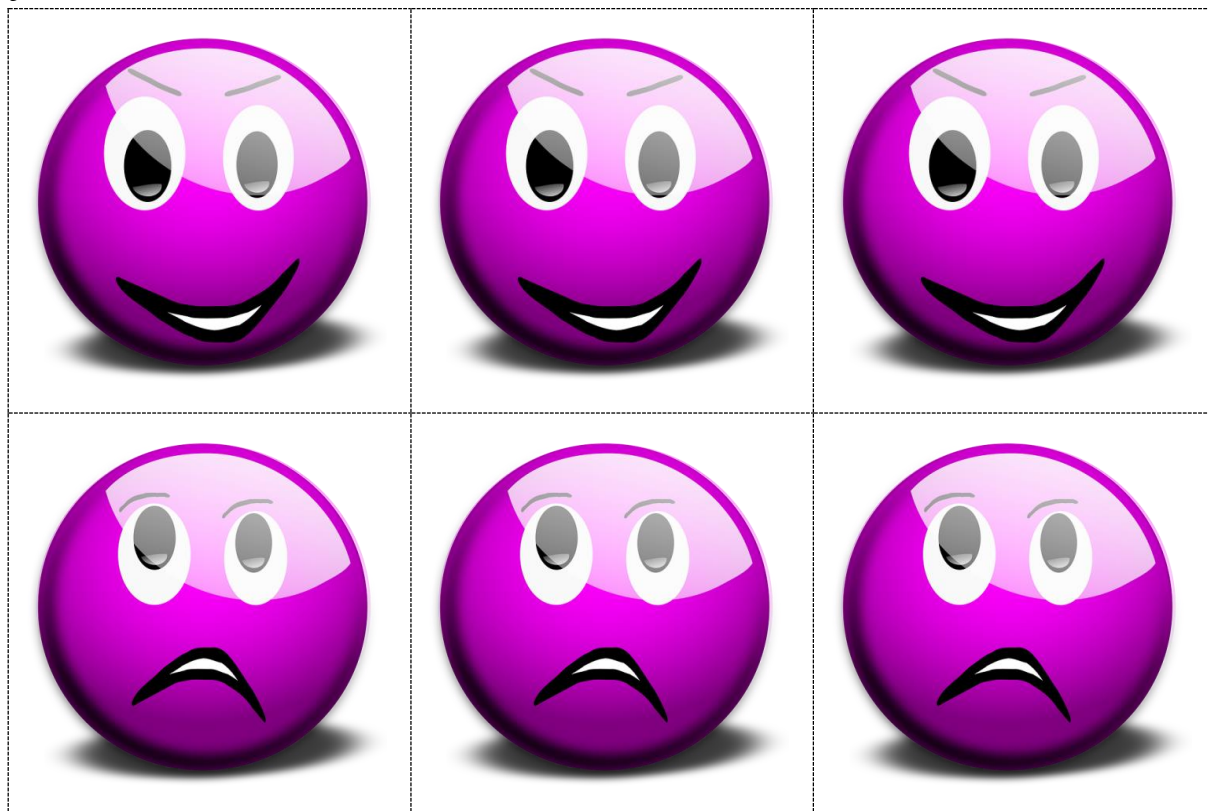
Nornik

(P1_T31) Co piszczy w trawie?

ZAŁĄCZNIK 9

Emblematy „buziek”

Emblematy należy wydrukować w ilości odpowiedniej do liczby uczniów i wyciąć przed lekcją

Numer i temat lekcji: (P1_T32) Dlaczego pszczoły są wyjątkowe?

Numer lekcji w multimediami: 9

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wskazuje i nazywa części ciała pszczoły;
- rozróżnia rodzaje pszczół i określa ich funkcje w ulu
- wymienia rodzaje miodu;
- określa zastosowanie produktów pszczelich
- wyjaśnia znaczenie pszczół w przyrodzie;
- przewiduje konsekwencje braku pszczół w przyrodzie.

Metody i techniki nauczania: rozmowa, zabawa badawcza, zabawa ruchowa naśladowcza, burza mózgów, metoda zadań stawianych dziecku, pokaz, obserwacja, instrukcja, ćwiczenie interaktywne

Uzupełniające środki dydaktyczne: słoiki miodu: wielokwiatowy, lipowy i spadziowy, świeca, balsam/krem zawierający miód, tabletki od bólu gardła z miodem, pierniki, nagranie utworu „Lot trzmiela” M. Rimskiego-Korsakowa, konfetti, kubeczki jednorazowe, obręcz, ilustracje: owoców, warzyw, łąki, zwierząt, drzew (według uznania nauczyciela), karty pracy.

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		Powitanie uczniów. Sprawdzenie listy obecności.
Wprowadzenie		N pokazuje uczniom słoik miodu, świecę, balsam lub krem zawierający miód, tabletki na gardło z miodem, pierniki. N: <i>Co te przedmioty mają ze sobą wspólnego? Czy wiecie, kto pomógł wytworzyć te rzeczy? Gdzie żyją pszczoły? Kto je hoduje? Co dają ludziom?</i> N prowadzi rozmowę kierowaną na temat pszczół (powinny się pojawić pojęcia: pasieka, pszczelarz, ul, miód, wosk, mleczko pszczele, kit pszczeli).
Omówienie budowy pszczoły	Ćwiczenie interaktywne – puzzle	N proponuje uczniom wykonanie ćwiczenia interaktywnego „Co to za owad?”. N: <i>Pan Ciekawski przygotował dla was puzzle. Spróbujcie je ułożyć.</i> Uczniowie układają puzzle z ilustracją pszczoły.
	Ilustracja statyczna	N prosi uczniów: <i>Obejrzyjcie ilustrację przedstawiającą pszczołę.</i> Uczniowie oglądają ilustrację pszczoły przedstawiającą jej budowę.
		N prowadzi z uczniami rozmowę na temat obejrzanej ilustracji. Wspólnie omawiają budowę pszczoły. N: <i>Pszczoła jest owadem. Jej ciało można podzielić na trzy części. Pokażcie i spróbujcie nazwać części jej ciała.</i> Uczniowie wskazują trzy podstawowe odcinki ciała pszczoły: głowę, tułów i odwłok oraz skrzydła i odnóża. Uczniowie zdolni i 7-latkowie odczytują podpisy. N uzupełnia ich wypowiedzi i wskazuje na rysunku omawiane części ciała pszczoły.
Zabawa ruchowa		N zaprasza dzieci do zabawy ruchowej „Taniec pszczół”. N: <i>Jak sądzicie, w jaki sposób pszczoły mówią do siebie?</i> U: <i>Pobzykują/ bzyczą.</i> N: <i>Bzyczenie to odgłos, który pszczoła wydaje poruszając skrzydłami. Pszczoły porozumiewają się ze sobą za pomocą tańca. Wstańcie i spróbujcie naśladować taniec pszczół.</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p><i>Kiedy pszczoła zbieraczka chce powiedzieć innym, że pożytek jest blisko – tańczy po obwodzie koła; kiedy pożytek jest nieco oddalony od ula – kreśli w powietrzu kształt księżycy; kiedy jest bardzo daleko – kreśli kształt ósemki.</i></p> <p>Uczniowie poruszają się po sali wg instrukcji słownej nauczyciela: <i>Wyobraźcie sobie, że jesteście pszczołami, które chcą powiedzieć innym pszczołom, gdzie znajduje się łąka pełna kwiatów.</i></p> <p><i>Na hasło „łąka jest blisko” – tańczycie po obwodzie koła; „łąka jest daleko od ula” – tańczycie po śladzie ósemki.</i></p>
Zapoznanie z rolą pszczół w przyrodzie	Animacja – sekwencja zdjęć	<p>N pyta: <i>Jak myślicie, czy pszczoły są potrzebne i wyjątkowe?</i></p> <p>Uczniowie odpowiadają według swojej wiedzy.</p> <p>N: <i>Dowiemy się tego oglądając przygotowaną przez Pana Ciekawskiego animację „Dlaczego pszczoły są wyjątkowe?”</i></p> <p>Uczniowie oglądają animację.</p>
		<p>N prowadzi z uczniami rozmowę na temat obejrzanej animacji. Pyta: <i>Co robią pszczoły przez całe swoje życie? Jak pszczoły pomagają roślinom? W jaki sposób pszczoła przenosi nektar do ula? W jaki sposób pszczoły wytwarzają miód? Komu potrzebny jest miód? Jakie ma właściwości? Kto wybiera miód z ula i dlaczego jest w specjalnym ubraniu?</i></p> <p>Uczniowie udzielają odpowiedzi na pytania stawiane przez nauczyciela.</p> <p>N uzupełnia wypowiedzi uczniów według swojej wiedzy.</p> <p>N: <i>Oprócz miodu pszczoły produkują także: wosk, mleczko pszczele, kit pszczeli.</i></p>
Wielozmysłowe poznanie różnych gatunków miodu		<p>Uczniowie degustują próbki miodu lipowego, wielokwiatowego i spadziowego. Porównują ich kolor, smak i zapach.</p>
Poznanie hierarchii ula	Animacja z hotspotami	<p>N proponuje uczniom obejrzenie animacji „Pszczela rodzina”.</p> <p>N: <i>Razem z Panem Ciekawskim wybierzemy się teraz do ula. Przyjrzymy się, jak żyją pszczoły i co tam robią.</i></p> <p>Uczniowie oglądają animację i omawiają ją wspólnie z nauczycielem.</p> <p>N: <i>Jak sądzisz, czy wszystkie pszczoły w ulu wyglądają tak samo i wykonują te same czynności?</i></p> <p>Uczniowie odpowiadają według swojej wiedzy.</p> <p>N: <i>Przyjrzyj się mieszkańcom ula.</i></p> <p>U klikają na obszary animacji od 1 do 4. Siedmiolatki i uczniowie zdolni odczytują podpisy.</p> <p>N: <i>Jakie różnice dostrzegasz w wyglądzie tych pszczół?</i></p> <p>U: <i>Różnią się wielkością i kształtem ciała, skrzydeł, wielkością oczu.</i></p> <p>N: <i>Jak sądzisz, czym zajmują się; królowa matka, robotnice i truteń?</i></p> <p>U: <i>Matka składa jaja, robotnice opiekują się larwami, sprzątają ul, pilnują wejścia do ula, truteń nic nie robi (odpowiadają według własnej wiedzy).</i></p> <p>N uzupełnia wypowiedzi uczniów.</p>

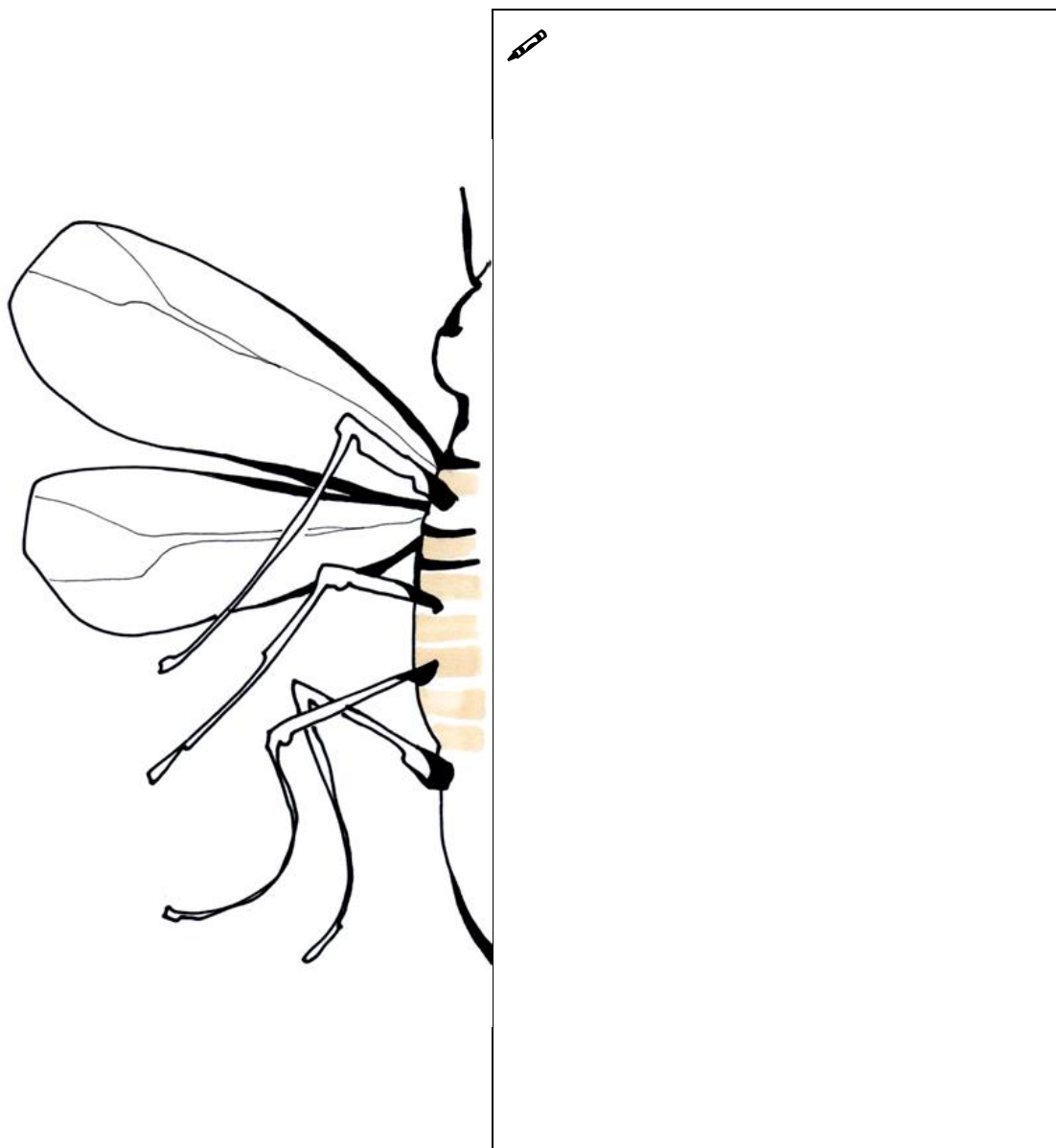
Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Zabawa ruchowa		Uczniowie uczestniczą w zabawie ruchowej „Zbieranie pyłku”. Biegają przy muzyce poważnej („Lot trzmiela”). Podczas przerwy w muzyce zbierają pyłek (konfetti) do kubeczków jednorazowych. Zanoszą go do ula (obręczy) umieszczonego w kącie sali, wsypują pyłek do środka.
Utrwalenie zdobytych wiadomości, nakładka edukacyjna	Test – sortowanka	N przeprowadza test wiedzy w formie sortowanki „Od kwiatka do miodu”. N: <i>Pan Ciekawski pomieszał obrazki, które pokazują, jak pszczoły produkują miód. Pomóżcie mu je ułożyć w prawidłowej kolejności.</i> Uczniowie układają historyjkę obrazkową „Od kwiatka do miodu” w prawidłowej kolejności.
	Ćwiczenie interaktywne – przeciąganka	N proponuje uczniom wykonanie ćwiczenia interaktywnego „Jak powstaje miód?”. Wykonują je uczniowie zdolni i siedmiolatki. Dzieci dopasowują zdania do ilustracji z historyjki obrazkowej.
Podsumowanie		N prezentuje zdjęcie łąki, owoców i warzyw, drzew, zwierząt. Uczniowie w formie burzy mózgów wymieniają te elementy, których zabrakłoby, gdyby nie było pszczoł (kwiatów, owoców na drzewach, warzyw) i kolejno zakrywają przedstawiające je obrazki. N wyjaśnia uczniom, że gdy wyginą pszczoły, nie będzie wielu produktów, którymi żywi się człowiek, nie tylko miodu. Zabraknie pożywienia dla zwierząt roślinożernych, a potem dla pozostałych i zwierzęta wyginą. Uczniowie wspólnie z nauczycielem wysnuwają wniosek: <i>Pszczoły są naprawdę potrzebne, nie należy się ich bać ani zabijać.</i>
Karta pracy		Uczniowie wykonują ćwiczenia na karcie pracy: Zadanie 1 – Uzupełnij rysunek tak, aby powstała pszczoła. Pokoloruj ją. Zadanie 2 – Ułóż wyrazy z rozsypanki literowej. Rozwiązanie narysuj obok. N prezentuje prace uczniów w formie wystawki.

(P1_T32) Dlaczego pszczoły są wyjątkowe?

KARTA PRACY

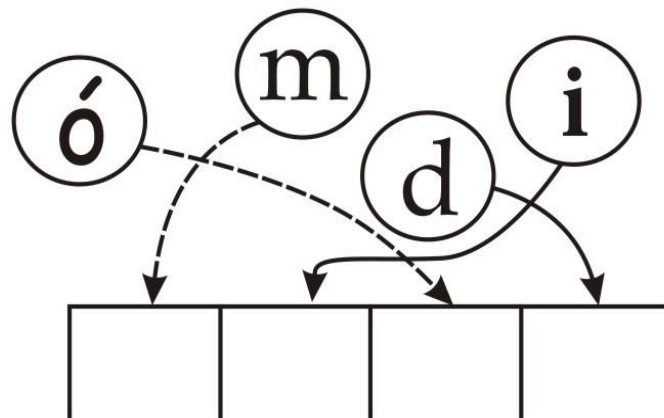
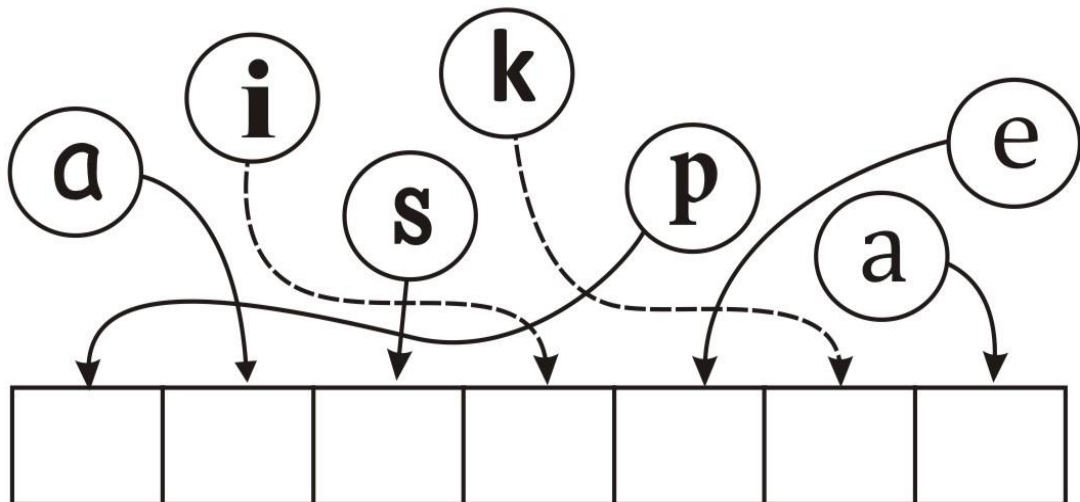
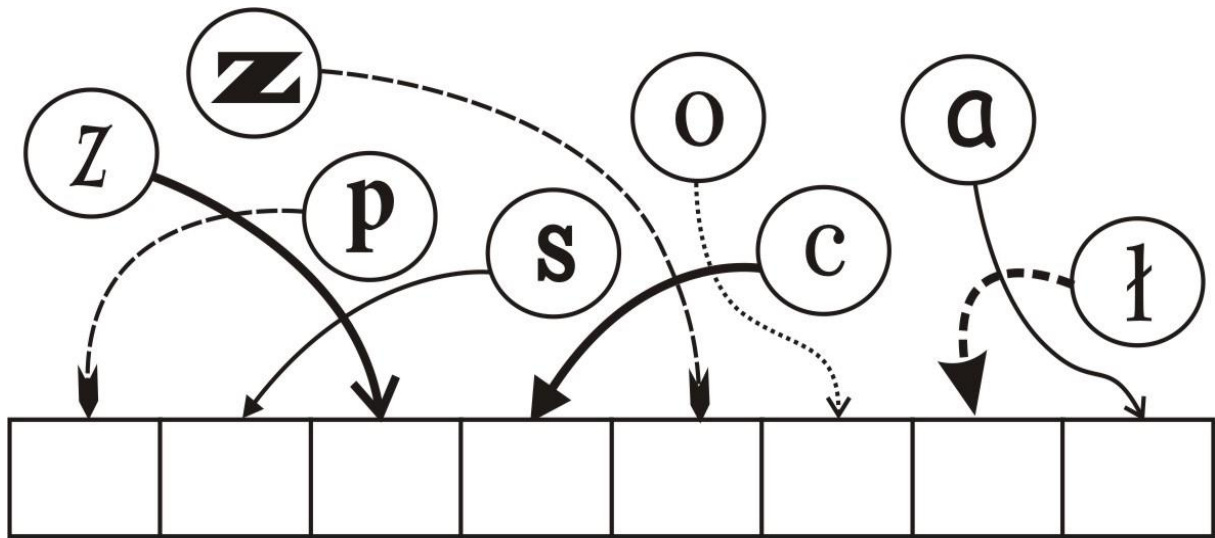
Zadanie 1

Uzupełnij rysunek tak, aby powstała pszczoła.

Zadanie 2

Ułóż wyrazy z rozsypanki literowej. Rozwiązanie narysuj obok.

Numer i temat lekcji: (P1_T33) Jak powstaje tęcza?

Numer lekcji w multimediami: 10

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- wyjaśnia, jak powstała tęcza;
- zna kolory tęczy i układa je w prawidłowej kolejności;
- podaje przykłady podobnych zjawisk w przyrodzie;
- podejmuje próbę sformułowania wniosku na podstawie obserwacji;
- wykorzystuje zdobyte informacje do rozpoznawania zjawisk w przyrodzie.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, animacje, ćwiczenia interaktywne, zabawa, doświadczenie, pokaz filmu, ćwiczenia utrwalające

Uzupełniające środki dydaktyczne: płyta CD, latarka, płyn do naczyń, słomki, pojemniki na wodę, karta pracy

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
Sprawy organizacyjne		Sprawdzenie listy obecności. Nauczyciel podaje temat lekcji, uczniowie go zapisują.
Wprowadzenie		Nauczyciel wyjaśnia, że na dzisiejszej lekcji uczniowie poznają, jak powstaje i czym się charakteryzuje jedno z najpiękniejszych zjawisk meteorologicznych w przyrodzie. Aby dowiedzieć się, co to będzie, N zaprasza do obejrzenia animacji nr 1, która przedstawi to ciekawe zjawisko.
	Animacja 1	Uczniowie oglądają animację „Tęcza” i w trakcie oglądania odgadują, co przedstawiają zdjęcia. Nazywają rozpoznane zjawiska (burza, deszcz, tęcza). Nauczyciel rozmawia z uczniami o obejrzonej animacji. Pyta uczniów: <i>Co wam kojarzy się z tęczą? Jaką pogodę zwiastuje tęcza?</i> Uczniowie na podstawie własnych skojarzeń i obserwacji podają różne propozycje. N podaje główny cel lekcji: <i>Dzisiaj na lekcji zbadamy, jak powstaje tęcza. Pomoże nam w tym Pan Ciekawski.</i>
Poznanie cech tęczy, wyjaśnienie, czym jest zjawisko tęczy, gdzie ona występuje oraz jak ją stworzyć w warunkach szkolnych	Ćwiczenie interaktywne 1	Na ekranie pojawia się Pan Ciekawski z farbami i pędzlem. Nauczyciel wyjaśnia: <i>Pan Ciekawski proponuje wam ćwiczenie, z którego dowiedzie się, co jest potrzebne, aby powstała tęcza.</i> Próba odpowiedzi na pytanie nauczyciela: <i>Kto może namalować tęczę?</i> Uczniowie podają różne propozycje. Nauczyciel proponuje wykonanie razem z Panem Ciekawskim ćwiczenia nr 1 pt.: <i>„Kto namalował tęczę?”</i> , w wyniku którego uczniowie uzyskają odpowiedź na postawione wcześniej pytanie. Wybrany uczeń odczytuje hasła: <i>słońce</i> i <i>woda</i> , a pozostali sprawdzają poprawność wykonania ćwiczenia. Nauczyciel pyta: <i>Dlaczego potrzebne jest światło i woda, aby powstała tęcza?</i> Uczniowie podają różne propozycje.
	Film 1	Nauczyciel wyjaśnia: <i>Aby się dokładnie dowiedzieć, jak powstaje tęcza, z uwagą obejrzyjcie film pt.: „Zaczarowany most na niebie”.</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>Uczniowie oglądają film i z uwagą słuchają komentarza lektora.</p> <p>Nauczyciel rozmawia z uczniami o kolejnych etapach powstawania tęczy, które były przedstawione na filmie.</p> <p>Nauczyciel zwraca uwagę na fakt, że promień światła białego po przejściu przez kroplę wody rozdziela się na siedem kolorów.</p> <p>Nauczyciel pyta: <i>Gdzie można spotkać podobne zjawiska, czyli takie „małe tęcze”?</i></p> <p>Uczniowie na podstawie własnych doświadczeń podają różne propozycje.</p>
	Zdjęcie 1 Zdjęcie 2	<p>Nauczyciel prosi o obejrzenie dwóch kolejnych zdjęć, które pokazują przykłady przejścia światła przez krople wody w różnych sytuacjach.</p> <p>Uczniowie oglądają zdjęcie 1 „Tęcza zamknięta w bańce” i odgadują, co przedstawia.</p> <p>Uczniowie oglądają zdjęcie 2 „Mała tęcza w ogrodzie” i odgadują, co przedstawia.</p>
		<p>Nauczyciel pyta: <i>Skąd się wzięły barwy tęczy?</i></p> <p>Uczniowie wyjaśniają zjawisko na podstawie obejrzanego filmu.</p> <p>Nauczyciel może wspomnieć o istnieniu takich zjawisk jak <i>rozszczerzenie światła i załamanie światła.</i></p>
		<p>Nauczyciel proponuje uczniom „wyczarowanie małej tęczy” w sali lekcyjnej.</p> <p>Za pomocą latarki i płyty CD wywołuje zjawisko rozszczepienia światła na ścianie. W tym celu należy zaciemnić salę i skierować światło latarki (musi to być mocne i wąskie pasmo) na płytę CD. Na ścianie pojawi się kolorowe widmo światła białego, bo światło białe (np. z latarki) jest mieszaniną innych barw.</p>
		<p>Nauczyciel proponuje wykonanie kolejnego doświadczenia: <i>Teraz samodzielnie będziecie obserwować przejście światła przez bańkę mydlaną i sprawdzicie, czy rzeczywiście jest w niej „zamknięta tęcza”.</i></p> <p>W tym celu nauczyciel rozdaje każdemu uczniowi naczynie z wodą i płynem do mycia naczyń oraz słomkę.</p> <p>Uczniowie samodzielnie wykonują doświadczenie.</p> <p>Nauczyciel prosi, aby uczniowie wyjaśnili:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Co się dzieje z bańką po jej nadmuchaniu? Jakie kolory pojawiają się na powierzchni bańki, zanim pęknie?</i> <i>2. Czy to zjawisko podobnie zostało przedstawione na filmie i podczas doświadczenia z płytą i latarką?</i> <p>Uczniowie przy pomocy nauczyciela podejmują próbę sformułowania wniosku: <i>Gdy światło przechodzi przez bańkę mydlaną, widzimy podobne zjawisko jak wtedy, gdy przechodziło przez kroplę wody. W bańce mydlanej i kropki wody powstała „ mała tęcza”.</i></p> <p>Na koniec można zaproponować krótką zabawę w wyczarowanie najpiękniejszej bańki mydlanej.</p>
	Animacja 2	<p>Nauczyciel informuje, że na podstawie kolejnej animacji uczniowie przekonają się, jakie kolory ma tęcza.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Typ multimediiów	Sposób realizacji zagadnienia
		<p>Nauczyciel prosi o obejrzenie animacji i uważne obserwowanie, w jakiej kolejności pojawiają się kolory. Uczniowie głośno odczytują pojawiające się kolory i starają się zapamiętać ich kolejność.</p> <p>Nauczyciel zwraca uwagę na fakt, iż każda tęcza (mała, duża, tęcza w sali, w kropli wody) ma takie same kolory.</p>
Nakładka edukacyjna	Ćwiczenie interaktywne 2	<p>Na ekranie pojawia się Pan Ciekawski z farbami i pędzlem.</p> <p>Nauczyciel proponuje wykonanie razem z Panem Ciekawskim kolejnego ćwiczenia, aby utrwalić sobie następstwo kolorów, które tworzą tęczę. Informuje, że jest to nieco trudniejsze ćwiczenie, bo ułożył je Pan Ciekawski. Zachęca uczniów do samodzielnego wykonania ćwiczenia.</p> <p>Uczniowie dopasowują nazwy kolorów do palety barw. Starają się zapamiętać, jakie kolory ma tęcza i jaka jest ich kolejność. Wybrany uczeń odczytuje prawidłowe rozwiązanie, a pozostali sprawdzają poprawność wykonania ćwiczenia.</p>
Podsumowanie		<p>Nauczyciel rozmawia z uczniami o tym, co zapamiętali z dzisiejszych zajęć i jakie informacje najbardziej ich zaintrygowały.</p> <p>Uczniowie samodzielnie wykonują zadanie na karcie pracy – zadania do wyboru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1 – kolorowanie tęczy, • Zadanie 2 (nakładka edukacyjna – zadanie trudniejsze) – rozwiązanie krzyżówki. <p>Nauczyciel sprawdza poprawność wykonania zadań, uczniowie dokonują samooceny.</p>

(P1_T33) Jak powstaje tęcza?

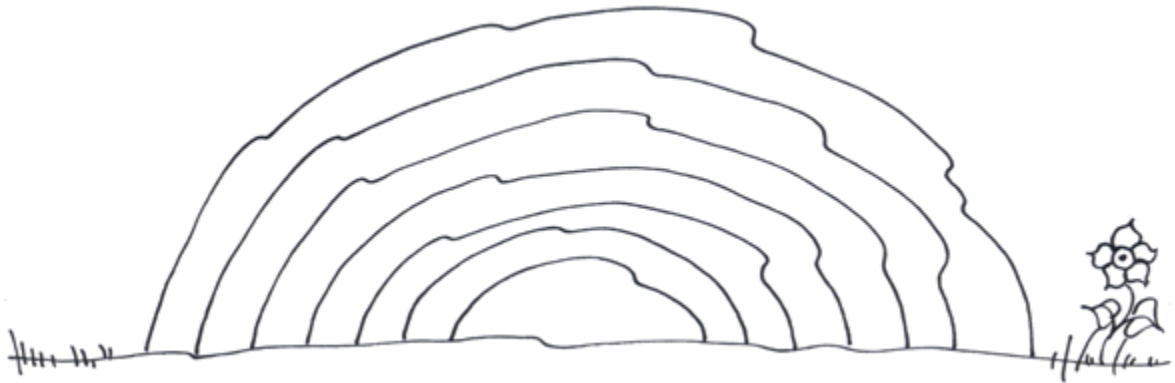
KARTA PRACY

Nauczyciel czyta polecenia uczniom słabiej czytającym.

Zadanie 1

Pokoloruj tęczę podanymi kolorami, zgodnie ze schematem poznany na lekcji.

1. Fioletowy	2. Granatowy	3. Niebieski	4. Zielony
5. Żółty	6. Pomarańczowy	7. Czerwony	

Zadanie 2 (nakładka edukacyjna)

Rozwiąż krzyżówkę. Przeczytaj hasło i napisz go starannie.

1

2

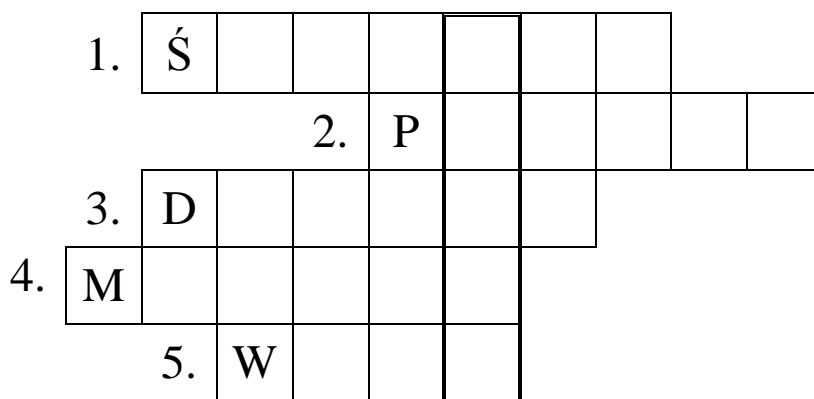
3

4

5

Hasło:

Numer i temat lekcji: (P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- łączy zmysły z odpowiadającymi im narządami;
- rozpoznaje i nazywa warzywa na podstawie ich zapachu;
- rozpoznaje i określa smak produktów spożywczych;
- kojarzy usłyszane dźwięki z instrumentami perkusyjnymi;
- rozpoznaje figury geometryczne na podstawie dotyku;
- zgodnie współpracuje w grupie zadaniowej;
- porządkuje miejsce pracy po wykonaniu zadania.

Metody i techniki nauczania: pogadanka, obserwacja, działania praktyczne, zabawa ruchowa

Uzupełniające środki dydaktyczne: karta pracy, pudełko, instrumenty muzyczne (tamburyn, bębenek, grzechotka), figury geometryczne (trójkąt, kwadrat, koło), ilustracje, warzywa i owoce, produkty spożywcze (cukier, sól, pieprz, kwasek cytrynowy, cynamon), karteczki z podpisami, piłeczka palantowa

Załączniki:

Załącznik 1. Plansze z napisami

Załącznik 2. Symboliczne ilustracje narządów zmysłów

Załącznik 3. Logogryf z hasłem

Załącznik 4. Głosy zwierząt

Załącznik 5. „Obrazki” Stacji I

Załącznik 6. Kartki z podpisami do produktów spożywczych

Załącznik 7. Słonko i chmurka

Załącznik 8. Plakietka „Znawca zmysłów”

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
Czynności organizacyjne	Powitanie uczniów. Sprawy organizacyjne. Podanie tematu lekcji. U wklejają zapisany na karteczce temat do zeszytu.
Wprowadzenie – rozpoznawanie przedmiotów z wykorzystaniem zmysłów	N: <i>To jest tajemnicza przesyłka od Pana Ciekawskiego. Teraz zamknijcie oczy, a ja wyciągnę jeden z przedmiotów, które otrzymaliśmy w paczce.</i> N wyciąga z pudełka czerwony trójkąt. N: <i>Co to jest?</i> U: <i>My nic nie widzimy.</i> N: <i>Teraz otwórzcie oczy i powiedzcie, co to jest.</i> U: <i>To jest czerwony trójkąt.</i> N: <i>Teraz zakryjcie sobie uszy, ale tak żeby nic nie słyszeć, a ja przeczytam wam to, co napisał do was Pan Ciekawski.</i> N czyta: <i>Serdecznie was pozdrawiam.</i> N: <i>Kto to powtórzy?</i> U: <i>My nic nie słyszymy.</i> N: <i>Odkryjcie uszy, a ja przeczytam wiadomość jeszcze raz.</i> N czyta: <i>Serdecznie was pozdrawiam.</i> N: <i>Powtórzcie wszyscy wiadomość od Pana Ciekawskiego.</i> U powtarzają. N: <i>A tu mam jakiś płyn (N wyciąga pojemnik z wodą z dodatkiem cytryny).</i> <i>Kto odgadnie jego smak?</i> U: <i>Trzeba tego spróbować.</i> N: <i>Zapraszam cię do spróbowania tego napoju.</i> U: <i>To jest kwaśne.</i> N: <i>A jakie inne smaki znacie?</i> U: <i>Słodki, słony, gorzki.</i>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N wyciąga z pudełka piłeczkę. N: <i>Jak myślicie, czy ta piłka jest miękka, czy twarda?</i> U: <i>Miękka.</i> N: <i>Kto to sprawdzi?</i> U dotyka piłki i mówi, że jest twarda. N: <i>Na koniec sprawdzimy waszą umiejętność rozróżniania zapachów. Tu mam pewne warzywo. Ma dość ostry zapach.</i> N podchodzi do uczniów i daje im do powąchania schowany w dłoniach czosnek. N: <i>Co wydziela taki zapach? Co ukrywam w dłoniach?</i> U: <i>To czosnek.</i> N: <i>I pudełko jest puste. Odgadliście wszystkie zagadki Pana Ciekawskiego.</i></p>
Rozmowa na temat wykonanego zadania	<p>N zadaje uczniom pytania: <i>Co wam pomagało w rozpoznawaniu i nazywaniu rzeczy z pudełka?</i> <i>Jakie inne rzeczy mógł włożyć do pudełka Pan Ciekawski?</i> <i>Kiedy te zadania były trudne?</i> <i>W jaki sposób radziliście sobie z trudniejszymi zadaniami?</i> <i>Kiedy jeden sposób poznania nam nie wystarczy i trzeba wybrać dwa lub więcej?</i> <i>W jaki sposób zwierzęta badają otoczenie?</i> <i>Czy możliwości zwierząt różnią się od naszych możliwości?</i> <i>W czym zwierzęta są od nas lepsze?</i> N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>Jak najskuteczniej poznawać rzeczy z otoczenia?</i></p>
Łączenie w pary zmysłów z narządami	<p>N proponuje uczniom zadanie polegające na łączeniu nazw zmysłów z narządami, które są z nimi powiązane. N przypina do tablicy kartoniki z napisami: <i>wzrok, słuch, dotyk, węch, smak</i> (załącznik 1). N: <i>Pod tymi określeniami kryją się nasi pomocnicy, którzy pomagali nam w rozwiązywaniu zagadek Pana Ciekawskiego. Teraz dobierzemy do tych określeń odpowiednie rysunki – symbole</i> (załącznik 2). Wybrani uczniowie łączą w pary zmysły i narządy: <i>wzrok – oko, słuch – ucho, dotyk – dłonie, smak – język, węch – nos.</i> N prowadzi z uczniami rozmowę na temat narządów zmysłów: <i>Do czego służy oko?</i> <i>Kiedy człowiek wykorzystuje uszy?</i> <i>Jaką rolę pełni nos?</i> <i>Kiedy w czasie dotykania wykorzystujemy inne części ciała niż dłonie?</i> <i>Jaką rolę pełni język?</i> N przypina ilustrację przedstawiającą mózg (załącznik 2) i zadaje pytania: <i>Kto wie, co przedstawia ta ilustracja?</i> <i>Jaką rolę w poznawaniu otoczenia pełni mózg?</i></p>
Rozwiązywanie logogryfu z hasłem	<p>N przypina do tablicy planszę z logogryfem. Proponuje uczniom rozwiązanie zagadek i wpisanie haseł do krzyżówki (załącznik 3). N: <i>Czas na to, byśmy dowiedzieli się, co wspiera nas w poznawaniu otoczenia, rozpoznawaniu i nazywaniu rzeczy. Pomoże nam w tym rozwiązanie zadania przygotowanego przez Pana Ciekawskiego.</i> N czyta kolejne zdania – zagadki (treść i schemat – załącznik 3): U podają propozycje, dopasowują je do liczby kratek, wybrany U wpisuje je w odpowiednie miejsce.</p>
Rozmowa związana z odczytanym hasłem	<p>N prowadzi z uczniami rozmowę na temat odczytanego hasła: <i>Co oznacza to hasło?</i> <i>Z czym wam się kojarzy to hasło?</i> <i>Kiedy człowiek korzysta ze zmysłów?</i></p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>N może też zapytać zdolnych uczniów: <i>W jaki sposób działają zmysły?</i> <i>Co się dzieje, gdy ktoś ma uszkodzony jeden lub więcej zmysłów?</i></p>
<p>Zabawa ruchowa z naśladowaniem głosów zwierząt</p>	<p>N zaprasza dzieci do zabawy „Znajdź swoją rodzinę”.</p> <p>N: <i>Każdy z was wylosuje karteczkę z nazwą zwierzęcia z wiejskiego podwórka i zapisem głosu, jaki to zwierzę wydaje (załącznik 4). Następnie zamkniecie oczy i będzie poruszali się ostrożnie po sali, nasłuchując głosów wydawanych przez kolegów. Po odnalezieniu osoby, która wydaje taki sam odgłos jak wasz, połączycie się w parę i poszukacie pozostałych członków rodziny. Tak będziecie postępować do momentu, aż odszukacie wszystkich członków swojej rodziny.</i></p> <p>U losują karteczki z nazwami zwierząt i zapisami odgłosów, jakie wydają: kura – ko, ko, ko; kaczką – kwa, kwa, kwa; kot – miauu, miauu, miauu; pies – hau, hau, hau; owca – mee, mee, mee. Zamykają oczy, chodzą po sali, po cichu naśladowują odgłosy poszczególnych zwierząt i szukają członków rodziny. Zabawa kończy się, gdy wszyscy znajdą swoje rodziny.</p> <p>U zostają w tych zespołach do następnego zadania.</p>
<p>Omówienie zadań przygotowanych na poszczególnych stacjach</p>	<p>N: <i>Razem z Panem Ciekawskim przygotowaliśmy stacje badawcze, na których sprawdzicie swoją umiejętność poznawania otaczającego was świata.</i></p> <p>N omawia zadania na poszczególnych stacjach, wyznacza po jednej osobie dyżurnej z każdej grupy do pilnowania porządku i przestrzegania reguł w czasie wykonywania zadań.</p> <p>Następnie prezentuje poszczególne stacje badawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Na stacji I – WZROK zadanie polega na wyszukaniu wszystkich różnic na dwóch parach obrazków i zaznaczeniu ich na obrazkach po prawej stronie (załącznik 5). Osoba dyżurna będzie pilnować porządku i da mi znać, gdy skończycie zadanie, a także przyzna wam plaketkę, jeśli wykonacie zadanie poprawnie. Oceny poprawności wykonanych zadań na wszystkich stacjach dokonuję ja.</i> • <i>Na stacji II – SŁUCH posłuchacie dźwięków wydawanych przez wybrane instrumenty (tamburyn, bębenek, grzechotka), a następnie z zamkniętymi oczami wysłuchacie jeszcze raz tych dźwięków i przyporządkujecie je do właściwych instrumentów.</i> • <i>Na stacji III – SMAK na małych talerzykach znajdują się próbki produktów spożywczych: cukier, sól, pieprz, kwasek cytrynowy, cynamon. Wasze zadanie będzie polegało na spróbowaniu poszczególnych produktów i dobraniu do nich odpowiednich podpisów zapisanych na karteczkach (załącznik 6).</i> • <i>Na stacji IV – WĘCH znajdują się kawałki warzyw: pietruszki, cebuli, papryki, ogórka, czosnku oraz opaska na oczy. Wasze zadanie będzie polegało na rozpoznaniu poszczególnych warzyw na podstawie ich zapachu. Na początku możecie pod okiem dyżurnego zapoznać się z zapachami poszczególnych warzyw, a potem z zamkniętymi oczami powąchajcie warzywa i nazwijcie je. Dyżurny sprawdzi poprawność wykonania zadania i przedstawi informacje na temat jego poprawności. Za moją zgodą przydzielili wam odpowiednią plaketkę.</i> • <i>Na stacji V – DOTYK znajdują się figury geometryczne schowane w worku. Włóżcie do środka ręce, na podstawie dotyku rozpoznajcie te figury (trójkąt, kwadrat, koło) i wyciągnijcie po jednej, poprawnie je przy tym nazywając.</i> <p>N: <i>Zapamiętajcie! W przypadku, gdy któryś z członków grupy pomyli się, błąd należy poprawić i wykonać dodatkową próbę. Po wykonaniu zadań na poszczególnych stacjach i uporządkowaniu ich, za każdym razem dam sygnał do zmiany. Pan Ciekawski przygotował dla was dodatkową atrakcję. Za</i></p>

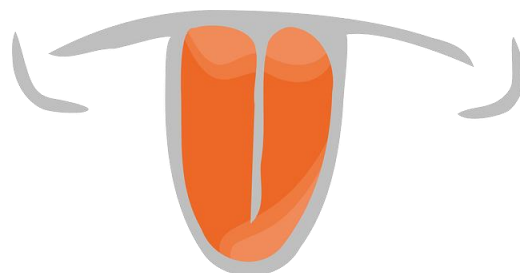
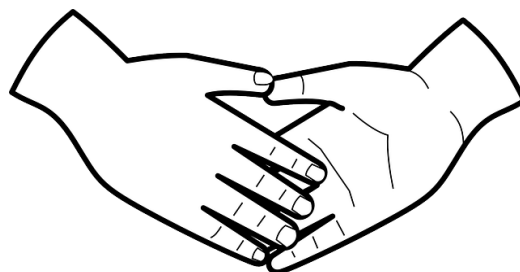
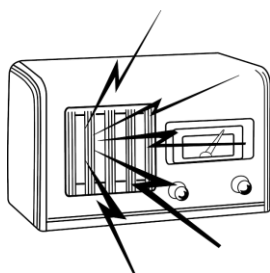
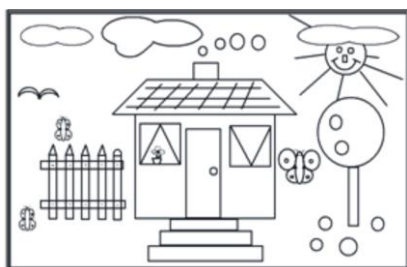
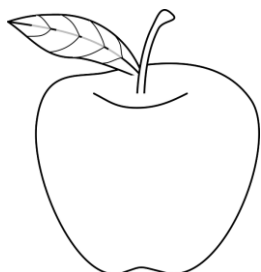
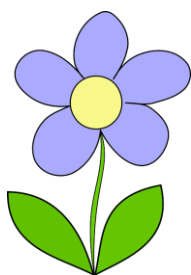
Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>dobrze wykonanie zadań na każdej stacji i uporządkowaniu jej, grupa otrzymuje plakietkę przedstawiającą zmysł, którego zaangażowania wymagało rozwiązanie zadania. Zebranie wszystkich plakietek upoważnia każdego członka grupy do otrzymania plakietki-sprawności „Znawca zmysłów”. Zapraszam do działania.</i></p> <p>U przystępują do wykonywania zadań na kolejnych stacjach zgodnie z podanymi przez nauczyciela instrukcjami.</p>
Podsumowanie i ocena realizacji zadań badawczych	<p>N zaprasza uczniów do rozmowy na temat wykonanych zadań.</p> <p><i>Która drużyna zdobyła wszystkie plakietki? Na której stacji zadania były według was najciekawsze? Z którymi zadaniami mieliście najwięcej problemów? Jak oceniacie swoją pracę w grupach?</i></p>
Podsumowanie – wykonywanie zadań z karty pracy	<p>N poleca uczniom wykonanie zadania z karty pracy.</p> <p>Zadanie sformułowano w trzech wersjach dostosowanych do możliwości uczniów. U łączą różne obiekty z narządami zmysłów, które wykorzystują przy ich poznawaniu.</p> <p>N sprawdza poprawność wykonanych zadań.</p>
Ocenianie emocji towarzyszących dzieciom w czasie lekcji	<p>N: <i>Na zakończenie lekcji chciałbym się dowiedzieć, jakie emocje dzisiaj wam towarzyszyły. Kto jest zadowolony, niech ustawi się przed „Słoneczkiem”, a kto nie jest zadowolony niech stanie przed „Chmurką” (załącznik 7).</i></p>
Wręczenie plakietek „Znawca zmysłów”	<p>N: <i>Jest mi bardzo miło, że mogę wam na zakończenie dzisiejszej lekcji wręczyć plakietkę „Znawca zmysłów”, przygotowaną przez Pana Ciekawskiego (załącznik 8). Bardzo proszę, abyście w domu ją pokolorowali i dołączyli do swojego zbioru plakietek.</i></p>

(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

KARTA PRACY

Zadanie 1

Połącz strzałkami obiekty z ilustracjami narządów zmysłów, które wykorzystujesz przy ich poznawaniu.

Zadanie 2 (nakładka edukacyjna)

Przy każdym obiekcie napisz, jakie zmysły wykorzystujesz przy jego poznawaniu.
Skorzystaj z podanych nazw zmysłów.

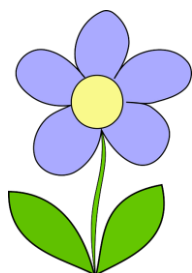
wzrok

słuch

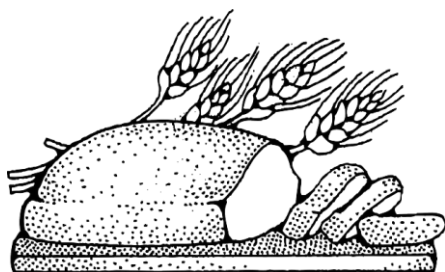
smak

węch

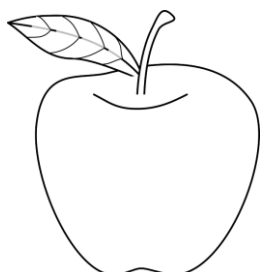
dotyk

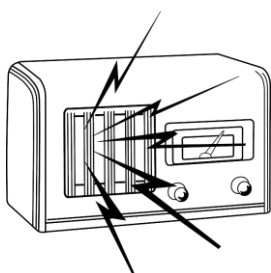
.....

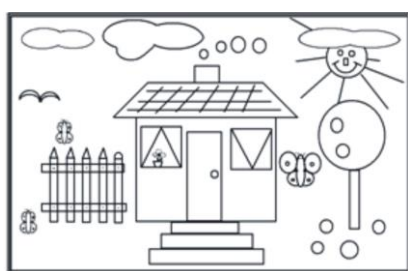
.....

.....

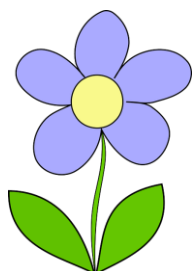
.....

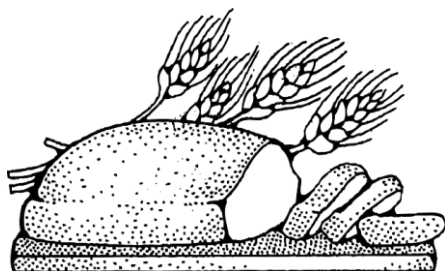
.....

Zadanie 3 (nakładka edukacyjna)

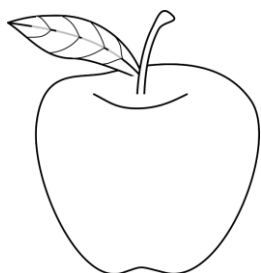
Przy każdym obiekcie napisz, jakie zmysły wykorzystujesz przy jego poznawaniu.

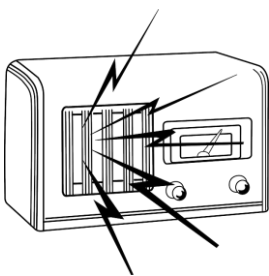
.....

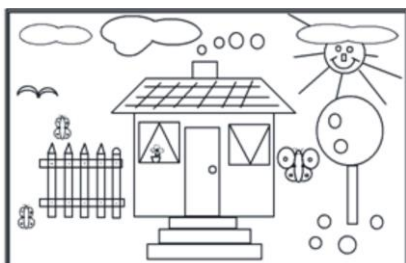
.....

.....

.....

.....

(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 1

Plansze z napisami

Paski z wyrazami należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

wzrok

słuch

węch

dotyk

smak

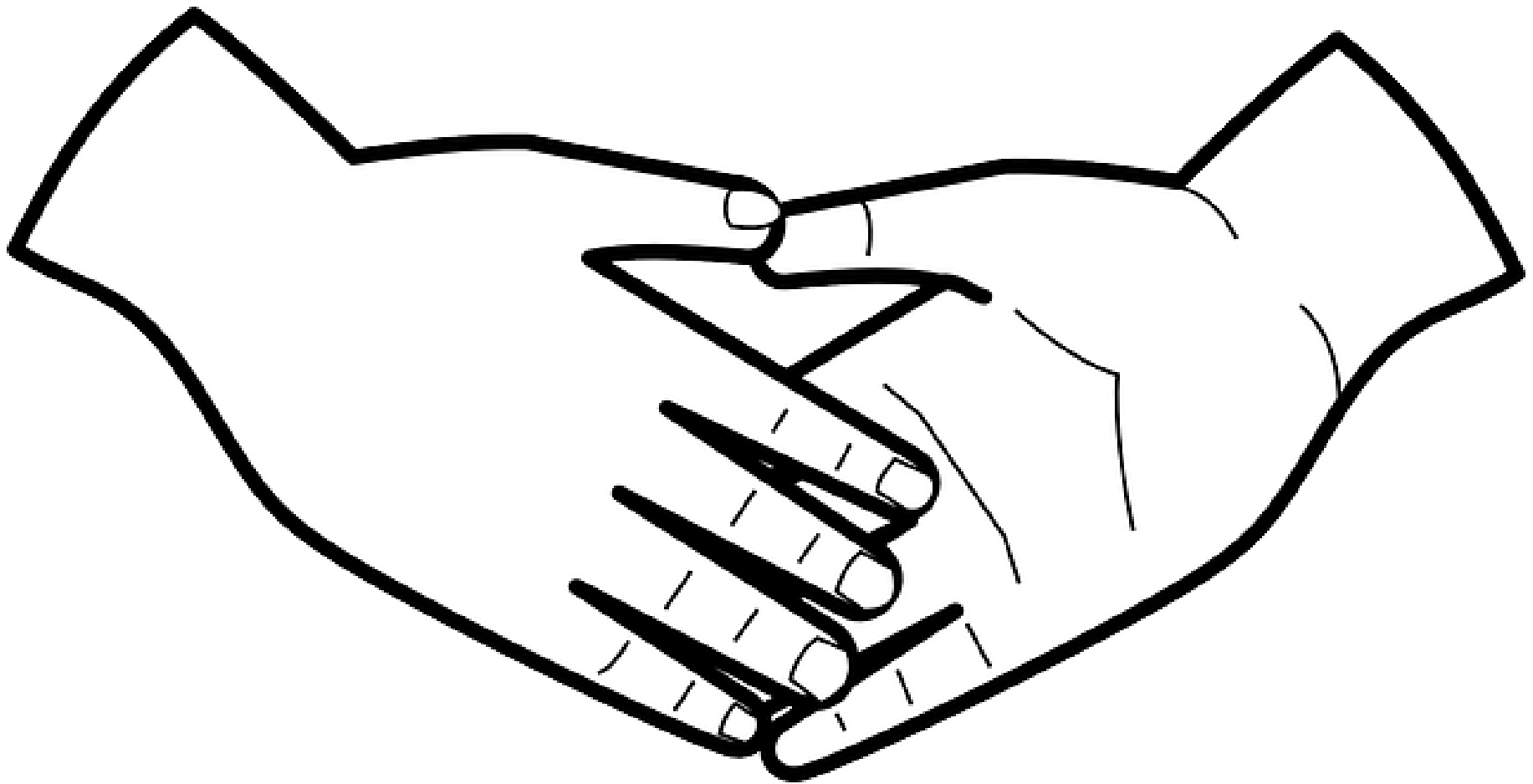
(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 2

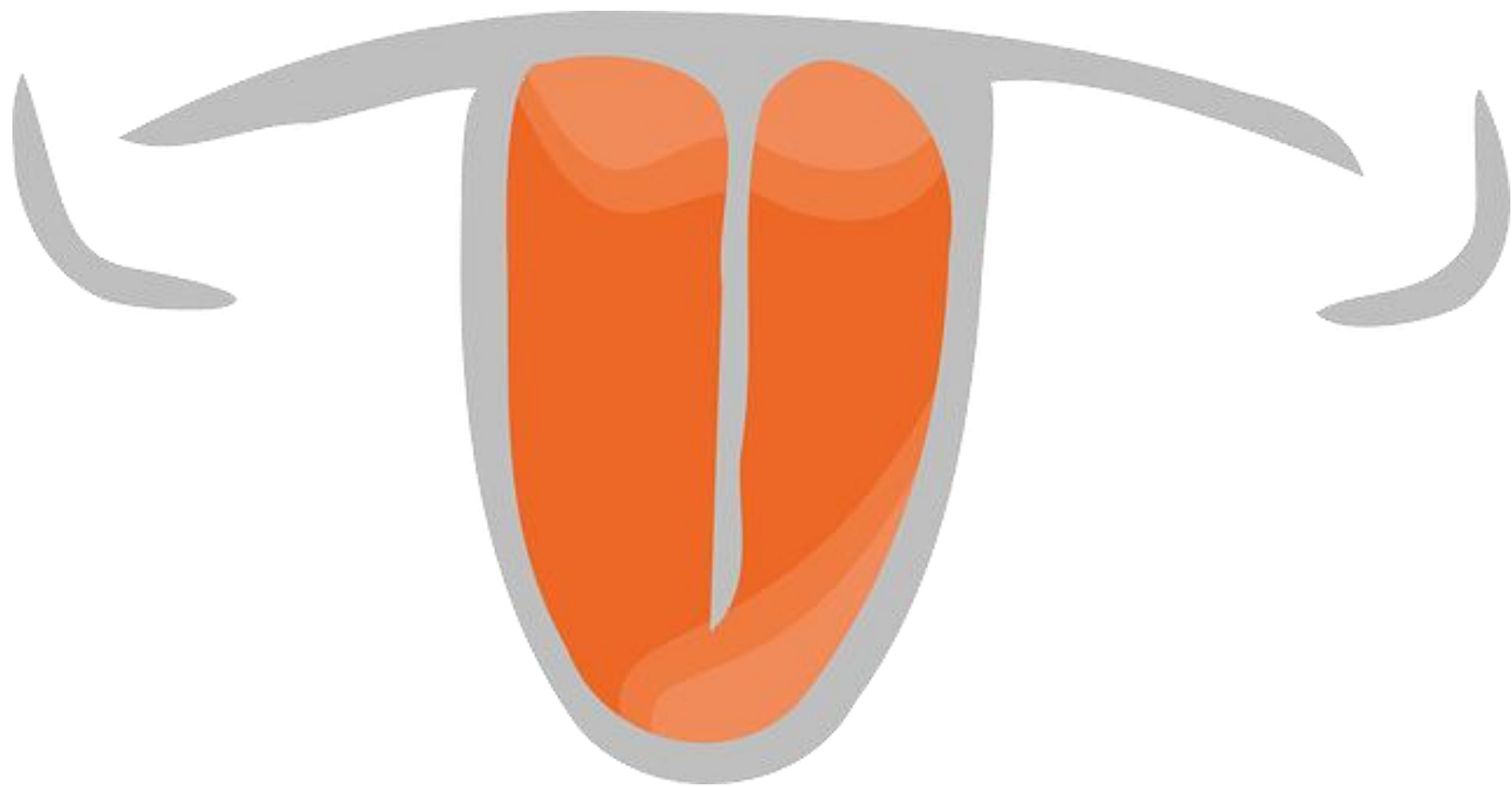
Symboliczne ilustracje narządów zmysłów

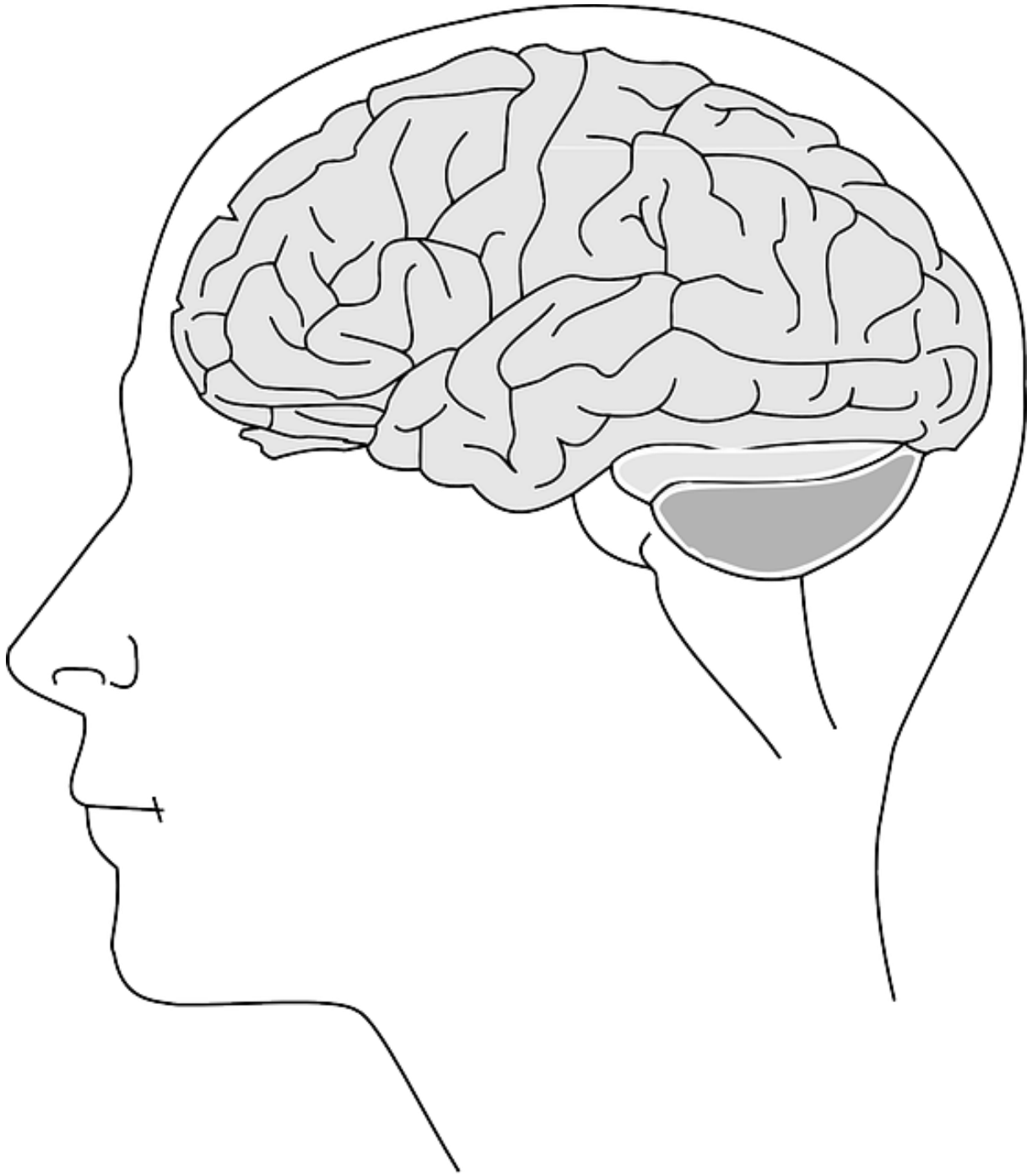

(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 3

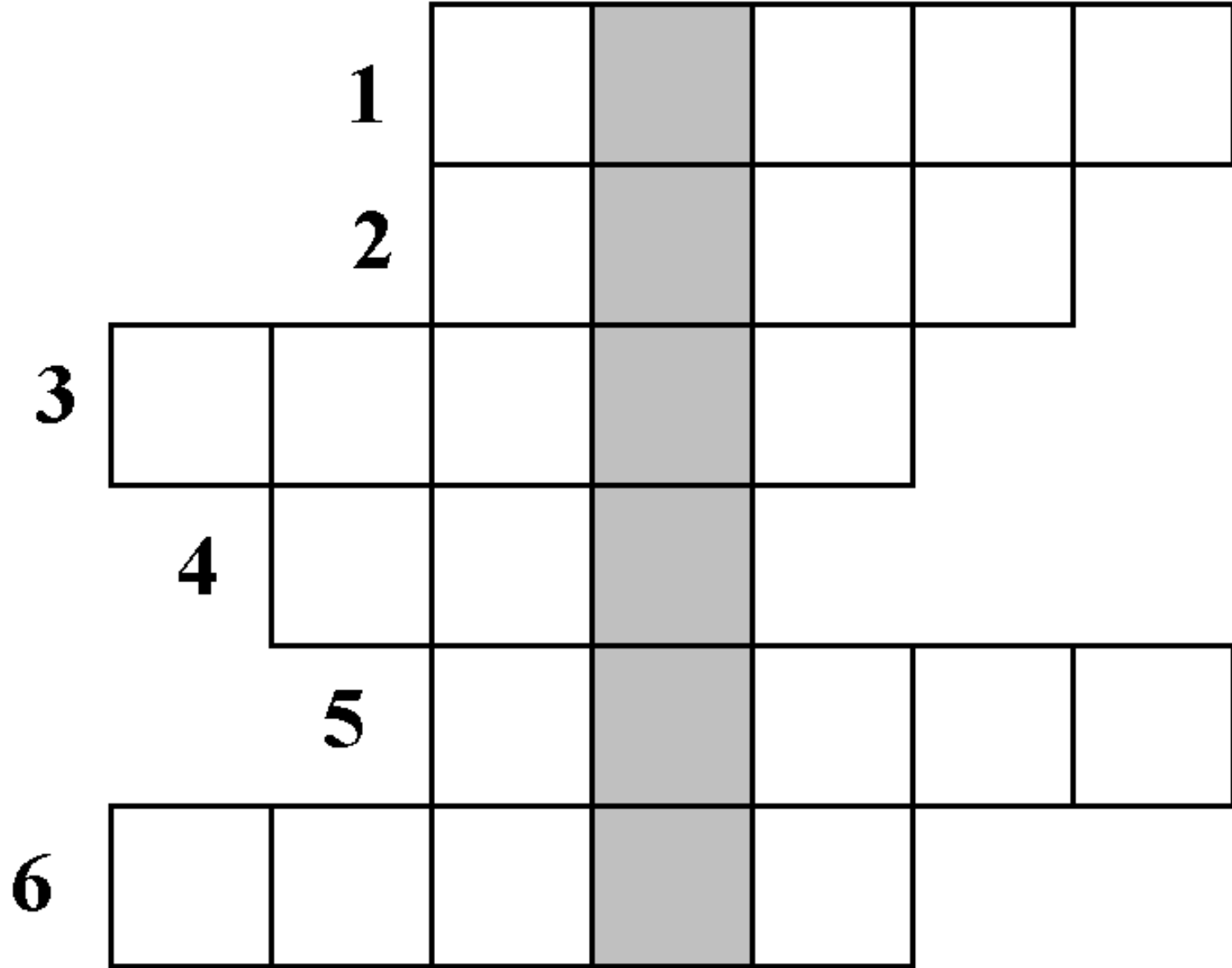
Logogryf z hasłem

Zagadki – do odczytania przez nauczyciela:

1. Za jego pomocą rozpoznajemy kolory, określamy kształty.
2. Może być słodki, kwaśny, słony.
3. Pomoże wam określić, co jest twarde, a co miękkie.
4. Wąchacie nim i przez niego oddychacie.
5. Wykorzystujecie je, gdy słuchacie muzyki.
6. Za jego pomocą rozróżniacie smaki.

Schemat prawidłowego wypełnienia:

	1	w	z	r	o	k
	2	s	m	a	k	
3	d	o	t	y	k	
4	n	o	s			
	5	s	l	u	c	h
6	j	ę	z	y	k	

(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 4

Głosy zwierząt

Paski z wyrazami należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

kura – ko, ko, ko

kaczka – kwa, kwa, kwa

kot – miau, miau, miau

pies – hau, hau, hau

owca – mee, mee, mee

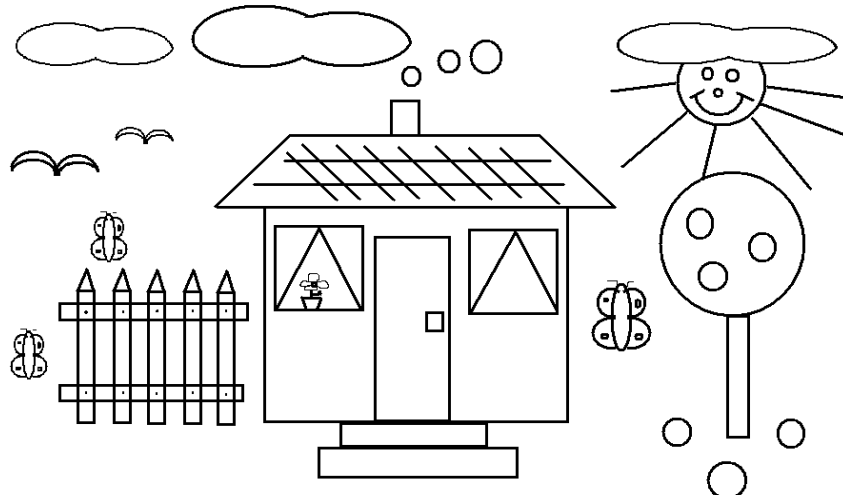
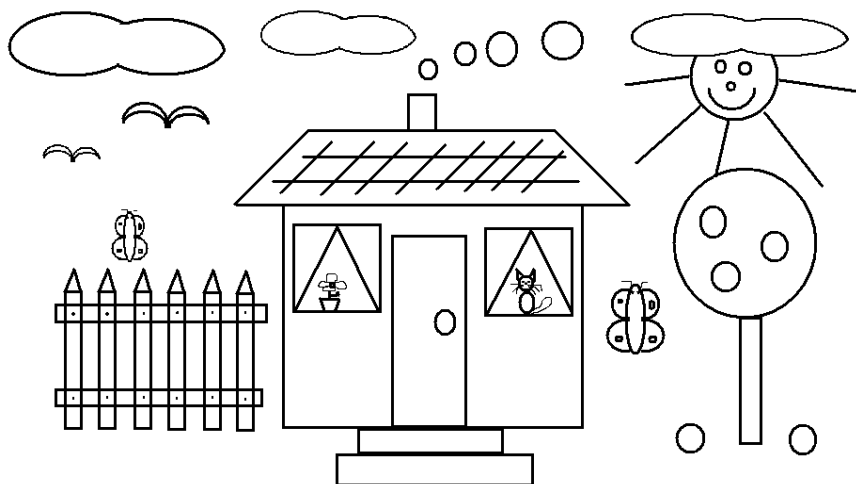
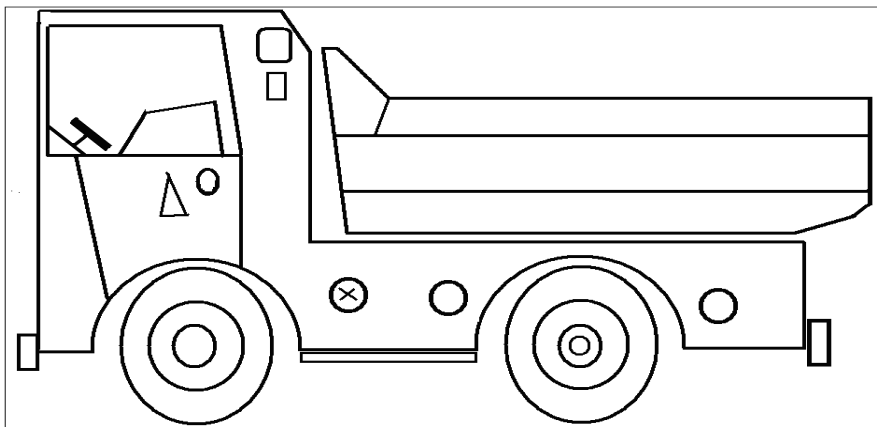
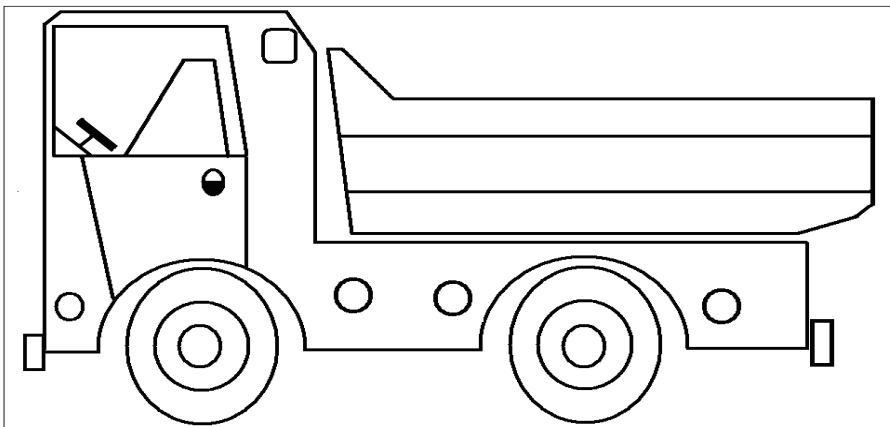
(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 5

„Obrazki” Stacja I:

Znajdź wszystkie różnice między rysunkami, zaznacz je na rysunkach z prawej strony.

Obrazki należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 6

Produkty

Stacja III – smak

Kartki z podpisami do produktów spożywczych

Paski z wyrazami należy wydrukować i wyciąć przed lekcją

sól

pieprz

cukier

kwasek

cytrynowy

cynamon

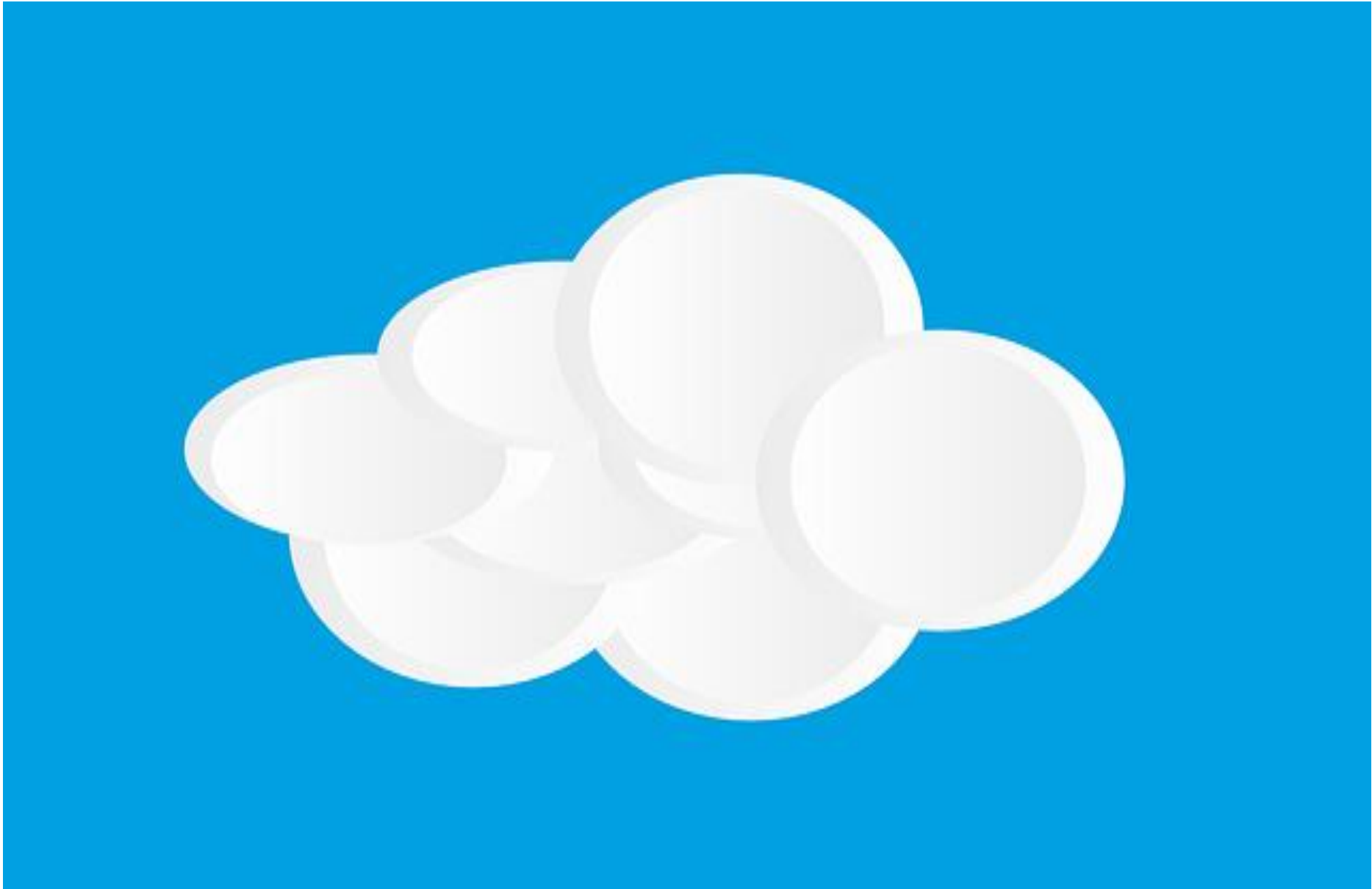
(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 7

Słońko i chmurka

Symbole należy wydrukować przed lekcją

(P1_T34) Jak poznajemy świat za pomocą zmysłów?

ZAŁĄCZNIK 8

Plakietka „Znawca zmysłów”

Emblematy należy wydrukować i wyciąć przed lekcją w ilości odpowiadającej liczbie uczniów.

Numer i temat lekcji: (P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

Czas trwania: 90 minut

Cele lekcji. Uczeń:

- zgodnie współpracuje w grupie;
- wykorzystuje zdobytą wiedzę podczas edukacyjnych gier i zabaw grupowych;
- ocenia poziom własnej wiedzy w zestawieniu z innymi uczniami.

Metody i techniki nauczania: działania praktyczne, ekspresja plastyczna, rozmowa

Uzupełniające środki dydaktyczne: klej, kredki, ołówki, dyplomy (po jednym dla każdego ucznia), odznaka „Obserwatora przyrody” dla każdego ucznia

Załączniki:

Załącznik 1. Tabela punktacyjna

Załącznik 2. Etykiety – figury geometryczne

Załącznik 3. Zadanie „Puzzle”

Załącznik 4. Odznaka „Obserwator przyrody”

Załącznik 5. Dyplom

Załącznik 6. „Puszczańska gromada” (słowa i odnośnik do zasobów internetowych)

Przebieg lekcji:

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia																												
Czynności organizacyjne	<p>Sprawdzenie listy obecności.</p> <p>W sali lekcyjnej są przygotowane stanowiska do pracy dla grup uczniowskich, odpowiednio wyposażone w materiały przydatne w trakcie lekcji konkursowej, oraz ponumerowane koperty z zadaniami konkursowymi.</p> <p>Na tablicy narysowana jest tabela z wynikami (załącznik 1). Punktacja zadań przedstawia się następująco:</p> <table border="1" data-bbox="564 1106 1251 1630"> <thead> <tr> <th>Numer zadania</th> <th>Liczba punktów</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>0 – 2</td></tr> <tr><td>2</td><td>0 – 1</td></tr> <tr><td>3</td><td>0 – 2</td></tr> <tr><td>4</td><td>0 – 2</td></tr> <tr><td>5</td><td>0 – 2</td></tr> <tr><td>6</td><td>0 – 4</td></tr> <tr><td>7</td><td>0 – 4</td></tr> <tr><td>8</td><td>0 – 3</td></tr> <tr><td>9</td><td>0 – 2</td></tr> <tr><td>10</td><td>0 – 3</td></tr> <tr><td>11</td><td>0 – 5</td></tr> <tr><td>zadanie 12 (dodatkowe) (po trzy pytania dla zespołu)</td><td>(po 2 pkt za każdą odpowiedź)</td></tr> <tr><td>Razem</td><td>36 pkt</td></tr> </tbody> </table>	Numer zadania	Liczba punktów	1	0 – 2	2	0 – 1	3	0 – 2	4	0 – 2	5	0 – 2	6	0 – 4	7	0 – 4	8	0 – 3	9	0 – 2	10	0 – 3	11	0 – 5	zadanie 12 (dodatkowe) (po trzy pytania dla zespołu)	(po 2 pkt za każdą odpowiedź)	Razem	36 pkt
Numer zadania	Liczba punktów																												
1	0 – 2																												
2	0 – 1																												
3	0 – 2																												
4	0 – 2																												
5	0 – 2																												
6	0 – 4																												
7	0 – 4																												
8	0 – 3																												
9	0 – 2																												
10	0 – 3																												
11	0 – 5																												
zadanie 12 (dodatkowe) (po trzy pytania dla zespołu)	(po 2 pkt za każdą odpowiedź)																												
Razem	36 pkt																												
Wprowadzenie	<p>N: <i>Przez cały rok szkolny braliście udział w lekcjach związanych z przyrodą. Poznaliście wiele ciekawych wiadomości o świecie przyrody oraz zdobyliście różne umiejętności. Dzisiejsza lekcja będzie okazją do zaprezentowania tego, czego się nauczyliście. Zapraszam was do udziału w klasowym „Konkursie pełnym radości”.</i></p>																												
Podział uczniów na grupy	<p>N ma w koszyczku etykiety (załącznik 2). U losują po jednej i przyklejają sobie na ubraniu na wysokości klatki piersiowej. Następnie podchodzą do stolików oznaczonych takimi samymi symbolami. W wyniku losowania powstają trzy zespoły konkursowe.</p> <p>N: <i>Każdy zespół będzie wykonywał zadania. Za ich wykonanie będziecie zbierali punkty. Za każde poprawnie wykonane zadanie zostanie wam przyznany 1 punkt. W przypadku, gdy zespół przeciwników poda niepełną</i></p>																												

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p><i>odpowieź lub nie udzieli jej wcale, możecie zdobyć dodatkowy punkt dla swojego zespołu, udzielając odpowiedzi lub ją uzupełniając. Zanim udzielicie odpowiedzi, w grupach wspólnie przeczytajcie polecenie i ustalcie odpowiedź. Zespół, który wykona zadanie, podnosi ręce do góry. Pamiętajcie o tym, by zgodnie ze sobą współpracować. Nie przeszkadzajcie innym zespołom w wykonywaniu zadań oraz w udzielaniu odpowiedzi.</i></p>
<p>Wykonywanie zadań konkursowych</p>	<p>Zespoły przystępują do wykonywania swoich zadań. Po wykonaniu zadania 1 oraz przyznaniu punktów zespoły wykonują kolejne zadania aż do ich wyczerpania lub końca czasu przeznaczanego na zajęcia (załącznik – karty konkursowe).</p> <p>ZADANIE 1 Zespół 1: Zaznaczcie na mapie Polski Morze Bałtyckie. Ustalcie, o czym trzeba wiedzieć i pamiętać, spędzając czas nad wodą. Zespół 2: Zaznaczcie na mapie Polski Morze Bałtyckie. Jakie miasta są położone blisko Morza Bałtyckiego? Wymieńcie znane wam miasta nadmorskie. Zespół 3: Zaznaczcie na mapie Polski góry. Jakie polskie góry znacie? Jak nazywamy mieszkańców gór? U zdają relację z wykonania zadań, N przyznaje punkty. Podobnie postępuje po każdym zadaniu.</p> <p>ZADANIE 2 Zespół 1: Rozwiążcie zagadkę. Otoczcie pętlą zdjęcie przedstawiające jej rozwiązanie: <i>Na dnie morza smacznie śpi i śnią jej się słodkie sny.</i> Zespół 2: Rozwiążcie zagadkę. Otoczcie pętlą zdjęcie przedstawiające jej rozwiązanie: <i>W pięknej muszli mieszkam, zawsze z nią się przemieszczam.</i> Zespół 3: Rozwiążcie zagadkę. Otoczcie pętlą zdjęcie przedstawiające jej rozwiązanie: <i>Tylko w wodzie żyją, w pięknych muszlach się kryją. Są przysmakiem wielu ludzi, ich dostawą poławiacz się trudzi.</i></p> <p>ZADANIE 3 Zespół 1: Kto tutaj mieszka? „Zaprowadźcie” zwierzęta do ich siedzib. Nazwijcie zwierzę, które zostało bez domu. Zespół 2: Kto tutaj mieszka? „Zaprowadźcie” zwierzęta do ich siedzib. Nazwijcie zwierzę, które zostało bez domu. Zespół 3: Kto tutaj mieszka? „Zaprowadźcie” zwierzęta do ich siedzib. Nazwijcie zwierzę, które zostało bez domu.</p> <p>ZADANIE 4 Zespół 1: Połączcie ilustracje z właściwym napisem. By uzyskać dodatkowy punkt, wskaźcie owoc egzotyczny. Zespół 2: Połączcie ilustracje z właściwym napisem. By uzyskać dodatkowy punkt, wskaźcie owoc egzotyczny. Zespół 3: Połączcie ilustracje z właściwym napisem. By uzyskać dodatkowy punkt, wskaźcie owoc egzotyczny.</p> <p>Przerwa na zabawę ruchową według pomysłu prowadzącego zajęcia.</p> <p>ZADANIE 5 Zespół 1: Przedstawcie dzisiejszą pogodę za pomocą podanych symboli. Za napisanie aktualnej daty zespół otrzymuje 1 punkt dodatkowy. Zespół 2: Popatrzcie uważnie na podane symbole pogodowe. Powiedzcie, jaka pogoda będzie panowała tego dnia.</p>
	<p>Polecenie premiowane dodatkowym punktem: Wieczorem ta dziewczynka będzie wracać do domu. Ustalcie, jak powinna się ubrać, aby jej strój był właściwy do pogody.</p>

Zagadnienie /faza lekcji	Sposób realizacji zagadnienia
	<p>Zespół 3: Połączcie symbole pogodowe z właściwym zdjęciem. Polecenie za dodatkowy punkt: Powiedzcie, co oznaczają poszczególne symbole pogodowe.</p> <p>ZADANIE 6 – dla wszystkich zespołów Rozwiążcie krzyżówki. Zapiszcie hasło. Odczytajcie je. Drużyna, która pierwsza zgłosi chęć opisanie obiegu wody w przyrodzie i zrobi to poprawnie zdobywa dodatkowy punkt.</p> <p>ZADANIE 7 Zespół 1: Wpiszcie wyrazy z ramki we właściwe miejsca. Zespół 2: Wpiszcie wyrazy z ramki we właściwe miejsca. Zespół 3: Połączcie ilustracje we właściwe pary. Dobierzcie do nich podpisy. Drużyna, która pierwsza zgłosi chęć udzielenia odpowiedzi na pytanie: <i>Dlaczego drzewa gubią liście?</i> i odpowie poprawnie, zdobywa dodatkowy punkt.</p> <p>ZADANIE 8 Zespół 1: Podpiszcie wskazane części ciała kota. Zespół 2: Ułóżcie puzzle (załącznik 3). Naklejcie je na kartce. Podpiszcie zdjęcie. Zespół 3: Zakreślcie właściwe odpowiedzi. Grupa, która pierwsza się zgłosi i powie, co wie o kotach, otrzymuje dodatkowy punkt. Przerwa na zabawę ruchową według pomysłu prowadzącego zajęcia.</p> <p>ZADANIE 9 – dla wszystkich zespołów Pokolorujcie tęczę zgodnie z jej kolorystyką. Wymieńcie kolory, które tworzą tęczę. Grupa, która pierwsza się zgłosi i powie, jak powstaje tęcza, otrzymuje dodatkowy punkt.</p> <p>ZADANIE 10 – dla wszystkich zespołów Rozwiążcie przyrodnicze zagadki. Odpowiedzi wpiszcie do diagramu krzyżówki. Odczytajcie i zapiszcie hasło. Ustalcie, czym zajmuje się ta osoba. Grupa, która pierwsza zgłosi się i wyjaśni hasło, dostaje dodatkowy punkt. Zagadki odczytuje N.</p> <p>ZADANIE 11 Zakreślcie właściwe odpowiedzi.</p> <p>ZADANIE 12 (dodatkowe) – zestaw dziewięciu poleceń Przedstawiciele wszystkich zespołów losują po trzy karteczki z poleceniami do wykonania. Dzieci zapoznają się z poleceniami, naradzają się i ustalają odpowiedź. Wybierają osobę lub osoby, które udzielą odpowiedzi, wyjaśnią itp. N przyznaje maksymalnie dwa dodatkowe punkty za poprawną odpowiedź, wyjaśnienie. Przerwa na zabawę ruchową według pomysłu prowadzącego zajęcia.</p>
Podsumowanie	<p>N: <i>Wszystkie zespoły wspaniale poradziły sobie z zadaniami. Jestem z was dumny. Teraz nadszedł czas na podliczenie zdobytych punktów.</i> N sprawdza, ile punktów zdobyły poszczególne zespoły. Ogłasza wyniki i przyznaje dyplomy (załącznik 5) za udział w konkursie. N: <i>Przez cały rok szkolny pilnie zdobywaliście nową wiedzę oraz umiejętności. Dzisiejszy konkurs potwierdził, że wszyscy zasłużyliście, aby przyznać wam sprawność „Obserwatora przyrody” (załącznik 4). Oto odznaki potwierdzające zdobyłą sprawność.</i> N rozdaje uczniom odznaki, składa gratulacje i na zakończenie zaprasza do wspólnej zabawy przy piosence „Puszczańska gromada” (załącznik 6).</p>

(P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

KARTY KONKURSOWE

Każde zadanie należy umieścić w osobnej kopercie.

Zadanie 1 – koperta nr 1

Zespół 1

Zaznaczcie Morze Bałtyckie na mapie Polski. Ustalcie, o czym trzeba wiedzieć i pamiętać, spędzając czas nad wodą.

Zespół 2

Zaznaczcie Morze Bałtyckie na mapie Polski. Jakie miasta są położone na wybrzeżu Morza Bałtyckiego? Wymieńcie znane wam miasta nadmorskie.

Zespół 3

Zaznaczcie góry na mapie Polski. Jakie polskie góry znacie? Jak nazywamy mieszkańców gór?

Zadanie 2 – koperta nr 2

Zespół 1

Rozwiążcie zagadkę. Otoczcie pętlą zdjęcie, które przedstawia jej rozwiązanie.

Na dnie morza smacznie śpi

i śnią jej się słodkie sny.

Zespół 2

Rozwiążcie zagadkę. Otoczcie pętlą zdjęcie, które przedstawia jej rozwiązanie.

*W pięknej muszli mieszkam,
zawsze z nią się przemieszczam.*

Zespół 3

Rozwiążcie zagadkę. Otoczcie pętlą zdjęcie, które przedstawia jej rozwiązanie.

*Tylko w wodzie żyją,
w pięknych muszlach się kryją.
Są przysmakiem wielu ludzi,
ich dostawą poławiacz się trudzi.*

Zadanie 3 – koperta nr 3

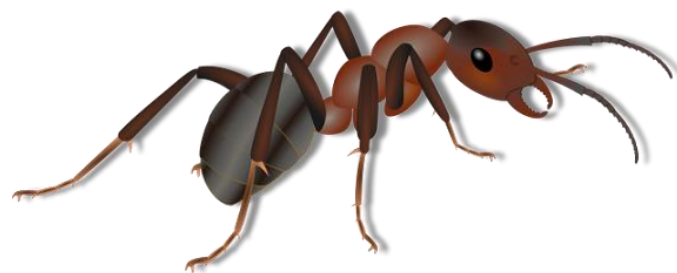
Zespół 1

Kto tutaj mieszka? „Zaprowadźcie” zwierzęta do ich siedzib. Nazwijcie zwierzę, które zostało bez domu.

Zespół 2

Kto tutaj mieszka? „Zaprowadźcie” zwierzęta do ich siedzib. Nazwijcie zwierzę, które zostało bez domu.

Zespół 3

Kto tutaj mieszka? „Zaprowadźcie” zwierzęta do ich siedzib. Nazwijcie zwierzę, które zostało bez domu.

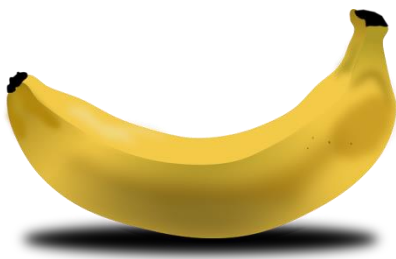

Zadanie 4 – koperta nr 4

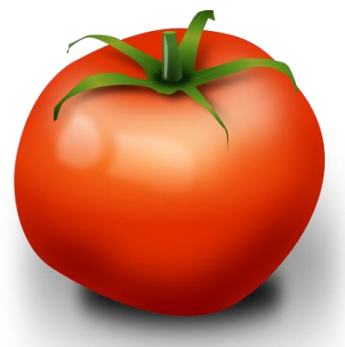
Zespół 1

Połączcie ilustracje z właściwym napisem. By uzyskać dodatkowy punkt, wskażcie owoc egzotyczny.

owoce

warzywa

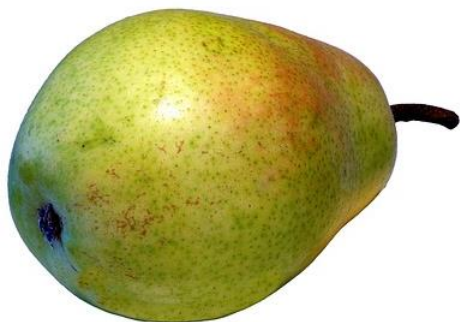

Zespół 2

Połączcie ilustracje z właściwym napisem. By uzyskać dodatkowy punkt, wskaźcie owoc egzotyczny.

owoce

warzywa

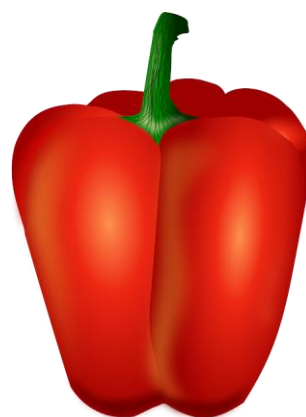

Zespół 3

Połączcie ilustracje z właściwym napisem. By uzyskać dodatkowy punkt, wskaźcie owoc egzotyczny.

owoce

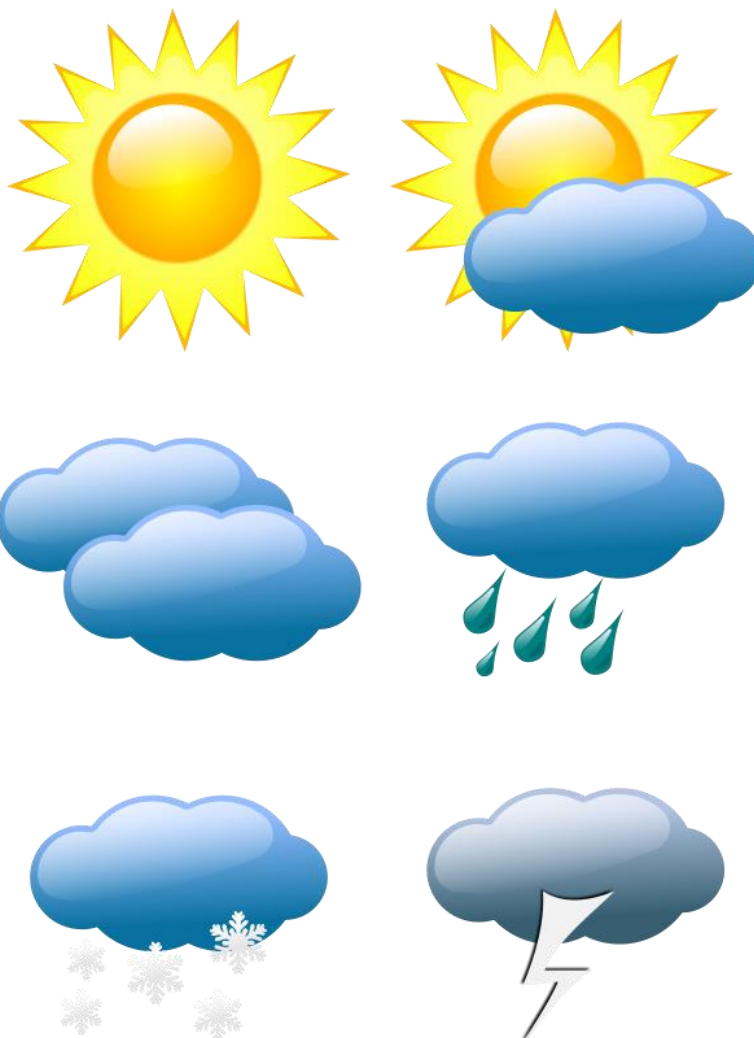
warzywa

Zadanie 5 – koperta nr 5

Zespół 1

Przedstawcie dzisiejszą pogodę za pomocą podanych symboli. Za napisanie aktualnej daty możecie otrzymać 1 dodatkowy punkt.

<i>DZISIEJSZA DATA</i>	<i>DZISIEJSZA POGODA</i>

Zespół 2

Popatrzcie uważnie na podane symbole pogodowe. Powiedzcie, jaka pogoda będzie panowała tego dnia.

RANO

**PO
POŁUDNIU**

WIECZOREM

Miejsce na notatki:

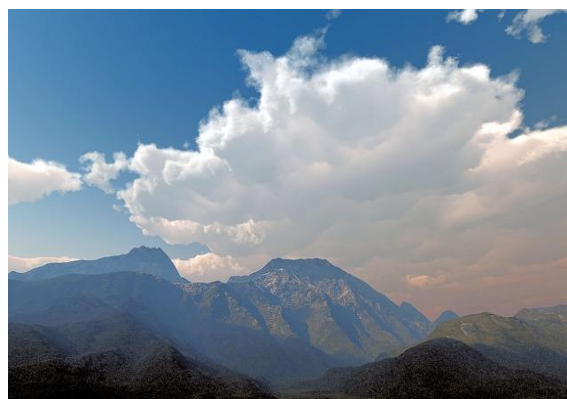
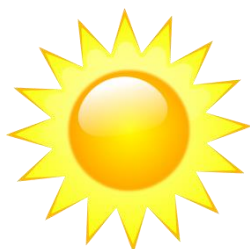
Wieczorem ta dziewczynka będzie wracać do domu. Ustalcie, jak powinna się ubrać, aby jej strój był właściwy do pogody (za wykonanie tego polecenia otrzymacie dodatkowy punkt).

Zespół 3

Połączcie symbole pogodowe z właściwym zdjęciem.

Polecenie za dodatkowy punkt:

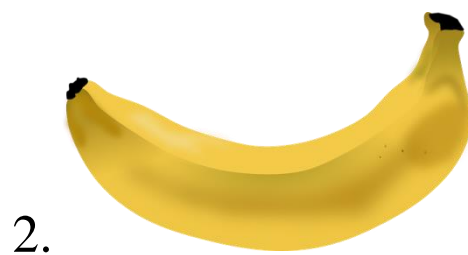
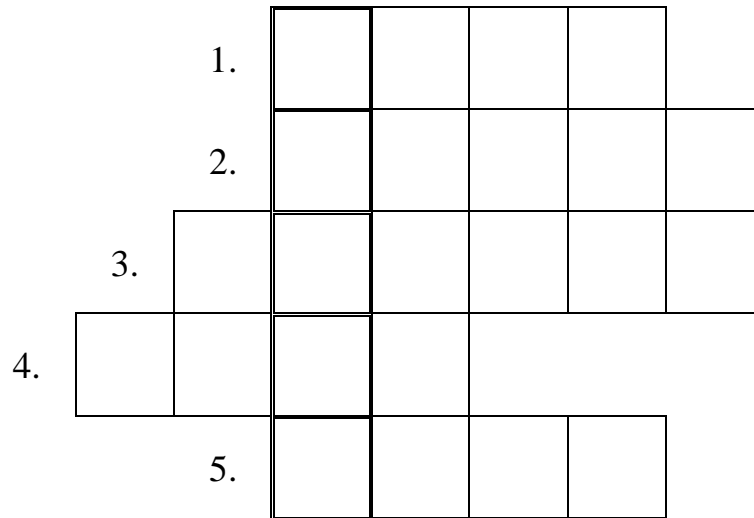
Powiedzcie, co oznaczają poszczególne symbole pogodowe.

Zadanie 6 – koperta nr 6

Dla wszystkich zespołów

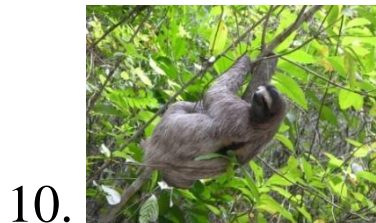
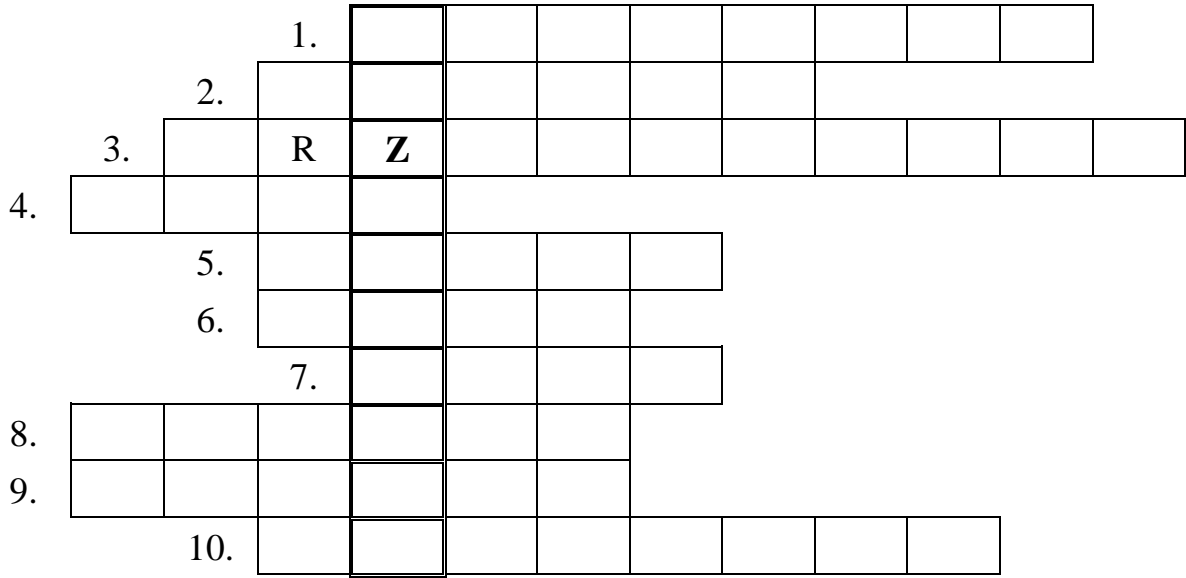
Rozwiążcie krzyżówki. Zapiszcie hasło. Odczytajcie je.

1.								
	2.							
	3.							
4.								

1. Nocą migoczą na niebie.
2. Przysmak wiewiórki
3. Podobno dzieci się nudzą, gdy on pada.
4. Małe, białe na błękitnym niebie bawią się w berka.

W

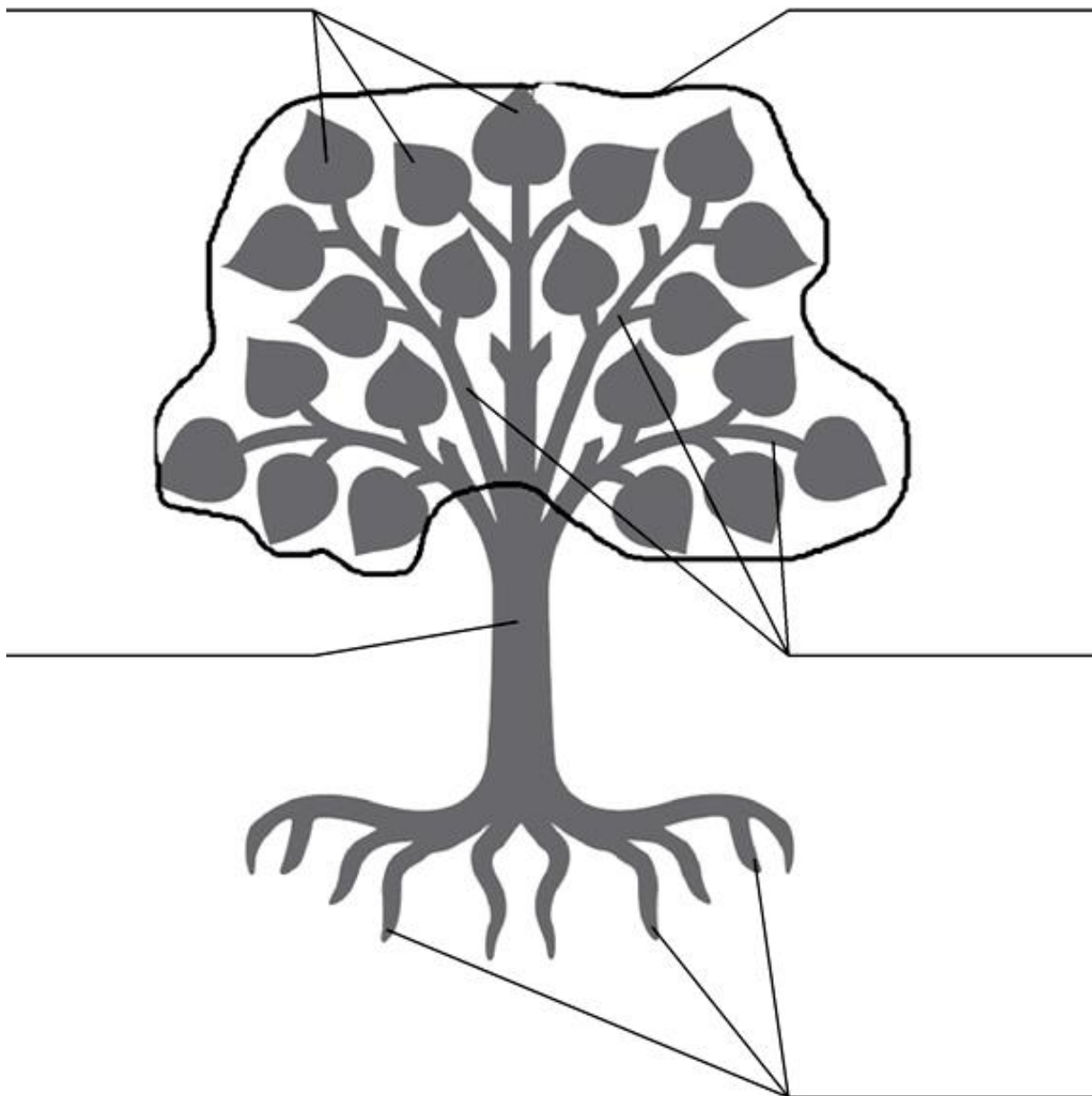

Zadanie 7 – koperta nr 7

Zespół 1

Wpiszcie wyrazy z ramki we właściwe miejsca.

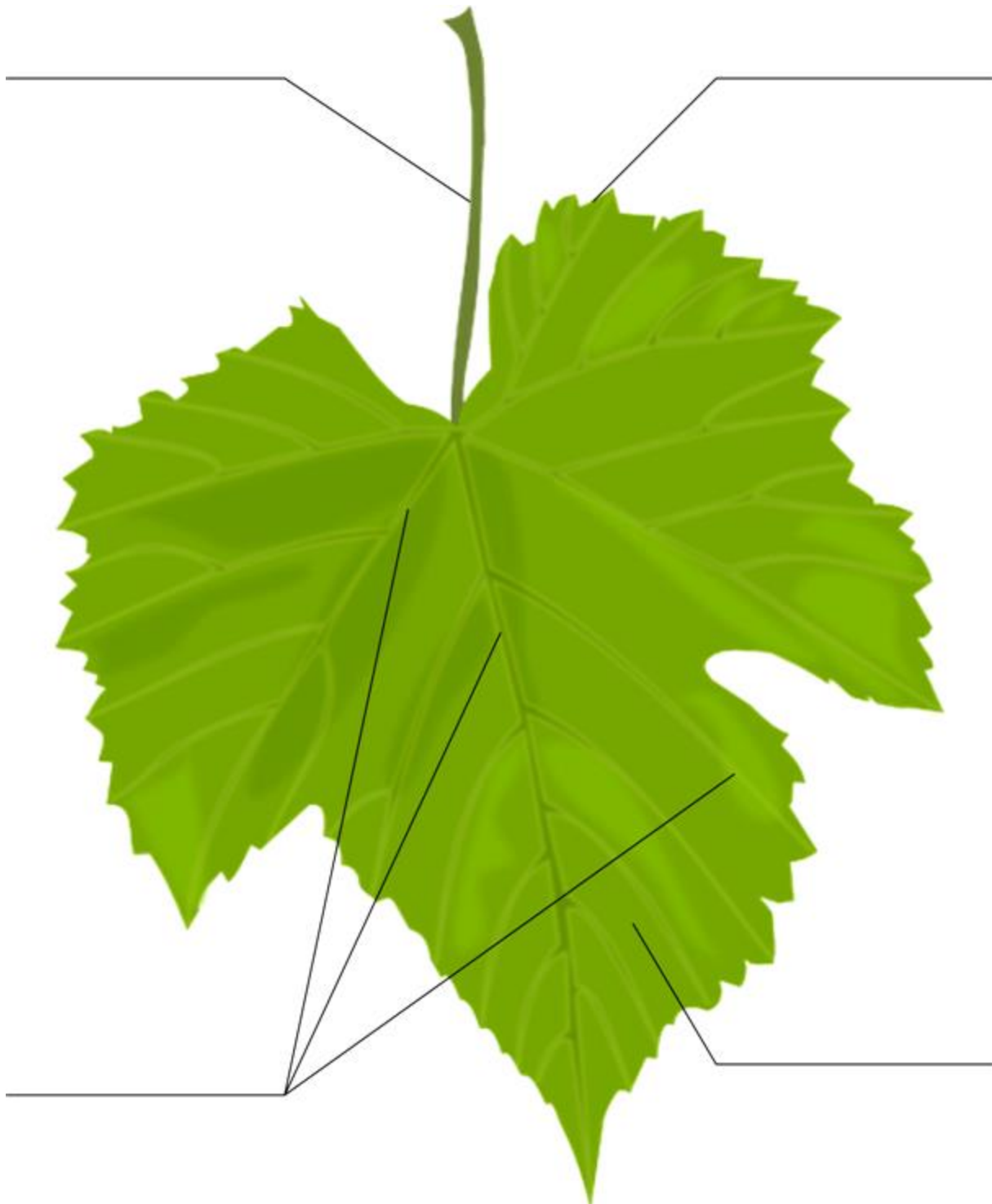
korona	liście
konary	korzenie
pień drzewa	

Zespół 2

Wpiszcie wyrazy z ramki we właściwe miejsca.

brzeg liścia	ogonek
blaszka liściowa	unerwienie liścia

Zespół 3

Połączcie ilustracje we właściwe pary. Dobierzcie do nich podpisy.

dąb

brzoza

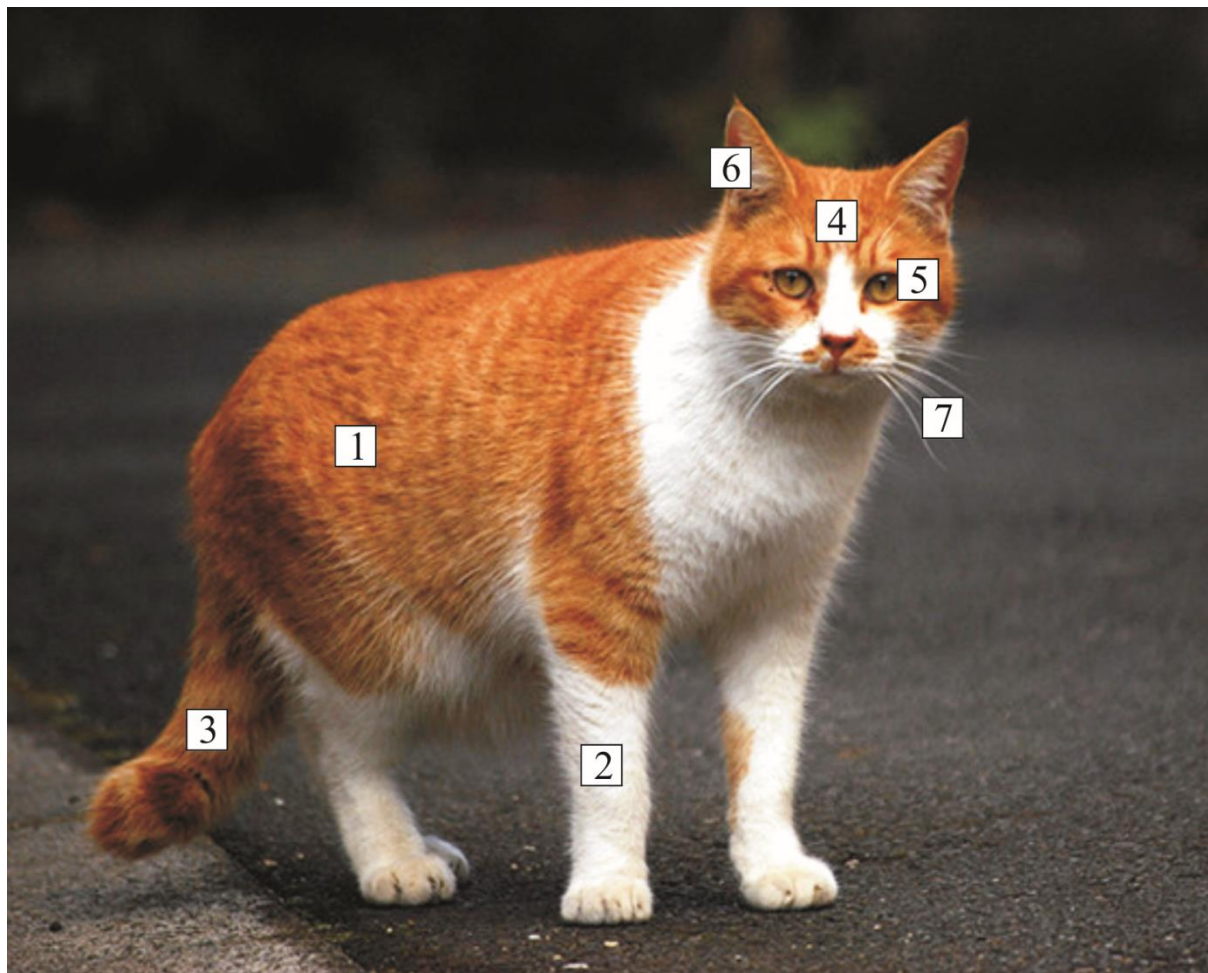
świerk

klon

Zadanie 8 – koperta nr 8

Zespół 1

Podpiszcie wskazane części ciała kota.

1 - _____ 2 - _____ 3 - _____

4 - _____ 5 - _____ 6 - _____

7 - _____

Zespół 2

Ułóżcie puzzle. Naklejcie je na kartce. Podpiszcie zdjęcie.

Tu wklejcie ułożone puzzle.

Odpowiedź:

Zespół 3

Zakreślcie właściwe odpowiedzi.

Wszystkie koty są drapieżnikami. TAK NIE NIE WIEM

Lwa można hodować w domu. TAK NIE NIE WIEM

Koty żywią się warzywami i owocami. TAK NIE NIE WIEM

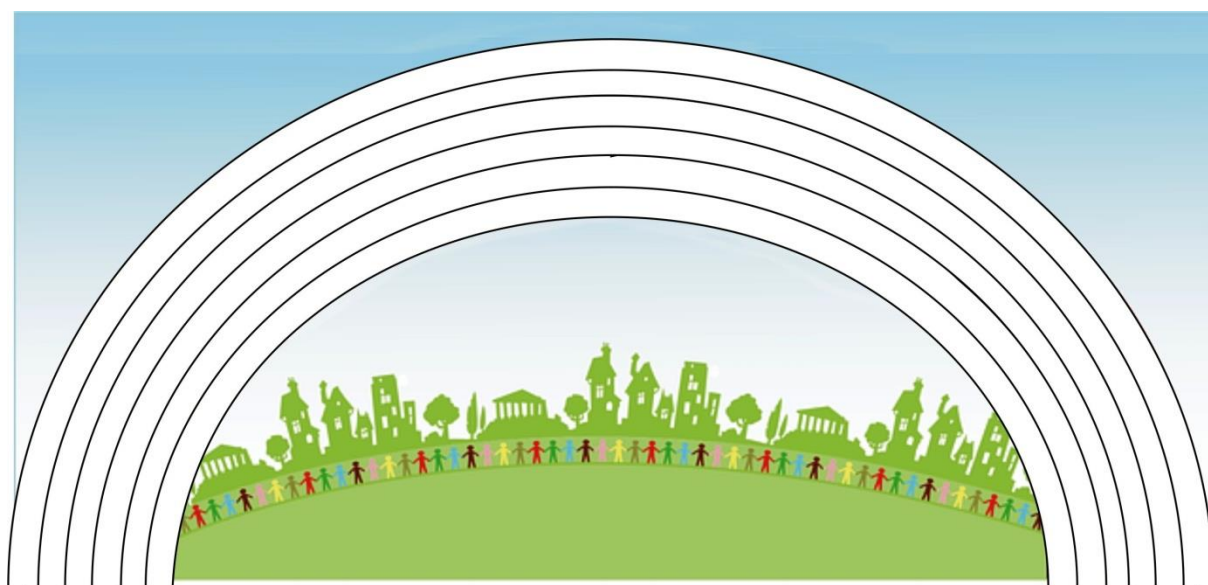
Kot jest świetnym łowcą. TAK NIE NIE WIEM

Zadanie 9 – koperta nr 9

Dla wszystkich zespołów

Pokolorujcie tęczę zgodnie z jej kolorystyką.

Wymieńcie kolory, które tworzą tęczę.

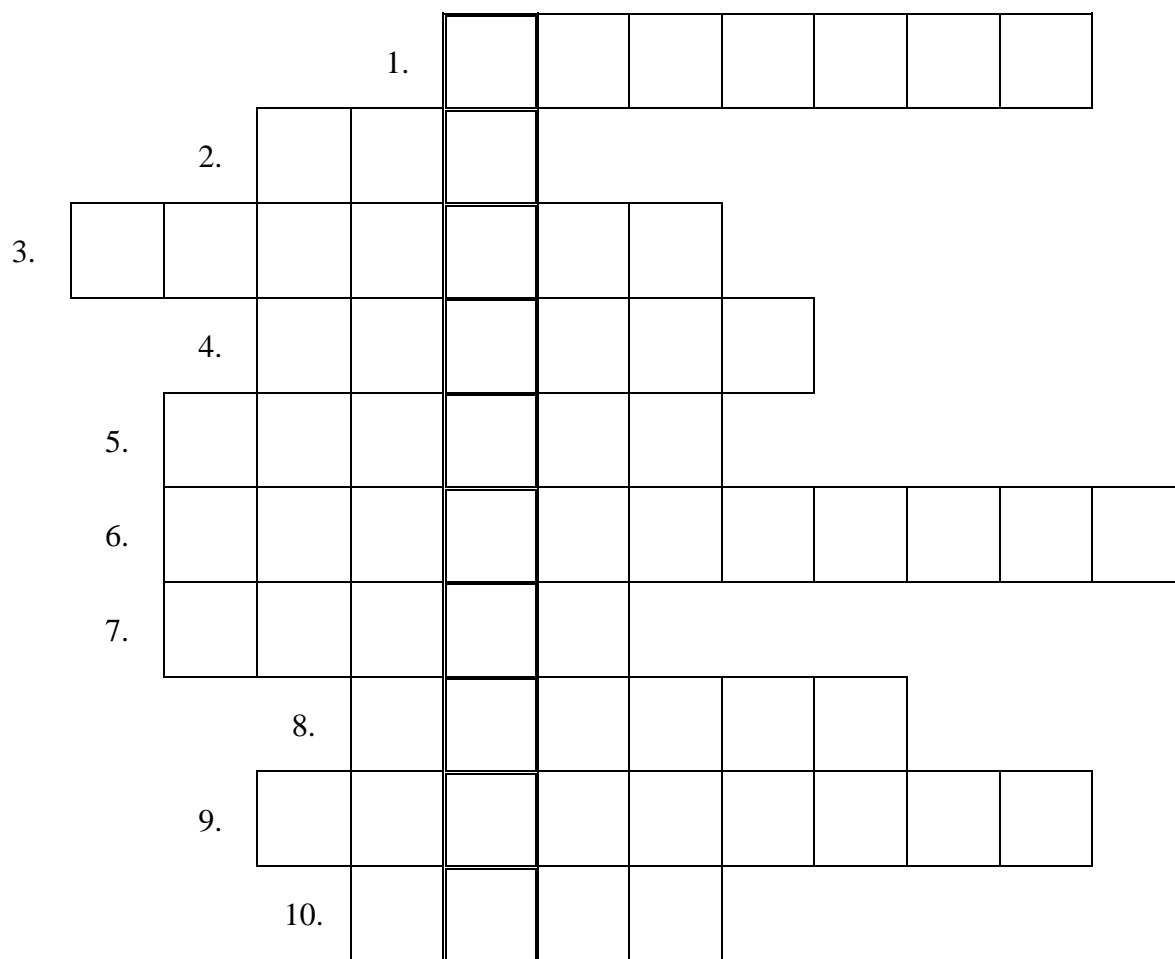

Zadanie 10 – koperta nr 10

Dla wszystkich zespołów

Rozwiążcie przyrodnicze zagadki. Odpowiedzi wpiszcie do diagramu krzyżówki
Odczytajcie i zapiszcie hasło.

Ustalcie, czym zajmuje się ta osoba.

HASŁO:

1. Gdy świeci słońce, stawiasz go w kącie.
Kiedy deszcz rosi, nad głową nosisz.
2. Ruda kita, ostry nos,
a w futerku lśniący włos.
Każdy wie to nie od dziś,
Że ten zwierz to chytry
3. Co buduje każdy ptak,
by chować pisklęta,
a tylko kukułka
o tym nie pamięta?
4. W białej kapocie, w czerwonych butach
chodzi po wodzie, śniadania szuka.
5. Który to miesiąc
niesie wieść radosną,
że zima się kończy,
a zaczyna wiosna?
6. Niedługo zima już stąd pryśnie.
Śnieg już przebiłem.
Jestem
7. Wygląda jak miś, ale to nie miś.
Na eukaliptusie zerka na mamusię
i cały dzień lubi gryźć
za jednym, drugi liść.
8. Gdy wypróbować chcesz wodne narty,
pojeźdź nad morze, nad polski
9. Dobra gotowana, dobra i surowa.
Choć nie pomarańcza, lecz pomarańczowa.
Kiedy za zielony pochwycisz warkoczyk
i pociągniesz mocno – wnet z ziemi wyskoczy.
10. On jest dziki, on jest zły,
on ma bardzo ostre kły.
Ma długą szczecinę,
Jest świnki kuzynem.

Na podstawie:

Fratczakowie E.J.P., 1993: Przyrodnicze zagadki Agatki: książeczka dla dzieci 6-12 letnich, rodziców i nauczycieli, T. 2, "Arcanus", Bydgoszcz.

Stec J., 1992: Zagadki dla najmłodszych. MAC, Kielce.

Zadanie 11 – koperta nr 11

Zespół 1

Zakreślcie właściwe odpowiedzi.

Wzrok, słuch, dotyk, smak, węch – to są nazwy ludzkich zmysłów.	TAK	NIE	NIE WIEM
Kukułka wychowuje swoje pisklęta.	TAK	NIE	NIE WIEM
Zimą powinniśmy dokarmiać ptaki.	TAK	NIE	NIE WIEM
Tygrys, ryś i żbik należą do rodziny kotów.	TAK	NIE	NIE WIEM
Zimą piękne wzory na szybach „maluje” mróz.	TAK	NIE	NIE WIEM
Nowy Rok na całym świecie jest obchodzony tak samo.	TAK	NIE	NIE WIEM

Zespół 2

Zakreślcie właściwe odpowiedzi.

Wraz z Nowym Rokiem zmienia się data.	TAK	NIE	NIE WIEM
Kukułka, bocian, jaskółka – wszystkie te ptaki odlatują na zimę do ciepłych krajów.	TAK	NIE	NIE WIEM
Astronom obserwuje niebo poprzez specjalne urządzenia.	TAK	NIE	NIE WIEM
Lód to zamrznięta woda.	TAK	NIE	NIE WIEM
Kot, krowa, pies to leśne zwierzęta.	TAK	NIE	NIE WIEM
Powietrze jest bezbarwne i bez smaku.	TAK	NIE	NIE WIEM

Zespół 3

Zakreślcie właściwe odpowiedzi.

Bocian odlatuje jesienią do ciepłych krajów. TAK NIE NIE WIEM

Pingwiny to ptaki żyjące na Antarktydzie. TAK NIE NIE WIEM

Koszykówka i siatkówka należą do sportów zimowych. TAK NIE NIE WIEM

Ziemia, Merkury, Wenus – to są nazwy planet. TAK NIE NIE WIEM

Mrówki mieszkają w dziupli. TAK NIE NIE WIEM

Leśniczy poluje na zwierzęta leśne. TAK NIE NIE WIEM

Zadanie 12 (dodatkowe) – koperta nr 12 z zestawem 9 poleceń

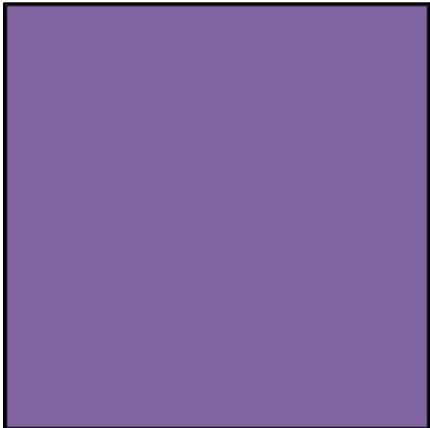
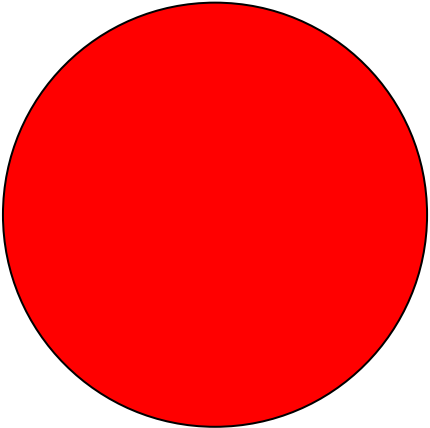
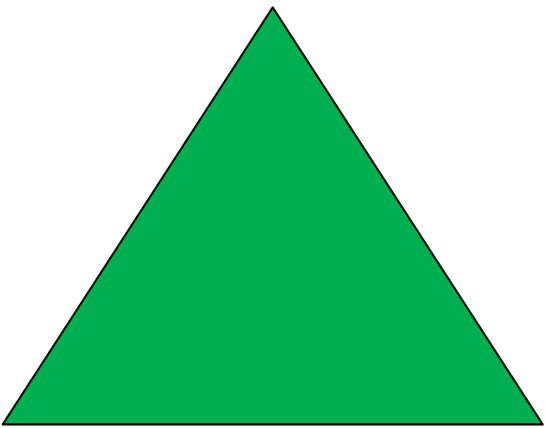
Dla wszystkich zespołów – po 3 zadania do wylosowania. Dokończcie zdanie lub udzielcie odpowiedzi na pytanie.

1. Ziemia nazywana jest błękitną planetą, ponieważ
2. Jak należy dbać o naszą planetę? Podajcie kilka przykładów.
3. Życie na Ziemi istnieje, ponieważ
4. Wymieńcie kilka zwiastunów wiosny.
5. Wymieńcie kilka zwierząt mieszkających w lesie.
6. Las to
7. Jak należy zachowywać się w lesie?
8. Co wiecie o pszczołach?
9. Co zobaczył Pan Ciekawski podczas podróży w kosmos? Wymieńcie kilka obiektów.

(P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

ZAŁĄCZNIK 1

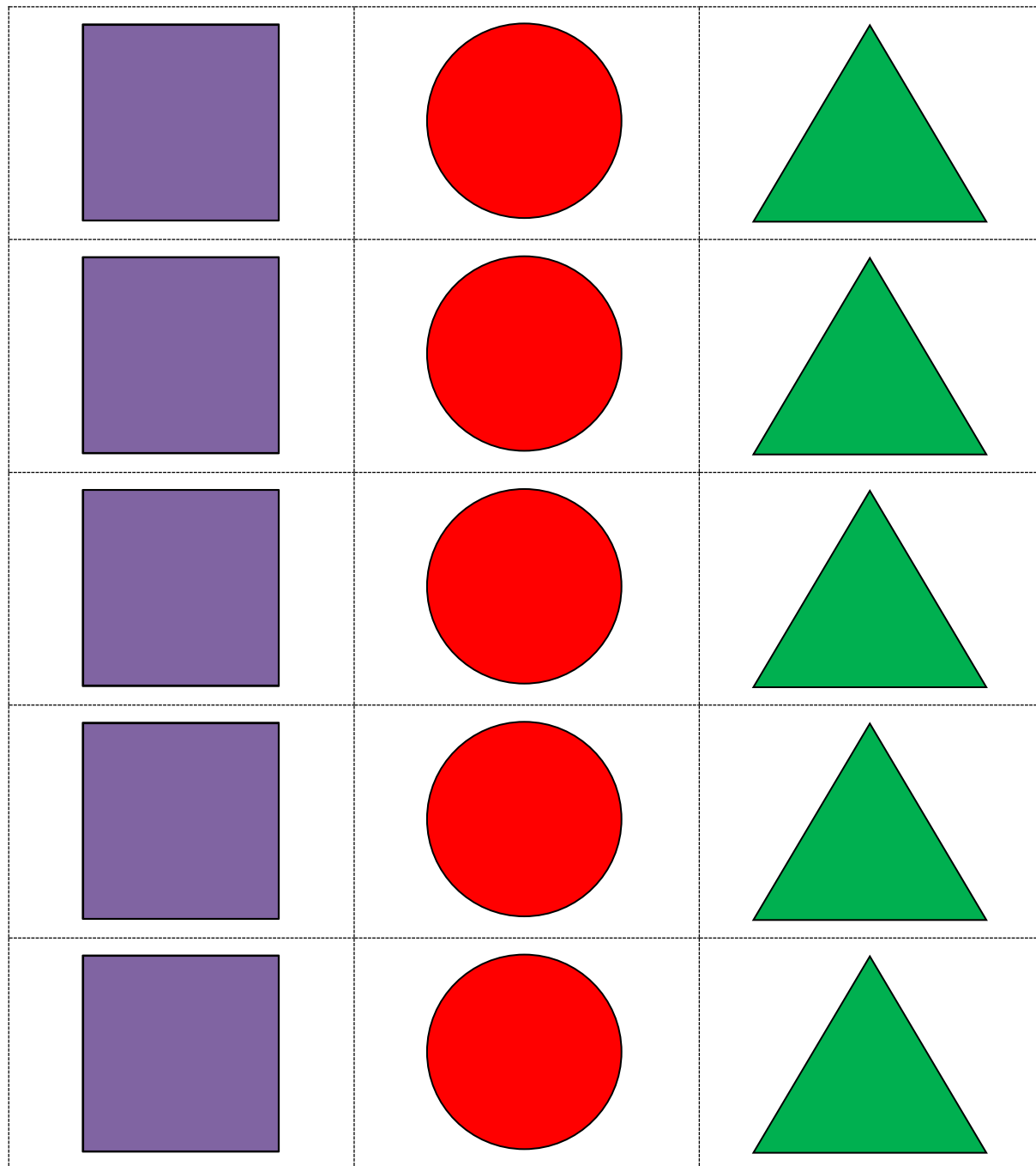
Tabela punktacyjna

Grupa	Punkty
	
	
	

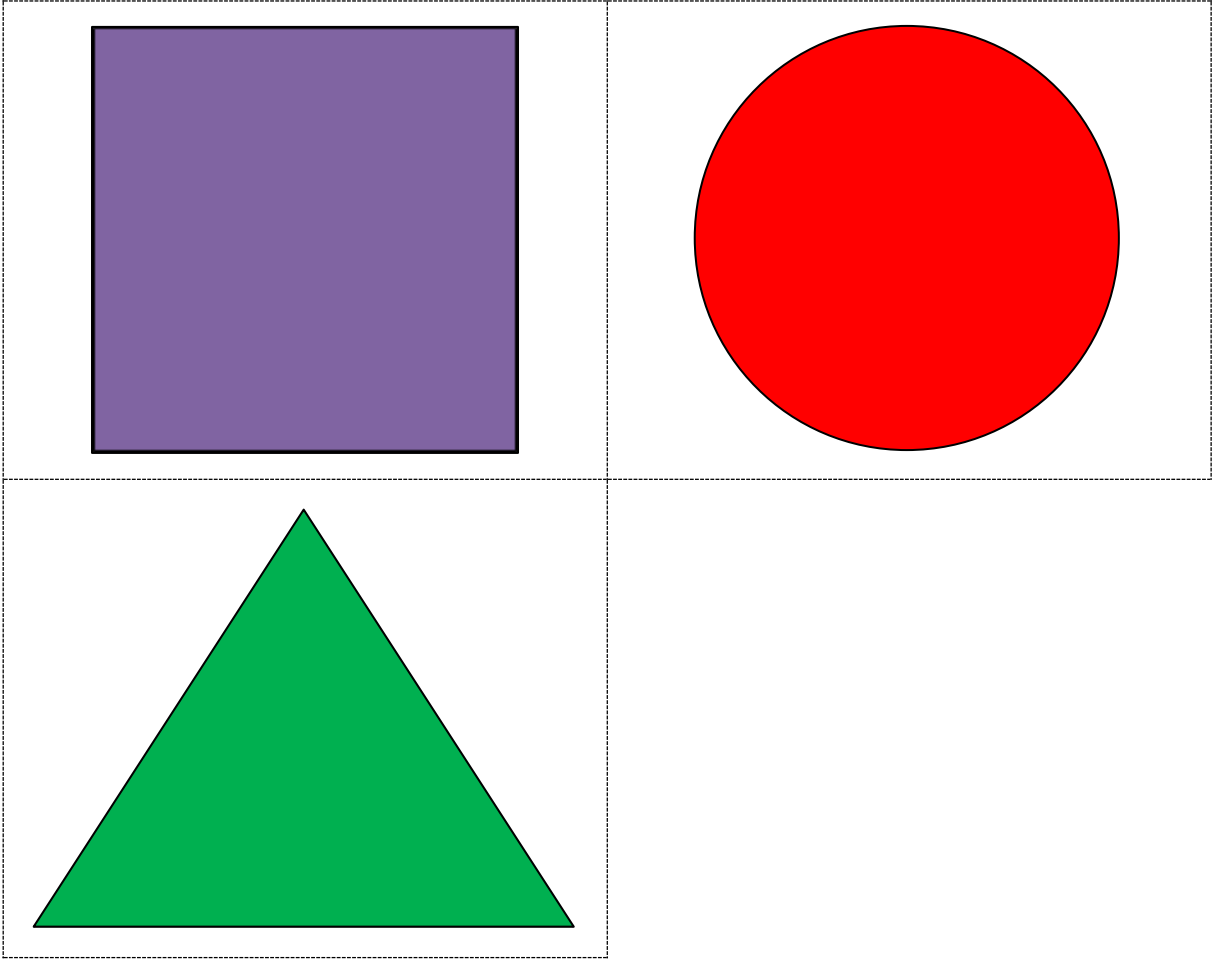
(P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

ZAŁĄCZNIK 2

Etykiety dla każdego ucznia (należy wydrukować na sztywnym kartonie). Z tyłu emblematu należy przykleić fragment samoprzylepnej taśmy dwustronnej).

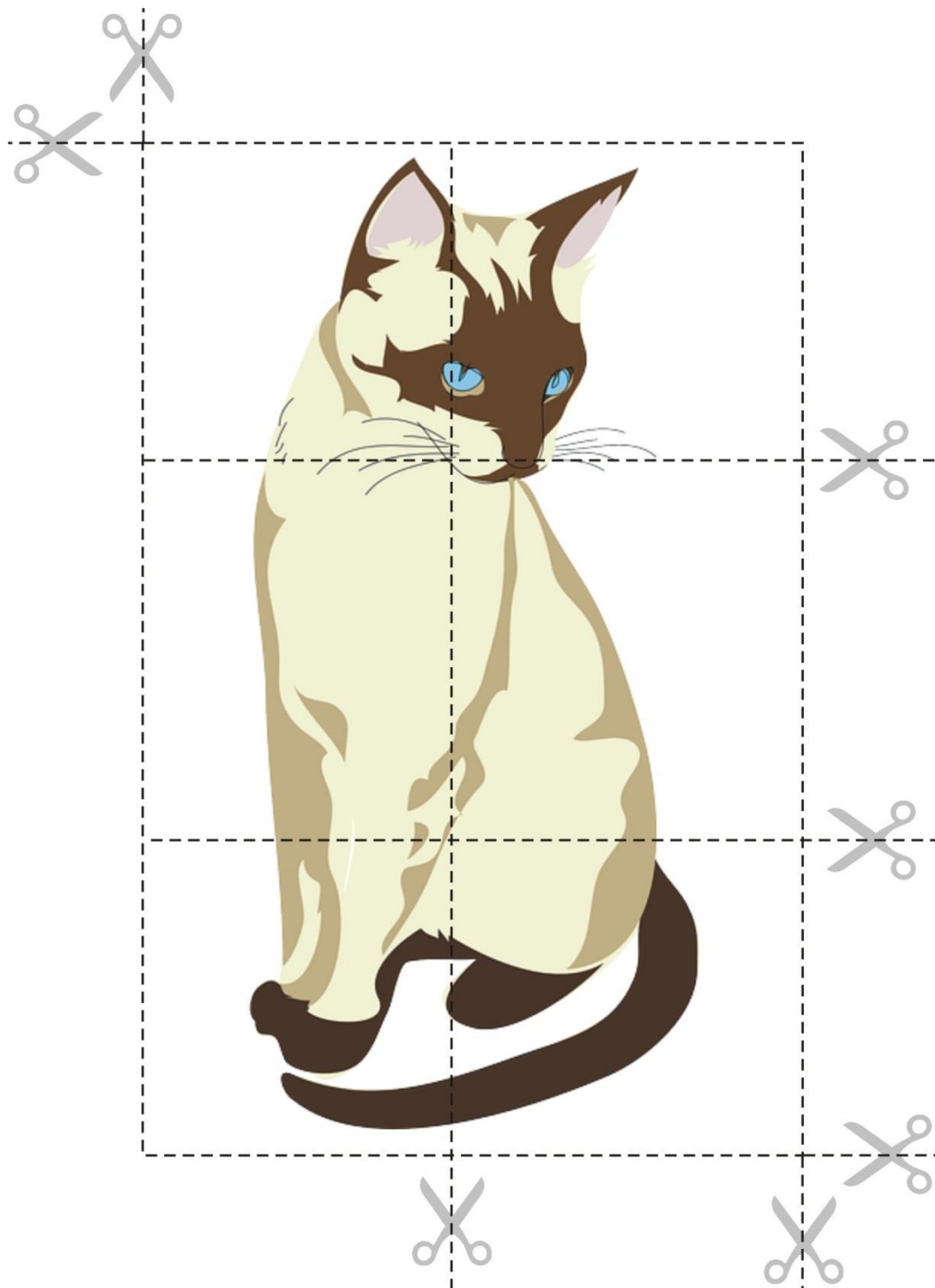
Emblematy na stoliki dla poszczególnych grup

(P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

ZAŁĄCZNIK 3

Wzorzec puzzli do zadania 3

(P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

ZAŁĄCZNIK 4

Odznakę należy wydrukować na sztywnym papierze, wykonać otworek dziurkaczem i nawlec na tasiemkę.

(P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

ZAŁĄCZNIK 5

Dyplom

DYPLOM

dla

.....
za zdobycie miejsca
w
“Konkursie pełnym radości”

Wychowawca

Dyrektor Szkoły

(P1_T35) „Konkurs pełen radości” – podsumowanie umiejętności zdobytych podczas całorocznych zajęć.

ZAŁĄCZNIK 6

„Puszczańska gromada”

twórczość dziecięca

1. Czy to w słońce, czy w deszcz	C
Puszczą wędrować chcesz,	d
Poznać ptasie świergoty wśród drzew.	F C
To kukułka zakuka,	C
dzieciół w sosnę zastuka,	d
Nad polaną się wznosi nasz śpiew.	F C
Ref. Bo puszczańska gromada (oho)	C G
Przez zarośla wędruje (oho).	C
Słucha, co puszcza gada (oho),	
Leśnych dróg wypatruje (oho).	
2. Idą dzielni, radośni,	
Czasem słyhać ich śpiew,	
Pod stopami zieleni się mech.	
Lis do lasu uchodzi,	
borsuk z nory wychodzi,	
A sarenka umyka wśród drzew.	
Ref. Bo puszczańska gromada (oho)...	

Przykładowe wykonanie: <http://www.gdanska.zhp.pl/index.php?main=&sub=&item=410>

